

Platonis
opera
omnia
II.
2.

No 389.

40

2

21

PLATONIS
OPERA OMNIA.

RECENSUIT

PROLEGOMENIS ET COMMENTARIIS

INSTRUXIT

GODOFREDUS STALLBAUM.

VOL. II. SECT. II.

CONTINENS

PROTAGORAM.

EDITIO TERTIA MULTIS PARTIBUS AUCTA ET EMENDATA.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MDCCCLXV.

IV 50

PLATONIS
PROTAGORAS.

RECOGNOVIT

ET

CUM GODOFREDI STALLBAUMI SUISQUE ANNOTATIONIBUS

EDIDIT

DR. J. S. KROSCHEL,

IN GYMNASIO STARGARDIENSI SUPERIORUM ORDINUM PRAECEPTOR.

C. a. M. 7/5

III a 14^a

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MDCCCLXV.

LECTORI B. S.

Godofredus Stallbaumius, quo nostra memoria de Platonis scriptis universis melius nemo meruit, secundam editionem huius dialogi anno 1840 adornavit. Cuius editionis retractandae cura quum mihi mandata esset, id agendum putavi, ut quae Stallbaumius ad Platonis verba mentemque recte intelligenda scripsisset, cum religione servarem, quae hodie legentibus usui non essent, inducerem et delerem. Itaque virum doctissimum in sermonis argumento explicando ducem secutus sum, sed quae de sophistis, de totius disputationis proposito, de tempore quum colloquii habiti tum libri conscripti disputaverat, ea mihi non probata sunt. Deinde in notis criticis quae vocantur pleraque intacta reliqui iisque ea quae his annis ad scriptoris verba emendanda excogitata sunt probabilia, adscripsi, alias autem annotationes, quibus vir grammaticae subtilioris inter paucos peritus iam ante quinque lustra recte verba interpretatus erat vel res explicaverat, Stallbaumi nomine insignitas suo quamque loco lector inveniet. Denique me profiteor in Platonis oratione constituenda a Stallbaumianae editionis scriptura non paucis locis recessisse, quibus illam quidem vel de aliorum coniecturis vel de meis in pristinam integritatem restituerem. Cuius instituti rationem quum singulis locis reddiderim, hic disputatione eo facilius

supersedere possum, quod quidquid ipse novavi, plena argumentatione defendi in Studiis philologicis, sic enim commentationem inscripsi, in qua huius dialogi locos difficiliore tractavi, insertaque ea Jahni Annalibus philolog. classic. 1863 p. 825 — 856 invenitur.

Sed haec quidem hactenus de ratione in hac editione curanda a me inita. Quae ut ad interiorum libri intelligentiam aliquid conferat et a viris harum litterarum studiosis favore excipiat, ex animo opto.

Scribebam ERFURTI, Kalendis Juliis a. MDCCCLXIV.

PRAEFATIO

AD

PROTAGORAM.

Ut apud Diogenem Laert. III, 59, ita in omnibus libris scriptis et in veteribus editionibus huius dialogi inscriptio haec exhibetur: *Πρωταγόρας ἢ Σοφιστάς*. Quem duplicem titulum quamquam non ipse Plato libro praescripsisse putandus est¹⁾, tamen eo ipso monemur, ut qui sophistae apud Graecos dicti sint, breviter explicemus. Fuit enim illud nomen aliis temporibus honestissimum, aliis adeo invidiosum, ut multi, ne hominum premerentur odio, illam appellationem aspernarentur. Atque antiquo tempore sophistae omnes appellati sunt, qui vel ingenii magnitudine rerumque usu vel disciplina aliqua praecipua praeter ceteros sapere visi sunt, ut inter sophistam et sapientem nihil interesset. Et patuit illud nomen aequae late ac nomen *σοφίας*, unde ducitur, quo vocabulo, Suida teste²⁾, quamlibet disciplinam, et artem et prudentiam atque scientiam significabant. Itaque non modo poetae omnes et qui rerum investigatione et cognitione delectabantur, sed ii etiam, qui rempublicam prudenti moderabantur consilio, sophistae et habiti et dicti sunt. Herodotus quidem et Solonem, quem ex Atheniensibus primum sophistam appellatum esse Isocrates³⁾ tradidit, et ceteros, qui proprie dici solent sapientes, sophistae nomine nuncupavit lib. I c. 29. Eo enim loco Lydorum opibus per Croesum auctis Sardes concessisse ait quum alios omnes sophistas, qui eo tempore in

1) Proclus in Politiam p. 350 edit. Plat. Basil. I: (*δείξαντες περὶ τῆς ἐπιγραφῆς*) ὅτι ἀρχαία καὶ οὐ νεοθευμένη καθάπερ ἄλλαι τῶν ἐπιγραφῶν προσθήσεις οὐσαι τῶν νεωτέρων τῆς ἐξουσίας ἀπολαύοντων. conf. Diogen. Laert. III, 57 et Stallbaum Prolegom. ad Plat. Politiam p. XC.

2) Σοφίαν. κοινῶς ἀπάντων μάθησιν, καὶ τὴν τέχνην, καὶ τὴν φρόνησιν καὶ ἐπιστήμην, τὸν νοῦν.

3) Or. XV, 313: τοὺς καλουμένους σοφιστὰς ἐθαύμαζον καὶ τοὺς συνόντας αὐτοῖς ἐξήλουν. . Σόλωνά μὲν γὰρ, τὸν πρῶτον τῶν πολιτῶν λαβόντα τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην, προστάτην ἤξιωσαν τῆς πόλεως εἶναι.

Graecia fuissent, tum vero Solonem Atheniensem.⁴⁾ In eodem numero apud eundem scriptorem lib. IV c. 95 Pythagoras ponitur ex eiusque disciplina Zamolxis morum probitatem et sanctitatem habuisse perhibetur⁵⁾. Quibus viris poetae, ut dixi, possunt addi, qui a multis sophistic nomine significati sunt, veluti a Pindaro Isthm. Od. IV. v. 32 et a Cratino in Archilochis, ut Clemens Alex. Strom. I p. 280 docet: *Κρατίνος . . ποιητὰς καταλέξας ἔφη Οἷον σοφιστῶν σμῆνος ἀνεδιφήσατε*, conf. Diogenes Laert. Prooem. 12: *Οἱ σοφοὶ καὶ σοφισταὶ ἐκαλοῦντο, καὶ οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ οἱ ποιηταὶ σοφισταί, καθὰ καὶ Κρατίνος ἐν Ἀρχιλόχῳ τοὺς περὶ Ὀμηρον καὶ Ἡσίοδον ἐπαινῶν οὕτως καλεῖ*. Illos autem homines omnes ob id ipsum, quia in gravissimis rebus maxima videbantur esse intelligentia, sophistas appellatos esse, non ut eo nomine irriderentur, id et per se manifestum est, et Themistii testimonio constat, cuius verba or. XXIII. p. 286 haec sunt: *ὅτι πάλαι τοῦνομα τοῦτο ὁ σοφιστῆς σεμνόν τε ἦν καὶ ἐπ' ἀξιώσει καὶ ὅτι Σόλωνα σοφιστὴν ἀνόμαζον οἱ τότε ἄνθρωποι καὶ Πυθαγόραν, ἀπειροκάλου ἂν εἶη κωμωδοποιῶν ὑμᾶς ὑπομυμήσκειν καὶ ξυγγραφέων*.

Verum is nominis honos haud diu mansit variisque de causis illa appellatio in invidiam offensionemque hominum incurrit. Themistius I. I. id factum esse dicit, ex quo Protagoras et Prodicus et Gorgias illo nomine assumpto sapientiam venalem circumtulissent nec nisi magno pretio aliis tradidissent. Quae sententia quamquam non ex omni parte vera est neque a Protagora aut Gorgia aut Prodicus causa illius in sophistas odii est ducenda, tamen id certum est, huius vocabuli vim illorum aetate non leviter esse mutatam. Ad illud tempus, ut vidimus, sophistae nominati sunt, quicumque ex universo genere humano ad summam humanitatem pervenisse videbantur. Sed quum singulis vitae generibus sua ac propria nomina inventa essent, ut ii, qui in ipsa rerum contemplatione studium collocabant, Pythagora auctore philosophi appellarentur, iique qui in republica administranda excellebant, politici, tum fieri non potuit quin illud vocabulum alia significatione ac pristina usurparetur et, ut plerumque fit, in deterius acciperetur. Dilucide id in philosophis cernitur; quos qui Socratis aetate sophistas dicebat esse, iniquo is animo probri ac contumeliae causa ea appellatione usus est, ut eos sapientia sua veteratorie abuti significaret. Eo consilio Aristophanes Socratem eiusque familiares, Lysias Platonem et

4) . . ἀπικνεόνται ἐς Σάρδις ἀμαξούσας πλούτῳ ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐν τῆς Ἑλλάδος σοφισταί, οἱ τοῦτον τὸν χρόνον ἐτύγγενον ἔοντες . . καὶ δὴ καὶ Σόλων ἀνὴρ Ἀθηναῖος.

5) Ζάμολξιν . . Ἑλλήσι τε ὁμιλήσαντα καὶ Ἑλλήνων οὐ τῷ ἀσθενεστάτῳ σοφιστῇ Πυθαγόρῳ κατασκευάσασθαι κτῆ.

Aeschinem⁶⁾, alii alios sophistas nominaverunt⁷⁾. Nec tamen ea ratio philosophiae propria fuit, sed ad alias vitae partes pertinuit, quod perspicuis verbis prodidit Isocrates or. XV. 235: *Σόλων μὲν*, inquit, *τῶν ἐπὶ σοφιστῶν ἐκλήθη καὶ ταύτην ἔσχε τὴν ἐπωνυμίαν τὴν νῦν ἀτιμαζομένην καὶ κρινομένην παρ' ὑμῖν*. Quam eandem rem fortius etiam scriptor libri, qui est de venatione quique in Xenophonteis vulgo numeratur, his verbis exprimit c. 13. 8: *σοφιστὴν κληθῆναι ὄνειδός ἐστι παρὰ γε τοῖς εὖ φρονοῦσι*. Hoc autem utroque loco illa vocabuli sophistae significatio scribentis animo obversata est, quae apud Atticos longe erat usitatissima, quippe qui sophistam, qui quidem eo nomine dignus esset, liberalium artium et virtutis magistrum intelligerent. Verissime enim scholiastes ad Aristoph. nub. v. 331 hanc vocem interpretatur quum dicit: *σοφιστὰς τοὺς διδασκάλους νόει ὡς τοὺς ἄλλους σοφίζοντας*, conf. Suid. s. v. Atque huius activae quae dicitur significationis auctor fuit Protagoras Abderites, summa vir ingenii facilitate et singulari doctrinae copia, qui quae aut ipse subtiliter excogitaverat aut ab aliis recte inventa esse viderat, ea ad hominum rationes ac communem intelligentiam accommodare in animum induxerat⁸⁾.

Itaque quum quidem ille humanitatis et virtutis magistrum se profitebatur, id disciplina se pollicebatur effecturum, ut omnes, qui sibi operam darent, illorum hominum instar, qui olim sophistae dicti erant, sapientiae laude florerent. Quis est autem quin sponte videat hanc viri professionem mentes animosque hominum eo vehementius percellere debuisse, quo magis inter Athenienses illis temporibus regnabat publicorum honorum cupiditas malaque ambitio? Nimirum ita paene necessitate quadam factum est, quod factum esse novimus, ut fere nullus esset laudis cupidior adolescens, quin se tali disciplina et institutione frui quam maxime vellet. Ac tanto vehementius haec studia plurimorum hominum excitata sunt, quod Protagoras consilio prudentissimo cum institutione ad virtutem coniungebat artis

6) Aristid. vol. III. p. 517 (ed. Dindorf. vol. II. p. 407): *οὐ Ἀσσίας Πλάτωνα σοφιστὴν καλεῖ καὶ πάλιν Αἰσχίνην*; v. Athen. XIII. p. 612 F.

7) Non dubito, quin iam Diogenes Apolloniates adversarios eadem de causa sophistas appellaverit, v. Brandis Histor. Philos. Gr. I. p. 276.

8) Plat. Protag. p. 349 A: *σὺ δέ, ὦ Πρωταγόρα, ἀναφανδὸν σεαυτὸν ὑποκηρυξάμενος εἰς πάντας τοὺς Ἕλληνας, σοφιστὴν ἐπονομάσας, σεαυτὸν ἀπέφηνας παιδεύσεως καὶ ἀρετῆς διδάσκαλον, πρῶτος τοῦτον μισθὸν ἀξιόσας ἄρνησθαι*. ibid. p. 317 B: *ὁμολογῶ σοφιστῆς εἶναι καὶ παιδεύειν ἀνθρώπους*. De vita et philosophia huius sophistae copiosissime egerunt Joan. Frei Quaestiones Protagoreae (Bonn. 1845) et Joan. Vitringa Disquisitio de Protagorae vit. et philos. (Groning. 1852).

dicendi disciplinam, qua ii omnes vel maxime indigere videbantur, qui vellent in sua ipsorum civitate ad aliquam gloriam et auctoritatem pervenire. Etenim quidquid vel ad disserendi subtilitatem vel ad dicendi facultatem pertinere videretur, id omne ille doctrina et institutione sua complexus est. Itaque operam dedit grammaticae, quam etiam scriptis illustravit; tractavit item rhetoricam, cuius efficaciam atque vim augere et amplificare studuit adsumpta poetarum interpretatione, quae singulorum locorum sententias subtiliter rimaretur, omniumque studiosissime elaboravit in dialecticis, ut adeo Socraticam disputandi rationem quodammodo praevisse vel formavisse iudicatus sit⁹⁾.

Qui quum magistri munus summa cum laude obiret¹⁰⁾, multi eius exemplum secuti artem sophisticam professi sunt, ut Prodicus Ceus, Hippas Eleus, Gorgias Leontinus, Thrasymachus Chalcedonius, Polus Agrigentinus. Hi igitur omnes et alii quidam multo iis inferiores in sapientiae studio, quod plerosque coluisse constat, non acquieverunt, sed sapientiae tradendae facultatem prae se tulerunt, et professi sunt, si quis sua disciplina uteretur, eum se sapientiore et ad dicendum et ad res gerendas habiliorem aptioremque reddere. De his sophisticis quae alii memoriae prodiderunt, ea fere omnia a Platone sumta sunt ex eoque fonte etiam nunc hauriri possunt. Plato enim, quid de iis sentiret, aut occasione oblata breviter significavit, aut copiosius et dedita opera exposuit, ut non pauca eius scripta eo potissimum spectare videantur, ut quo nitatur fundamento illa sophistarum professio, ostendatur legentiumque de ea re iudicio lumen afferatur clarissimum. In his igitur libris iam inde antiquitus hic dialogus, ut ex illa quam memoravi inscriptione apparet, unus omnium maxime habitus est.

Iam vero alia inde nascitur quaestio, qua ratione Plato de sophistis egerit. Sunt enim viri docti et fuerunt, qui philosophum censerent non ea qua par est animi probitate et integritate in illo argumento versatum esse. Invidia motus et vitia eorum auxisse et virtutes depressisse oratione dicitur. In quam sententiam quae ante ducentos quinquaginta fere annos disputavit Cresollius in Theatro veterum rhetorum¹¹⁾, ea quae huc subiiciantur digna sunt. Is igitur lib. I c. 5: Plato quidem, inquit, sophisticas vexat, qui homines gloria et pecuniis supra omnem hominum opinionem locupletatos, earundem ipse rerum

9) V. Diog. Laert. III, 37. IX, 57.

10) Men. p. 91 E: οἶμαι γὰρ αὐτὸν (Πρωταγόραν) ἀποθανεῖν ἐγγύς καὶ ἑβδομήκοντα ἔτη γεγονότα, τετραράκοντα δὲ ἐν τῇ τέτταρῃ ὄντα· καὶ ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ τούτῳ ἔτι εἰς τὴν ἡμέραν ταυτηνὴν εὐδοκίμων οὐδὲν πέπανται. conf. de rep. X. p. 600 C.

11) Insertus est hic liber Ludovici Cresollii, Armorici e societate Jesu, Jac. Gronovii Thesauro Graecar. Antiquitt. vol. X.

appetentissimus, non nisi limis oculis et invito animo contuebatur. In omnibus generatim sordes avaritiae, inutilem et fallacem disputandi rationem carpebat: in singulis vellicabat etiam quaedam, et florem ipsum infringebat. Nam in Thrasymacho, ut animadvertit S. Basilius ep. CLXVII. τὸ θρασὺ καὶ ἰταμόν, audaciam et temeritatem perstringit, in Hippia τὸ κοῦφον τῆς διανοίας καὶ χαῦνον, levem animum et remissum, in Protagora τὸ ἀλαζονικὸν καὶ ὑπέρογκον, arrogantiam et tumorem. Sed taciti animi cupiditatem et Platonis invidentiam doctissimi quidam homines aperuerunt. Plato, inquit Dionysius Halicarn. ad Pomp., scripsit contra sophistas οὐκ ἀπὸ τοῦ βελτίστου, sed ἀπὸ φιλοτιμίας. Philostratus Ep. ad Iul. Aug. de Platone sophisticisque disputans idem notat; Plato, inquit, φιλοτίμως μὲν πρὸς αὐτοὺς εἶχεν, ἐπειδὴ διεφοίτων θέλγοντες μικρὰς τε καὶ μείζους πόλεις, τὸν Ὀρφέως καὶ Θαμύρου τρόπον. Haec ille. Potuit vir litteris eruditissimus etiam Aristidem, auctorem haud mediocrem, appellare, qui vol. III. p. 519 (ed Dindorf. vol. II. p. 408) graviter et acerbe in Platonem haec coniicit: τὸν σοφιστὴν δοκεῖ μὲν πως κακίζειν αἰεὶ, καὶ ὃ γε δὴ μάλιστα ἐπαναστὰς τῷ ὀνόματι Πλάτων εἶναι μοι δοκεῖ.

Nostra autem memoria Grote¹²⁾, rerum Graecarum scriptor doctissimus, Platonem ab ea culpa, cuius ab illis viris arguitur, prope abesse ratus, quum sophistarum patrocinium suscepisset, eam causam magno ingenii et doctrinae apparatu egit. Sed etsi vir clarissimus recte eos impugnat, qui quaecunque sophistarum laudi tributa sunt, ea ironice dicta accipiant, quaecunque ipsi loquentes inducuntur, ea aut pro stulta loquacitate habeant, aut in cavillationibus ponant ad obscurandam veritatem et audientium mentes decipiendas adhibitae, tamen in aliis non magis ei accedendum est quam Cresollio.

Multos sane sophisticas Plato acerba irrisione perstrinxit. Nimirum arti sophisticae persequendae pauci erant pares, multi eam profitebantur; quorum levitatem quum corripuit, non rem ipsam reprobavit. Nusquam celeberrimos illos et clarissimos artis auctores ea qua excellabant laude privavit. Protagoras

12) Grote vol. VIII. p. 480 (Interpretat. Meiszner. vol. IV. p. 580) in his Xenophonteis: γραμματα πολλὰ . . ποιητῶν τε καὶ σοφιστῶν τῶν εὐδοκίματῶν, quae Memorabil. lib. IV. c. 2 init. scriptaveniuntur, vocabulo σοφιστῶν significari vult prosae orationis scriptores. Quae interpretatio, quam Lud. Dindorfio probatam esse miramur, iis quae Memorabil. I. 6, 14 habentur, minime potest constitui, neque loci sententiae respondet. Euthydemus libris legendis ad dicendum et ad res gerendas animum dicitur praeparare studuisse; quod quo modo optime feret, sophistarum i. e. sapientiae professorum τέχνη aliaque eorum scripta indicabant. Ea igitur praecipue collegit. Nec ratio obscura est, cur praeter sophistarum libros maxime poetarum congresserit.

quidem hoc dialogo etsi, ut ipsa veritas postulabat, in dialecticis Socrate minus exercitatus describitur, tamen summo honore afficitur eique de gravissimis rebus sententiae tam singulares atque eximiae tribuuntur, ut qui novissime de hoc libro commentatus est, sophistae partibus, non Socratis, Platonem ea quae ipse probasset, adscripsisse iudicaverit¹³). Nihil tale, si quis alteri meritam laudem invidet et gloriae obtrechat, unquam fecit. Maxime autem Plato eos, quibus ad philosophiam aditus aliqua de causa negatus esse videbatur, a sophistis ad liberaliorem fortunam institui aequum censuit. Eaque est causa, cur Socrates in Theaeteto (p. 151 B), quos sua opera nihil indigere intellexisset, non invito animo eos quum aliis sophistis, quorum doctrina iuvarentur, conciliasse dicatur, tum vel maxime Prodicum¹⁴). In iis igitur Hippocrates, Apollodori filius, numerandus est, quem, ut est in hoc libro, ad Protagoram adduxit¹⁵). Quo officio quem ad modum Socrates defunctus sit, optime ex libro ipso apparet, cuius hoc est summarium

Narrat Socrates amico cuidam, qui factum sit, ut modo convenerit cum Protagora, viro sapientiae laude clarissimo, et quae cum eo sit collocutus. Venerat enim ad eum multo adhuc diluculo Hippocrates, cuius modo mentionem feci, iuvenis Atheniensis, miro sophistae audiendi ardore incensus, eumque precibus adierat, ut ipsum clarissimo sapientiae et virtutis magistro commendare et in disciplinam tradere vellet. Cuius voluntati priusquam morem gereret, colloquium instituerat, quo eum de periculo, quod ex illa disciplina ad ipsius animum redundare posset, commoneret. Itaque ex eo quaesiverat, cur tandem ad Protagoram adduci vellet, tum quemnam sophistam intelligeret, denique in qua potissimum re ars sophistica versaretur? Ad priora adolescens satis confidenter responderat, ad hoc, quod diceret, non iam habuerat¹⁶). Quum Socrates eo disputationis loco doctrinarum artiumque mercatura cum esculentorum et potulentorum comparata docuisset maius in illa damnum ab imperitis accipi posse, tum una cum Hippocrate ad Calliam, Hipponici filium, ubi Protagoras deversabatur, perrexerat. P. 309—314 E.

13) Rich. Schoene De Platonis Protagora (Lips. 1862) p. 64 sqq.

14) οὐδ' ἂν μοι μὴ δοξῶσι πως ἐγκύμοιες εἶναι, γνοῦς ὅτι οὐδ' ἐν ἐμοῦ δέονται, πάννυ ἐμμενῶς προμνώμαι, καὶ ξὺν θεῷ εἰπεῖν, πάννυ ἱκανῶς τοπάξω οἷς ἂν ξυγγεγόμενοι ὄναιτο, ὧν πολλοὺς μὲν δὴ ἐξέδωκα Προδίω, πολλοὺς δὲ ἄλλοις σοφοῖς κτέ.

15) Simplicius (ad Epict. Enchir. 46, 2) p. 311 B: ὁ Σωκράτης τινῶν ἀνοήτων αὐτοῦ μὲν καταφρονούντων, δι' αὐτοῦ δὲ βουλομένων ἄλλοις συστήναι πρὸς παιδεύειν, ἀπάγει αὐτοὺς καὶ συνιστάνει σοφισταῖς, ὡς περὶ Ἰπποκράτη τὸν Ἀπολλοδώρου, δεηθέντα αὐτοῦ, τῷ Προταγόρῳ συνέστησε.

16) P. 312 E: Μὰ Δι', ἔφη, οὐκέτι ἔχω σοι λέγειν.

Ingressi Calliae domum splendidissimum vident civium et peregrinorum conventum. Conspiciunt Protagoram ingenti cinctum auditorum corona et inter sermones cum iis graviter deambulantem. Conspiciunt in contraria porticu Hippiam Eleum in solio sedentem et coram multis declamitantem. Conspiciunt denique etiam Prodicum Ceum molliter in lectulo decumbentem, item magna circumdatum amicorum et familiarium caterva. His quasi obstupefacti aliquantisper morantur; tandem ad Protagoram accedere constituunt. P. 314 E — 316 A.

Compellat eum Socrates ita, ut ante omnia causam aperiat, cur huc venerint, deinde Hippocratem tanquam iuvenem et generosa indole praeditum et nobili loco natum commendat. Optare autem sese ait, ut sibi liceat paullisper cum ipso de adolescentis institutione, qua usurus sit, colloqui. Protagoras ex eo quaerit, idne remotis arbitris fieri velit, an ita, ut ceteri audiant. Quum Socrates nihil sua interesse dicat, utro modo colloquatur, sophista artem suam tanquam antiquissimam praedicat, utpote iam ab Homero, Hesiodo, Simonide, Orpheo, aliis factitatam; sed per hominum invidiam, quam sophistae nunquam non experti sint, factum esse conqueritur, ut clarissimi illi viri professionem disciplinae sophisticae, aliis nominibus insignitam, studiose occultaverint: longe aliter tamen sese facere solere, ut qui aliorum invidiam et odium nihil veritus se sophistam libere profiteri nunquam dubitaverit. Itaque nihil ait obstare, quo minus de Hippocratis institutione coram omnibus colloquium instituant. P. 316 A — 317 C.

Callia auctore in ea aedium parte, in qua Hippias cum suis versatur, fit consessus, ad quem etiam Prodicus ab Alcibiade et Critia accessit. Orditur iam Socrates sermonem ita, ut ex Protagora quaerat, quidnam utilitatis Hippocrati eius consuetudo ac disciplina allatura sit. Respondet sophista magna cum sui iactantia eum hoc commodi inde percepturum, ut quotidie melior ac sapientior evadat. Porro autem interroganti Socrati, quam in re et ad quid melior sit evasurus, cum superba aliorum sophistarum contemptione non eum ait in arithmeticae, astronomiae, geometriae, musicae studiis frustra detentum iri, sed statim accepturum quae ad res quum domesticas tum publicas bene administrandas valeant, percepturumque artem πολιτικὴν. P. 317 C — 319 A.

Miratur Socrates singularem viri sapientiam, libereque confitetur de virtute civili sibi semper ita visum esse, ut eam doctrina et institutione non posse comparari iudicaverit. Nam Athenienses quidem certe, inquit, de rebus, quae scientia et arte nituntur, semper artis peritos in-consilium adhibent; de iis rebus autem, quae referuntur ad reipublicae administrationem, tantum abest, ut certos quosdam viros, qui soli artis civilis periti sint, consulendos existiment, ut cuivis dicendi potestatem concedant,

quippe putantes reipublicae gubernandae sollertiam non posse aliorum comparari doctrina et institutione. Atque hanc sententiam illud quoque videtur confirmare, quod filii summorum virorum et in republica clarissimorum, quamvis diligentissime fuerint educati et instituti, tamen rarissime ad paternae virtutis laudes perveniunt, imo saepenumero ab ea plurimum recedunt. His expositis Socrates rogat Protagoram, ut, si quid habeat, quo possit hanc dubitationem animo suo eximere, id velit secum communicare. P. 319 A — 320 B.

Protagoras, precibus eius satisfactorius, more sophistarum longam orditur orationem. Quae quo magis capiat delentatque audientium animos, exordium ducit a fabulae narratione ad rem praesentem satis lepide excogitatae. Quum tempus, inquit, venisset, quo ordine factorum varia animalium genera ex telluris gremio in solis lucem prodirent, Prometheo et Epimetheo hoc muneris a diis mandat est, ut singulis vires facultatesque suas tribuerent. Rem Prometheo absente suscipit Epimetheus, atque ita administrat, ut aliis robur, aliis pernicitatem, aliis alia largiatur, prudenter id curans, ne quod genus interire aut ab aliis deleri possit. Sed ecce! peracta munerum distributione nihil reliquum videt, quo genus hominum ornet. Dum inops consilii haeret, quid faciendum sit, advenit Prometheus virium facultatumque distributionem inspecturus. Hunc vero sortis humanae valde poenituit. Itaque ne genus hominum nudum et inerme relinqueretur, artium factitandarum sapientiam una cum igne Vulcano et Minervae surripuit eamque hominibus impertit. Sic divinae sortis participes facti diisque cognati et deos esse credabant arasque ac deorum simulacra constitutebant, et vocem articulabant et alimenta sibi inveniebant et vestimenta parabant, sed, quum civitatis ordinandae gubernandaeque arte etiamtum carerent ideoque dispersi habitarent, bestiarum impetui impares misere ab iis dilaniati perierunt. Itaque mutui auxilii gratia condiderunt societates atque urbes, quo ferarum arcerent crudelitatem. At enim haec res nullam iis attulit salutem. Nam vix coierunt, quum intestinis bellis subito coortis rursus dissipantur ac denuo pristinae fortunae crudelitati obiiiciuntur. Tum vero Iovem tangit generis humani misericordia. Ne igitur funditus illud deleretur, Mercurium in terras demisit, qui feris hominum pectoribus iustitiam et pudorem iniiceret. Hinc vero, ita pergit Protagoras, hinc factum est, ut homines antea dispersi conderent urbes et civitates, civilisque societatis vinculis coniuncti vivere inciperent. P. 320 C — 322 D. Hac autem ratione quoniam omnes pariter iustitiae et pudoris participes facti sunt, mirandum non est, quod in publicarum rerum deliberationibus cuivis sententiae suae publice dicendae potestas datur. Sed quum omnes iustitiae et pudoris munere fruuntur, tamen homines virtutem non casu et fortuna sibi contingere, sed institutione,

disciplina, exercitatione comparandam esse arbitrantur, ut plane mecum consentiant. Etenim qui naturae culpa in se habet turpitudinem, eum tantum adest ut puniant, ut omnes talis fortunae misereant; si quis autem vitiis laborat, quae a socordia aut inertia proficiscuntur, eum vero castigant ac gravissimis poenis afficiunt, idque non alio consilio, nisi ut malefici ad bonam frugem revocentur, ceteri autem de vitiis fugiendis admoneantur. Neque illud, quod de filiis clarorum et excellentium virorum dictum est, ullo modo videtur demonstrare virtutem doceri non posse. Etenim communi hominum consensione iustitia, temperantia, aliae virtutes, omnibus civibus tam necessariae iudicantur, ut sine iis respublica stare posse nullo pacto videatur. Quocirca universa educatio, quum privata tum publica, eo spectat, ut juvenes, quantum fieri possit, ad virtutis exercitationem conformentur. Neque dicere recte licet hac ratione nihil profici. Imo vero omnes ad aliquam virtutis rationem facultatemque adducuntur, neque dubitandum est, quin improbissimus ex iis, qui sub legibus et inter homines vivunt, cum agrestibus ac solivagis hominibus comparatus virtutis compos esse videatur. Itaque ne ii quidem, qui a parentum virtute desciverunt, propterea degeneres habentur, quod omni omnino virtute destituti sunt, sed quia propter minorem ingenii bonitatem ad maiorum suorum praestantiam pervenire non potuerunt. — Finita hac oratione Protagoras denuo se profitetur virtutis magistrum, suamque disciplinam ait multo grandiore dignam esse pretio, quam quod ipse a discipulis exigere soleat. P. 322 D — 328 D.

Hac Protagorae oratione audientium animi adeo permoti sunt, ut omnes plausus ac clamores, quibus, uti veterum mos erat, aliae sophistae orationes exceptae esse dicuntur, ipsa admiratione comprimerentur et Socrates obstupefactus diu etiam oratione finita a Protagorae vultu penderet. Tum vero animo collecto, postquam Hippocrati gratias egit, quod se impulerit, ut eo veniret, Protagorae oratione id effectum esse confitetur, ut ipse, quin virtus humana cura ac disciplina tradi possit, non iam dubitet. Sed de singularum virtutum coniunctione et conspiratione quid sentiendum esse videatur, id ex illius oratione non satis se cognovisse dicit, rogatque, ut eam rem paulo accuratius persequatur, idque longis orationibus missis, ut breviter vel respondendo vel interrogando colloquatur. Itaque quum Protagoras in superioribus plurimum virtutum mentionem inieciisset, Socrates nunc ex eo quaerit, utrum hae omnes pro una tantum eademque virtute habendae videantur, an variae unius virtutis partes iudicandae sint. Amplectitur sophista posteriorem sententiam. Itaque ille: Si igitur sunt, inquit, o bone, unius partes virtutis, hae ipsae partes aut plane eandem habere possunt naturam, quam totum, quemadmodum auri particulae a toto non differunt; aut inter se diversae poterunt esse sic, ut singulae

suam sibi propriam habeant naturam, veluti partes faciei, os, nasus, oculus, inter sese differunt. Utrum igitur tibi placet? Probat sophista eam rationem, qua singulae virtutes inter se diversae iudicantur. Hoc vero eius iudicio ita utitur Socrates, ut eum dehinc dialectica subtilitate in magnam consilii inopiam coniciat. Colligit enim inde satis captiose rebus ita comparatis iustitiam, quippe quae a pietate diversa sit, plane nihil pietatis esse habituram, ac vicissim pietati nihil fore commune cum iustitia. Contra ea sibi iustitiam piam et pietatem iustam videri, ut aut nullum aut quam minimum discrimen inter pietatem et iustitiam intercedat. Respondet ad haec Protagoras, iustitiam et pietatem non per omnia sibi similes videri, nec tamen etiam prorsus dissimiles. Sed iam hoc loco sophista haud obscure significat, tales quaestiones, in quibus is, qui captiosis rationibus velit agere, quaecumque voluerit, cogere possit, minutas atque iniucundas esse et Socrati porro respondere gravatur. P. 328 D — 332 A.

Itaque Socrates, missa huius rei disputatione, repente ad alia progreditur. Estne, inquit, uni rei semper unum tantum contrarium, veluti parvo magnum, bono malum, turpi honestum opponimus? Ait ille. Quid igitur? singulae virtutes, quas commemorabas, nonne et ipsae tantummodo unum quiddam habebunt contrarium, veluti sapientiae opposita erit insipientia? Rursus assentitur Protagoras. Tum vero ille hoc superioribus adversari arguens sapientiam et temperantiam unum idemque esse probare conatur, quemadmodum antea iustitiam et pietatem non inter se differre concluderat. Quid? inquit: haecine adversantur iis, quae antea de partibus virtutis inter se diversis et contrariis dixisti? nam secundum ista sapientiae praeter insipientiam etiam temperantia erat opposita. Quum igitur uni rei unum semper sit contrarium, rectius utique sapientiam et temperantiam a se invicem nihil differre statuemus. P. 332 A — 333 B. — Sed pergamus, inquit, ad alias virtutes, videamusque, quae tandem inter temperantiam et iustitiam ratio intercedat. Potestne fieri, ut vir iniustus agat prudenter? Respondet ad haec sophista vulgo quidem certe ita videri. Itaque hanc quoque sententiam refutaturus Socrates prudentiam et iustitiam pro una eademque virtute habendas esse hac fere argumentatione demonstrare instituit. Omnes, inquit, ea, quae sibi utilia esse putant, unice appetere solent. Quae sunt utilia, ea etiam bona. Qui facit quae bona sunt, is recte facit. Qui recte facit, prudenter facere iudicandus est. Quum igitur qui prudenter agit faciat item recte, sequitur ut, si quis iniuste agit, is nequiquam prudenter agere putari debeat. Nemo enim prudens quae iustitiae adversantur velle unquam potest. Unde colligitur iustitiam et temperantiam non esse diversas virtutes. P. 333 B — 333 E.

Non tamen haec demonstratio ad iustae argumentationis perspicuitatem perducta est. Etenim Protagoras, quum ex eo Socrates quaerat, bonae sint ea, quae utilia sint hominibus, hanc sententiam non una ex parte falsam esse dicit et tandem occasionem sermonis alio flectendi nactum se esse ratus longam orditur orationem, qua bonum non hominum utilitate definitum esse docet, sed quidquid alicui rei utile sit, id eatenus, quoad utile sit, bonum dicendum, ut multa sint bona, quae hominibus partim nullam afferant utilitatem, partim etiam damnum. Quam sententiam plurimis exemplis accuratissimam doctrinam prodentibus confirmat, scilicet hac ratione audientium animos ad sui admirationem abrepturus atque artem Socratis dialecticam callide elusurus. P. 333 E — 334 C.

Etsi autem Protagorae familiares illius orationis copiam ac splendorem admirantur, tamen Socratem non fugit fraudulentum illius consilium. Rogat igitur sophistam, ut missis splendorum orationum ambagibus brevilongue utatur, in qua et ipsa sese excellere dixerit. Ille vero iniquum putat sibi praescribi, quemadmodum disputandum sit. Quibus auditis Socrates, quum institutam disputationem persequi, non orationes de variis rebus audire cupiat, abrupto sermone discessum parat. Hic vero amici eum obnixè rogant, ut ne discedat, precibusque id efficiunt, ut non modo remaneat, verum etiam rursus cum Protagora sermonem conferre velit. Quoniam autem declamationes longiores omnino censet a colloquio arcendas esse, sophistae respondendi interrogandive optione data, ipse iam respondentis suscipit partes, ita quidem, ut, postquam ille interrogando sibi satisfecerit, vicissim illum sit interrogaturus. Postquam igitur de his inter eos convenit, Protagoras magnam liberalioris eruditionis partem positam esse censet in carminibus interpretandis et sermone in Simonidis carmen, quod in Scopae honorem erat scriptum, translato ex Socrate, qui in eo carmine multum se studii collocasse profitetur, quaerit, num bene et recte compositum ei videatur. Respondet Socrates, nihil se in carmine, quod reprehendat, invenire. Tum Protagoras docere conatur poetam secum pugnantia dicere, quippe qui primo ipse ponat difficile esse virum bonum existere, deinde Pittacum, qui difficile dixerit probum esse, vituperet ac corripit. Qua culpa ut Simonides liberetur, Socrates Prodicum auctore duas proponit verborum explicationes, quarum neutram Protagoras admittit. Iamque Socrates suam ipsius sententiam expromit et postquam admirabili cum irrisione Lacedaemonios et Cretenses laudavit tanquam sophistas antiquissimos et breviter acuteque dictis clarissimos, illud carmen Simonideum ita interpretatur, ut poetam, Pittaci dictum aliquod reprehendentem, haec fere dicere demonstret: „Difficile esse virum bonum fieri, ac falli Pittacum, qui virum bonum esse vel

manere difficile esse dixerit: hoc enim in solum deum cadere; humanae imbecillitati esse negatum¹⁷⁾.“ P. 334 C — 347 A.

Atque hanc Socraticam carminis interpretationem mirifice probat Hippias sophista. Qui tamen, ut scilicet suae quoque sapientiae specimen aliquod exhibeat, de eodem carmine orationem habere instituit. Sed enim homo admodum ambitiosus ab Alcibiade, sermonum Socraticorum studiosissimo, oportune admonetur, ne id faciat: colloquium enim, a Socrate et Protagora institutum, esse profligandum et ad exitum perducendum. Nimirum constitutum erat antea, ut, postquam Protagoras sibi interrogando satisfecisset, Socrates vicissim interrogantis partes susciperet, sophista huic responderet. Et Socrates quidem se paratum ostendit ad sermonem peragendum, modo ne rursus de carminibus disseratur: horum enim interpretationem admodum dedecere homines liberaliter institutos, quippe ingenii atque eruditionis magnam arguentem penuriam. Protagoras autem, aegerrime ferens, quod erat confutatus, cum eo porro colloqui gravatur, ac multis demum amicorum precibus eo permovetur, ut illi quaerenti respondeat. P. 347 A — 348 B.

Revertitur tandem Socrates post satis longas ambages ad quaestionem in superioribus tractatam, denuo interrogans: virtutesne nihil nisi varia nomina unius eiusdemque rei esse videantur? Respondet ille iustitiam quidem, sanctitatem, prudentiam et sapientiam esse inter se simillimas — has enim virtutes Socrates antea ostendere conatus erat unum idemque esse — sed plurimum ab his differre fortitudinem: saepenumero enim accidere, ut qui ceteris careant virtutibus, ii longe fortissimi sint. Eius sententiam Socrates hac argumentatione refutat instituit. Qui fortes sunt, inquit, eos audaces esse facile largieris. Iam qui audacter aggrediuntur id, cuius periti sunt, ii laudantur; contra qui audaces in eo sunt, cuius nullam habent cognitionem, ii merito insani iudicantur. Omnis autem virtus propter naturam suam necesse est careat vitio ac reprehensione, quia alioquin virtutis nomine indigna foret. Ex quo consequitur, ut ea audacia, quae non habeat scientiam sibi adiunctam, non recte queat pro virtute haberi. Hoc autem probato, consequens est

17) Vere, opinor, Schleiermacherus Praef. ad Protagor. p. 234: „Was des Socrates Deutung von dem Gedichte des Simonides betrifft, von dem uns nichts erhalten ist als eben diese Bruchstücke, dass es nämlich eine Rüge sein soll gegen den Spruch des Pittakus, so ist sie gar nicht lediglich als Scherz zu nehmen. Wenigstens besitzen wir noch ein allgemein dem Simonides zugeschriebenes und diesem hier in Sprache und Manier unverkennbar ähnliches Gedicht, welches sich eben so polemisches auf das im Phaedrus angeführte Epigramm des Kleobulus bezieht, der ja auch zu den Sieben gehörte.“

fortitudinem scientia vacare nullo modo posse, adeoque scientiam et fortitudinem inter se non differre. P. 348 D — 350 C. — Respondet ad haec Protagoras: ex sua sententia fortitudinem quidem non carere audacia posse, neque tamen inde consequi, ut qui audaces sint, ii continuo etiam fortes iudicari debeant. Nam inter audaciam et fortitudinem hoc interesse, quod illa, quae inconstans sit neque stabili utatur iudicio, aut ab impetu aut ab artis alicuius proficiscatur scientia, fortitudo autem, quae semper sibi constet omnibusque vitae locis cernatur, ab universa hominis natura animique conformatione (*ἀπὸ φύσεως καὶ εὐτροφίας τῶν ψυχῶν*) fluat. P. 350 C — 351 A.

Socrates ita a proposito depulsus hac disputatione repente relicta alio modo Protagorae sententiam refellere conatur. Sciscitatur igitur ex eo, an omne iucundum etiam bonum sit, et an ipsa iucunditas per se spectata bona censi queat. Dubitante autem illo, quomodo de hac re iudicandum sit, voluptatem vel iucunditatem per se bonam esse ideoque ab omnibus appeti solere deinceps hac argumentatione docere instituit. Scientia una est, inquit, omnium cupiditatum nostrarum moderatrix, adeoque universam regit ac gubernat hominum vitam. Qua qui utitur, is, quum bona et mala probe discernat, a nulla re superabitur aut vincetur, quippe nihil faciens, nisi quod scientia fieri iubeat. Quodsi igitur reperiuntur qui se dicant non quod bonum est, licet illud cognoverint, amplecti, sed a voluptatibus victos ad alia omnia abripi; ii in magno versantur opinionis errore. Etenim quae iucunda sunt, ea non propterea, quod in praesenti afferunt voluptatem, mala putantur, sed quia futuro tempore maiora mala videntur allatura: vicissimque bona, cum doloris acerbitate coniuncta, propterea, quod in praesenti dolorem admixtum habent, acerbata quidem appellantur; sed eadem tamen pro bonis habentur, si in posterum speramus per illa effectum iri maiorem voluptatis ac iucunditatis sensum. Quaecunque igitur bona aut mala censentur, ea metiri solemus voluptatum aut dolorum, quibus ea coniuncta sunt, magnitudine vel parvitate, adeoque ipsam voluptatem, si maiorem aufert quam affert iucunditatem, malum arbitramur, atque contra dolorem bonum, si voluptatem acerbata sua habet maiorem. Ex quo consequitur omnes omnino voluptatem tanquam bonum perpetuo consecrari, dolorem ut malum aversari. P. 351 A — 354 E. — Haec autem si vera sunt, ridiculum est dicere hominem, licet mala saepe cognoscat, tamen ea facere, quum non facere liceat, et vicissim, licet cognoscat bona, tamen ea amplecti nolle propter praesentium voluptatum vim et magnitudinem. Nam quum voluptas *per se* bona sit; is, qui mala, quatenus mala sunt, sua sponte faciat, bonis succumbens male facere videatur necesse erit, id quod per est absurdum. Itaque quod vulgo vocant succumbere voluptatibus, vel ab illis vinci, id nihil est aliud, nisi pro

maioribus bonis maiora mala sumere, et quidem deceptum opinionis errore. Quippe in eligendis bonis plurimum refert, ut rerum iucundarum et iniucundarum rationem plane perspectam habeamus; qua cognitione qui carent, si fieri non potest quin in fraudem et errorem incurrant. Quocirca scientiam apparet voluptate esse multo potiozem, quippe quae omnes actiones nostras universamque vitam regere ac moderari debeat, neque fieri unquam potest, ut quis a voluptatibus victus, quum bona cognoscat, tamen contraria amplectatur: neque enim quisquam sciens malus; sed qui voluptati succumbentes mala sequuntur, si propter imprudentiam, et quia errore decepti sunt, minora bona pro maioribus amplecti videntur. Quae si vere disputavimus, vir sapiens nunquam sua sponte mala appetet aut faciet. P. 354 E — 357 E.

His expositis Socrates revertitur ad illud, quod Protagoras in superioribus dixerat, fortitudinem a ceteris virtutibus propterea plurimum differre videri, quod saepenumero homines insipientissimi, intemperantissimi et iniustissimi alios audacia et fortitudine sua longissime antecellerent. Postquam enim concessum est neminem volentem res periculosas unquam suscipere; ne fortem quidem virum temere se in mala et calamitates esse coniecturum asseverat. Nam quae quis timet, inquit, ea mala existimat: nemo autem sua sponte suscipit ea, quae sibi malum aliquod afferre arbitratur. Itaque vir fortis ea, quae sunt honesta, id est, iucunda — nam honestum et iucundum idem esse vidimus — semper et ubique sequitur, ideoque nec turpiter metuit nec turpiter audax est, quum timidus ac temere audax vel metu vel audacia turpi corripiatur. Est autem turpiter audere vel timere nihil aliud, nisi propter recti ignorantiam peccare, quandoquidem nemo prudens, ut vidimus, quae sibi perniciosa fore praevidet, unquam suscipiet. Unde efficitur, ut fortitudinem scientia contentam esse iudicari oporteat: est enim nihil aliud nisi rerum metuendarum aut non metuendarum scientia cum recto usu coniuncta. — His omnibus magna subtilitate explicatis, Socrates concludit falsam esse Protagorae sententiam, homines imprudentissimos saepenumero fortissimos esse statuentis, et sophista ipse, etsi perinvitus fatetur eam ex iis, quae concessa sint, locum habere non posse. P. 357 E — 360 D.

Protagorae animum rursus placaturus Socrates: *Ego vero, inquit, non aliam ob causam haec omnia ex te quaero, nisi quod perspicere cupio, quomodo se habeant quae ad virtutem referuntur, et quid sit ipsa virtus. Nam probe novi, hoc ubi patefactum fuerit, etiam illud manifestum fore, de quo disputavimus, utrum virtus doceri possit, necne.* P. 360 D — 361 A.

At mirum quiddam nobis in hac disputatione accidit. Ego enim, qui antea virtutem doceri posse negabam, nunc hoc ipsum

affirmo, quod meae rationi mirum quantum adversatur, quippe demonstrare studens omnes virtutes, et iustitiam et temperantiam et fortitudinem, scientia contineri: qua quidem ratione probata virtus maxime doceri posse videbitur. Tu contra, qui virtutem disciplina comparari posse antea aiebas, nunc contrarium statuere videris, quippe quum id efficere studeas, ut quavis alia re potius quam scientia contenta esse videatur. — *Quocirca, quum omnia mire perturbata temereque mixta videamus, equidem pervelim, ut ad virtutis naturam contemplandam accedamus, ac tum demum iterum quaeramus, utrum ea doceri possit, necne.* P. 361 A — D.

Sed Protagoras hanc disputationem, quum sibi iam ad aliud quid accedendum sit, in aliud tempus differendam esse dicit, Socratem autem magnificis ornat laudibus eumque vaticinatur aliquando talem futurum, qui merito inter viros sapientiae laude conspicuos numerari possit. — His dictis auditisque Socrates et Hippocrates discedunt.

Haec igitur summa est libri, qui omnium iudicio insignem habet artis perfectionem. Nam tanta in eo regnat orationis elegantia et venustas, argumenti varietas atque facilitas, iocandi ridendique in summa rerum gravitate hilaritas, ut nemo eum sine limpidissimae voluptatis sensu legere queat. Quod si quaerimus, quorsum universa disputatio pertineat, necesse est meminimus, Hippocratem, adolescentem Protagorae doctrinae cupidissimum, horum sermonum causam fuisse, unde facile erit cognitu, Platonem hoc spectasse, ut sophistarum maximeque eorum principis disciplina in omnium conspectu exponeretur. Atque id quidem sic consecutus est, ut et res, in quibus illorum disciplina versabatur, persequeretur, et viam ac rationem, qua discipulos erudiebant, ostenderet. Itaque in hoc dialogo exemplum sophisticarum orationum, quae proprie *ἐπιδείξεις* appellabantur, luculentissimum invenimus, tum videmus, ut sophista cum Socrate, homine artis dialecticae peritissimo, verbis contendens nomen suum tueatur et auctoritatem, denique grammaticae interpretationis poetarum specimen exhibetur, idque, quod litterarum monumentis proditum sit, antiquissimum. Iam vero ad quas res sophistae instituunt, id primum in eo sermone, quem Socrates cum Hippocrate habet, disputatur. Cui quaestioni solvendae quum ipsi sibi videantur impares, a Protagora, simul atque ad eum perventum est, eiusdem rei explicationem petunt. Ille quum homines sapientiores et meliores sua disciplina effici dicat, tum de virtutis vi ac notione disseritur, cuius Socrates, etsi paulo tectius, duo distinguit genera, ut sophisticam finibus, quos supra significavi circumscribat. Ipse enim sophistis unam virtutem civilem, quam vocant¹⁸⁾, relicturus de eius solius disciplina

18) Men. p. 91 A: *Μένων ἐπιθυμει ταύτης τῆς σοφίας καὶ ἀρε-*

quaestionem infert neque aliam intelligit, quum Protagorae oratione sibi persuasum esse confitetur, (a sophistis) virtutem posse doceri. Alterum deinceps genus, quod unice virtutis nomine dignum habet, quippe quod cum boni honestique cognitione et recti conscientia coniunctum sit, id a sophistis alienum esse probare conatur, ut philosophis tanquam proprium vindicet.

Sed in hac parte disputationis Socrati persona imposita est ab ea, quam plerumque apud Platonem fert, longe diversa. Etenim, ut suae causae serviat, parum fideliter aut vere cum adversario agit. Et vero si eadem ratione, qua hoc loco cum Protagora disserit, quotidie cum civibus Atheniensibus collocutus est, fieri non potuit, quin multam sibi conflaret invidiam. Quod ne temere dixisse videamur, sententiam nostram paucis exemplis confirmemus. P. 331 A: qui, inquit, virtutes inter se differre censet, neque iustitiam ac pietatem pro una eademque re habet, is pietatem rem non iustam, *ergo* iniustam, et iustitiam rem impiam dicit. Quod quum absurdum sit, efficere vult et cogere, iustitiam et pietatem unum idemque esse. Ipsius verba vel eius potius, quem suam causam agentem facit, sunt: *σὺ φῆς οὐκ εἶναι τὸ ἕτερον μόριον οἶον τὸ ἕτερον τῶν τῆς ἀρετῆς; . . . Οὐκ ἄρα ἐστὶν ὀσιότης οἶον δίκαιον εἶναι πρᾶγμα, οὐδὲ δικαιοσύνη οἶον ὄσιον, ἀλλ' οἶον μὴ ὄσιον· ἡ δὲ ὀσιότης οἶον μὴ δίκαιον, ἀλλ' ἄδικον ἄρα, τὸ δὲ ἀνόσιον;* Simili disputandi modo, vi vocabuli *σωφροσύνης* abusus, p. 332 sapientiam et temperantiam nihil nisi varia eiusdem rei nomina esse colligit. Adde quod idem orationis ambiguitate non semel utitur, ut p. 319 A in eius verbis *δοκεῖς μοι . . . ὑπισχνεῖσθαι ποιεῖν ἀνδρας ἀγαθοὺς πολίτας* Heraclitea quaedam obscuritas inest; nam *ἀγαθοὺς ἀνδρας* referatur, qua ad *πολίτας*, liberum est arbitrium. Protagoras, qui virtutem universam, non civilem modo, se tradere profitetur, sese arbitratur videri cives ad virtutem instituere, non viros ad res publicas¹⁹); Socrates, quamquam civilem virtutem sive prudentiam intelligit, ut ex proximis verbis apparet, tamen hic nondum sciri vult, ex sua sententia perfectam virtutem ac consummatam sophistis omnino non concedendam esse. Eiusdem ambiguitatis exemplum ad argumentationem etiam gravius ad p. 350 B notavimus.

τῆς, ἣ οἱ ἀνθρώποι τὰς τε οἰκίας καὶ τὰς πόλεις καλῶς διοικῶσι, καὶ τοὺς γονεάς τοὺς ἀντῶν θεραπεύουσι, καὶ πολίτας καὶ ξέρονος ὑποδέξασθαι τε καὶ ἀποπέμψαι ἐπίστανται ἀξίως ἀνδρὸς ἀγαθοῦ.

19) Perspicuis verbis ipse id in sequentibus declarat p. 328 B: *εἰ ὀλίγον ἔστι τις ὄστις διαφέρει ἡμῶν προβιβᾶσαι εἰς ἀρετὴν, ἀγαπήτον, ὃν δὴ ἐγὼ οἶμαι εἰς εἶναι, καὶ διαφερόντως ἀντῶν ἄλλων ἀνθρώπων ὀνήσαι τινα πρὸς τὸ καλὸν καὶ ἀγαθὸν γενέσθαι.* conf. p. 339 B. Aristot. pol. VIII, 14 (1333 a. Bek.): *τοῦτ' ἀν εἴη τῶ νομοθέτη πραγματευτέον, ὅπως ἀνδρες ἀγαθοὶ γίνωνται (πολίτης καὶ ἄρχων).* Hinc Seneca ep. 76: In eo loco (i. e. in eo auditorio), in quo vir bonus discitur, paucissimi sedent.

Haec vero omnia Plato ne iuveni quidem²⁰) Socrati tribuisset, nisi veram eius colloquendi rationem voluisset exprimere. Eique instituto convenienter sententiae etiam, quas Socrates in hoc dialogo profert, ad Socraticam doctrinam accommodatae sunt. Vehementer enim nos de hac re a Stallbaumio dissentimus, qui omnia, quaecunque Socrati minus honesta esse videantur, e sophistarum vulgique opinione et mente disputata esse statuit. Itaque quae de fortitudine disseruntur, ea, inquit vir doctissimus²¹), Socrates pleraque omnia ad mentem ipsius Protagorae disputat, ita quidem ut eum per suam ipsius rationem in fraudem et errorem inducat. Nam Socrates ipse, etsi fortitudinem quoque in scientia positam esse iudicabat, tamen neutquam eam volebat inesse in callida quadam rerum iucundarum aut iniucundarum, metuendarum, aut non metuendarum deliberatione, ad quam unam sane illam referebant qui virtutis dignitatem uno utilitatis studio terminabant: imo eum pro certo et explorato habemus eam scientiam, quae requiretetur ad fortitudinem, item in boni rectique cognitione atque certa officii persuasionem positam iudicavisse. Idemque, quod Socrates honestum et iucundum idem esse ait adeoque voluptate ita fruentium arbitratur, ut ad eius usum sapientia adhibeatur, huius sententiae auctores facit sophistas. Nam: haud scio, inquit, an Socrates in eo loco potius ipsorum sophistarum opiniones Protagorae proponat, quo facilius eum deinde laqueis dialecticis irretiat. Verum enim vero Protagoras Socratis sententiam alteram graviter refellit, alteram num amplectatur, vehementer dubitat. Et Socrates, cui Xenophon scribit²²) placuisse, utile et bonum idem esse, recte ac iure a Platone ita disputans inducitur, ut iucundum, quod quidem nunquam non iucunde afficiat, nihil aliud esse ac bonum statuatur. Haeret autem haec Socratis sententia in nobilissimo illo decreto, quo omnes virtutes ad unam sapientiam revocandas esse iudicavit. Quae quum ita sint, Plato, quem ad modum ad Protagorae aliorumque sophistarum disciplinam exponendam et res ipsas quas docebant, significavit, et docendi viam ac rationem effinxit, sic de industria ea, quae Socrati tribuit, placita ac decreta e Socratica doctrina repetivisse et eius disputandi rationem expressivisse putandus est.

Proximum est, ut videamus, quo tempore hic liber conscriptus sit, et quando colloquium fingatur habitum. Atque de priore tempore plerisque interpretibus ita visum est, ut libri confectionem ad Platonis adolescentiam referendam esse statuerent. Socrate enim vivo²³) hunc sermonem lit-

20) P. 314 B: *ἡμεῖς γὰρ ἔτι νέοι, ὥστε τοσοῦτο πρᾶγμα διελέσθαι.*

21) Praefat. edit. secund. p. 30 sq.

22) Memorabil. IV. 6, 8 sq.

23) Fabric. Biblioth. Graec. III. 86 Protagoras hoc dialogo lecto

teris mandatum esse volunt, qui quum moreretur, natus fuit Plato viginti septem annos. Sed quamquam facile credimus, in Platone, acerrimi viro ingenii, ea quae futura essent, multo maturius quam in plerisque hominibus perfecta esse, tamen tanta scribendi elegantia et perfectio, quanta hic singulae partes descriptae, res et homines paene sub oculos nostros subiecti, in argumento explicando omnia ad artem directa sunt, in nullum adolescentem ne summa quidem ingenii felicitate praeditum videtur cadere. Et quid sit, cur aliter plerumque statuatur, quaerentes hanc maximam causam reperimus, quod Platonis de ideis doctrinae vestigia certa in hoc libro non animadvertantur. Verum, si quid video, inde non consequens est, illam doctrinam eo tempore, quo liber conscriptus est, a Platone nondum fuisse excogitatum, imo si ea, quae modo disputavimus, idoneam habent fidem et Socrates in Protagora suas ipsius partes, non Platonis, agit, illi doctrinae illustrissimae nullum in hoc sermone locum relictum fuisse apparet, ut ex eo quod Socratis placita in dialogo non ad eam relata sunt, de tempore scriptionis aliqua probabilis coniectura colligi non possit. Neque virtutum numerus ad hanc quaestionem spectat. Numeratur enim in hoc libro inter virtutes cardinales, quas vocant, praeter iustitiam, sapientiam, temperantiam et fortitudinem etiam pietas, cuius Plato in iis libris, qui posteriore tempore scripti videntur esse, plerumque nullam iniicit mentionem, iustitiae eam subiungendam esse ratus. At Protagoras in hoc colloquio quinque virtutis partes discernit isque pietatem una cum iustitia et temperantia iam in oratione de virtutis origine et disciplina commemoraverat; Socrates, qui p. 361 A disputationis summam repetit, pietatem praetermittit. *ἐπιχειρεῖς*, inquit, *ἀποδείξει, ὡς πάντα χρήματα ἐστὶν ἐπισημη καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ ἀνδρεία*. Non equidem ignarus sum, pietatem a Socrate in virtutum numero et praecipuo quodam loco positam esse, sed quot virtutis formas Plato, quum hunc dialogum scriberet, probaverit, id rationibus confirmari posse nego.

Iam si quaeritur, quo tandem tempore liber scriptus esse videatur, certum quendam annum in re prae ceteris lubrica constituere sane est difficile. Ipse autem in ea sum opinione, ut Platonem hunc librum haud ita multo post annum trecentimum nonagesimum secundum a. Chr. n. confecisse arbitrer. Ad id tempus quum universa dialogi praestantia aptissime referri pos-

dixisse dicitur: *ὡς καλῶς οἶδε Πλάτων ἱαμβίξειν*. Quod si quaeris unde fluxerit, Dalecampius, Athenaei interpres, p. 505 D. temere Protagoram pro Gorgia posuit. De recentiorum sententia v. C. Fr. Hermann Histor. Philos. Platon, T. I. p. 618 not. 323 et Steinhart Praefat. ad Prot. p. 432. Quod Heindorfius in editione Protagorae p. 463 ab hoc potissimum dialogo incipiendam tironibus Platonicorum librorum lectionem iudicavit, de eo ab acutissimo philosophi interprete nequam dissentio.

sit, tum haud dubie pertinet locus p. 350 A: *Τίνας ἀπὸ τῶν ἰππῶν πολεμεῖν θαρραλέοι εἰσὶ; πότερον οἱ ἰππικοί, ἢ οἱ ἄφιπποι; Οἱ ἰππικοί. Τίνας δὲ πέλτας ἔχοντες; οἱ πελταστικοί, ἢ οἱ μὴ; Οἱ πελταστικοί*. Cum equitibus igitur peltastae tamquam alterum copiarum genus exempli causa ponuntur, ut intelligatur, quantum animi etiam in bello addat scientia. Cuius rei exemplum a peltastis mea quidem sententia peti non ante potuit, quam Iphicrates iis copiis plane nova ratione usus est. Is autem quum eo anno, quem posui, et alia pedestria arma mutasset et peltam sive caetram pro clipeo fecisset²⁴⁾, praeter ceteros duces id operam dedit, ut ratione milites arma tractarent, quo factum est, ut omnium spe feliciter rem gereret, v. Xenoph. Hellenic. IV. 5, 14. Ad illud Iphicratis institutum, quod per totam Graeciam celebrabatur, spectant, opinor, haec Platonis verba, unde id iure nobis videtur colligere, Protagoram anno circiter trecentesimo duodenonagesimo litteris consignatum esse.

Eo anno non modo Protagoras et Socrates, sed paucis exceptis, in quibus Callias fuit, omnes qui illorum sermoni interfuisse dicuntur, e vita iam excesserant. Longe enim ab illo tempore id diversum est, quo Plato hunc sermonem habitum esse fingit. Videndum igitur nunc est, quod sibi tempus proposuerit, quo homines illi totius Graeciae clarissimi ad Calliam convenisse dici possent. Athenaeus p. 218 ex Hippocratis verbis: *ἐτι γὰρ παῖς ἦ, ὅτε τὸ πρότερον*²⁵⁾ *ἐπεδήμησε (Πρωταγόρας)*, quae initio dialogi scripta inveniuntur, ex iis igitur concludit, Protagoram secundo adventu Athenis morantem hunc de virtute sermonem cum Socrate habuisse. Quare quum Socrates tertio iam die postquam ille advenit, cum Hippocrate eum convenisse dicatur, hoc praecipue quaerendum putavit, quo anno sophista iterum Athenas venerit. Quam rem hoc modo effecit, ut, quia Protagoras ad Calliam devertit, mortem Hipponici, Calliae patris, exquisiverit. Atque Hipponicus, inquit, dux creatus et contra Tanagraeos una cum Nicia profectus est Euthydemo archonte h. e. Ol. 88, 3, sed mortuus iam erat anno tertio Ol. 89, quo Eupolis fabulam Adulatores docuit, qua in fabula Callias hereditatem adiiisse, nec ita pridem adiiisse dicitur, ut mortem patris in primum aut alterum annum Ol. 89 incidisse intelligatur. Eadem in fabula ab Eupolide Protagoras etiam inducitur, quem tum nondum diu Athenis versatum esse ex eo colligas, quod in Conno Ampisiae duobus annis ante acta in sophistarum numero

24) Cornel. Nep. vit. Iphicrat. c. 1. Diodor. XV. 44.

25) Minime dubitandum est, quin Athenaeus iam vulgatam lectionem *τὸ πρῶτον* invenerit pro *τὸ πρότερον*, quod a Stallbaumio demum e codicibus melioribus recte repositum est. Proximus enim adventus, non primus, intelligendus est, nisi forte Plato hoc loco et adolescentis naturae et sophistae vitae ac morum videtur oblitus fuisse.

non producitur. Quum igitur illo temporis spatio, quod inter primum et tertium annum Ol. 89 interiectum est, et mortuus sit Hipponicus et Protagoras Athenas reverterit, in unum aliquem ex his tribus annis Plato, si ratione egisse putandus est, illum conventum necesse est retulerit, atque quum adsit etiam sermoni Hippias Eleus, de altero anno Ol. 89 eum cogitasse statuendum est, quod Hippias nisi per inducias annuas Isarcho archonte anno primo Ol. 89 factas non potuerit tuto Athenis degere. Illo autem tempore neque Paralus et Xanthippus, Periclis filii, Protagoram audire potuerunt, utpote aliquot annis ante mortui²⁶⁾, neque Pherecratis fabula Agrestes, quae demum Aristione archonte (Ol. 90, 4) docta est, in Protagora (p. 327 D) commemorari debuit, unde Athenaeus manifesto apparere dicit, diversa Platonem tempora confudisse historiaeque fidem laesisse. Sed alia etiam in hoc dialogo habentur, quae nisi temporum ratione neglecta ad secundum annum Ol. 89 (423 a. Chr. n.) referri nequeant. Non enim Agatho poeta, qui iam proxima Olympiade (90, 4), ut Athenaeus p. 217 A memoriae prodidit, in certamine tragico victoriam reportavit, eo anno *νεόν ἔτι μειράκιον* fuit, quo nomine p. 315 D a Socrate appellatur. Neque magis cum illo anno concinunt, quae p. 311 C de Phidia Atheniensi et p. 335 E de Crisone Himeraeo memorantur. Ille enim, quem iam anno primo Ol. 87 interiisse constat²⁷⁾, exempli causa inter eos nominatur, quos adiens Hippocrates certam quandam artem doceatur, cum Crisone, insigni cursore Socrates Protagoram comparat orationum cursum non inhihentem et suam conditionem, si cum sophista longis orationibus certare iubeatur, eandem esse dicit, ac si Crisonem currendo iubeatur aemulari. Tribus deinceps certaminibus Olympicis — Ol. 83. 84. 85 — Criso²⁸⁾ cursu vicit, ut illo tempore eius pedum pernecitas tota Graecia esset celebris; sed Ol. 89, 2 post ultimam victoriam duodeviginti annorum spatio interiecto sine dubio tantum de ea laude fuit detractum, ut nec ipse *δρομευὲς ἀκμάζων* appellari posset et Socrates nihil haberet, cur cursu cum eo certare nolle. Etenim ne Socratis quidem persona, qui ut iam vidimus, iuvenili aetate florens describitur, anno 423 respondet.

Sed haec omnia ita comparata sunt, ut ad prius quoddam tempus hunc dialogum accommodatum esse nemo non intelligat.

26) Censemus enim Athenaeum p. 506 A scripsisse *ἄτε πρότερον τελευταίαντες*, non quod libri exhibent *οἱ ἔτι πρότ. τελ.* aut quod Casaubonus coniecit *οἱ πέμπτῳ ἔτι πρότ. τελ.* Casaubonum ut ita conieceret, errore ductum esse intelliges ex descriptione Olympiadum, quam ipse in *Animadvers. ad Athen. ad lib. V caput XV* adiecit.

27) Hanc O. Muelleri sententiam secutus etiam est Brunn Graecor. artific. histor. I. p. 167.

28) V. Diodor. XII, 5. 23. 29. Dionys. Hal. Antiq. Rom. XI init. Pausan. V, 23.

Ad quod accuratius definiendum plurimum Alcibiadis descriptio confert, quam initio dialogi habemus; dicit enim familiaris Socratis Alcibiadem sibi nuper pulcrum virum, at virum tamen visum esse, cuius malae iam sint lanugine obductae. Quae ei Socrates non gravate concedit, quum addat, ex Homeri sententia *χαριεστάτην ἦβην εἶναι τοῦ ὑπηγήτου, ἣν νῦν Ἀλκιβιάδης ἔχει*. Spectant ad hunc locum Athenaei verba p. 219 E: *ὅτι δὲ (Σωκράτης) ὄντως ἦρα τοῦ Ἀλκιβιάδου, δῆλον ποιεῖ Πλάτων ἐν τῷ Πρωταγόρα, καίτοι μικρὸν ἀπολείποντος τῶν τριάκοντα ἐτῶν*, sed librariorum incuria litteram *λ'* pro *κ'* describentium misere ea quidem corrupta sunt. Non enim Athenaeus adeo Atticorum linguae et institutorum imperitus erat, ut, quis *ἦβην ἔχειν* Attice diceretur, nesciret. An quisquam arbitratur, haec verba Cratini: *αὐτοὺς ἐπαίδευσεν ἔθροφέν τε Δημοσίου χρημασίῳ εἰς ἦβην, ἵνα ποτέ οἱ λοιβὸν ἀμύλαινο*, aut haec Thucydidis (II, 46): *τοὺς παῖδας (τῶν θαπτομένων) τὸ ἀπὸ τοῦδε δημοσίου ἢ πόλις μέχρι ἦβης θροφεί* ab Athenaeo ita esse accepta, ut opinaretur civium Atheniensium in bello occisorum filiis usque ad tricesimum aetatis annum publice victus suppeditatos esse. Nos igitur pro *τῶν τριάκοντα ἐτῶν* scribendum censemus *τῶν εἰκοσιν ἐτῶν*, de qua suspitione nostra utut statuitur, id certe dubitari nequit, quin illis Platonis verbis Alcibiades ephelus h. e. adolescens duodeviginti vel undeviginti annorum sit accuratissime descriptus²⁹⁾. Quam aetatem quando Alcibiades egerit, hodie satis constat. Quamquam enim a veteribus auctoribus, quum plurima et de privata vita eius et de publica tradiderint, neque quo tempore natus sit neque quoto aetatis anno perierit, scriptum accepimus, tamen recentiorum maximeque Meieri³⁰⁾ quaestionibus subtiliter et recte probatum est, natum eum fuisse Ol. 82, 2 sive a. 451. Quae quum ita sint, hic dialogus ad alterutrum annum biennii bello peloponnesiaco excepti referendus est, et ut plerisque interpretibus, ita nobis animus ad annum 432 magis inclinatur, quumque tot peregrini homines ad Calliam convenisse dicantur, haud scio an verno tempore sub Dionysia arbana Ol. 86, 4 hoc colloquium habitum putari debeat; v. ann. ad p. 315 D.

Eo tempore Callias viginti fere annos natus erat, certe non multo maior, id quod inde colligas, quod sexaginta annis post

29) Conf. commentationem nostram De temporibus rerum quae in Platonis Protagora habentur constituendis (Erfurt. 1859) p. 15 sqq., ubi et de hac re et de reliquis huc pertinentibus uberius, quam hic licet, disputatum est. De Alcibiadis Platonici aetate quae iam anno 1856 scripsimus, ea publici iuris facta sunt a Muetzellio in *Annalibus rei scholastic.* 1858. p. 260—266.

30) In *Indice lect.* Gryphiswald. 1821; eum quum alii secuti sunt, tum Vischer (Alcibiad. et Lysander p. 52) et Hertzberg (Alcibiades, Halle 1853. p. 21 et 60 sq.).

(Ol. 102, 2 sive a. 372) legatus Spartam missus est³¹); nec tamen tum minus viginti annos habuit. Nam eadem matre natus atque Xanthippus et Paralus, Periclis filii, aetate eos antecessit³²); constat autem Xanthippum in matrimonium duxisse filiam Isandri³³), ut ipse, quum Ol. 87, 2 pestilentia consumeretur, undeviginti saltem annos complevisse putandus sit. Adde quod ex Hipponico Calliae mater, priusquam Pericli nupsit, etiam Hippareten, quam postea Alcibiades sibi matrimonio iunxit, peperit, iam intelliges nostram de Calliae aetate sententiam aut veram esse aut vero proximam.

Ex iis quae Athenaeus p. 220 et scholiastes ad Plat. Menexen. p. 235 E de Aeschinis Socratici dialogo, qui Callias inscriptus fuit, narraverunt, conicere licet, Aeschinem illum dialogum ad idem fere tempus aptavisse. Nam in eo libro, in quo Calliae cum Hipponico patre simultatem pluribus memoraverat, non modo Anaxagorae et Prodicis disciplinam irriserat, sed in Periclem etiam et Aspasiam invecus erat³⁴). Ex quo, opinor, intelligitur, iam ante bellum peloponnesiacum et Hipponico vivo, qui in pugna Deliaci (a. 424) cecidit, Calliam sophistis se dedisse; sed quo iure Plato finxerit eum iam tum domi suae sophistas vidisse et tot homines hospitio excepisse, non nihil habet dubitationis. Equidem Platonem in hac re, de qua alii aliter senserunt, anachronismum quem dicunt commisisse ut credam non adducor. Hipponicus praeter domum, quae in pago Melitensi sita erat in eaque habitum hoc colloquium fingitur, alteram eamque magnificentiorem in Piraeo habuit, in qua post Hipponici mortem Callias illud convivium, quod Xenophon descripsit, ob Autolyki quem amabat victoriam a. 422 paravit. Quid ergo impedit, quominus Hipponicum, cuius mors in Protagora nusquam significatur, altera domo Calliae concessa in Piraeo tum habitavisse statuamus. Andocide teste Callias in matrimonio habuit filiam Glauconis; quam quum iam ante hoc colloquium duxisse videatur³⁵), ex iis nuptiis causa potest repeti, cur Hipponicus aedes urbanas Calliae condonaverit.

Una res est, quae illi anno, ad quem dialogum retu-

31) Xenoph. Hellen. VI. 3. 2. Diodor. XV. 51. De hoc viro omnium Atheniensium opulentissimo et sophistis mirifice dedito disputavit Perizon. ad Ael. V. H. 14, 6. Boeckh. De Oeconom. Att. I. p. 629. Veterum scriptorum locos plurimos, qui de illo agunt, collegit Heindorf. ad Protag. p. 311 A.

32) V. annot. ad p. 314 E.

33) Plutarch. Pericl. c. 36, 1. Athen. p. 589 D.

34) Athen. I. l. 1. ὁ δὲ Καλλιὰ αὐτοῦ (τοῦ Αἰσχίνου) περιέχει τὴν τοῦ Καλλίου πρὸς τὸν πατέρα διαφωρῶναι τὴν Προδικίου καὶ Ἀναξαγόρου τῶν σοφιστῶν διαμῶνῃσιν κτλ. Schol. ad Menex. Ἀσπασία καὶ Περικλέα δημιουργεῖν παρεσκεύασεν, ὡς Αἰσχίνης ὁ Σουκρατικός ἐν διαλόγῳ Καλλιᾶ.

35) V. annot. ad p. 314 E.

limus, non respondeat, commemorationem dico fabulae Agrestium, quam Athenaeus p. 218 C. Ol. 89, 4 (421) actam esse testatur. Et concedendum est Platonem hac in re a veritate deflexisse, sed quum in tanta copia comoediarum quotannis in scenam delatarum nemo nisi didascalis inspectis, quo anno singulae doctae essent, scire posset, Plato veniam rei ad orationem ornandam et Protagorae dicendi consuetudinem vere depingendam adiectae impetraturum se sperare potuit. Non vero eadem erat ratio in iis quae ad illos homines, qui in hoc libro inducti sunt, pertinerent. Quorum vita in luce Graeciae acta quum non modo Atheniensibus, sed ne reliquis quidem Graecis esset ignota, eo magis hoc philosopho cavendum erat, ne quae a veritate abhorrerent, de iis traderet, quod in talibus rebus iudicandis Graeci nobis erant acerbiores³⁶). Maxima autem circumspectione haec omnia constituta esse et inique magis quam recte Platonem a quibusdam hoc nomine reprehensum esse nobis videtur docuisse.

Restat, ut Simonidei carminis reliquias, quas primus Schleiermacher a Platonis oratione recte excepit, quem ad modum eas G. Hermannus in editione Heindorfii p. 598 et Schneidewin. in Delectu poesis Graecorum eleg. iamb. mel. p. 379 numeris suis restituerunt, hic proponam et sub unum adspectum subiiciam.

Στροφή.

1 0 0 1 0 0 1 0 0 1 0 0 0
 x 1 0 1 0 0 1 0 0 1 0 0 0 1 0 0
 0 0 1 0 0 1 0 0 1 0 0 1 0 0 0 0
 0 0 1 0 0 1 0 0 1 0 0 0 0
 0 0 1 0 0 0 0
 x 0 0 1 0 0 1 0 0 0 0 0 0

Ἐπιδόξ.

0 1 1 1 1
 0 1 1 0 0 0
 x 0 1 0 0 1 0 0 1 0 0 0 0 0 0
 1 0 0 1 1 0 0
 1 0 0 1 0 0 1 0
 x 0 1 0 0 1 0 0 1 0 0 0 0
 x 0 0 0 0 1 0 0 1 0 0 0 0

Στροφή α'.

Ἄνδρ' ἀγαθὸν μὲν ἀλαθέως γενέσθαι χαλεπὸν
 χερσίν τε καὶ ποσὶ καὶ νόῳ τετραγώνον, ἀνευ φόρου τετυγμένον.
 (Desunt quinque versus.)

36) Conf. Isocrat. XI. 8. Aristid. III. p. 551 (vol. II. p. 435 edit. Dindorf.). Athen. p. 216 F.

Ἀντιστρ. α'.

6 Οὐδέ μοι ἐμμελέως τὸ Πιττάκειον νέμεται
καίτοι σοφοῦ παρὰ φωτὸς εἰρημένον· χαλεπὸν φάτ' ἐσθλὸν
θεὸς ἂν μόνος τοῦτ' ἔχοι γέρας· ἄνδρα δ' οὐκ ἔστι μὴ οὐ κακὸν
ἐμμεναι,

ὃν ἂν ἀμάχανος συμφορὰ καθέλῃ.
Πράξαις γὰρ εὖ πᾶς ἀνὴρ ἀγαθός,
κακὸς δ' εἰ κακῶς, καὶ
τούπιπλείστον ἀριστοί, τούς κε θεοὶ φιλοῦσιν.

Ἐπρωδὸς α'.

10 Ἔμοιγ' ἔξαρκεῖ,
ὅς ἂν μὴ κακὸς ἦ
μηδ' ἄγαν ἀπάλαμνος εἰδῶς τ' ὀνησίπολιν δίκαν, ὑγιῆς ἀνὴρ.
Οὐ μιν ἐγὼ μωμήσομαι·
οὐ γὰρ ἐγὼ φιλόμωμος·
15 τῶν γὰρ ἡλιθίων ἀπειρῶν γενέθλα.
Πάντα τοι καλὰ, τοῖσί τ' αἰσχρὰ μὴ μέμικται.

Στροφή β'.

Τοῦνεκεν οὐ ποτ' ἐγὼ τὸ μὴ γενέσθαι δυνατὸν
διζήμενος κενεᾶν ἐς ἀπρακτὸν ἐλπίδα μοῖραν αἰῶνος βαλέω,
πανάμωμον ἄνθρωπον, εὐρυέδους ὅσοι καρπὸν αἰνύμεθα χθονός.
20 ἔπειτ' ὑμῖν εὐρῶν ἀπαγγελέω.
Πάντας δ' ἐπαίνημι καὶ φιλέω,
ἐκὼν ὅστις ἔρδη
μηδὲν αἰσχρόν· ἀνάγκη δ' οὐδὲ θεοὶ μάχονται.

INDEX CODICUM EDITIONUM ALIORUM SCRIPTORUM AD
PROTAGORAM PERTINENTIUM.

Codices ad hunc dialogum integros hodie collatos habemus duodeviginti.

Inter quos praestantissimi sunt Clarkianus s. Bodleianus, cuius varias lectiones edidit Gaisfordus, Vatican. 226. Θ. insignitus, Coislin. 155 Venet. 184 et 189, litteris Γ Ξ et Σ notati, quos contulit Bekkerus; Vindob. 54, a Bastio diligentissime excussus (vid. Stallbaum Var. Lectt. Tom. XII. p. V. edit. Platon. Lipsiens. 1825). Neque spernendi sunt Paris. 1808. 1809. 1811 et Vat. 1029 litteris B C E r signati, Ceteri, Ambros. 56, Angel. 1. 9, Barberin. 371, Vat. 175 litteris r w y e a Bekkero notati, itemque Florentini a b c o (de quibus conf. Stallbaum l. l. p. VI sq.) non nisi paucis quibusdam locis bonas lectiones, ipsis proprias, exhibent.

Peculiares Protagorae editiones hae factae sunt:

- Platonis dialogi tres, Phaedo, Sophistes, Protagoras. Emendavit et annotatione instruxit Lud. Fr. Heindorfius. Berolini 1810. 8. mai.
- Platonis Protagoras. Mit Einleit. u. Anmerkungen von Ed. Jahn. Wien 1856. 8.
- Platonis Protagoras. Mit Einleit. u. Anmerkung zum Schul- und Privatgebrauch v. T. Wildauer. Innsbruck. 1857. 8.
- Platonis ausgewählte Dialogen erklärt v. H. Sauppe. II Baendch. Protagoras. Berlin. 1857. 8. Haec editio iterata et emendata est 1863.
- Platonis Protagoras. Für den Schulgebr. erklärt v. Jul. Deuschle. Leipzig. 1861. 8.
- Commentarios in hunc dialogum locupletissimos conscripsit Frid. Astius Opp. Plat. T. X. p. 1—212.
- Germanice Protagoram quum alii verterunt, tum
- Frid. Schliermacher, Platonis Werke, ersten Theiles erster Band. Berlin. 1817. 8. idemque in praefatione p. 217—234 de libri argumento egit et annotationibus p. 403—420 multos locos acute ac subtiliter illustravit.
- Hieron. Müller, Platonis sämtliche Werke, erster Band. Leipz. 1850, in quo opere C. Steinharti de hoc dialogo disputatio elegantissima habetur p. 397—432.
- Fr. Susemihl, Platonis Protagoras. Stuttgart. 1859, qui et ipse praefationem et annotationes adiecit.
- Praeterea in argumenti Protagorae explanatione versati sunt
- Frid. Ast. Platonis Leben u. Schriften. (Leipz. 1816) p. 56 sqq.
- Jos. Socher, Ueber Platonis Schriften (München 1820) p. 226 sqq.
- C. F. Hermann, Geschichte u. System d. Plat. Philosophie (Heidelberg 1839) p. 452 sqq.
- W. Nattmann, De Platonis Protagora. Emmerich 1854. 4.
- Fr. Susemihl, Genetische Entwicklung d. Plat. Philosophie (Leipz. 1855) I. p. 41—65.
- Rich. Schöne, Ueber Platonis Protagoras. Leipzig 1862. 8.

ΠΛΑΤΩΝΟΣ

ΠΡΩΤΑΓΟΡΑΣ.

ΤΑ ΤΟΥΤ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΕΤΑΙΡΟΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΠΠΟΚΡΑΤΗΣ, ΠΡΩ-
ΤΑΓΟΡΑΣ, ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ, ΚΑΛΛΙΑΣ, ΚΡΙ-
ΤΙΑΣ, ΠΡΟΔΙΚΟΣ, ΠΠΙΑΣ.

Cap. I. ET. Πόθεν, ὦ Σώκρατες, φαίνει; ἢ δῆλα 309
δῆ, ὅτι ἀπὸ κννηγεσίου τοῦ περὶ τὴν Ἀλκιβιάδου ὥραν;
καὶ μὴν μοι καὶ πρώην ἰδόντι καλὸς μὲν ἐφαίνετο ἀνήρ
ἔτι, ἀνήρ μέντοι, ὦ Σώκρατες, ὡς γ' ἐν αὐτοῖς ἡμῖν εἰρή-

Cap. I. P. 309. ἢ δῆλα δῆ, ὅτι] Bodl. pronῆ habet ἦ. Athenaeus, qui
p. 219 F. verba Πόθεν—Ἀλκιβιάδης ἔχει affert, ἢ δηλαδῆ, omisso ὅτι.
ἐφαίνετο ἀνήρ ἔτι] Athenaeus ὁ ἀνήρ. Bekkerus, Stallbaumius,
Turicensis ἀνήρ. Sed recte libri Platonis et editores recentiores sine
articulo, est enim καλὸς ἀνήρ praedicatum quod dicitur.
ἐν αὐτοῖς ἡμῖν] Athen. ἐν ἡμῖν αὐτοῖς, solemnī verborum
ordine, idemque post Ἀλκιβιάδης inseruit αὐτός.

Cap. I. P. 309. Athenis, in
occidentali parte urbis, ante ia-
nuam suae domus (v. ann. ad p.
314 C) vel in publica aliqua sede
familiaris Socratis cum pedisequo
suo sedet. Socrates Calliae domo
modo relicta ex Melite pago (v.
Aristoph. ran. 501 ibique schol.)
redit. Miratur ille, quid sit quod
Socratem matutino tempore in
eam urbis regionem adduxerit,
sed ex via, qua Socrates incedit,
suspicitur in pago Scambonidis,
qui Melitae erat finitimus, eum
fuisse et Alcibiadem ibi habitan-
tem (v. Plutarch. Alcib. c. 22)
convenisse. — Et haec suspicio
et diei tempus — instabat enim
πλήθουσα ἀγορά quae dicitur sive
hora quarta — de palaestra aut
de gymnasio aliquo cogitare nos
prohibent, ubi hos sermones nar-
ratos esse dicamus. Apol. p. 30 E
Socrates ipse: ἡμᾶς ἐγείρων, in-
quit, οὐδὲν παύομαι τὴν ἡμέραν
ὅλην πανταχοῦ προσκαθίζων.
Sunt autem hi sermones, ut in
praefatione p. 21 vidimus, habiti
et narrati primo vere anni 432
a. Chr. n.

Πόθεν, ὦ Σώκρατες—] Ci-
cero fragment. Protagorae Pla-
ton. ap. Priscian. L. VI. 11. 63:
Quid tu? undetandem appa-
res, Socrate? an id quidem
dubium non est, quin ab Al-
cibiade? Veterum editionum
scripturam ἢ δηλαδῆ recte mu-
tavit Stephanus in ἢ δῆλα δῆ,
quod vel istud ὅτι exigebat. ἢ in
hac formula vi corrigendi poni-
tur, quia alia quaedam interroga-
tio aut praemissa est, aut apud
animum intelligenda. Stallb.

ἀπο κννηγεσίου] Plutarch.
Alcib. c. VI: ἔστι δ' ὅτε (ὁ Ἀλκι-
βιάδης) καὶ τοῖς κάλαξιν ἐνδι-
δοὺς ἐαυτὸν ἀπολισθαίνει τοῦ
Σωκράτους, καὶ δραπετεύων
ἀτεχνῶς ἐκννηγεῖτο. v. Athen. p.
219 B sq.

ὡς γ' ἐν αὐτ. ἡμ. εἰρήσθαι]
quod quidem inter nos li-
ceat dicere. Huic locutioni a
Platone saepe usurpatae interdum
nullo sententiae discrimine adii-
citur τάληθῆ, ut infra p. 339 E.
Euthyd. p. 307 A. Alcibiad. II. p.
364 E. De vi pronom. αὐτός v. ad
p. 320 B.

σθαι, καὶ πάγωνος ἤδη ὑποπιμπλάμενος. ΣΩ. Εἶτα τί τοῦτο; B οὐδὲ μὲντοι Ὀμήρου ἐπαινέτης εἶ, ὃς ἔφη χαριεστάτην ἦβην εἶναι τοῦ ὑπηνήτου, ἣν νῦν Ἀλκιβιάδης ἔχει; ET. Τί οὖν τὰ νῦν; ἢ παρ' ἐκείνου φαίνεται; καὶ πῶς πρὸς σε ὁ νεανίας διάκειται; ΣΩ. Εὖ ἔμοιγε ἔδοξεν, οὐχ ἥμιστα δὲ καὶ τῇ νῦν ἡμέρᾳ· καὶ γὰρ πολλὰ ὑπὲρ ἐμοῦ εἶπε βοηθῶν ἐμοί, καὶ οὖν καὶ ἄρτι ἀπ' ἐκείνου ἔρχομαι. ἄτοπον μὲντοι τί σοι ἐθέλω εἰπεῖν· παρόντος γὰρ ἐκείνου, οὔτε προσεῖχον τὸν νοῦν, ἐπελευθανόμην τε αὐτοῦ θαμά. ET. Καὶ τί ἂν γεγρονῶς εἴη περὶ σὲ κάκεινον τοσοῦτον πρᾶγμα; C οὐ γὰρ δήπου τι καλλίον ἐνέτυχες ἄλλω ἔν γε τῆδε τῇ

καὶ οὖν καὶ ἄρτι] Alterum καὶ additum est ex plurimis optimisque codicibus. Vett. editt. om.

εἶτα τί τοῦτο] Admirationi, quam verba familiaris sibimovere Socrates simulat, exprimendae inservit et partic. εἶτα et orationis forma elliptica, quam explere potuit vel ἔστι vel διαφέρει addendo, ut p. 331 C: ἀλλὰ τί τοῦτο διαφέρει;

οὐδὲ μὲντοι Ὀμ. ἐπ.] an vero tu Homero non adstipularis? stimmes du wirklich nicht dem Homer bei? h. e. putabam vero te Homerum probare, dicentem etc. Exempla voculae μέντοι post οὐ sic in interrogatione usurpatae laudavit Heindorfius ad h. l. conf. De Rep. VII. 521 C. IX. 581 A. Theaet. 163 E. Phaedr. p. 229 B. Hipp. min. p. 366 C. Cratyl. p. 439 A. al. Stallb.

ὃς ἔφη] Odyss. X. 277 Mercurius describitur νεηνίη ἀνδρὶ εἰοικώς, πρῶτον ὑπηνήτη, τοῦ περὶ χαριεστάτη ἦβη, cf. II. 24, 347.

B. ἣν νῦν Ἀλκ. ἔχει] Xenoph. Mem. II. 1, 21: ἐπεὶ Ἡρακλῆς ἐκ παιδῶν εἰς ἦβην ὄματό, ἐν ἣ οἱ νέοι ἤδη ἀντοκράτορες γιγνόμενοι δηλοῦσιν εἶτε κτέ. Voc. ἦβη apud Atticos eum pubertatis gradum significavit, qui ab aetatis anno duodevicesimo ad vicesimum pertinet. Quem qui adepti erant, iilexiarchicis tabulis inscripti in virorum numerum recepti sui que iuris facti sunt,

nominabantur autem proprie ephēbi. Itaque Plato quum certum quoddam tempus iam voce ἦβης significari vellet, Homericum illud πρῶτον ante ὑπηνήτων admittere non potuit; de toto loco v. praefat. p. 21.

καὶ οὖν καὶ ἄρτι —] Postquam Socrates, quid de Alcibiadis erga se voluntate iudicaret — quae posterior erat amici interrogatio — exposuit, his verbis respondet ad ἢ παρ' ἐκείνου φαίνεται; et sane ab illo nunc ipsum venio. Ceterum hinc intelligitur et h. l. et initio dialogi φαίνεσθαι usurpatum esse pro ἔρχεσθαι.

οὔτε προσεῖχον τὸν νοῦν — θαμά] etsi ille aderat, tamen animum non ad eum advertēbam, adeoque eius frequenter obliviscebatur. Post οὔτε hic τέ infertur sic, ut in altero membro gradatio insit, quod in multis huiusmodi locis valet. v. infra p. 347 E. p. 361 E. Legg. I. p. 628 B. p. 631 A. II. p. 655 E. III. p. 694 D. p. 697 D. Menex. p. 239 C. Charm. p. 169 C. Sympos. p. 223 D. Apolog. Soer. p. 26 C. Xenoph. Cyrop. VI. 3, 2. Stallb.

οὐ γὰρ δήπου — τῆδε τῇ πόλει] neque enim, opinor, alium offendisti pulchriorem in hac quidem urbe. Cur non dictum sit ἐν ταύτῃ τῇ πόλει,

πόλει. ΣΩ. Καὶ πολὺ γε. ET. Τί φῆς; ἀστῶ, ἢ ξένω; ΣΩ. Ξένω. ET. Ποδαπῶ; ΣΩ. Ἀβδηρίτῃ. ET. Καὶ οὕτω καλὸς τις ὁ ξένος ἔδοξέ σοι εἶναι, ὥστε τοῦ Κλεινίου υἱέος καλλίων σοι φανῆναι; ΣΩ. Πῶς δ' οὐ μέλλει, ὃ μακάριε, τὸ σοφώτατον καλλίον φαίνεσθαι; ET. Ἄλλ' ἢ σοφῶ τινι ἡμῖν, ὃ Σώκρατες, ἐντυχῶν πάροι; ΣΩ. Σοφωτάτω μὲν οὖν δήπου τῶν γε νῦν, εἰ σοι δοκεῖ σοφώτατος εἶναι D Πρωταγόρας. ET. Ὡ τί λέγεις; Πρωταγόρας ἐπιδεδήμηκε; ΣΩ. Τρίτην γε ἤδη ἡμέραν. ET. Καὶ ἄρτι ἄρα ἐκείνω

C. Καὶ οὕτω καλὸς τις] Sic. codd. Veteres edit. οὕτως κ. τ. τὸ σοφώτατον κ. φ.] Bekkerus solius Ficini auctoritate scripsit τὸ σοφώτερον, quod placuit etiam Heindorfio et recentioribus editoribus plerisque omnibus. Sed v. annot.

D. Σοφωτάτω μὲν οὖν δ.] Vett. editt. et duo codd. Paris. Καὶ σοφωτάτω μ. Recte ceteri libri istud καὶ omittunt. v. Criton. p. 44 B. Symp. 201 C. al.

patēbit ex annot. ad Gorg. p. 468 E. Stallb. v. Krüger Gram. Gr. 51. 7, 2.

C. Καὶ πολὺ γε] int. ἐνέτυχον καλλίον καὶ πολὺ γε (καλλίον). Euthyd. p. 291 A: μὴ τις τῶν κρειττόνων παρὼν αὐτὰ ἐφθέρξατο; Ναι μὰ Δία, τῶν κρειττόνων μέντοι τις ἐμοὶ δοκεῖ καὶ πολὺ γε. Socrates hoc responso familiarē in summam expectationem non potuit non adducere, quum Alcibiades, ut Cornelii Nep. verbis utar, omnium aetatis suae multo esset formosissimus. Quibus similia narrant Plato Alcib. I init. Xenoph. Mem. I. 2, 24. Plutarch. Alcib. c. 4.

Ἀβδηρίτῃ] Abest a Socratis responso Abderae urbis irrisio, quod inde apparet, quod familiaris ὁ ξένος in proximis dicit, non ὁ Ἀβδηρίτης. Ex quo tempore et qua de causa Abderitae stupidi haberi coepti sint, incertum est, id modo constat Demosthenis aetate eos iam male audissee, v. Orat. 17, 23: ὥσπερ ἐν Ἀβδηρίταις, ἢ Μακρονείταις, ἀλλ' οὐκ ἐν Ἀθηναίοις πολιτευόμενοι. Maximum detrimentum famae eorum intulisse videtur Stratonius citharoedus (conf. Athen. 349 B). Eo tempore, quo hunc sermonem Plato habitum esse fingit, ex Ab-

deritis nemo erat Atheniensibus notior, quam Nymphodorus, de quo scripsit Thucydides lib. II. c. 29.

τὸ σοφώτατον κ. φ.] Ficinus: — quo minus, quod sapientius est, sit et pulchrius? Sed noli σοφώτερον scriptum (aut a Ficino lectum) suspicari. Superlativus locolonge accommodatior. Pertinet enim τὸ σοφώτατον ad Protagoram, quem constat incredibilis sapientiae laude floruisse, ut adeo σοφίας nomine appellatus sit. v. Diog. Laert. IX, 50. Theaet. p. 160 D. Stallb. Nec profecto familiaris hominem Alcibiade, adolescente aliis omnibus rebus magis quam doctrina ornato, sapientiosem σοφόν habere et σοφιστήν intelligere potuisset, quocum Socrates fuisset collocutus. Quum vero Protagoras non esset sophista modo, sed maximus, Socrates verbis σοφωτάτω μὲν οὖν — immo vero sapientissimo sive maximo sophistae — parum digne eum ab amico σοφόν appellari respondet.

D. Ὡ τί λέγεις] ὦ est mirantis, ὦ compellantis. v. Valcken. ad Theocrit. Adoniaz. p. 403 sq. Bastius et Boisson. ad Aristaen. p. 209. Stallb.

310 συγγεγονῶς ἦκει; ΣΩ. Πάνυ γε πολλὰ καὶ εἰπὼν καὶ ἀκούσας. ΕΤ. Τί οὖν οὐ διηγῆσά ἡμῖν τὴν ξυνουσίαν, εἰ μὴ σέ τι καλύει, καθιζόμενος ἐντανθί, ἐξαναστήσας τὸν παῖδα τουτονί; ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν καὶ χάριν γε εἶσομαι, εἰ μὴ ἀκούητε. ΕΤ. Καὶ μὴν καὶ ἡμεῖς σοί, εἰ μὴ λέγῃς. ΣΩ. Διπλῆ ἂν εἶη ἢ χάρις. ἀλλ' οὖν ἀκούετε.

Cap. II. Τῆς παρελθούσης νυκτὸς ταυτησί, ἔτι βαθέος ὄρθρου, Ἰπποκράτης, ὁ Ἀπολλοδώρου υἱός, Φάσωνος δὲ ἀδελφός, τὴν θύραν τῆ βακτηρία πάνυ σφόδρα ἐκρουε, καὶ

P. 310. καθιζόμενος ἐντανθί] Sic. Bodl. Vat. © Ven. E et Vindob. Vulg. ἐντανθοί, quod Stallbaum, defendit ad Phileb. p. 23, sed v. Elmsl. ad Aristoph. Achar. 152 et Fritsch. ad Thesm. p. 79. Διπλῆ ἂν] Saupp. Διπλῆ γ' ἂν.

συγγεγονῶς ἦκει;] Referuntur haec ad ἐντυχὸν πάροι; sed ἐντυχὸν quum dicebat, de sermone (ἐντεῦξαι) cogitabat, quem de qualicumque re cum sophista aliquo coram Alcibiade habuisset, nunc autem gravem aliquam disputationem (συνουσίαν) intelligit, quam sibi a Socrate narrari velit, eaque est causa, cur perfecti temporis participio nunc utatur.

P. 310. Πάνυ γε] πολλὰ καὶ εἰπ. κ. ἂν.] Saupp. distinxit Πάνυ γε, πολλὰ κτ. Quod si voluisset Plato, scripsisset Πάνυ γε, καὶ πολλὰ εἰπὼν καὶ ἂν.

Τί οὖν οὐ διηγῆσά —] quin tu nobis — narras? In huiusmodi interrogationibus excitandi vel imperandi vi positus a Graecis tum praesens tum aoristus usurpatur, v. p. 310 Ε τί οὐ βιάζομεν; Xenoph. Mem. III. 1, 10 τί οὖν οὐ σκοποῦμεν, ἔφη. Cyrop. II. 1, 4 τί οὖν οὐ καὶ τὴν δύναμιν ἐλεξάσ μοι, εἰ οἴσθα, . . τὴν ἡμετέραν.

ἐξαναστήσας τὸν παῖδα τουτονί] huncce puerum. pedisequum excitans, int. de sede, in qua una cum domino (v. p. 339 E) considerat. Et domini et pedisequi mores his verbis descripti sunt: ille nec assurgit Socrati advenienti aut ipse servum excitat, nec servus sua sponte surgit. Xenoph. De Rep. Atheniens. I. 10: τῶν δούλων . . πλείστη ἐστὶν

Ἀθήνησιν ἀκολασία, καὶ οὔτε πατάξαι ἐξέστιν αὐτόθι, οὔτε ὑπεκστήσεται σοι (decedet tibi) ὁ δούλος. Multo autem modestiores Plato Menonis Thessali pedisequos induxit Men. p. 82 B.

ἀλλ' οὖν ἀκούετε] Omnia quae sequuntur Socrates narrat, sed quanta sit Attici sermonis festivitas, maxime his verbis cognoscitur, quae proxime hanc narrationem praecedunt. Quae si iam post πάνυ μὲν οὖν, sequente ἀκούετε, illata esset, nemo facile quid desideraret.

Cap. II. Ἰπποκράτης, ὁ Ἀπολ.] De Hippocratis ingenio quid iudicandum sit, significavimus in praefat. p. 6.

Φάσωνος δὲ ἀδελφός] Ne quis καὶ pro δὲ requirat, patriae linguae consuetudine in fraudem inductus, est haec prope constans atque legitima ratio sermonis Graeci. Herodot. VII. 10, 1: ἐγὼ δὲ καὶ πατρὶ τῷ σῷ, ἀδελφεῷ δὲ ἐμῷ, Δαρείῳ ἠγόρευον μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ Σπύθας. v. Elmsl. ad Eurip. Med. v. 940. Stallb.

τὴν θύραν] int. τὴν αὐλειον v. Symp. 212 C. Socrates ipse apud Xenophontem (Oecon. c. II. 3) dicit, si emptor bonus sibi contingat, ex omnibus rebus quas habeat cum domo quinque minas facile se coacturum. Fuit igitur domus eius ex omnium minimis; cf. Boeckh. De Oecon. Att. I. p. 94.

ἐπειδὴ αὐτῷ ἀνέωξέ τις, εὐθύς εἶσω ἦει ἐπειγόμενος, καὶ Β τῆ φωνῆ μέγα λέγων, ὦ Σώκρατες, ἔφη, ἐγογγόρας ἢ καθεύδει; Καὶ ἐγὼ τὴν φωνὴν γνοὺς αὐτοῦ, Ἰπποκράτης, ἔφην, οὗτος μὴ τι νεώτερον ἀγγέλλεις; Οὐδέν γ', ἢ δ' ὅς, εἰ μὴ ἀγαθά γε. Εὐ ἂν λέγοις, ἦν δ' ἐγώ. ἔστι δὲ τί, καὶ τοῦ ἔνεκα τηρικᾶδε ἀφίκου; Πρωταγόρας, ἔφη, ἦκει, στὰς παρ' ἐμοί. Πρώην, ἔφην ἐγώ· σὺ δὲ ἄρτι πέπυσαι; Νῆ τοὺς θεοὺς, ἔφη, ἐσπέρας γε. Καὶ ἅμα ἐπιψηλαφήσας C

B. εὐθύς εἶσω ἦει ἐπειγ.] Hippocrates non ante ostium operiebatur, dum ipse per eum, qui ianua aperuerat, adventu nuntiatio accedere iuberetur, sed prope in aedes irruerat; quod Graecorum sententia a bonis moribus non minus abhorruit, quam alia, quae ille hic dicitur fecisse. Plutarch. Cimon. c. 17: ἐπεὶ δὲ ἀπῆειδὶα Κορίνθιον τὴν στρατιὰν ἄγων, ἐνεκάλει Δαγαρτος αὐτῷ . . καὶ γὰρ θύραν κόψαντας ἄλλοτριαν οὐκ εἰσεῖναι πρότερον ἢ τὸν κύριον κελεῦσαι. Demosthen. Or. 37, 52 tanquam maxima opprobria haec in adversarium coniciuntur: (Νικοβούλος) ταχέως βαδίζει, καὶ μέγα φθίγγεται, καὶ βακτηρίαν φορεῖ. Quamquam de bacillis non omnes idem videntur sensisse. — ἦει ἐπειγόμενος. Plato etsi et ἦει et ἦεν usurpat, tamen ἦ non ad tollendum hiatus addit; ἦει etiam in Phaedr. p. 228 B et in Politic. p. 275 A et alibi ante vocalem posuit, contra ἦεν, quo sex fere locis utitur, ante consonam in Tim. p. 39 A.

Ἰπποκράτης, ἔφην, οὗτος] Apud se hoc Socrates loquitur, recteque reddidit Ficinus: Hippocrates hic est, inquam.

μὴ τι νεώτερον] Quum νεώτερον etiam νεόν per euphemismum etiam de malis et calamitatibus dici solet, quem usum vocis quum alii scriptores tum tragici poetae frequentant, veluti Sophocl. Ant. v. 238. 945. Philoct. 560. 784. al. Hippocrates verbis Socratis per amphiboliam in malam partem acceptis iocose re-

spondet: Οὐδέν γ', — εἰ μὴ ἀγαθά γε. Stallb.

Εὐ ἂν λέγοις] probe dicis — si res ita se habet, v. infra p. 339 B et Men. p. 78 C: ἴδωμεν δὴ καὶ τοῦτο εἰ ἀληθὲς λέγεις. ἴσως γὰρ ἂν εὐ λέγοις.

τηρικᾶδε ἀφίκου] H. e. tam multo mane. Criton in.: τί τηρικᾶδε ἀφίξαι, ὦ Κρίτων; ἢ οὐ πρῶ ἔτι ἐστίν; Πάνυ μὲν οὖν. Πηνία μάλιστα; Ὁρθρὸς βαθύς. Mox verba, στὰς παρ' ἐμοί, arcte connectas cum ἔφη. Stallb.

Πρώην, ἔφην ἐγώ] iam nudius tertius advenit. Nam p. 309, D: τρίτην γε ἡδὴ ἡμέραν (ἐπιδηδημηκεν). Ad πρώην e superioribus repeti oportere ἦκει in aprico est. Stallb.

C. ἐσπέρας γε] 'heri' vesperi; sed quum ea, quae Hippocrates narrat, post solis occasum facta essent, ei non licuit dicere ἐχθές γ' ἐσπέρας. Nam Athenienses, ut ait Varro apud Aul. Gellium N. A. III. 2, 4, a sole occaso ad solem iterum occidentem omne id medium tempus unum diem esse dicebant.

ἐπιψηλαφήσας] Phaedon. p. 99 B: ὁμοί φαίνονται ψηλαφῶντες οἱ πολλοὶ ὥσπερ ἐν σκότῳ . . ὡς αἴτιον αὐτὸ προσαγορεύειν. Videtur Socrates luminibus mane non accensis sumptui pepercisse; neque enim illud ἄπτε, παῖ, λύχνον ab eo auditur, et grabatum, in quo cubabat, contrectando quaerit Hippocrates De voc. σίμπος Etymol. Magn. Ἀσκήτης· κλινίδιον εὐτελές, ὃ ὑπὸ τῶν Ἀττικῶν σίμπος ὀνομάζεται: quod testatur grammaticus allato hoc ipso loco.

τοῦ σκιμποδος ἐκαθέζετο παρὰ τοὺς πόδας μου, καὶ εἶπεν Ἐσπέρας δῆτα, μάλα γε ὄψε ἀφικόμενος ἐξ Οἰνός. ὁ γὰρ τοι παῖς μεδὲ Σάτυρος ἀπέδρα· καὶ δῆτα μέλλων σοι φράζειν, ὅτι διωξοίμην αὐτόν, ὑπό τινος ἄλλον ἐπελαθόμεν. ἐπειδὴ δὲ ἦλθον καὶ δεδειπνηκότες ἦμεν καὶ ἐμέλλομεν ἀναπαύεσθαι, τότε μοι ὁ ἀδελφὸς λέγει, ὅτι ἦκει Πρωταγόρας. καὶ ἔτι μὲν ἐνεχειρήσα εὐθύς παρὰ σὲ λέναι, ἔπειτά μοι λίαν πόρρω ἔδοξε τῶν νυκτιῶν εἶναι. ἐπειδὴ δὲ τάχιστα με ἐκ τοῦ κόπου ὁ ὕπνος ἀνήκεν, εὐθύς ἀναστὰς οὕτω

C. ὅτι διωξοίμην] Venet. Σ. et Flor. c. διώξοιμι. Sed conf. Theaet. p. 168 A. Soph. p. 251 A. Clit. p. 407 A.
ὁ ἀδελφός] Articulum exhibent Flor. c. Venet. Σ. et Coisl. quos secutus est Stallb. Alii edit. recent. ἀδελφός.

ἐξ Οἰνός] Harpocracione alisque testibus in Attica duplex fuit Oenoe, altera ad Eleutheras, ad Marathonem altera. Sed quum Satyro id agendum esset, ut ex Attico agro erumperet, priorem in ipsis Boeotiae finibus sitam petiisse existimandus est. v. Thucyd. II. 18, 1. Wesseling. ad Diodor. IV. 60.

ὁ γὰρ τοι παῖς με — ἀπέδρα] Et apud Graecos et apud Romanos id saepissime accidit, ut servi, ubi iniquae eos conditionis pertaesum est, fuga meliorem fortunam consequi conarentur, eaque 'fugitivorum' conata quum aliis rebus tum bellis fere continuis adiuta plerumque sunt effecta. Scholiastes ad Menex. p. 245 E: *Ἀρχαίων ἐπίγειον ἐστὶ Κορινθίων, ὡς περὶ ὁ Πειραιεύς Ἀθηναίων. εἰς τοὺς τοὺς τόπους ἀπεδίδρασκον οἱ οἰκέται.* Sed Satyrus, quo statu tum res Atheniensium erant, tutius terra quam mari Hippocratis potestati sese eripiebat. Litterarum ad fugitivum comprehendendum in finitimas urbes missarum exemplum illustrissimum in papyro (a. 145 a. Chr. scripta) exstat, cuius accuratam descriptionem et explicationem proposuit Letronne Fragments inédits. Didot. 1838. p. 14—28.

ἐπειδὴ δὲ ἦλθον] v. ad p. 320 A.

ἀναπαύεσθαι] Symp. p. 217 D: *ἐπειδὴ ἐδεδειπνήκει (Σωκράτης), διελεγόμεν πόρρω τῶν νυκτιῶν, καὶ ἐπειδὴ ἠβούλετο ἀπέναι, σκηπτόμενος ὅτι ὄψε εἴη, προσηνάγκασα αὐτόν μένειν. ἀνεπαύετο οὖν ἐν τῇ ἐχομένῃ ἐμοῦ κλίνῃ, ἐν ἣ περὶ ἐδέλιπνευ.* Hippocrates quoque in eadem aede et in eodem lecto, in quo cibum ceperat, coenatus somnum cepisse putandus est, v. Lys. or. 1, 23.

D. ἐπειδὴ δὲ τάχιστα με —] Simulatque autem me post lassitudinem somnus remisit etc. *Ἐκ* non idem est quod *μετά*, sed ponitur sic, ut aliquid statim et continuo post aliud quiddam evenisse vel evenire significet, prorsus ut Latin. ex. Itaque hic eleganti iudicio positum est ad indicandam gravius hominis festinationem, qui statim, ut somnus artus fessos relaxavisset, se ad Socratem contulerit. Stallb. Lassitudinem, quam intelligit Hippocrates, susceperat ex eo, quod Oenoe equo vectus et revector erat, conf. Lys. or. 24, 10—12.

ὁ ὕπνος ἀνήκεν] Hom. II. II, 71: *ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνήκεν.* Multis locis Plato Homeri aliorumque poetarum verba aut eodem ordine aut leviter mutato ponit, nec ullam originis eorum mentionem facit, v. infra p. 337 D.

οὕτω δεῦρο ἐπ.] De οὕτω

δεῦρο ἐπορευόμεν. Καὶ ἐγὼ γιννώσκων αὐτοῦ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν πτοίησιν, τί οὖν σοι, ἦν δ' ἐγώ, τοῦτο; μῶν τί σε ἀδικεῖ Πρωταγόρας; Καὶ ὅς γε λάσας, Νῆ τοὺς θεοὺς, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὅτι γε μόνος ἐστὶ σοφός, ἐμὲ δὲ οὐ ποιεῖ. Ἀλλὰ ναὶ μὰ Δία, ἔφη ἐγώ, ἂν αὐτῷ διδῶς ἀργύριον καὶ πείθῃς ἐκείνον, ποιήσει καὶ σὲ σοφόν. Εἰ γὰρ, ἦ δ' ὅς, ὦ Ζεῦ καὶ θεοί, ἐν τούτῳ εἴη ὡς οὐτ' ἂν τῶν ἐμῶν E ἐπιλιποῖμι οὐδὲν οὔτε τῶν φίλων. ἀλλ' αὐτὰ ταῦτα καὶ νῦν ἦκω παρὰ σέ, ἵνα ὑπὲρ ἐμοῦ διαλεχθῆς αὐτῷ. ἐγὼ γὰρ ἅμα μὲν καὶ νεώτερός εἰμι, ἅμα δὲ οὐδὲ ἐώρακα Πρωταγόραν πώποτε οὐδ' ἀκήκοα οὐδὲν ἔτι γὰρ παῖς ἦ, ὅτε τὸ

D. αὐτοῦ τὴν ἀνδρείαν] Hanc formam etiam in hoc libro tuentur codd. meliores omnes satis constanter. Quae cur alteri illi ἀνδρείαν praeferenda sit, ad Legg. lib. I. p. 629 B. exposuit Stallbaum. Deinde unus Coisl. πτόησιν, quod recepit Bekkerus.
E. ἔτι γὰρ παῖς ἦ] Bas. 2. Flor. b. Paris. E. Vat. r. et duo alii ex

post participium hic et p. 314 C illato v. ad Phaedon. p. 61 C. al. Deinde ἀνδρείαν vocat hominis pertinaciam, πτοίησιν autem intelligit sollicitum anxiumque eius studium ac trepidationem. Stallb.

τί οὖν σοι — τοῦτο] Intell. διαφέρει. v. ad p. 309 A. — Deinde ἀδικεῖ dictum usu frequentī pro ἠδίκηκεν, h. e. ἀδικός ἐστιν. v. Heindorf. ad h. l. coll. Xenoph. Anab. I, 5, 11. V, 6, 33. VI, 4, 27. Stallb.

ἂν αὐτῷ διδῶς — ἐκεῖνον] Αὐτός pariter atque ἐκεῖνος ad Protagoram, referendum quamquam nescio an librarii ἐκεῖνον insererint, v. p. 313 B ad διέλεξαι ann.

καὶ πείθῃς ἐκεῖνον] int. τούτῳ (τῷ ἀργύριῳ). Socrates in magnitudine pecuniae id, quod Hippocrates cupiat, positum esse dicit; v. p. 311 D: *ἂν ἐξικνηται τὰ ἡμέτερα χρήματα καὶ τούτους πείθωμεν αὐτόν.* De Rep. III. p. 390 E: *δώρα θεοὺς πείθει, δῶρ' αἰθίοιους βασιλέως.*

Εἰ γὰρ — ἐν τούτῳ εἴη] utinam res in hoc vertatur, in hoc posita sit.

ὦ Ζεῦ καὶ θεοί] Eadem obtestandi formula utitur Aristopha-

nes Plut. v. 1, ubi scholiastes: *τὸν Δία παρέλαβε κατ' ἐξοχὴν τῶν ἄλλων θεῶν, ὡς τὸ (Hom. II. 13, 1.) Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρώας τε καὶ Ἔκτορα νηυσὶ πέλασεν.* Et inveniuntur huius loquendi modi exempla apud omnes Graecorum scriptores multa, quamquam non desunt, quae nostro modo respondeant, veluti Symp. p. 190 C: *ὁ Ζεὺς καὶ οἱ ἄλλοι θεοὶ ἐβουλεύοντο.* Demosth. Or. 37, 61: *νῆ τὸν Δία καὶ θεοὺς ἅπαντας.*

E. οὐτ' ἂν τῶν ἐμῶν —] nihil neque meorum bonorum neque bonorum, quae amici possident, reliqui faciam. οὐδὲν τῶν φίλων hic dictum est pro οὐδὲν τῶν τῶν φίλων, v. p. 313 B *ἔτοιμος εἰ ἀναλίσκειν τὰ τε σαυτοῦ καὶ τὰ τῶν φίλων χρήματα.* Nusquam autem, quod sciam, Plato eandem articuli formam bis deinceps ponit. cf. p. 319 C *περὶ τῆς (= τῆς τῆς) πόλεως διοικήσεως.* Lys. p. 205 D: *γεγονώς ἐν Διὸς τε καὶ τῆς τοῦ (= τοῦ τοῦ) δήμου ἀρχηγέτου θυματρός.* Krüg. 50. 8, 11. *αὐτὰ ταῦτα]* hanc ipsam ob causam; similis est accusativi usus pronominum τί, ὅτι, τοῦτο. Krüg. 46. 3, 4.

οὐδ' ἀκήκοα οὐδὲν] int. αὐτοῦ.

πρότερον ἐπεδήμησεν. ἀλλὰ γὰρ, ὦ Σώκρατες, πάντες τὸν ἄνδρα ἐπαινοῦσι καὶ φασὶ σοφώτατον εἶναι λέγειν. ἀλλὰ τί οὐ βαδίζομεν παρ' αὐτὸν, ἵνα ἔνδον καταλάβωμεν; καταλύει δ', ὡς ἐγὼ ἤκουσα, παρὰ Καλλιᾶ τῷ Ἴπποκράτου. 311 ἀλλ' ἴωμεν. Καὶ ἐγὼ εἶπον· Μήπω, ὦ γαθῆ, ἐκεῖσε ἴωμεν, πρῶ γὰρ ἔστιν, ἀλλὰ δεῦρο ἐξαναστῶμεν εἰς τὴν αὐλήν καὶ περιούντες αὐτοῦ διατρέψωμεν, ἕως ἂν φῶς γένηται· εἶτα ἴωμεν. καὶ γὰρ τὰ πολλὰ Πρωταγόρας ἔνδον διατρέβει· ὥστε, θάρρει, καταληψόμεθα αὐτόν, ὡς τὸ εἰκός, ἔνδον.

corr. ἦν. v. Schneider praefat. ad civit. I p. XLIV. Bekker Anecd. Graec. p. 1379: ἡ ἀντι τοῦ ὑπὸ ἰεροῦ, ὡς παρ' Ἀριστοφάνει ἐν Ὀρυσίῳ· ἡ γὰρ ἐγὼ ξένος ἄνθρωπος· καὶ παρὰ Πλάτωνι ἡ χρῆσις εὐρηται. Deinde codd. meliores omnes τὸ πρότερον pro vulg. τὸ πρότερον praebuerunt. Veterem lectionem non nisi quinque codices tuentur.

P. 311. Μήπω, ὦ γαθῆ, ἐκ.] Sic Coisl. ex corr. et Vat. r. Vulg. Μήπω, ἀγαθῆ, quod iam Heindorfius de coniectura mutavit. Cobeto auctore (orat. de arte crit. p. 141) recentiores editores verbis ἐκεῖσε ἴωμεν eiectis Μήπω γ', ὦ γαθῆ. sed v. ann.

τὸ πρότερον ἐπεδήμησεν] hunc locum iam tractavimus in praefat. p. 19. Mea enim sententia Plato hic non primam Protagorae commorationem Athenis significat, sed proximam; quae quota fuerit, nihil indicat. Neque est, quod intervallum, per quod Protagoras ab Athenis abfuerit, longius quam trium vel quatuor annorum sumamus.

σοφώτατον — λέγειν] Haec igitur Protagorae σοφία ab Hippocrate appetebatur, ut in concionem prodians simulac liceret — licuit autem ex ephebis, in quibus tum erat, egresso et viginti annos maiori — dicendi arte gloriam sibi atque auctoritatem quaereret; v. Alcib. I p. 105 B. Xenoph. Mem. III. 5, 1.

P. 311. παρὰ Καλλιᾶ τῷ Ἴπποκράτῳ.] Ex Calliae vita quae huc pertinent, ea inveniuntur in praefat. p. 21 sq.

Μήπω, ὦ γαθῆ, ἐκεῖσε ἴωμεν] Postquam Hippocrates Socratem etiam atque etiam rogavit, ut quam primum ad sophisticam se duceret, tum ille: nondum, inquit, illuc eamus, quod bene

mane est, sed e cubiculo egressi huc eamus in atrium, ibique ambulantes colloquamur, donec dies illuxerit. Socrates igitur statim ad eundem se paratum esse dicit, verum eo, quo Hippocrates tendit, nondum ire vult, ut ἐκεῖσε minime possit abesse. Et quod ἐκεῖσε scripserat Plato, in sequentibus, ut oratio esset concinna, δεῦρο addidit, quod sine ἐκεῖσε ferri nequit; nam τὴν αὐλήν Socratis esse per se apparet, ut p. 310 A. verba τὴν θύραν ἐκρουενὸν nihil habent dubii. Nec ἴωμεν post ἐκεῖσε eiici potest, quod eo remoto oratio plane claudicaret. Ut Socratis aequabilitas trepidationi Hippocratis opposita in ipsa oratione emineret, Plato scripsit quae habemus, non quae potuit: ἀλλ' ἴωμεν. Μήπω γ' ἔφην, πρῶ γὰρ ἔστιν κτῆ. omissis verbis καὶ ἐγὼ εἶπον. Copiosius de hoc loco explicatum est in Stud. philol. p. 835—837.

ἔνδον διατρέβει — ἔνδον] Socrates in foro, in gymnasiis ac palaestris et aliis locis publicis quotidie versabatur hominumque circulis se immiscebat, qualem vitam ex sophistis nemo Prota-

Cap. III. Μετὰ ταῦτα ἀναστάντες εἰς τὴν αὐλήν περιήμεν. Καὶ ἐγὼ ἀποπειρώμενος τοῦ Ἴπποκράτους τῆς δόμης διεσκόπουν αὐτὸν καὶ ἠρώτων, Εἰπέ μοι, ἔφην ἐγὼ, ὦ Ἴπποκράτες, παρὰ Πρωταγόραν νῦν ἐπιχειρεῖς ἵνα αἰσχρολογίῳ τελῶν ἐκείνῳ μισθὸν ὑπὲρ σεαυτοῦ, ὡς παρὰ τίνα ἀφιζόμενος καὶ τίς γεννησόμενος; ὥσπερ ἂν εἰ ἐπενόεις παρὰ τὸν σεαυτοῦ ὁμώνυμον ἐλθὼν Ἴπποκράτη τὸν Κῶον, τὸν τῶν Ἀσκληπιαδῶν, αἰσχρολογίῳ τελεῖν ὑπὲρ σεαυτοῦ μισθὸν ἐκείνῳ, εἰ τίς σε ἤρετο· Εἰπέ μοι, μέλλεις τελεῖν, ὦ Ἴπποκράτες, Ἴπποκράτει μισθὸν ὡς τίνι ὄντι; τί ἂν ἀπεκρίνω; Εἶπον ἂν, ἔφην, ὅτι ὡς ἰατρῶ. Ὡς τίς γεννησόμενος; Ὡς ἰατρός, ἔφην. Εἰ δὲ παρὰ Πολύκλειτον τὸν

Cap. III. εἰς τὴν αὐλήν περιήμεν] V. περιήμεν. Bodl. Vat. Θ. Paris. B. al. περιήμεν, unde prodit scriptura iam a Bekkero restituta. v. Elmslei. ad Eurip. Suppl. v. 752. Krüg. Gram. Gr. 38. 3, 1.

B. Εἰπέ μοι, ἔφην ἐγὼ] Additum est ἐγὼ e Bas. 2. codd. Bodl. Vat. Θ. Vind. Coisl. Venet. Ξ.

Ἴπποκράτη τὸν Κῶον] V. Κῶον. Cod. Bodl. κῶιον: quod unice verum. Solet enim in eo codice ἱ non subscribi, sed adscribi, quod in codd. vetustissimis factum.

gora magis videtur abhorruisse. Ille, quem Hippocrates nunquam audiverat aut viderat, τοῖς μαθηταῖς ἐν ἀποροῇ τὴν ἀλήθειαν ἔλεγε (Theaet. p. 152 C). v. Euthyd. p. 304 A. Eupol. Adulat. fr. 10: ἐνδοθι μὲν ἔστι Πρωταγόρας ὁ Τήσιος κτῆ.

Cap. III. B. τῆς δόμης] int. τῆς ψυχῆς. Plerumque δόμη de corporis viribus dicitur, ut derrep. 498 B. Isocr. or. 3. 3 al. sed h. l., ut bene Stallbaum. explicat, est animi fortitudo et constantia, quae in proposito perseverat neque ab eo deterretur, ut Thucyd. VII. 18.

αἰσχρολογίῳ τελῶν ἐκ.] pecuniam illi soluturus. Nam τελῶν est forma futuri Attica. Infrap. 313 A. ἔρχει ὑποθήσων] τὴν ψυχὴν. ὥσπερ ἂν εἰ ἐπενόεις] Ab Atheniensibus medici et statuarii et qui p. 318 B. exempli causa a Socrate memorantur pictores et tibicines eodem loco habiti sunt, quo sophistae: despecti enim sunt omnes, quum suam quisque artem

quaestus causa exercerent, nec eorum vitae genus ullus civis amplexus est nisi necessitate motus; v. Gorg. p. 512 D. Lucian. somn. 14: εἰ δὲ καὶ Φειδίας ἢ Πολύκλειτος γένοιτο, τὴν μὲν τέχνην ἀπαντες ἐπαινεῖσθαι, οὐκ ἔστι δὲ ὅστις τῶν ἰδόντων, εἰ νοῦν ἔχει, εὐξάται ἂν σοὶ ὅμοιος γενέσθαι. οἷος γὰρ ἂν ἦς, βάνανσος καὶ χειρῶναξ καὶ ἀποχειροβίωτος νομισθήσῃ. Eandem sententiam iisdem fere verbis expressam invenies ap. Plutarch. Pericl. c. 2.

Ἴπποκράτη Κ.] Hippocrates Cous, nobilissimus ille artis medicae parens ac princeps, floruit circiter a. 430. a. Chr. n. Dicitur hic genus suum ad Herculem et Aesculapium retulisse. Itaque etiam Phaedr. p. 270 C: εἰ μὲν Ἴπποκράτει τῷ τῶν Ἀσκληπιαδῶν δεῖ τι πελεῖσθαι. Stallb.

C. Πολύκλειτος] Ut Hippocrates ille Cous, ita Polyclethus et Phidias arte sua principes fuerunt, quam certatim alter Argis, alter Athenis exercebant. Poly-

Ἀργεῖον ἢ Φειδίαν τὸν Ἀθηναῖον ἐπενόεις ἀφικόμενος μισθὸν ὑπὲρ σαντοῦ τελεῖν ἐκείνοις, εἰ τίς σε ἤρετο· Τελεῖν τοῦτο τὸ ἀργύριον ὡς τίμη ὄντι ἐν νῶ ἔχεις Πολυκλείτω τε καὶ Φειδίᾳ; τί ἂν ἀπεκρίνω; Εἶπον ἂν ὡς ἀγαματοποιούς. Ὡς τίς δὲ γενησόμενος αὐτός; Ἀἴλον, ὅτι ἀγαματοποιός. • Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ. παρὰ δὲ δὴ Πρωταγόραν νῦν ἀφικόμενοι ἐγώ τε καὶ σὺ ἀργύριον ἐκείνω μισθὸν ἔτοιμοι ἐσόμεθα τελεῖν ὑπὲρ σοῦ, ἂν μὲν ἐξικνηται τὰ ἡμέτερα χρήματα καὶ τούτοις πείθωμεν αὐτόν, — εἰ δὲ μή, καὶ τὰ τῶν φίλων προσαναλίσκοντες. εἰ οὖν τις ἡμᾶς περὶ ταῦτα οὕτω σφόδρα σπουδάζοντας ἔροιτο· Εἰπέ μοι, ὦ Σώκρατες τε καὶ Ἰππόκρατες, ὡς τίμη ὄντι τῷ Πρωταγόρᾳ ἐν νῶ ἔχετε χρήματα τελεῖν; τί ἂν αὐτῶ ἀποκριναίμεθα; τί ὄνομα ἄλλο γέ λεγόμενον περὶ Πρωταγόρου

E. περὶ Πρωταγόρου ἀκούομεν] Bodl. Ven. Ξ. tres Paris. Vind. Flor. u. b. c. o. al. ἠκούομεν. Male. v. ad Gorg. p. 503 C et ad Legg. I p. 624 B.

cleti filii p. 328 C aequales dicuntur Parali et Xanthippi; Phidias, quem, ut ait Plutarchus Pericl. c. 31, ἡ δόξα τῶν ἔργων ἐπίεξε σφόνδρον, invidia oppressus in vinculis periit Ol. 87, I, v. praef. p. 20.

τὸν Ἀργεῖον — τὸν Ἀθηναῖον] Talia πάρισα a vulgari sermone minime abhorrent, sed non facile civem apud cives hac ratione, quae historicorum est, nominatum inveneris, et causa, cur Socrates Phidiam non patris vel pagi nomine addito notaverit aut τὸν ἡμέτερον dixerit, ex eius arte videtur repetenda esse.

τελεῖν ἐκείνοις, εἰ τίς —] hoc loco excidisse ἀργύριον, orationis cursu cognoscitur.

ἀγαματοποιούς] Bekk. Anecd. Graec. I. 335: ἀγαματοποιόν φασὶ καλεῖσθαι τὸν εἰκόνας θεῶν μᾶλλον ἐργαζόμενον, ἀνδριαντοποιὸν δὲ τὸν ἀνθρώπων. Ars statuaria dicitur ἀνδριαντοποιία Gorg. 450 C. et Xenoph. Mem. I. 4, 3: θεοαύμακα ἐπὶ ἀνδριαντοποιία Πολυκλείτων. v. Ruhnken ad Tim. Gloss. p. 5.

D. Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ] Haec concedendi et ad alia transeundi for-

mula apud Platonem singulis fere paginis legitur.

ἂν μὲν ἐξικνηται — εἰ δὲ μή] Post ἂν μὲν ἐξικνηται καὶ — πείθωμεν αὐτόν omissum est verbum primum, quod subsequente alia sententia per εἰ δὲ μή illata non raro fit. Sed quod vulgo intelligunt animo εἰ ἂν ἔχοι, id hoc loco per sententiae rationem fieri recte non posse acute observavit Heindorfius, qui ex praecedentibus verbis repetendum vidit participium τὰ ἡμέτερα τελούντες s. ταῦτα ἀναλίσκοντες. Atque hanc rationem unice veram esse vel proximum istud participium προσαναλίσκοντες satis testatur. Stallb.

Εἰπέ μοι, ὦ Σ.] Singularis numerus in talibus ponitur, quando praecipue compellatur unus de pluribus. Euthydem. p. 283 B: εἰπέ μοι, ὦ Σώκρατες τε καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι. Lachet. p. 186 E. al. Stallb.

E. τί ὄνομα ἄλλο] Alterum ὄνομα est Protagoras, alterum, quo Protagorae vitae genus ab hominibus denotetur, Socrates quaerit. Partic. γέ pertinet ad λεγόμενον.

ἀκούομεν, ὥσπερ περὶ Φειδίου ἀγαματοποιὸν καὶ περὶ Ὀμήρου ποιητήν; τί τοιοῦτον περὶ Πρωταγόρου ἀκούομεν; Σοφιστὴν δὴ τοι ὀνομάζουσί γε, ὦ Σώκρατες, τὸν ἄνδρα εἶναι, ἔφη. Ὡς σοφιστὴ ἄρα ἐρχόμεθα τελούντες τὰ χρήματα; Μάλιστα. Εἰ οὖν καὶ τοῦτο τίς σε προσέροιτο· Αὐτὸς δὲ δὴ ὡς τίς γενησόμενος ἔρχει παρὰ τὸν Πρωταγόραν; Καὶ ὡς εἶπεν ἐρυθριάσας — ἤδη γὰρ ὑπέφαινε τι ἡμέρας, ὥστε καταφανῆ αὐτὸν γενέσθαι — Εἰ μὲν τι τοῖς ἔμπροσθεν εἰοικε, δῆλον, ὅτι σοφιστὴς γενησόμενος. Σὺ δέ, ἦν δ' ἐγώ, πρὸς θεῶν, οὐκ ἂν αἰσχύνοιο εἰς τοὺς Ἕλληνας σαντὸν σοφιστὴν παρέχων; Νῆ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, εἶπερ γε ἂ διανοοῦμαι χρὴ λέγειν. Ἀλλ' ἄρα, ὦ Ἰππόκρα-

Ὡς σοφιστῆ ἄρα ἔρχ.] V. ἄρα, quod e Vind. Flor. o. Coisl. emendatum.

P. 312. σαντὸν σοφ. παρέχ.] Sic Vat. r. et ex corr. Coisl. Venet. Ξ. et Σ. quos Bekker. Ast. et recent. edit. secuti sunt. Stallbaum. vulgatam αὐτὸν tuetur et provocat ad Hermann. (ad Soph. Trach. v. 451), Reisig. (ad Soph. Oed. Col. p. 311. Coniect. p. 206 sqq.), Bernhardy (Synt. p. 272), Ruhnken. (ad Tim. Gloss. p. 92). Sed hic usus pronominis reflex. pers. tertiae loco pronominum pers. prim. et secundae in numero singulari apud Platonem magnam dubitationem videtur habere, conf. Apollon. Synt. p. 195, 25 Bek.: οὐ γὰρ φαμεν ἑαυτὸν ὕβρισα ἢ ἑαυτὸν ὕβρισας, ἑαυτοῦ δὲ ὕβρισαμεν. v. Sauppe ad h. l.

Ἀλλ' ἄρα, ὦ Ἰππ.] Stephanus ἀλλ' ὄρα legendum putabat; quod si verum esset, etiam ὑπολαμβάνης reponi oporteret, quod in Coisl. Ven. Ξ Σ. Par. B E. scriptum exstat. Sed nihil mutandum. v. annot.

ὀνομάζουσι — εἶναι] Saepenumero post λέγειν, ὀνομάζειν, προσαγορεύειν infertur εἶναι, ubi rectius videatur abesse, veluti infra p. 325 A: ἐν αὐτὸ προσαγορεύω εἶναι, ἀνδρὸς ἀρετῆν. Phaedon. p. 102 C: ὁ Σιμίας ἐπανομίαν ἔχει σμικρὸς τε καὶ μέγας εἶναι.

P. 312. παρὰ τὸν Πρωταγόραν] Int. τί ἂν φαίης; Eadem ellipsis est Phaedr. p. 268 B. Cratyl. p. 392 C. al. Stallb.

ὑπέφαινε τι ἡμέρας] Frequens est dictio ὑποφαίνει ἡμέρα, vel etiam ὑποφαίνει, nomine substantivo omissio, de die illucescente, ut Xenoph. Cyrop. IV. 5, 14: ἐπειδὴ ἡμέρα ὑπέφαινε, Anab. IV. 2, 7; IV. 3, 9, quos locos affert Heindorfius; idemque apte laudat Demetr. de Elocut.

c. 218: ὅπερ δὲ ὁ Πλάτων φησὶν ἐπὶ τοῦ Ἰπποκράτους· ἐρυθριάσας — γενέσθαι, ὅτι μὲν ἐναργέστατόν ἐστι, παντὶ δῆλον, ἢ δὲ ἐνάργεια γέγονεν ἐν τῆς φροντίδος τῆς περὶ τὸν λόγον καὶ τοῦ ἀπομνημονεύσαι, ὅτι νῦν πρὸς αὐτὸν εἰσῆλθεν ὁ Ἰπποκράτης.

οὐκ ἂν αἰσχύνοιο] Aristid. III. p. 483 (II. p. 378 ed. Dind.): ἐρωτᾷ Σωκράτης Ἀπολλόδορον (corr. Ἰπποκράτης τὸν Ἀπολλόδορον) εἰ οὐκ αἰσχύνοιο σοφιστὴν ἐθέλων παρέχειν ἑαυτὸν εἰς τοὺς Ἕλληνας. De sententia vid. praefat. p. 2. — εἰς τοὺς Ἕλληνας σαντὸν σοφ. π. v. p. 348 E.

Ἀλλ' ἄρα — μή οὐ τοιαύτην —] Verissime Heindorfius hanc lectionem tuetur sic, ut interrogationem moneat initium capere inde a verbis μή οὐ

τες, μὴ οὐ τοιαύτην ὑπολαμβάνεις σου τὴν παρὰ Πρωτα-
B γόρου μάθησιν ἔσεσθαι, ἀλλ' οἴαπερ ἢ παρὰ τοῦ γραμμα-
τιστοῦ ἐγένετο καὶ καθαριστοῦ καὶ παιδοτρίβου; τούτων
γὰρ σὺ ἐκάστην οὐκ ἐπὶ τέχνῃ ἔμαθες, ὡς δημιουργὸς
ἐσόμενος, ἀλλ' ἐπὶ παιδείᾳ, ὡς τὸν ἰδιώτην καὶ τὸν ἐλεύθε-
ρον πρόχει. Πάνυ μὲν οὖν μοι δοκεῖ, ἔφη, τοιαύτη μᾶλλον
εἶναι ἢ παρὰ Πρωταγόρου μάθησις.

Cap. IV. Οἶσθα οὖν ὃ μέλλεις νῦν πράττειν, ἢ σε
λανθάνει; ἦν δ' ἐγώ. Τοῦ πέρι; Ὅτι μέλλεις τὴν ψυχὴν
C τὴν σαυτοῦ παρασχεῖν θεραπεῦσαι ἀνδρὶ, ὡς φῆς, σοφιστῆ·
ὅ τι δέποτε ὁ σοφιστὴς ἐστὶ, θαναμάζοιμ' ἂν εἰ οἶσθα.
καίτοι εἰ τοῦτ' ἀγνοεῖς, οὐδὲ ὅτω παραδίδως τὴν ψυχὴν
οἶσθα, οὐτ' εἰ ἀγαθῶ οὐτ' εἰ κακῶ πράγματι. Οἶμαί γ',

B. οἴαπερ ἢ παρὰ τοῦ γρ.] Bodl. Vat. (i. e. Vat. Θ, qui ad
hunc librum saepe simpliciter Vaticanus nominabitur) οἴα περι
τοῦ γρ.

τοιαύτην, in iisque μὴ interro-
gandi vim habet, σὺ vero refe-
rendum est ad τοιαύτην, v. Men.
p. 89 C. Sententia haec est:
numquid igitur tu, o Hippo-
crate, non talem putas Pro-
tagorae disciplinam fore,
qua reddaris sophista; sed
talem potius, qua nonnisi
liberaliter erudiaris neque
ad artis professionem
conformeris. De Atheniensium
institutione puerili v. infra p.
325 D sqq. Stallb.

B. οὐκ ἐπὶ τέχνῃ ἔμ.] Xe-
noph. Mem. III, 10, 1: εἰ ποτε τῶν
τὰς τέχνας ἐχόντων καὶ ἐργασίας
ἔνεκα χρωμένων αὐταῖς διαλέ-
γοιτό τι, καὶ τούτοις ἀφελί-
μος ἦν.

ἀλλ' ἐπὶ παιδείᾳ] H. e. ut
eruditionis liberalioris particeps
fieres. v. Gorg. p. 485 A., ubi
Callicles philosophiam ait tra-
ctandam esse παιδείας χάριν, ne-
que totam vitam in eius studio
consumi debere. Itaque opponi-
tur ἐπὶ τέχνῃ, ut p. 315 A: καὶ
ἐπὶ τέχνῃ μαθηθάνει, ὡς σοφιστῆς
ἐσόμενος. Gellius N. A. XIII,
16: humanitatem appella-
verunt — qui verbis Latinis
probe usi sunt — id propemo-

dum, quod Graeci παιδείαν
vocant, nos eruditionem
institutionemque in bonas
artes dicimus. — ἰδιώτης
h. l. intelligitur qui artem non
publice profitetur; additurque
ἐλεύθερος, h. e. liberalis, quia
artes istae erant mercenariae.
Stallb.

Cap. IV. τὴν ψυχὴν — παρα-
σχεῖν θεραπεῦσαι] animum
tuum tradere curandus. excolen-
dum, p. 325 C: μὴ μαθηθῶσι μὲν δὲ θε-
ραπευθεῖσιν εἰς ἀρετὴν. Proprie
θεραπεύειν de medicis dicitur
corpora curantibus, sed sophistae
ac philosophi animis medicinam
affere visi saepissime cum illis
comparantur, ut infra p. 357 E:
Πρωταγόρας φησὶν ἰατρός εἶναι
τῆς ἀμαθίας. Aelian. v. h. IV,
17: ἐπιστρεφόμενον τὰς πόλεις
αὐτοῦ διέρρει λόγος, ὅτι Πρωτα-
γόρας ἀφίκετο σὺ διδάξων, ἀλλ'
ἰατροῦσαν.

C. οὐτ' εἰ ἀγαθῶ — πράγ-
ματι] Recte interpretatur Fici-
nus: nescis quale sit istud, bo-
numne an malum, cui operam
impendere studes. Nam πράγμα,
ut Lat. res adiectivis ita apponi-
tur, ut pronomini indefiniti par-
tes agat, ut Gorg. p. 517 C:

ἔφη, εἰδέναι. Λέγε δὴ, τί ἡγεῖ εἶναι τὸν σοφιστὴν; Ἐγὼ
μὲν, ἢ δ' ὅς, ὡς περ τοῦνομα λέγει, τοῦτον εἶναι τὸν τῶν
σοφῶν ἐπιστήμονα. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, τοῦτο μὲν ἔξεστι
λέγειν καὶ περὶ ζωγράφων καὶ περὶ τεκτόνων, ὅτι οὗτοι
εἰσιν οἱ τῶν σοφῶν ἐπιστήμονες· ἀλλ' εἴ τις ἔροίτο ἡμᾶς, D
τῶν τί σοφῶν εἰσιν οἱ ζωγράφοι ἐπιστήμονες, εἴπομεν ἂν
που αὐτῶ, ὅτι τῶν πρὸς τὴν ἀπεργασίαν τὴν τῶν εἰκόνων,
καὶ τᾶλλα οὕτως. εἰ δέ τις ἐκεῖνο ἔροίτο· Ὁ δὲ σοφιστὴς
τῶν τί σοφῶν ἐστὶ; τί ἂν ἀποκριναίμεθα αὐτῶ; ποίας ἐρ-
γασίας ἐπιστάτης;· Τί ἂν εἴπομεν αὐτὸν εἶναι, ὃ Σώκρα-
τες, ἢ ἐπιστάτην τοῦ ποιῆσαι δεινὸν λέγειν; Ἴσως ἂν, ἦν
δ' ἐγώ, ἀληθῆ λέγομεν, οὐ μέντοι ἰκανῶς γε· ἐρωτήσεως
γὰρ ἔτι ἢ ἀπόκρισις ἡμῶν δέεται, περὶ ὅτου ὁ σοφιστὴς
δεινὸν ποιεῖ λέγειν· ὡς περ ὁ καθαριστὴς δεινὸν δήπου
ποιεῖ λέγειν περὶ οὔπερ καὶ ἐπιστήμονα, περὶ καθαρίσεως. E

Cap. IV. D. τί ἂν ἀποκριναίμεθα αὐτῶ] Vett. edit. et libri
scripti omnes ἀποκρινοίμεθα. corr. Bekker. Proxima olim vitiose
scripta et interpuncta sanavit Stallbaum, cuius v. annot.

τοῦ ποιῆσαι] τοῦ τὸ ποιῆσαι Bodl. Vat. Par. BCE. vitiose.
Dein Bodl. Vat. οὐ μέντοι γε ἐκ.

E. ἐπιστήμονα — περὶ οὔπερ καὶ om. Bodl. Vat. ἢ δὴ λον, ὅτι
περὶ —] ἦ, quod in libris desideratur, Heindorfio auctore adiectum
est.

πράγμα οὐν γελοῖον ποιῶμεν ἐγώ
τε καὶ σὺ ἐν τοῖς λόγοις.

ὡς περ τοῦνομα λέγει]
Aristot. Polit. III. 4: τῶν ἐργα-
σιῶν ἐν μέρος κατέχουσιν οἱ χειρ-
νήτες. οὗτοι δ' εἰσιν, ὡς περ ση-
μαίνει καὶ τοῦνομ' αὐτούς, οἱ
ζῶντες ἀπὸ τῶν χειρῶν.

τὸν τῶν σοφῶν ἐπιστή-
μονα] Nimirum σοφιστῆς ab eo
deducitur a σοφός et εἰδέναι, ut sit
ὁ τῶν σοφῶν ἴστωρ, eademque
voeis originitio Platoni probatur
in Sophist. p. 221 D. sed v. prae-
f. p. 3.

D. τῶν τί σοφῶν εἰσιν οἱ
ζωγοί.] Recte Stephanus: quo
pertineant haec σοφά, quo-
rum pictores sunt periti;
vel circa quam rem versentur
haec σοφά. Pendet enim
accusativus τί non ex ἐπιστήμο-
νες, sed ex σοφῶν, et τῶν τί σο-
φῶν idem est ac τῶν πρὸς τί σο-
φῶν, ut verba τῶν πρὸς τὴν ἐρ-

γασίαν (σοφῶν) docent, v. Theag.
p. 125 C.

καὶ τᾶλλα οὕτως] ceteraque
similiter, int. εἴπομεν ἂν. ut in
pictoribus, ad quam rem eorum
sapientia pertineat, diximus, ita
in ceteris id faceremus. Locos,
quibus Plato simili orationis
forma usus est, Stallbaum, hos
attulit: infra p. 319 B: καὶ τᾶλλα
πάντα οὕτως. Menon, p. 72 A:
ὡσαύτως δέ, οἶμαί, ὦ Σ., καὶ ἡ
κακία. Ibid. p. 72 C: οὕτω δὴ
καὶ περὶ τῶν ἀρετῶν. De Republ.
VI. p. 507 B: καὶ οὕτω περὶ
πάντων.

Τί ἂν εἴπομεν αὐτὸν εἶ-
ναι;] Vulgo haec trahebantur
ad Socratis orationem, intolerabi-
liphorsus sermonis redundancia.
Quis enim in tero elegantique
scriptore ferat interrogationem
istam ter repetitam: Τί ἂν ἀπο-
κριναίμεθα αὐτῶ; ποίας ἐργασίας
ἐπιστάτης; τί ἂν εἴπομεν αὐτὸν

ἢ γὰρ; Ναί. Εἶεν. ὁ δὲ δὴ σοφιστῆς περὶ τίνος δεινὸν ποιεῖ λέγειν; ἢ δῆλον, ὅτι περὶ οὐπερ καὶ ἐπίσταται; Εἰκόσ γε. Τί δὴ ἐστὶ τοῦτο, περὶ οὗ αὐτός τε ἐπιστήμων ἐστὶν ὁ σοφιστῆς καὶ τὸν μαθητὴν ποιεῖ; Μὰ Δί', ἔφη, οὐκέτι ἔχω σοι λέγειν.

313 Cap. V. Καὶ ἐγὼ εἶπον μετὰ τοῦτο· Τί οὖν; οἶσθα εἰς οἶόν τινα κίνδυνον ἔρχει ὑποθήσων τὴν ψυχὴν; ἢ εἰ μὲν τὸ σῶμα ἐπιτρέπειν σε ἔδει τῷ διακινδυνεύοντα ἢ χρηστὸν αὐτὸ γενέσθαι ἢ πονηρόν, πολλὰ ἂν περιεσκεψώ, εἴτ' ἐπιτρεπτέον εἶτε οὐ, καὶ εἰς συμβουλήν τοὺς τε φίλους ἂν παρεκάλεις καὶ τοὺς οἰκείους σκοπούμενος ἡμέρας συχρᾶς· ὁ δὲ περὶ πλείονος τοῦ σώματος ἡγεῖ, τὴν ψυχὴν, καὶ ἐν ᾧ πάντ' ἐστὶ τὰ σὰ ἢ εὖ ἢ κακῶς πράττειν, χρηστοῦ ἢ πονηροῦ αὐτοῦ γενομένου, περὶ δὲ τοῦτου οὔτε τῷ πατρὶ οὔτε τῷ ἀδελφῷ ἐπεκοινώσω οὔτε ἡμῶν τῶν ἐταίρων οὔδενί, εἴτ' ἐπιτρεπτέον εἶτε καὶ οὐ τῷ ἀφικομένῳ τούτῳ

εἶναι; Itaque recepta ex cod. Vind. 54 et Vatican. 1029 vocula ἢ, quae ante ἐπιστάτην considerabatur, haec: Τί ἂν εἴποιμεν αὐτὸν εἶναι; alteri interlocutori adscripti. Videlicet τί hic quoque dictum est pro τί ἄλλο. Xenoph. Oecon. III, 3: τί οὖν τούτων ἐστὶν αἰτιον ἢ ὅτι κ. τ. λ. Stallb.

E. οὐκέτι ἔχω σοι λέγειν] non amplius id dicere possum. Sententia haec: ad omnia tibi quae adhuc ex me quaesivisti, respondi; dixi tibi Protagoram sophistam haberi, tum sophistam verbi vim solam intuitus hominem sapientia ornatum esse interpretatus sum, eaque sapientia alios ad dicendum instituere, sed in qua potissimum re haec ars versetur, id quod nunc quaeris, hoc tibi non iam dicere possum.

Cap. V. P. 313. ἢ — πολλὰ ἂν περιεσκεψώ —] an — multa tecum ipse reputavisses et amicorum propinquorumque consilium adhiberes —.

τὴν ψυχὴν] Explicationis causa pronomini ὁ adiunctum est, ut p. 339 A περὶ τοῦ αὐτοῦ . .

περὶ τῆς ἀρετῆς. 351 A. 354 C al. Proxima sic intelligas: et ex quo pendet, ut bene aut male habeant tua omnia, si bonum aut malum evaserit. Sic Eurip. Alcest. v. 289: ἐν σοὶ δ' ἔσμεν καὶ ζῆν καὶ μῆ. Iphig. Taur. v. 1057: τὰ ἂν ἐν ἡμῖν ἐστὶν ἢ καλῶς ἔχειν ἢ μηδὲν εἶναι. Similiter infra p. 356 C: ἐν τούτῳ ἡμῖν ἢ τὸ εὖ πράττειν. Deinde quod δὲ ante τούτου iteratum est, nihil hoc loquendi genere frequentius, v. infra p. 325 B. annot. ad Phaedon. p. 78 C. Alcibiad. I. p. 109 A. Lachet. p. 194 D. Haec fere Stallbaum.

τῷ πατρὶ] Hippocratis patri nomen fuisse Apollodoro supra (p. 310 A) memoratum est, sed eum vivere, id quidem haud sane facile quis ex iis, quae narrata sunt, colligere potuit; adeo apud Graecos indigna erat patris conditio. Acerbe conqueritur Dionysius Hal. II, 26: πολλὰ ἐν Ἑλληνισμῷ εἰς πατέρας ὑπὸ τέκνων ἀσχημονεῖται, quicquid rei culpam legum latoribus attribuit brevius tempus patriae potestatis in liberos constitutentibus.

B. τῷ ἀφικομένῳ τούτῳ

ξένῳ τὴν σὴν ψυχὴν, ἀλλ' ἐσπέρας ἀκούσας, ὡς φῆς, ὄρθριος ἦκων περὶ μὲν τούτου οὐδένα λόγον οὐδὲ συμβουλήν ποιεῖ, εἴτε χρὴ ἐπιτρέπειν σαυτὸν αὐτῷ εἴτε μῆ, ἔτοιμος δ' εἶ ἀναλίσκειν τὰ τε σαυτοῦ καὶ τὰ τῶν φίλων χρήματα, ὡς ἤδη διεγνωκῶς, ὅτι πάντως συνεστέον Πρωταγόρα, ὃν οὔτε γινώσκεις, ὡς φῆς, οὔτε διείλεξαι οὐδέπωποτε, σοφιστὴν δ' ὀνομάζεις, τὸν δὲ σοφιστὴν, ὅτι ποτὲ ἐστὶ, φαίνει ἀγνοῶν, ᾧ μέλλεις σαυτὸν ἐπιτρέπειν; Καὶ ὅς ἀκούσας, Ἔοικεν, ἔφη, ᾧ Σώκρατες, ἐξ ὧν σὺ λέγεις. Ἄρ' οὖν, ᾧ Ἰππόκρατες, ὁ σοφιστῆς τυγχάνει ὧν ἔμπορος τις ἢ κάπηλος τῶν ἀγωγίμων, ἀφ' ὧν ψυχὴ τρέφεται; Φαίνεται γὰρ ἔμοιγε τοιοῦτός τις. Τρέφεται δέ, ἦν

Cap. V. P. 313. B. ὄρθριος ἦκων] Male codd. plerique cum Bodl. et Vat. ὄρθριον. v. annot.

C. Φαίνεται γὰρ κτέ] Vulg. Φαίνεται (Schleiermach. φαίνεται) γὰρ ἔμοιγε τοιοῦτός τις. τρέφεται (Schleiermach. Τρέφεται) δέ, ᾧ Σώκρατες, ψυχὴ (veter. edit. et Paris. E ψυχῆ, ᾧ Σώκρατες) τίνι; Μαθήμασι δὴπον, ἦν δ' ἐγὼ. καὶ κτέ.

ξένῳ] dictum pro τῷ ἄφ. ξένῳ τούτῳ. ut p. 337 E: τὸ ἀκριβές τοῦτο εἶδος. utroque loconumeri causa pronomen οὗτος interpositum est, v. Krüg. 50. 11, 20.

ὄρθριος ἦκων] Adiectivum pro adverbio. v. Krüg. 57, 5, 4. Horat. Epist. I, 6, 20: vespertinus pete tectum. Deinde ad οὐδένα λόγον ποιεῖ intellige πρὸς με. — εἴτε χρὴ — εἴτε μῆ. utrum oporteat, quod ego malim, non oporteat.

διείλεξαι] int. αὐτῷ. Solet autem obiectum quod dicitur, si duobus verbis commune est, alteri tantum accommodari v. p. 309 B. p. 310 E. p. 327 A. al.

C. Ἔοικεν, ἔφη, — ἐξ ὧν —] Plene dicendum erat ἔοικεν, ἔφη, οὕτως ἔχειν ἐξ ὧν —. Sed ad eundem modum Phaedon. p. 99 E: ἴσως μὲν οὖν, ὡς εἰκάσω, τρόπον τινὰ οὐκ ἔοικεν. et infra p. 330 B. — Artem sophistarum esse καπηλικὴν καὶ ἔμπορικὴν, hospes Eleaticus in Sophist. p. 223 D sqq. subtiliter disputat. Stallb. Quem κάπηλον dixerint graeci, Socrates ipse apud Xenophontem

(Mem. III. 7, 6) explicat: ἢ τοὺς ἔμπορους ἢ τοὺς ἐν τῇ ἀγορᾷ μεταβαλλομένους καὶ φροντίζοντας ὅτι ἐλάττωνος προίαμενοι πλείονος ἀπόδονται. conf. de rep. p. 371 D.

Φαίνεται — Καὶ ὅπως —] Hunc locum, quem librariorum socordia misere corrupti, tractavi in Stud. philol. p. 837—841. In vulgata lectione multa sunt Platonis scriptio plane indigna. Neque enim Hippocrates concedere potest sophistam sibi mercatorem vel cauponem earum mercium videri, quibus animus alitur, et interrogare, quamnam re animus alatur; neque omnino is, qui ad mercaturam doctrinarum profecturus omnia sua amicorumque bona impendere paratus erat, nescire potuit, quod esset animi ingeniique quasi pabulum, de quo iam Empedocles v. 105: ἀλλ' ἄγε μύθων κλύθι· μάθη γὰρ τοι φρένας ἀΐξει, unde Clemens Alex. Strom. V. 589 C. ἢ μάθησις κατ' Ἐμπεδοκλέα τὰς φρένας ἀΐξει. Quibus adde; quod Socrates per suam argumentandi rationem

δ' ἐγώ, ψυχὴ τίνοι; Μαθήμασι δῆπου, ὦ Σώκρατες. Καὶ ὅπως γε μή, ὦ ἑταίρε, ὁ σοφιστῆς ἐπαινῶν ἢ πωλεῖ ἑξαπατήσῃ ἡμᾶς, ὥσπερ οἱ περὶ τὴν τοῦ σώματος τροφήν, ὁ ἔμπορος τε καὶ κἀπηλός. καὶ γὰρ οὗτοί που ὦν ἄγροισιν ἀγαγίμων οὔτε αὐτοὶ ἴσασιν ὅ τι χρηστὸν ἢ πονηρὸν περὶ τὸ σῶμα, ἐπαινοῦσι δὲ πάντα πωλοῦντες, οὔτε οἱ ἄνουνται παρ' αὐτῶν, ἐὰν μή τις τύχη γυμναστικός ἢ ἰατρὸς ὦν. οὕτω δὲ καὶ οἱ τὰ μαθήματα περιέρχοντες κατὰ τὰς πόλεις καὶ πωλοῦντες καὶ καπηλεύοντες τῶ ἅλει ἐπιθυμοῦντι ἐπαινοῦσι μὲν πάντα ἢ πωλοῦσι, τάχα δ' ἂν τινες, ὦ ἄριστε, καὶ τούτων ἀγνοοῖεν ὦν πωλοῦσιν ὅ τι χρηστὸν ἢ πονηρὸν πρὸς τὴν ψυχὴν· ὡς δ' αὐτως καὶ οἱ ἄνουνται παρ' αὐτῶν, ἐὰν μή τις τύχη περὶ τὴν ψυχὴν αὐ ἰατρικὸς ὦν. εἰ μὲν οὖν σὺ τυγχάνεις ἐπιστήμων τούτων τί χρηστὸν καὶ πονηρὸν, ἀσφαλές σοι ἀνεῖσθαι μαθήματα καὶ παρὰ Πρωταγόρου καὶ παρ' ἄλλου ὄτουον· εἰ δὲ μή, ὄρα, ὦ 314 μακάριε, μὴ περὶ τοῖς φιλτάτοις κυβένης τε καὶ κινδυνεύης.

ὅπως γε μή — ἑξαπατήσῃ] Secundum legem illam Dawesianam, quae ὅπως et ὅπως μή cum coniunctivo aoristi primi vel activi vel medii iungi vetat, Bekkerus omnium codicum lectionem ἑξαπατήσῃ mutavit in ἑξαπατήσει prob. Saupp., sed v. Heindorf. ad h. l. Stallbaum ad Gorg. p. 480 A. 513 A. Krüger 54. 8. 5.

D. οὕτω δὲ καὶ οἱ τὰ μ.] Sic plurimi optimique codd. pro vulg. οὕτω δὲ καὶ οἱ τ. μ.

E. σὺ τυγχάνεις ἐπιστήμων] Heindorfius ὦν post ἐπιστήμων addidit. sed v. ad Phaedon. p. 230. A. Remp. II. p. 369. B.

non licuit simpliciter respondere Μαθήμασι δῆπου. Debebat ille adiecto ἢ γὰρ s. ἢ οὐκ οἶε; ex Hippocrate, num sibi assentiretur, quaerere. Omnes hae difficultates inde natae sunt, quod quum olim sic scriptum esset: Σὺν Τρέφεται δὲ, ἦν δ' ἐγώ, ψυχὴ τίνοι; Ἰππ. Μαθήμασι δῆπου, ὦ Σώκρατες, verba ἦν δ' ἐγώ aliquo casu in inferiorem versum delata illud ὦ Σώκρατες loco suo moverunt, cuius rei vestigium haud obscurum in libris etiam nunc deprehenditur. Hippocrates autem verbis φαίνεται — τοιοῦτός τις ad priorem partem interrogationis respondet, posteriorem Socrates iterat, ut disputatio recte procedat, et postquam Hippocrates de hac etiam re, quid sen-

tiret, aperuit, tum Socrates de periculo talis mercaturae eum admonet. Hanc interpretationem probant etiam verba p. 313 E: εἰ τυγχάνεις ἐπιστήμων — ἀσφαλές σοι ἀνεῖσθαι μαθήματα παρὰ Πρωταγόρου.

D. ὦν ἄγροισιν ἀγαγίμων] Genitivus pendet a proximis illis ὅ τι χρηστὸν ἢ πονηρὸν, vel potius ab ὅ τι. Xenoph. Mem. I, 2, 54: τοῦ σώματος ὅ τι ἂν ἀχρεῖον ἢ καὶ ἀνοφελές. Stallb.

E. ὡς δ' αὐτῶς καὶ οἱ ὦν.] Int. ἀγροοῖεν ἂν ὅ τι χρηστὸν ἢ πονηρὸν πρὸς τὴν ψυχὴν. Et ὡς δ' αὐτῶς, ut saepe, pro ὅσαυτως δὲ dictum est, v. Stallb. ad Phaedon. p. 102 E.

μὴ περὶ τοῖς φιλτάτοις κ.] ne carissima pignora in

καὶ γὰρ δὴ καὶ πολὺ μείζων κίνδυνος ἐν τῇ τῶν μαθημάτων ὦνῃ ἢ ἐν τῇ τῶν σιτίων. σιτία μὲν γὰρ καὶ ποτὰ πριάμενον παρὰ τοῦ καπήλου καὶ ἐμποροῦ ἕξεστιν ἐν ἄλλοις ἀγγείοις ἀποφέρειν, καὶ πρὶν δέξασθαι αὐτὰ εἰς τὸ σῶμα πίνοντα ἢ φαρόντα, καταθέμενον οἴκαδε ἕξεστι συμβουλεύσασθαι, παρακαλέσασθαι τὸν ἐπαῖοντα, ὅ τι τε ἐδέστέον ἢ ποτέον καὶ ὅ τι μή, καὶ ὁπόσον καὶ ὁπότε· ὥστε ἐν τῇ ὦνῃ οὐ μέγας ὁ κίνδυνος. μαθήματα δὲ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ ἀγγεῖῳ ἀπενεργεῖν, ἀλλ' ἀνάγκη καταθέντα τὴν τιμὴν τὸ μάθημα ἐν αὐτῇ τῇ ψυχῇ λαβόντα καὶ μαθόντα ἀπιέναι ἢ βεβλαμμένον ἢ ὠφελημένον. ταῦτα οὖν σκοπούμεθα καὶ μετὰ τῶν πρεσβυτέρων ἡμῶν· ἡμεῖς γὰρ ἔτι νέοι, ὥστε τοσοῦτο πρᾶγμα διελέσθαι. νῦν μὲντοι, ὥσπερ ὄρ-

P. 314. παρὰ τοῦ καπήλου καὶ ἐμποροῦ] Sic Vat. Θ; ceteri παρὰ τοῦ καπήλου κ. ἐμπ. C. Fr. Hermann παρὰ τοῦ (καπήλου καὶ ἐμποροῦ). Saupp. deletis verbis καὶ ἐμποροῦ scripsit παρὰ τοῦ καπήλου. v. Stud. phil. p. 842—844.

ἢ ποτέον] Sic libri meliores pro καὶ ποτέον. Deinde Ald. et Stephan. ὁπόσα. Sed codd. meliores omnes ὁπόσον.

aleam des. Proverbiale loquendi genus, quo usus est etiam Iulian. Orat. VI. p. 190. ed. Spanhem. V. Suidas s. v. κυβέειν, κύβος et ἐκκυβέειν. Gorg. p. 513. A: σὺν τοῖς φιλτάτοις ἢ ἀφροῖς ἡμῶν ἔστιν, ubi v. ann. Stallb.

P. 314. παρὰ τοῦ καπήλου καὶ ἐμποροῦ] Paulo ante dixit ἔμπορος τις ἢ κἀπηλός, deinde ὁ ἔμπορος τε καὶ κἀπηλός et πωλοῦντες καὶ καπηλεύοντες. Nunc ordinem verborum mutavit, quod esculenta et potulenta a caupone plerumque emebantur, supra autem mercator priore loco positus est, quod Protagoras non nisi cum eo comparari potuit. Etenim Plato, ut sententia apte exprimeretur et numerose strueretur oratio, aliis locis aliter verba collocavit; p. 309 A scripsit ὡς γ' ἐν αὐτοῖς ἡμῖν εἶρος. de Leg. 923 A πρὸς γε ὑμᾶς αὐτοῦς. p. 310 A et 362 A εἰπὼν καὶ ἀκούσας. Symp. 219 A ἀκούσας τε καὶ εἰπὼν. p. 317 B σὺν θεῷ εἰπεῖν, de Leg. p. 858 B εἰπεῖν σὺν θεῷ. p. 339 B εὐ λέγεις, de Leg. p. 700 A λέγεις εὐ. p. 325

A καὶ παῖδα καὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα, de rep. p. 471 B καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας καὶ παῖδας.

B. καὶ μαθόντα] int. τὸ μάθημα, estque idem fere quod ἔχοντα, ut Epinom. p. 974 D: (αἱ ἄλλαι ἐπιστήμαι) σοφὸν οὐκ ἀποτελοῦσι τὸν λαμβάνοντά τε αὐτὰς καὶ ἔχοντα. His haud assimile est, quod habetur de Leg. p. 717 B: νομίζει, ἢ κέκτηται καὶ ἔχει, πάντα εἶναι τῶν γεννησάντων.

ἔτι νέοι, ὥστε τοσοῦτο πρ.] haec recte iam Heindorfius interpretatus est: nobis nonnisi iuvenilis quaedam facultas suppetit ad tantam rem iudicandam. v. Krüg. 49, 1.

ταῦτα οὖν σκοπούμεθα] Sententia haec est: Ultrum sophistarum disciplina animo conducatur necne, quum ipsi per aetatem diiudicare non possimus, de eare tum alios nobis natu maiores et sapientiores in consilium adhibeamus, ubi ab ipso Protagora, quam rem se tradere profiteatur, audiverimus, v. p. 318 A.

μήσαμεν, ἴωμεν καὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἀνδρός, ἔπειτα ἀκούσαντες καὶ ἄλλοις ἀνακοινώσωμεθα· καὶ γὰρ οὐ μόνος C Πρωταγόρας αὐτόθι ἐστίν, ἀλλὰ καὶ Ἰππίας ὁ Ἥλειος — οἶμαι δὲ καὶ Πρόδικον τὸν Κεῖον — καὶ ἄλλοι πολλοὶ καὶ σοφοί.

Cap. VI. Δόξαν ἡμῖν ταῦτα, ἐπορευόμεθα. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ προθύρῳ ἐγενόμεθα, ἐπιστάντες περὶ τινος λόγου διελεγόμεθα, ὃς ἡμῖν κατὰ τὴν ὁδὸν ἐνέπεσεν· ἴν' οὖν μὴ ἀτελής γένοιτο, ἀλλὰ διαπερανόμενοι οὕτως εἰσίοιμεν, στάντες ἐν τῷ προθύρῳ διελεγόμεθα, ἕως συνωμολογήσασθαι ἀλλήλοις. δοκεῖ οὖν μοι, ὁ θυρωρός, εὐνοῦχός τις, D κατήκουεν ἡμῶν, κινδυνεύει δὲ διὰ τὸ πλήθος τῶν σοφιστῶν ἀχθεσθαι τοῖς φοιτῶσιν εἰς τὴν οἰκίαν. ἔπειδὴ γοῦν ἐκρούσαμεν τὴν θύραν, ἀνοίξας καὶ ἰδὼν ἡμᾶς, Ἔα, ἔφη,

Ἰππίας ὁ Ἥλειος] Fuit hic insignis tum doctrinae copia et amplitudine, tum vanitate ac superbia, qua artem suam ac scientiam ostentabat, vid. Hipp. Mai. p. 285 sqq. Infra p. 315 C et annot. ad Apol. Socr. p. 19 E, ubi etiam de Prodicō dictum est. — Post οἶμαι — Κεῖον intell. αὐτόθι εἶναι, ut Apolog. p. 25 E. Stallb.

Cap. VI. C. Δόξαν ἡμῖν ταῦτα] Eodem modo Xenoph. Anab. IV. 1, 13 δόξαν δὲ ταῦτα ἐκήρυξαν οὕτω ποιεῖν, pro δοξάντα ταῦτα, de quo accus. absoluto qui dicitur v. Krüger 56.9.5—6.

ἐν τῷ προθύρῳ] Vitruvius VI, 7, 5: πρόθυρα Graece dicuntur quae sunt ante ianuas vestibula; nos autem appellamus prothyra quae Graece dicuntur διάθυρα. cf. Gellius N. A. XVI, 5. Symp. p. 175 A: τῶν παιδῶν τινὰ ἤκειν ἀγγέλλοντα, ὅτι Σωκράτης οὗτος ἀναχωρήσας ἐν τῶν γειτόνων προθύρῳ ἔστηκε. Herodot. VI, 35: ὁ Μιλτιάδης κατήμενος ἐν τοῖσι προθύροισι τοῖσι ἐσωτοῦ, ὄρεον τοὺς Δολόγκους παριόντας. . . προσεβῶσατο. — ὃς ἡμῖν — ἐνέπεσεν. Latine dixeris: in quem incideraus.

δοκεῖ οὖν μοι, ὁ θυρω-

ρός —] ianitor vero, eunuchus, nos, opinor, exaudiverat. — In paucis tum domibus ianitores fuisse inde apparet, quod ne Agatho quidem servum ab ianua habuit, v. Symp. p. 212 C; sed in Calliae domo opulentissima Persarumque luxum imitante vel eunuchus fuit ostiarius. — κατήκουσε. clausis foribus nostram exaudiverat disputationem indeque nos sophistas essesuspiciatus erat.

D. τοῖς φοιτῶσιν] etsi hoc est verbum proprium de discipulis magistri domum frequentantibus, tamen hic omnino de iis, qui ad Calliam itabant, accipiendum est. v. Plut. Themist. c. 5, ubi Themistocles adolescens dicitur Ἐπιλέα τὸν ἐξ Ἐρμιόνης, κισθαριστὴν σπουδαζόμενον ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ἐκλιπαρήσας μελετᾶν παρ' αὐτῷ, φιλοτιμούμενος πολλοὺς τὴν οἰκίαν ζητεῖν καὶ φοιτᾶν παρ' αὐτῷ.

ἐκρούσαμεν] Plutarch de curios. vol. VIII. p. 53 R.: καίτοι μὴ νόψαντά γε θύραν εἰς οἰκίαν ἀλλοτριάν οὐ νομίζεται παρελθεῖν, ἀλλὰ νῦν μὲν εἰσὶ θυρωροί, πάλαι δὲ ἕσπτερα κρούμενα πρὸς ταῖς θύραις αἰσθησιν παρεῖχε κτέ.

D. Ἔα, ἔφη, σοφ.] Ἔα hic indignantis est vocula, alibi rem-

σοφισταί τινες· οὐ σχολὴ αὐτῷ. Καὶ ἅμα ἀμφοῖν τοῖν χεροῖν τὴν θύραν πάνυ προθύμως ὡς οἶός τ' ἦν ἐπήραξε. καὶ ἡμεῖς πάλιν ἐκρούομεν, καὶ ὃς ἐγκεκλιμένης τῆς θύρας ἀποκρινόμενος εἶπεν, Ἦ ἄνθρωποι, ἔφη, οὐκ ἀκηκόατε, ὅτι οὐ σχολὴ αὐτῷ; Ἄλλ' ὦ γὰθέ, ἔφη ἐγώ, οὔτε παρὰ Καλλιαν ἤκομεν οὔτε σοφισταί ἐσμεν, ἀλλὰ θάρρει· Πρωταγόραν γὰρ τοι δεόμενοι ἰδεῖν ἤλθομεν. εἰσάγγειλον οὖν. Μόγισ οὖν ποτε ἡμῖν ἄνθρωπος ἀνέωξε τὴν θύραν.

Cap. VI. D. ἀμφοῖν τοῖν χεροῖν] Sic Bodl. et Vat. C. Vulgo ταῖν χερ., quod minus Atticum. Pro ὡς οἶός τ' ἦν, quod ex aliquot codd. restitutum est, vett. editt. ὡς οἶόν τ' ἦν.

ἐγκεκλιμένης] Hanc formam a Bekkero repositam habent meliores codices omnes in Phaedr. p. 251 D. Vulg. ἐγκεκλιμένης. Bodl. Vat. ἐγκεκλειμένης. Deinde pro vulgato γὰρ τοι Bekkerus e codd. Bodl. Vat. aliis scripsit γὰρ τι, cui non accedendum.

E. ἡμῖν ἄνθρωπος] Cod. Σ. et Γ. ὁ ἄνθρωπος. Vett. editt. ἄνθρωπος. Recte Bekkerus ἄνθρωπος, quae forma apud Platonem sexcenties oblitterata est.

inexpectatam mirantis. v. Valek. Eur. Hippol. v. 905 — αὐτῷ ipsi i. e. domo, usque frequenti. Stallb.

οὐ σχολὴ αὐτῷ] Hoc nomine veteres eos excluderunt, quos aut omnino non admittebant aut eo ipso tempore, inquit, adhuc convenire me voluit, cui fuerim occupatus. v. Aristoph. Acharn. 403. Plutarchus Nic. c. 5. Non in omnibus vitae conditionibus is mos servatus est. Agatho quidem in Symp. 212 D multa nocte commissatoribus domum pulsantibus ita servis imperat: εἰ μὲν τις τῶν ἐπιτηδείων ἦ, καλεῖτε· εἰ δὲ μὴ, λέγετε, ὅτι οὐ πίνομεν, ἀλλὰ ἀναπανόμεθα ἡδῆ. Sed ab illo more plane alienum est, quod Martialis sibi accidisse queritur Epigr. V, 22:

Illud adhuc gravius, quod te post mille labores, Paule, negat lasso ianitor esse domi.

πάνυ προθύμως] satis cupide ac strenue. — ἐπήραξε. habuit igitur ianua Graecorum more aperturam in exteriorem aedium partem.

E. Πρωταγόραν γὰρ τοι δ. ἰδ. ἤλθομεν] Ordo verborum hic est: ἤλθομεν γὰρ τοι δεόμενοι ἰδεῖν Πρωταγόραν. Verbum εἰσαγγέλλειν proprium est de ianitore domino nuntiante, si quis advenit, qui eum visere velit. Respondet nostro anmelden. Stallb. V. ad p. 310 B. Xenoph. Symp. I, 11: Φίλιππος ὁ γελωτοποιὸς κρούσας τὴν θύραν εἶπε τῷ ὑπακούσαντι εἰσαγγεῖλαι, ὅστις τε εἴη καὶ διότι κατὰγεσθαι βούλοιο. . . Οὖν Καλλίας ἀκούσας εἶπεν· εἰσῆτω. pro εἰσῆτω apud posteriores scriptores etiam ἡμέτω invenitur, sed vulgare est κάλει vel κάλεσον, ut Charit. III, 1.

Μόγισ οὖν ποτε — τὴν θύραν] Recte observavit Heindorfius ποτέ crebro significare tandem aliquando. Itaque μόγισ ποτέ est aegre tandem, vix tandem. Exemplis ab eo hanc in rem congestis adde Homer. Iliad. I. 205. Odyss. II. 76. Plat. Theaet. p. 160 E. Legg. VII p. 789 A. al. Sic etiam Latini aliquando usurpant. Cicero pro Rosc. Amer. c. 22: peroravit aliquando: assedit. Stallb.

Cap. VII. Ἐπειδὴ δὲ εἰσῆλθομεν, κατελάβομεν Πρωταγόραν ἐν τῷ προστώφ περιπατοῦντα, ἐξῆς δ' αὐτῷ συμπεριπάτουσαν ἓκ μὲν τοῦ ἐπὶ θᾶτερα Καλλίας ὁ Ἰπποκρίτου καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ ὁμομήτριος, Πάραλος ὁ Περικλέους, 315 καὶ Χαρμίδης ὁ Γλαύκωνος, ἓκ δὲ τοῦ ἐπὶ θᾶτερα ὁ ἕτερος τῶν Περικλέους Ξάνθικπος καὶ Φιλιππίδης ὁ Φιλομήλου καὶ Ἀντίμοιος ὁ Μενδαῖος, ὅσπερ εὐδοκίμει μάλιστα τῶν Πρωταγόρου μαθητῶν καὶ ἐπὶ τέχνη μανθάνει, ὡς

Cap. VII. ἐν τῷ προστώφ] Sic Bodl., libri Vindobb., alii, cum edit. Aldin. Vulgo προστόφ.

P. 315. ὁ ἕτερος τῶν Περικλ.] Ald. Bass. et codd. plerique omnes ἐταῖρος frequenti permutatione. Verum dedit Stephanus et habet Vat. r. et ex corr. Ven. S. Pro τῶν Περικλ., quod. codd. tantum non omnes tumentur, olim legebatur τοῦ Περικλέους. Deinde Stephanus ex Ald. et Bas. 2. εὐδοκίμει recepit atque hinc etiam ἐμάνθανεν correxit. Utrumque codicum auctoritati adversatur.

Cap. VII. ἐν τῷ προστώφ π.] Egregie Heindorfius; „Πρόστων. inquit, h. l. videtur dici quod Vitruvius VI, 10. dicitur περίστυλον, quatuor illud porticibus constans, quae ab ianua introeuntibus quadratam aream quasi quoddam impluvium circumdabant. Ita per ianuam μέσωνον introeunti statim prospectus patebat in oppositam porticum, τὸ κατ' ἀντικρὺ πρόστων §. sq. Ad huius peristyli porticum unam positum fuit τὸ ταμειεῖον, cella penaria, cuius mox p. 315 D mentio fit, unde hoc ipsum στόα dicitur Aristoph. Eccles. v. 14. — ἐξῆς δ' αὐτῷ, iuxta eum Phaedon. p. 100. B. — ἓκ μὲν τοῦ ἐπὶ θᾶτερα, ex altera parte. ut Euthyd. p. 297 D ἐκ τοῦ ἐπ' ἀριστερά. Stallb.

ὁ ὁμομήτριος—] Plutarch. Pericl. c. 24: ἦν μὲν αὐτῷ (τῷ Περικλεῖ) γυνὴ προσήμουσα μὲν κατὰ γένος, συνωκηκυῖα δ' Ἰπποκρίτου πρότερον, ἐξ οὗ Καλλίαν ἔτεκε τὸν Πλούσιον ἔτεκε δὲ καὶ παρὰ τῷ Περικλεῖ Ξάνθικπον καὶ Πάραλον. Non autem sine aculeo quodam illud ὁμομήτριος adiectum est, quod Hermogenes ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ ὁμοπάτριος, qui Socratis disciplinae studiosissimus erat, huic nobilium vi-

rorum coetui non interest, cf. Cratyl. p. 391 C.

P. 315. Χαρμίδης] Charmides, Glaucou filius, frater fuit Perictiones, Platonis matris; sed ei magnam etiam cum ipso Callia intercessisse generis affinitatem necesse est, quum ab ipsius parte incedens inducatur. Atque ex Andocidis verbis or. I, 126: λαβόμενος τοῦ βαμοῦ (ὁ Καλλίας) ἄμοσεν ἢ μὴν μὴ εἶναι οἱ υἱὸν ἄλλον μηδὲ γενέσθαι πάποτε, εἰ μὴ Ἰπποκρίτου ἐκ τῆς Γλαύκωνος θυγατρὸς, ex his igitur probabiliter coniecere licet, Charmidis sororem Calliam in matrimonio habuisse. Quae si vera est coniectura, Plato quoque cum Callia coniunctus fuit. De Philippide, Philomeli filio, v. Boeckh. De Oecon. Att. II. 48.

Ἀντίμοιος ὁ Μενδαῖος] h. e. Mende, Thraciae urbeoriumus. Themist. or. 29. p. 347 D: ὁ Καλλίας οὐ μόνον Πρωταγόραν ἑδιδάσκεν καὶ περιεπέεν, ἀλλὰ καὶ Ἀντίμοιον τὸν Μενδαῖον καὶ τοὺς ἄλλους μαθητὰς Πρωταγόρου. Quos Themistius dicit discipulos Protogorae, ii a Platone ἐπακούοντες s. ἐπήκοοι appellantur. Sunt ii, quos sophista in Calliae hospitium quasi umbras adduxerat.

σοφιστῆς ἐσόμενος. τούτων δ' οἱ ὀπισθεν ἠκολούθουν ἐπακούοντες τῶν λεγομένων τὸ μὲν πολὺ ξένοι ἐφαίνοντο, οὓς ἄγει ἐξ ἐκάστων τῶν πόλεων ὁ Πρωταγόρας, δι' ὧν διεξέροχεται, κηλῶν τῇ φωνῇ ὥσπερ Ὀρφεύς, οἱ δὲ κατὰ τὴν φωνὴν ἔπονται κεκληγμένοι ἦσαν δὲ τινες καὶ τῶν Β ἐπιχωρίων ἐν τῷ χορῷ. τούτων τὸν χορὸν μάλιστα ἐργαγεῖδων ἦσθην, ὡς καλῶς εὐλαβοῦντο μηδέποτε ἐμποδῶν ἐν τῷ ἔμπροσθεν εἶναι Πρωταγόρου, ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὸς ἀναστρέφοι καὶ οἱ μετ' ἐκείνου, εὖ πως καὶ ἐν κόσμῳ περιεσχίζοντο οὗτοι οἱ ἐπήκοοι ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ ἐν κύκλῳ περιούοντες ἀεὶ εἰς τὸ ὀπισθεν καθίσταντο κάλλιστα.

Τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα, ἔφη Ὀμηρος, Ἰππίαν τὸν Ἠλείου, καθήμενον ἐν τῷ κατ' ἀντικρὺ προστώφ ἐν θρόνῳ C περὶ αὐτὸν δ' ἐκάθητο ἐπὶ βᾶθρων Ἐρυξίμαχος τε ὁ

δ' οἱ ὀπισθεν] libri omnes δὲ ὀπισθεν praeter Flor. b. o. Paris. B. Ambr. r, qui δὲ οἱ ὀπ. exhibent. Baitero auctore Sauppis scripsit δὲ ὀπισθεν οἱ ἦκ.

ἐξ ἐκάστων τῶν πόλεων] τῶν e Bodl. Coisl. Ambros. accessit. B. ἐν τῷ ἔμπροσθεν] Bodl. ε. τ. πρόσθεν. — ἔφη Ὀμηρος] haec suspecta visa sunt Schleiermachero aliisque multis, sed v. Stud. phil. p. 844.

C. ὁ Ἄνουμένον] Sic Bas. 2. codd. Bodl. Venet. S. pro vulg. ὁ Ἄνουμένον. v. ad Symp. p. 176 B. Mox pro Ἀνδροτίανος Bodl. Vat. Ambr. Vindob. Ἀριστίανος.

ἐξ ἐκάστων τῶν πόλεων] Sic articulus post ἑκαστος illatus Phaedr. p. 248 E. p. 274 E. Apolog. Socr. p. 39 A. Parmenid. p. 134 A. Tim. p. 19 E. al. v. ad Phileb. p. 93. — Praecedenti τὸ μὲν πολὺ, h. e. maximam partem, in proximis respondet ἦσαν δὲ τινες. Stallb.

B. μηδέποτε ἐμποδῶν ἐν τῷ ἔμπροσθεν εἶναι] H. e. ne impedimento ei essent a fronte. Sic εὐλαβεῖσθαι μὴ sequente infinitivo legitur etiam Euthydem. p. 304 A. Charmid. p. 155 D. al. — ἐπειδὴ αὐτὸς ἀναστρέφοι, quoties ipse eiusque comites se converterent. — εὖ πως καὶ ἐν κόσμῳ, decore atque ordine. Ceterum de magna reverentia, qua Protogoram prosequerantur discipuli, conf. De Rep. X. p. 600 C. Stallb.

τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα, PLAT. PROT.

ἔφη Ὀμηρος] Sumta haec sunt ex Νευκία, Odys. λ, v. 601: τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα βίην Ἡρακλεῖην κτε. Digna verosunt quae adscribantur verba Schleiermacheri: „Der unterrichtete Athenier dachte sich das übrige hinzu, und ihm entging auch der Stachel der Anspielung nicht, dass sie aus der Reise in die Unterwelt genommen ist.“ Sic hunc locum iam accepit Aristid. vol. III. p. 483 (II. p. 377 Dind.) φαίνεται δὲ Πλάτων τούτους σοφιστὰς κατὰ τοὺς ἐν Ἄιδου κολαζομένους τιθεῖς καὶ καταλέγων καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον, καὶ τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα, τοῖς ἐν Νευκίας αὐτοὺς κόσμοις τιμῶν, Πρόδικον μὲν ὡς Τάνταλον ὄντα, Ἰππίαν δὲ ὡς τὸ εἶδωλον τοῦ Ἡρακλέους. Πρωταγόρας δ' αὐτὸ μετὰ τούτων διαιτᾶται.

C. Ἐρυξίμαχος τε ὁ Ἄν.] De Eryximacho et Phaedro v.

ἄκουμενοῦ καὶ Φαίδρος ὁ Μυρρινοῦσιος καὶ ἄνδρων ὁ ἄνδρωτιῶνος καὶ τῶν ξένων πολιταὶ τε αὐτοῦ καὶ ἄλλοι τινές. ἐφαίνοντο δὲ περὶ φύσεώς τε καὶ τῶν μετεώρων ἀστρονομικὰ ἅττα διερωτῶν τὸν Ἰππίαν, ὁ δ' ἐν θρόνῳ καθήμενος ἐκάστοις αὐτῶν διέκρινε καὶ διεξήγει τὰ ἐρωτώμενα.

Καὶ μὲν δὴ καὶ Τάνταλον γε εἰσεῖδον. ἐπεδήμει
D γὰρ ἄρα καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος, ἦν δὲ ἐν οἰκίματι τιμῆ, ᾧ
πρὸ τοῦ μὲν ὡς ταμειῶ ἐχρήτο Ἰππώνικος, νῦν δὲ ὑπὸ
τοῦ πλήθους τῶν καταλόντων ὁ Καλλίας καὶ τοῦτο ἐκκε-

καὶ τῶν μετεώρων] Sic Ald. Bass. cum codd. plurimis atque optimis. Stephanus τῶν om.

Τάνταλον γε εἰσεῖδον] Vett. editt. — εἰσεῖδον, quod ex codd. mutatum. Mox Bodl. Venet. Σ. ex corr. Ambros. γὰρ ἄρα καὶ Πρόδ., unde repos. Saupp. Vulg. καὶ omittitur.

Sympos. p. 176 B. ibique annot. Andron etiam Gorg. p. 487 C commemoratur et inter κοινωνοῦς τῆς σοφίας Calliclis recensetur. Stallb.

περὶ φύσεώς τε καὶ τῶν μετεώρων] Hipp. I. p. 285 B: ἐκεῖνα ἃ σὺ (ᾧ Ἰππία) κάλλιστα ἐπίστασαι, τὰ περὶ τὰ ἄστρα τε καὶ τὰ οὐράνια πάθη, cf. Hipp. II. p. 367 E. Socrates ipse omnibus dissuasit, ne in astrologia utpote obscuriore quam pro humano ingenio studia figerent operamque in rebus humanis collocandam perderent, v. Xenoph. Mem. I. 1, 11; IV. 7, 6, eiusque sententiae plerique fuerunt Athenienses. Longe aliter iudicat Plato de rep. VII. p. 527 et Phaedr. p. 270 A.

ἐν θρόνῳ καθήμενος] θρόνος apud Homerum, ut ait Athenaeus p. 192 E, μόνον ἐλευθεριός ἐστι καθέδρα σὺν ὑποποδίῳ, qua significatione hoc vocabulum legitur etiam Heraclid. Polit. c. III: διακίτωνται οἱ Κρήτες πάντες καθήμενοι θρόνοις. Plerumque autem de praecipua quadam sede aliis excellentiore, magnificentiore et delicatior dicitur, ut a Critia ap. Athen. p. 28 B: Θεσσαλικός δὲ θρόνος, γυνίον τρυφερωτάτη ἔδρα. Et Hippias h. l. eo aptius in solio

sedens describitur, quod θρόνος etiam sella est magistrorum sive cathedra, cui opposita sunt βᾶθρα i. e. subsellia in scholis usitata, v. p. 325 E.

διέκρινε] eadem animi fiducia qua, iuris consultus de iure respondet; cf. etiam Cic. de Leg. I. 3, 10: non recusarem, quominus more patrio sedens in solio consulentibus responderem.

Καὶ μὲν δὴ καὶ Τάντ.] Haec quoque ex Homero sumta. Odyss. λ, v. 582: καὶ μὲν Τάνταλον εἰσεῖδον. — γὰρ pertinet ad εἰσεῖδον: conspicatus quidem sum, quamquam de qua re dissereret, non potui foris percipere, v. p. 315 E.

ἐπεδήμει γὰρ ἄρα —] ade- rat enim — ut suspicatus eram (v. p. 314 B) — Prodicus etiam Ceus. — De proximis Stallb. haec annotavit: Vocabulum οἰκίματος usurpari solet de singulis aedificiorum partibus, ita ut pro varia singulorum locorum ratione varia habeat significationem. v. ad Phaëdon. p. 116 A. Particula ὄς, quam ante ταμειῶ omittendam censet Dobree ad Aristoph. Nub. T. VIII. P. I. p. 92. ed. Lips. in talibus modo additur, modo omittitur, v. Wyttenbach. ad Eunap. p. 85.

νώσας ξένοις κατάλυσιν πεποιήκεν. ὁ μὲν οὖν Πρόδικος ἔτι κατέκειτο, ἐγκεκαλυμμένος ἐν κωδίῳ τισὶ καὶ στρώμασι καὶ μάλα πολλοῖς, ὡς ἐφαίνετο· παρεκάθητο δὲ αὐτῷ ἐπὶ ταῖς πλησίον κλίμας Πανσανίας τε ὁ ἐκ Κεραμέων καὶ μετὰ Πανσανίου νέον τι ἔτι μειράκιον, ὡς μὲν ἐγῶμαι, καλόν τε κἀγαθὸν τὴν φύσιν, τὴν δ' οὖν ἰδέαν πάνυ E καλός. ἔδοξα ἀκοῦσαι ὄνομα αὐτῷ εἶναι Ἀγάθωνα, καὶ

D. νέον τι ἔτι μειρ.] Additum τι ex codd. plerisque omnibus.
E. ἰδέαν πάνυ καλός] Bodl. Vindob. Vat. καλῶς, quod confirmat receptam lectionem. Perperam Stephanus corrigebat καλόν, quanquam id habet Coisl. et Vat. r. v. annot.

D. ξένοις κατάλυσιν πεπ.] Themist. or. 29 p. 347 D: ὁ Καλλίας ἐκκενώσας τὸ ταμειῶν τοῖς σοφισταῖς ξενῶνα κατεσκευάσατο.

ὁ μὲν οὖν Πρόδικος ἔτι κατέκειτο —] Describuntur mores hominis mollis et delicatuli. Narrat enim Philostratus Vit. Sophist. XII. p. 496. ed. Olear. Prodicum fuisse mollietie et voluptatibus deditum. Stallb.

ἐν κωδίῳ] Schol. ad Aristoph. Equt. v. 400: κωδίον ἐστὶ τὸ ἅμα τοῖς ἐρίοις δέσμα σκεναζόμενον. Ut Prodicus non una pelle ad corpus in lectulo integendum utitur, ita Phidippides ἐν πέντε σισύραις ἐγκεκορδύλημένος (Nub. v. 10) dormit; ad quem locum scholiastes: ἰστέον ὅτι λήγοντος τοῦ χειμῶνος, ἀρχομένου δὲ τοῦ ἔαρος γίννεται τὰ Διονύσια (quibus Nubes docebantur), ὥστε διὰ τὸ κρύος καὶ πέντε περιβόλαια περιβεβλησθαι τὸν νῖον. De iisdem diebus festis, qui mense Elaphebolione agebantur, hic quoque eo magis videtur cogitandum, quod eo ipso tempore multi homines undique Athenas convenire solebant; v. Schol. ad Aristoph. Ach. v. 503 sq.

τισὶ — καὶ μάλα πολλοῖς] Phaëdon. p. 58 D: παρησάν τινες καὶ πολλοὶ γε. Cratyl. p. 386 B: πολλάνεις δὴ αὐτὸ πέπονθα, ὥστε μοι δοκεῖν πάννυ πονηροῦς εἶναι τινὰς ἀνθρώπους καὶ μάλα συχνοῦς. Gorg. p. 455 C. al.

Πανσανίας ὁ ἐκ Κερα-

μέων] Pausanias hic unus propter patris ac generis ignobilitatem, nisi fallor, pagi, unde oriundus erat, nomine, non patris designatus est. Ipse autem fuit homo eruditissimus, qui quantum Prodicum disciplina profecisset, oratione de Amoris virtutibus apud Agathonem convivas docuit. Ex qua oratione huc pertinet haec eius vox Symp. p. 181 D: οἱ ἐλλικρινῶς ὑπὸ τούτου τοῦ ἔρωτος ἀρμημένοι οὖν ἐρῶσι παίδων, ἀλλ' ἐπειδὴν ἤδη ἀρχονται νοῦν ἴσχειν, τοῦτο δὲ πλησιάζει τῷ γενειάσκειν — χρῆν δὲ καὶ νόμον εἶναι μὴ ἐρᾶν παίδων.

νέον τι ἔτι μειράκιον] Agatho, quum Socrati plane esset ignotus, modo ex pueris excessisse et aetatis annum sextum decimum egisse putandus est.

E. τὴν δ' οὖν ἰδέαν πάνυ καλός] sed hoc ut est, certe admodum formosus et venustus. Sic enim δ' οὖν accipiendum, ut saepe. v. ad Tim. p. 38 B. Cratyl. 415 C. 426 D. Stephanus volebat καλόν. Non opus. v. Phavorinus s. v. κλυτός. Τοῖς οὐδέτεροις ὀνόμασιν ἀρσενικά καὶ θηλυκά ἐπίθετα, καὶ μετοχὰς ἀρσενικάς τε καὶ θηλυκάς ἐπιφέρουσιν, οἷον εὐφρηῆς παιδίον, καὶ κόριον καλλίστη, καὶ γύναιον ἐρχομένη, καὶ μειράκιον λέγων κτλ. — φύσις est ingenium, indoles, ut Theaet. p. 142 D. et al. Stallb.

ἔδοξα ἀκοῦσαι] 'visus mihi sum audire' — verum pro certo affirmare non ausim, quum fieri

οὐκ ἂν θανατόζοιμι, εἰ παιδικὰ Πανσανίου τυγχάνει ὦν. καὶ τὸ Ἀδειμάντω ἀμφοτέρω, ὃ τε Κήριδος καὶ ὁ Λευκολοφίδου, καὶ ἄλλοι τινὲς ἐφαίνοντο. περὶ δὲ ὧν διελέγοντο οὐκ ἐδυνάμην ἐγώ γε μαθεῖν ἔξωθεν, καίπερ λιπαρῶς ἔχων ἀκούειν τοῦ Προδίκου — πάσσοφος γὰρ μοι δοκεῖ ἀνὴρ 316 εἶναι καὶ θεῖος —, ἀλλὰ διὰ τὴν βαρύτητα τῆς φωνῆς βόμβος τις ἐν τῷ οἰκίματι γιγνόμενος ἀσαφῆ ἐποίει τὰ λεγόμενα.

Καὶ ἡμεῖς μὲν ἄρτι εἰσεληλύθειμεν, κατόπιν δὲ ἡμῶν ἐπεισῆλθον Ἀλκιβιάδης τε ὁ καλός, ὡς φῆς σὺ καὶ ἐγὼ πείθομαι, καὶ Κριτίας ὁ Καλλιόσχρον.

τυγχάνει ὦν.] post haec verba inferunt Cod. Bodl. Vat. τοῦτ' ἦν, alii libri ταῦτό τ' ἦν; in Paris. E. supra ἦν scriptum est οὖν. De quo interpretamento v. Stud. phil. p. 845 sq.

πάσσοφος γὰρ μοι δ.] V. πάνσοφος. Bodl. Vat. πάσσοφος. Deinde ἀνὴρ scripsit Bekker. Vat. r. et Vindob. ὁ ἀνὴρ. ceteri libri ἀνὴρ. P. 316. Ἀλκιβιάδης τε] om. τε Bodl. Vat.

potuerit, ut perperam audierim. Agathonis nomen apud Calliam facile a quopiam appellari potuit in consessu praeparatione, quae describitur p. 317 D.

εἰ παιδικὰ Π. τ. ὦν.] Constructionem ne mireris, multo audacius Phaedr. p. 240 A: ἔτι τοῖνυν ἀγαθόν, ἀπαιδα, ἄοικον ὃ τε πλείστον χρόνον παιδικὰ ἐραστῆς εὐξαιτ' ἂν γενέσθαι Stallb.

τυγχάνει ὦν.] Quae vulgo sequuntur verba τοῦτ' ἦν τὸ μειράκιον h. e. id erat adolescens, int. παιδικὰ, ea ad Socratis coniecturam, qua Agathonem a Pausania amari suspicatus erat, confirmandam Platonis orationi primum apposita, tum a librariis inserta sunt, quo factum est, ut Pausanias et Agatho, qui inter se coniuncti alteri pari audientium, ambobus Adimantis, oppositi sunt, oratione divellerentur.

τὸ Ἀδειμάντω] Adimanti, Cepidis filii, mentio fit, quod sciamus, alibi nusquam; alterius, qui Leucolophidae filius appellatur, rarissime. De hoc Hemsterhus. ad Lucian. Tim. p. 451 ed. Lehm. conferri iubet Xenoph. Hist. Gr. II, 4, 21 et Schol. ad Aristoph.

Ran. v. 1561. Stallb. Vid. Meineke Fragm. Comic. Graec. II. p. 513.

δοκεῖ ἀνὴρ εἶναι καὶ θεῖος] De rep. I. p. 331 E: Σιωπιδῆ γε οὐ θάδιον ἀπιστεῖν σοφὸς γὰρ καὶ θεῖος ὁ ἀνὴρ. De voc. θεῖος v. Sophist. p. 216 B: καὶ μοι δοκεῖ θεὸς μὲν ἀνὴρ οὐδ' ἀμῶς εἶναι, θεῖος μὲν πάντας γὰρ ἐγὼ τοὺς φιλοσόφους τοιοῦτους προσαγορεύω.

P. 316. ὡς φῆς σὺ] v. p. 309 A. καὶ Κριτίας ὁ Κ.] Est hic Critias ille, quem constat ὀλιγαρχίας fuisse adeo studiosum, ut crudelis et impotentis tyranni partes egerit. v. Xenoph. Mem. I, 2, 12. A Platone, quocum cognitionis vinculo coniunctus fuit, — Perictione enim et Critias tyrannus eodem avo, cui et ipsi erat nomen Critiae, usi sunt — a Platone igitur in pluribus sermonibus vel loquens introducit, veluti in Charmide, Timaeo et Critia, vel certe commemoratur. Erat enim, ut scribit scholiast. ad Tim. p. 20: γενναῖος καὶ ἀβραῶς φύσεως, ἤπτετο δὲ καὶ φιλοσόφων συνομιλιῶν, καὶ ἐκαλεῖτο ἰδιώτης μὲν ἐν φιλοσόφοις, φιλόσοφος δὲ ἐν ἰδιώταις. Stallb. Conf. Boeckh. De Oecon. Att. I. p. 433—437.

Cap. VIII. Ἡμεῖς οὖν ὡς εἰσῆλθομεν, ἔτι σμίκερ' ἄττα διατρίψαντες καὶ ταῦτα διαθεασάμενοι προσῆμεν πρὸς τὸν B Πρωταγόραν, καὶ ἐγὼ εἶπον· ὦ Πρωταγόρα, πρὸς σέ τοι ἦλθομεν ἐγὼ τε καὶ Ἴπποκράτης οὗτος. Πότερον, ἔφη, μόνω βουλόμενοι διαλεχθῆναι ἢ καὶ μετὰ τῶν ἄλλων; Ἡμῖν μὲν, ἦν δ' ἐγὼ, οὐδὲν διαφέρει· ἀκούσας δὲ οὗ ἔνεκα ἦλθομεν, αὐτὸς σκέψαι. Τί οὖν δὴ ἔστιν, ἔφη, οὗ ἔνεκα ἤμετε; Ἴπποκράτης ὅδε ἔστι μὲν τῶν ἐπιχωρίων, Ἀπολλοδώρου υἱός, οἰκίας μεγάλης τε καὶ εὐδαίμονος· αὐτὸς δὲ τὴν φύσιν δοκεῖ ἐνάμιλλος εἶναι τοῖς ἠλικιώταις. ἐπιθυμῶν δέ μοι δοκεῖ ἐλλόγιμος γενέσθαι ἐν τῇ πόλει. τοῦτο δὲ οἴεται οἱ μάλιστα γενέσθαι, εἰ σοὶ συγγένοιτο. ταῦτ'

Cap. VIII. ἔτι σμίκερ' ἄττα] V. ἔτι μικρὰ ἄττα, quod ex codd. optimis mutatum.

B. πρὸς σέ τοι ἦλθ.] Codd. plerique omnes πρὸς σέ τι. Perperam, v. annot.

μάλιστα γενέσθαι] Stephanus scribendum censuit μάλιστ' ἂν γενέσθαι, cuius sententiae accessit Sauppis.

Cap. VIII. B. προσῆμεν πρὸς τ. Πρ.] Socratem iam superiore tempore in Protagorae notitiam pervenisse ex iis, quae sophista illi in extremo dialogo (p. 361 E) dicit, intelligitur. Aperte igitur Hippocrates patrocinium suscipere eumque ad Protagoram adducere potuit.

πρὸς σέ τοι ἦλθομεν] Socrates ianitori mandaverat, ut Protagoram se convenire velle nuntiaret. Eo haec verba spectant: ad te igitur — ut tibi iam nuntiatum est — venimus. Particulam τοι non hoc connectendi sensu accepit Stallbaum. Annotat ille: Frequens est hic usus voculae τοι pronomini cum vi quadam adiunctae, veluti Xenoph. Mem. I, 6, 11: ὦ Σώκρατες, ἐγὼ τοί σε δίκαιον μὲν νομίζω. Cyrop. V, 2, 23: ἐγὼ τοι, ἔφη, ὦ ἀνδρες φίλοι, οἶμαι. Ibid. VII, 5, 53, ἐγὼ τοι, ἔχθρες — οὐκ ἂν ἐδυνάμην σοι προσελθεῖν. Aristoph. Av. v. 275: οὗτος, ὦ σέ τοι.

Πότερον — μόνω βουλόμενοι διαλ.] Iam ex his verbis Protagorae magnus rerum humanarum usus elucet; nam quum Socrates et Hippocrates, qui ipsum

adire voluerant, in multorum hominum coetum incidissent, ille quidem sensit, permultum eorum interesse posse, ut quae vellent ne divulgarentur.

Ἴπποκράτης ὅδε —] Cum his comparari possunt, quae idem in simili causa dixit Euthyd. p. 275 A: ἔστι δὲ οὗτος Ἀξίλοχον μὲν υἱὸς τοῦ Ἀλκιβιάδου τοῦ παλαιού, ἀντανειμῖος δὲ τοῦ νῦν ὄντος Ἀλκιβιάδου· ὄνομα δ' αὐτοῦ Κλεινίας.

τὴν φύσιν δοκεῖ ἐνάμιλλος εἶναι τοῖς ἠλικίοις.] videtur indole cum aequalibus suis certare. Stallb.

C. τοῦτο δὲ οἴεται — γενέσθαι] ἂν, ut solet, additum est p. 353 B: ἢ οἶμαι ἂν ἐγώ γε κάλλιστα φανερόν γενέσθαι, p. 327 B: οἶμαι ἂν ἀγαθὸς αὐλητὴς τοὺς υἱεὶς γίνεσθαι, v. p. 318 A. 348 D. Sed recte, opinor, Heindorfius hanc voculam sermonis usu hoc quoque loco requiri negat, cf. Lys. or. 13, 53: νῦν δὲ πεισθεὶς ὑφ' ὧν τότε ἐπεισθῆς, εἰ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιαρχῶν τὰ ὄνοματ' ἀπομόνον εἰποῖς, μέγα τι φῶν παρ' αὐτῶν διαπραξάσθαι. v. Heindorf. et ad h. l. et ad Phaedon. p. 67 B. Etenim simpliciter

οὐκ ἤδη σὺ σκόπει, πότερον περὶ αὐτῶν μόνος οἶε δεῖν διαλέγεσθαι πρὸς μόνους, ἢ μετ' ἄλλων. Ὁρθῶς, ἔφη, προμηθεῖ, ὦ Σώκρατες, ὑπὲρ ἐμοῦ. ξένον γὰρ ἄνδρα καὶ ἴοντα εἰς πόλεις μεγάλας, καὶ ἐν ταύταις πείθοντα τῶν νέων τοὺς βελτίστους ἀπολείποντας τὰς τῶν ἄλλων συνουσίας, καὶ οἰκείων καὶ ὀθνείων, καὶ πρεσβυτέρων καὶ νεωτέρων, ἑαυτῷ συνεῖναι ὡς βελτίους ἐσομένους διὰ τὴν D ἑαυτοῦ συνουσίαν, χρὴ εὐλαβεῖσθαι τὸν ταῦτα πράττοντα· οὐ γὰρ σμικροὶ περὶ αὐτὰ φθόνοι τε γίνονται καὶ ἄλλαι δυσμένειαι τε καὶ ἐπιβουλαί. ἐγὼ δὲ τὴν σοφιστικὴν τέχνην φημι μὲν εἶναι παλαιάν, τοὺς δὲ μεταχειριζομένους αὐτὴν τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν φοβουμένους τὸ ἐπαχθὲς αὐτῆς πρόσχημα ποιεῖσθαι καὶ προκαλύπτεσθαι τοὺς μὲν ποιήσιν, οἷον Ὀμηρόν τε καὶ Ἡσίοδον καὶ Σιμωνίδην, τοὺς δὲ

C. καὶ ἴοντα εἰς π.] Sic Bodl. Vat. Vind. Venet. E. Ambr. pro vulg. καὶ κατιόντα, quod Stallbaumio magis placuit, sed v. Apol. 19 E. Theag. 128 et Themist. or. 29. p. 347 B, qui in proximis ἀπολιπόντας legit.

aoristo certa adolescentis spes ac fiducia indicatur, ut haec verba ita liceat latine reddere: hoc autem sibi putat utique contingere, si tua utatur disciplina et institutione.

μόνος οἶε δεῖν διαλ.] Subiecti casus verbo finito per attractionem quandam accommodatus. Debat enim e vulgari ratione μόνον scribi; de quo loquendi genere diximus ad Criton. p. 50 E. Stallb.

ξένον γὰρ ἄνδρα καὶ ἴοντα —] peregrinum enim virum, qui in magnas urbes descendit in iisque iuvenum optimos commovet, ut relicta aliorum consuetudine, et affinium et alienorum, et seniorum et iuniorum, ipsius utantur consuetudine, meliores se per eam evasuro existimantes, oportet sibi cavere ista facientem. Nam haec: τὸν ταῦτα πράττοντα, perspicuitatis causa

Ὁρφεὺς μὲν γὰρ τελετὰς θ' ἡμῖν κατέδειξε φόνων τ' ἀπέχεσθαι, Μουσαῖος δ' ἐξακέσεις τε νόσων καὶ χρησμούς, Ἡσίοδος δὲ γῆς ἐργασίας, κερπῶν ὥρας, ἀρότους· ὁ δὲ θείος Ὀμηρος ἀπὸ τοῦ τιμῆν καὶ κλέος ἔσχεν πλὴν τοῦδ' ὅτι χρηστὴ ἐδίδαξε, τάξεις, ἀρετάς, ὀπλίσεις ἀνδρῶν;

addita sunt. Stallb. Vid. Themist. or. 29. p. 347.

καὶ οἰκείων καὶ ὀθνείων] Infra p. 320 B a Socrate οἰκείοι et ἄλλοτριοι inter se opponuntur, sed Protagoras h. l. ὀθνείων dixit et propter τὸ ὁμοιοτέλετον, quam elocutionis figuram omnium maxime sophistae usurpare solebant, et quod haec vox Atheniensium propria esset, v. Bekk. Anecd. Gr. III. p. 1095.

D. φοβουμένους τὸ ἐπαχθὲς αὐτῆς] metuentes invidiam inde oriundam. Erat enim ipsa institutionis professio invidiosa. Lach. p. 184 B: ἐπίφθονος ἢ προσποίησις τῆς τοιαύτης ἐπιστήμης.

οἷον Ὀμηρόν —] Quo iure Protagoras hic et poetas et eos omnes, a quibus Graeci politio-rem humanitatem habebant, sophistas appellaverit, in praefat. p. 2 sq. expositum est. Aristophanes (Ran. v. 1031) Aeschylum de his poetis sic disputantem facit:

αὐτὴν τελετὰς τε καὶ χρησμωδίας, τοὺς ἀμφὶ τε Ὁρφέα καὶ Μουσαῖον, ἐνίοις δὲ τινὰς ἤσθηται καὶ γυμναστικὴν, οἷον Ἴκκος τε ὁ Ταραντίνος καὶ ὁ νῦν ἐτι ὢν οὐδενὸς ἦττων σοφιστῆς Ἡρόδικος ὁ Σηλυμβριανός, τὸ δὲ ἀρχαῖον Μεγα- E ρεύς. μουσικὴν δὲ Ἀγαθοκλῆς τε ὁ ὑμέτερος πρόσχημα ἐποίησάτο, μέγας ὢν σοφιστῆς, καὶ Πυθοκλειδῆς ὁ Κεῖος καὶ ἄλλοι πολλοί. οὗτοι πάντες, ὥσπερ λέγω, φοβηθέντες τὸν φθόνον ταῖς τέχναις τάνταις παραπετάσασιν ἐχρήσαντο. ἐγὼ δὲ τούτοις ἅπασιν κατὰ τοῦτο εἶναι οὐ ξυμφέρο- 317 μαί. ἡγοῦμαι γὰρ αὐτοὺς οὐ τι διαπράξασθαι ὁ ἐβουλήθη-

E. ὁ Σηλυμβριανός] Stallb. Σηλυβριανός, sed μ additur in melioribus codicibus omnibus et, ut bene monuit Sauppium, in inscriptionibus quae habentur in Boeckhii libro De Oecon. Att. II. p. 726.

P. 317. κατὰ τοῦτο εἶναι] Astius τὸ ante κατὰ intercidisse suspicatur, sed v. ann.

P. 317. οὐ τι διαπράξασθαι] Ambr. Coisl. οὐ τοι. Male, v. annot.

οἷον Ἴκκος] Iccus, nobilis athleta, teste Stephano Byz. s. v. Τάρας circa Olymp. 77 (a. 470 a. Chr. n.) floruit. Eius mentionem facit Plato etiam Legg. VIII. p. 839 E, ubi v. Ast. Illum Protagoras, quem in Sicilia constat versatum esse (v. Hipp. I. p. 282 D), in eo itinere in ipso Tarento vidisse (ἤσθησθαι) putandus est.

E. Ἡρόδικος ὁ Σηλ.] Herodicus, a Selymbria, Thraciae urbe, ad Propontidem sita, ita dictus, distinguendus ille ab Herodico, Gorgiae fratre (Gorg. p. 448 B), artem gymnasticam cum medica arte copulavisse dicitur. v. de Republ. III. p. 406 A. Phaedr. p. 227 extr. Stallb.

τὸ δὲ ἀρχαῖον Μεγαρεύς] Megaris natus, sed a Selymbrianis posteaquam in eorum urbem se contulerat, civitate donatus est, conf. Legg. I. p. 729 A: προστησώμεσθα γοῦν Τύρταιον, τὸν φύσει μὲν Ἀθηναῖον, τῶνδε δὲ (τῶν Λακεδαιμονίων) πολίτην γενόμενον.

Ἀγαθοκλῆς τε ὁ ὑμέτερος] Agathocles Lachet. p. 180 D Damonis, musici illius aetatis clarissimi, magister appellatur. Pythoclesides Aci-

biad. I. p. 118 C Periclis praeceptor fuisse narratur. De utroque exposuit copiosius Groen van Prinsterer Prosopographiae Platon. p. 183 sq. — ὥσπερ λέγω, wie gesagt, v. Phaedon. p. 57 C. Apolog. Socr. p. 21 A. ibique annot. Stallb.

P. 317. κατὰ τοῦτο εἶναι οὐ ξυμφέρομαι] mihi vero cum his omnibus, quantum quidem ad hoc attinet, non convenit. De dictione συμφέροσθαί τιμι, consentire cum aliquo, conf. Herodot. I. 173: ἐν τῷδε ἴδιον νενομίκασι καὶ οὐδαμοῖσι ἄλλοισι συμφέρονται ἀνθρώποισι. Plat. Tim. p. 25 E. Charmid. p. 164 D. al. Infinitivus εἶναι etsi similiter atque in formula ἐκὼν εἶναι aliisque additus videtur, tamen vulgaris ratio certe exiगेbat τὸ κατὰ τοῦτο εἶναι, sed prorsus eodem modo Politic. p. 300 C: εἰς δύναμιν εἶναι. Isaeus or. 2, 32: κατὰ δύναμιν εἶναι. Stallb. v. Krüger Gr. 55. 1, 1.

οὐ τι διαπράξασθαι —] haudquaquam perfecisse quod voluissent. Sic οὐ τι saepe apud Platonem legitur, vel-

σαν· οὐ γὰρ λαθεῖν τῶν ἀνθρώπων τοὺς δυναμένους ἐν ταῖς πόλεσι πράττειν, ὥνπερ ἕνεκα ταῦτ' ἐστὶ τὰ προσχήματα, ἐπεὶ οἳ γε πολλοί, ὡς ἔπος εἰπεῖν, οὐδὲν αἰσθάνονται, ἀλλ' αἴτ' ἂν οὗτοι διαγγέλλωσι, ταῦτα ὑμνοῦσι. τὸ οὖν ἀποδιδράσκοντα μὴ δύνασθαι ἀποδρᾶναι, ἀλλὰ καταφραγῆ εἶναι, πολλὴ μωρία B καὶ τοῦ ἐπιχειρήματος, καὶ πολὺν δυσμενεστέρους παρέχεσθαι ἀνάγκη τοὺς ἀνθρώπους· ἡγοῦνται γὰρ τὸν τοιοῦτον πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ πανοῦργον εἶναι. ἐγὼ οὖν τούτων τὴν ἐναντίαν ἀπασαν ὁδὸν ἐλήλυθα, καὶ ὁμολογῶ τε σοφιστῆς εἶναι καὶ παιδεύειν ἀνθρώπους, καὶ εὐλάβειαν ταύτην οἶμαι βελτίω ἐκείνης εἶναι, τὸ ὁμολογεῖν μᾶλλον ἢ ἕξαστον εἶναι· καὶ ἄλλας πρὸς ταύτην ἔσκεμμαι, ὥστε, σὺν θεῷ

τὸ οὖν ἀποδ.] Libri τὸν praeter Ven. E.

μὴ δύνασθαι ἀποδρᾶναι] Veteres editiones. ἀποδρᾶναι.

uti Phaedon. p. 81 D. Phileb. p. 13 C. p. 52 A. Phaedr. p. 242 E. De Republ. II. p. 358 C. al. Stallb.

τοὺς δυναμένους — πράττειν] Vide ne πράττειν sit insitium. Nam quum hic de viris in re publica potentibus agatur universis nec, quae sit eorum potentia, accuratius exponatur, [οἱ δυνάμενοι, qui alibi iidem dicuntur δυνατοί, aptius τοῖς πολλοῖς i. e. vulgo s. imperitae multitudini opponuntur, quam οἱ δυνάμενοι πράττειν. In Gorgia p. 525 E, ubi de tyrannis rerumque civilium administratoribus agitur, dicit Socrates: ἐν τῶν δυναμένων εἰσὶ καὶ οἱ σφόδρα πονηροὶ γιγνόμενοι ἀνθρώποι. πράττειν si Plato scripsit, intellexit τὰ πράγματα sive τὰ τῶν πόλεων. v. Demosth. 18, 45. Isocr. 4, 188. ὡς ἔπος εἰπεῖν, οὐδὲν αἰσθ.] propemodum nihil sentiunt. Nam ita hanc formulam apud Platonem usurpari ad Gorg. p. 520 B monuimus. — ταῦτα ὑμνοῦσι, ea decantant, ut recte interpretatur Ruhnken. ad Tim. p. 262. Stallb. τὸ οὖν ἀποδιδράσκοντα μὴ δ. ἀπ.] aufugere conantem non posse aufugere, sed deprehendi. De ἀποδιδρά-

σκοντα conatum significante v. ad Menexen. p. 244 E. Dein καὶ ante τοῦ ἐπιχειρήματος iterat notionem praecedentis ἀποδιδράσκοντα. Stallb. Conf. de rep. VI. p. 492 E: καὶ τὸ ἐπιχειρεῖν πολλὴ ἀνοία.

B. τούτων τὴν ἐναντίαν ἀπασαν ὁδὸν] h. e. τὴν ὁδὸν ἢ ἀπασά ἐστὶν ἐναντία τούτων. pro τούτων eadem comparatione quae vocatur compendiarie dici potuit τούτοις. Andocid. or. 1, 5: ἐγὼ πολὺ τὴν ἐναντίαν τούτοις γνώμην ἔχω. Protagoras ipse infra p. 323 D τὰ κακὰ καὶ τὰναντία τούτοις, sed uno versu interiecto rursus τὰναντία τούτων κακὰ, nullo sententiae discrimine, quod Krüger Gr. 48, 13, 4 statuit. — Voc. πᾶς et ἅπας saepe eodem modo optimi scriptores usurpaverunt, ut Xenoph. Anab. I. 5, 1: ἦν ἡ γῆ, πεδίον ἅπαν ὁμαλὲς ὥσπερ θάλαττα. Herodot. I, 52: ἀνέθηκε σάκος τε χρύσεον πᾶν ὁμοίως καὶ αἰχμὴν στερεήν πᾶσαν χρυσεήν. Thucyd. VI. 21, 2. VI. 37, 3.

καὶ ἄλλας πρὸς ταύτην ἔσκεμμαι] atque alias etiam praeter hanc cautiones indagavi. — σὺν θεῷ εἰπεῖν.

εἰπεῖν, μηδὲν δεινὸν πάσχειν διὰ τὸ ὁμολογεῖν σοφιστῆς C εἶναι. καίτοι πολλά γε ἔτη ἤδη εἰμι ἐν τῇ τέχνῃ. καὶ γὰρ καὶ τὰ ξύμπαντα πολλά μοι ἐστὶν· οὐδενὸς ὅτου οὐ πάντων ἂν ὑμῶν καθ' ἡλικίαν πατὴρ εἴην. ὥστε πολὺ μοι ἡδιστόν ἐστιν, εἴ τι βούλεσθε, περὶ τούτων ἀπάντων ἐναντίον τῶν ἐνδον ὄντων τὸν λόγον ποιείσθαι. Καὶ ἐγὼ — ὑπόπτουσα γὰρ βούλεσθαι αὐτὸν τῷ τε Προδικῷ καὶ τῷ Ἰππία ἐνδείξασθαι καὶ καλλωπίσασθαι, ὅτι ἐρασταὶ αὐτοῦ ἀφιγμένοι εἴημεν — Τί οὖν, ἔφη ἐγώ, οὐ καὶ Προδικῷ D

C. πολλά γε ἔτη ἤδη] Coisl. πολλά γε ἤδη ἔτη, quem secuti sunt Bekker. Stallb. Ast.

εἴημεν] Hanc formam et h. l. et Hipp. I. p. 301 D libri omnes habent, sed εἴμεν, quod ap. Platon. ubique reponendum videtur, ser-

hanc formulam cum modestiae quadam significatione usurpari solitam Henr. Stephanus ad Theaetet. p. 151 B recte interpretatur: quod ita dico, ut in eo opem divinam agnoscam vel, in quo quidem a deo me iuvare negare nolim. Latine dicas: iuvante s. favente deo. Stallb. Protagoras etiam vitae exitu infelici illud Solonis τὸ μηδένα εἶναι τῶν ζῴοντων ὄλιβιον (Herod. I, 86) comprobatum est, multumque cum sophistae verbis discrepat hic Timonist Sillus, quo Protagoras de diis scripsisse dicitur:

πᾶσαν ἔχον φυλακὴν ἐπεικείης·
τὰ μὲν οὖν οἱ
χραίσμησ', ἀλλὰ φρῆγῆς ἐπεμαί-
ετο, ὄφρα μὴ οὕτως
Σωκρατικὸν πίνων πυχρὸν πότον
Ἄδι δὴ. (v. Sext. Empir.
adv. Math. IX. 57).

C. εἰμι ἐν τῇ τέχνῃ] artem factitio. v. praefat. p. 4. καὶ γὰρ καὶ τὰ ξύμπαν.] etenim multi omnino mihi anni sunt. Eandem sententiam cum vi et gravitate quadam confirmans addit: nemo ex vobis omnibus est, cuius ego non possim pro aetate pater esse. In his οὐδενὸς per attractionem quandam casui proximi pronominis ὅτου accommodatum est, ut infra p. 323 C: ὡς

ἀναγκαῖον οὐδένα ὄντιν' οὐχί — μετέχειν, et πάντων redundat, ut ap. Demosth. or. 20, 3: οὐ γὰρ ἐστὶν ἐφ' ὅτου τοῦτο οὐ πεπόνθαστε τῶν πάντων.

καθ' ἡλικίαν πατὴρ] Apud Homerum Nestor Diomedis: ἡ μὴν καὶ νέος ἐσσί, ἐμὸς δέ κε καὶ παῖς εἴης ὀπλότατος γενεῆφιν. Quum vero multi Graeci iam duodevicesimo aetatis anno completo in matrimonium irent, ex his verbis id unum efficitur, Protagoram minimum viginti annis quum Prodicō et Hippiae, tum Socrati aetate praestitisse.

περὶ τούτων ἀπάντων ἐναντίον] H. e. coram omnibus, qui intus sunt; non modo coram iis quibuscum hic versor, sed etiam coram Prodicō et Hippiae eorumque auditoribus. ἀπάντων, cum vi quadam praemissum, ad proxima τῶν ἐνδον ὄντων pertinet.

καὶ τῷ Ἰππία ἐνδείξασθαι] De discrimine verborum ἐπιδείκνυσθαι et ἐνδείκνυσθαι recte Schol. ad Alcibiad. I. p. 105 B: τὸ ἐνδείξασθαι ἐπὶ τοῦ λογισμοῦ τάττει, τὸ δὲ ἐπιδείξασθαι ἐπὶ τοῦ ἀποτάδην (de eo, quod directe i. e. re ipsa ostenditur). Stallb.

D. Τί οὖν, ἔφη ἐγώ, οὐκ.] Pronomen ἐγώ propter longiorem verborum intercapedinem repetitum.

καὶ Ἰππίαν ἐκαλέσαμεν καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν, ἵνα ἐπακούσωσιν ἡμῶν; Πάνν μὲν οὖν, ἔφη ὁ Πρωταγόρας. Βούλεσθε οὖν, ὁ Καλλίας ἔφη, συνέδριον κατασκευάσωμεν, ἵνα καθιζόμενοι διαλέγησθε; Ἐδόκει χοῖναι. ἄσμενοι δὲ πάντες ἡμεῖς, ὡς ἀκουσόμενοι ἀνδρῶν σοφῶν, καὶ αὐτοὶ ἀντιλαβόμενοι τῶν βάνδρων καὶ τῶν κλιῶν κατεσκευάζομεν παρὰ τῷ Ἰππία· ἐκεῖ γὰρ προὔπηρχε τὰ βάνδρα· ἐν δὲ τούτῳ Καλλίας τε καὶ Ἀλυβιάδης ἠκέτην ἄγοντε τὸν Προδίκου, ἀναστήσαντες ἐκ τῆς κλίνης, καὶ τοὺς μετὰ τοῦ Προδίκου.

Cap. IX. Ἐπεὶ δὲ πάντες συνεκαθεζόμεθα, ὁ Πρωταγόρας, Νῦν δὴ ἄν, ἔφη, λέγοις, ὦ Σώκρατες, ἐπειδὴ καὶ

vatum est Theaet. p. 147 A, de rep. VIII. p. 580 D, item παρεῖμεν Parmen. p. 127 A.

D. συνέδριον κατασκευάσωμεν] Vind. κατασκευάσωμεν. Deinde vulgo καθιζόμενοι, quod e Bodl. Vind. et Vat. correctum.

καὶ αὐτοὶ ἀντιλ.] Vulg. αὐτοὶ τε, sed recte Coisl. τε om., quod Ast. in γε mutandum censuit. — παρὰ τῷ Ἰππία e Bodl. Vat. receperunt Turicens. vulg. παρὰ τὸν Ἰππίαν.

E. ἄγοντε τὸν Προ., ἀναστήσαντες] Heindorf. conl. ἀναστήσαντες, sed v. Euthyd. p. 273 D: ἐγελασάτην γοῦν ἄμφω βλέψαντες εἰς ἀλλήλω. Gorg. p. 481 D. Phaedr. p. 278 B.

Cap. IX. Ἐπεὶ δὲ πάντες —] Sic. codd. meliores omnes. Vulgo ἐπειδὴ δὲ π. Deinde ὁ ante nomen Protagorae codicibus in vitis vulgo deerat. Mox vet. edit. ὀλίγω πρότερον, contra codd. plurimorum optimorumque auctoritatem.

ὁ Καλλίας ἔφη] Contra vulgarem loquendi usum Calliae nomen nunc praepositum est, cuius sententia ut hospitis omnium esset gravissima.

Ἐδόκει χοῖναι] Frequens est hoc in narratione asyndeton, ut infra p. 338 E: ἐδάκει πᾶσιν οὕτω ποιητέον εἶναι. Xenoph. Anab. I. 3, 20. V. 1. 8. al.

καὶ αὐτοὶ] Non exspectabamus, ut servi subsellia lectosque componerent. — Ad κατασκευάζομεν liquet e superioribus repeti oportere συνέδριον.

E. ἄγοντε τὸν Προδίκου] Homo mollis et delicatus, qui ad multum diem cuberat, tandem e lecto excitatus adducitur, v. p. 315 A: οὓς ἄγει ὁ Πρωταγόρας. Sunt qui his verbis Prodicum aegram valetudinem describi existiment, sed homini e dolore labo-

ranti in lectulo melius, quam in tali consessu prospectum fuisset; et Socrates summae esset inhumanitatis incusandus, si Prodicum aegrotum ea qua fecit tractasset, v. p. 341 sq.

Cap. IX. συνεκαθεζόμεθα] hic omnes praeter Hippium, qui quidem in solio mansit, in lectis et subselliis conderunt, at in sellis sedentes de re publica sermones habent qui ad Polemarchum vel in Cephalo domum in Piraeo sitam convenerant, v. de rep. 328 C: καθῆστο.. ἐπὶ τινος προσεφαιλαίου τε καὶ δίφρου, ἐν τῇ ἀνλή· ἐκαθεζόμεθα οὖν παρ' αὐτῶν. ἐνεῖντο γὰρ δίφρου τινὲς αὐτόθι κύκλω.

Νῦν δὴ ἄν, ἔφη, λέγοις] Nunc igitur, inquit, dicere possis.

οἶδε πάρεισι, περὶ ὧν ὀλίγον πρότερον μνείαν ἐποιῶ πρὸς ἐμὲ ὑπὲρ τοῦ νεανίσκου. Καὶ ἐγὼ εἶπον, ὅτι Ἡ αὐτῇ μοι ἀρχὴ ἐστίν, ὦ Πρωταγόρα, ἤπερ ἄρτι, περὶ ὧν ἀφικόμεν. 318 Ἰπποκράτης γὰρ ὅδε τυγχάνει ἐν ἐπιθυμίᾳ ὧν τῆς σῆς συνουσίας· ὁ τι οὖν αὐτῷ ἀποβήσεται, ἐάν σοι συνῆ, ἠδέως ἂν φησι πυθέσθαι. τοσοῦτος ὁ γε ἡμέτερος λόγος. Ὑπολαβῶν οὖν ὁ Πρωταγόρας εἶπεν· ὦ νεανίσκε, ἔσται τοίνυν σοι, ἐάν ἐμοὶ συνῆς, ἢ ἂν ἡμέρα ἐμοὶ συγγένη, ἀπιέναι οἴκαδε βελτίονι γερονότι, καὶ ἐν τῇ ὑστεραία ταῦτά ταῦτα, καὶ ἐκάστης ἡμέρας ἀεὶ ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιδιδόναι. Καὶ ἐγὼ ἀκούσας εἶπον· ὦ Πρωταγόρα, τοῦτο μὲν οὐδὲν θαυμα- B στὸν λέγεις, ἀλλὰ εἰκός, ἐπεὶ κἂν σύ, καίπερ τηλικούτος ὧν καὶ οὕτω σοφός, εἴ τις σε διδάξειεν ὃ μὴ τυγχάνεις ἐπιστάμενος, βελτίον ἂν γένοιο. ἀλλὰ μὴ οὕτως, ἀλλ' ὥσπερ ἂν εἰ αὐτίκα μάλα μεταβαλὼν τὴν ἐπιθυμίαν Ἰπποκράτης ὅδε ἐπιθυμήσειε τῆς συνουσίας τούτου τοῦ νεανίσκου τοῦ νῦν νεωστὶ ἐπιδημοῦντος, Ζευξίππου τοῦ Ἡρα-

P. 318. B. ὧν καὶ οὕτω σοφός] Bodl. Vind. οὕτως σ. Dein vulg. ἂ μὴ τυγχάνεις. ὅ e Bodl. Vind. Vatic. Coisl. aliis receptum. Vat. τυγχάνεις: unde Bekkerus fecit τυγχάνεις.

εἰ αὐτίκα μάλα μετ.] μάλα, quod e Bas. 2 Heindorf. iam restituit et Vat. Θ. Venet. Ξ. Vat. r. habent, iniuria denuo eiecerunt recent. edit. αὐτίκα μάλα refertur ad v. ἐπιθυμήσειε. v. Xenoph. Oecon. XV. 7: ἀλλ' εἰ μοι αὐτίκα μάλα δόξειε γεωργεῖν, ὁμοίως ἂν μοι δοκῶ εἶναι τῷ περιόντι ἰατρῷ κτέ. Deinde νῦν νεωστὶ ἐπιδ. exhibent libri optimi atque plurimi. Vulgo νῦν ἐπιδ. νεωστὶ.

P. 318. ὁ τι οὖν αὐτῷ ἀποβήσεται] quid ipsi eventurum sit, sitna utatur consuetudine ac disciplina. Stallb.

τῇ ὑστεραία ταῦτά ταῦτα] H. e. pariter, itidem; τῇ ὑστεραία Plato nusquam ἡμέρα addidit, τῇ προτεραία semel Phaedon. p. 59 D.

B. καίπερ τηλικούτος ὧν] tam grandis aetate. v. p. 317 C. Deinde ὃ μὴ τυγχάνεις ne cum Bekkerō in ὃ μὴ τυγχάνεις mutes, indicativus orationi obliquae interpositus non infrequens, ut p. 320 D et Gorg. p. 464 D. Stallb.

βελτίων ἂν γένοιο] Euthyd. p. 292 B: ἀγαθὸν ὁμολογήσαμεν ἀλλήλοις ἐγὼ τε καὶ Κλεινίας

οὐδὲν εἶναι ἄλλο ἢ ἐπιστήμην τινά.

ἀλλὰ μὴ οὕτως] Sed noli mihi sic respondere. Dictione elliptica μὴ οὕτως, μὴ μοι οὕτως, μὴ μοι μηδαμῶς. Infra p. 331 C: μὴ μοι, ἢν δ' ἐγὼ· οὐδὲν γὰρ δεομαι. Plurima exempla collegit Heindorfius ad h. l.

Ζευξίππου τοῦ Ἡρακλ.] Zeuxippus Heracleota pictor hoc uno loco memoratur, nisi forte Socrates apud Xenophontem (Symp. IV, 63) eundem intellexit, quem simpliciter τὸν Ἡρακλεάτην ἔξενον nominavit. Id vero minus est credibile, Zeuxin, pictorem celeberrimum, a Socrate vocatum esse Zeuxippum, quae Corais est suspicio ad Plutarch. Pericl. c. 13, cui assentitur Brun. Histor. Grae-

κλεώτου, καὶ ἀφικόμενος παρ' αὐτόν, ὥσπερ παρὰ σὲ νῦν, ἀκούσειεν αὐτοῦ ταῦτα ταῦτα, ἄπερ σοῦ, ὅτι ἐκάστης ἡμέρας ξυνὼν αὐτῷ βελτίων ἔσται καὶ ἐπιδώσει, εἰ αὐτὸν ἐπανέροιτο. Τί δὴ φῆς βελτίω ἔσεσθαι καὶ εἰς τί ἐπιδώσειν; εἰποι ἂν αὐτῷ ὁ Ζεῦξίππος, ὅτι πρὸς γραφικὴν καὶ εἰ Ὀρθαγόρα τῷ Θηβαίῳ συγγενόμενος, ἀκούσας ἐκείνου ταῦτα ταῦτα, ἄπερ σοῦ, ἐπανέροιτο αὐτόν, εἰς ὃ τι βελτίων καθ' ἡμέραν ἔσται συγγινόμενος ἐκείνῳ, εἰποι ἂν, ὅτι εἰς αὐλήσιν οὕτω δὴ καὶ σὺ εἰπέ τῷ νεανίσκῳ καὶ ἐμοὶ ὑπὲρ τούτου ἐρωτῶντι, Ἰπποκράτης ὅδε Πρωταγόρα συγγενόμενος, ἢ ἂν αὐτῷ ἡμέρα συγγένηται, βελτίων ἄπεισι γενόμενος καὶ τῶν ἄλλων ἡμερῶν ἐκάστης οὕτως ἐπιδώσει εἰς τί, ὃ Πρωταγόρα, καὶ περὶ τοῦ; Καὶ ὁ Πρωταγόρας ἐμοῦ ταῦτα ἀκούσας, Σὺ τε καλῶς ἐρωτᾷς, ἔφη, ὦ Σώκρατες, καὶ ἐγὼ τοῖς καλῶς ἐρωτῶσι χαίρω ἀποκρινόμενος. Ἰπποκράτης γὰρ παρ' ἐμὲ ἀφικόμενος οὐ πείσεται ἄπερ ἂν ἐπαθεν ἄλλῳ τῷ συγγενόμενος τῶν σοφιστῶν. οἱ μὲν γὰρ

C. αὐτῷ ὁ Ζεῦξίππος] Accessit articulus e Bodl. Vind. Vat. Ven. Fr. Coisl.

D. ἢ ἂν αὐτῷ ἡμέρα συγγ.] V. αὐτῷ omissum, in vitis codicibus praeter unum omnibus. Deinde libri omnes οὕτως ἐπιδώσει. Unus Angel. w. ἐπιδώσει a pr. manu.

καλῶς ἐρωτᾷς, ἔφη] V. καλῶς, ἔφη, ἐρωτᾷς, contra fidem optimorum librorum.

cor. Artific. II, 77. — Ceterum pingendi arti illo tempore non pauci studuerunt, v. Aristot. Polit. VIII. 3: ἔστι δὲ τέτταρα σχεδὸν ἃ παιδεύειν εἰώθησι, γραμματα καὶ γυμναστικὴν καὶ μουσικὴν καὶ τέτταρα ἐνιοὶ γραφικὴν, et paulo inferius, δοκεῖ δὲ καὶ γραφικὴ χρῆσιμος εἶναι πρὸς τὸ κρίνειν τὰ τῶν τεχνιτῶν ἔργα κάλλιον.

C. Ὀρθαγόρα τῷ Θηβαίῳ] Non dubium videtur, quin idem sit Orthagoras tibicen, cui Eraminondas operam dedisse dicitur ap. Athen. p. 184 D. Fuit autem Thebis ars tibiis canendi in summo honore, indeque ad Alcibiadis aetatem multi eius artis magistri Athenas accessiti sunt. Alcibiades autem, ut ait Aul. Gellius N. A. 15, 17, quum apud avunculum Periclem puer artibus ac disci-

plinis liberalibus erudiretur et arcessi Pericles Antigenidam tibicinem iussisset, ut eum canere tibiis doceret, traditas sibi tibiis quum ad os adhibuisset inflassetque, pudefactus oris deformitate abiecit infregitque, quum Plutarcho teste (Alcib. c. II) diceret: Ἀδελείτωσαν οὖν Θηβαίων παῖδες οὐ γὰρ ἴσασιν διαλέγεσθαι κατέ. Inde haec disciplina ab Atheniensibus reprobata est, v. Aristot. Polit. VIII. 6: κακαλῶς ἀπεδοκίμασαν αὐτοῦ (τοῦ αὐλοῦ) οἱ πρότερον τὴν χρῆσιν ἐκ τῶν νέων καὶ τῶν ἑλενθέρων, καίπερ χρῆσάμενοι τὸ πρότερον αὐτῷ. Idem de tibiae usu indicavit Plato de rep. III. p. 399 C et iniquius etiam multo ante Pythagoras arcessiti sunt. Alcibiades teste Aristid. Quinct. de Mus. II. p. 110.

D. Πρωταγόρα συγγ.] gravius hoc quam σοὶ συγγ.

ἄλλοι λαβῶνται τοὺς νέους τὰς γὰρ τέχνας αὐτοὺς πεφουγότας ἄκοντας πάλιν αὐτῶν ἄγοντες ἐμβάλλουσιν εἰς τέχνας, λογισμούς τε καὶ ἀστρονομίαν καὶ γεωμετρίαν καὶ μουσικὴν διδάσκοντες — καὶ ἅμα εἰς τὸν Ἰππίαν ἀπέβλεψε — παρὰ δ' ἐμὲ ἀφικόμενος μαθήσεται οὐ περὶ ἄλλου του ἢ περὶ οὗ ἦκει. τὸ δὲ μάθημά ἐστιν εὐβουλία περὶ τε τῶν οἰκείων, ὅπως ἂν ἄριστα τὴν αὐτοῦ οἰκίαν διοικοῖ, καὶ περὶ τῶν τῆς πόλεως, ὅπως τὰ τῆς πόλεως δυνατώτατος ἂν εἴη καὶ πράττειν καὶ λέγειν. Ἀρ', ἔφη 319 ἐγὼ, ἐπομαί σου τῷ λόγῳ; δοκεῖς γὰρ μοι λέγειν τὴν πολιτικὴν τέχνην καὶ ὑπισχνεῖσθαι ποιεῖν ἄνδρας ἀγαθοὺς πολίτας. Αὐτὸ μὲν οὖν τοῦτο ἐστίν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, τὸ ἐπάγγελμα, ὃ ἐπαγγέλλομαι.

Cap. X. Ἡ καλόν, ἦν δ' ἐγὼ, τέχνημα ἄρα κέκτησαι, εἶπερ κέκτησαι οὐ γὰρ τι ἄλλο πρὸς γε σὲ εἰρήσεται ἢ ἄπερ νοῶ. ἐγὼ γὰρ τοῦτο, ὦ Πρωταγόρα, οὐκ ὦμην διδα-

E. πάλιν αὐτῶν ἄγοντες ἐμβ.] αὐτῶν restitutum est ex ed. Bas. 2. codd. Bodl. Vind. Flor. a. c. aliisque codd. plurimis. Deinde vulgo εἰς τὰς τέχνας. Bodl. εἰς τε τέχνας. Ceteri fere omnes εἰς τέχνας.

P. 319. Ἀρ', ἔφη ἐγὼ] Male olim Ἀρ', ἔφη ἐγὼ.

Cap. X. οὐ γὰρ τι ἄλλο] V. ἄλλο τι, contra fidem optimorum codicum.

E. ἄκοντας πάλιν αὐτῶν ἄγοντες ἐμβ. εἰς τ.] invitos rursus retrahentes in artium quasi gyrum coniciunt et ad eas tractandas compellunt. Carpitur Hippias, qui etiam Hipp. Maior. p. 285 C dicitur ἀκριβέστατα ἐπίστασθαι ἀνθρώπων διαιρεῖν περὶ τε γραμμάτων δυνάμειος καὶ συλλαβῶν καὶ ἀρμονιῶν καὶ ἡθῶν: atque astronomiam et geometriam magno cum studio coluit. y. supra p. 315 C. — πάλιν αὐτῶν dictum ἐκ παραλλήλου, ut ap. Aristoph. Plut. v. 622. y. 860. al. Simili ubertate Latini retro referri, rursus reverti, rursus reserare, alia dixerunt. Stallb. Protagoras de his ipsis artibus disputaverat in libro περὶ τεχνῶν, quo docuerat ex earum studio idoneum fructum percipi non posse. v. Sophist. p. 232 D. Aristot. Metaphys. II, 2 extr.

εἰς τὸν Ἰππίαν ἀπέβλεψε] vultum ad Hippiam avertit, int. a nobis. Aristides, qui ex memoria hunc locum attulit III. p. 548 (II. p. 433 Dind.): ὁ Πρωταγόρας εἰς τὸν Ἰππίαν παραβλέπει. Videtur igitur apud Platonem legisse ὑπέβλεψε, ἵμις oculis Hippiam adspexit, quod Protagora parum est dignum. v. p. 361 E.

ὅπως ἂν — διοικοῖ] qua ratione optime possit suam ipsius domum administrare. Lysid. p. 207 E: προμηθεύονται, ὅπως ἀνεύδαιμονοίης. Xenoph. Cyrop. I, 2, 6: ἐπιμέλονται, ὡς ἀνβέλτιστοι εἶεν οἱ πολῖται. Ibid. II, 1, 4: βουλευόμεθα, ὅπως ἂν ἄριστα ἀγωνιζοίμεθα. Ceterum de hac sophistarum imprimisque Protagorae professione v. Men. p. 91 A sqq. Hipp. Mai p. 296 A. Enthymem. p. 273 D. al. Stallb.

P. 319. ποιεῖν ἄνδρας ἀγαθοὺς πολίτας] De horum verborum ambiguitate v. praefat. p. 16.

B κτὸν εἶναι, σοὶ δὲ λέγουσι οὐκ ἔχω ὅπως ἄρ' ἀπιστῶ. ὅθεν δὲ αὐτὸ ἠγοῦμαι οὐ διδακτὸν εἶναι, μηδ' ὑπ' ἀνθρώπων παρὰ σκευαστὸν ἀνθρώποις, δίκαιός εἰμι εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ Ἀθηναίους, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες, φημί σοφοὺς εἶναι. ὁρῶ οὖν, ὅταν συλλεγῶμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐπειδὴ μὲν περὶ οἰκοδομίας τι δέη πράξαι τὴν πόλιν, τοὺς οἰκιδόμους μεταπεμπομένους συμβούλους περὶ τῶν οἰκοδομημάτων, ὅταν δὲ περὶ ναυπηγίας, τοὺς ναυπηγούς· καὶ C τᾶλλα πάντα οὕτως, ὅσα ἠγοῦνται μαθητὰ τε καὶ διδασκὰ εἶναι. ἔάν τις ἄλλος ἐπιχειρῇ αὐτοῖς συμβουλεύειν, ὃν ἐκείνοι μὴ οἴονται δημιουργὸν εἶναι, κἂν πάνυ καλὸς ἦ καὶ πλούσιος καὶ τῶν γενναίων, οὐδὲν τι μᾶλλον ἀποδέχονται, ἀλλὰ καταγελάσει καὶ θορυβοῦσιν, ἕως ἂν ἡ αὐτὸς ἀποστῇ ὁ ἐπιχειρῶν λέγειν καταθορυβηθεῖς, ἢ οἱ τοξόται

[B. ὅπως ἄρ' ἀπιστῶ] Pro ἄρ' codd. et vet. edit. omnes ἄν, quod Bekker. servavit, recent. edit. del. Deinde v. ἠγοῦμαι αὐτό. Inverso ordine codd. fere omnes.

[C. μαθητὰ τε καὶ δ.] Ald. Bas. 2. codd. Bodl. Vat. Ven. Σ. Flor. a. c. al. μαθητὰ τε, errore manifesto.

Cap. X. B. ὅπως ἄρ' ἀπιστῶ] Non putaveram id doceri posse, tibi vero affirmanti nescio quo tandem modo fidem non habeam. ἄν, quod omnes codices habent, quum nullo modo ferri possit, editores plerique omnes aut uncinis incluserunt, aut plane eiecerunt, nos mutavimus in ἄρα, quae particula saepius sic ponitur, ut Hipp. I. p. 297 E: ὅρα γὰρ, εἰ τοῦτο φαίμεν εἶναι καλόν, πῶς τι ἄρ' ἂν ἀγωνιζοίμεθα; Phaedr. p. 228 D. Eodem modo οὖν in interrogatione aliunde suspensa infertur, infra, p. 322 B et Symp. 219 D: ὥστε οὐθ' ὅπως οὖν ἀρξοίμεθα εἶχον. οὐθ' ὅπως προσεγαγοίμεθα.

[μηδ' ὑπ' ἀνθρώπων παρ.] Pind. Ol. IX. 41: ἀγαθοὶ δὲ καὶ σοφοὶ κατὰ δαίμον' ἀνδρες ἐγένοντο.

[ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλλ.] Int. φασί; ipsi autem Athenienses hanc laudem sibi vindicabant. Isocr. VIII. 52: προσποιοῦμενοι δὲ σοφώτατοι τῶν Ἑλλήνων

εἶναι τοιοῦτοις χρώμεθα συμβούλοις κτῆ.

[περὶ τῶν οἰκοδομημάτων] Haec Socrates addidit, ut aedificatores de ipsis aedificiis eorumque materia consuli declararet, non de necessitate, utilitate, magnitudine; quod nisi fecisset, totam sententiam Protagoras Gorgiae verbis refellere potuisset: οἶσθα δήπου ὅτι τὰ νεώρια ταῦτα καὶ τὰ τεῖχη τὰ Ἀθηναίων καὶ ἡ τῶν λιμένων κατασκευὴ ἐκ τῆς Θερμιστοκλέους συμβουλῆς γέγονε, τὰ δ' ἐκ τῆς Περικλέους, ἀλλ' οὐκ ἐκ τῶν δημιουργῶν.

[C. οἱ τοξόται αὐτὸν ἀφελν.] Factum esse interdum, ut mali oratores per ministros publicos, qui ab areubus, quos gestabant, τοξόται, a patria Σκῦθαι appellati sunt, a suggestu moverentur et a populitibus abducerentur, docuit Heindorfius collatis locis Aristoph. Equitt. v. 665. Ecclesiaz. v. 258. Xenoph. Mem. III. 6, 1. Stallb. Conf. Boeckh. De Oecon. Att. I. p. 291 sq.

αὐτὸν ἀφελκῶσιν ἢ ἐξαίρωνται κελυόντων τῶν πρυτάνεων. περὶ μὲν οὖν ὧν οἴονται ἐν τέχνῃ εἶναι, οὕτω διαπράττονται· ἐπειδὴν δὲ τι περὶ τῆς πόλεως διοικήσεως D δέη βουλευσασθαι, συμβουλεύει αὐτοῖς ἀνιστάμενος περὶ τούτων ὁμοίως μὲν τέκτων, ὁμοίως δὲ χαλκεύς, σκυτοτόμος, ἔμπορος ναύκληρος, πλούσιος πένης, γενναῖος ἀγεννῆς, καὶ τούτοις οὐδεὶς τοῦτο ἐπιπλήττει ὥσπερ τοῖς πρότερον, ὅτι οὐδαμῶθεν μαθῶν, οὐδὲ ὄντος διδασκάλου οὐδενὸς αὐτῶ, ἔπειτα συμβουλεύειν ἐπιχειρεῖ· δῆλον γὰρ, ὅτι οὐχ ἠγοῦνται διδακτὸν εἶναι. μὴ τοίνυν ὅτι τὸ κοινὸν

[ἢ ἐξαίρωνται] Bodl. ἐξέρωνται. Unde Bekkerus finxit ἐξέρωνται, quod in nullo codice repertum. Dein Bodl. Vat. pro περὶ τῆς habent περὶ τῶν τῆς, quod Sauppins recepit. Sed illorum codicum fides in talibus haudquaquam tanta est, quanta Sauppino videtur. Vitiose p. 312 D τοῦ τὸ pro τοῦ, p. 315 B τοῦ τὸν pro τοῦτον τὸν, p. 317 C εἶτ' pro εἶ τι et alia multa habent. Et h. l. περὶ τῶν τῆς πόλεως si verum esset, delendum esset διοικήσεως.

[D. γενναῖος ἀγεννῆς] Vat. e ἀγεννῆς. Male. Nam ἀγεννῆς, ubicunque τῶ γενναίῳ opponitur, meliores codices praebent, v. Legg. III. p. 690 A. IV. p. 714 E. V. p. 755 B. Sophocl. Trach. v. 61: κατ' ἀγεννήτων ἄρα μῦθοι καλῶς πίπτουσιν. Contra ἀγεννῆς scribitur, ubi simpliciter de origine et genere cogitandum. Tim. p. 27 C: εἰ γέγονεν ἢ καὶ ἀγενεῖς ἔστιν, utrum habeat originem necne.

[περὶ μὲν οὖν ὧν οἴον.] 'de iis igitur, quae in arte versari arbitrantur, ita agunt'. ἐν τέχνῃ εἶναι, quod plerumque significat τέχνη χρῆσθαι, ut supra p. 317 C et Men. p. 91 E, h. l. idem est ac τέχνης ἐχέσθαι.

[D. ὁμοίως μὲν τέκτων, ὁμοίως δὲ χαλκεύς — ἀγεννῆς] Eodem modo Latini loquuntur. Cicero. Tusc. V, 39: Democritus luminibus amissis alba discernere et atra non poterat; at vero bona mala, aequa iniqua, honesta turpia, utilia inutilia, magna parva poterat. Quemadmodum Cicero, ubi contraria sic consociavit, ut alterum alteri responderet et ex binis par quoddam existeret, copulam in primo pari posuit, in ceteris omisit, ita hoc loco ὁμοίως μὲν — ὁμοίως δὲ ad cetera paria pertinet, unde apparet alterum par mutilum esse et requiri, quod respondeat σκυτοτόμῳ. In Gorg. p. 517 E cum eo coniungitur σκυτοδέψος; eundem hic probaverim.

[ὅτι οὐδαμῶθεν μαθῶν — ἐπιχειρεῖ] Transitus a numero plurali ad singularem frequens, veluti infra p. 334 C. Phaedon. p. 62 D. al. De sententia conf. Aeschin. or. I. 27: ὁ νομοθέτης οὐκ ἀπελάνθει ἀπὸ τοῦ βήματος εἰ τις μὴ προγόνοισιν ἐστὶ τῶν ἐστρατηγημάτων, οὐδὲ γε εἰ τέχνην τινὰ ἐργάζεται. . . ἀλλὰ τοῦτους καὶ μάλιστα ἀσπάζεται καὶ διὰ τοῦτο πολλὰ κίς ἐπερωτᾷ, τίς ἀγορεύειν βούλεται. Hoc institutum a Socrate et Platone saepius reprehensum argumētis parum idoneis defendit Aristot. Polit. III. 6. Quae enim ratio in his: ἔσται γὰρ ἕκαστος μὲν (τοῦ πλήθους) χείρων κριτῆς τῶν εἰδῶν, ἀπαντες δὲ συνελθόντες ἢ βελτίους ἢ οὐ χείρους.

[μὴ τοίνυν ὅτι τὸ κοιν.] Atqui ne solum rempublicam commemorem ita sentire, ne privatim quidem cives nostri sapientissimi et optimi eam quam habent vir-

E τῆς πόλεως οὕτως ἔχει, ἀλλ' ἰδίᾳ ἡμῖν οἱ σοφώτατοι καὶ ἀριστοὶ τῶν πολιτῶν ταύτην ἀρετὴν ἣν ἔχουσιν οὐχ οἷοί τε ἄλλοις παραδιδόναι· ἐπεὶ Περικλῆς, ὁ τουτωνὶ τῶν νεανίσκων πατήρ, τούτους ἂ μὲν διδασκάλων εἶχετο καλῶς καὶ εὖ ἐπαίδευσεν, ἂ δὲ αὐτὸς σοφὸς ἐστὶν οὔτε αὐ-
320 τὸς παιδεύει οὔτε τῷ ἄλλῳ παραδίδωσιν, ἀλλ' αὐτοὶ περιούνηται νέμονται ὥσπερ ἄφρονοι, ἐάν που αὐτόματοι περιτύχῃσι τῇ ἀρετῇ. εἰ δὲ βούλει, Κλεινίαν, τὸν Ἀλκιβιάδου

E. καὶ εὖ ἐπαίδευσεν] Aoristum exhibent Bodl. Vat. Ambr. Barber. pro vulg. ἐπαίδευσεν.

P. 320. αὐτὸς παιδεύει] παιδεύει habent codd. omnes. Stephanus dedit παιδεύειν.

τὸν Ἀλκ. τουτουῖ ν.] Sic. Bodl. Vind. Flor. a. e. Vat. Ven. E.

tutem cum aliis communicare possunt. Apol. Socr. p. 40 D: οἶμαι ἂν μὴ ὅτι ἰδιώτην τινά, ἀλλὰ τὸν μέγαν βασιλέα εὐαρι-
θυμήτους ἂν εὐρεῖν. Similiter post οὐ μόνον simplex ἀλλὰ infertur, si alterum orationis membrum maiore vi et gravitate est. τοῖνυν est iam vero, porro, ut Apol. p. 33 E. Ceterum τὸ κοινὸν τῆς πόλεως, commune civitatis, respública, etiam Criton. p. 50 A. Stallb. v. Krüg. Gr. 67. 14, 3; 69. 4, 3.

E. ἂ μὲν διδασκάλων εἶχετο] quantum quidem a magistrorum disciplina pendebat. Menon. p. 93 D: ὅσα διδασκάλων ἀγαθῶν εἶχετο. Ibid. p. 94 B: Περικλῆς τοὺς υἱεῖς ἑπείσας μὲν ἐδίδαξε καὶ μουσικῆν καὶ ἀγωνίαν καὶ τὰλλα ἐπαίδευσεν, ὅσα τέχνης ἔχεται, οὐδενὸς χείρους.

P. 320. οὔτε τῷ ἄλλῳ παραδίδωσιν] neque ulli alii instituentis tradit, sed ipsi oberrantes pascuntur quasi a custodia liberi, si forte fortuna alicubi in virtutem incidant. Stallb. ἄφροτος est 'vinculis non constrictus' et ἄφροτος νέμεσθαι dicitur, qui ad suum arbitrium vivit. v. de rep. VI. p. 498 C: ὅταν δὲ πολιτικῶν καὶ στρατιῶν ἐκτὸς γίγνηται, τότε ἤδη ἀφρότους νέμεσθαι καὶ

μηδὲν ἄλλο πράττειν (δεῖ) τοὺς μέλλοντας εὐδαιμόνως βιώσεσθαι. Simile ductum est ab armentis solutis ac liberis. v. Plut. Lucull. c. 24. Liv. 24. 3.

Κλεινίαν, τὸν Ἀλκ.] Clinias Alcib. I. p. 118 E ab ipso Alcibiade homo insanus (μαινόμενος) vocatur. Eius igitur et Alcibiadis tutelam pater Pericli et Aripthoni commiserat. Pluribus quidem locis unus Pericles tutor eorum fuisse traditur, ut Alcib. I. p. 104 B. Xenoph. Mem. I. 2. 40. Isocr. or. 16. 28. Sed neque apud Graecos moris erat, ut uni tutela pupillorum mandaretur (v. de Leg. 924 A), et Aripthonem et ipsum illorum tutorem fuisse narrat Plut. Alcib. c. 1: τοῦ Ἀλκιβιάδου Περικλῆς καὶ Ἀρίφρων, προσήκοντες κατὰ γένος ἐπέτροπυον. De ipsa propinquitate nec Plato nec Xenophon nec Isocrates ullam faciunt mentionem; a posterioribus Pericles modo vitricus, modo avunculus Alcibiadis dicitur, v. Cornel. Nep. Alc. c. 1. Val. Max. III. 1 ext. 1. Aul. Gell. 15, 17, et Aristid. III. p. 542 Socratem dicit Pericli maledixisse apud Alcibiadem, ὃ θειὸς τε καὶ ἐπίτροπος καὶ ἀντὶ τοῦ πατρὸς ἦν. Id modo constat, Alcibiadis matrem Dinomachen filiam Megacelis, et Megacelis sororem Agaristen Periclis matrem fuisse, cf. Plut. I. 1. et Herodot. VI. 133.

τουτουὶ νεώτερον ἀδελφόν, ἐπιτροπεύων ὁ αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ Περικλῆς, δεδιὼς περὶ αὐτοῦ, μὴ διαφθαρεῖ δὴ ὑπ' Ἀλκιβιάδου, ἀποσπάσας ἀπὸ τούτου, καταθέμενος ἐν Ἀρίφρονος ἐπαίδευσεν· καὶ πρὶν ἔξ μῆνας γερονένοι, ἀπέδωκε τούτῳ οὐκ ἔχων ὅ τι χρῆσταιτο αὐτῷ. καὶ ἄλλους σοὶ παμ-
B πολλοὺς ἔχω λέγειν, οἱ αὐτοὶ ἀγαθοὶ ὄντες οὐδένα πάποτε βελτίῳ ἐποίησαν οὔτε τῶν οἰκείων οὔτε τῶν ἀλλοτριῶν. ἐγὼ οὖν, ὃ Πρωταγόρα, εἰς ταῦτα ἀποβλέπων οὐχ ἡροῦμαι διδάκτων εἶναι ἀρετῆν· ἐπειδὴ δὲ σοῦ ἀκούω ταῦτα λέγοντος, κάμπτομαι καὶ οἶμαι τί σε λέγειν διὰ τὸ ἡρεῖσθαι σε πολλῶν μὲν ἔμπειρον γερονένοι, πολλὰ δὲ μεμα-
C θημέναι, τὰ δὲ αὐτὸν ἐξευρημέναι. εἰ οὖν ἔχεις ἐναργέστερον ἡμῖν ἐπιδείξαι, ὥς διδάκτων ἐστὶν ἡ ἀρετή, μὴ φθο-
νήσης, ἀλλ' ἐπίδειξον. Ἄλλ', ὃ Σώκρατες, ἔφη, οὐ φθο-
νήσω. ἀλλὰ πότερον ὑμῖν, ὥς πρεσβύτερος νεωτέροις, μῦ-
θου λέγων ἐπιδείξω, ἢ λόγῳ διεξιελθῶν; Πολλοὶ οὖν αὐτῷ

alii. V. τουτουὶ, quod vitio laborare multi viderunt. Nam Alcibiades, qui colloquio interest, intelligitur.

ἐν Ἀρίφρονος] Bodl. Vat. ἐν ἀερίφρονος ἀπέδωκε τούτῳ] Ven. Σ. Angel. w. Barber. Vat. e. Elor. o. ἀποδέδωκε, sed in hoc verbo et in τιθέναι aoristus ob syllabam finalem saepe in perfectum mutatus est, v. Phaedr. p. 257 A et p. 278 C. B. διδάκτων εἶναι ἀρετῆν] V. τὴν ἀρ. Articulum libri plurimi optimique aspernantur. v. p. 324. A. C. p. 326 E. p. 328 C. p. 361 A. al.

C. ἢ λόγῳ διεξιελθῶν] Bas. 2. codd. Flor. a. e. διεξιελθῶν.

μὴ διαφθαρεῖ δὴ ὑπ' Ἀλκ.] De hoc coniunctivo v. Krüg. Gr. 54. 8, 9. Optativo cum verbis timendi Plato coniunxit p. 321 A et 322 C. — Voculam δὴ Socrates per ironiam addidit significans Periclem non sine causa Cliniae timuisse videri. καταθέμενος ἐν Ἀρίφρονος] int. οἶκῳ. κατατίθεσθαι h. l. est alicui aliquid custodiendum et conservandum tradere; alia vi aliaque constructione positum est p. 314 A. — In Periclis domo Alcibiadem educatum fuisse tradunt Cornel. Nep. Alcib. c. 2. Diodor. XII. 38. Aul. Gell. XV. 17, unde Cliniam in eadem domo fuisse consequitur. Pericles igitur fratres disiuncturus hunc Aripthoni educandum tradidit,

PLAT. PROT.

qui puerum male moratum mox remisit, ut Pericles, qui Cliniam in matris contubernio essenollet, facere non posset, quin eum, quem ab Alcibiadis convictu removerat (ἀποσπάσας), ei restitueret (ἀπέδωκε).

πρὶν ἔξ μῆνας γερονένοι] Usitatius esset διαγερονένοι, sed saepius apud Platonem aliosque Atticos verba simplicia inveniuntur, ubi exspectata composita; ut p. 310 C ἤλθον pro ἐπαρῆλθον, p. 321 C ἐρχεται pro ἐπέρχεται.

B. κάμπτομαι καὶ οἶμαι] —] Opportune comparavit Heindorfius Thucyd. III, 58: καίτοι ἀξιοῦμεν — καμφθῆναι ὑμᾶς καὶ μεταγνώμην, εἰ τι ὑπὸ Θηβαίων ἐπέσθητε. Conf. Lachet. p. 192 E. Menex. p. 244 E. Stallb.

ὕπελαβον τῶν παρακαθημένων, ὁποτέρως βούλοιο, οὕτω διεξιέναι. Δοκεῖ τοίνυν μοι, ἔφη, χαριέστερον εἶναι μῦθον ὑμῖν λέγειν.

Mox οὕτω ante διεξιέναι tuentur codd. plerique omnes. Vett. edit. perperam omitunt.

C. ὕπελαβον — διεξιέναι] H. e. respondentes iuebant.

μῦθον ὑμῖν λέγειν] Quum ii, qui antiquissimis temporibus apud Graecos exstitissent philosophi, sapientiae placita et praecepta ita proposuissent, ut poeseos ornamentis uterentur ad ea illustranda et commendanda, veluti Empedocles, Xenophanes, Parmenides, Epicharmus, alii: mirandum non est, quod etiam posterioris aetatis sapientes ad declarandas opiniones suas poeticas adhibuerunt narrationes, quo severitatem sapientiae temperarent fabularum suavitate et incunditate. Et hoc quidem philosophandi genere etiam sophistae usi esse reperiuntur, quo magis iuvenum animos eloquentiae illecebris caperent captosque tenerent. Nota est et multum celebrata Prodicii sophistae de Hercule narratio, qua is virtutis praestantiam illustrare et voluptatis contemptum commendare studuit. Itaque etiam Protagoras, sententiam suam de hominis ad virtutem institutione declaraturus, fabula utitur, quia δοκεῖ χαριέστερον εἶναι μῦθον λέγειν. Qua in re operae pretium est animadvertere, quanta cum licentia versatus sit. Quanquam enim tota haec narratio composita est ad imitationem fabulae Hesiodicae de Prometheo et Pandora Theogon. p. 535 sqq., tamen dici non potest, quantum in singulis partibus ab eadem recedat. De quo argumento peculiarem scripsit commentationem Arnold. Ekker: Specimen in Protagorae apud Platonem Fabulam de Prometheo. Traiecti ad Rhen. 1822. 8. Nimirum philosophi illius aetatis hoc sibiumpserunt, ut

fabulas, ab antiquitate traditas, ad suam rem transferrent et pro consilio suo mutarent, exornarent, illustrarent, quemadmodum poetas scenicos novimus easdem pro consiliorum suorum varietate varie mutasse et ad rem praesentem accommodasse. Et Protagorae quidem propositum hoc est, ut virtutem doctrina posse comparari hac narratione verisimile reddat ceterasque Soeratis dubitationes amoveat. Quum enim Socrates dixisset virtutem sibi non videri doctrina ullo modo comparari posse, Protagoras id agit, ut doceat genus humanum utique paullatim tantum ad vitae civilis cultum humanitatemque progressum esse, omnibusque natura inesse sensum quandam iusti et honesti, qui disciplina et institutione possit excitari, augeri, corroborari. His deinde addit argumenta quaedam, ex quibus appareat Athenienses quoque in ea esse sententia, ut virtutem doctrina et institutione parari posse existiment. Denique explicare studet, unde fiat, ut clarissimorum virorum filii malevadere neque parentum virtutes aemulari videantur. Ceterum attentos lectores non fugiet orationem, qua Protagorae fabula exponitur, prae se ferre speciem coloremque plane poeticum. Quemadmodum enim in aliis libris, veluti in Symposio, qui loquentes inducuntur, ita verba faciunt, ut proprio atque suo dicendi genere utantur, sic nunc quoque sophista ita sermocinatur, ut promore suo splendidam atque grandem sectetur orationem. Imo tota haec fabula repetita videtur ex libro Protagorae, qui inscriptus fuit Περὶ τῆς ἐν ἀρχῇ καταστάσεως. Quanquam quid in ea imitatione

Cap. XI. Ἦν γὰρ ποτε χρόνος, ὅτε θεοὶ μὲν ἦσαν, θνητὰ δὲ γένη οὐκ ἦν. ἐπειδὴ δὲ καὶ τούτοις χρόνος ἦλθεν εἰμαρμένος γενέσεως, τυποῦσιν αὐτὰ θεοὶ γῆς ἔνδον ἐκ γῆς καὶ πυρὸς μίξαντες καὶ τῶν ὅσα πυρὶ καὶ γῆ κεράννυται. ἐπειδὴ δ' ἄγειν αὐτὰ πρὸς φῶς ἐμελλον, προσέταξαν Προμηθεὶ καὶ Ἐπιμηθεὶ κοσμησαί τε καὶ νεῖμαι δυνάμεις ἐκάστοις ὡς πρόπει. Προμηθεῖα δὲ παραιτεῖται Ἐπιμηθεὺς

expressum sit, non satis certo ubique definiti potest, quum de Protagorae dicendi genere nihil memoriae traditum sit. Philostrat. Vit. Sophist. I. 494: γυνὸς δὲ τὸν Πρωταγόραν ὁ Πλάτων σεμνῶς μὲν ἐμνηνεύοντα, ὑπτιάζοντα δὲ τῇ σεμνότητι καὶ πον καὶ μακρολογώτερον τοῦ συμμέτρον, τὴν ἰδέειν αὐτοῦ μῦθον μακρῶ ἐχαρακτήρισεν. Hunc Protagorae mythum referunt etiam Himerius Orat. XXI. §. 10. Iulian. Orat. VI. p. 195 ed. Spanhem. Themist. Orat. XXVII. p. 338. Aristid. III. p. 168 et cetero auctoris nomine nec sine mutatione Etym. M. s. v. Ἰηόμιον. Hygin. Fab. 142. Stallb.

Cap. XI. Ἦν γὰρ ποτε χρόνος] His verbis Graecos fabularum narrationes exordiri solitos esse multi loci sunt argumento, veluti Achill. Tat. II. 11: Ἦν γὰρ χρόνος ὅτε τῆς προφύρας ὁ κόσμος ἀνθρώποις ἀπόρητος ἦν· μικρὸς δὲ αὐτὴν ἐκάλυπτε κύχλος κτέ. Particula γὰρ non raro ponitur, ubi ad rem exponendam acceditur.

θνητὰ δὲ γένη] h. e. animalia. Cave de solis hominibus cogitaveris. — καὶ τούτοις, ut antea diis, nam suo tempore ii quoque facti erant, de qua re v. Stein Platonismus p. XXVIII.

D. γῆς ἔνδον] Quod animalia dicuntur tellurem intus a diis formata esse, accommodate hoc ad veterum populorum opinionem fingitur, qua terram habuerunt communem omnium parentem, quae animalia et homines e fecundo gremio suo emisisset. Stallb.

ἐκ γῆς καὶ πυρὸς —] Timae. p. 42 E: λαβόντες (οἱ νεοὶ θεοὶ) ἀθάνατον ἀρχὴν θνητοῦ ζώου, μι-

μούμενοι τὸν σφέτερον δημιουργόν, πυρὸς καὶ γῆς ὑδατός τε καὶ ἀερος ἀπὸ τοῦ κόσμου δανειζόμενοι μόρια ὡς ἀποδοθησόμενα πάλιν, εἰς ταῦτόν ἐννεκίλλαν. Ibid. p. 82 A. Protagorae aqua terrae, aër ignimisceri visa sunt. Haec quatuor esse rerum principia, e quibus omnia constarent, Empedocli primo placuit, v. Zeller Philos. Graec. I. p. 507.

καὶ τῶν ὅσα — κεράνν.] Articuli vis ante pron. relat. positi a vulgari non recedit, sed est hic eius usus apud Platonem multo frequentior, quam apud alios scriptores, v. Phileb. p. 37 B. C. de rep. V. p. 469 B. Sophist. p. 241 E. al. Themistius or. 27 p. 338 Platonem imitatus scripsit μίσγων ἐκ γῆς καὶ πυρὸς καὶ τῶν ἐκείνοις ἐνυμφύλων.

ὡς πρόπει] Orationis obliquae ratio πρόπει exigebat. Sed ὡς πρόπει est 'ita ut decet vel convenit' et νεῖμαι ὡς πρόπει in universum est 'convenienter et rite distribuere'; contra ὡς πρόπει esset: ut deceret, quod penderet e verbo προσέταξαν, i. e. e iussu et consilio deorum vel ex eo quod dii pro conveniente haberent. Ast.

παραιτεῖται — αὐτὸς νεῖμαι] 'sibi ipsi distributionis munus deposcit'. παραιτεῖσθαι est deprecari eiusque verbi duplicem vim et petendi et avertendi habet, cf. Apol. 27 A: ὅπερ κατ' ἀρχὰς ὑμᾶς παρητησάμην et infra p. 358 A: τὴν Προδίκου διαίρεσιν τῶν ὀνομάτων παραιτοῦμαι. — αὐτὸς h. l. fere idem est ac μόνος, ut supra p. 309 A. 320 A et in vulgari formula αὐτοὶ γὰρ ἔμεν de Leg. p. 836 B. Aristoph. Acharn. 504. al.

αὐτὸς νεῖμαι· Νείμαντος δ' ἐμοῦ, ἔφη, ἐπίσκεψαι. καὶ
 E οὕτω πείσας νέμει. νέμων δὲ τοῖς μὲν ἰσχυρὸν ἄνευ τάχους
 προσῆπτε, τὰ δ' ἀσθενέστερα τάχει ἐκόσμει· τὰ δὲ ὄπλιζε,
 τοῖς δ' ἄοπλον διδούσιν φύσιν ἄλλην τιν' αὐτοῖς ἐμηχανᾶτο
 δύναμιν εἰς σωτηρίαν. ἃ μὲν γὰρ αὐτῶν σμικρότητι ἤμπι-
 σχε, πτηνὸν φυγῆν ἢ κατάργειον οἰκησιν ἐνεμεν· ἃ δὲ ἦν ἔξε
 321 μεγέθει, τῷδε αὐτῷ αὐτὰ ἔσωξε· καὶ τὰλλα οὕτως ἐπανι-
 σῶν ἐνεμε. ταῦτα δὲ ἐμηχανᾶτο εὐλάβειαν ἔχων, μὴ τι
 γένος ἀιστωθείη. ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς ἀλληλοφθοριῶν διαφυ-
 γὰς ἐπήροκεσε, πρὸς τὰς ἐκ Διὸς ὄρας εὐμάρειαν ἐμηχα-
 νᾶτο ἀμφιεννύς αὐτὰ πικναῖς τε θριξί καὶ στερεοῖς δέρ-
 μασι, ἱκανοῖς μὲν ἀμῦναι χειμῶνα, δυνατοῖς δὲ καὶ καύ-
 ματα, καὶ εἰς εὐνὰς ἰούσιν ὅπως ὑπάρχοι τὰ αὐτὰ ταῦτα
 B στρωμνὴ οἰκεία τε καὶ αὐτοφυῆς ἐκάστῳ, καὶ ὑποδῶν τὰ

οὕτω πείσας] Bodl. Vindob. Flor. a. b. c. οὕτως π.

E. τὰ δ' ἀσθενέστερα — τὰ δὲ ὄπλιζε] Sic unus cod. Paris.
 a Ruhnkenio collatus, cuius varias lectiones edidit Heusdius. Vett.
 editt. cum reliquis libris: τοῖς δ' ἀσθενεστέροις — τῶς δὲ ὄπλι.,
 quod iam Cornarius verissime emendavit.

P. 321. τῷδε αὐτῷ] Sic cod. Ambros. pro vulg. τῷ δὲ αὐτῷ.
 Deinde εὐμάρειαν codd. plerique pro vulg. εὐμαρίαν.

ὅπως ὑπάρχοι] Vett. editt. ὑπάρχη quod ex plurimis codd.
 emendatum est.

E. σμικρότητι ἤμπισχε] Eodem modo p. 321 A: ἀμφιεν-
 νύς αὐτὰ — στερεοῖς δέρμασι.
 — πτηνὸν φυγῆν, volatilem
 fugam, poetice dictum pro
 alas, quibus effugere pos-
 sent. Stallb.

P. 321. τῷδε αὐτῷ] hoc ipso,
 videl. magnitudinis praesidio, v.
 Buttmannum ad Demosth. Mi-
 dian. p. 156.

πρὸς τὰς ἐκ Διὸς ὄρας
 εὐμάρ.] adversus coeli
 aërisque tempestates iis
 paravit subsidia ita, ut
 muniret ea atque indueret
 et densis villis et solidis
 pellibus, quae aptae essent
 tam ad frigus arcendum,
 quam ad aestum pellendum,
 simulque ut cubilia ineun-
 tibus ipsae hae pelles sin-
 gulorum proprium essent
 etnativum stragulum. Etiam
 haec poeticum habent colorem.

Voc. εὐμάρεια Hesychius in-
 terpretatur εὐχέρεια, ἡσυχία;
 Suidas ἢ εὐκολία. Stallb.

χειμῶνα — καὶ καύματα] Plato ubicunque his verbis tem-
 pestatem universam significavit,
 aut plurali numero utrumque po-
 suit, aut utrumque singulari, v.
 Tim. p. 22 E: ὅπου μὴ χειμῶν
 ἐξαισῖος ἢ καύμα ἀπειργεῖ. Ibid.
 p. 74 B: ἐμηχανᾶτο προβολῆν
 μὲν καυμάτων, πρόβλημα δὲ χει-
 μῶνων. Politic. p. 279 D: τὰ πρὸς
 χειμῶνας καὶ καύματα ἀλεξήτη-
 ρια. Vide igitur ne hoc quoque
 loco χειμῶνας scripserit.

B. ὑποδῶν] Vulgatam lectio-
 nem ὑπὸ πόδων ita interpretes
 explicaverunt, ut e superioribus
 ἀμφιεννύς intelligendum esse
 existimarent. Sed hoc verbum de
 veste induenda, nunquam de so-
 leis induendis usurpatum est,
 quod ex eo sciri potest, quia
 ἡμφιεσμένος per se ipsum est

μὲν ὄπλαῖς, τὰ δὲ θριξί καὶ δέρμασι στερεοῖς καὶ ἀναίμοις.
 τούντεῦθεν τροφὰς ἄλλοις ἄλλας ἐξεπόριζε, τοῖς μὲν ἐκ
 γῆς βοτάνην, ἄλλοις δὲ δένδρων καρπούς, τοῖς δὲ οἷζας·
 ἔστι δ' οἷς ἔδωκεν εἶναι τροφήν ζώων ἄλλων βοράν. καὶ
 τοῖς μὲν ὀλιγογονίαν προσῆψε, τοῖς δ' ἀναλισκομένοις ὑπὸ
 τούτων πολυγονίαν, σωτηρίαν τῷ γένει πορίζων. ἄτε δὴ
 οὖν οὐ πᾶν τι σοφὸς ὢν ὁ Ἐπιμηθεὺς ἔλαθεν αὐτὸν κατ- C
 αναλάσας τὰς δυνάμεις. λοιπὸν δ' ἀκόσμητον ἔτι αὐτῷ
 ἦν τὸ ἀνθρώπων γένος, καὶ ἠπόρει ὅ τι χρῆσαιτο. ἀπο-

B. καὶ στερεοῖς — τὰ δὲ θριξί] Haec om. Vat. 175., videli-
 cet erroro per ὁμοιοτέλετον nato. — ὑποδῶν est Cobeti (Var. lectt. p. 3)
 emendatio certissima; vulg. ὑπὸ ποδῶν. Bas. I ὑποπόδων. Pro θριξί
 Stallb. et Baiter. maluerunt ὄννξι, quod Hermann. recepit. Saupp.
 θριξί καὶ deletit.

οὐ πᾶν τι σοφὸς ὢν] Vett. editt. pro τι habent τοι, quod ex
 optimis codd. emendatum.

C. τὰς δυνάμεις] Post haec vulgo inferuntur verba εἰς τὰ
 ἄλογα, quae recte desunt in Bodl. et Vatic. Deinde vett. editt. δὴ
 ἔτι ἀκόσμητον, sed ἔτι in omnibus fere codd. post ἀκόσμητον collo-
 catum invenitur. Bodl. Vat. διακόσμητον (sine accentu). δ' ἀκόσμη-
 τον, quod cum Sauppio recepimus, reperitur in Par. 3017 (Heusde
 spec. crit. p. 142).

τὸ ἀνθρώπων γένος] Vulg. τὸ τῶν ἀνθρ. Sed om. articulum
 τῶν Bodl. Vat. Coisl. Vind. v. ann. ad p. 355 A.

'veste indutus', ut de rep. II.
 p. 372 A: θέρους μὲν τὰ πολλὰ
 γυμνοὶ τε καὶ ἀνυπόδητοι ἐργά-
 σονται, τοῦ δὲ χειμῶνος ἡμφιε-
 σμένοι τε καὶ ὑποδεδεμένοι
 ἱκανῶς.

τὰ δὲ θριξί καὶ δέρμασι] Hunc locum alii aliter sanare
 conati sunt. Stephanus pro θριξί,
 quod h. l. prorsus ineptum est, in
 libro quodam a se repertum nar-
 rat τύλοις, cuius nusquam nunc
 vestigium in libris apparet. ὄννξι,
 quod alii scribendum suspicati
 sunt, ita ferri posset, si sequere-
 tur: τὰ δὲ δέρμασι. Ficinus lo-
 cum interpretatus est: 'pedibus-
 que soles addidit, unguilas, setas,
 callum, pelles itidem quam du-
 rissimas'. Et excidisse quaedam
 in aprico est, sed quae ea sint,
 nemo hodie investigaverit. Sen-
 tentiae autem et Protagorae di-
 cendi rationi accommodata essent
 haec: ὑποδῶν τὰ μὲν ὄπλαῖς, τὰ
 δὲ ὄννξι, τὰ δὲ τύλοις, τὰ δὲ
 δέρμασι στερεοῖς καὶ ἀναίμοις.

C. ἔλαθεν αὐτὸν — δυνά-
 μεις] Epimetheus facultates,
 quas a diis acceperat omnibus
 animalibus convenienter tribuen-
 das, imprudens consumpserat, ut
 qua re hominem ornaret, non ha-
 beret. Homo autem, quum ipse
 nondum sapientiam ac rationem
 haberet, quam Protagorae quidem
 sententia pro illis ipsis facultati-
 bus postea a Prometheo accepit,
 non potuit reliquis animalibus
 tanquam τοῖς ἀλόγοις opponi.

ἀποροῦντι δὲ αὐτῷ ἐρχε-
 ται] Haesitanti supervenit
 Prometheus. Fuit qui ἐπέρχε-
 ται scribendum coniecisset. At
 conferas Xenoph. Symp. II, 1:
 ἐρχεται αὐτοῖς ἐπὶ κῶμον Συ-
 ρακούσιος ἀνθρώπος. Aristoph.
 Equitt. v. 818: ἦξει σοι δομῆς,
 ἀγροικος. Thucyd. I. 27, 1; 61, 1
 al. Cum proximis opportune con-
 tulit Heindorf. Plutarch. de
 Fortuna p. 98 D: μόνος δὲ ὁ ἀν-
 θρώπος κατὰ τὸν Πλάτωνα
 γυμνὸς καὶ ἀνοπλος καὶ ἀνυπό-

ροῦντι δὲ αὐτῷ ἔρχεται Προμηθεὺς ἐπισκεψόμενος τὴν νομὴν, καὶ ὄρᾳ τὰ μὲν ἄλλα ζῶα ἐμμελῶς πάντων ἔχοντα, τὸν δὲ ἄνθρωπον γυμνόν τε καὶ ἀνυπόδητον καὶ ἄστρωτον καὶ ἄοπλον. ἤδη δὲ καὶ ἡ εἰμαρμένη ἡμέρα παρῆν, ἐν ἣ ἔδει καὶ ἄνθρωπον ἐξιέναι ἐκ γῆς εἰς φῶς. ἀπορία οὖν ἐχόμενος ὁ Προμηθεὺς, ἦντινα σωτηρίαν τῷ ἀνθρώπῳ εὔροι, κλέπτει Ἥφαιστον καὶ Ἀθηναίαν τὴν ἔντεχνον σοφίαν σὺν πυρί — ἀμήχανον γὰρ ἦν ἄνευ πυρὸς αὐτὴν κτητὴν τῷ ἡ χρησίμην γενέσθαι —, καὶ οὕτω δὴ δωρεῖται ἀνθρώπῳ. τὴν μὲν οὖν περὶ τὸν βίον σοφίαν ἄνθρωπος ταύτη ἔσχε, τὴν δὲ πολιτικὴν οὐκ εἶχεν ἦν γὰρ παρὰ τῷ Διὶ τῷ δὲ Προμηθεὶ εἰς μὲν τὴν ἀκρόπολιν τὴν τοῦ Διὸς οἰκησιν οὐκέτι ἐνεχώρει εἰσελθεῖν ἢ πρὸς δὲ καὶ αἱ Διὸς φυλακαὶ E φοβεραὶ ἦσαν· εἰς δὲ τὸ τῆς Ἀθηναίης καὶ Ἥφαιστοῦ οἰκημα

ἀπορία οὖν ἐχόμενος] Bodl. Vat. σχόμενος, quod Sauppianus nunc recepit; nobis vulgata lectio multo videtur aptior.

δετος καὶ ἄστρωτος ὑπὸ τῆς φύσεως ἀπολείπειται. Similiter Seneca Consolat. ad Marc. XI: Quid est homo? imbecillum corpus et fragile, nudum, suapte natura inerme, alienae opis indigens, ad omnem fortunae contumeliam projectum. Stallb. De genitivo πάντων ex ἐμμελῶς ἔχοντα pendente v. Krüg. Gr. 47, 10, 5.

ἐν ἣ ἔδει καὶ ἄνθρ. ἐξ.] omnia igitur animalia eodem die in lucem prodiisse Protagoras censuit.

D. τὴν ἔντεχνον σοφίαν] factitandarum artium sollertia quum homini i. e. humano generi pro ceterorum animalium facultatibus a Prometheo donata sit, consequitur, omnes homines illa initio certe rerum, donec societas quaedam humana exstitit, pariter usos esse, v. ad p. 322 B.

σὺν πυρί] Artes non potuisse sine ignis usu excoli aut inveniri pervulgata est apud scriptores veteres sententia. Itaque Aeschyl. Prometh. v. 7: τὸ σὺν γὰρ ἄνθρως, παντέχρον πυρὸς σέλας, θνητοῖσι κλέψας ὤπασεν. Ibid. v. 109: ναρθηκοπλήρωτον δὲ θηρώμαι πυρὸς πηγὴν

κλοπαίαν, ἢ διδάσκαλος τέχνης. Ibid. v. 253: ἄφ' οὗ γε (πυρὸς) πολλὰς ἐμαθθήσονται τέχνας. Diodor. Sicul. I, 8: γνωσθέντος δὲ τοῦ πυρὸς καὶ τῶν ἄλλων χρησίμων κατὰ μικρὸν καὶ τὰς τέχνας εὐρεθῆναι καὶ τὰλλα τὰ δυνάμενα τὸν κοινὸν βίον ὠφελῆσαι. Stallb.

ἔσχε] nactus erat.

οὐκέτι ἐνεχώρει —] H. e. per brevitatem temporis non iam licebat intrare sive fieri non amplius poterat, ut intraret; aderat enim iam ἡ εἰμαρμένη ἡμέρα. — πρὸς δὲ καὶ φοβ. ἦσ. praeterea vero etiam custodes ibi erant terribiles, int. Κράτος καὶ Βία, cf. Hesiod. Theog. 385. Aeschyl. Prom. init., qui omnem conatum artem civilem ex arce auferendi irritum fecissent; non illi quidem ipsum Prometheum, Iovis ministrum (v. Gorg. p. 523 D), cui vel facultatum distributio commissa erat, ab arce prohibuissent, sed ne quid inde subduceret, obstittissent.

E. εἰς δὲ τὸ τῆς Ἀθηναίης —] His si addidisset Protagoras ὅσπερ λέγω, orationis cursus aliquanto esset dilucidior: revoca-

τὸ κοινόν, ἐν ᾧ ἐφιλοτεχνεῖτην, λαθῶν εἰσέρχεται, καὶ κλέψας τὴν τε ἔμπυρον τέχνην τὴν τοῦ Ἥφαιστοῦ καὶ τὴν ἄλλην τὴν τῆς Ἀθηναίης δίδωσιν ἀνθρώπῳ, καὶ ἐκ τούτου εὐπορία μὲν ἀνθρώπῳ τοῦ βίου γίγνεται, Προμηθεὶα δὲ δι' Ἐπιμηθεὶα ὕστερον, ἣ περ λέγεται, κλοπῆς δίκῃ μετήλθεν. 322

Cap. XII. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος θείας μετέσχε μοίρας, πρῶτον μὲν διὰ τὴν τῶν θεῶν συγγένειαν ζῶων μόνον θεοὺς ἐνόμισε, καὶ ἐπεχειρεῖ βωμούς τε ἰδρῦεσθαι καὶ ἀγάλματα θεῶν· ἔπειτα φωνὴν καὶ ὀνόματα ταχὺ διηρθρώσατο τῇ τέχνῃ, καὶ οἰκήσεις καὶ ἐσθῆτας καὶ ὑποδέσεις καὶ στρωμνάς καὶ τὰς ἐκ γῆς τροφὰς εὔρετο. οὕτω δὲ παρσκευασμένοι καὶ ἀρχαῖς ἄνθρωποι ὄκονν σποράδην, πόλεις δὲ οὐκ ἦσαν. ἀπώλλυντο οὖν ὑπὸ τῶν θηρίων διὰ τὸ πανταχῇ αὐτῶν ἀσθενέστεροι εἶναι, καὶ ἡ δημιουργικὴ τέχνη αὐτοῖς πρὸς μὲν τροφήν ἱκανὴ βοηθὸς ἦν, πρὸς δὲ τὸν τῶν θηρίων πόλεμον ἐνδεής· πολιτικὴν γὰρ τέχνην οὐπω εἶχον,

Cap. XII. P. 322. διὰ τὴν τῶν θεῶν συγγένειαν] Codd. omnes διὰ τὴν τοῦ θεοῦ συγγ. Hermann τοῦ θεοῦ uncinis inclusit, Saupp. plane exstinxit. Deuschle etiam διὰ τὴν συγγένειαν in suspitionem vocavit, v. quae de his verbis scripsimus in Stud. phil. p. 846 sq.

tur enim oratio ad superiora ὁ Προμηθεὺς . . κλέπτει κτέ., unde civilis artis mentione iniecta aberraverat. Quam vagantem orationem Protagorae, quem quidem subito dixisse tenendum est, iusto severius multi reprehenderunt.

Cap. XII. P. 322. διὰ τὴν τῶν θεῶν συγγένειαν] De sententia v. Cicer. de Leg. I. 8, 25. τοῦ θεοῦ nihil habet, quo se tueatur. Nam quum homines per Prometheum Vulcani et Minervae artem ac sapientiam accepissent, propter quod munus divinae sortis participes facti esse dicuntur, iis cum caelestibus s. diis cognatio erat, non vero cum deo.

καὶ ἐπεχειρεῖ βωμ. —] Non id dicit Protagoras, hominem simulatque ignem et factitandarum artium sollertiam accepit, omnium primum aras et simulacra deorum constituisse, tum vocem

articulasse et verba conformasse, denique res ad vitam necessarias invenisse, sed quae homo vel ab omni societate civili remotus ipsa divinae sortis communicatione secutus esse videatur, ea ita enumerat, ut a deorum cultu incipiat, ἐντεῦθεν γὰρ ἀρχεσθαι δίκαιον (Isocr. 7, 29). Ceterum etiam Graecis antiquitus pro simulacris deorum lapides et stipites fuisse tradunt Pausan. 7. 22, 4. Dio. Chrys. or. 12 (I. p. 406).

φωνὴν — διηρθρώσατο] v. Xenoph. Mem. I. 4, 12.

B. ἀπώλλυντο οὖν ὑπὸ τ. θηρ.] In Politico p. 274 B dicuntur homines Saturno regnante omnibus copiis ultro oblatis abundasse et cum belluis interque se commercium tutissimum habuisse, sed Iove rerum potito vehementer laborasse et belluarum saevitia et ciborum inopia; cf. de Leg. p. 677.

ἥς μέρος πολεμική. ἐξήτουν δὴ ἀθροίζεσθαι καὶ σώζεσθαι κίλζοντες πόλεις. ὅτ' οὖν ἀθροισθεῖεν, ἡδίκουν ἀλλήλους, ἅτε οὐκ ἔχοντες τὴν πολιτικὴν τέχνην, ὥστε πάλιν σκεδανύμενοι διεφθείροντο. Ζεὺς οὖν δεισας περὶ τῶ γένει ἡμῶν, μὴ ἀπόλοιτο πᾶν, Ἐρμῆν πέμπει ἄγοντα εἰς ἀνθρώπους αἰδῶ τε καὶ δίκην, ἵν' εἶεν πόλεων κόσμοι τε καὶ δεσμοὶ φιλίας συναγωγοί. ἐρωτᾷ οὖν Ἐρμῆς Δία, τίνα οὖν τρόπον δοίη δίκην καὶ αἰδῶ ἀνθρώποις. πύτερον ὡς αἱ τέχναι νενέμηνται, οὕτω καὶ ταύτας νεύμεται δὲ ὧδε· εἰς ἔχων ἰατρικὴν πολλοῖς ἰκανὸς ἰδιώταις, καὶ οἱ

B. ἐξήτουν δὴ ἀθρ.] Sic Bodl. Vat. Coisl. Venet. Ξ. alii plurimi. V. ἐξήτουν δέ. v. annot.

C. ἐρωτᾷ οὖν Ἐρμ. Δία, τίνα οὖν — Vett. editt. ἐρ. οὖν Ἐρμ., διὰ τίνα οὖν τρ., quod emendarunt Heusdius et Heindorfius, quorum rationem confirmavit Venet. Σ.

ἐξήτουν δὴ ἀθροίζεσθαι] Quum homines, nulla dum societate inter se coniuncti, impetum ferarum nec sustinere nec arcere valerent, factum est, ut cuperent congregari et in urbibus tuti habitare. Itaque dicitur pro deo per sententiae rationem requiritur. Verbum ζητεῖν, cupiendi s. studendi significatione usurpatum, illustravit Heusdius Specim. crit. p. 104 sq. Stallb.

δεισας περὶ τῶ γένει ἡμῶν] Supra p. 320 A: δεδιώς περὶ αὐτοῦ, μὴ διαφθαρή. Utraque structura frequens. v. Heindorf. ad Euthydem. p. 275 B., qui φοβεῖσθαι et θαρρεῖν construi docuit cum περὶ addito modo tertio, modo secundo casu. Stallb.

C. ἄγοντα — αἰδῶ τε καὶ δίκην] Civilis vitae originem repetit a verecundia et iustitia, qua civitates ordinatae et tanquam communi quodam vinculo colligatae sint. Nam hoc significant verba καὶ δεσμοὶ φιλίας συναγωγοί. Ob oculos habuit Homerum et Hesiodum, qui αἰδῶ καὶ νέμεσιν saepius commemorant. Odys. II, 64 Telemachus ad procos: νεμεσῆθητε καὶ αὐτοὶ ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτιλῶν ἀνθρώπων, οἱ περι-

ναιετόνσι: ad quem locum Eustathius p. 1434, 29 praeter alia de eo argumento haec disputat: ἰστέον δὲ, ὅτι καὶ Ἡσίοδος ἄμφω ταῦτα, αἰδῶ καὶ νέμεσιν, τὸν ἀνθρώπινον βίον οἶδε συνίσταν, ὡν οἰχομένῳ λείφεται, φησί, κατὰ βίον ἄλγεα λυγρὰ. Hesiod. Opp. et DD. v. 197: ἀθανάτων μετὰ φύλον ἴτην προλιπόντ' ἀνθρώπους Αἰδῶς καὶ Νέμεσις· τὰ δὲ λείφεται ἄλγεα λυγρὰ θνητοῖς ἀνθρώποισι, κακοῦ δ' οὐκ ἔσσειται ἀλήκη. Conf. Aristides Orat. in Iov. T. I. p. 8. ed Dindorf. Stallb.

τίνα οὖν τρόπον δοίη] v. ad p. 319 B.

νενέμηνται δὲ ὧδε] int. ἐν τοῖς ἀνθρώποις, artes inter homines divisae sunt s. divisae inveniuntur. Attributae erant a Prometheo hominibus omnibus omnium artium facultates, ut sibi quisque omnia quae ad vitae usum pertinerent, posset comparare. Et quamdiu ferarum modo sparsi habitabant, quacunq; arte opus erat, eam ipsi factitaverunt. Sed quum agresti vita relicta ad cultum humanum progressuri urbes condidissent, tum in unum locum congregati alii aliam excoluerunt artem, quo factum est, ut is rei status, de quo apud Iovem Mer-

ἄλλοι δημιουργοί. καὶ δίκην δὴ καὶ αἰδῶ οὕτω θῶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις, ἢ ἐπὶ πάντας νεύω; Ἐπὶ πάντας, ἔφη ὁ Ζεὺς, D καὶ πάντες μετεχόντων· οὐ γὰρ ἂν γένοιτο πόλεις, εἰ ὀλίγοι αὐτῶν μετέχειεν ὥσπερ ἄλλων τεχνῶν. καὶ νόμον γε θὲς παρ' ἐμοῦ τὸν μὴ δυνάμενον αἰδοῦς καὶ δίκης μετέχειν κτείνειν ὡς νόσον πόλεως.

Οὕτω δὴ, ὦ Σώκρατες, καὶ διὰ ταῦτα οἱ τε ἄλλοι καὶ Ἀθηναῖοι, ὅταν μὲν περὶ ἀρετῆς τεκτονικῆς ἢ λόγος ἢ ἄλλης τιτὸς δημιουργικῆς, ὀλίγοις οἴονται μετεῖναι συμβουλῆς, καὶ ἕαν τις ἐκτὸς ὧν τῶν ὀλίγων συμβουλεύῃ, οὐκ E ἀνέχονται, ὡς σὺ φησὶ· εἰκότως, ὡς ἐγὼ φημι· ὅταν δὲ εἰς συμβουλὴν πολιτικῆς ἀρετῆς ἴωσιν, ἦν δεῖ διὰ δικαιοσύνης 323 πᾶσαν ἰέναι καὶ σωφροσύνης, εἰκότως ἅπαντὸς ἀνδρὸς ἀνέχονται, ὡς παντὶ προσῆκον ταύτης γε μετέχειν τῆς ἀρετῆς, ἢ μὴ εἶναι πόλεις. αὕτη, ὦ Σώκρατες, τούτου αἰτία.

D. καὶ Ἀθηναῖοι] Vat. r. et Vind. καὶ οἱ Ἀθηναῖον, quod Stallb. recepit probante Astio; sed v. p. 324 C.

curius locutus esse fingitur, inter homines iam tum valeret. Eam ob causam Iupiter, nesimile quid in iustitia et verecundia accidat, non solum attribui omnibus, sed etiam exerceri ab omnibus iubet (καὶ πάντες μετεχόντων). Contra quam legem si quis faciat, eum tolli vult tanquam pestem civitatis. Protagoras igitur iustitiam negat homini ingenitam et innatam esse aut sua sponte ab eo expeti, sed necesse esse, ut quicumque in societate civili velit versari, is illam virtutem exerceat, cf. Aristot. Pol. III. 9: ὁ νόμος συνθήκη καὶ, καθάπερ ἔφη Ἀντιόχῳ ὁ σοφιστής, ἐργητής, ἀλλήλοις τῶν δικαίων, ἀλλ' οὐχ οἷος ποιεῖν ἀγαθούς καὶ δικαίους τοὺς πολίτας.

καὶ οἱ ἄλλοι δημιουργοί] int. ἰκανοὶ εἰσιν ἰδιώταις.

P. 323. διὰ δικαιοσύνης π. ἰέναι] Dictionem comparatis similibus formulis, veluti διὰ σωφροσύνης ἰέναι, διὰ δόξης ἰέναι, διὰ ἡδονῶν πορεύεσθαι, διὰ τοῦ

δικαίου πορεύεσθαι, illustravit Heindorfius. Dedita autem opera Protagoras idem verbum ἰέναι et propria et methaphorica significatione in eodem enuntiato usurpavit; cf. μετεῖναι συμβουλῆς et εἰς συμβουλήν ἰέναι. p. 327 E: οὐδεὶς σοι φαίνεται. . . εἰ ζητοῖς, οὐδ' ἂν εἰς φανεῖν. . . οὐ δάδιον τούτων διδάσκαλον φανῆναι. Fusius de hac re expositum est in Stud. philol. p. 851 sq.

ὡς — προσῆκον] quippe quum conveniat. De hoc accusativo absoluto v. Krüg. Gr. 56. 9. 5.

ἢ μὴ εἶναι πόλεις] alioquin non essent urbes. Post ἢ negligitius illatus est infinitivus, quasi praecessisset ὡς ἀναγκαῖον, non ὡς προσῆκον. Phaedr. p. 271 D: δεῖ δὴ — δύνασθαι ἀπολουθεῖν ἢ μηδὲ εἰδέναι. Ibid. p. 245 E., ubi v. ann. Alia huius constructionis exempla si qui desiderant, ii adeant Heindorfium ad h. l. Stallb.

Ἴνα δὲ μὴ οἷη ἀπατᾶσθαι, ὡς τῶ ὄντι ἡγοῦνται πάντες ἄνθρωποι πάντα ἄνδρα μετέχειν δικαιοσύνης τε καὶ τῆς ἄλλης πολιτικῆς ἀρετῆς, τότε αὐτὸ λαβὴ τεκμήριον. Ἐν γὰρ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς, ὥσπερ σὺ λέγεις, ἔάν τις φῆ ἀγαθὸς αὐλητῆς εἶναι ἢ ἄλλην ἡντινοῦν τέχνην, ἢν μὴ ἔστιν, ἢ καταγελωσῶσιν ἢ χαλεπαίνουσι, καὶ οἱ οἰκεῖοι προσίοντες νοουθετοῦσιν ὡς μαινόμενον· ἐν δὲ δικαιοσύνη καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ πολιτικῇ ἀρετῇ, ἔάν τις καὶ εἰδῶσιν, ὅτι ἀδικὸς ἔστιν, ἔάν οὗτος αὐτὸς καθ' αὐτοῦ τάληθῆ λέγῃ ἐναντίον πολλῶν, ὃ ἐκεῖ σωφροσύνην ἡγοῦντο εἶναι, τάληθῆ λέγειν, ἐνταῦθα μανίαν, καὶ φασὶ πάντας δεῖν φάναι εἶναι δικαίους, ἔάν τε ὦσιν ἔάν τε μὴ, ἢ μαινέσθαι τὸν μὴ προσ-
C ποιούμενον δικαιοσύνην, ὡς ἀναγκαῖον οὐδένα ὄντιν' οὐχὶ ἀμωσγρέπως μετέχειν αὐτῆς, ἢ μὴ εἶναι ἐν ἀνθρώποις.

Cap. XIII. Ὅτι μὲν οὖν πάντ' ἄνδρα εἰκότως ἀποδέχονται περὶ ταύτης τῆς ἀρετῆς σύμβουλον διὰ τὸ ἡγεῖσθαι

ἀπατᾶσθαι, ὡς τῶ ὄντι ἡγοῦνται] Constructio ad sensum conformata. Nam plene dicendum fuit ἀπατᾶσθαι ὑπ' ἐμοῦ λέγοντος: ne putes fraudulentertibi persuaderi. Saepius ita usurpatum esse ἀπατᾶν et ἐξαπατᾶν significatione praegnanti, quam parum eleganter vocant grammatici, docuit Astius collatis locis Cratyl. p. 413 D. Xenoph. Anab. V, 7, 6. Quibus adde Lysiae locum orat. XIII. in Agorat. p. 491. ed. Reisk. §. 70: λέξει δέ, ὡ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐξαπατησάμεν πειράσεται, ὡς ἐπὶ τῶν τετρακοσίων Φρύγιχον ἀπέκτεινε. Dein πάντα ἄνδρα est nostrum jedermann; sic infra p. 325 A. Criton. p. 47 B. De Rep. II. p. 360 D. I. p. 331 B. Aristoph. Ran. γ. 1033. al. Stallb. Verba ὡς τῶ ὄντι κτέ. rectius coniunges cum τότε αὐτὸ λαβὴ τεκμήριον: Ne autem tibi mentiri credas, hoc etiam accipe argumentum, revera existimare omnes homines etc.

ἢ ἄλλην ἡντινοῦν τέχνην] Intell. ἀγαθός.

B. ἔάν τις καὶ εἰδῶσιν] in iustitia vero ceterisque virtutibus civilibus, etiam-

si quem noverint esse iniustum, si is de se ipse multis audientibus vera fateatur, quod quidem illic (in ceteris artibus) continentiam putabant esse, videlicet verum dicere, id hic insaniam esse existimant. Δικαιοσύνην nunc appellat Sophista rem iudiciariam, quod nunc non mirum. De simili vocabuli usu vide annot. ad Gorg. c. XIX. Post ὃ ἡγοῦντο εἶναι perspicuitatis causa additum τάληθῆ λέγειν. v. Gorg. p. 476 E. p. 501 A. infra p. 351 A. Post ἐνταῦθα μανίαν int. ἡγοῦνται. Stallb.

προσποιούμενον δικαιοσύνην] Paulo durius et insolentius hoc dictum est pro προσποιούμενον δίκαιον εἶναι. ὡς ἀναγκαῖον] Facili opera ὄν addideris. Sed cautius hac in re versandum esse docebunt quae Heindorfius ad h. l. egoque ad Gorg. p. 495 C adscripsimus. Stallb.

Cap. XIII. C. ἀποδέχονται] int. οἱ τε ἄλλοι καὶ Ἀθηναῖοι, vel οἱ σοὶ πολῖται, sed mirer, nisi Protagoras ipse alterutrum adiecerit.

παντὶ μετεῖναι αὐτῆς, ταῦτα λέγω· ὅτι δὲ αὐτὴν οὐ φύσει ἡγοῦνται εἶναι οὐδ' ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου, ἀλλὰ διδασκόν τε καὶ ἐξ ἐπιμελείας παραγίγνεσθαι ὃ ἂν παραγίγηται, τοῦτό σοι μετὰ τοῦτο πειράσομαι ἀποδείξαι. Ὅσα γὰρ ἡγοῦνται ἀλλήλους κακὰ ἔχειν ἄνθρωποι φύσει ἢ τύχῃ, οὐδεὶς θυ-
D μουται, οὐδὲ νοουθετεῖ, οὐδὲ διδάσκει, οὐδὲ κολάζει τοὺς ταῦτα ἔχοντας, ἵνα μὴ τοιοῦτοι ὦσιν, ἀλλ' ἐλεοῦσιν. οἷον τοὺς αἰσχροὺς ἢ σμικροὺς ἢ ἀσθενεῖς τίς οὕτως ἀνόητος, ὥστε τι τούτων ἐπιχειρεῖν ποιεῖν; ταῦτα μὲν γὰρ, οἶμαι, ἴσασιν ὅτι φύσει τε καὶ τύχῃ τοῖς ἀνθρώποις γίγνεται τὰ κακὰ καὶ τὰναντία τούτοις· ὅσα δὲ ἐξ ἐπιμελείας καὶ ἀσκήσεως καὶ διδαχῆς οἴονται γίγνεσθαι ἀγαθὰ ἀνθρώ-
E ποίς, ἔάν τις ταῦτα μὴ ἔξη, ἀλλὰ τὰναντία τούτων κακὰ, ἐπὶ τούτοις που οἱ τε θυμοὶ γίγνονται καὶ αἱ κολάσεις. καὶ αἱ νοουθετήσεις. ὦν ἔστιν ἐν καὶ ἡ ἀδικία καὶ ἡ ἀσέβεια καὶ συλλήβδην πᾶν τὸ ἐναντίον τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς. 324

Cap. XIII. P. 323. D. ἄνθρωποι φύσει ἢ τύχῃ] Heindorfius malebat ἢ φ. ἢ τύχῃ.

οἶμαι, ἴσασιν] Bodl. Vat. οἶμαι ἴσασιν. Vat. t. et Vind. οἶμαι ἴσασιν; alii et editt. vett. ἴσασιν, οἶμαι.

τὰ κακὰ καὶ τὰναντ.] Libri omnes τὰ κακὰ καὶ τὰναντ. v. Stud. philol. p. 847 sq.

Ὅσα γὰρ ἡγοῦνται—] Nam quaecunque mala homines inter se habere arbitrantur naturae vel fortunae culpa. De proximis Stallbaum haec subtiliter disputavit: Facile alicui istud οὐδὲ διδάσκει ceteris verbis impertune interiectum videatur, ut mirandum sit neminem dum in eo offendisse, praesertim quum mox p. 323 E nonnisi οἱ τε θυμοὶ καὶ αἱ κολάσεις καὶ αἱ νοουθετήσεις commemorentur. Sed vereor, ne nihil loco movendum sit, si quidem διδάσκειν, quemadmodum nostrum zurechtweisen, de leniore reprehensione dici recte colligitur ex Apolog. Socr. p. 26 A: εἰ δὲ ἄκων διαφθέρω, τῶν τοιούτων καὶ ἀνομοῦν ἀμαρτημάτων οὐ δεῦρο νόμος εἰσάγειν ἔστιν, ἀλλ' ἰδίᾳ λαβόντα διδάσκειν καὶ νοουθετεῖν. Mox p. 325 A: τὸν μὴ μετέχοντα καὶ διδάσκειν καὶ κολάζειν.

Ibid.: κολαζόμενος καὶ διδασκόμενος.

ταῦτα μὲν—τὰ κακὰ] ταῦτα est nominativus, v. p. 357 E, et cohaeret cum τὰ κακὰ, ut comprehendat deformitatem, parvitatem, imbecillitatem, quae naturalium malorum exempla allata erant. Pulchra et deformia quid hoc loco sibi velint, quo de bonis et malis agatur, nemo facile dixerit. Et Ficinum iam τὰ κακὰ invenisse, ex hac eius interpretatione patet: intelligunt sane, ut arbitrator, omnes, haec mala eorumque contraria natura hominibus fortunaque provenire.

E. καὶ ἡ ἀσέβεια] Nec iustitiae nec temperantiae, quas Protagoras adhuc civiles virtutes dixit esse, contraria est impietas. Sed sophista nunc ad virtutem universam transitum sibi parat, v. p. 325 A. 329 C. 330 A.

ἐνθα δὴ πᾶς παντὶ θυμουῖται καὶ νοθετεῖ, δῆλον ὅτι ὡς ἐξ ἐπιμελείας καὶ μαθήσεως κτητῆς οὔσης. (εἰ γὰρ ἐθέλεις ἐννοῆσαι τὸ κολάζειν, ὃ Σώκρατες, τοὺς ἀδικούντας τί ποτε δύναται, αὐτό σε διδάξει, ὅτι οἱ γε ἄνθρωποι ἡγοῦνται παρασκευαστὸν εἶναι ἀρετῆν. οὐδεὶς γὰρ κολάζει τοὺς ἀδικούντας πρὸς τούτῳ τὸν νοῦν ἔχων καὶ τούτου ἕνεκα, ὅτι ἡδίκησεν, ὅστις μὴ ὥσπερ θηρίον ἀλογίστως τιμωρεῖται· ὁ δὲ μετὰ λόγου ἐπιχειρῶν κολάζειν οὐ τοῦ παρεληλυθότος ἕνεκα ἀδικήματος τιμωρεῖται — οὐ γὰρ ἂν τό γε πραχθὲν ἀγένητον θείη — ἀλλὰ τοῦ μέλλοντος χάριν, ἵνα μὴ αὐτίς ἀδικήσῃ μήτε αὐτὸς οὗτος μήτε ἄλλος ὁ τούτου ἰδὼν κολασθέντα. καὶ τοιαύτην διάνοιαν ἔχων διανοεῖται παιδεύτην εἶναι ἀρετῆν· ἀποτροπῆς γοῦν ἕνεκα κολάζει. ταύτην οὖν τὴν δόξαν πάντες ἔχουσιν, ὅσοι περ τιμωροῦνται καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ. τιμωροῦνται δὲ καὶ κολάζονται οἱ τε

P. 324. ἐνθα δὴ πᾶς π. θ.] Sic Bodl. Vat. pro vulg. ἐνθεν δὴ π. Deinde Stob. in Floril. T. 46. 92 verba οὐδεὶς γὰρ κολάζει — ἰδὼν κολασθέντα afferens pro πρὸς τούτῳ habet πρὸς τούτο τὸν νοῦν ἔχων, quod iniuria probat Ast.

B. ἵνα μὴ αὐτίς ἀδ.] Bodl. Vat. ἵνα post ἀδικήσῃ iterant, quam lectionem Orellius suspicatus est ex τινὰ ὀρταμ esse; bene. Dein iidem libri κολάζειν. ταύτην pro κολάζει. ταύτην.

P. 324. εἰ γὰρ ἐθέλεις — διδάξει] Futurum post εἰ ἐθέλεις illatum etiam infra p. 342 D; εἰ γὰρ ἐθέλει τις —, εὐρήσει αὐτὸν φ. τ. φαινόμενον. v. ad Phaedon, p. 68 C. — τί ποτε δύναται, quam tandem vim habeat. Stallb.

αὐτό σε διδάξει] per se ipsum i. e. ut nulla alia re opus sit, v. ad p. 320 D. Infra p. 329 B ὡς αὐτό δηλοῖ. al. De sententia v. Senec. de ira I. 16, 21: 'Nam, ut Plato ait, nemo prudens punit, quia peccatum est, sed ne peccetur; revocari enim praeterita non possunt, futura prohibentur, et quos volet nequitiae male cedentis exempla fieri, palam occidet. . . ut alios pereundo deterreant.' De eodem argumento Plato in Gorg. p. 525 uberius explicat. Ceteri Graeci quid de poena senserint, vis vocis ἀκόλαστος haud dubie significat.

οἱ γε ἄνθρωποι] int. οἱ μετὰ λόγον ἐπιχειροῦντες κολάζειν, quibus oppositus est ὅστις ὥσπερ θηρίον ἀλογίστως τιμωρεῖται (ulciscitur). Non igitur omnes homines intelligit, sed quiratione qua praediti sunt, utuntur, ut in Menandri sententia: ὡς χάριν ἐστ' ἄνθρωπος, ὅταν ἀνθρώπος ἦ.

C. τιμωροῦνται δὲ καὶ κολάζονται] Aristotel. Rhetor. I, 10, 17: διαφέρει δὲ τιμωρία καὶ κόλασις· ἡ μὲν γὰρ κόλασις τοῦ πάσχοντος ἕνεκα ἐστίν, ἡ δὲ τιμωρία τοῦ ποιούντος, ἵνα ἀποπληρωθῇ. Rarior autem est hic usus verbi κολάζεσθαι pro κολάζειν. Heindorf. contulit Aristoph. Vesp. 405: νῦν ἐκεῖνο τούτῳ ἐθύθημον, ὃ κολάζόμεσθα, κέντρον ἐντέτατ' ὄξυ, cui Stallb. addit Plat. Menex. p. 240 D: κολασάμενοι τὴν ὑπερηφανείαν. Et qui his locis discrimen inter

ἄλλοι ἄνθρωποι οὓς ἂν οἴωνται ἀδικεῖν, καὶ οὐχ ἥμισυ Ἀθηναῖοι, οἱ σοὶ πολῖται· ὥστε κατὰ τοῦτον τὸν λόγον καὶ Ἀθηναῖοί εἰσι τῶν ἡγομένων παρασκευαστὸν εἶναι καὶ διδακτὸν ἀρετῆν. Ὡς μὲν οὖν εἰκότως ἀποδέχονται οἱ σοὶ πολῖται καὶ χαλκίως καὶ σκυτοτόμου συμβουλευόντος τὰ πολιτικά, καὶ ὅτι διδακτὸν καὶ παρασκευαστὸν ἡγοῦνται ἀρετῆν, ἀποδέδεικται σοι, ὃ Σώκρατες, ἱκανῶς, ὡς γ' ἐμοὶ φαίνεται.

Cap. XIV. Ἐτι δὴ λοιπὴ ἡ ἀπορία ἐστίν, ἣν ἀπορεῖς περὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀγαθῶν, τί δήποτε οἱ ἄνδρες οἱ ἀγαθοὶ τὰ μὲν ἄλλα τοὺς αὐτῶν νείεις διδάσκουσιν ἢ διδασκάλων ἔχεται καὶ σοφοὺς ποιοῦσιν, ἣν δὲ αὐτοὶ ἀρετῆν ἀγαθοί, οὐδενὸς βελτίους ποιοῦσι. τούτου δὴ πέρι, ὃ Σώκρατες, οὐκέτι μῦθόν σοι ἐρῶ, ἀλλὰ λόγον. ὦδε γὰρ ἐννόη-

D. ὡς γ' ἐμοὶ φαίνεται] Sic plurimi libri pro vulg. ὡς γέ μοι φ.

Cap. XIV. λοιπὴ ἡ ἀπορία] Sic de Heindorfii coniectura scripsimus cui etiam Lobeck. Paralip. I. p. 512 tacite assensus est. Libri omnes λοιπὴ ἀπορία. Sed articulus ἡ, qui post λοιπὴ facile intercidere potuit, opus videtur esse, v. ann.

κολάζεσθαι et κολάζειν statuunt, ut illo castigantis studium significetur, ii subtilius quam verius iudicant. Protagorae quidem argumentandi vis in eo posita est idque pro concessio sumit, qui cum ratione castiget, eum non ad ultionem, sed ad emendationem eius qui deliquerit, spectare. Nullo igitur sententiae discrimine a Protagora bis positum est κολάζει, semel κολάζονται, ethoc quidem propter praecedens τιμωροῦνται.

ἀποδέχονται — συμβουλευόντος] Infra p. 339 D: οὐ φησιν ἀποδέχεσθαι αὐτοῦ τὰ αὐτὰ ἑαυτῶ λέγοντος, Isocr. or. 21, 18: εἰ ἀποδέξεσθε τῶν τὰ τοιαῦτα λεγόντων. v. de Leg. p. 634 C. ibique Stallb.

Cap. XIV. D. λοιπὴ ἡ ἀπορία —] restat dubitatio tua de viris bonis, quare etc. Respicit Protagoras Socratis dubitationem illam p. 319 E propositam eamque nunc discussurus est.

διδάσκουσιν ἢ διδάσκ.] institui et erudiri iubent.

Usitatus hoc in genere est verbum medium. Et mox ipse Protagoras; τὰ μὲν ἄλλα διδάσκονται τοὺς νείεις, et ταῦτα δ' ἄρα οὐ διδάσκονται. Sed activo nunc utitur, ut supra p. 320 A: Περικλήης, ὁ τούτων τῶν νεανίσκων πατήρ, τούτους, ἃ μὲν διδασκάλων εἴχετο, καλῶς καὶ ἐν ἐπαίδευσεν. Ibid. καταθέμενος ἐν Ἀρίφρονος ἐπαίδευσεν. Men. p. 94 A, ubi p. 93 D dictum αὐτὸν ἐπαίδευσάτο, prorsus eadem verbi significatione. v. Kuster ad Aristoph. Nub. v. 128. Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. p. 4 sq. Matth. ad Eurip. Med. v. 299. — ἣν δὲ αὐτοὶ ἀρ. ἀγ., sc. εἰσί. Rarior ellipsis ratio. v. Schaefer. Melett. p. 43sq. Stallb.

οὐκέτι μῦθόν] Iam alter locus orationis ita modo in fabula Protagorae haeret, quia sophista virtutem a Iove profectam esse eiusque iussu ab omnibus exerceri dixit. Hinc vero solum argumentis ex ipsa re ductis se usurum esse profitetur. Ac primum sic argumentatur: Si unum

σον. Πότερον ἔστι τι ἐν, ἢ οὐκ ἔστιν, οὗ ἀναγκαῖον πάντας
 E τοὺς πολίτας μετέχειν, εἶπερ μέλλει πόλις εἶναι; ἐν τούτῳ
 γὰρ αὐτῇ λύεται ἡ ἀπορία, ἢν σὺ ἀπορεῖς, ἢ ἄλλοθι οὐδαμοῦ.
 εἰ μὲν γὰρ ἔστι, καὶ τοῦτό ἐστι τὸ ἐν οὐ τεκτονική, οὐδὲ
 χαλκεία, οὐδὲ κεραιμία, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη καὶ
 325 τὸ ὄσιον εἶναι, καὶ συλλήβδην ἐν αὐτῷ προσαγορεύω εἶναι
 ἀνδρὸς ἀρετῆν· εἰ τοῦτ' ἔστιν οὗ δεῖ πάντας μετέχειν καὶ
 μετὰ τούτου πάντ' ἄνδρα, ἐάν τι καὶ ἄλλο βούληται μαν-
 θάνειν ἢ πράττειν, οὕτω πράττειν, ἄνευ δὲ τούτου μή, ἢ
 τὸν μὴ μετέχοντα καὶ διδάσκειν καὶ κολάζειν καὶ παῖδα
 καὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα, ἕωςπερ ἂν κολαζόμενος βελτιῶν
 γένηται, ὅς δ' ἂν μὴ ὑπακούῃ κολαζόμενος καὶ διδασκόμε-
 B νος, ὡς ἀνίατον ὄντα τοῦτον ἐκβάλλειν ἐκ τῶν πόλεων ἢ
 ἀποκτείνειν· εἰ οὕτω μὲν ἔχει, οὕτω δ' αὐτοῦ πεφνότος
 οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες εἰ τὰ μὲν ἄλλα διδάσκονται τοὺς υἱεῖς,

E. εἶπερ μέλλει πόλις εἶναι] Ald. Bas. I cum aliquot codd. mss. πόλις εἶναι. Flor. b. in marg. πόλις τις εἶναι., unde lectionis illius origo apparet. v. p. 326 E.

P. 325. B. οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες εἰ τὰ μὲν ἄλλα] In his Heusdinus εἰ delendum censuit.

aliquid est, cuius omnes cives debent participes esse, idque in iustitia et virtute consistit, quam omnes homines doctrina et institutione parari posse existimant (c. XIII.), efficitur, ut isti viri boni, qui filiis virtutem non tradant, ratione agant satis mira. Deinde (c. XV) docet, iis ipsis id praecipuae esse curae, ut filios ad virtutem adducant, denique explicat, cur haec patrum cura saepe prospero eventu careat.

P. 325. καὶ συλλήβδην — ἀνδρὸς ἀρετῆν] denique uno nomine illud appello hominis virtutem. De addito εἶναι v. ad p. 311 E.

εἰ τοῦτ' ἔστιν οὗ δεῖ —] si, inquam, hoc est etc. Nam denuo filium orationis redorditur. Mox iterum post longiorem verborum ambitum: εἰ οὕτω μὲν ἔχει κτέ., si igitur res ita se habet. In his οὗ δεῖ κτέ. a relativo transit ad demonstrativum μετὰ τούτου. Nam proprie

pergere debebat: καὶ μεθ' οὗ. Sed prorsus eodem modo Phileb. p. 12 B: ἢν ὅδε Ἀφροδίτην μὲν λέγεσθαί φησι, τὸ δ' ἀληθέστατον αὐτῆς ὄνομα Ἡδονὴν εἶναι. et alibi sexcenties. Itaque nihil habet offensivis quod mox adduntur haec: ἢ τὸν μὴ μετέχοντα — κολάζειν, ad quae apparet mente repetendum esse verbum δεῖ. Deinde verbo οὕτω ante πράττειν quasi iteratur praecedens illud μετὰ τούτου. Stallb.

καὶ παῖδα καὶ ἄνδ. κ. γυναικα] Quum de coercitione agatur, ratio non obscura est, cur puer primo loco, ultimo femina posita sit, v. ad p. 314 A.

B. οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες εἰ τὰ μὲν ἄλλα —] Non video repetitum hoc εἰ quid molestiae afferrat. Neque haereo in voculae collocatione. Nam istud οἱ ἀγαθοὶ cum vi dicitur ideoque tum primum locum in hac verborum comprehensione occupat, tum iteratur in periodi clausula. Stallb.

τοῦτο δὲ μή, σκέψαι, ὡς θαυμασίως γίνονται οἱ ἀγαθοί.
 ὅτι μὲν γὰρ διδακτὸν αὐτὸ ἡροῦνται καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ,
 ἀπεδείξαμεν· διδακτοῦ δὲ ὅτος καὶ θεραπευτοῦ, τὰ μὲν
 ἄλλα ἄρα τοὺς υἱεῖς διδάσκονται, ἐφ' οἷς οὐκ ἔστι θάνατος
 ἢ ζημία, ἐὰν μὴ ἐπιστῶνται, ἐφ' ὧν δὲ ἢ τε ζημία θάνα-
 τος αὐτῶν τοῖς παισὶ καὶ φυγαὶ μὴ μαθοῦσι μηδὲ θερα- C
 πευθεῖσιν εἰς ἀρετῆν, καὶ πρὸς τῷ θανάτῳ χρημάτων τε
 δημεύσεις καὶ ὡς ἔπος εἶπειν συλλήβδην τῶν οἰκῶν ἀνα-

θάνατος ἢ ζημία] Bodl. Vind. Venet. S. Ambros. θ. ἢ ζημία. Male; v. annot. Dein libri omnes ἐφ' ὧν δέ, pro quo Stallbaum et rec. editor. de Heindorfia coniectura scrips. ἐφ' ὧ δέ. Sauppium vero nunc librorum scripturam vindicavit, cf. Stud. philol. p. 849 sq. Pro ἐπιστῶνται, quod exhibet Venet. Σ., vulgo ἐπίστωνται legitur. — Coislin. ἢ γε ζημία. v. annot.

ὡς θαυμασίως γίνονται] vide, quam mire isti boni se habeant vel, quam mira istorum bonorum ratio evadat, videlicet ex hoc tuo iudicio. Adverbium θαυμασίως Schleiermacher in θαυμασίοι mutandum censuit eique nos etiam nuper assensi sumus. Fortasse tamen tolerari potest. Sauppium ad id defendendum hos locos attulit: Plutarch. mor. 127 A: ὡς οἱ παρὰ Πλάτωνα δειπνήσαντες καὶ εἰσαύριον ἠδέως γίνονται. 686 B: τοὺς παρὰ Πλ. δειπνήσαντας καὶ τῇ ὑστεραία καλῶς γίνεσθαι. Conf. O. Schneider ad Isocr. Panegy. §. 5.

ἐφ' ὧν] Protagoras, ut vulgarem loquendi modum sequeretur, dicere debuit ἐφ' οἷς, v. Lys. or. 22, 5: πεποίηκε παρὰ τοὺς νόμους, ἐφ' οἷς θάνατος ἢ ζημία. Aeschin. or. 3, 250: ἐφ' οἷς ἔστιν ἐκ τῶν νόμων ζημία θάνατος. Sed quum ἐφ' οἷς his deinceps positum sophistae molestum videretur, orationis variandae gratia, quod minus affertur sed non minus graecum erat, dicere maluit. Conf. Isocr. or. 15, 20; καὶ γὰρ αἰσχρὸν ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων πραγμάτων ἐλεγονεστάτους ὁμολογεῖσθαι εἶναι. . . ἐπὶ δὲ τοῖς ἀγῶσι τοῖς ἐνθάδε γιγνομένοις τάναντία τῇ

δόξῃ φαίνεσθαι πράττοντας; cf. supra p. 318 A et ad p. 324 C.

ἢ τε ζημία θάνατος — καὶ πρὸς τῷ θάτῳ.] Vocula τε aptius collocata esset post θάνατος, sed ista ἢ ζημία θάνατος, si sensum spectas, unam sane notionem efficiunt. Quamobrem τε primo adhaerescit vocabulo. Ceterum mirandum non est, quod in hac similibusque locutionibus v. ζημία articulum praefixum habet. Significatur enim poena legibus constituta. Demosth. or. 19. 127: τῶν τοιούτων ὁ νόμος θάνατον τῆν ζημίαν εἶναι κελεύει. Ibid. §. 331: ὅς θάνατον κελεύει τούτων τῆν ζημίαν εἶναι. Ibid. §. 286. al. Stallb.

καὶ ὡς ἔπος εἶπειν συλλήβδην —] et, ut uno verbo comprehendam, domorum eversiones; ut Antiphontis domus eversa totumque genus infamatum est, v. de decem orat. I. p. 834. Non igitur Protagoras h. l. verbis ὡς (ἔπος) εἶπειν, de quibus v. p. 317 A, vim vocis ἀνατροπαί ut veritatem excedentis lenit, cf. de Leg. p. 728 A: πᾶς γὰρ ὁ τ' ἐπὶ γῆς καὶ ὑπὸ γῆς χροσὸς ἀρετῆς οὐκ ἀντάξιός· ὡς δὲ εἶπειν συλλήβδην, ὅς ἄπερ ἂν νομοθέτης . . τάττη . . μὴ ἐθέλη ἐπιτηδεύειν . . οὐκ οἶδε . . ψυχὴν κακοσχημονέστατα διατιθεῖς.

τροπαί, ταῦτα δ' ἄρα οὐ διδάσκονται, οὐδ' ἐπιμελοῦνται πᾶσαν ἐπιμέλειαν; Οἴεσθαί γε χρῆ, ὡς Σώκρατες.

Cap. XV. Ἐκ παιδῶν σμικρῶν ἀρξάμενοι μέχρι οὐ-
περ ἂν ζῶσι καὶ διδάσκουσι καὶ νουθετοῦσιν. ἐπειδὴν
θάττον συνιῆ τις τὰ λεγόμενα, καὶ τροφὸς καὶ μήτηρ καὶ
παιδαγωγὸς καὶ αὐτὸς ὁ πατὴρ περὶ τούτου διαμάχονται,
D ὅπως ὡς βέλτιστος ἔσται ὁ παῖς, παρ' ἑκάστου καὶ ἔργον

Cap. XV. C. μέχρι οὐπερ ἂν ζ.] Sic codd. fere omnes. Vulgo
μέχρις οὐπερ, sed μέχρις a Platonis usu videtur abhorruisse, v. Stallb.
ad Sympos. c. XXIX. in. Aliter statuunt Lobeck. ad Phryn. p. 14.
Krüger. ad Dionys. Hal. Hist. p. 108., qui tamen variarum lectionum
apud Platonem rationem non subduxerunt.

θάττον συνιῆ τις] Sic Vat. pro vulg. συνιῆ. Bodl. accentu
caret. v. Buttman. Gr. Ampl. T. I. p. 543. Krüger. Gr. 38. 1, 5.

D. ὅπως ὡς βέλτ.] Recent. editiones inde ab Hermanniana cum
Bodl. Vind. Vat. Θ. τ. ὡς omittunt. Male.

C. ταῦτα δ' ἄρα οὐ διδ.] Prorsus eodem modo post ἄρα
infertur δ' ἄρα Criton. p. 50 E: ἢ πρὸς μὲν ἄρα σοὶ τὸν πατέρα
οὐκ ἔξ ἴσον ἦν τὸ δίκαιον — πρὸς δὲ τὴν πατρίδα ἄρα καὶ
τοὺς νόμους ἔξεται σοι; De Re-
publ. X. p. 600 D: ἄλλα Πρωτα-
γόρας μὲν ἄρα . . καὶ Πρόδικος
. . φιλοῦνται, Ὀμηρον δ' ἄρα . .
ἀναφθεῖν ἂν . . εἶον; Usurpatur
haec ratio cum vi quadam et gra-
vitate in conclusione a minore ad
maius, quam dialectici vocant,
quum id, quod secundo loco com-
memoratur, propter rei antea
memoratae conditionem absur-
dum et ineptum videri significatur.
Similia notavimus ad Apolog.
Socr. p. 34 C. De repetito δὲ
v. Buttman. ad Demosth. Mid-
dian. p. 155. Stallb.

Οἴεσθαί γε χρῆ] Saep̄ Plato
hac formula usus est, ut Phaedon.
p. 68 B. Criton. p. 53 C. 54 B.

Cap. XV. Est hoc caput ad-
modum notabile, quippe ex quo
puerorum educatio et institutio,
quae apud Athenienses illa aetate
vigeat, optime cognosci possit.
Conf. Creuzer. Orat. de civitate
Athenar. p. 21 et 57. L. Wiese, viri
illustrissimi, commentat. quae
inscripta est: In optima Platonis
civitate qualis sit puerorum in-

stitutio (Premislav. 1834. 4) p. 8
sq. Becker Charicl. I, 19—66.
Cramer Histor. Educat. et In-
stitut. I. p. 280 sqq.

Ἐκ παιδῶν σμικρῶν —]
Protagoras ipse dicere solebat:
φύσεως καὶ ἀσκήσεως διδασκαλία
δεῖται, καὶ ἀπὸ νεότητος δὲ ἀρ-
ξάμενος δεῖ μανθάνειν. Cramer
Anecd. Par. I. p. 171.

μέχρι οὐπερ ἂν ζῶσι] int.
οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες. De rep. 471 B:
μέχρι τούτου ποιησονται τὴν
διαφορὰν, μέχρι οὐ ἂν οἱ αἰτιοὶ
ἀναγκασθῶσι . . δοῦναι δίκην. De
re optime Plato ipse de L. p. 729 C:
παιδεία νέων διαφέρονσά ἐστιν οὐ
τὸ νουθετεῖν, ἀλλ' ἅπερ ἂν ἄλλον
νουθετῶν εἴποι τις, φαίνεσθαι
ταῦτα αὐτὸν δρῶντα διὰ βίον.

ἐπειδὴν θάττον —] Imita-
tus est hunc locum conscriptor
libri De rep. Lacedaemon. II. 1:
ἐπειδὴν τάχιστα οἱ παῖδες τὰ λε-
γόμενα ξυνηῶσιν, εὐθύς μὲν ἐπ'
αὐτοῖς παιδαγωγὸς θεράπωντας
ἐφιστάσιν, εὐθύς δὲ πέμπουσιν
εἰς διδασκάλων μαθησομένων
καὶ γράμματα καὶ μουσικὴν καὶ
τὰ ἐν παλαιστοῖς.

D. ὅπως ὡς βέλτιστος —]
Opus est ὡς, quod in filiis edu-
candis nemo sanus eo spectat, ut
omnes alios virtute superent, quae
res apud veteres, ut Aristides

καὶ λόγον διδάσκοντες καὶ ἐνδεικνύμενοι, ὅτι τὸ μὲν δί-
καιον, τὸ δὲ ἄδικον, καὶ τότε μὲν καλόν, τότε δὲ αἰσχρόν,
καὶ τότε μὲν ὄσιον, τότε δὲ ἀνόσιον, καὶ τὰ μὲν ποιεῖ, τὰ
δὲ μὴ ποιεῖ. καὶ ἂν μὲν ἐκὼν πείθεται· εἰ δὲ μὴ, ὥσπερ
ξύλον διαστρεφόμενον καὶ καμπτόμενον εὐθύνουσιν ἀπει-
λαῖς καὶ πληγαῖς. Μετὰ δὲ ταῦτα εἰς διδασκάλων πέμπο-
ντες πολὺ μᾶλλον ἐντέλλονται ἐπιμελεῖσθαι εὐνοσμίας τῶν
παιδῶν ἢ γραμμάτων τε καὶ κιθαρίσεως. οἱ δὲ διδάσκαλοι E
τούτων τε ἐπιμελοῦνται, καὶ ἐπειδὴν αὐτὰ γράμματα μάθωσι
καὶ μέλλωσι συνήσειν τὰ γεγραμμένα, ὥσπερ τότε τὴν
φωνήν, παρατιθέασιν αὐτοῖς ἐπὶ τῶν βάρθρων ἀναγιννώ-

τὰ μὲν ποιεῖ, τὰ δὲ μὴ] Sic Bodl. et Vat. unde Bekker. as-
sumpsit probantibus ceteris editor. praeter Stallb. qui vulg. τάδε μὲν
— τάδε δὲ servavit.

sensit, ne periculo quidem vacua
erat, sed ut quam optimi fiant et
quantum per eorum indolem licet,
virtute ornentur. Vel Persarum
rex eunuchos, quibus corpus filii
ab ortu recentis curandum trade-
bat, iussit μηχανᾶσθαι, ὅπως οἱ
κάλλιστος ἔσται (Alcib. I. p. 121 D).
Conf. Euripid. Med. v. 289: χρῆ δ'
οὐποθ', ὅστις ἀρτίφρων πέφυκ'
ἀνήρ Παιδᾶς περισσῶς ἐκιδι-
ασθεῖται σοφοῦς.

ἂν μὲν ἐκὼν πείθεται] Intell.
εὐ ἔχει, frequenti ellipsi.
v. Gregor. Corinth. de Dialect.
p. 47 sqq. et supra p. 311 D.

Μετὰ δὲ ταῦτα εἰς διδ.
πέμπ.] Omnis liberorum insti-
tutio quum in arbitrio parentum
posita esset, ut nec quando pueri
nec cui in disciplinam tradendi
essent, publice praescriberetur,
coniectura id perspicipotes, quod
Protagoras ipse paulo post dicit,
puerum alium alio aetatis anno
scholam frequentare coepisse;
p. 326 C: οἱ τούτων νειεῖς προ-
αιεῖτατα εἰς διδασκάλων τῆς ἡλι-
κίας ἀρξάμενοι φοιτᾶν ὀψιαιεῖτατα
ἀπαλλάττονται. Sed quoto ae-
tatis anno rectissime id fieret, de
ea re iam inter veteres magna
erat dissensio. Plerique viri docti
pueros septem annis minores lit-
teris instituendos non putaverunt,
quia illa demum aetas et intel-
lectum disciplinarum capere et

laborem pati posset, v. Quintil.
Inst. Orat. I. 1, 15. Platoni vero
ne ea quidem aetas animi exco-
lendi studio matura visa est; quin
ille pueros ad decimum usque ae-
tatis annum ad corporis tantum
exercitationes artesque incum-
bere voluit, ut decennales demum
in scribendo et legendo exerceren-
tur, v. de Leg. p. 809 E. — Publi-
ca cura eo tantum spectavit, ne
quid in scholis contra honestatem
fieret, v. Aeschin. or. 1, 9 sqq. Plat.
de Leg. p. 804 E. Xenoph. Cyrop.
1. 2, 2. al.

ἐπειδὴν γράμματα μά-
θωσι] int. γράψαι τε καὶ ἀνα-
γινῶναι (de Leg. p. 810 B). Solo
ap. Lucian. Anach. 21: γράμμα-
τα γράψασθαι καὶ τοσοῦς αὐτὰ
ἐπιλέξασθαι διδάσκουμεν. — ὡς-
περ τότε. quem admodum an-
tea, v. Phaedr. p. 271 E. Gorg.
p. 488 C. al.

ἐπὶ τῶν βάρθρων] βάρθρα
sunt subsellia scholastica,
v. ad p. 315 C. Commentarii in-
star est locus Legg. p. 810 E: λέ-
γα μὲν, ὅτι ποιηταὶ τε ἡμῖν εἰσὶ
τινες ἐπὶ τῶν ἐξαμέτρων ἀμφολλοὶ
καὶ τριμέτρων καὶ πάντων δὴ
τῶν λεγομένων μέτρων, οἱ μὲν
ἐπὶ σπουδῆν, οἱ δὲ ἐπὶ γέλωτα
ἀσκησάντες, ἐν οἷς φασὶ δεῖν —
τούς ὀρθῶς παιδευομένους τῶν
νέων τρέφειν καὶ διακορεῖς ποι-

σκειν ποιητῶν ἀγαθῶν ποιήματα καὶ ἐκμανθάνειν ἀναγ-
 326 κάζουσι, ἐν οἷς πολλὰ μὲν νοουθετήσεις ἐνεῖσι, πολλὰ δὲ
 διέξοδοι καὶ ἔπαινοι καὶ ἐγκώμια παλαιῶν ἀνδρῶν ἀγα-
 θῶν, ἵνα ὁ παῖς ζηλῶν μιμῆται καὶ ὀρέγεται τοιοῦτος γε-
 νέσθαι. οἱ τ' αὖ καθαρίζονται ἕτερα τοιαῦτα σωφροσύνης τε
 ἐπιμελοῦνται καὶ ὅπως ἂν οἱ νέοι μηδὲν κακοῦ γῶσι. πρὸς
 δὲ τούτοις, ἐπειδὴν καθαρίζουν μάθωσι, ἄλλων αὖ ποιητῶν
 B ἀγαθῶν ποιήματα διδάσκουσι, μελοποιῶν, εἰς τὰ καθαρί-

εἶν, πολυηκόους τ' ἐν ταῖς ἀνα-
 γνάσεσι ποιοῦντας καὶ πολυμα-
 θεῖς, ὅλους ποιητὰς ἐκμανθάν-
 οντας· οἱ δὲ ἐν πάντων κερά-
 λαια ἐκλέξαντες καὶ τινὰς ὅλας
 ῥήσεις εἰς ταῦτο ξυναγαγόντες
 ἐκμανθάνουν φασὶ δεῖν εἰς μνή-
 μην τιθεμένους, εἰ μέλλει τις
 ἀγαθὸς ἦμῖν καὶ σοφὸς ἐν πο-
 λυπείριᾳ καὶ πολυμαθίᾳ γενέ-
 σθαι. Stallb.

ποιητῶν ἀγαθῶν ποιή-
 ματα] Phaedr. p. 278 C: Ὁμήρω
 καὶ εἴ τις ἄλλος αὖ ποιήσιν ψι-
 λήν συντέθεικε. Grammatistae
 enim carmina musicis modis car-
 rentia tradiderunt, quibus in pro-
 ximis lyrica opponuntur; v. de
 Leg. p. 810 B, ac plerique, ut par
 erat, Homeri maxime carmina
 tractabant, etsi erant qui illa ut
 nimis prisca fastidirent. Plutarch.
 Alcib. VII: ἐπέστη (Ἀλκιβιάδης)
 γραμματοδιδασκάλω καὶ βιβλίον
 ἤτησεν Ὀμηρικόν· εἰπόντος δὲ
 τοῦ διδασκάλου, μηδὲν ἔχειν
 Ὀμηρον, κοινὸν καὶ καθιόμενος
 αὐτοῦ, παρήλθεν. Ἐτέρου δὲ
 φήσαντος, ἔχειν Ὀμηρον ὅφ' αὐ-
 τοῦ διωρθωμένον· εἶτ', ἔφη,
 γράμματα διδάσκεις... καὶ οὐχὶ
 τοὺς νέους παιδεύεις. Praeter
 Homerum Hesiodus et Theognis
 in scholis usui erant, de illo v.
 Aeschin. or. 3, 73, de hoc Welcker
 Theogn. p. 72. Isocrat. 2, 43.

ἐκμανθάνειν] int. in scholis
 ipsis. Ratio qua in hac re usi
 sunt grammatae memoratur
 Euthyd. p. 276 C: τί δέ, ὦ Κλεινία,
 ὁπότε ἀποστοματίζοι ἡμῖν ὁ
 γραμματιστής, πότεροι ἐμάνθη-
 νον τῶν παιδῶν τὰ ἀποστοματι-
 ζόμενα, οἱ σοφοὶ ἢ οἱ ἀμαθεῖς;

P. 326. πολλὰ δὲ διέξο-
 δοι —] Διεξελθεῖν τῷ λόγῳ est
 oratione persequi: quod saepe
 numero copiosa narrationis ha-
 bet significationem. Itaque διεξ-
 οδοι sunt narrationes de
 virtutibus laudibusque vi-
 rorum clarorum et illu-
 strium. Stallb.

οἱ τ' αὖ καθαρίζονται —]
 De citharistarum munere et of-
 ficio deque musica ab ingenuis
 adolescentibus mature discenda
 et exercenda v. Legg. p. 812 A.
 sqq. de Republ. III. p. 398 sqq.
 Aristotel. Polit. VIII. 5. Plu-
 tarch. de Music. T. V. P. II. p.
 662 ed. Wyttent. Aristoph.
 Nub. v. 966: εἶτ' αὖ (ὁ καθαρι-
 στής) προμαθεῖν ἄσμ' ἐδίδασκεν
 τῶ μῆρῳ μὴ ξυνέχοντας, Ἡ Παλ-
 λάδα περσέπολιρ δεινάν, ἢ
 Τηλέπορον τι βόαμα, Ἐντει-
 ναμένους τῆν ἄρμονίαν, ἣν οἱ
 πατέρες παρέδωκαν. Stallb. Plato
 pueros tredecim annos natos ad
 musicam accedere et per tres
 deinceps annos fidibus discere
 vult de Leg. p. 809 E.

ἕτερα τοιαῦτα] tali iti-
 dem modo, v. ad p. 318 A et in-
 fra p. 344 D: καὶ γεωργόν —
 ἀμύχανον ἂν θεῖη καὶ ἱατρον
 ταῦτά ταῦτα. Stallb.

οἱ νεῖρι] Aristot. Pol. VIII. 6:
 ἢ μὲν οὖν Ἀργύρον πλαταγή ἐστὶ
 τοῖς νηπίοις ἀρμόττοσα τῶν
 παιδιῶν, ἢ δὲ παιδεία πλαταγή
 τοῖς μείζοσι τῶν νέων.

εἰς τὰ καθαρίσματα ἐντεί-
 νοντες] citharoedicis modis in-
 cludentes. Nam τόνος quum et
 ad vocum fidiumve cantum per-
 tineat et ad versuum mensuram s.

σματα ἐντείνοντες, καὶ τοὺς ῥυθμούς τε καὶ τὰς ἄρμονίας
 ἀναγκάζουσι οἰκειοῦσθαι ταῖς ψυχαῖς τῶν παιδῶν, ἵνα
 ἡμερώτεροί τε ᾦσι, καὶ εὐρυθμότεροι καὶ εὐαρμοστότεροι
 γινόμενοι χρήσιμοι ᾦσιν εἰς τὸ λέγειν τε καὶ πράττειν·
 πᾶς γὰρ ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου εὐρυθμίας τε καὶ εὐαρμο-
 στίας δεῖται. ἔτι τοίνυν πρὸς τούτοις εἰς παιδοτριβίου πέμ-
 πουσιν, ἵνα τὰ σώματα βελτίω ἔχοντες ὑψηρετώσι τῇ δια-
 νοίᾳ χρηστῇ οὔσῃ, καὶ μὴ ἀναγκάζονται ἀποδειλιάν δια C
 τῆν πονηρίαν τῶν σωμάτων καὶ ἐν τοῖς πολέμοις καὶ ἐν

P. 326. B. ἔτι τοίνυν πρὸς τούτοις] Paris. E. et Flor. b.
 πρὸς τούτοις omittunt, probante Bekkero.

metrum, ἐντείνειν τι est aliquid
 vel musicis modis vel versu in-
 cludere; hac significatione po-
 situm est Phaedon. p. 60 D: περὶ
 τῶν ποιημάτων ὧν πεποιήκας,
 ἐντείνας (sc. εἰς ἔπος s. εἰς μέ-
 τρον) τοὺς τοῦ Ἀσώπου λόγους..
 ἄλλοι τινὲς με ἤρουντο.

ἀναγκάζουσι οἰκειοῦ-
 σθαι ταῖς ψυχαῖς] Disciplinas
 honestas puerorum animis fletu
 impressas esse tradit Xenoph.
 Cyrop. II. 2, 14: κλαύμασι διδά-
 σκαλοι παιδῶν ἀγαθὰ μαθήματα
 μηχανῶνται, conf. Aristot. Pol.
 VIII. 5: οὐ παύζουσι μανθάνον-
 τες· μετὰ λυπῆς γὰρ ἢ μάθησις.
 De sententia idem eodem capite
 extr. πολλοὶ φασὶ τῶν σοφῶν οἱ
 μὲν ἄρμονίαν εἶναι τῆν ψυχῆν,
 οἱ δ' ἔχειν ἄρμονίαν.

B. ἵνα ἡμερώτεροί τε ᾦσι,
 καὶ εὐρ.] Quam praeclare ve-
 teres de vi et efficacia musices
 senserint, quum multi loci alio-
 rum scriptorum testantur, tum
 Platonis verba de Republ. III.
 p. 401 D. E, ubi inter alia:
 καταδύεται, inquit, εἰς τὸ ἐντὸς
 τῆς ψυχῆς ὁ τε ῥυθμὸς καὶ ἄρ-
 μονία, καὶ ἐρρωμενέστατα ἄπτε-
 ται αὐτῆς φέροντα τῆν εὐσχη-
 μοσύνην, καὶ ποιεῖ εὐσχημονά,
 ἐάν τις ὀρθῶς τραπῆ. Stallb.

πᾶς γὰρ ὁ βίος —] Aristi-
 des Quintil. de Music. I.
 p. 2: πᾶσα ἡλικία καὶ σύμπας
 βίος, ἀπασα δὲ πρᾶξις μουσικῇ
 μόνῃ τελείως ἂν κατακοσμηθῆι.
 Cicero de Offic. I. 40: Sic-

ut in fidibus aut in tibiis,
 — sic videndum est in vi-
 ta, ne forte quid discrepet,
 vel multo etiam magis, quo
 maior et melior actionum
 quam sonorum concentus
 est. Stallb.

ἔτι τοίνυν πρὸς τούτοις]
 Aristoph. Plut. v. 1002: καὶ πρὸς
 ἐπὶ τούτοις εἶπε. De simili ser-
 monis ubertate v. Lobeck. ad
 Phrynich. p. 754.

εἰς παιδοτριβίου πέμ-
 πουσιν] Pueri enim, postquam litterarum
 et artis musicae initia perce-
 perant, paedotribiarum discipli-
 nae tradebantur, a quibus in pa-
 laestris artem gymnasticam do-
 cerentur. Plat. de Republ. III.
 p. 403 C: μετὰ δὴ μουσικῆν
 γυμναστικῇ θροεπτεῖοι οἱ νεανία.
 Alcibiad. I. p. 106 E Socrates
 ad Alcibiadem: ἔμαθες γὰρ σύ
 γε, κατὰ μνήμην ἐμῆν, γράμμα-
 τα καὶ καθαρίζειν καὶ παλαίειν.
 Legg. VII. p. 813 A sqq. Crit.
 p. 50 D. Aristoph. Nubb. v. 973
 item post citharistam mentionem
 magistri gymnastici facit. Ceterum
 Hesychius, Photius, alii, v. παιδοτριβίης per γυμνα-
 στῆς interpretantur. Haec fere
 Stallb. Dolendum est, quod So-
 crates hanc rem ut in vulgus no-
 tam leviter modo attigit apud
 Xenoph. Mem. III. 5, 22, ubi Pe-
 ricli minori: οἰμαί σε, inquit,
 οὐδὲν ἤπτον ἔχειν εἰπεῖν ὁπότε
 στρατηγεῖν ἢ ὁπότε παλαίειν
 ἤρξω μανθάνειν. Id vero dubium

ταῖς ἄλλαις πράξεσι. καὶ ταῦτα ποιῶσιν οἱ μάλιστα δυνάμενοι μάλιστα· μάλιστα δὲ δύνανται οἱ πλουσιώτατοι, καὶ οἱ τούτων υἱεῖς προαιτάτα εἰς διδασκάλων τῆς ἡλικίας ἀρξάμενοι φοιτῶν ὄψιατάτα ἀπαλλάττονται. Ἐπειδὴν δὲ ἐκ διδασκάλων ἀπαλλαγῶσιν, ἡ πόλις αὐτοὺς τε νόμους ἀναγκάζει μανθάνειν καὶ κατὰ τούτους ζῆν κατὰ παράδειγμα, ἵνα μὴ αὐτοὶ ἐφ' αὐτῶν εἰκὴ πράττωσιν, ἀλλ' ἀτεχνῶς ὥσπερ οἱ γραμματισταὶ τοῖς μήπω δεινοῖς γράφειν τῶν παιδῶν ὑπογράφαντες γραμμὰς τῇ γραφίδι οὕτω τὸ γραμματεῖον διδάσκει καὶ ἀναγκάζουσι γράφειν κατὰ τὴν

C. οἱ μάλιστα δυν. μάλιστα] Libri οἱ (Bodl. οὐ) μάλιστα δυν. Alterum μάλιστα ex Heindorfii coniectura additum, qui recte: Quid, inquit, qui non possunt magis quam ceteri (μάλιστα), num facere negligunt prorsus? Hoc dicens Protagoras suam ipse argumentationem labefactasset.

κατὰ τούτους ζῆν κατὰ παράδειγμα] Elegans est coniectura Heindorfii: κατὰ τούτους ζῆν καθάπερ παράδειγμα, i. e. καθάπερ κατὰ παράδειγμα. Sed v. Hanow Exercit. in Com. Graec. I. p. 140. Dobreis ad Aristoph. Plat. v. 314. Schaefer ad Lam. Bos. p. 782; cf. ann. ad p. 337 E.

D. τὸ γραμματεῖον διδάσκει] V. γραμματίον, quod e Bodl. et Vat. Bekker. mutavit.

non videtur, quin pueri iisdem annis, quibus litteraturam et musicam docebantur, corporum etiam exercitationi in palaestra vacaverint. Eisdem autem artibus, quas a paedotriba didicerant, postea e pueris egressi in gymnasiis nullo docente operam dederunt.

C. προαιτάτα. τῆς ἡλικίας] Poll. Onom. I. 69: τὸ προαιτάτα καὶ ὄψιατάτα οὐκ ἐπὶ ἡμέρας μέρους ἀλλ' ἐπὶ χρόνον λέγεται. ὡς ἐπὶ τῶν τι πραττόντων πρό καιροῦ ἢ μετὰ καιρὸν, παρὰ τῆς ἡλικίας καὶ προαιτέρον καὶ προαιτάτα, ὄψις τῆς ἡλικίας, ὄψιατέρον, ὄψιατάτα, v. p. 310 C.

ἡ πόλις — ἀναγκάζει μανθάνειν] Apud Lacedaemonios quidem, quorum leges (ῥῆτραί) non scriptae essent, id factum est; sed de tali Atheniensium cura publica nihil, quod sciam, aliunde constat. Solo ipse apud Lucianum (Anachars. c. 22) Scythae illi hospiti dicit: ὄψιμιζόμεν τὰς γνώμας (τῶν νέων), νόμους τε τοὺς κοινούς ἐκδιδάσκον-

τες, οἱ δημοσίᾳ πᾶσι πρόκεινται ἀναγιγνώσκειν μεγάλους γραμμάτων ἀναγεγραμμένοι. Andocid. or. I. 84: τοὺς νεοσυμένους τῶν νόμων ἀναγράφειν εἰς τὸν τοίχον. . . σκοπεῖν τῷ βουλομένῳ. Harpocrat. s. v. ὁ κατῶθεν νόμος. Poll. Onom. VIII. 128. Publice igitur illae leges propositae erant, ut disci possent; et discerantur, quia si cuius scientiam fugiebant, qui sui iuris esset, cum imperiti incommodo id factum est, v. Aeschin. or. 1, 18.

D. αὐτοὶ ἐφ' αὐτῶν εἰκὴ περ.] ipsi perse, respicit Socratis verba αὐτοὶ περιούνητες νέμονται ὥσπερ ἄφρονοι, ἐάν που αὐτόματοι περιτύχῳσι τῇ ἀρετῇ p. 320 A. cf. p. 323 C.

ὑπογράφαντες γραμμὰς] Hodie pueri ante quam singularum litterarum formae suis ac propriis ductibus lineatae iis imitandae proponuntur, variorum generum ductibus ac lineis formandis exercentur; talia lineamenta, quibus figurae litterarum

ὑφήγησιν τῶν γραμμῶν, ὡς δὲ καὶ ἡ πόλις νόμους ὑπογράφασα, ἀγαθῶν καὶ παλαιῶν νομοθετῶν εὐρήματα, κατὰ τούτους ἀναγκάζει καὶ ἄρχειν καὶ ἄρχεσθαι, ὅς δ' ἂν ἐκτὸς βαίνη τούτων, κολάζει· καὶ ὄνομα τῇ κολάσει ταύτη καὶ παρ' ὑμῖν καὶ ἄλλοθι πολλαχῶ, ὡς εὐθυνοῦσης τῆς E δίκης, εὐθύναι. Τοσαύτης οὖν τῆς ἐπιμελείας οὕσης περὶ ἀρετῆς ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, θαυμάζεις, ὦ Σώκρατες, καὶ ἀπορεῖς, εἰ διδασκὸν ἔστιν ἀρετῆ; Ἀλλ' οὐ χρὴ θαυμάζειν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον, εἰ μὴ διδασκὸν.

Cap. XVI. Διὰ τί οὖν τῶν ἀγαθῶν πατέρων πολλοὶ υἱεῖς φαῦλοι γίνονται; τούτο αὐτὸ μάθ'· οὐδὲν γὰρ θαυμαστόν, εἴπερ ἀληθῆ ἐγὼ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν ἔλεγον, ὅτι τούτου τοῦ πράγματος, τῆς ἀρετῆς, εἰ μέλλει πόλις εἶναι, 327 οὐδένα δεῖ ἰδιωτεύειν. Εἰ γὰρ δὴ ὁ λέγω οὕτως ἔχει —

E. τῆς δίκης, εὐθύναι] Steph. εὐθύναι, pravo accentu. Bodl. εὐθύνη superscriptum habet, quod volebat restitutum Cornarius, recte adversante Heindorfio, qui pluralem numerum in formulis forensibus legitimum esse monuit ideoque non sine causa nunc positum.

praeformabantur, grammatae praescripsisse videntur. Plerique interpretes γραμμὰς intelligunt lineas eo consilio a magistris ductas, ut pueri directe s. ad lineam scriberent. Huic interpretationi obstant verba proxima γράφειν κατὰ τὴν ὑφήγησιν τῶν γραμμῶν, pro quibus dicendum fuisset γράφειν κατὰ γραμμήν vel ἐπὶ γραμμῆν. Veteres varias rationes in scribendi arte tradenda secutos esse intelliges e Quintil. Inst. Or. lib. I. c. 1. Senec. epistol. 94. 51.

ὡς δὲ καὶ ἡ πόλις] — Ὡς pro οὕτως dictum ut p. 338 A. ὡς οὖν ποιήσετε. De rep. p. 530 D: ὡς πρὸς ἀστρονομίαν —, ὡς πρὸς ἐναρμόνιον φορέαν. Thucyd. 3, 37: ὡς οὖν χρὴ καὶ ἡμᾶς ποιεῖν. v. Krüg. Gr. 25. 10, 11. Voculam δὲ in comparationibus sic positam copiose illustrant Heindorf. ad Phaedon, p. 72 C et Schaefer. Melett. Crit. Spec. I. p. 59.

ἐν τὸς βαίνη τούτων] De Leg. p. 697 B: τούτων ἂν ἐκτός

τις βαίνη νομοθέτης. Ibid. p. 876 E: μὴ ποτε βαίνειν ἔξω τῆς δίκης. Eadem vi migrandi Plato posuit ἐκβαίνειν de rep. 338 E et ἐξέρχεσθαι de Leg. p. 644 B.

E. εὐθύναι] correctiones. Tim. Lex. p. 125 interpretatur δίκαι κατὰ τῶν ἀρξάντων καπῶς, ubi v. Ruhnken. conf. Aristot. Pol. VI. 8 (1322 C. Bekk.): ἐπεὶ δὲ εἶναι τῶν ἀρχῶν. . . διαχειρίζουσι πολλὰ τῶν κοινῶν, ἀναγκαῖον ἕτερον εἶναι τὴν ληφομένην λογισμὸν καὶ προσεθνήνοσαν. . . καλοῦσι δὲ τούτους οἱ μὲν εὐθύνοους, οἱ δὲ λογιστάς, οἱ δὲ ἐξεταστάς, οἱ δὲ συνηγόρους.

Cap. XVI. τῶν ἀγαθῶν πατέρων — υἱεῖς φαῦλοι] Iam Homerus: παῦροι γὰρ τοὶ παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται, οἱ πλείονες κακίους, παῦροι δὲ τε πατρὸς ἀρετίους (Od. II. 276).

ἐν τοῖς ἐμπροσθεν] P. 323 A. — οὐδένα δεῖ ἰδιωτεύειν recte Heindorfius interpretatur: in ceteris quidem rebus alios esse δημιουργούς,

ἔχει δὲ μάλιστα πάντων οὕτως — ἐνθυμήθητι ἄλλο τῶν ἐπιτηδευμάτων ὁτιοῦν καὶ μαθημάτων προελομένου. εἰ μὴ οἶόν τ' ἦν πόλιν εἶναι, εἰ μὴ πάντες ἀνληταὶ ἤμεν, ὁποῖός τις ἐδύνατο ἕκαστος, καὶ τοῦτο καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ πᾶς πάντα καὶ ἐδίδασκε καὶ ἐπέπληττε τὸν μὴ καλῶς ἀλοῦντα, καὶ μὴ ἐφθόνηι τούτου, ὥσπερ νῦν τῶν δικαίων καὶ τῶν νομίμων οὐδεὶς φθονεῖ οὐδ' ἀποκρύπτεται ὥσπερ τῶν ἄλλων τεχνημάτων — λυσιτελεῖ γὰρ, οἶμαι, ἡμῖν ἢ ἀλλήλων δικαιοσύνη καὶ ἀρετή· διὰ ταῦτα πᾶς παντὶ προθύμως λέγει καὶ διδάσκει καὶ τὰ δίκαια καὶ τὰ νόμιμα —

Cap. XVI. P. 327. καὶ τοῦτο καὶ ἰδίᾳ] καὶ ante ἰδίᾳ accessit e Bodl. Vat. Venetis, Florent. aliis. Mox pro ἐδίδασκε Bekkerus e solo Vatic. © διεδίδασκε dedit.

B. ἀνλητὰς τοὺς υἱεῖς γίνεσθαι] Vulgo γενέσθαι, quod ex plurimis optimisque libris mutatum.

alios ἰδιώτας; in iustitia nemini licere ἰδιώτη esse, sed unumquemque quasi δημιουργόν quendam esse oportere. Verba εἶπερ μέλλει πόλις εἶναι sic intelligas: siquidem civitas futura sit salva et incolumis; ut Criton. p. 50 B: ἢ δοκεῖ σοι οἶόν τε ἐτι ἐκείνην τὴν πόλιν εἶναι καὶ μὴ ἀνατετραφῆναι. Proxima sic intelligas: Nam si, quod ego contendo, neminem debere virtutis minus gnarum aut imperitum esse, vere dictum est, ut est sane, rem tecum considera quovis alio studiorum et disciplinarum genere exempli causa adhibito. Stallb.

P. 327. ὁποῖός τις ἐδύνατο ἕκαστος] Intell. ἀνλητῆς εἶναι.

καὶ ἐπέπληττε τὸν μὴ καλῶς ἀλοῦντα] Accusativus τὸν ἀλοῦντα e verbo ἐδίδασκε pendet, remotiore eo quidem, sed totius sententiae primario, et cum πάντα cohaeret. Rectissime enim Stallbaumius: Poterat, inquit, simpliciter dici: πᾶς πάντα ἐδίδασκε τὸν μὴ καλῶς ἀλοῦντα. Quod

quidem in mente habens scriptor interiectum istud καὶ ἐπέπληττε non respicit, sed casum participii superiori illi πάντα accommodat, v. ad Phaedon. p. 94 D et ann. ad p. 313 B. Similiter mox verba ὥσπερ τῶν ἄλλων τεχνημάτων cohaerent cum remotioribus τῶν δικαίων — οὐδεὶς φθονεῖ, perinde ac si οὐδ' ἀποκρύπτεται non esset interiectum. Veram esse hanc interpretationem docent etiam verba καὶ μὴ ἐφθόνηι τούτου, quae more loquendi pervulgato ad πᾶς πάντα ἐδίδασκε referuntur. P. 320 B: μὴ φθονήσης, ἀλλ' ἐπίδειξον. Lachet. p. 200 B: διδάξω καὶ σέ, καὶ οὐ φθονήσω. Sympos. p. 223 A: ἀλλ' ἔασον, καὶ μὴ φθονήσης τῷ μειρακίῳ ὑπ' ἐμοῦ ἐπαινεθῆναι. Tim. p. 23 D: φθόνος οὐδεὶς, — ἀλλὰ σοῦ τε ἕνεκα ἔρω κ. τ. λ. Men. p. 71 D: εἶπον καὶ μὴ φθονήσης. al. v. Bernhardy De Syntax. Gr. p. 351.

B. διδάσκει καὶ τὰ δίκαια] καὶ rectius abesset et ex syllaba finali verbi διδάσκει videtur manasse. Referuntur haec ad superiora νῦν τῶν δικαίων καὶ τῶν νομίμων οὐδεὶς φθονεῖ.

εἰ οὖν οὕτω καὶ ἐν ἀνλήσει πᾶσαν προθυμίαν καὶ ἀφθονίαν εἶχομεν ἀλλήλους διδάσκειν, οἶμαι ἂν τι, ἔφη, μᾶλλον, ὃ Σώκρατες, τῶν ἀγαθῶν ἀνλητῶν ἀγαθὸς ἀνλητὰς τοὺς υἱεῖς γίνεσθαι ἢ τῶν φαύλων; οἶμαι μὲν οὐ, ἀλλὰ ὅτου ἔτυχεν ὁ υἱὸς εὐφρέστατος γενόμενος εἰς ἀνλησιν, οὗτος C ἂν ἐλλόγιμος ἠξήθη, ὅτου δὲ ἀφνης, ἀκλεής· καὶ πολλὰ μὲν ἀγαθοῦ ἀνλητοῦ φαῦλος ἂν ἀπέβη, πολλὰ μὲν δ' ἂν φαύλου ἀγαθός. ἀλλ' οὖν ἀνληταὶ γ' ἂν πάντες ἦσαν ἱκανοὶ ὡς πρὸς τοὺς ἰδιώτας καὶ μηδὲν ἀνλήσεως ἐπαύοντα. οὕτως οἶον καὶ νῦν, ὅστις σοι ἀδικιώτατος φαίνεται ἀνθρώπος τῶν ἐν νόμοις καὶ ἀνθρώποις τετραμμένων, δι-

C. ἀλλ' οὖν — γ' ἂν] Libri omnes ἀλλ' οὖν — γοῦν. Correxit Nattmann de Plat. Prot. p. 12.

οὕτως οἶον καὶ] Haec librorum scriptura a Sauppio mutata est in οὕτως ὅου καὶν, sed. v. ann.

εἰ οὖν οὕτω —] Parenthesi absoluta revertitur oratio unde digressa erat: cuius rei indicium facit οὖν, ut Euthydem. p. 290 B. C. Apol. Soer. p. 29 D. p. 40 D. Sympos. p. 201 D. al. Stallb.

οἶμαι ἂν τι, ἔφη, μᾶλλον] Exspectabas μᾶλλον τι. Sed v. Xenoph. Cyrop. I, 6, 11: οἶμαι τι, ἔφη, ἦττον τοῦτο εἶναι αἰσχρόν.

C. οὗτος ἂν ἐλλόγιμος ἠξήθη] i. e. οὗτος ἂν ἠξήθη ὥστε ἐλλόγ. γίνεσθαι. Frequens est haec verborum ἀξίειν, αἰρεῖν, τελεῖν, παιδεύειν, διδάσκειν, al. constructio, quam grammatici appellant prolepsin adiectivi. Demosthen. or. 2, 5: παραμυρομένου μέγας νῦν ἠξήθη. Plat. de Republ. VIII. p. 565 C: ἔνα τινὰ αἰεὶ δῆμος εἴωθε . . . τρέφειν τε καὶ ἀξίειν μέγαν. Aeschyl. Agam. v. 761: μέγαν τελεσθέντα ὄλβον. Eurip. Heraclid. v. 575: διδάσκει σοφούς, redde sapientes, de quo genere loquuntur consulas imprimis Bentley. Epist. ad Mill. p. 18. Valcken. Diatrib. p. 205. Ahlmeier de prolepsin poetica. Paderborn 1827. Meyer commentatio de epithetorum ornant. vi et natura. Eutin. 1837. Aen. Koch. Luc. Char. p. 52 sqq. Stallb. Comparativus usus est Plato

de Leg. p. 681 A: τῶν οἰκήσεων μείζονα ἀξιομένου. Thucyd. IV. 171: τοὺς λόγους μακροτέρους οὐ μνημονοῦμεν. — Deinde ad ἀκλεής per zeugma intelligendum ἐγένετο.

ἀλλ' οὖν ἀνληταὶ γ' ἂν π.] Frequens ἀλλ' οὖν — γε. Sophist. p. 254 C: ἀλλ' οὖν λόγον γε ἐνδεεῖς μηδὲν γιγνώμεθα. Aeschin. or. 3, 11: ἀλλ' οὖν προβάλλεται γέ τι πρὸ τῆς αἰσχύνης. al. Deinde ὡς πρὸς τοὺς ἰδ. est: si cum rudibus comparentur. Stallb.

οὕτως οἶον καὶ νῦν] H. e. quemadmodum credis (v. p. 327 B: οἶμαι ἂν τι μᾶλλον κτέ et οἶμαι μὲν οὐ), si civitas stare non posset, nisi omnes cives essent tibicines, artem tibia canendi nemini defuturam, ita nunc quoque existima, quum, ut vidimus, iustitiam in civibus omnibus inesse oporteat, qui tibi videatur iniustissimus, eum praeditum esse iustitia atque adeo, si cum agrestibus comparetur, antistitem quendam eius virtutis esse. Itaque in verbis δίκαιον αὐτὸν εἶναι partic. ἂν, quam excidisse quidam arbitrati sunt, persententiae rationem ne ferri quidem potest.

ἐν νόμοις καὶ ἀνθρώποις] Stallbaumius semper sibi molesta fuisse dicit verba καὶ ἀνθρώποις, sed egregie illustrantur Isocratis loco or. II. 2, in quo orator

καιον αὐτὸν εἶναι καὶ δημιουργὸν τούτου τοῦ πράγματος,
D εἰ δέοι αὐτὸν κρίνεσθαι πρὸς ἀνθρώπους, οἷς μήτε παιδεία
ἐστὶ μήτε δικαστήρια μήτε νόμοι, μηδὲ ἀνάγκη μηδεμίαι
διὰ παντὸς ἀναγκάζουσα ἀρετῆς ἐπιμελεῖσθαι, ἀλλ' εἶεν
ἄγριοι τινες, οἷοι περ οὖς πέρονσι Φερεκράτης ὁ ποιητῆς
ἐδίδαξεν ἐπὶ Ἀθηναίῳ. ἢ σφόδρα ἐν τοῖς τοιοῦτοις ἀνθρώ-
ποις γενόμενος, ὥσπερ οἱ ἐν ἐκείνῳ τῷ χορῷ μισάνθρωποι,

D. *μισάνθρωποι*] C. F. Heinrichus hanc Pherecratis fabulam eandem fuisse ac Chironem et chorum e Centauris constituisse ratus in commentat., quae inscripta est: Demonstratio et restitutio loci corrupti e Platon. Protagora (Kiliae 1813. 4), *μισάνθρωποι* coniecit, pro quo leniore mutatione *μισάνθρωποι* scribendum censuit Jacobs. Anthol. Palat. III. 2. p. 800. Quas coniecturas reiecit Meineke Fragm. Com. Graec. I. p. 71 sqq. prolato loco Themist. or. 26. p. 323 C.

causas, cur tyranni in virtute comparanda civibus sint inferiores, has profert: τὸς ἰδιώτας ἐστὶ πολλὰ τὰ παιδεύοντα, μέλιστα μὲν τὸ μὴ τρυφᾶν. . . ἐπειδ' οἱ νόμοι. . . ἐτι δ' ἡ παρρησία καὶ τὸ φανερώς ἐξείναι τοῖς τε φίλοις ἐπιπλήξαι καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἐπιθέσθαι ταῖς ἀλλήλων ἀμαρτίαις κτλ. Eiusmodi admonitiones et coercitiones nulla lege constitutae hic sunt intelligendae, quibus solivagus homo non magis quam tyrannus corrigitur.

D. *ἀλλ' εἶεν ἄγριοι τινες* —] H. e. ἀλλ' οἱ εἶεν ἄγριοι τινες, sed quos *figamus* ferros esse et agrestes. Sic enim hic optativus explicandus. v. ad Remp. VIII. p. 549 A. Stallb.

οἷοι περ οὖς πέρονσι Φερεκράτης] Quales erant in fabula quam superiore anno docuit Pherecrates in certamine Lenaico. Ita haec explicuit Casaubonus ad Athen. lib. V. p. 218 D, ubi quo tempore fabula acta sit, his verbis proditur: ἐδιδάχθησαν δὲ οἱ ἄγριοι ἐπ' Ἀριστίωνος ἀρχόντος h. e. Ol. 89, 4, v. praefat. p. 23 Paucis reliquis exceptis et haec fabula et ceterae Pherecratis, qui in veteris comoediae poetis nobilissimis numeratus est et ἀτιμώτατος dicitur Athenaeo p. 268 & intmicerunt. Notum est mentem Pherecrateum, quo invento

ipse videtur gloriari ap. Hephaest. p. 101; v. schol. Arist. Nub. v. 563. Meineke Fragm. Com. Graec. I. 68; II. 283.

ἐπὶ Ἀθηναίῳ] Aristoph. Acharn. v. 504: Ἀπόλοι γὰρ ἐσμεν οὐπὲ Ἀθηναίῳ τ' ἀγῶν, ubi scholiastes: εἰς τὰ Ἀθῆναια καθήκει τὸ δράμα, v. Demosth. or. 21, 10. Agebantur autem Bacchi Lenaei dies festi ac solemnes summa hieme, mense Gamelione, ut docet Proclus ad Hesiod. Op. et D. v. 506: τῷ Γαμηλιῶνι, καθ' ὃν καὶ τὰ Ἀθῆναια περ' Ἀθηναίους. Ἴσως δὲ τούτον (τὸν μῆνα) οὐδ' ἄλλως, ἀλλὰ Ἀθηναίῳνα καλοῦσι. De Lenaeorum origine et celebratione v. Ang. Mommsen Heortologia p. 332 sqq.

ὥσπερ οἱ ἐν ἐκείνῳ τ. χορ. *μισάνθρωποι*] int. ἐγένοντο ἐν τοῖς τοιοῦτοις h. e. ἀγροῖς ἀνθρώποις. Longissime a vero aberrat opinio eorum, qui ἀγροῖους ac *μισάνθρωπους* eosdem esse arbitrantur. Hi enim inter homines educati et sub legibus aequo iure cum ceteris vivere docti propter civium pravitatem hominum coetus urbesque reliquerant, illi ab omni animi cultu semper remoti vel pessimo cive multo erant peiores. Aristoph. Lysistr. v. 812: οὗτος ἄρ' ὁ Τίμων ἄχεθ' ὑπὸ μίσους, πολλὰ καταρασάμενος ἀνδράσι πονηροῖς, ubi schol.: ἐπιεικῆς ἦν καὶ ἐφηνε τοὺς πο-

ἀγαπήσας ἂν, εἰ ἐντύχοις Εὐρυβάτῳ καὶ Φρυγῶνδῳ, καὶ ἀνολοφύρῳ ἂν ποθῶν τῆντων ἐνθάδε ἀνθρώπων πονη-
ρίαν. νῦν δὲ τρυφᾶς, ὃ Σώκρατες, διότι πάντες διδάσκα- E
λοι εἰσιν ἀρετῆς, καθ' ὅσον δύνανται ἕκαστος, καὶ οὐδεὶς
σοὶ φαίνεται. εἶθ' ὥσπερ ἂν εἰ ζητοῖς, τίς διδάσκαλος τοῦ
ἐλληγίξειν, οὐδ' ἂν εἰς φανεῖη, οὐδέ γ' ἂν, οἶμαι, εἰ ζητοῖς, 328
τίς ἂν ἡμῖν διδάξειε τοὺς τῶν χειροτεχνῶν υἱεῖς αὐτῆν

E. *φαίνεται. εἶθ' ὥσπερ*] Sic cum libris omnibus Bekker. et Turicensis. Recentiores editores *φαίνεται εἶναι. ὥσπερ* de Heindorfii coniectura, quae placuit etiam Astio et Stallbaumio. Sed videntur Graeci particula *εἶτα* nonnunquam paulo liberius usi esse, ut a nostratibus partic. *num* saepe usurpatur. Minus certe h. l. displicet quam *εἶναι*, quod post praegressum *εἰσί* plane redundat.

νηρούς. Illius similes erant Pithetaerus et Euelpides, quos Aristophanes in Avibus vitam litium ac negotiorum plenam fugientes facit. Recte igitur Heindorfius: „Quantum, inquit, assequi coniectura queam, rem ita institutam fuisse opinor a Pherecrate, ut chorum facerent homines non suae tantum reipublicae, sed omnium omnino hominum osores, qui civitate sua relicta quum inter ferros immanesque homines secessissent, mox resipiscentes illam, unde abierant, societatem hominum civilemque vitam requirerent. Quorum exemplo Protagoras Socratem dicit evinlaturum desiderio vel pravissimorum Athenis hominum.“ — Phrynondas et Eurybatus propter insignem morum pravitatem proverbio celebrati sunt. v. Suidas et Harpocrat. s. v. Aeschin. or. 3, 137 ibique schol. Et Eurybati famam ad ultimam graecae linguae memoriam servatam esse, e recenti voce *Τπερευρύβατος* apparet, qua ὁ ὑπερβῆλλον Εὐρυβατον *πονηρία* significabatur, v. Bekker. Anecd. Gr. I. p. 67.

P. 328. *τίς ἂν ἡμῖν διδάξειε*] *ἡμῖν* ne quis sollicitet, conf. Krüger Gr. 48. 6. Structura verborum paullo impeditior propter anacoluthon. Nam post

οὐδέ γ' ἂν inferri debebat deinde *θαδίως ἂν τούτων διδάσκαλος φανεῖη*. Quoniam autem plura interiecta sunt, mutata paululum orationis forma haec adduntur: οὐ θαδίως οἶμαι εἶναι — τούτων διδάσκαλον φανῆναι. In quibus quod etiam negandi particula iterata est, id neminem opinor, morabitur. Ad καθ' ὅσον — ὄντες ὁμοτεχνοὶ liquet apud animum intelligendum esse αὐτοὺς διδάσκειν. Haec vero, τούτους ἐτι τίς ἂν διδάξειε, iterant praecedentia illa τίς ἂν ἡμῖν διδάξειε, interposito tamen ἐτι, praeterea, quod referendum ad verba ἦν δὴ παρὰ τοῦ πατρὸς μεμαθήσασι, quam iam a patre didicerunt. Itaque totum locum interpretamur sic: quemadmodum enim, si Graece loquendi magistrum quaeras, prorsus nullus apparuerit, neque etiam, opinor, si quaeras, quis nobis possit opificum filios eam ipsam esse, e recente voce *Τπερευρύβατος* apparet, quam iam a patre acceperunt, quantum quidem per patrem eiusque amicos ὁμοτέχνους fieri id potuerat, hos, inquam, si quaeras, quis adhuc (in arte illa sua) docere possit, non facile arbitrator futurum, ut quis horum magister existat s. prodeat; imperitorum au-

ταύτην τὴν τέχνην, ἣν δὴ παρὰ τοῦ πατρὸς μεμαθήκασι, καθ' ὅσον οἷός τ' ἦν ὁ πατήρ καὶ οἱ τοῦ πατρὸς φίλοι ὄντες ὁμότεχνοι, τούτους ἔτι τίς ἂν διδάξειεν, οὐ ῥάδιον οἶμαι εἶναι, ὃ Σώκρατες, τούτων διδάσκαλον φανῆμαι, τῶν δὲ ἀπειρῶν παντάπασιν ῥάδιον, οὕτω δὲ ἀρετῆς καὶ τῶν ἄλλων πάντων. ἀλλὰ κἂν εἰ ὀλίγον ἔστι τις ὅστις διαφέρει ἡμῶν προβιβάσαι εἰς ἀρετὴν, ἀγαπητόν. Ὡς δὴ ἐγὼ οἶμαι εἶς εἶναι, καὶ διαφερόντως ἂν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ὀνήσαι τινα πρὸς τὸ καλὸν καὶ ἀγαθὸν γενέσθαι, καὶ ἀξίως τοῦ μισθοῦ ὃν πράττομαι, καὶ ἔτι πλείονος, ὥστε καὶ αὐτῷ δοκεῖν τῷ μαθόντι. διὰ ταῦτα καὶ τὸν τρόπον τῆς πράξεως τοῦ μισθοῦ τοιοῦτον πεποιήμαι. ἐπειδὴν γὰρ τις παρ' ἐμοῦ μάθη, εἴην μὲν βούληται, ἀπέδωκεν ὃ ἐγὼ πράττομαι ἀργύ-

P. 328. B. ὀνήσαι] Libri omnes νοῆσαι, quod emendavit Dobreis advers. II. p. 391.
ἀπέδωκεν] Libri ἀποδέδωκεν, quod Sauppium plane eiecit. De hac permutatione perfecti et aoristi v. ad p. 320 A et Stud. philolog. p. 852. Perfectum Heindorfius sic defendit, ut interpretetur: quando quis ex me didicit, ubi voluerit, iam numeravit. Sed nulla in tali perfecto conditio esse potest. Exempla vide ap. Krüger. Gr. 53. 3, 4.

tem facile est invenire magistram: eadem etiam virtutis ceterarumque rerum omnium ratio est. Stallb.

ἀλλὰ κἂν εἰ ὀλίγον —] sed si quis est qui vel paululum nobis in eo praestet, ut alios ad virtutem provehat: contenti esse debemus. De κἂν εἰ, quod aut cum indicativo aut cum optativo coniungitur. v. Stallbaum. ad Phaedon. p. 71 B. Sententiam illustrant Archidami verba ap. Thucyd. I, 84: πολὺ διαφέρειν οὐ δεῖ νομίζειν ἀνθρώπον ἀνθρώπον, κρείτιστον δὲ εἶναι ὅστις ἐν τοῖς ἀναγκαίοτατοις παιδευεταί.

B. Ὡς δὴ ἐγὼ οἶμαι —] Ex his igitur me arbitror unum esse et praeter ceteros institutione mea aliquid, veluti Hippocratem, ad virtutem iuvare posse, idque sic, ut dignus sim ea mercede, quam exigo, adeoque etiam maiore, ita ut ipsi etiam discenti ita videatur. cf. Hipp. I. p. 281 B: ἰκάρως εἰ παρὰ τῶν νέων πολλὰ χρήματα λαμβάνων ἔτι πλείω σφελείν ὢν λαμβάνεις. Quum

Protagoras h. l. de virtute tradenda disserat, νοῆσαι nullum hic habet locum; ὀνήσαι eodem modo positum est de Rep. p. 600 D: εἴπερ οἷός τ' ἦν πρὸς ἀρετὴν ὀνήσαι ἀνθρώπους.

τὸν τρόπον — τοιοῦτον πεπ.] Rem paulo aliter narrat Aristoteles Ethic. Nicom. IX. 1: (ὅπερ φασὶ καὶ Πρωταγόραν ποιεῖν) ὅτε γὰρ διδάξειεν ἀδήποτε, τιμῆσαι τὸν μαθόντα ἐκέλευεν, ὅσον δοκεῖ ἀξία ἐπίστασθαι, καὶ ἐλάμβανε τοσοῦτον. Veriora rei quae naturae aptiora videntur esse, quae Plato h. l. de sophistae instituto tradidit, eum non omnes, sed eos tantum discipulos, qui pecuniam ab ipso constitutam solvere nolissent, iuratos disciplinas aestimare et quanti aestimassent, tantum solvere iussisse. Eum aliis etiam conditionibus docuisse argumento sunt ea, quae de eius lite cum Euathlo tradunt Apuleius Flor. IV. 18. et Gellius N. A. V. 10. Cum quibus consentit Diogenes Laertius, qui (IX. 59) Protagoram dicit a singulis discipulis institutionis

ριον· εἴην δὲ μή, ἐλθὼν εἰς ἱερὸν ὁμόσας, ὅσον ἂν φῆ ἀξία εἶναι τὰ μαθήματα, τοσοῦτον κατέθηκε.

Τοιοῦτόν σοι, ἔφη, ὃ Σώκρατες, ἐγὼ καὶ μῦθον καὶ λόγον εἴρηκα, ὡς διδάκτον ἀρετῆ, καὶ Ἀθηναῖοι οὕτως ἠροῦνται, καὶ ὅτι οὐδὲν θαυμαστὸν τῶν ἀγαθῶν πατέρων φαύλους υἱεῖς γίγνεσθαι καὶ τῶν φαύλων ἀγαθοῦς, ἐπεὶ καὶ οἱ Πολυκλείτου υἱεῖς, Παράλου καὶ Ξανθίππου τοῦδε ἡλικιωῦται, οὐδὲν πρὸς τὸν πατέρα εἰσί, καὶ ἄλλοι ἄλλων δημιουργῶν. τῶνδε δὲ οὕτω ἀξίον τοῦτο κατηγορεῖν. ἔτι γὰρ ἐν αὐτοῖς εἰσιν ἐλπίδες· νέοι γάρ.

Cap. XVII. Πρωταγόρας μὲν τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα ἐπιδειξάμενος ἀπεπαύσατο τοῦ λόγου. καὶ ἐγὼ ἐπὶ μὲν πολὺν χρόνον κεκηλημένος ἔτι πρὸς αὐτὸν ἔβλεπον ὡς ἐροῦντά τι, ἐπιθυμῶν ἀκούειν· ἐπεὶ δὲ δὴ ἤσθόμην, ὅτι τῷ ὄντι πεπαυμένος εἴην, μόγις πως ἐμαυτὸν ὥσπερ εἰ συναγείρας εἶπον, βλέψας πρὸς τὸν Ἰπποκράτη· Ὡ παῖ Ἀπολλοδώρον, ὡς χάριν σοι ἔχω, ὅτι προὔτρεψάς με ὧδε ἀφικέσθαι· πολ-

ὅσον ἂν φῆ ἀξία] Sic codd., nisi fallor, omnes. Vett. edit. ὅσον ἂν φησι ἀξία, quod frustra defendit Thiersch. Gr. p. 644. 8. ed. 3. Librarius, qui i adscriptum pro s habuerat, quum tertia persona verbi opus esset, φησι scripsit, hiatus minime curans.

C. πατέρων φ. υἱεῖς γίγνεσθαι] Sic longe plurimi codd. in iis que optimi. V. γενέσθαι.

Cap. XVII. D. ἐπεὶ δὲ δὴ ἤσθόμην.] Sic. Bodl. et Vatican. pro vulg. ἐπειδὴ δὲ ἤσθόμην.

pretium exegisse centenas minas (circ. 2250 imperiales), cf. Quint. Inst. Or. III. 1. 10.

ἐλθὼν εἰς ἱερὸν] Cicero pro Balb. c. 5: Athenis, aiunt, quum quidam apud eos, qui sancte graviterque vixisset et testimonium dixisset et, ut mos Graecorum est, ad aras accederet etc.

C. τῶνδε δὲ οὕτω ἀξίον τοῦτο κατ.] hivero (Paralus et Xanthippus) nondum commemeratur huiusmodi reprehensionem, quum adhuc liceat bona de iis sperare propter inventum. Nam ἀξίον ἔστιν est iustum est, decet. Stallb.

Cap. XVII. D. ἐπὶ μὲν πολὺν χρόνον κεκηλημένος]

ad multum tempus delinitus usque eum intuebar. Neque enim cum Heindorfio haec, ἐπὶ μὲν π. χρόνον, traxerim ad seq. ἔβλεπον. Menex. p. 235 A: καὶ ἐκαστοτε ἔστηκα — κηλούμενος. Ibid. B: οὕτως ἐραυλος ὁ λόγος τε καὶ ὁ φθόγγος παρὰ τοῦ λέγοντος ἐνδύεται εἰς τὰ ὦτα, ὥστε μόγις τετάρτη ἢ πέμπτη ἡμέρα ἀναμνησθῆσθαι ἐμαυτῷ. — ὡς ἐροῦντά τι, putans eum aliquid dicturum. Stallb.

ὧδε ἀφικέσθαι] Photius Lex. p. 658, 14 et Suidas s. v. ὧδε haec habent: ὧδε οὐ μόνον τὸ οὕτως, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐνθάδε ὡς ἡμεῖς. . . καὶ Πλάτων πονέχρηται ἀντὶ τοῦ δευρο καὶ ἐνθάδε. τὸ δὲ οὕτως ἐν τοῖς πλείστοις δηλοῖ. Huius Platonis loci

E λου γὰρ ποιῶμαι ἀκηκοέναι ἢ ἀκήκοα Πρωταγόρου. ἐγὼ γὰρ ἐν μὲν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ἠγούμην οὐκ εἶναι ἀνθρωπίνην ἐπιμέλειαν, ἢ οἱ ἀγαθοὶ ἀγαθοὶ γίνονται· νῦν δὲ πέπεισμαι. πλὴν σμικρὸν τί μοι ἐμποδῶν, ὃ δῆλον ὅτι Πρωταγόρας θαδίως ἐπεκιδιάξει, ἐπειδὴ καὶ τὰ πολλὰ ταῦτα ἐξεδίδαξε. καὶ γὰρ εἰ μὲν τις περὶ αὐτῶν τούτων συγγένειοι ὄψοι τῶν δημηγόρων, τάχ' ἂν καὶ τοιούτους λόγους ἀκούσειεν ἢ Περικλέους ἢ ἄλλου τινὸς τῶν ἱκανῶν εἰπεῖν· εἰ δὲ ἐπανέροιτό τινά τι, ὥσπερ βιβλία οὐδὲν ἔχουσιν οὔτε ἀποκρίνασθαι οὔτε αὐτοὶ ἐρέσθαι, ἀλλ' ἐάν τις καὶ σμικρὸν ἐπερωτήσῃ τι τῶν ῥηθέντων, ὥσπερ τὰ χαλεκῆα πληγέντα μακρὸν ἤχει καὶ ἀποτείνει, ἐάν μὴ ἐπιλά-

E. ἢ οἱ ἀγαθοὶ ἀγαθοὶ γ.] Sic Stallb. cum codd. optimis neque numero paucis. V. ἢ ἀγαθοὶ οἱ ἀγ. Bodl. Vat. ἢ ἀγαθὸν οἱ ἀγαθοὶ.

P. 329. βιβλία] Bodl. et Vat. βιβλία. Deinde δόλιχον Stephanus probantibus Meineke Fragm. Com. Graec. III. p. 366. Sauppe et Deuschle. Libri δολιχόν.

immemor Meineke Fragm. Com. Graec. II. p. 47 levitatis Photium incusat negatque ὡς apud bonos scriptores pro δεῦρο vel ἐνθάδε inveniri.

E. ἢ οἱ ἀγαθοὶ ἀγαθοὶ γίνονται.] Hanc scripturam nos quoque vulgatae praeferimus; nullam enim videmus causam, cur praedicatum ἀγαθοὶ h. l. praepositum, quod vi sua adeo non eminent, ut nullo sententiae detrimento vel omitti possit. v. ad p. 344 D. De sententia v. ad p. 319 B.

ἐπεκιδιάξει] Enthyphr. p. 7 A: ἀλλὰ σὺ δῆλον ὅτι ἐπεκιδιάξεις, ὡς ἔστιν ἀληθῆ ἢ λέγεις.

P. 329. ὥσπερ βιβλία οὐδὲν ἔχουσι — ἐρέσθαι] Saepius Socrates in hac quaestione, quam de virtutum coniunctione et conspiratione instituit, concionandi et colloquendi discrimen memorat et Protagoram, qui utriusque disputandi generis sit peritus, rogat, ut hoc velit uti i. e. ut longis orationibus missis breviter vel respondendo vel interrogando sermones secum conferat. Pro οὐδὲν ἔχουσι οὔτε ἀποκρ. οὔτε ἐρέσθαι breviter dici

potuit οὐκ ἐπίσταται διαλέγεσθαι. Cratyl. p. 390 C: τὸν ἐρωτῶν καὶ ἀποκρίνασθαι ἐπιστάμενον ἄλλο τι σὺ καλεῖς ἢ διαλεκτικόν; Οὐκ, ἀλλὰ τοῦτο. Male haec verba accipiunt, qui oratores quum interrogati sint omnino tacere arbitrentur; respondet illi, sed non ad ea quae ex iis quaesita erant neque ita, ut interrogantis intellectus rationem habeant, quapropter libris similes dicuntur, v. Phaedr. p. 275 D sqq., semperque longam rursus orationem ordiuntur.

μακρὸν ἤχει] Neutrum eodem modo cum aliis verbis sonum quendam significantibus coniungitur; supra p. 310 B τῆ φωνῆ μέγα λέγων, p. 334 D μείζον φθέγγεσθαι. Euthyd. p. 305 B φθγγόμενα καὶ βοῶντα μέγιστον τὰ σιδηρῆα λέγεται, ἐάν τις ἀψηται, et notum Homericum μακρὸν ἀΰτειν.

ἀποτείνει] Ad hoc verbum ex praecedentibus facile intelligas τὴν ἡχὴν. Similiter sine casu et absolute positum Gorg. p. 458 B: καὶ νῦν ἴσως πόρρω ἀποτενοῦμεν, ἢν διαλεγγόμεθα, i. e. μακρολογήσομεν. Verbum ἐπι-

βηταί τις, καὶ οἱ ῥήτορες οὕτω σμικρὰ ἐρωτηθέντες δόλιχον κατατείνουσι τοῦ λόγου· Πρωταγόρας δὲ ὅδε ἱκανὸς μὲν μακροὺς λόγους καὶ καλοὺς εἰπεῖν, ὡς αὐτὸ δηλοῖ, ἱκανὸς δὲ καὶ ἐρωτηθεὶς ἀποκρίνασθαι κατὰ βραχὺ καὶ ἐρόμενος περιμεῖναι τε καὶ ἀποδέξασθαι τὴν ἀπόκρισιν, ἢ ὀλίγοις ἐστὶ παρεσκευασμένα. νῦν οὖν, ὃ Πρωταγόρα, σμικροῦ τινος ἐνδεής εἰμι πάντ' ἔχειν, εἴ μοι ἀποκρίναιο τόδε. τὴν ἀρετὴν φῆς διδασκτὸν εἶναι, καὶ ἐγὼ, εἴπερ ἄλλω

B. ὡς αὐτὸ δηλοῖ] αὐτὸ ex Par. E auctoribus Stephano et Hemsterhusio (Anecd. T. I. p. 177) repositum. Ceteri libri ὡς αὐτὰ δηλοῖ. Deinde ἀποκρίνασθαι Vat. r et Vindob. praebent. Vulgo ἀποκρίνασθαι.

ἐνδεής εἰμι πάντ' ἔχειν] Vindobb. cum Vat. r. εἰμι καὶ πάντ' ἔχειν.

εἴπερ ἄλλω τῷ ἀνθρ.] Bodl. Vat. ἄλλω τῶν ἀνθρ. Male.

λαμβάνεσθαι eleganter positum, quum et proprie de iis dicatur, qui vasa contractant eoque sonum eorum reprimunt, et metaphorice significetprehendere (rationis reposedendae causa) et redarguere veluti Sympos. p. 214 E. Gorg. p. 469 C. al. Proxima καὶ οἱ ῥήτορες οὕτω κ. τ. λ. referenda sunt ad ὥσπερ τὰ γ. πλ. μ. ἤχει. Vulgaris loquendi consuetudo exigebat οὕτω καὶ οἱ ῥήτορες σμ., quod non vereor ne ex Paris. E. revocandum sit. De Rep. I. p. 354 B: ὥσπερ οἱ λίγνοι ἀπογεννῶνται, καὶ ἐγὼ μοι δοκῶ οὕτως κ. τ. λ. IX. p. 585 A: ὥσπερ δὲ πρὸς τὸ μέλαν ἀποσκοπῶντες, καὶ πρὸς τὸ ἄλυπον οὕτως κ. τ. λ. Phaedr. p. 230 D. al. Stallb.

δόλιχον τοῦ λόγου] Ad vulgatam scripturam δολιχόν τοῦ λόγου tuendam Astius plures locos attulit, quibus adiectivum cum genitivo substantivi eiusdem generis componitur, ut Xenoph. Cyrop. III. 2. 2: σκοπῶννατενοῖ πολλὴν τῆς χώρας. . . ἐρημον καὶ ἀργὸν οὖσαν, Aristoph. Acharn. v. 350: τῆς μαρίλης συγγῆν. al., sed multo h. l. languidius est adiectivum quam substantivum δόλιχος, de quo v. ann. ad p. 335 E. Simili significatione hanc vocem posuit Epicrates: ἐπεὶ δὲ δόλιχον τοῖς ἔτεσιν ἤδη τελεῖται, v.

Meineke l. l. Studium oratoris cum cursoris contendit Eupolis in Periclis eloquentia describenda: ὁπότε παρέλθοι δ', ὥσπερ ἀγαθοὶ δρομῆς, ἐν δένα ποδῶν ἤρει λέγων τοὺς ῥήτορας (Schol. Aristoph. Ach. 530). et Strepsiadēs, ut centum stadiis dicendo omnes Graecos superet, apud Aristophanem (Nub. 430) exoptat; cf. Quint. Instit. Or. XI. 3: Flavius Virginius interrogavit de quodam suo antisophiste, quot millia passuum declamasset.

B. ὡς αὐτὸ δηλοῖ] ut res ipsa docet. Frequens formula αὐτὸ δηλοῖ, αὐτὸ δείξει, αὐτὸ σημαίνει. Sed inusitatus est numerus pluralis αὐτά.

σμικροῦ τινος ἐνδ. εἰμ.] paullulum quid requiro, ut omnia habeam, si mihi ad hoc respondeas. Optativus post indicativum κατὰ τὸ νοούμενον infertur: nam haec: σμ. τ. ἐνδ. εἰμι, fere idem significant quod: νῦν οὖν πάντ' ἂν ἔχοιμι. Stallb.

εἴπερ ἄλλω τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ σοὶ πεῖθομαι] Verbis πεῖθομαι ἂν, quae vulgo post ἀνθρώπων adduntur, librarius quidam ellipsin prope constantem parum scite supplere conatus est. Infra p. 352 D: καὶ ἄμα, εἴπερ τῷ ἄλλω, ἀισχρὸν ἐστὶ καὶ ἐμοί. de Leg. p. 667 A: προσέχων τούτῳ τὸν

C τῶ ἀνθρώπων, καὶ σοὶ πείθομαι. ὁ δ' ἐθαύμασά σου λέγοντος, τοῦτό μοι ἐν τῇ ψυχῇ ἀποπλήρωσον. ἔλεγες γάρ, ὅτι ὁ Ζεὺς τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν αἰδῶ πέμψειε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ αὐτὸν πολλοῦ ἐν τοῖς λόγοις ἔλεγετο ὑπὸ σοῦ ἢ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη καὶ ὁσιότης καὶ πάντα ταῦτα ὡς ἐν τι εἶη συλλήβδην, ἀρετῆ. ταῦτ' οὖν αὐτὰ διέλθε μοι ἀκριβῶς τῶ λόγῳ, πότερον ἐν μὲν τί ἐστὶν ἢ ἀρετῆ, μόρια δὲ αὐτῆς ἐστὶν ἢ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη καὶ ὁσιότης, ἢ ταῦτ' ἐστὶν ἅ νῦν δὴ ἐγὼ ἔλεγον πάντα

D ὀνόματα τοῦ αὐτοῦ ἐνὸς ὄντος. τοῦτ' ἐστὶν ὃ ἐτι ἐπιποθῶ.
Cap. XVIII. Ἀλλὰ ῥάδιον τοῦτό γ', ἔφη, ὃ Σώκρατες, ἀποκρίνασθαι, ὅτι ἐνὸς ὄντος, τῆς ἀρετῆς, μόριά ἐστὶν ἃ ἐρωτᾷς. Πότερον, ἔφη, ὡσπερ προσώπου τὰ μόρια μόριά ἐστι, στόμα τε καὶ ὄτις καὶ ὀφθαλμοὶ καὶ ὦτα, ἢ ὡσπερ τὰ τοῦ χρυσοῦ μόρια οὐδὲν διαφέρει τὰ ἕτερα τῶν ἐτέρων

ἀνθρώπων, καὶ] Post ἀνθρώπων libri omnes addunt πειθοίμην ἂν, quae verba recentior. edit. Heindorfio auctore cum proximis coniungunt et extincto πείθομαι scribunt ἀνθρώπων, πειθοίμην ἂν καὶ σοί, sed v. Stud. philol. p. 853 sq.

ἐν τῇ ψυχῇ ἀποπλήρωσον] Verba τῇ ψυχῇ in Bodl. ommissa sunt, spatio vacuo relicto.

ἔτι ἐπιποθῶ] Vat. r. ποθῶ. v. ad Remp. VI. p. 571 A.

Cap. XVIII. D. τῶν ἐτέρων καὶ τοῦ ὅλου] Sic Sauppium cum

νοῦν δρῶ τοῦτο, εἶπερ, ubi de elliptico usu voc. εἶπερ v. Stallbaum. Heindorfius autem, quum grammaticae consuleret, sententiam prorsus evertit, ut eius coniecturam plerisque editoribus probatam esse iure mireris. Socrates modo iis rationibus, quas Protagoras protulisset, sibi persuasum esse dixerat, virtutem doceri posse, v. p. 328 E: ἡγοῦμην οὐκ εἶναι ἀνθρωπίνην ἐπιμέλειαν, ἢ οἱ ἀγαθοὶ ἀγαθοὶ γίνονται, ἢ οὐδὲ πέπεισμα. Hanc eandem sententiam nunc, postquam quid inter oratorem et dialecticum interesset exposuit, aliis verbis exprimit. Nec vero Socrates rem concessam denuo in dubitationem vocare potest, quae inconstantia vel inhumanitas ab eo maxime est aliena.

C. ὁ δ' ἐθαύμασά σου λέγοντος] Theaet. p. 161 B: ὁ δὲ θαυμάζω τοῦ ἐταίρου σου. Apo-

log. Soer. in.: μάλιστα δὲ αὐτῶν ἐν ἐθαύμασα. Men. p. 95 C: καὶ Γοργίου μάλιστα τὰντα ἀγαμαί. De Rep. II. p. 376 A. 367 D. De quo genitivo v. Krüger Gr. 47. 10, 9. Proxima recte interpretatur Heindorfius: hoc, quod maneam est quasi in animo meo, plenum perfectumque redde.

πολλοῦ] v. p. 325 A et p. 323 E.

Cap. XVIII. D. Πότερον, ἔφη, ὡσπερ προσώπου —] Sententia haec est: Utrum illae formae et partes virtutis inter se natura et vi sua diversae sunt, quemadmodum partes corporis; an praeter magnitudinem aut parvitatem nihil habent, quo inter se differant? De ἀλλ' ἢ v. ad Phaedon. p. 81 B. Stallb.

καὶ τοῦ ὅλου, ἀλλ' ἢ μεγέθει καὶ σμικρότητι; Ἐκείνως μοι φαίνεται, ὃ Σώκρατες, ὡσπερ τὰ τοῦ προσώπου μόρια ἔχει E πρὸς τὸ ὅλον πρόσωπον. Πότερον οὖν, ἢν δ' ἐγὼ, καὶ μεταλαμβάνουσιν οἱ ἄνθρωποι τούτων τῶν τῆς ἀρετῆς μορίων οἱ μὲν ἄλλο, οἱ δὲ ἄλλο, ἢ ἀνάγκη, ἕανπερ τις ἐν λάβῃ, ἅπαντ' ἔχειν; Οὐδαμῶς, ἔφη, ἐπεὶ πολλοὶ ἀνδρείοι εἶσιν, ἀδικοὶ δέ, καὶ δίκαιοι αὐτῶν, σοφοὶ δὲ οὐ. Ἔστι γὰρ οὖν καὶ ταῦτα μόρια τῆς ἀρετῆς, ἔφη, ἐγὼ, σοφία τε καὶ 330 ἀνδρεία; Πάντων μάλιστα δήπου, ἔφη, καὶ μέγιστόν γε ἢ σοφία τῶν μορίων. Ἐκαστον δὲ αὐτῶν ἐστὶν, ἢν δ' ἐγὼ, ἄλλο, τὸ δὲ ἄλλο; Ναί. Ἡ καὶ δύναμιν αὐτῶν ἕκαστον ἴδιαν ἔχει, ὡσπερ τὰ τοῦ προσώπου; οὐκ ἔστιν ὀφθαλμὸς οἶον τὰ ὦτα,

Bodl. pr. m. et Vat. Vulgo τῶν ἐτέρων ἀλλήλων καὶ τοῦ ὅλου; sed apparet ἀλλήλων esse interpretamentum verborum τὰ ἕτερα τῶν ἐτέρων, recteque dici potuit aut τὰ μόρια διαφέρει ἀλλήλων καὶ τοῦ ὅλου, aut τὰ μόρια διαφ. τὰ ἕτερα τῶν ἐτέρων καὶ τοῦ ὅλου. Illo modo Socrates sententiam huius loci repetens p. 349 C bis locutus est.

E. μεταλαμβάνουσιν — οἱ δὲ ἄλλο] Quod Stephanus ἄλλοι legendum censuit, fugit virum egregium ea verbi constructione loci sententiam plane perverti. Construuntur enim μετέχειν, μεταδιδόναι, μεταλαμβάνειν, aliaque id genus verba cum accusativo, ubi quis in societatem et possessionem alicuius rei, quae de pluribus una est, integrae atque plenae venire dicitur. Quod quid sibi velit, liceat exemplo aliquo declarare diligentius. Recte dicitur μετέχω τῶν κτημάτων, quia ipsum verbum μετέχειν significat etiam ab aliis bonorum partem possideri: unde fit, ut in hac similibusque sententiis constanti usu frequentetur casus secundus. Sed quando te partem dimidiam bonorum integram possidere significare vuleris, non poteris aliter dicere nisi sic: μετέχω τῶν κτημάτων τὸ ἡμῶν: genitivus enim in tali sententia ineptus foret. Stallb. De proximis verbis Protagorae v. ad p. 323 E.

P. 330. μέγιστόν γε ἢ σοφία] Consentit Protagoras cum

Socrate ceteras virtutes sapientia s. scientia contineri docente.

Ἐκαστον δὲ αὐτῶν — τὸ δὲ ἄλλο] H. e. αὐτῶν δὲ ἕκαστον τὸ μὲν ἄλλο ἐστὶ, τὸ δὲ ἄλλο. Phileb. p. 56 D: πῆ ποτε διορισάμενος οὖν ἄλλην, τὴν δὲ ἄλλην θελή τις ἐν ἀριθμητικῇ; h. e. τὴν μὲν ἄλλην, τὴν δὲ ἄλλ. Eodem modo p. 320 B et infra p. 331 B. p. 334 A. p. 343 E. p. 355 D. Sophist. p. 221 E. Politic. p. 291 E. de Rep. p. 451 E. v. Schaefer. ad Lamb. Bos. p. 329. Hermann. ad Viger. p. 699. Heusdius Specim. Crit. p. 76. Stallb.

οὐκ ἔστιν ὀφθαλμὸς] Illustrant haec verba ὡσπερ τὰ τοῦ προσώπου, ideoque ἀσυνδέτως addita sunt. In proximis Stallbaumius distinguendum censuit: ἔρ' οὖν οὕτω καὶ τὰ τῆς ἀρετῆς μόρια (sc. ἔχει) οὐκ ἔστι τὸ ἕτερον οἶον τὸ ἕτερον, et probathanc verborum distinctionem Astius ad h. l., sed obstat formula ἢ δήλα δὴ ὅτι, quae non nisi post interrogationem, ad quam nondum responsum est, infertur.

οὐδ' ἢ δύναμις αὐτοῦ ἢ αὐτή· οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδὲν ἔστιν οἷον τὸ ἕτερον οὔτε κατὰ τὴν δύναμιν οὔτε κατὰ τὰ ἄλλα. ἄρ' οὖν οὕτω καὶ τὰ τῆς ἀρετῆς μόρια οὐκ ἔστι τὸ ἕτερον οἷον τὸ ἕτερον, οὔτε αὐτὸ οὔτε ἢ δύναμις αὐτοῦ; ἢ δὴλα δὴ, ὅτι οὕτως ἔχει, εἴπερ τῷ παραδείγματι γε ἔοικεν; Ἄλλ' οὕτως, ἔφη, ἔχει, ὡς Σώκρατες. Καὶ ἐγὼ εἶπον· Οὐδὲν ἄρα ἔστι τῶν τῆς ἀρετῆς μορίων ἄλλο οἷον ἐπιστήμη, οὐδ' οἷον δικαιοσύνη, οὐδ' οἷον ἀνδρεία, οὐδ' οἷον σωφροσύνη, οὐδ' οἷον ὀσιότης. Οὐκ ἔφη. Φέρε δὴ, ἔφην ἐγὼ, κοινῇ σκεψώμεθα, ποῖόν τι αὐτῶν ἔστιν ἕκαστον. πρῶτον μὲν τὸ τοιόνδε·

C ἢ δικαιοσύνη πράγμα τί ἐστίν, ἢ οὐδὲν πράγμα; ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖ· τί δὲ σοί; Καὶ ἐμοί, ἔφη. Τί οὖν; εἴ τις ἔροιο ἐμέ τε καὶ σέ, ὦ Πρωταγόρα τε καὶ Σώκρατες, εἶπετον δὴ μοι, τοῦτο τὸ πράγμα, ὃ ἀνομάσατε ἄρτι, ἢ δικαιοσύνη, αὐτὸ τοῦτο δίκαιόν ἐστίν, ἢ ἄδικον; ἐγὼ μὲν ἂν αὐτῷ ἀποκριναίμην, ὅτι δίκαιον· σὺ δὲ τί ν' ἂν ψῆφον θείο; τὴν

B. οὕτως, ἔφη, ἔχει, ὡς Σώκρατες] Verba ἔχει, ὡς Σώκρατες om. Bodl. Vat. et delevit Saupprius, v. ann.
μορίων ἄλλο οἷον ἐπιστήμη] Vind. μορίων ἄλλοιόν ἐπιστήμη οὐδ' οἷον κτέ et in marg. οἷον ἐπιστήμη. ἐν ἄλλῳ δέ· μορίων ἄλλοιων.

οὔτε αὐτό] P. 333 A: ἀνόμοια καὶ αὐτὰ καὶ αἱ δυνάμεις αὐτῶν. p. 360 E: τί ποτ' ἔστιν αὐτό ἢ ἀρετῆ. Significat αὐτό in his rem ipsam per se et universe spectatam.

B. οὕτως, ἔφη, ἔχει, ὡς Σώκρατες.] In exemplari, unde libri praestantissimi Bodleianus et Vaticanus descripti sunt, multi loci lectu difficillimi videntur fuisse (v. Stud. philol. p. 826), sed eampaginam, qua principium huius quaestionis de virtutis partibus continebatur, ceteris omnibus fuisse obscuriorem, id vel leviter Bekkeri commentaria critica inspicienti manifestum erit. Nam in utroque libro a pag. 329 C ad p. 330 C Platonis verba alia sunt mutilata, alia omissa spatio vacuo nunc relicto, nunc non relicto. Nihil igitur causae est, cur verba ἔχει, ὡς Σώκρατες, quae Protagorae personae optime conveniunt (cf. p. 329 D. 330 A. al.), exstinguamus.

πρῶτον μὲν τὸ τοιόνδε] Int. σκεψώμεθα.

C. ὦ Πρωταγόρα τ. κ. Σώκρατες] E vulgari loquendi modo Socrates dicere debuit ὦ Σώκρατες τ. κ. Πρωταγόρα, v. p. 311 D, 316 A. al., sed honoris causa Protagorae ut homini aetate multo antecedenti (v. p. 317 C) et usu ac doctrina praestanti priorem locum concedit. Eadem verborum collocatione Socrates infra p. 353 A usus est: ἔροιντ' ἂν ἡμᾶς ὦ Πρωταγόρα τε καὶ Σώκρατες.

αὐτὸ τοῦτο δίκαιόν ἐστίν] num hoc ipsum est, quod nomen eius indicat, videlicet iustum. Stallb.

τί ν' ἂν ψῆφον θείο; τὴν αὐτὴν ἐμοί] Ante τὴν αὐτὴν intell. πότερον, usu frequenti, quem illustraverunt Heindorf. ad Gorg. p. 141. Astius ad Legg. p. 130. Hoogeveen. ad Viger. p. 409. Stallb.

αὐτὴν ἐμοί, ἢ ἄλλην; Τὴν αὐτὴν, ἔφη. Ἔστιν ἄρα τοιοῦτον ἢ δικαιοσύνη, οἷον δίκαιον εἶναι, φαίην ἂν ἔρωγε ἀποκρι- D νόμενος τῷ ἐρωτῶντι. οὐκοῦν καὶ σὺ; Ναί, ἔφη. Εἰ οὖν μετὰ τοῦτο ἡμᾶς ἔροιο· Οὐκοῦν καὶ ὀσιότητά τινά φατε εἶναι; φαίμεν ἂν, ὡς ἐγώ μαι. Ναί, ἢ δ' ὄσι. Οὐκοῦν φατε καὶ τοῦτο πράγμα τι εἶναι; φαίμεν ἂν ἢ οὐ; Καὶ τοῦτο συνέφη. Πότερον δὲ τοῦτο αὐτὸ τὸ πράγμα φατε τοιοῦτον πεφνκέσαι, οἷον ἀνόσιον εἶναι, ἢ οἷον ὄσιον; ἀνακακῆσαι μ' ἂν ἐρωγ', ἔφην, τῷ ἐρωτήματι, καὶ εἶποιμ' ἂν Εὐφήμει, ὡς ἀνθροπε· σχολῆ μὲντ' ἂν τι ἄλλο ὄσιον εἴη, εἰ E μὴ αὐτὴ γε ἢ ὀσιότης ὄσιον ἔσται. τί δὲ σὺ; οὐχ οὕτως ἂν ἀποκριναίω; Πάνν μὲν οὖν, ἔφη.

Cap. XIX. Εἰ οὖν μετὰ τοῦτ' εἶποι ἐρωτῶν ἡμᾶς, Πῶς οὖν ὀλίγον πρότερον ἐλέγετε; ἄρ' οὐκ ὀρθῶς ὑμῶν κατήκουσα; ἐδόξατέ μοι φάναι τὰ τῆς ἀρετῆς μόρια εἶναι οὕτως ἔχοντα πρὸς ἄλληλα, ὡς οὐκ εἶναι τὸ ἕτερον αὐτῶν οἷον τὸ ἕτερον· εἶποιμ' ἂν ἔρωγε, ὅτι τὰ μὲν ἄλλα ὀρθῶς ἤκουσας, ὅτι δὲ καὶ ἐμὲ οἶει εἰπεῖν τοῦτο, παρήκουσας· Πρωταγόρας γὰρ ὅδε ταῦτα ἀπεκρίνατο, ἐγὼ δὲ ἠρώτων. 331 εἰ οὖν εἶποι, Ἀληθῆ ὅδε λέγει, ὡς Πρωταγόρα; σὺ φῆς οὐκ εἶναι τὸ ἕτερον μόριον οἷον τὸ ἕτερον τῶν τῆς ἀρετῆς; σὸς οὗτος ὁ λόγος ἐστίν; τί ἂν αὐτῷ ἀποκριναίω; Ἀνάγκη, ἔφη, ὡς Σώκρατες, ὁμολογεῖν. Τί οὖν, ὡς Πρωταγόρα, ἀποκρινοῦμεθα αὐτῷ ταῦτα ὁμολογήσαντες, ἐὰν ἡμᾶς ἐπανέροηται, Οὐκ ἄρα ἔστιν ὀσιότης οἷον δίκαιον εἶναι πράγμα, οὐδὲ δικαιοσύνη οἷον ὄσιον, ἀλλ' οἷον μὴ ὄσιον· ἢ δ' ὀσιότης οἷον μὴ δίκαιον, ἀλλ' ἄδικον ἄρα, τὸ δὲ ἀνόσιον; τί αὐτῷ B

C. τοιοῦτον ἢ δικαιοσύνη] Sic Bekker. scripsit e codd. fere omnibus. Par. E et vett. editt. ἢ δ. τοιοῦτον.

D. ἔφην, τῷ ἐρωτῶντι.] Vitiose ἔφη exhibent codd. praeter Ven. E et Flor. b.

Cap. XIX. E. ὀλίγον πρότερον ἐλέγετε] V. ὀλίγω, quod ex libris optimis mutatum. In proximis τὰ inseruit Hirschig prob. Saup. Libri omnes φάναι τῆς ἀρ. μόρ.

P. 331. οἷον μὴ δίκαιον, ἀλλ' ἄδικον ἄρα] Pro ἀλλ' ἄδικον ἄρα, quod suppeditavit Paris. E et ex Ficini interpretatione re-

τοιοῦτον —, οἷον δίκαιον εἶναι] Sic mox: φατέ τοιοῦτον πεφνκέσαι, οἷον ἀνόσιον εἶναι, et p. 331 A: Οὐκ ἄρα ἔστιν ὀσιότης οἷον δίκαιον εἶναι πράγμα, i. e. τοιοῦτον πράγμα, οἷον δίκαιον εἶναι. Stallb.

Cap. XIX. E. ἐδόξατέ μοι φάναι] Expectabas ἐδόξατέ γὰρ μοι φάναι. Sed v. p. 330 A. ὡς οὐκ εἶναι] v. Krüger Gr. 65. 3, 4.

P. 331. B. ἀλλ' ἄδικον ἄρα, τὸ δὲ ἀνόσιον] H. e. ἀλλὰ τὸ

ἀποκρινόμεθα; ἐγὼ μὲν γὰρ αὐτὸς ὑπὲρ γε ἑμαντοῦ φαίην
 ἂν καὶ τὴν δικαιοσύνην ὅσιον εἶναι καὶ τὴν ὀσιότητα δι-
 καιον· καὶ ὑπὲρ σοῦ δέ, εἰ με ἐφῆς, ταῦτ' ἂν ταῦτα ἀπο-
 κρινοίμην, ὅτι ἦτοι ταῦτόν ἐστι δικαιοσύνης ὀσιότητι ἢ ὅτι
 ὁμοιότατον, καὶ μάλιστα πάντων ἢ τε δικαιοσύνη οἶον
 ὀσιότης καὶ ἡ ὀσιότης οἶον δικαιοσύνη. ἀλλ' ὅρα, εἰ δια-
 καλώεις ἀποκρίνεσθαι, ἢ καὶ σοὶ συνδοκεῖ οὕτως. Ὁὐ πάνν
 C μοι δοκεῖ, ἐφη, ὦ Σώκρατες, οὕτως ἀπλοῦν εἶναι, ὥστε
 συγχωρῆσαι τὴν τε δικαιοσύνην ὅσιον εἶναι καὶ τὴν ὀσιό-
 τητα δίκαιον, ἀλλὰ τί μοι δοκεῖ ἐν αὐτῷ διάφορον εἶναι.
 ἀλλὰ τί τοῦτο διαφέρει; ἐφη· εἰ γὰρ βούλει, ἔστω ἡμῖν
 καὶ δικαιοσύνη ὅσιον καὶ ὀσιότης δίκαιον. | Μῆ μοι, ἦν δ'
 ἐγὼ· οὐδὲν γὰρ δέομαι τὸ εἰ βούλει τοῦτο καὶ εἰ σοὶ

stituit iam Heindorfius, veteres editiones cum codd. ἀλλὰ δίκαιον ἔρα.
 Schleiermacher. scribi voluit ἀλλ' ἄδικον, τὸ δὲ αὐτὸ ἀνόσιον (αὐτὸ ὅσιον
 exhib. Ven. Σ).

B. ὅτι ἦτοι ταῦτόν ἐστι] Sic vett. edit. et codices optimi;
 alii ταῦτόν γέ ἐστι, quod recep. Stallbaum. et Turic. Libri Stobaei,
 qui Platonis verba ἐγὼ μὲν γὰρ αὐτὸς — οἶον δικαιοσύνη affert
 Floril. 9. 36, ταῦτόν γ' ἐστὶ.

διακαλώεις ἀποκρίνεσθαι] V. ἀποκρίνεσθαι. Praesens
 debetur Bodl. et Vat.

C. οὐδὲν γὰρ δέομαι] οὐδὲ Bodl. Vat.

μὲν ἄδικον ἔρα, τὸ δὲ ἀνόσιον.
 v. p. 330 A. Ficinus: iniusta
 igitur illa, haec profana.
 Hanc vitiosam argumentationem
 Protagoras aequiore animo tulit,
 quam Diotima, quae quum So-
 crates similiter concluderet: Ὁὐκ
 ἐφῆμι, ἐφη, ἢ οἷον ὅτι
 ἂν μὴ καλὸν ἦ, ἀναγκαῖον αὐτὸ
 εἶναι αἰσχρὸν; καὶ μὴ σοφόν,
 ἀμαθές; ἢ οὐκ ἠσθησαί, ὅτι ἐστὶ
 τι μεταξὺ σοφίας καὶ ἀμαθίας;
 . . . Μῆ τοίνυν ἀνάγκη δὲ μὴ κα-
 λὸν εἶναι αἰσχρὸν εἶναι, μηδὲ δὲ
 μὴ ἀγαθόν, καλόν (Symp. 202 A);
 cf. praefat. p. 16.

ταῦτόν ἐστι δικαιοσύνης
 ὀσιότητι] Gorg. p. 507 B: καὶ
 μὴν περὶ μὲν ἀνθρώπων, τὰ προσ-
 ἠκοντα πρᾶττων δίκαι' ἂν πρᾶτ-
 τοι, περὶ δὲ θεῶν ὅσια. Plerum-
 que Plato pietatem iustitiae sub-
 iungit, cuius rei causam exposuit
 in Euthyphrone p. 12 sqq.; sed
 num eo tempore quo hunc dialo-
 gum scripsit, ipse quinque virtu-

tes comprobaverit, id eo minus
 pro certo affirmari potest, quod
 p. 361 B pietas praetermissa est,
 de qua re v. praefat. p. 18. Nomen
 δικαιοσύνης ad similitudinem τῆς
 ὀσιότητος formatum legitur etiam
 Gorg. p. 508 A. Eadem de causa
 Cicero desiderationem pro desi-
 derio posuit Cat. Mai. XIV. 47:
 non est voluptatum tanta quasi
 titillatio in senibus. Credo, sed
 ne desideratio quidem.

καὶ μάλιστα πάντων —
 δικαιοσύνη] Haec verba quam-
 quam Stobaeus iam invenit, ta-
 men valde suspecta sunt, nec ita
 possunt defendi, ut iis Protagorae
 dictionem p. 330 A irrideri sta-
 tuamus, v. p. 333 B.

C. ἀλλὰ τί τοῦτο διαφέ-
 ρει] sed quid hoc nostra
 interest? h. e. sed nil refert,
 hoc an illud statuamus.
 Stallb.

Μῆ μοι, ἦν δ' ἐγὼ] V. p.
 318 B.

δοκεῖ ἐλέγχεσθαι, ἀλλ' ἐμέ τε καὶ σέ. τὸ δ' ἐμέ τε καὶ
 σέ τοῦτο λέγω, οἴομενος οὕτω τὸν λόγον βέλτιστ' ἂν ἐλέγ-
 χεσθαι, εἰ τις τὸ εἰ ἀφέλοι αὐτοῦ. Ἀλλὰ μέντοι, ἢ δ' ὅς, D
 προσέοικέ τι δικαιοσύνη ὀσιότητι· καὶ γὰρ ὅτι οὖν ὄφθουν
 ἀμηγέτη προσέοικε. τὸ γὰρ λευκὸν τῷ μέλανι ἐστὶν ὄπη
 προσέοικε, καὶ τὸ σκληρὸν τῷ μαλακῷ, καὶ τὰλλα ἃ δοκεῖ
 ἐναντιώτατα εἶναι ἀλλήλοις. καὶ ἂ τότε ἐφαμεν ἄλλην
 δύναμιν ἔχειν καὶ οὐκ εἶναι τὸ ἕτερον οἶον τὸ ἕτερον, τὰ
 τοῦ προσώπου μόρια, ἀμηγέτη προσέοικε καὶ ἐστὶ τὸ ἕτε-
 ρον οἶον τὸ ἕτερον. ὥστε τοῦτω γε τῷ τρόπῳ κἂν ταῦτα E
 ἐλέγχῃς, εἰ βούλοιο, ὡς ἅπαντ' ἐστὶν ὅμοια ἀλλήλοις.
 ἀλλ' οὐχὶ τὰ ὁμοίον τι ἔχοντα ὅμοια δίκαιον καλεῖν, οὐδὲ
 τὰ ἀνόμοιον τι ἔχοντα ἀνόμοια, κἂν πάνν σμικρὸν ἔχη τὸ
 ὅμοιον. Καὶ ἐγὼ θαυμάσας εἶπον πρὸς αὐτόν· Ἡ γὰρ οὕτω
 σοὶ τὸ δίκαιον καὶ τὸ ὅσιον πρὸς ἀλλήλα ἔχει, ὥστε ὁμοίον

D. ἐστὶν ὄπη προσέοικε] Sic Coisl. Venet. Σ. ex corr.; alii libri
 ὁ μῆ. Verum iam Schleiermacherus coniectura assecutus erat.

E. ἔχη τὸ ὅμοιον] Bodl. ἔχει. Sauppins τὸ ὅμοιον delevit
 auctore Hennebergero (Adnott. ad Plat. aliquot locos p. 5), sed v.
 ann.

τὸ δ' ἐμέ τ. κ. σέ τοῦτο]
 Haec me et te dico quum arbitrer,
 ita orationem rectissime explorari
 posse, si quis illud 'si' ex ea tollat;
 cf. p. 333 C. Sententiam Stallbau-
 mus bene sic aperuit: Non cu-
 pio explorare id quod sumi-
 mus, etiam si verum illud
 esse persuasum non habeam-
 us; sed veram nostram
 sententiam et mentem (τὸ
 ἐμέ τε καὶ σέ) cupio cogno-
 scere et explorare. Puto au-
 tem me ita hoc optime fa-
 cere posse, si quis condi-
 tionis arbitrium (τὸ εἰ) plane
 removeat atque tollat. Per-
 peram Cornarius pro ἐλέγχε-
 σθαι voluit λέγεσθαι scribi.

D. ἀμηγέτη προσέοικε]
 una certe aliqua ratione
 simile est.

E. κἂν ταῦτα ἐλέγχῃς]
 int. τὰ τοῦ προσώπου μόρια].
 Nam sententia haec est: ista qui-
 dem ratione, si volueris, etiam
 has faciei partes omnes inter se
 similes esse efficies et coges.

κἂν πάνν σμικρὸν ἔχη τὸ
 ὅμοιον] H. e. κἂν τὸ ὅμοιον, ὃ
 ἔχει, πάνν σμικρὸν ἦ. Frequens
 genus hoc breviloquentiae. Fi-
 cinus haec sic interpretatus est:
 si exiguum quiddam habent
 simile et dissimile. Videtur
 igitur in libro suo habuisse, quod
 de coniectura Schleierma-
 cheri in ordinem verborum re-
 cepit Heindorfius: ἔχη τὸ ἀνό-
 μοιον ἢ τὸ ὅμοιον. Neque tamen
 invitis libris quidquam mutan-
 dum censeo. Quum enim haec:
 οὐδὲ τὰ ἀνόμοιον τι ἔχοντα ἀνό-
 μοια, quasi obiter addita
 sint illustrationis gratia,
 quidni potuerit nunc τὸ ὅμοιον
 solum commemorari? Itaque ipse
 Schleiermacher postea de
 veritate illius emendationis du-
 bitavit. v. eius annot. p. 409.
 Stallb. Eodem modo oratio for-
 mata est p. 345 C. confirmant-
 que hanc interpretationem So-
 cratis verba proxima ὥστε ὁμοίον
 τι σμ. ἔ. ἀλλ. 'ut exignam quan-
 dam inter se habeant similitudi-
 nem'; conf. p. 356 A.

τι μικρόν ἔχειν ἀλλήλοις; Οὐ πάννυ, ἔφη, οὕτως, οὐ μὲν-
332 τοι οὐδὲ αὖ ὡς σύ μοι δοκεῖς οἶσθαι. Ἀλλὰ μήν, ἔφη
ἐγώ, ἐπειδὴ δυσχερῶς δοκεῖς μοι ἔχειν πρὸς τοῦτο, τοῦτο
μὲν εἰσώμεν, τότε δὲ ἄλλο ὧν ἔλεγεσ ἐπισκεψώμεθα.

Cap. XX. Ἀφροσύνην τι καλεῖς; Ἐφη. Τοῦτῳ τῷ
πράγματι οὐ πᾶν τούναντιον ἐστὶν ἡ σοφία; Ἐμοιγε δοκεῖ,
ἔφη. Πότερον δὲ ὅταν πράττωσιν ἄνθρωποι ὀρθῶς τε καὶ
B ἄφελίμως, τότε σωφρονεῖν σοι δοκοῦσιν οὕτω πράττοντες,
ἢ τούναντιον; Σωφρονεῖν, ἔφη. Οὐκοῦν σωφροσύνη σω-

Cap. XX. P. 332. Ἀφροσύνην τι καλεῖς; Ἐφη. Τοῦτῳ
τῷ περ. Codd. fere omnes et editt. veteres Ἀφροσύνην τι καλεῖς
ἔφη τούτῳ τῷ πράγματι, οὐ — ἡ σοφία; Recte Bodl. ἔφη. Pro οὐ
Stephanus bene correxit οὐ.

ἢ τούναντιον] Libri omnes ἢ εἰ τούναντιον ἔπραττον. emen-
davit Stallbaum., cuius vide annotationem.

οὐ μὲντοι οὐδὲ αὖ ὡς σύ
μ.] Referas οὐ ad verbum prima-
rium vel universam sententiam:
οὐδὲ ad οὕτως, quod in voc. ὡς
continetur. Homer. Iliad. IV,
v. 512: οὐ μὲν οὐδ' Ἀχιλεὺς —
μάροναται. Ibid. V, 22: οὐδὲ γὰρ
οὐδὲ κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κηρα
μέλαιναν, ubi Eustathius p.
6. ed. Lips.: τὰ τοιαῦτα, inquit,
περιττὴν ἔχουσι τὴν μίαν ἀπό-
φασιν κατὰ Ἀττικὴν συνήθειαν.
ἔστι δὲ τῶν δύο ἀρνήσεων ἡ μὲν
μία τοῦ δηματικοῦ πράγματος, ἡ
ἕτέρα δὲ τοῦ προσώπου, ἢ λέγει,
ὅτι οὐδὲ ὑπέκφυγεν ἂν οὐδὲ
αὐτὸς, καὶ ἐνδείκνυται τὴν παν-
τελῆ ἀρνήσιν τοῦ πράγματος.
Iliad. VI, 130. Plat. Phaedr. p.
278 E: οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τὸν ἑταί-
ρον δεῖ παρελθεῖν. Alcib. I.
p. 107 A: οὐδὲ μήν οὐδὲ κτέ.
Thucyd. I, 132: ἀλλ' οὐδ' ὡς
οὐδὲ τῶν Εἰλώτων μηνυταῖς τις
πιστεύσαντες ἠξίωσαν Stallb.

Cap. XX. P. 332. Ἀφροσύνην
τι καλεῖς; Ἐφη.] Infra p. 332.
D: τὸ δὲ ἐναντίας πραττόμενον
ὑπὸ ἐναντίον πραττέσθαι; Ἐφη,
ubi deinceps pro Ἐφη infertur
Συνεχώρει. Ceterum et in hac
demonstratione et in ea quae sub-
sequitur, Socrate scaptiosis ratio-
nibus agit plurimumque adiuvatur
duplici significatione vocabuli
σωφροσύνης. Nam quum sanitas
animi, quae propria est illius vo-

cis significatio, et probe intelli-
gendo et recte agendo cernatur,
σωφροσύνην h. l. modo prudentiam
modo temperantiam intelli-
git.

ἢ τούναντιον] Librorum
scripturam ἢ εἰ τούναντιον ἔπρατ-
τον corruptam esse quis est quin
primo statim obtutu videat? Ne-
que enim imperfecto cum eiuncto
in his locus est, neque congruit
quod respondetur σωφρονεῖν cum
superioribus, quae exigunt potius
οὐκ, ἀλλ' οὕτω πράττοντες vel
οὕτω πράττοντες. Itaque εἰ —
ἔπραττον ex inepta scioli alicuius
interpretatione in ordinem
verborum invecutum suspicor. Nam
quum ἢ τούναντιον idem sit quod
ἢ μὴ σωφρονεῖν, recte respon-
detur Σωφρονεῖν. Mirum tamen
in codicibus nullum erroris vesti-
gium conspicuum esse. Ficinus
totum locum sic interpretatur:
So. Utrum quum recte
et frugaliter homines
agunt, tunc ita operantes
temperanter agere tibi vi-
dentur? an quum contra
operantur? Prot. Temperanter
agere videntur mihi, quum
frugaliter recteque agunt.
Postrema de suo videtur
adiiecisse, ut sententiam probabilem
e verbis eliceret. Defendit
loci integritatem Bernhardt
Syntax. p. 373., sed defendit sic,

φρονοῦσιν; Ἀνάγκη. Οὐκοῦν οἱ μὴ ὀρθῶς πράττοντες
ἀφρόνως πράττουσι, καὶ οὐ σωφρονοῦσιν οὕτω πράττοντες;
Συνδοκεῖ μοι, ἔφη. Τούναντιον ἄρα ἐστὶ τὸ ἀφρόνως
πράττειν τῷ σωφρόνως. Ἐφη. Οὐκοῦν τὰ μὲν ἀφρόνως
πραττόμενα ἀφροσύνη πράττεται, τὰ δὲ σωφρόνως σωφρο-
σύνη; Ὁμολογεῖ, Οὐκοῦν εἰ τι ἰσχυρῶς πράττεται, ἰσχυρῶς
πράττεται, καὶ εἰ τι ἀσθενεία, ἀσθενῶς; Ἐδόκει. Καὶ εἰ τι
μετὰ τάχους, ταχέως, καὶ εἰ τι μετὰ βραδυτήτος, βραδέως; C
Ἐφη. Καὶ εἰ τι δὴ ὠσαύτως πράττεται, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ πρᾶτ-
τεται, καὶ εἰ τι ἐναντίας, ὑπὸ τοῦ ἐναντίου; Συνέφη. Φέρε
δή, ἦν δ' ἐγώ, ἐστὶ τι καλόν; Συνεχώρει. Τοῦτῳ ἐστὶ τι
ἐναντίον πλὴν τὸ αἰσχρόν; Οὐκ ἐστὶ. Τί δέ; ἐστὶ τι ἀγα-
θόν; Ἐστὶ. Τοῦτῳ ἐστὶ τι ἐναντίον πλὴν τὸ κακόν; Οὐκ
ἐστὶ. Τί δέ; ἐστὶ τι ὀξύ ἐν φωνῇ; Ἐφη. Τοῦτῳ μὴ ἐστὶ τι
ἐναντίον ἄλλο πλὴν τὸ βαρύν; Οὐκ ἔφη. Οὐκοῦν, ἦν δ'
ἐγώ, ἐνὶ ἐκάστῳ τῶν ἐναντίων ἐν μόνον ἐστὶν ἐναντίον
καὶ οὐ πολλά; Συνωμολογεῖ. Ἴδι δὴ, ἦν δ' ἐγώ, ἀναλο- D
γισώμεθα τὰ ὁμολογημένα ἡμῖν. ὁμολογήκαμεν ἐν ἐνὶ μόνον
ἐναντίον εἶναι, πλείω δὲ μή; Ὁμολογήκαμεν. Τὸ δὲ
ἐναντίας πραττόμενον ὑπὸ ἐναντίον πραττέσθαι; Ἐφη.
Ὁμολογήκαμεν δὲ ἐναντίας πραττέσθαι ὃ ἂν ἀφρόνως
πράττηται τῷ σωφρόνως πραττομένῳ; Ἐφη. Τὸ δὲ σω-
φρόνως πραττόμενον ὑπὸ σωφροσύνης πραττέσθαι, τὸ δὲ
ἀφρόνως ὑπὸ ἀφροσύνης; Συνεχώρει. Οὐκοῦν εἴπερ ἐναν- E
τίας πράττεται, ὑπὸ ἐναντίον πρᾶττοιτ' ἂν; Ναί. Πράττε-
ται δὲ τὸ μὲν ὑπὸ σωφροσύνης, τὸ δὲ ὑπὸ ἀφροσύνης;
Ναί. Ἐναντίας; Πάννυ γε. Οὐκοῦν ὑπὸ ἐναντίον ὄντων;
Ναί. Ἐναντίον ἄρ' ἐστὶν ἀφροσύνη σωφροσύνης; Φαίνεται.
Μέμνησαι οὖν, ὅτι ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὁμολόγηται ἡμῖν
ἀφροσύνη σοφία ἐναντίον εἶναι; Συνωμολογεῖ. Ἐν δὲ ἐνὶ
μόνον ἐναντίον εἶναι; Φημί. Πότερον οὖν, ὦ Πρωταγόρα,

E. ἀφροσύνη σωφροσύνη;] Sic Flor. b. in quo σωφροσύνη
scriptum, iota, quod subscibitur, de more neglecto. Reliqui libri
habent σωφροσύνης. Sed quanquam ἐναντίον interdum cum genitivo
construitur, tamen h. l. datus per ipsam concinnitatis rationem re-
quiritur. Ponitur enim etiam in proximis constanter casus tertius.

ut vix cuiquam satisfacturus vi-
deatur. Nam εἰ τούναντιον
ἔπραττον interpretatur de conatu:
wenn sie das Gegenteil
thun wollten. Stallb.

C. ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ] per ean-
dem rationem.

D. ἀναλογισώμεθα τὰ ὁμ.]
rationem ineamus eorum,
quae a nobis concessa sunt.

333 λύσωμεν τῶν λόγων; τὸ ἐν ἐνὶ μόνον ἐναντίον εἶναι, ἢ ἐκείνον, ἐν ᾧ ἐλέγετο ἕτερον εἶναι σωφροσύνης σοφία, μόνιον δὲ ἐκάτερον ἀρετῆς, καὶ πρὸς τῷ ἕτερον εἶναι καὶ ἀνόμοια καὶ αὐτὰ καὶ αἱ δυνάμεις αὐτῶν, ὡσπερ τὰ τοῦ προσώπου μόρια; πότερον οὖν δὴ λύσωμεν; οὔτοι γὰρ οἱ λόγοι ἀμφοτέρω οὐ πάνυ μουσικῶς λέγονται. Λοῦ γὰρ συναδουσι οὐδὲ συναρμόττουσι ἀλλήλοισι. πῶς γὰρ ἂν συνάδοιεν, B εἶπερ γε ἀνάγκη ἐνὶ μὲν ἐν μόνον ἐναντίον εἶναι, πλείοσι δὲ μὴ, τῇ δὲ ἀφροσύνη, ἐνὶ ὄντι, σοφία ἐναντία καὶ σωφροσύνη αὐ φαίνεται. ἢ γὰρ, ᾧ Πρωταγόρα; ἔφη ἐγώ. ἢ ἄλλως πως; Ὁμολόγησε καὶ μάλ' ἀκόντως. Οὐκοῦν ἐν ἂν εἴη ἢ σωφροσύνη καὶ ἢ σοφία; τὸ δὲ πρότερον αὐ ἐφάνη ἡμῖν ἢ δικαιοσύνη καὶ ἢ ὀσιότης σχεδόν τι ταύτων ὄν. ἴθι δὴ, ἦν δ' ἐγώ, ᾧ Πρωταγόρα, μὴ ἀποκάμωμεν, ἀλλὰ καὶ

P. 333. λύσωμεν τῶν λόγ.] Et h. l. et paulo post Vat. r λύσωμεν, quod Astius vulgatae lectioni censet praefendum.

P. 333. λύσωμεν τῶν λόγων] Gorg. p. 480 E: οὐκοῦν ἢ κἀκεῖνα λυτέον, ἢ τάδε ἀνάγκη συμβαίνειν; Mox haec interrogatio cum vi iteratur.

τὸ ἐν ἐνὶ — εἶναι] Ante haec verba Plato omisit, utpote ex praecedentibus facile intelligendum, λύσωμεν τοῦτον (τὸν λόγον). Phaedon. p. 94 A: εἰ ὁρθῆ ἢ ὑπόθεσις ἦν τὸ ψυχῆν ἀρμονίαν εἶναι.

καὶ πρὸς τῷ ἕτερον εἶναι] et praeterquam quod diversum sit, etiam etc. Leg. VI. p. 622 D: πρὸς τῷ γελοῖα εἶναι καὶ θυμὸν ἀνεγείρει πολλοῖς Sympos. p. 195 C: νέος μὲν οὖν ἐστὶ πρὸς δὲ τῷ νέω ἀπαλός. De Rep. I. p. 337 D. III. p. 408 D. V. p. 463 A. al. Stallb.

οὐ — μουσικῶς] non — convenienter, cf. Aeschyl. Agam. v. 767: κἀστ' ἀπομοιῶσας . . οὐδ' ἐν προκρίδων οἴακα νέμων. De Leg. p. 729 A: ἢ τῶν νέων ἀκολάκεντος οὐσία . . πασῶν μουσικωτάτη τε καὶ ἀρίστη. ἔμφωνοῦσα γὰρ καὶ ἑναρμόττουσα εἰς ἅπαντα ἄλυπον τὸν βίον ἀπεργάζεται.

οὐ γὰρ συνάδουσι —] Gorg. p. 461 A: ἡγησάμενος οὐ συνάδειν τὰ λεγόμενα. Theaet.

p. 175 E: οὐδὲ γ' ἀρμονίαν λόγων λαβόντας. Sophist. p. 261 D. al. Ceterum Heindorfius: In his lenem agnosco sophistae irri-sionem, qui supra p. 326 B πάν-τα τὸν βίον εὐρυθμίας καὶ εὐαρ-μοστίας δεῖσθαι dixisset. Stallb.

B. ἐναντίον εἶναι, πλείο-σι δὲ μὴ] Argumentationis ratio πλείω δὲ μὴ requirit, quamquam res eodem redit; nam si unum unius est contrarium, neque plu-rium contrarium est unum, neque unius contraria sunt plura. Deinde ad ἢ γὰρ; quae interrogatio ad universam sententiam superiorem referenda est, commode intelligas οὕτως ἔχει, sc. οὐ συνάδειν τοὺς λόγους τούτους.

τὸ δὲ πρότερον αὐ ἔφ.] P. 331 A. B.

μὴ ἀποκάμωμεν] Isocrates orator quum ad praesentem utilitatem omnia referret nec intelligeret, quo tales quaestiones, quales Socrates hic invito Protagora persequitur, spectarent, eas tanquam nugae despiciatui habet or. 10, 1: εἰσὶ τινες οἱ . . καταγεγηράκασι . . διεξιόντες ὡς ἀνδρία καὶ σοφία καὶ δικαιοσύνη ταύτων ἐστι, καὶ φύσει μὲν οὐδὲν

τὰ λοιπὰ διασκεψόμεθα. ἄρά τίς σοι δοκεῖ ἀδικῶν ἀνθρωπος σωφροεῖν, ὅτι ἀδικεῖ; Ἀσχυνοίμην ἂν ἐρωγ', ἔφη, C ᾧ Σώκρατες, τοῦτο ὁμολογεῖν· ἐπεὶ πολλοὶ γέ φασι τῶν ἀνθρώπων. Πότερον οὖν πρὸς ἐκείνους τὸν λόγον ποιήσομαι, ἔφη, ἢ πρὸς σέ; Εἰ βούλει, ἔφη, πρὸς τοῦτον πρώτον τὸν λόγον διαλέχθητι τὸν τῶν πολλῶν. Ἄλλ' οὐδὲν μοι διαφέρει, εἰ μόνον σύ γε ἀποκρίνη, εἴτ' οὖν δοκεῖ σοι ταῦτα, εἴτε μὴ. τὸν γὰρ λόγον ἐρωγὲ μάλιστα ἐξετάζω, συμβαίνει μέντοι ἴσως καὶ ἐμὲ τὸν ἐρωτῶντα καὶ τὸν ἀποκρινόμενον ἐξετάζεσθαι.

Τὸ μὲν οὖν πρώτον ἐκαλλωπίζετο ἡμῖν ὁ Πρωταγόρας· D τὸν γὰρ λόγον ἡτιᾶτο δυσχερῆ εἶναι· ἔπειτα μέντοι συνεχώρησεν ἀποκρίνεσθαι.

Cap. XXI. ἴθι δὴ, ἔφη ἐγώ, ἐξ ἀρχῆς μοι ἀποκρίναι. δοκοῦσι τινές σοι σωφροεῖν ἀδικούντες; Ἔστω, ἔφη. Τὸ δὲ σωφροεῖν λέγεις εὐ φροεῖν; Ἐφη. Τὸ δ' εὐ φροεῖν

B. ἄρά τίς σοι δοκεῖ] Sic dedit Bekker. e Vat. et ex corr. Coisl. Vulg. ἄρά τί σοι δ. quod servaverat Stallbaum, sed cf. init. c. XXI.

C. τὸν λόγ. ποιήσομαι] Heindorfius maluit ποιήσομαι eumque secutus est Deuschle, sed v. Hermann. ad Viger. p. 742. Deinde ante τῶν πολλῶν articulum τὸν perperam om. Stephan.

Cap. XXI. D. φροεῖν εὐ βουλεύεσθαι] Perperam vett. editt. βούλεσθαι, quod ex codd. fere omnibus emendatum.

αὐτῶν ἔχομεν, μία δ' ἐπιστήμη καθ' ἐπάντων ἐστίν.

C. ἐπεὶ πολλοὶ γέ φασι τ. ἀνθρ.] Ego quidem, inquit, pudore prohiberer, quominus hoc affirmarem: quanquam multi illi sane sunt qui illud confirmant. Itaque haec πολλοὶ γέ φασι liquet referri ad ἔγωγε. Neque opus est, ut cum Heindorfio scribamus οἱ πολλοὶ γέ φ., licet deinde sequatur τὸν λόγον τὸν τῶν πολλῶν. Hic enim οἱ πολλοὶ sunt multi illi, quos modo dicebam. Stallb.

εἴτ' οὖν δοκεῖ σοι ταῦτα] Videlicet illa, quae vulgo placent. Proxima sic intelligas: Nam τὸν λόγον, h. e. ea quae dicuntur, nunc maxime exploro: quanquam accidat fortasse, ut, dum de

his opinionibus disseramus, ipsi quoque exploremur, hoc est nostra ipsorum sententia eliciatur. Stallb.

D. τὸν λόγον ἡτιᾶτο δυσχερῆ εἶναι.] Non tractatu difficile dicit Protagoras argumentum, sed molestum s. iniucundum; talis enim quaestio sophistae et ipsa per se minuta videbatur nec illi loco apta. Demosth. or. 20, 113: ἐπειδὴν τις κανοργῶν ἐπὶ μὴ προσήκοντα πράγματα τοὺς λόγους μεταφέρει, δυσχερεῖς ἀνάγκη φαίνεσθαι. Diserte hic Protagoras ipse confirmat, quod in eo Socrates p. 332 A sibi visus erat observasse.

Cap. XXI. Totum hoc caput accurate tractavimus in Stud. philol. p. 826—834.

σωφροεῖν ἀδικούντες] Isocr. or. 15, 242: οὔτοι μὲν

εὖ βουλευέσθαι, ὅτι ἀδικοῦσιν; Ἔστω, ἔφη. Πότερον, ἦν δ' ἐγώ, εἰ εὖ πράττουσιν ἀδικοῦντες, ἢ εἰ κακῶς; Εἰ εὖ. Λέγεις οὖν ἀγαθὰ ἅπαντα εἶναι; Λέγω. Ἄρ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ταῦτ' ἐστὶν ἀγαθὰ, ἃ ἐστὶν ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις; Καὶ ναὶ μὰ Δί', ἔφη, κἂν μὴ τοῖς ἀνθρώποις ὠφέλιμα ἦ, ἔργωγε καλῶ ἀγαθὰ. Καὶ μοι ἐδόκει ὁ Πρωταγόρας ἤδη τετραχύνθαι τε καὶ ἀγωνιᾶν καὶ παρατετάχθαι πρὸς τὸ ἀποκρίνεσθαι. ἐπειδὴ οὖν ἐώρων αὐτὸν οὕτως ἔχοντα, εὐλαβοῦμενος

334 ἤρξαμα ἠρόμην. Πότερον, ἦν δ' ἐγώ, λέγεις, ὦ Πρωταγόρα, ἃ μὴδενὶ ἀνθρώπων ὠφέλιμα ἐστὶν, ἢ ἃ μὴδὲ τὸ παράπαν ὠφέλιμα; καὶ τὰ τοιαῦτα σὺ ἀγαθὰ καλεῖς; Οὐδαμῶς, ἔφη ἄλλ' ἔργωγε πολλὰ οἶδ', ἃ ἀνθρώποις μὲν ἀνωφελῆ ἐστὶ, καὶ σιτία καὶ ποτὰ καὶ φάρμακα καὶ ἄλλα μυρία, τὰ δὲ γε ὠφέλιμα τὰ δὲ ἀνθρώποις μὲν οὐδέτερα, ἵπποις δὲ τὰ δὲ βουσί μόνον, τὰ δὲ κισί, τὰ δὲ γε τούτων μὲν οὐδενί, δένδροις δὲ, τὰ δὲ τοῦ δένδρου ταῖς μὲν ῥίζαις ἀγαθὰ,

B ταῖς δὲ βλάσταις πονηρά, οἶον καὶ ἡ κόπρος πάντων τῶν

(οἱ συνοφανῆται) σαφρονοῦσιν ἀναιρεῖν ζητοῦντες ἀπάσας τὰς τοιαύτας διατριβὰς, ἐν αἷς ἡγοῦνται βελτίους γενομένους χαλεποτέρους ἔσεσθαι ταῖς αὐτῶν πονηρίαις καὶ συνοφαντίαις.

E. ἀγαθὰ — ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις] Socrati ipsi placuisse, quod utile esset idem esse bonum, Xenophon prodidit Mem. IV. 6, 8: ἄλλο ἂν τι φαίης ἀγαθὸν εἶναι ἢ τὸ ὠφέλιμον; Οὐκ ἔργωγ', ἔφη. Τῷ ἄρ' ὠφέλιμον ἀγαθὸν ἐστὶν ὅτ' ἂν ὠφέλιμον ἦ. v. Gorg. p. 499 C. Cicer. de off. III. 3, 11. Sed h. l. verba τοῖς ἀνθρώποις adversarii causa adiecit, qui quidem πάντων χρημάτων μέτρον ἀνθρώπου εἶναι statuit (v. Theaet. p. 152 A. Cratyl. p. 385 E), Protagoras autem sermonem alio flectendi cupidus haec ipsa verba carpit.

ἀγωνιᾶν καὶ παρατετάχθαι] ἀγωνιᾶν h. l. vi desiderativa positum esse et significare 'certare velle' ex verbo παρατετάχθαι apparet, quod est 'in prociectu constitisse'.

ἠρόμα ἠρόμην] De Leg. p. 629 A: δεῖ δὲ οὐδὲν σκληρῶς ἡμᾶς αὐτοῖς διαμάχεσθαι

τὰ νῦν, ἀλλ' ἠρόμα ἀνερωτῶν, ὡς μάλιστα περὶ ταῦτα ἡμῶν τε καὶ ἐκείνων σπουδαζόντων.

P. 334. καὶ τὰ τοιαῦτα — καλεῖς;] Respondet ad haec Protagoras, bona ut sint utilia, ita hominum utilitate non esse definienda.

πολλὰ οἶδ', ἃ —] Ad πολλὰ ex praecedentibus intelligendum voc. ἀγαθὰ. Proximis verbis ἃ ἀνθρώποις μὲν ἀνωφελῆ ἐστὶ tacite opponuntur ἀγαθὰ μέντοι. Voc. ἀνωφελές hic et in seqq. est 'noxium', ut Xenoph. Hellen. I. 7, 28. Mem. II. 6, 4. Eodem modo dicitur lat. inutile.

τὰ δὲ γε ὠφέλιμα] alia (bona) sane — ut tu dicis — utilia. Oratio similiter formata p. 320 B. v. ad p. 330 A.

ἀνθρώποις μὲν οὐδέτερα] Conf. p. 351 D: ἐστὶ μὲν ἃ τῶν ἡδέων οὐκ ἐστὶν ἀγαθὰ. . . ἐστὶ δ' ἃ ἐστὶ, καὶ τρίτον ἃ οὐδέτερα, οὔτε κακὰ οὔτ' ἀγαθὰ.

ἵπποις δὲ] int. ἀγαθὰ. Eadem est ratio sequentium dativorum, quod inde sciri potest, quia ultimo (ταῖς ῥίζαις) voc. ἀγαθὰ adiectum est.

φυτῶν ταῖς μὲν ῥίζαις ἀγαθὸν παραβαλλομένη, εἰ δ' ἐθέλοις ἐπὶ τοὺς πτόρθους καὶ τοὺς νέους κλώνας ἐπιβάλλειν, πάντα ἀπόλλυσιν· ἐπεὶ καὶ τὸ ἔλαιον τοῖς μὲν φυτοῖς ἀπασίν ἐστὶ πάγκακον καὶ ταῖς θριξὶ πολεμιώτατον ταῖς τῶν ἄλλων ζώων πλὴν ταῖς τοῦ ἀνθρώπου, ταῖς δὲ τοῦ ἀνθρώπου ἀρωγὸν καὶ τῷ ἄλλῳ σώματι. οὕτω δὲ ποικίλον τί ἐστὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ παντοδαπὸν, ὥστε καὶ ἐνταῦθα τοῖς μὲν ἔξωθεν τοῦ σώματος ἀγαθὸν ἐστὶ τῷ ἀνθρώπῳ, τοῖς δ' ἐντὸς ταῦτον τοῦτο κάκιστον· καὶ διὰ τοῦτο οἱ λατροὶ πάντες ἀπαγορεύουσι τοῖς ἀσθενούσι μὴ χρῆσθαι ἐλαίῳ, ἀλλ' ἢ ὅ τι σμικροτάτω, ἐν τούτοις οἷς μέλλει ἔδεσθαι, ὅσον μόνον τὴν δυσχέρειαν κατασβέσαι τὴν ἐπὶ ταῖς αἰσθήσεσι ταῖς διὰ τῶν χυμῶν γιγνομένην ἐν τοῖς σιτίοις τε καὶ ὄψοις.

P. 334. B. εἰ δ' ἐθέλοις ἐπὶ τ. πτ.] Vett. editt. εἰ δὲ θέλοις. Bodl. Vat. Θ. al. εἰ δ' ἐθέλοις. Aliquot codd. εἰ δ' ἐθέλεις, probante Heindorfio.

C. διὰ τῶν χυμῶν] Libri omnes διὰ τῶν ῥινῶν. v. Stud. philol. p. 831 sqq., ubi etiam dubitari posse dixi, an διὰ τῶν mutandum sit in ἀηδέων.

B. τὸ ἔλαιον — ταῖς θριξὶ πολεμιώτατον] Consilio et arte Protagoras verba collocavit, ut audientium expectationem moveret. Plerique enim quum olei usum in uno homine cognovissent, non potuit iis non absurda videri sententia his primis verbis contenta.

τοῖς μὲν ἔξωθεν — τῷ ἀνθρώπῳ] ut hic quoque externis quidem partibus corporis humani bonum sit, interioribus vero idem pessimum. Athen. p. 46 F: ὁ Δημόκριτος πρὸς τὸν πύθμενον πῶς ἂν ὑγιῶς τις διαγοί ἔφη, εἰ τὰ μὲν ἐντὸς μέλιτι βρέχοι, τὰ δ' ἐκτὸς ἐλαίῳ.

C. ἀπαγορεύουσι — μὴ χρῆσθαι] Priscianus p. 1196 ed. Putsch. „Attici (dicunt) ἀπαγορεύω μὴ λέγειν, καὶ, ἀπαγορεύω λέγειν.“ v. Hermann. ad Viger. p. 810 sqq. Buttmann. ad Demosth. Midian. Excurs. XI. Stallb.

C. διὰ τῶν χυμῶν] Vulgata scripturam διὰ τῶν ῥινῶν

nemo dum explicare conatus est; quis enim unquam audivit, veteres eo consilio ad cibos atque opsonia oleo usos esse, ut suave olerent; quis est qui nesciat, opsonia condiendi causa id et antiquo tempore factum esse et hodie fieri. Veterum scriptorum locos plurimos huc pertinentes collegimus l. l. p. 831—833, ex quibus arbitramur intellectum iri Protagoram h. l. nihil nisi de sapore ciborum cogitasse. Atqui χυμός, ut ait Galenus defin. med. II. 279, παρὰ Πλάτωνι καὶ Ἀριστοτέλει ἡ γενεστὴ ποιότης ὀνομάζεται. De constructione verborum γ. Athen. p. 280 A: ἀφαιρῶν τὰς διὰ χυλῶν ἡδονὰς οὐ δύναμαι νοῆσαι τὰ ἀγαθὸν, quam Epicuri vocem Cicero (Tusc. III. 18, 41) sic latine reddidit: 'non habeo quod intelligam bonum, detrahens eas voluptates, quae sapore percipiuntur'. Et in perceptione incundorum saporum fastidium oriri, si hoc Protagoras dixit, sententiam protulit et per se veram et h. l. aptam.

Cap. XXII. *Εἰπόντος οὖν ταῦτα αὐτοῦ, οἱ παρόντες ἀνεθορύβησαν, ὡς εὖ λέγοι. καὶ ἐγὼ εἶπον· Ὁ Πρωταγόρα, ἐγὼ τυγχάνω ἐπιλήσμων τις ὢν ἄνθρωπος, καὶ ἂν τις μοι μακρὰ λέγη, ἐπιλανθάνομαι περὶ οὗ ἂν ἢ ὁ λόγος. ὥσπερ οὖν εἰ ἐτύχαιον ὑπόκοσμος ὢν, ὧν ἂν χρῆμαι, εἴπερ ἔμελλές μοι διαλέξεσθαι, μείζον φθέργεσθαι ἢ πρὸς τοὺς ἄλλους, οὕτω καὶ νῦν, ἐπειδὴ ἐπιλήσμωνι ἐνέτυχες, σύντεμνέ μοι τὰς ἀποκρίσεις καὶ βραχυτέρας ποιεῖ, εἰ μέλλω σοι ἔπεσθαι. Πῶς οὖν κελεύεις με βραχέα ἀποκρίνεσθαι; ἢ βραχυτέρά σοι, ἔφη, ἀποκρίνωμαι ἢ δεῖ; Μηδαμῶς, ἦν δ' ἐγώ. Ἄλλ' ὅσα δεῖ; ἔφη. Naί, ἦν δ' ἐγώ. Πότερα οὖν ὅσα ἐμοὶ δοκεῖ δεῖν ἀποκρίνεσθαι, τοσαῦτά σοι ἀποκρίνωμαι, ἢ ὅσα σοί; Ἀκήκοα γοῦν, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι σὺ οἴός τ' εἶ καὶ αὐτὸς καὶ ἄλλον διδάξαι περὶ τῶν αὐτῶν καὶ μακρὰ λέγειν, ἂν βούλη, οὕτως, ὥστε τὸν λόγον μηδέποτε ἐπιλιπεῖν, καὶ αὖ βραχέα οὕτως, ὥστε μηδένα σοῦ ἐν βραχυτέροις εἰπεῖν. εἰ οὖν μέλλεις ἐμοὶ διαλέξεσθαι, τῷ ἑτέρῳ χρῶ τρόπῳ πρὸς με, τῇ βραχυλογίᾳ. Ὁ Σώκρατες, ἔφη,*

Cap. XXII. D. *ἔμελλές μοι διαλέξεσθαι*] Vulg. *διαλέξεσθαι* auctoritate plurimorum optimorumque codd. mutatum est. Deinde pro *ἀποκρίνωμαι* Bodl. Vat. ⓐ et r et Coisl. *ἀποκρίνομαι* itemque in prox. sect.

καὶ βραχυτέρας ποιεῖ] Iniuria haec delenda censet Hirschig. Argumentat. Socratic. p. 13.

P. 335. *μέλλεις ἐμοὶ διαλέξεσθαι*] Etiam hic vett. editt. contra fidem plurimorum librorum *διαλέξεσθαι* exhibent.

Cap. XXII. D. *καὶ βραχυτέρας ποιεῖ*] Haec non redundant, sed accuratius Socrates rem verbo translato (*συντέμνειν*) significatam nunc exprimit, v. p. 314 A: *μὴ περὶ τοῖς φιλότοις κνβεύης τε καὶ κνδνεύης*. 320 B: *καμπτομαι καὶ οἰμαι τί σε λέγειν*. al. Similis usus verbi *συντέμνειν* invenitur apud Aristophanem Thesmoph. v. 177: *σοφοῦ πρὸς ἀνδρός, ὅστις ἐν βραχεῖ πολλοὺς καλῶς οἴος τε συντέμνειν λόγους*.

E. *Μηδαμῶς, ἦν δ' ἐγώ*] *Behüte*. Intell. *βραχυτέρα ἀποκρίνον ἢ δεῖ*. Menex. p. 236 C: *μηδαμῶς, ὃ Σώκρατες· ἀλλ' εἰπέ, καὶ πάνν χαριεῖ*. De Rep. I. p. 350 E. Phaedr. p. 234 D. v. annot. ad p. 318 B. *Stallb.*

ὅτι σὺ οἴός τ' εἶ καὶ αὐ-

τός] haec ita coniungenda sunt: *ὅτι σὺ οἴός τ' εἶ καὶ αὐτός* — *περὶ τῶν αὐτῶν καὶ μακρὰ λέγειν* — *καὶ αὐ βραχέα* — *καὶ ἄλλον διδάξαι καὶ μακρὰ λέγειν κ. τ. λ.* ὥστε τὸν λόγ. μηδ. ἐπιλιπεῖν] ut nunquam desit tibi oratio, h. e. orationis argumentum, ut tibi semper suppetat quod dicas. *Stallb.*

P. 335. *χρῶ — πρὸς με*] Enclitica pronominis forma post praepositiones in Platonis libris non raro servata est. Menon. p. 79 A. codd. omnes *παίξεις πρὸς με*. Gorg. p. 489 E: *νῦν δὲ εἰρωνεύου πρὸς με.*, ubi v. annot. Lysid. p. 211 A. Cratyl. p. 384 A. Theaet. p. 170 D. Xenoph. Anab. III, 3, 2: *λέξατε οὖν,*

ἐγὼ πολλοῖς ἤδη εἰς ἀγῶνα λόγων ἀφικόμην ἀνθρώποις, καὶ εἰ τοῦτο ἐποίουν, ὃ σὺ κελεύεις, ὡς ὁ ἀντιλέγων ἐκέλευέ με διαλέγεσθαι, οὕτω διελεγόμην, οὐδενὸς ἂν βελτίων ἐφαινόμην, οὐδ' ἂν ἐλέγετο Πρωταγόρου ὄνομα ἐν τοῖς Ἑλληνισιν. Καὶ ἐγὼ — ἐγνων γὰρ ὅτι οὐκ ἤρρεσεν αὐτὸς αὐτῷ ταῖς ἀποκρίσεις ταῖς ἐμπροσθεν, καὶ ὅτι οὐκ ἐθέλησοι ἐκὼν εἶναι ἀποκρινόμενος διαλέγεσθαι — ἠγησάμενος οὐκέτι ἐμὸν ἔργον εἶναι παρῆναι ἐν ταῖς συνουσίαις, Ἄλλὰ τοι, ἔφη, ὃ Πρωταγόρα, οὐδ' ἐγὼ λιπαρῶς ἔχω παρὰ τὰ σοὶ δοκοῦντα τὴν συνουσίαν ἡμῶν γίνεσθαι, ἀλλ' ἐπειδὴν σὺ βούλη διαλέγεσθαι ὡς ἐγὼ δύναμαι ἔπεσθαι, τότε σοὶ διαλέξομαι. σὺ μὲν γάρ, ὡς λέγεται περὶ σοῦ, φῆς δὲ καὶ αὐτός, καὶ ἐν μακρολογίᾳ καὶ ἐν βραχυλογίᾳ οἴός τ' εἶ συνουσίας ποιεῖσθαι· σοφὸς γὰρ εἶ· ἐγὼ δὲ τὰ μακρὰ ταῦτα

ἐλέγετο] Libri omnes *ἐγένετο*, v. Stud. phil. p. 854.

ἔφη, πρὸς με. Charax p. 228 b: *παρὰ Μενάνδρῳ σημειοῦται τὸ πρὸς με ἐγκλιθεῖν*, de quo loco disputavit Hermannus De Emend. Rat. Gr. Gr. p. 75. *Stallb.* ὡς ὁ ἀντιλέγων — οὕτω διελεγόμην] Est haec frequentissima illa universi enuntiatii appositio. Quemadmodum enim nomina nominibus per appositionem adduntur, sic etiam ea enuntiatia, quae superiora accuratius definiunt et interpretantur, non intercedente copula apponi solent. Possis hanc rationem commode nomine appositionis universorum enuntiatorum (Apposition der Sätze) insignire, quippe quae ex asse respondeat appositioni nominum. *Stallb.*

οὐδ' ἂν ἐλέγετο —] Ficinus hunc locum vertit: *haud sane quovis alio homine insignior essem, nomineque Protagorae omnis Graecia resonaret*. Et sane eiusmodi sententia requiritur, sed ex vulgata scriptura elici nequit. De *ἐλέγετο* v. p. 311 E: *τί ὄνομα ἄλλο λεγόμενον περὶ Πρωταγόρου ἀκούομεν*; Hipp. I. p. 281 C: *οἱ παλαιοὶ ἐκείνοι, ὧν ὀνόματα μεγάλα λέγεται ἐπὶ σοφία, Πιττακοῦ τε καὶ Βίαντος*.

Protagoram, qui ab aetatis anno tricesimo ad septuagesimum sophistam egit, per totum illud tempus maxima gloria apud omnes Graecos floruisse Plato tradidit Men. p. 91 E, v. praefat. p. 4.

ὅτι οὐκ ἤρρεσεν —, καὶ *ὅτι οὐκ ἐθέλησοι*] Indicativus rem vere factam, optativus id indicat quod fieri posse Socrates suspicatur.

B. *οὐκέτι ἐμὸν ἔργον εἶναι*] non amplius mei esse muneris colloquio interesse. Tim. p. 17 in.: *οὐκοῦν σὸν τῶνδ' ἐξ ἔργον — ἀραπληγοῦν*. Ibid. p. 27 B: *σὸν οὖν ἔργον λέγειν ἂν εἴη — τὸ μετὰ τούτο*. Gorg. p. 459 E: *οὐ γὰρ σὸν ἔργον*. Xenoph. Memor. III, 3, 3: *τούτο οὐκ ἐμὸν οἶμαι τὸ ἔργον εἶναι*. Dictionem copiose illustravit Valcken. ad Phoeniss. v. 447. *Stallb.*

ἐπειδὴν σὺ βούλη —] Sententia haec est: Non id flagito, ut praeter tuam sententiam et voluntatem colloquium inter me et te habeatur, sed si velis ea ratione colloqui, qua ego assequi possum, tecum colloquar, sin minus, hac disputatione missa abibo.

C. *τὰ μακρὰ ταῦτα ἀδύ-*

ἀδύνατος, ἐπεὶ ἐβουλόμην ἂν οἷός τ' εἶναι. ἀλλὰ σὲ ἐχρῆν ἡμῖν συγχωρεῖν τὸν ἀμφοτέρωθεν δυνάμενον, ἵνα συνουσία ἐγίγνετο· νῦν δὲ ἐπειδὴ οὐκ ἐθέλεις, καὶ ἐμοί τις ἀσχολία ἐστὶ, καὶ οὐκ ἂν οἷός τ' εἶην σοι παραμεῖναι ἀποτείνοντι μακροῦς λόγους — ἐλθεῖν γὰρ ποί με δεῖ — εἶμι' ἐπεὶ καὶ ταῦτ' ἂν ἴσως οὐκ ἀηδῶς σου ἤκουον.

Καὶ ἅμα ταῦτα εἰπὼν ἀνιστάμην ὡς ἀπιών. καὶ μου D ἀνισταμένου ἐπιλαμβάνεται ὁ Καλλίας τῆς χειρὸς τῆ δεξιᾶ, τῆ δ' ἀριστερᾶ ἀντελάβετο τοῦ τρίβωνος τουτουῖ, καὶ εἶπεν· Οὐκ ἀφήσομέν σε, ὦ Σώκρατες· ἔαν γὰρ σὺ ἐξέλθῃς, οὐχ ὁμοίως ἡμῖν ἔσονται οἱ διάλογοι. δέομαι

D. ἀντελάβετο τοῦ τρίβωνος] Stephan. τοῦ errore, ut videtur, omisit.

νατος] H. e. οὐ δύναμαι τὰ μακρὰ ταῦτα, ut mox dicit sē — τὸν ἀμφοτέρωθεν δυνάμενον. Eodem modo δυνατός cum accusativo construitur Politic. p. 295 B: τοῦτο δυνατός ἄν. Hipp. min. p. 367 E: οὐκοῦν ὁ ἀγαθὸς καὶ σοφὸς γεωμέτρης δυνατώτατός γε ἀμφοτέρωθεν; Prorsus cum hoc loco congruit Menon, p. 94 B. C: καὶ τοὺς φανλοτάτους ἀδυνάτους γεγονέναι τοῦτο τὸ πρᾶγμα. Quocirca hoc dicit Socrates: ego vero non possum longas istas orationes habere aut intelligere; quanquam vellem mihi esse eius rei facultatem. Stallb.

ἐχρῆν ἡμῖν συγχ. — ἵνα σ. ἐγίγνετο] te oportebat nobis concedere (quod nunc secus est), ut colloquium fieret (quod in hac tua pervicacia non potest continuari). Sympos. 181 E: χρῆν δὲ νόμον εἶναι — ἵνα μὴ εἰς ἀδηλον πολλῆ σπουδῆ ἀνηλίσκετο. v. Krüger Gr. 54. 8, 8.

ἀποτείνοντι μακροῦς λόγους] P. 336 C: μακρὸν λόγον ἀποτείνον. P. 361 A. Gorg. p. 465 E ibique annot. Proxima, ἐπεὶ καὶ ταῦτ' ἂν — ἤκουον, sic intelligas: quanquam haec quoque lubenter ex te audierim: quod tamen mihi nunc non licet. Stallb.

D. τοῦ τρίβωνος τουτουῖ] Apud Xenophontem (Mem. I. 6, 2) Antiphon: ἱμάτιον, inquit, ὦ Σώκρατες, ἡμφίεσαι οὐ μόνον φανῶλον, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ θερόν τε καὶ χειμῶνος. Idem igitur vestimentum ibi ἱμάτιον, hic τρίβων dicitur. Etiam scholiastes ad Aristoph. Plut. v. 842 τὸ τρίβωνιον interpretatur παλαιὸν ἱμάτιον, cf. schol. ad v. 882. Proprie igitur τρίβων significavit pallium longo usu detritum, sed plerumque eo nomine appellatum est amiculum aliquanto brevius quam ἱμάτιον et crassis filis textum, quale Doricorum erat proprium. Inde ab iis qui Laconici cultus studiosi erant, sumptum est, v. infra p. 342 E. Demosth. or. 54, 3: ἐκνυθροπάσσι καὶ λακωνίζουσιν φασὶ καὶ τρίβωνας ἔχουσι καὶ ἀπλᾶς ὑποδέδενται. Eodem vestimento iam inde a Socratis aetate philosophi quidam severiorem vitae rationem prae se ferentes usi sunt, unde factum est, ut posterioribus temporibus τρίβωνιον per synecdochen philosophum ipsum significaret, veluti Themist. or. 23. p. 299 A: (ἐν Γαλατία τῇ Ἑλληνίδι) οἱ ἄνδρες ἴστε ὅτι ὀξεῖς καὶ ἀγγίλοι. . . καὶ τρίβωνιον παραφανέντος ἐκνυθροπασσῶν ὡςπερ τῆς λίθου τὰ σιδήρια.

οὖν σου παραμεῖναι ἡμῖν· ὡς ἐγὼ οὐδ' ἂν ἐνὸς ἡδίου ἀκούσαιμι ἢ σοῦ τε καὶ Πρωταγόρου διαλεγομένων· ἀλλὰ χάρισαι ἡμῖν πᾶσιν. Καὶ ἐγὼ εἶπον — ἦδη δὲ ἀνεστῆκη ὡς ἐξιῶν — Ὡ παῖ Ἰπποκρίτου, ἀεὶ μὲν ἐργασίᾳ σου τὴν φιλοσοφίαν ἀγαμαι, ἀτὰρ καὶ νῦν ἐπαινώ καὶ φιλῶ, ὥστε E βουλοίμην ἂν χαρίζεσθαι σοι, εἰ μου δυνατὰ δέοιο. νῦν δ' ἐστὶν ὥσπερ ἂν εἰ δέοιό μου Κρίσωνι τῷ Ἰμεραίῳ δομοεὶ ἀκμάζοντι ἐπεσθαι, ἢ τῶν δολιχοδρομῶν τῶ ἢ τῶν ἡμεροδρομῶν διαθεῖν τε καὶ ἐπεσθαι. εἶπομι ἂν σοι, ὅτι πολὺν 336 σοῦ μᾶλλον ἐγὼ ἐμαντοῦ δέομαι θέουσι τούτοις ἀκολουθεῖν, ἀλλ' οὐ γὰρ δύναμαι, ἀλλ' εἴ τι δέει θεάσασθαι ἐν τῷ αὐτῷ ἐμέ τε καὶ Κρίσωνα θέοντας, τούτου δέου συγ-

ἦδη δὲ ἀνεστῆκη] Sic Bodl. Vat. pro vulg. ἀνεστήκειν. Vind. ἀνεστήκει, quod confirmat receptam lectionem. De Attica plusquamperfecti forma apud Platonem codicum auctoritate restituenda v. annot. ad Sympos. p. 198 C.

E. βουλοίμην ἂν χαρίζεσθαι σοι] Stallbaum. e Flor. o. pro χαρίζεσθαι dedit χαρίσασθαι, quod non ita videtur opus esse, ut a meliorum codicum scriptura recedatur.

ἀεὶ μὲν ἐργασίᾳ —] His comparata Socratis verba de eodem Callia ap. Xenoph. conv. VIII. 8: ἀεὶ μὲν οὖν ἐργασίᾳ ἡγάμην τὴν σὴν φύσιν, νῦν δὲ καὶ πολὺ μᾶλλον, ἐπεὶ ὁρῶ σε κτέ. ibid. IV. 62.

E. νῦν δ' ἐστὶν ὥσπερ ἂν εἰ δέοιό μου] nunc vero eadem ratio est s. perinde est ac sime roges etc. Criso Himeraeus, nobilis σταδιοδρόμος, ter deinceps cursu vicit, Olymp. 83. 84. 85. v. praefat. p. 20. Verba δομοεὶ ἀκμάζοντι Groen. van Prinsterer Prosopograph. Platon. p. 196 iniuria in glossematis suspicionem vocavit, siquidem iis ratio continetur, cur Socrates Crisonem non sit consecutus. Crisonem ἐν ὄλῃ τῇ τῆς ἀσκήσεως ἀκμῇ continenter et severe vixisse memoriae prodidit Plato de Leg. p. 840 B.

τῶν δολιχοδρομῶν] In corporum exercitationibus apud Graecos principem locum obtinuit cursus, cuius plura erant genera: qui curriculum a carcere ad metam semel emensus erat, is στάδιον decurrerat, qui con-

tinuo cursu a meta ad carcerem redierat idemque stadium bis emensus erat, eius cursus dicebatur διανλος. Sex vel decem διανλοι conficiendi erant δολιχοδρομῶν, nam δολιχος erat, quum cursor stadium toties decurrebat, ut continuato cursu duodecim vel viginti stadia emetiretur. v. schol. ad Sophocl. Electr. v. 686; ad Aristoph. Nub. v. 28 et Krausius De Gymnastic. et Agonistic. Graecor. I. p. 344 sqq.

ἡμεροδρομῶν] Livius 31, 24: 'hemerodromos vocant Graeci ingens die uno cursu emetientes spatium', iisque nuntiis, ubi res maturanda erat, usi sunt. v. Cornel. Nep. Milt. c. 4. Herodot. VI. 105.

διαθεῖν] cursu contendere, v. Hermann ad Viger. p. 811.

P. 336. τούτου δέου συγκαθεῖναι] hunc roga, ut se ad me demittat. Verba καθίεναι, ἐφιέναι, ἀπιέναι, ἀφίεναι, ὀφιέναι, ἐξιέναι, alia, saepe intransitiva significatione usurpari nar- ravimus ad Remp. VIII. p. 563 A. Phaedon. p. 112 D. Stallb.

καθεῖναι· ἐγὼ μὲν γὰρ οὐ δύναμαι ταχὺ θεῖν, οὗτος δὲ δύναται βραδέως. εἰ οὖν ἐπιθυμεῖς ἐμοῦ καὶ Πρωταγόρου ἀκούειν, τούτου δέου, ὥσπερ τὸ πρῶτόν μοι ἀπεκρίνατο διὰ βραχέων τε καὶ αὐτὰ τὰ ἐρωτώμενα, οὕτω καὶ νῦν ἀποκρίνεσθαι. εἰ δὲ μή, τίς ὁ τρόπος ἔσται τῶν διαλόγων; χωρὶς γὰρ ἔγωγ' ὄμνην εἶναι τὸ συνεινᾶναι τε ἀλλήλοις διαλεγόμενους καὶ τὸ δημηγορεῖν. Ἄλλ' ὄραξ, ἔφη, ὦ Σώκρατες· δίκαια δοκεῖ λέγειν Πρωταγόρας ἀξίων αὐτῶ τε ἐξεῖναι διαλέγεσθαι ὅπως βούλεται, καὶ σοὶ ὅπως ἂν αὐτὸν σὺ βούλη.

Cap. XXIII. Ὑπολαβὼν οὖν ὁ Ἀλκιβιάδης, Οὐ καλῶς λέγεις, ἔφη, ὦ Καλλία. Σωκράτης μὲν γὰρ ὅδε ὁμολογεῖ μὴ μετεῖναι οἱ μακρολογίας καὶ παραχωρεῖ Πρωταγόρα,

P. 336. διὰ βραχέων τε καὶ αὐτὰ τ.] Accessit τε ex codd. longe plurimis.

B. Ἄλλ' ὄραξ, ἔφη, ὦ Σ.] Cornarius post ἔφη inseri volebat ὁ Καλλίας. Quod non opus. Dein αὐτῶ Bodl. pro vulg. αὐτῶ.

B. χωρὶς γὰρ ἔγωγ' ὄμνην] In talibus locis δίχα, χωρὶς etc. non, ut vulgo, seiunctionem et separationem, sed diversitatem et oppositionem significant. Phileb. p. 44 A: εἶπερ χωρὶς τοῦ μὴ λυπεῖσθαι καὶ τοῦ χαίρειν ἢ φυσίς. Euthydem. p. 289 D: δῆλον οὖν, ὅτι καὶ περὶ λόγους χωρὶς ἢ τοῦ ποιεῖν τέχνην καὶ ἢ τοῦ χοῦσθαι. Phileb. p. 17 A: οἷς διακεχώρισται τὸ τε διαλεκτικῶς πάλιν καὶ τὸ ἐριστικῶς ἡμᾶς ποιεῖσθαι πρὸς ἀλλήλους τοὺς λόγους. Eurip. Iphig. Aul. 859: χωρὶς τὰ μὲν κάγαμνονος. Aeschyl. Prometh. 963: μαθήσεται, ὅσον τὸ τ' ἄρχην καὶ τὸ δουλεύειν δίχα. Plura dabit Heindorfius ad h. l. Auct. Inc. ap. Rutil. Lup. II. 15: seorsum est beneficium dare libenter et iniuriam facere nolle Stallb.

δημηγορεῖν] Aeschin. or. 1, 27: ὁ νομοθέτης διαρρηθὴν ἀπέδειξεν οὗς χοῦ δημηγορεῖν καὶ οὗς οὐ δεῖ λέγειν ἐν τῷ δήμῳ. Longas orationes, quibus in concione et in iudicio adversarii inter se certent, a colloquiis alienas esse Socrates censet.

Ἄλλ' ὄραξ] Sed videt i. e. res tibi manifesta est. Haec verba saepenumero ita orationi aut praemittuntur aut interponuntur, ut per se sententiam efficiant indicentque alterum rei praesentis conditionem ipsum perspicere. Hipparch. p. 227 D: Ἄλλ' ὄραξ, ὦ γλυκύτατε, τὸ κερδαίνειν ἀρετὴν ὁμολογήσαμεν εἶναι ὠφελεισθαι. Aristoph. Thesm. v. 496: ταῦθ' ὄραξ, οὐπόποτ' εἶπεν.

Cap. XXIII. Ὑπολαβὼν . . ὁ Ἀλκιβιάδης] Postquam Callias Protagorae, hospiti suo, patrociniatus est, fortiter et vehementer Alcibiades Socratis causam defendit eumque longarum orationum victoria concessa id suo iure postulare dicit, ut brevibus orationibus Protagoras certet. Quod si nolit sophista, fateatur et ipse hoc disputandi genere se Socrate inferiorem esse. Quaestionem ipsam Alcibiades non magis curat quam Callias, sed Socratem id spectare ratus, ut dignitatem suam tueatur, ei obscurat. Hinc eius verba εἰ Πρωταγόρας ὁμολογεῖ φανλότερος εἶναι . . ἔξαρκεῖ Σωκράτει.

τοῦ δὲ διαλέγεσθαι οἷός τ' εἶναι καὶ ἐπίστασθαι λόγον τε δοῦναι καὶ δέξασθαι θαναμάζοιμ' ἂν εἰ τῶ ἀνθρώπων παραχωρεῖ. εἰ μὲν οὖν καὶ Πρωταγόρας ὁμολογεῖ φανλότερος εἶναι Σωκράτους διαλεχθῆναι, ἔξαρκεῖ Σωκράτει· εἰ δὲ ἀντιποιεῖται, διαλεγέσθω ἐρωτῶν τε καὶ ἀποκρινόμενος, μὴ ἔφ' ἐκάστη ἐρωτήσῃ μακρὸν λόγον ἀποτείνων, ἐκρούων τοὺς λόγους καὶ οὐκ ἐθέλων διδόναι λόγον, ἀλλ' ἀπομυκύνων, ἕως ἂν ἐπιλάθωνται περὶ οὗτου τὸ ἐρώτημα ἢν οἱ D πολλοὶ τῶν ἀκούοντων . . ἐπεὶ Σωκράτη γε ἐγὼ ἐγγυῶμαι μὴ ἐπιλήσεσθαι, οὐχ ὅτι παίζει καὶ φησιν ἐπιλήσεων εἶναι. ἐμοὶ μὲν οὖν δοκεῖ ἐπιεικέστερα Σωκράτης λέγειν· χρῆ γὰρ ἕκαστον τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀποφαίνεσθαι.

Μετὰ δὲ τὸν Ἀλκιβιάδην, ὡς ἐγῶμαι, Κριτίας ἦν ὁ εἰπὼν· Ὡ Προδίδικε καὶ Ἰαπία, Καλλίας μὲν δοκεῖ μοι μάλα πρὸς Πρωταγόρου εἶναι, Ἀλκιβιάδης δὲ ἀεὶ φιλόνηκός E ἔστι πρὸς ὃ ἂν ὀρμήσῃ. ἡμᾶς δὲ οὐδὲν δεῖ συμφιλονεκεῖν οὔτε Σωκράτει οὔτε Πρωταγόρα, ἀλλὰ κοινῇ ἀμφοτέρων δεῖσθαι μὴ μεταξὺ διαλύσῃ τὴν ξυνουσίαν.

Cap. XXIII. C. εἰ μὲν οὖν καὶ Πρωτ.] In edit. Bekker. καὶ excidit, errore operarum, ut videtur.

D. Σωκράτη γε ἐγὼ ἐγγ.] V. Σωκράτει, quod ex optimis et plurimis libris mutatum. De ἐγγυῶσθαι v. ad Phaedon. p. 115 D.

E. πρὸς ὃ ἂν ὀρμήσῃ] Sic Bodl. Venet. Ξ. Coisl. Vindob. Vat. r. pro vulg. πρὸς ὃ τι ἂν.

C. τοῦ δὲ διαλέγεσθαι] Verba sic cohaerent: θαναμάζοιμι δὲ ἂν, εἰ τῶ ἀνθρώπων παραχωρεῖ τοῦ οἷός τ' εἶναι διαλέγεσθαι καὶ ἐπίστασθαι λόγον τε δοῦναι καὶ δέξασθαι: mirer autem, si cui homini cedat facultate disserendi et scientia rationis tam reddendae quam accipiendae. Et enim παραχωρεῖν τιμὴ τοῦ οἷός τ' εἶναι dictum ut παραχωρεῖν τιμὴ ὁδοῦ. Pro λόγον τε δοῦναι καὶ δέξασθαι ne quis malit λόγον δοῦναι τε κ. δ. Nam posita est vocula perinde ac si deinde itidem plene diceretur καὶ λόγον δέξασθαι. Similia notavimus ad Criton. p. 43 A et ad Phaedon. p. 94 D. Stallb.

εἰ τῶ παραχωρεῖ] si revera cuiquam cedit. v. ad Apolog. p. 25 B. Eadem constructio p. 312 C: ὃ τι δὲ ποτε ὁ σοφιστής

ἔστι, θαναμάζοιμ' ἂν εἰ οἶσθα. P. 315 E: οὐκ ἂν θαναμάζοιμι, εἰ παιδικὰ — τυγχάνει ἂν. p. 354 D: εἰ κακὸν καλεῖτε . . ἐχοῖτ' ἂν εἰπεῖν.

ἐκρούων τοὺς λόγους] int. μακρῶ λόγῳ: longa oratione quodcunque disputationis argumentum propositum submovens. Theaet. p. 154 D: εἰ δεινὸν καὶ σοφὸν ἐγὼ τε καὶ σὺ ἦμεν . . ξυνηλθόντες σοφιστικῶς εἰς μάχην τοιαύτην, ἀλλήλων τοὺς λόγους τοῖς λόγοις ἐκρούομεν. Metaphora a gladiatoribus ducta ictum adversariorum declinantibus.

D. οὐχ ὅτι παίζει] quamquam iocatur. Sic οὐχ ὅτι positum Gorg. p. 450 E. Theaet. p. 157 B, Lys. p. 219 E.

πρὸς Πρωταγόρου εἶναι] a partibus Protagorae stare; conf. Krüger. Gr. 68. 37, 1.

337 *Εἰπόντος δὲ αὐτοῦ ταῦτα ὁ Πρόδικος, Καλῶς μοι, ἔφη, δοκεῖς λέγειν, ὦ Κριτία· χρηὴ γὰρ τοὺς ἐν τοιοῖσδε λόγοις παραγιγνομένους κοινούς μὲν εἶναι ἀμφοῖν τοῖν διαλεγόμενοι ἀκροατάς, ἴσους δὲ μή. ἔστι γὰρ οὐ ταῦτόν κοινῇ μὲν γὰρ ἀκούσαι δεῖ ἀμφοτέρων, μὴ ἴσων δὲ νείμει ἐκατέρω, ἀλλὰ τῷ μὲν σοφωτέρῳ πλέον, τῷ δὲ ἀμαθετέρῳ ἔλαττον. ἐγὼ μὲν καὶ αὐτός, ὦ Πρωταγόρα τε καὶ Σώκρα-
B τες, ἀξιῶ ὑμᾶς συγχωρεῖν καὶ ἀλλήλοις περὶ τῶν λόγων ἀμφισβητεῖν μὲν, ἐρίζειν δὲ μή· ἀμφισβητοῦσι μὲν γὰρ καὶ δι' εὐνοίαν οἱ φίλοι τοῖς φίλοις, ἐρίζουσι δὲ οἱ διάφοροί τε καὶ ἐχθροὶ ἀλλήλοις. καὶ οὕτως ἂν καλλίστη ἡμῖν ἡ συνουσία γίγνοιτο· ὑμεῖς τε γὰρ οἱ λέγοντες μάλιστα' ἂν οὕτως ἐν ἡμῖν τοῖς ἀκούουσιν εὐδοκιμοῦτε καὶ οὐκ ἐπαινοῖσθε — εὐδοκιμεῖν μὲν γὰρ ἔστι παρὰ ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀκουόντων ἄνευ ἀπάτης, ἐπαινεῖσθαι δὲ ἐν λόγῳ πολ-
C λάνης παρὰ δόξαν ψευδομένων —, ἡμεῖς τ' αὖ οἱ ἀκούοντες μάλιστα' ἂν οὕτως εὐφραينوίμεθα, οὐχ ἠδοίμεθα· εὐφραίνεσθαι μὲν γὰρ ἔστι μανθάνοντά τι καὶ φρονήσεως*

P. 337. B. οὕτως ἂν καλλίστη] Vindob. κάλλιστ' ἂν οὕτως.

P. 337. ὁ Πρόδικος, Καλῶς μοι, ἔφη] Quum Prodicus in distinguendis explicandisque vocabulorum significationibus nimum operae collocaret, mirandum non est, quod hoc loco ita loquens inducitur, ut vocabulorum discrimina per omnia urgeat et quae consimilem usum habeant, ea perversa sedulitate ubique rimetur. Perstringitur ineptum hominis studium etiam infra p. 358 A. D. Menon. p. 75. Charmid. p. 163. Lachet. p. 197. Cratyl. p. 334 A. Euthydem. init. al. Rem ipsam etiam ab Socrate magni aestimatam esse auctor est Epictetus ap. Arrianum L. II. c. 17. Unde apparet, cur personatus Socrates apud comicum tam multa garriat de recta nominum ratione. Et apud Platonem Socrates ipse se Prodicum discipulum profitetur, sed non sine urbana hominis irrisione. v. ad p. 341 A. Stallb.

ἴσους δὲ μή] Prodicus ex iis quae Critias dixerat, unum ver-

bum κοινῇ arripit et laudat. Sententia vero talis requiritur, qualem profert Cicero de nat. deor. I. 7, 17: 'nolo existimes me adiutorem huic venisse, sed auditorem, et quidem aequum, libero iudicio, nulla eiusmodi adstrictum necessitate, ut mihi velim nolim sit certa quaedam tuenda sententia'. — ἴσος et κοινός saepe coniunguntur, veluti ab Andocide or. 4, 7: δέομαι ὑμῶν τῶν λόγων ἴσους καὶ κοινούς ἡμῖν ἐπιστάτας γενέσθαι. a Demosth. or. 29, 1: ἀνπερ ἴσοι καὶ κοινοὶ γένησθε ἀκροαταί, πολλὰς ἐλπίδας ἔχω ἐπι.

ἐγὼ μὲν καὶ αὐτός —] Priscian. VIII. 7, 35: Cicero in Protagora: nunc a vobis, o Protagora et Socrate, postulo, ut de isto concedatis alter alteri et inter vos de huiusce modi rebus controversemini, non concertetis.

B. πολλάνης] int. ἔστι. εὐφραينوίμεθα, οὐχ ἠδ.] Aristot. Top. II. 6: Πρόδικος διηγεῖτο τὰς ἡδονὰς εἰς χαρὰν

μεταλαμβάνοντα αὐτῇ τῇ διανοίᾳ, ἤδεσθαι δὲ ἐσθίοντά τι ἢ ἄλλο ἢδὲ πάσχοντα αὐτῷ τῷ σώματι. Ταῦτα οὖν εἰπόντος τοῦ Προδικου, πολλοὶ πάνν τῶν παρόντων ἀπεδέξαντο.

Cap. XXIV. Μετὰ δὲ τὸν Πρόδικον Ἰππίας ὁ σοφὸς εἶπεν, Ὡ ἄνδρες, ἔφη, οἱ παρόντες, ἠγοῦμαι ἐγὼ ἡμᾶς συγγενεῖς τε καὶ οἰκείους καὶ πολίτας ἅπαντας εἶναι φύσει, οὐ νόμῳ· τὸ γὰρ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ φύσει συγγενές ἐστίν, ὁ δὲ νόμος, τύραννος ἂν τῶν ἀνθρώπων, πολλὰ παρὰ τὴν φύσιν βιάζεται. ἡμᾶς οὖν αἰσχροὺν τὴν μὲν φύσιν τῶν πραγμάτων εἰδέναί, σοφωτάτους δὲ ὄντας τῶν Ἑλλήνων, καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο νῦν συνεληλυθότας τῆς τε Ἑλλάδος εἰς

Cap. XXIV. P. 337. C. ἠγοῦμαι ἐγὼ ἡμᾶς συγγ.] Libri omnes ἡμᾶς, quod Bekkerus de coniectura Heindorfi recte mutavit in ἡμᾶς. Non enim Hippias se a ceteris segregat, ut proxima verba ἡμᾶς οὖν αἰσχροὺν κτλ. probant. Vulg. ὑμᾶς tenuerunt Stallb. Turicens. Herm. Deuschle.

καὶ τέρψην καὶ εὐφροσύνην· ταῦτα γὰρ πάντα τοῦ αὐτοῦ, τῆς ἡδονῆς, ὁμοματά ἐστίν.

C. εἰπόντος τοῦ Πρ. — ἀπεδέξαντο] H. e. vehementer probaverunt.

Cap. XXIV. ἠγοῦμαι . . ἡμᾶς συγγενεῖς τ. κ. οἰκ.] Cum omnes qui apud Calliam versabantur, Graeci essent, ut communem haberent originem, linguam, solemniam, in his verbis civilis coniunctionis Graecorum desiderium aliquod videri posset, nisi sophista ipse ab ea sententia longe se abesse statim proderet. Simile enim simili naturae lege cognatum esse vult; at quae erat eorum qui aderant talis similitudo! Aliquanto verius illique coetui aptius dicere licuit τῶν ἐντυχόντων πάντες εἰσὶ συγγενεῖς (Menandr. Sent. 510); cf. Lys. p. 214 A.

ἅπαντας εἶναι φύσει, οὐ νόμῳ] De discrimine, quod sophistae inter legem et naturam obtinere statuebant, v. quae ad Gorg. p. 484 B annotavimus. conf. Legg. X. p. 889 E. Theaet. p. 172 B. Xenoph. Mem. IV, 4, 14. Aluditur etiam hic ad versiculum Pindari: Νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων

ἀγχι δικαίων τὸ βιαιότατον ὑπερτάτα χερί· τεκμαίρομαι ἔργοισιν Ἡρακλέος. Boeckh. ad Fragm. Pindar. T. II. p. 640 sq. Stallb. Conf. Herodot. III. 38: ὁρθῶς μοι δοκεῖ Πίνδαρος ποιῆσαι νόμον πάντων βασιλεῖα φήσας εἶναι. Pindari voci, de qua subtiliter disputavit Steinthal Gesch. d. Sprachwiss. b. d. Griech. u. Römern p. 68 sq., ei igitur haud absimile est Talleyrandi illud 'Ce que la politique conseille, la justice l'autorise'.

D. τῆς τε Ἑλλάδος εἰς αὐτὸ τὸ πρυτανεῖον] Hippias, homo sapientia sua mirifice inflatus sophistas praedicat tanquam omnium Graecorum sapientissimos, eaque ipsa de causa (κατ' αὐτὸ τοῦτο) se familiares que suos dicit in hanc quasi sacram sedem artium ac doctrinarum, h. e. Athenas, convenisse atque in huius ipsius urbis florentissima beatissimaque domo commorari. Prytanea fuerunt aedificia Vestae sacra, in cuius honorem perpetuus ibi ignis fovebatur. Huiusmodi prytanea in omnibus Graeciae urbibus erant. v. Casaubon. ad Athen. XV. p. 700 D. Stallb. Athen. p. 187 D: τὴν Ἀθηναίων πόλιν, τὸ τῆς

αὐτὸ τὸ πρυτανεῖον τῆς σοφίας καὶ αὐτῆς τῆς πόλεως εἰς τὸν μέγιστον καὶ ὀλβιώτατον οἶκον τόνδε, μηδὲν τοῦτου τοῦ ἀξιώματος ἀξίον ἀποφῆνασθαι, ἀλλ' ὥσπερ τοὺς φαν-
 E λοτάτους τῶν ἀνθρώπων διαφέρεισθαι ἀλλήλοις. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ δέομαι καὶ συμβουλεύω, ᾧ Πρωταγόρα τε καὶ Σώ-
 338 κρατες, συμβῆναι ὑμᾶς ὥσπερ ὑπὸ διαιτητῶν ἡμῶν συμβι-
 βάζοντων εἰς τὸ μέσον, καὶ μήτε σὲ τὸ ἀκριβὲς τοῦτο εἶδος τῶν διαλόγων ζητεῖν τὸ κατὰ βραχὺ λίαν, εἰ μὴ ἡδὺ Πρωτα-

D. καὶ αὐτῆς τῆς πόλεως] Bekkerus et Astius invitis libris omnibus καὶ αὐτῆς πόλεως.

Ἑλλάδος μουσεῖον, ἦν ὁ μὲν Πίνδαρος Ἑλλάδος ἔρεσμα ἔφη, Θουκυδίδης δ' ἐν τῷ εἰς Εὐριπίδην ἐπιγράμματι Ἑλλάδος Ἑλλάδα, ὁ δὲ Πύθιος ἐστὶν καὶ πρυτανεῖον τῶν Ἑλλήνων. cf. idem p. 254 B. Aelian. V. H. IV. 6. Thuc. II. 41. Magni autem Athenienses tales laudes fecerunt, v. Isocrat. 15, 156: Πίνδαρον τὸν ποιητὴν οἱ πρὸ ἡμῶν γενοσῆτες ὑπὲρ ἐνὸς μόνου ἡμᾶτος, ὅτι τὴν πόλιν ἔρεσμα τῆς Ἑλλάδος ἀνόμασεν, οὕτως ἐτίμησεν ὥστε καὶ πρόξενον ποιήσασθαι καὶ δωρεὰν μυρίας αὐτῷ δοῦναι δραχμάς.

E. συμβῆναι ὑμᾶς — εἰς τὸ μέσον] In his συμβῆναι εἰς τὸ μέσον idem est quod mox dicitur μέσον τι ἀμφοτέρους τε μείν. Vult enim eos ita conciliare, ut alter alteri aliquid concedat et media quaedam via in disputando ineatur. Stallb.

ὥσπερ ὑπὸ διαιτητῶν ἡμῶν] H. e. ὅφ' ἡμῶν ὥσπερ ὑπὸ διαιτητῶν συμβιβαζόντων. De ὑπὸ cum verbo συμβαίνειν coniuncto v. Krüger Gr. 52. 3, 1, et haec verborum traiectio quum in comparationibus apud Platonem frequens sit, tum prope est legitima, quum pronomen comparatione illustratur. Pauca enim inveneris exempla, quale est de Rep. p. 328 D: παρ' ἡμᾶς φίλοις ὡς παρὰ φίλους, plerumque pronomen verbis, quibus comparatio continetur, aut postponitur aut interponitur, ut p. 352 B οὐδὲ ὡς περὶ τοιοῦτον αὐτοῦ ὄντος

dictum est pro οὐδὲ περὶ αὐτοῦ ὡς ὄντος τοιοῦτον. Phileb. p. 61 C: καθάπερ ἡμῖν οἰνοχοοῖς τίσι pro ἡμῖν καθ. οἶν. τ. Ibid. p. 59 E: καθάπερ εἰ δημιουργοῖς ἡμῖν. de Leg. p. 692 C: καταφορησῆς ὡς ὄντων ἡμῶν βραχέως ἀξίω. Praepositio praecedente comparatione cum particula ὡς nusquam iteratur, cum particula ὥσπερ raro. Tim. p. 27 B: ὡς εἰς διαστάς ἡμᾶς. de rep. p. 545 E: ὡς πρὸς παιδας ἡμᾶς παιζούσας. Phaedon. p. 67 C: ὥσπερ ἐν δεσμῶν ἐν τοῦ σώματος. Singulare est supra p. 326 E: κατὰ τοῦτους κατὰ παράδειγμα. — De διαιτηταῖς 'disceptatoribus et reconciliatoribus' v. Hermann. Antiquitat. Graec. §. 145.

P. 338. ζητεῖν τὸ κατὰ βραχὺ λίαν] λίαν referendum esse ad ζητεῖν docent proxima, ubi item de Protagora: μήτ' αὐτὸ Πρωταγόραν πάντα κάλων ἐκτείναντα κτέ. Postposita est vocula cum vi et gravitate. Opponitur autem τὸ εἶδος τῶν διαλόγων τὸ κατὰ βραχὺ deinceps τῷ ἐφεῖναι καὶ χαλάσαι τὰς ἡνίας τοῖς λόγοις κ. τ. λ., in quibus verbis habenae orationis exquisita metaphora dicuntur de modo orationem moderandi et tractandi, cf. de Leg. p. 701 C: δεῖ οἴοντες ἔπαιον τὸν λόγον ἐκάστοτε ἀναλαμβάνειν, καὶ μὴ καθάπερ ἀγάλιον νεκτιμένον τὸ στόμα, βίᾳ ὑπὸ τοῦ λόγον φερόμενον κατὰ τὴν παροιμίαν ἀποτινος ὄνον πεσεῖν.

γόρα, ἀλλ' ἐφεῖναι καὶ χαλάσαι τὰς ἡνίας τοῖς λόγοις, ἵνα μεγαλοπρεπέστεροι καὶ εὐσχημονέστεροι ἡμῖν φαίνωνται, μήτ' αὐτὸ Πρωταγόραν πάντα κάλων ἐκτείναντα, οὐρία ἐφέντα, φεύγειν εἰς τὸ πέλαγος τῶν λόγων ἀποκρούσαντα γῆν, ἀλλὰ μέσον τι ἀμφοτέρους τεμείν. ὡς οὖν ποιήσετε,

P. 338. εὐσχημονέστεροι ἡμῖν φαίνωνται] Codd. plerique ὑμῖν, quod receperunt Bekkerus et recent. edit., uniceque placet Winckelmanno ad Euthydem. p. 276 E. Dein Bodl. πάντα κάλων.

ἀλλὰ μέσον τι ἀμφοτέρους.] V. μέσον τοι, quod ex codd. fere omnibus emendatum.

ἵνα — ἡμῖν φαίνωνται] Hippias ad unum Socratem conversus haec dicit eumque hortatur, ut orationi habenas immittat, quo magnificentior ea et splendidior audientibus appareat. Pro ἡμῖν dici potuit σοί, sed ὑμῖν ratione, opinor, nulla explicari potest.

πάντα κάλων ἐκτείναντα] Metaphora petita est a re nautica, quod mirum nemini poterit videri, qui immensam orationis ubertatem atque copiam cum vasto pelago comparari solere meminerit. Parmenid. p. 137 A: πῶς γρητληκόνδε ὄντα διανεύσαι τοιοῦτον τε καὶ τοσοῦτον πέλαγος λόγον; De Republ. V. p. 453 D: οὐκοῦν καὶ ἡμῖν νευστέον καὶ περιεπτόν σωζεσθαι ἐν τοῦ λόγου; Et πάντα κάλων ἐκτείνειν, κινεῖν, ἐξείναι, est omnem funem contendere, omnes rudentes solvere. v. Valcken. Diatr. in Eurip. Fragm. p. 334. Stallb. Eodem simili usus est Cicero Tusc. IV. 5, 9: Quaerebam, utrum panderem vela orationis statim, an eam ante paulullum dialecticorum remis propellerem.

οὐρία ἐφέντα — τεμείν] in ventum secundum se immittentem, h. e. vento secundo vela dantem, accipientem ventum a tergo, ut loquitur Ovid. Metamorph. XII, 37. Verbum ἐφέναι intransitivo significatu positum attingimus annot. ad p. 336 A. Ante οὐρία ἐφ. ne quis καὶ interponendum cum Stephano suspi-

cetur, v. Euthyphr. p. 4 C. Apolog. Socr. p. 27 A ibique annot. — ἀποκρούπτειν γῆν 'e conspectu terrae auferrī'; ut abscondere terram dicuntur navigantes, qui tam longe in altum proveci sunt, ut terram non amplius possint conspicerē. Virgil. Aen. III, 291: Phaeacum abscondimus arces, conf. intpp. ad Thucyd. V, 65. — μέσον τεμνεῖν dicuntur nautae, qui scopulis interclusi medium tenent cursum, ne in alterutrum impingant, ut bene interpretatur Stephanus in Thes. L. G. Politic. p. 262 B: διὰ μέσων δὲ ἀσφαλέστερον ἵναί τεμνοντας. Epist. VIII. p. 355 D. Hippias igitur eos vult μέσον τεμνεῖν ita, ut Socrates nimiam disserendi breviter, Protagoras prolixam et fusam orationem evitent. Stallb. De Hippias sententia conf. Phaedr. p. 267 B: Πρόδικος ἐγέλασε καὶ μόνος αὐτὸς εὐρηκεῖναι ἔφη ὅν δει λόγων· δεῖν δὲ οὔτε μακρῶν οὔτε βραχέων, ἀλλὰ μετρίων.

ὡς οὖν ποιήσετε —] Sic igitur facietis; de ὡς v. ad p. 326 D; de ceteris Stallbaum. haec annotavit: Futurum ποιήσετε quum leniore quadam cohortandi vi praeditum sit, mirandum non est, quod statim subiungitur imperativus. Eodem modo Sophoc. Antig. v. 876. ed. Herm.: οὐκ ἄγετε καὶ ἄφετε. De proximis Schol. δαβδούχοι· ἄνδρες τῆς τῶν θεάτρων εὐκοσμίας ἐπιμελούμενοι. Similia habet Schol. ad Aristoph. Pac. v.

καὶ πείθεσθέ μοι ραβδοῦχον καὶ ἐπιστάτην καὶ πρύτανιν
B ἐλέσθαι, ὅς ὑμῖν φυλάξει τὸ μέτριον μῆκος τῶν λόγων
ἐκατέρον.

Cap. XXV. Ταῦτα ἤρесе τοῖς παροῦσι, καὶ πάντες
ἐπήνεσαν, καὶ ἐμέ τε ὁ Καλλίας οὐκ ἔφη ἀφήσειν, καὶ
ἐλέσθαι ἐδέοντο ἐπιστάτην. εἶπον οὖν ἐγὼ, ὅτι αἰσχρὸν
εἶη βραβευτὴν ἐλέσθαι τῶν λόγων. εἶτε γὰρ χείρων ἔσται
ἡμῶν ὁ αἰρεθεὶς, οὐκ ὀρθῶς ἂν ἔχοι τὸν χείρω τῶν βελ-
τιούων ἐπιστατεῖν, εἶτε ὁμοιος, οὐδ' οὕτως ὀρθῶς ὁ γὰρ
ὁμοιος ἡμῖν ὁμοία καὶ ποιήσει, ὥστε ἐκ περιττοῦ ἡρήσεται.
C ἀλλὰ δὴ βελτίονα ἡμῶν αἰρήσεσθε, τῇ μὲν ἀληθείᾳ, ὡς
ἐγὼμαι, ἀδύνατον ὑμῖν, ὥστε Πρωταγόρου τοῦδε σοφώ-
τερόν τινα ἐλέσθαι· εἰ δὲ αἰρήσεσθε μὲν μηδὲν βελτίω,
φήσετε δὲ, αἰσχρὸν καὶ τοῦτο τῶδε γίνεσθαι, ὥσπερ φαύλω
ἀνθρώπῳ ἐπιστάτην αἰρεῖσθαι· ἐπεὶ τό γ' ἐμὸν οὐδὲν μοι
διαφέρει. ἀλλ' οὕτως ἐθέλω ποιῆσαι, ἵν', ὁ προθυμείσθε,

Cap. XXV. B. βραβευτὴν ἐλέσθαι τῶν λόγων] Vett.
editt. βρ. αἰρεῖσθαι τῷ λόγῳ, quod ex optimis plurimisque codd.
mutatum. Paulo ante de Heindorfii sententia Astius scripsit καὶ ἐμέ γε
ὁ Καλ.

ὥστε ἐκ περιττοῦ ἡρήσεται] Ald. Bas. εἰρήσεται, unde
Stephanus effinxit αἰρεθήσεται. Veram lectionem servarunt Bodl.
Vat. Venett. ΞΣ. al.

733, qui tamen addit: ἢ ραβδού-
χους εἶπε τοὺς κριτὰς τοῦ ἀγῶ-
νος, οὗς ὁ ποιητὴς αἰσχυρήτας
εἶπεν. Ac profecto de ludorum
praesidibus hic cogitandum, quos
constat a scipione, quem gesta-
bant, ita appellatos esse. v. Fa-
bri Agonist. I, 19. Nam ubi
apparitores intellexeris, parum
apte epistates et prytanis com-
memorari videantur necesse est,
de quibus v. ad Apolog. p. 32 B.

Cap. XXV. B. καὶ ἐμέ τε ὁ
Κ.] Vocula τε ut saepe traiecta
est. Nam haec dicit Socrates:
omnes laudabant meque et Cal-
lias retinebat et (omnes) orabant,
ut praesidem deligerem. Ali-
quanto concinnior oratio esset,
si pro ἐδέοντο scriptum esset ἐκέ-
λευον s. ἡξίουν.

C. ἀλλὰ δὴ βελτίονα ἡμ.
αἶρ.] At enim nobis melio-
rem eligetis. Nam ἀλλὰ δὴ
ponitur, ubi quod ab altero pos-
sit obiici, id ab eo ipso, qui lo-

quitur, statim commemoratur ac
refellitur. v. ad Criton. p. 54 A.
Pro βελτίονα statim post infertur
βελτίω, quae forma ap. Plat.
multo frequentior. Plenior forma
invenitur Sophist. p. 245 B (πλέ-
ονα). Gorg. 486 B (χείρονα).
Tim. 39 A (μεῖζονα), ubi v. Stallb.
Epistol. VII. p. 345 B (μεῖζονα),
de Leg. p. 840 C. al. Valet et in his
numeri ratio et Phaeton. p. 101
A: ἐὰν μεῖζονα φῆς καὶ ἐλάττω.
Mox quod ὥστε post ἀδύνατον
illatum est, ubi simplicem infinitivum
exspectes, multis exemplis
hunc usum illustrarunt Hei-
ndorf. ad h. l. et ad Phaedr. p.
269 D. Ast. ad Legg. p. 461.
Krüger Gr. 65. 3. 1.

ἐπεὶ τό γ' ἐμὸν —] nam
quantum quidem ad me at-
tinet. De Rep. p. 345 A: ἐγὼ γὰρ
δὴ σοι λέγω τό γ' ἐμὸν ὅτι οὐ
πείθουμαι.

ἀλλ' οὕτως ἐθέλω ποιῆσ.]
H. e. praesidem, ut vos me iube-

συνουσία τε καὶ διάλογοι ἡμῖν γίνονται· εἰ μὴ βούλεται
Πρωταγόρας ἀποκρίνεσθαι, οὗτος μὲν ἐρωτάτω, ἐγὼ δὲ
ἀποκρινοῦμαι, καὶ ἅμα πειράσομαι αὐτῷ δεῖξαι, ὡς ἐγὼ D
φῆμι χρῆναι τὸν ἀποκρινόμενον ἀποκρίνεσθαι· ἐπειδὴν δὲ
ἐγὼ ἀποκρίνωμαι ὀπόσ' ἂν οὗτος βούληται ἐρωτᾶν, πάλιν
οὗτος ἐμοὶ λόγον ὑποσχέτω ὁμοίως. ἐὰν οὖν μὴ δοκῇ πρό-
θυμος εἶναι πρὸς αὐτὸ τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρίνεσθαι, καὶ
ἐγὼ καὶ ὑμεῖς κοινῇ δεησόμεθα αὐτοῦ ἄπερ ὑμεῖς ἐμοῦ,
μὴ διαφθεῖρειν τὴν συνουσίαν. καὶ οὐδὲν δεῖ τοῦτου ἕνεκα
ἓνα ἐπιστάτην γενέσθαι, ἀλλὰ πάντες κοινῇ ἐπιστατήσετε. E
Ἐδόκει πᾶσιν οὕτω ποιητέον εἶναι. καὶ ὁ Πρωταγόρας
πάνν μὲν οὐκ ἤθελεν, ὁμοῦ δὲ ἠναγκάσθη ὁμολογήσαι
ἐρωτήσιν, καὶ ἐπειδὴν ἱκανῶς ἐρωτήσῃ, πάλιν δώσειν
λόγον κατὰ σμικρὸν ἀποκρινόμενος. ἤρξατο οὖν ἐρωτᾶν
οὕτως ἰ πως.

Cap. XXVI. Ἦροῦμαι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἐγὼ ἀνδρὶ
παιδείας μέγιστον μέρος εἶναι περὶ ἐπῶν δεινὸν εἶναι·

D. ὀπόσ' ἂν οὗτος β. ἐρ.] ὀπόσ' e Bodl. Vat. pro ὅπως dedit
Bekker.

tis, deligere nolo, sed etc. Accu-
ratus hoc quod facere velit ex-
plicat proximis verbis εἰ μὴ βού-
λεται Πρωτ. κτέ.

D. πρὸς αὐτὸ τὸ ἐρωτ.
ἀπ.] ad id ipsum, quod in-
terrogatum fuerit, respon-
dere, sed aliena immiscere at-
que δημηγορεῖν. Stallb.

E. κατὰ σμικρὸν ἀποκριν.]
Sophist. p. 217 D: μὴ κατὰ σμικ-
ρὸν ἔπος πρὸς ἔπος ποιεῖσθαι
τὴν συνουσίαν, ἀλλ' ἐκτείναντα
ἀπομυκνύνειν λόγον συγρῶν, ubi
κατὰ σμικρὸν additis verbis ἔπος
πρὸς ἔπος clarius illustratur.

Cap. XXVI. ἀνδρὶ παιδείας
μέγιστον μέρος.] Supra p. 326
vidimus Graecos maximeque Athe-
nienses iam puerili disciplina
poetarum praeceptis imbutos fu-
isse. Poetae enim quasi parentes
sapientiae optimique virtutis
magistri visi sunt. Id vero stu-
dium quamvis iam tum a Xeno-
phane et ab Heraclito improba-
tum esset, tamen ludorum fines

excurrit et civium cupiditate quum
a rhapsodis tum a sophistis in-
flammata ita auctum est, ut de
poetarum verbis et sententiis in
conviviis, in gymnasiis, in aliis
locis crebri essent sermones et
concertationes, quid recte dictum
esset, quid secus. Eiusmodi con-
troversiam Aeschylum et Euripi-
dem inter se habentes fecit Ari-
stophanes Ran. v. 1120sqg., quae
antequam instituitur, facete
omnes spectatores dicuntur tam
subtiles disputationes callere:
Εἰ . . καταφοβείσθον, μὴ τις
ἀμαθία προσῆ Τῶς θεωμένοι-
σιν, ὡς τὰ Λεπτά μὴ γινῶναι λε-
γόντων. Μηδὲν ὀρθωδεῖτε τοῦθ'
ὡς οὐκ ἔθ' οὕτω ταῦτ' ἔχει.
Ἐστρατευμένοι γὰρ εἰσι Βιβλίον
τ' ἔχον ἑκαστος μανθάνει τὰ δε-
ξιά. Talibus autem disputationi-
bus fieri non potuit quin ars gram-
matica nasceretur, cui Protago-
ram primum operam navasse
constat, v. Aristot. Rhetor. III.
5. Diog. Laert. IX. 54. Plat.
Phaedr. 267 C. Cratyl. 391 A.

339 ἔστι δὲ τοῦτο τὰ ὑπὸ τῶν ποιητῶν λεγόμενα οἷον τ' εἶναι
 ξυνιέναι ἅ τε ὀρθῶς πεποιήται καὶ ἅ μὴ, καὶ ἐπίστασθαι
 διελεῖν τε καὶ ἐρωτώμενον λόγον δοῦναι. καὶ δὴ καὶ νῦν
 ἔσται τὸ ἐρώτημα περὶ τοῦ αὐτοῦ μὲν, περὶ οὐπερ ἐγὼ τε
 καὶ σὺ νῦν δὴ διελεγόμεθα, περὶ ἀρετῆς, μετενηνεγμένον
 δὲ εἰς ποιήσιν τοσοῦτον μόνον διοίσει. λέγει γὰρ που Σι-
 μονίδης πρὸς Σκόπαν, τὸν Κρέοντος υἱὸν τοῦ Θετα-
 λοῦ, ὅτι

B Ἄνδρ' ἀγαθὸν μὲν ἀλαθέως γενέσθαι χαλεπὸν,
 χερσίν τε καὶ νόῳ τετράγωνον, ἄνευ φόρον
 τετυγμένον.

Cap. XXVI. P. 339. τὸ ἐρώτημα] τὸ habet Bodl. et ex corr.
 Coisl. Venet. ΞΣ. Vett. editt. vel τῶ vel τῷ ἐρ.
 νῦν δὴ διελεγόμεθα] Sic Stallbaumio auctore cum Sauppio
 scripsimus propter disputationem prorsus interruptam. Vulg. νῦν
 διαλεγόμεθα. Vind. Vat. τ νῦν διελεγόμεθα.

P. 339. καὶ — διελεῖν] sin-
 gulas sententias et earum nexum
 aperire docendo, quem ad modum
 verba inter se coniungenda aut se-
 iungenda sint; v. Isocrat. or. 12,
 17: τοὺς λόγους μὴ ἐλυμαίνοντο
 (οἱ σοφισταί), παραναγιγνώσκον-
 τες ὡς δυνατὸν κάμιστα τοῖς ἐν-
 τῶν καὶ διαιροῦντες οὐκ ὀρθῶς
 καὶ κατακινῶντες καὶ πάντα τρέ-
 πον διαφθεῖροντες.

λέγει — Σιμωνίδης] Simo-
 nides Ceus, poeta lyricus, bello-
 rum Medicorum aetate floruit.
 Is sophistarum instar Graeciam
 peragrans laudes eorum scripsit,
 qui honore et pecunia eum orna-
 bant. In quibus erat Scopas,
 Thessalorum princeps, v. Cicero
 de Orat. II. 86. Quint. Inst. Or.
 XI. 2. 11. De Scopadarum gente
 explicuit Perizon. ad Aelian. V,
 H. XII. 1, de hoc, Creontis filio,
 v. schol. ad Theoc. XVI. 36: Ὁ
 Σκοπᾶδαι Κρανώνιοι τὸ γένος
 Κρέοντος δὲ πόλις Θεσσαλίας,
 ὅθεν Σκόπας ὁ Κρανώνιος,
 Κρέοντος καὶ Ἐχεκράτιδος υἱός.
 — Protagoram mercede accepta
 Simonidis carmina interpretatum
 esse narrat Themistius or. 23 p.
 289 D, de qua re v. Welcker
 Kleine Schriften z. Gr. Litt. p. 437.
 Ἄνδρ' ἀγαθόν] Verba Simo-

nidea ab Hermanno ad numeros
 revocata inveniuntur in praefat-
 tione p. 23; aliter nec minus
 acute ea conflavit Th. Bergk Poet.
 Lyric. Graec. p. 868 sqq., sed v.
 ad p. 345 C.

B. χερσίν τε — τετράγω-
 νον] Muretus ad Aristotel.
 Ethica I, 10., ubi haec laudan-
 tur, eumque secutus Gesne-
 rus in Thesuro s. v. Quadra-
 tus, recte iudicantur metapho-
 ram ductam esse a corpore qua-
 drato, ita formato, ut quomo-
 docunque iaciatur, semper rectum
 permaneat; vel a quadrata figura,
 undique sui simili et aequali.
 Et fuit quadratum etiam Pytha-
 goreis signum aequalitatis et
 perfectionis. Aristotel. Rhet.
 III, 11: τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα φά-
 νει εἶναι τετράγωνον μεταφορᾶ.
 ἄμφω γὰρ τέλεια. Sopater ap.
 Stob. Serm. 44. p. 311. ed. Gesn.:
 τίς οὖν αὐτῶ κατὰ τὸν Σιμωνί-
 δον λόγον τετράγωνος, ὃς κατὰ
 πάσαν τήλην καὶ πραγμάτων
 μετάστασιν ἀσφαλῶς ἐστήξειται;
 Horat. Serm. II, 7, 86: Sa-
 piens — in se ipso totus
 teres atque rotundus. Etiam
 verba ἄνευ φόρον τετυγμένον
 multum celebrata sunt. Iulian.
 Caes. p. 333 B: δοκεῖ γὰρ εἶναι

τοῦτο ἐπίστασαι τὸ ἄσμα, ἢ πᾶν σοι διεξέλθω; Καὶ ἐγὼ
 εἶπον, ὅτι Οὐδὲν δεῖ ἐπίσταμαί τε γάρ, καὶ πάνν μοι
 τυγχάνει μεμεληγὸς τοῦ ἄσματος. Εὐ, ἔφη, λέγεις. πότερον
 οὖν καλῶς σοι δοκεῖ πεποιῆσθαι καὶ ὀρθῶς, ἢ οὐ; Πάνν,
 ἔφην ἐγὼ, καλῶς τε καὶ ὀρθῶς. Δοκεῖ δέ σοι καλῶς πεποι-
 ῆσθαι, εἰ ἐναντία λέγει αὐτὸς αὐτῷ ὁ ποιητής; Οὐ καλῶς,
 ἦν δ' ἐγώ. Ὅρα δὴ, ἔφη, βέλτιον. Ἄλλ', ὦ γαθῆ, ἔσκεμμαι C
 ἱκανῶς. Οἶσθα οὖν, ἔφη, ὅτι προϊόντος τοῦ ἄσματος λέγει
 που

Οὐδέ μοι ἐμμελέως τὸ Πιττάκειον νέμεται
 καίτοι σοφοῦ παρὰ φωτὸς εἰρημένον· χαλεπὸν φάτ'
 ἔσθλὸν ἔμμεναι.

ἐννοεῖς, ὅτι ὁ αὐτὸς οὗτος καὶ τάδε λέγει κάκεινα τὰ ἐμ-
 προσθεν; Οἶδα, ἦν δ' ἐγώ. Δοκεῖ οὖν σοι, ἔφη, ταῦτα
 ἐκείνοις ὁμολογεῖσθαι; Φαίνεται ἔμοιγε. Καὶ ἅμα μέντοι
 ἐφοβούμην, μὴ τι λέγοι. Ἄτάρ, ἔφην ἐγώ, σοὶ οὐ φαίνεται;

B. πότερον οὖν] Bodl. Vat. pro οὖν habent οὐ.

Πάνν, ἔφην ἐγώ, καλῶς τε καὶ ὀρθῶς] Libri: ἔφην
 ἔγωγε, καὶ ὀρθῶς. Cod. Bodl. et Vat. ἐγὼ τε καὶ ὀρθῶς. v. ann.

C. μὴ τι λέγοι] Sic codd. plerique omnes pro vulg. λέγγ.

μοὶ πως ἀνὴρ κατὰ Σιμωνίδην
 τετράγωνος, ἄνευ φόρον τετυ-
 γμένος. Plura v. in Gaisfordi
 Poetis Minoribus T. III. p.
 193 sqq. ed. Lips., ubi de toto
 hoc carmine Simonideo disputa-
 tur. Stallb.

Πάνν, ἔφην ἐγώ, καλῶς
 τε καὶ ὀρθῶς] Vett. editt.
 Πάνν, ἔφην ἔγωγε, καὶ ὀρθῶς,
 quod codd. tuentur miro con-
 sensu. At enim in huiusmodi
 responsione ἔγωγε recte dici non
 potuit, sed aut ἔφην aut ἐφην
 ἐγὼ dicendum fuit. Praeterea
 lectio vulgata etiam hoc habet
 incommodi, quod, quum praee-
 dat καλῶς καὶ ὀρθῶς, nunc nihil
 nisi καὶ ὀρθῶς responderetur.
 Itaque Heusdius scribi voluit Πάνν,
 ἔφην ἐγώ, ἔμοιγε καὶ καλῶς καὶ
 ὀρθῶς. Sed leniore ratione locum
 sanavit Bekkerus καλῶς ante τε
 inserendo. Haec fere Stallb.

C. Οὐδέ μοι ἐμμελέως —]
 Neque ego Pittaci vocem,
 quamvis sapientis hominis,
 rectam duco. ἐμμελέως coniun-

gendum cum εἰρημένον, et νέμε-
 ται idem est ac νομίζεται, primi-
 tivo pro derivato posito. Fuit au-
 tem lyricorum poetarum proprium,
 quae ipsi dicerent, ea aut confir-
 mare auctoritatibus aut contra
 eas defendere, v. Pindar. Pyth. IV.
 277. Nem. VII. 20. Isthm. V. 67.
 fragm. 190, iisque testibus gram-
 maticis, quum descriptorum aetate
 aut de carminis auctore ambige-
 retur, non semel usi sunt, veluti
 Athen. p. 172 E: ὅτι δὲ τὸ ποίη-
 μα τοῦτο (Ἄθλια dicit) Στησιχό-
 ρου ἐστὶν ἱκανώτατος μαρτύς
 Σιμωνίδης ὁ ποιητής κτλ. Id. p.
 512 F al.

χαλεπὸν φάτ' ἔσθλὸν ἔμ.]
 Est haec vox Pittaci nobilissima,
 cuius de origine quae Zenobius
 (6, 38) et scholiastes ad Hipp. I.
 p. 304 E narraverunt, Erasmus,
 quem laudavit Astius, eleganter
 sic latine reddidit (Adagior. Chil.
 II. Cent. 1. 12): Periander Co-
 rinthius initio populariter ac mo-
 derate gerebat imperium, postea
 versis moribus tyrannice agere

- D Πῶς γὰρ ἂν φαίνοιτο ὁμολογεῖν αὐτὸς ἑαυτῷ ὅ ταῦτα ἀμφοτέρα λέγων, ὅς γε τὸ μὲν πρῶτον αὐτὸς ὑπέθετο χαλεπὸν εἶναι ἀνδρῶν ἀγαθὸν γενέσθαι ἀληθεία, ὀλίγον δὲ τοῦ ποιήματος εἰς τὸ πρόσθεν προελθὼν ἐπελάθετο, καὶ Πιττακὸν τὸν ταῦτα λέγοντα ἑαυτῷ, ὅτι χαλεπὸν ἐσθλὸν ἐμμεναι, τοῦτον μέμφεται τε καὶ οὐ φησιν ἀποδέχεσθαι αὐτοῦ τὰ αὐτὰ ἑαυτῷ λέγοντος. καίτοι ὁπότε τὸν ταῦτα λέγοντα αὐτῷ μέμφεται, δῆλον, ὅτι καὶ ἑαυτὸν μέμφεται, ὥστε ἦτοι τὸ πρότερον ἢ ὕστερον οὐκ ὀρθῶς λέγει. Εἰπὼν οὖν ταῦτα πολλοῖς
- E θόρυβον παρέσχε καὶ ἔπαινον τῶν ἀκουόντων. καὶ ἐγὼ τὸ μὲν πρῶτον, ὡς περὶ ὑπὸ ἀγαθοῦ πύκτου πληγεῖς, ἐσκοτώθη τε καὶ ἰλιγγίασα εἰπόντος αὐτοῦ ταῦτα καὶ τῶν ἄλλων ἐπιθορυβησάντων· ἔπειτα, ὡς γε πρὸς σὲ εἰρησθαι τάληθῆ, ἵνα μοι χρόνος ἐγγένηται τῇ σκέψει τί λέγοι ὁ ποιητής,

D. ἀγαθὸν γενέσθαι ἀληθεία] V. ἀλαθεία. At vero non haec Simonidis verba sunt, sed Protagorae, qui Simonidea sua dialecto interpretatur. Itaque recte Bas. 2. Venet. S. Paris. E. et ex corr. Coisl. ἀληθεία. v. p. 340 B., ubi codd. omnes ἀληθεία tuentur.

D. καὶ ἔπαινον] Haec Sauppio delenda videntur, sed v. ann.

E. ἵνα μοι χρόνος ἐγγένηται] Vulg. ἐγγένηται, iam ab Heindorfio emendatum, e Vindob. et Vat. r mutatum est. Deinde τί λέγοι Bodl. Vat. Vind. pro τί λέγει.

coepit. Id simul atque cognitum esset Pittaco Mitylenaeo, diffisum de sui ipsius animi constantia, magistratum deposuisse relictoque imperio in exilium abiisse. Percontantibus deinde quibusdam, qua gratia fugisset imperium, respondisse 'quod admodum esset arduum probum esse, propter mutatum Periandrum.' Quibus auditis Solonem addidisse suum aprophthegma χαλεπὰ τὰ καλὰ.

D. ὀλίγον δὲ τοῦ ποιήματος —] H. e. ὀλίγον δὲ προελθὼν εἰς τὸ πρόσθεν τοῦ ποιήματος. Mox in verbis τοῦτον μέμφεται pronomen cum vi et efficacia post Πιττακὸν illatum, quod genus loquendi ad Gorg. p. 482 D illustravimus. — ἀποδέχεσθαι αὐτοῦ — λέγοντος, eum probare, quamvis eadem dicentem. cf. p. 324 C. — In proximis τὸ πρότερον adverbialiter positum. Stallb.

θόρυβον παρέσχε] θόρυ-

βος omnino est clamor et tumultus multitudinis aliquid vel probantis vel improbantis. Quam ob causam plerumque apertius significatur, utrum favoris an invidiae index sit intelligendus. Dio Chrysost. hom. 11 ad popul. Antioch.: τί μοι τῶν κρότων ὄφελος τούτων; τί δὲ τῶν ἐπαινῶν καὶ τῶν θορύβων; Contrarium habetur apud Isocr. 15, 20: μετὰ θορύβου καὶ χαλεπότητος ἀροῦσθαι τῶν ἀπολογουμένων. — Quam effusi veteres in plausu ac clamore edendo fuerint, id multis locis huius dialogi observare licet, nec mirum est, eum morem etiam in Christianorum aedes sacras se insinuassee diuque in iis haesisse.

E. ὡς περὶ — πληγεῖς] Πλήττεσθαι est verbum gladiatorium. Phileb. p. 22 E: εμοιγε δοκεῖ νῦν μὲν ἠδονῆ σοι πεπτομένη καθαπερεὶ πληγεῖσαι ὑπὸ τῶν νῦν δὴ λόγων. — ὡς γε πρὸς σὲ εἶρ., v. ad p. 309 A. —

τρέπομαι πρὸς τὸν Πρόδικον, καὶ καλέσας αὐτόν, Ὡ Πρόδικε, ἔφη ἐγὼ, σὸς μέντοι Σιμωνίδης πολίτης· δίκαιος εἶ βοηθεῖν τῷ ἀνδρὶ. δοκῶ οὖν μοι ἐγὼ παρακαλεῖν σέ, 340 ὥσπερ ἔφη Ὅμηρος τὸν Σκάμανδρον πολιορκουμένου ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως τὸν Σιμόντα παρακαλεῖν, εἰπόντα

Φίλε κασίγνητε, σθένος ἀνέρος ἀμφοτέροί περ σχῶμεν.

ἀτὰρ καὶ ἐγὼ σὲ παρακαλῶ, μὴ ἡμῖν ὁ Προταγόρας τὸν Σιμωνίδην ἐκπέρησῃ. καὶ γὰρ οὖν καὶ δεῖται τὸ ὑπὲρ Σιμωνίδου ἐπανόρθωμα τῆς σῆς μουσικῆς, ἣ τό τε βούλεσθαι καὶ ἐπιθυμεῖν διαιρεῖς ὡς οὐ ταῦτόν ὄν, καὶ ἂ νῦν B δὴ εἶπες πολλά τε καὶ καλά. | καὶ νῦν σκόπει, εἴ σοι συνδοκεῖ ὅπερ ἐμοί. οὐ γὰρ φαίνεται ἐναντία λέγειν αὐτὸς αὐτῷ Σιμωνίδης. σὺ γὰρ, ὦ Πρόδικε, προαπόφηναι τὴν σὴν γνώμην. ταῦτόν σοι δοκεῖ εἶναι τὸ γενέσθαι καὶ τὸ

ἵνα μοι χρόνος ἐγγένηται, ut mihi spatium intercederet ad considerandum. v. Phaed. p. 86 E. Sympos. p. 184 A. Pro τί λέγοι vulgō legebatur τί λέγει. Optativus κατὰ τὸ νοοῦμενον positus, unde haec modorum permutatio explicanda. Stallb.

σὸς μέντοι Σ. π.] tuus vero civis est Simonides. Ab Iulide enim, quae urbs erat insulae Cei, uterque oriundus erat.

P. 340. ὥσπερ ἔφη Ὅμηρος — παρακαλεῖν] quem admodum dixit Homerus Scamandrum — advocassee. Infinitivus imperfecti vi positus. Nam poterat etiam hoc modo dici ὥσπερ, ἔφη Ὅμηρος, ὁ Σκάμανδρος — τὸν Σιμόντα παρακαλεῖ. v. ad Sympos. p. 172 B. Locus Homeri, ad quem respicitur, exstat Iliad. Φ. 308., ubi deinceps adduntur haec: ἐπεὶ τάχα ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἀναπτος ἐκπέρησε., unde deinde explicandum istud μὴ — Σιμωνίδην ἐκπέρησῃ, ne — Simonidem pensusdet. Stallb.

δεῖται — τῆς σῆς μουσικῆς] desiderat ista Simonidis correctio tuam artem et eruditionem, qua velle et cupere distinguis. Nam ita

μουσική nunc intelligenda. Musica enim, latissimo sensu dicta, complectebatur ea omnia, quae vulgo dicuntur ad Musarum cultum pertinere, hoc est artes omnes et doctrinas elegantiores, adeoque ipsam philosophiam. v. Phaedon. p. 61 A. Cratyl. p. 406 A. Diodor. Sic. IV, 7. Strab. X. p. 717 B. Stallb. Omnis doctrinae fundamentum Prodicus esse voluit recte loquendi scientiam. Euthyd. p. 277 C: πρῶτον γὰρ, ὡς φησὶ Πρόδικος, περὶ ὀνομάτων ὀρθότητος μαθεῖν δεῖ. Eum quum distingueret verba βούλεσθαι et ἐπιθυμεῖν, Socrates ipse priore quodam tempore audisse existimandus est, v. p. 341 A.

B. ταῦτόν — τὸ γενέσθαι καὶ τὸ εἶναι] Eustath. ad II. II. 245: λέγεται παρὰ τῶν παλαιῶν, ὅτι οἱ Ἴωνες τὸ εἶναι γενέσθαι φασί. Sed totus hic locus ita tantum intelligi potest, ut etiam Socratis aetate plerisque Graecis utriusque discrimen exiguum aut prope nullum visum esse statuamus. Quod nisi ita fuisset, plane absona Protagorae esset sententia inter Pittaci et Simonidis voces nihil interesse dicentis. At ei omnes qui adsunt

εἶναι, ἢ ἄλλο; "Ἄλλο νῆ Δί", ἔφη ὁ Πρόδικος. Οὐκοῦν, ἔφη ἐγώ, ἐν μὲν τοῖς πρώτοις αὐτὸς ὁ Σιμωνίδης τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀπεφώνησε, ὅτι ἄνδρα ἀγαθὸν ἀληθεία γενέσθαι χαλεπὸν εἶη; Ἀληθῆ λέγεις, ἔφη ὁ Πρόδικος. Τὸν δὲ γε Πιττακόν, ἣν δ' ἐγώ, μέμφεται, οὐχ ὡς οἶεται Πρωταγόρας, ταῦτόν ἑαυτῷ λέγοντα, ἀλλ' ἄλλο. οὐ γὰρ τοῦτο ὁ Πιττακὸς ἔλεγε τὸ χαλεπὸν, γενέσθαι ἐσθλόν, ὥσπερ ὁ Σιμωνίδης, ἀλλὰ τοῦτ', ἔμμεναι· ἔστι δὲ οὐ ταῦτόν, ὡ Πρωταγόρα, ὡς φησι Πρόδικος ὅδε, τὸ εἶναι καὶ τὸ γενέσθαι. εἰ δὲ μὴ τὸ αὐτὸ ἔστι τὸ εἶναι τῷ γενέσθαι, οὐκ ἐναντία λέγει ὁ Σιμωνίδης αὐτὸς αὐτῷ. καὶ ἴσως ἂν φαίη D Πρόδικος ὅδε καὶ ἄλλοι πολλοὶ καθ' Ἡσίοδον γενέσθαι μὲν ἀγαθὸν χαλεπὸν εἶναι· τῆς γὰρ ἀρετῆς ἔμπροσθεν τοὺς θεοὺς ἰδρῶτα θεῖναι· ὅταν δὲ τις αὐτῆς εἰς ἄκρον ἵκηται, ῥηϊδίην δὴ ἔπειτα πέλειν, χαλεπὴν περ εὐοῦσαν, ἐκτῆσθαι.

P. 340. C. ταῦτόν ἑαυτῷ λ.] V. τὸ αὐτό. Sed Bodl. Vat. Par. E. Vat. r τὸ αὐτόν, unde Bekker. reposuit ταῦτόν probant. Stallb. ceterisque editoribus.

ἀλλὰ τοῦτ', ἔμμεναι] Sic recte Vat. O. probant. etiam Stallbaum. et Bekker. Vulgo ἀλλὰ τὸ ἔμμεναι, quod Ast. Turicens. Saupp. alii servaverunt.

D. ῥηϊδίην δὴ ἔπειτα π.] V. δ' ἔπειτα, Bodl. Vat. Venet. S. Paris. B. C. Vind. δὴ πειτα. Florent. a. c. o. Angel. Barber. Vat. e δ' ἦπειτα, quod a Bekkero eumque consecutis editoribus receptum est.

ἐκτῆσθαι] Bodl. Vat. κτῆσθαι. Flor. b. a. man. sec. et Barber. hic et paulo post κεντῆσθαι.

accedunt et Socrates, quamvis in illo carmine Simonideo multum studii posuerit (πᾶν μοι τῶν γόνει μεμνημένος τοῦ ἄσματος p. 339 B), cum haesitatione poetae patrocinium suscipit. Non igitur sine causa Simonides, qui εἶναι et γενέσθαι primus subtiliter et argute distinxisset, Prodicus doctrinae auctor fuisse dicitur p. 341 A.

C. ἀλλὰ τοῦτ', ἔμμεναι] Sc. ἐσθλόν.

καὶ ἴσως ἂν φαίη Πρόδ.] Ex proximis interpretationibus prior ipsa per se non inepta est nec facile quis reliqui carminis ignarus aliter verba accipere potuit, sed posteriore Prodicus iusto magis irridetur, v. ad p. 337 A.

D. καθ' Ἡσίοδον] He-

siodi versus leguntur Opp. et Dier. v. 287 sqq.: Τὴν μὲν τοὶ κακότητα καὶ ἱλαδὸν ἔστιν ἐλέσθαι Ῥηϊδίως· λείη μὲν ὁδός, μέλα δ' ἐγγυθὶ νάει. Τῆς δ' ἀρετῆς ἰδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκον Ἀθάνατοι· μακρὸς δὲ καὶ ὀρθίος οἶμος ἐπ' αὐτῆν, καὶ τρηγὺς τὸ πρῶτον· ἐπήρ δ' εἰς ἄκρον ἵκηται, Ῥηϊδίη δὴ ἔπειτα πέλει, χαλεπὴ περ εὐοῦσα. Laudantur de Republ. II. p. 364 C. D. Leg. IV. p. 718 E, ut taceam alios aliorum scriptorum locos. Stallb.

χαλεπὴν] int. κτῆσθαι. — ἐκτῆσθαι referendum ad ῥηϊδίην, v. p. 340 E: εἰ οὕτω φαῦλον τί φησιν εἶναι τὴν ἀρετὴν ἐκτῆσθαι. Ceterum Plato et ἐκτῆσθαι et

Cap. XXVII. Ὁ μὲν οὖν Πρόδικος ἀκούσας ταῦτα ἐπήρσε με· ὁ δὲ Πρωταγόρας, τὸ ἐπανόρθωμά σοι, ἔφη, ὦ Σάικρατες, μείζον ἀμάρτημα ἔχει ἢ ὁ ἐπανορθοῖς. Καὶ ἐγὼ εἶπον, Κακὸν ἄρα μοι εἰρησται, ὡς εἰκεν, ὦ Πρωτα- E γόρα, καὶ εἰμί τις γελοῖος ἰατρός· ἰάμενος μείζον τὸ νόσημα ποιῶ. Ἄλλ' οὕτως ἔχει, ἔφη. Πῶς δὴ; ἣν δ' ἐγώ. Πολλῆ ἂν, ἔφη, ἀμαθία εἶη τοῦ ποιητοῦ, εἰ οὕτω φαῦλον τί φησιν εἶναι τὴν ἀρετὴν ἐκτῆσθαι, ὃ ἔστι πάντων χαλεπώτατον, ὡς ἅπασιν δοκεῖ ἀνθρώποις. Καὶ ἐγὼ εἶπον, Νῆ τὸν Δία, εἰς καιρὸν γε παρατετύχηκεν ἡμῖν ἐν τοῖς λόγοις Πρόδικος ὅδε. κινδυνεύει γὰρ τοι, ὦ Πρωταγόρα, ἢ Προδικὸν σοφία θεῖα τις εἶναι πάλα, ἢ τοὶ ἀπὸ Σιμωνίδου ἀρξάμενη, 341 ἢ καὶ ἔτι παλαιότερα. σὺ δὲ ἄλλων πολλῶν ἔμπειρος ὢν ταύτης ἄπειρος εἶναι φαίνεται, οὐχ ὥσπερ ἐγὼ ἔμπειρος διὰ τὸ μαθητῆς εἶναι Προδικὸν τουτουῖ. καὶ νῦν μοι δοκεῖς

Cap. XXVII. E. ἐν τοῖς λόγοις] ἐν om. Ven. S. Par. C. Barber. al.

κεκτῆσθαι usurpat; memorabilis locus est Theaet. p. 198 D: πρὶν ἐκτῆσθαι τοῦ κεντῆσθαι ἔνεκα, sed fallitur Eustathius quum formam hanc Platoni frequentatam atticam esse docet ad II. II. 272. 30: τὸ ἐκτῆσθαι Ἀττικόν ἔστι. Nam semel invenitur apud Aeschylum Prom. 792 ἐκτῆμεναι et in quibusdam libris Thucyd. II. 62, 4 προσεκτῆμενα, v. Schneider ad remp. p. 464 D et Krüger Gr. 28. 10, 4.

Cap. XXVII. τὸ ἐπανόρθωμα — ἢ ὁ ἐπανορθοῖς] Sententia haec est: Correctio tua maiore etiam premitur incommodo quam quod corrigis, i. e. quam sententia, quam corrigere studes et emendare. Stallb. Devoc. ἐπανόρθωμα eique affinis v. Lobeck ad Phryn. p. 250.

E. εἰ οὕτω φαῦλον —] si re vera dicat, id quod tu quidem ais, v. p. 336 C et Stallbaum. ad Apol. p. 25 B. φαῦλον h. e. ῥῥῶδιον (cf. cap. 26 extr.) oppositum est voci χαλεπόν. utrumque contraria de causa proxime abest a significatione vocabuli κακόν.

εἰς καιρὸν] opportune, ut Xenoph. Cyrop. III, 1, 8. Alibi εἰς καιρὸν dicitur, ut Symp. p. 174 E, ubi v. ann. Stallb.

πάλα] iam inde antiquitas. De voc. θεῖος v. ad p. 315 E.

ἢ τοὶ ἀπὸ Σιμ. —] Respicit ad p. 316 D, ubi Protagoras dixerat sophisticen iam a Simonide, Homero, aliis, esse factitatem. Itaque εἰρωνικῶς etiam Prodicus artem verborum discrimina indagandi ad remotissima illa tempora refert. Stallb.

P. 341. οὐχ ὥσπερ ἐγὼ ἔμπειρος] int. εἰμί. 'ego vero peritus sum, quum huius Prodicus fuerim discipulus.' οὐχ ὥσπερ in talibus breviloquentia quadam poni loco particulae ad-versativae, id docte, ut solet, demonstravit Heindorfus et ad h. l. et ad Gorg. p. 522 A: τὸν νεωτάτους ἡμῶν διαφθεῖρει τέμνων τε καὶ κῶων... οὐχ ὥσπερ ἐγὼ πολλὰ καὶ ἡδέα καὶ παντοδαπὰ εὐλόγων ἔμας. v. Symp. 179 E. Prodicus autem discipulum Socrates etiam alibi se profitetur, ut Men. p. 96 D. Cratyl. p. 384 C. Charmid. p. 163 D.

οὐ μανθάνειν, ὅτι καὶ τὸ χαλεπὸν τοῦτο ἴσως οὐχ οὕτω Σιμωνίδης ὑπελάμβανεν, ὥσπερ σὺ ὑπολαμβάνεις, ἀλλ' ὥσπερ περὶ τοῦ δεινοῦ Προδικός με οὐτοσί νουθετεῖ ἐκάστοτε, ὅταν ἐπαινῶν ἐγὼ ἢ σὲ ἢ ἄλλον τινὰ λέγω, ὅτι Πρωταγόρας σοφὸς καὶ δεινὸς ἐστὶν ἀνὴρ, ἐρωτᾷ, εἰ οὐκ αἰσχύνομαι τὰ γὰρ δεινὰ καλῶν — τὸ γὰρ δεινόν, φησί, κακὸν ἐστίν· οὐδεὶς γοῦν λέγει ἐκάστοτε, δεινοῦ πλούτου, οὐδὲ δεινῆς εἰρήνης, οὐδὲ δεινῆς ὑγείας, ἀλλὰ δεινῆς νόσου καὶ δεινοῦ πολέμου καὶ δεινῆς πενίας, ὡς τοῦ δεινοῦ κακοῦ οὗτος — ἴσως οὖν καὶ τὸ χαλεπὸν αὐτοῖς Κεῖοι καὶ ὁ Σιμωνίδης ἢ κακὸν ὑπολαμβάνουσιν ἢ ἄλλο τι, ὃ σὺ οὐ μανθάνεις. ἐρώμεθα οὖν Προδικὸν· δίκαιον γὰρ τὴν Σιμωνίδου φωνὴν τοῦτον ἐρωτᾷν. τί ἔλεγεν, ὦ Πρόδικε, τὸ χαλεπὸν Σιμωνίδης; Κακόν, ἔφη. Διὰ ταῦτ' ἄρα καὶ μέμφεται, ἦν δ' ἐγὼ, ὦ Πρόδικε, τὸν Πιττακὸν λέγοντα Χα-

P. 341. ὑπελάμβανεν, ὥσπερ σὺ] Sic codd. fere omnes. Vulgo ὑπέλαβεν, quod retinuit Bekkerus.

ὅτι καὶ τὸ χαλεπὸν τοῦτο] istuc verbum χαλεπόν.

ὅταν ἐπαινῶν — ἐρωτᾷ, εἰ οὐκ αἰσχύνομαι] Continent haec verba interpretationem praecedentium: ὥσπερ περὶ τοῦ δεινοῦ — νουθετεῖ ἐκάστοτε, ideoque de more addita sunt ἀσυνδέτως. Germanice haec ita reddas: Sondern so wie Prodikus mich immer schilt wegen des Furchtbaren, nemlich wenn ich dich oder einen anderen lobend sage, „Protagoras ist doch gar ein weiser und furchtbarer Mann“, wie er dann fragt, ob ich etc. Stallb.

Πρωτ. σοφὸς καὶ δεινός ἐστίν] Proprium hoc sophisticis fuisse nomen multi loci testantur. Itaque δεινοὶ καὶ σοφοὶ passim iunguntur, velut Theaet. p. 154 D. p. 173 B al. Ex quo apparet haec cum faceta irrisione dicta esse. Stallb.

B. λέγει ἐκάστοτε] quotiescunque ita fert occasio; quoties harum rerum mentio fit. — δεινοῦ πλούτου genitivus exclama-

tionis, ut de Rep. p. 509 C: Ἀπολλόν, δαιμονίας ὑπεβολῆς. Euthyd. p. 303 A: ὦ Πρόδικον, δεινῶν λόγων. Aristoph. Nub. v. 818: τῆς μαορίας τὸ Δία νομίζεῖν, ὄντα τηλικουτοῖ. Ponitur hic genitivus plerumque sine φεῦ, ὡς similive exclamandi vocula, nec articulus additur nisi simplici substantivo.

ἴσως οὖν καὶ τὸ χαλεπόν] Continent haec apodosin praecedentibus illis ὥσπερ περὶ τοῦ δεινοῦ κ. τ. λ. respondentem. Quae tamen propter longiorem parenthesisin liberiori orationis conformatione annectitur. Nam severior ratio exigebat fere hanc structuram: οὕτως ἴσως καὶ τὸ χαλεπὸν οἱ Κεῖοι καὶ ὁ Σιμωνίδης ἢ κακὸν ὑπολ. κ. τ. λ. Ceterum οὖν etiam hoc loco post parenthesisin ita illatum est, ut abruptum sermonis filum resumatur. v. ad Sympos. p. 201 D. — τὴν Σιμωνίδου φωνὴν, i. e. dialectum. Phaedon. p. 62 A: καὶ ὁ Κέβης — ἴτω Ζεὺς ἔφη, τῇ αὐτοῦ φωνῇ εἰπών. Stallb.

λεπὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι, ὥσπερ ἂν εἰ ἤκουεν αὐτοῦ λέγοντος, ὅτι ἐστὶ κακὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι. Ἄλλὰ τί οἶει, ἔφη, λέγειν, ὦ Σώκρατες, Σιμωνίδην ἄλλο ἢ τοῦτο, καὶ ὀνειδίζειν τῷ Πιττακῷ, ὅτι τὰ ὀνόματα οὐκ ἠπίστατο ὀρθῶς διαιρεῖν, ἄτε Λέσβιος ὢν καὶ ἐν φωνῇ βαρβάρῳ τετραμμένος; Ἀκούεις δὴ, ἔφη ἐγὼ, ὦ Πρωταγόρα, Προδικὸν τοῦδε ἔχεις τι πρὸς ταῦτα λέγειν; Καὶ ὁ Πρωταγόρας, Πολλοῦ γε δεῖ, ἔφη, οὕτως ἔχειν, ὦ Πρόδικε· ἀλλ' ἐγὼ εὖ οἶδ', ὅτι καὶ Σιμωνίδης τὸ χαλεπὸν ἔλεγεν ὅπερ ἡμεῖς οἱ ἄλλοι, οὐ τὸ κακόν, ἀλλ' ὃ ἂν μὴ ῥάδιον ἦ, ἀλλὰ διὰ πολλῶν πραγμάτων γίγνηται. Ἄλλὰ καὶ ἐγὼ οἶμαι, ἔφη, ὦ Πρωταγόρα, τοῦτο λέγειν Σιμωνίδην, καὶ Προδικόν γε τόνδε

C. εἰ ἤκουεν] Vat. v. εἰ ἤκουσεν.

C. ὥσπερ ἂν εἰ ἤκουεν] H. e. ὥσπερ ἂν ἐμέμμετο, εἰ ἤκουεν.

ἄτε Λέσβιος ὢν καὶ ἐν φων. β. τεθρ.] Dialecto Aeolica, qua illarum regionum incolae loquebantur, melicorum principes Alcaeus et Sappho scripserant nec eam Simonides ipse aspernatus erat, cf. p. 346 D. E. sed Prodicus unam linguam Atticam pro Graeca habet, qua qui a pueris locuti erant, iis aliae omnes dialecti agreste quiddam aut peregrinum sonare videbantur. Ita ut iudicaretur, inde maxime factum est, quod iam illo tempore in Graecia omnes homines docti Attice loquebantur; ut apud Calliam Protagoras et Hippias non minus quam Prodicus et Socrates ea lingua usi esse putandi sunt, cf. Steinthal Gesch. d. Sprachwiss. b. d. Gr. u. R. p. 401.

D. εὖ οἶδ', ὅτι καὶ Σιμ.] Nimirum Simonides initio carminis, quum diceret ἀνθρ' ἀγαθὸν γενέσθαι χαλεπόν, eam notionem vocis χαλεπόν subiecerat. Quare Socrates sua sponte in Protagorae partem transiens eius causam alio argumento et eo quidem graviore defendit.

οὐ τὸ κακόν, ἀλλ' ὃ ἂν —] Poterat etiam dicere καὶ οὐ τὸ

κακόν. P. 337 C: μάλιστα ἂν οὕτως εὐφραϊνοίμεθα, οὐχ ἠδοίμεθα, ubi paulo ante: μάλιστα ἂν οὕτως — εὐδοιμοῖτε καὶ οὐκ ἐπαινοῖσθε. Ceterum ἀλλὰ exiguo intervallo saepius repetitum, ut Phaedon. p. 63 E. Sympos. p. 211 E, ubi v. annot. Stallb.

Ἄλλὰ καὶ ἐγὼ οἶμαι —] Petulans propemodum haec sophistarum irrisio est. Qui quum in suis de verborum differentia disputationibus illa de vocabulo δεινοῦ, quae Socrates memorabat in superioribus, serio tradidisset, atque item χαλεπὸν a Simonide κακόν dici ex animi sententia affirmasset, tamen lussisse nunc dicitur eamque sententiam nonnisi eo consilio proposuisse, ut videret, an Protagoras suam opinionem idoneis argumentis defendere posset. In verbis καὶ σοῦ δοκεῖν ἀποπειρᾶσθαι facile quempiam offenderit istud δοκεῖν post οἶμαι illatum. Sed similiter Phaedon. p. 60 C: ὥσπερ οὖν καὶ αὐτῷ μοι εἰκεν —, ἦκειν δὴ φαίνεται, ubi v. annot. Phileb. p. 32 C: ἐν γὰρ τούτοις οἶμαι, κατὰ γε τὴν ἐμὴν δόξαν, εἰλικρινέσι τε ἐκατέρωθεν γιγνομένοις, ὡς δοκεῖ, καὶ ἀμίκτοις — ἐμφανῆς ἔσεσθαι. Neque corruptum puto locum Lysiae Orat. 30, 9: ἔτι δέ, οἶμαι, θαναμαστόν νομίζω

εἰδέναι, ἀλλὰ παίζειν καὶ σοῦ δοκεῖν ἀποπειρᾶσθαι, εἰ οἷός
E τ' ἔσει τῷ σαυτοῦ λόγῳ βοηθεῖν· ἐπεὶ ὅτι γε Σιμωνίδης
οὐ λέγει τὸ χαλεπὸν κακόν, μέγα τεκμήριόν ἐστιν εὐθύς
τὸ μετὰ τοῦτο ῥῆμα· λέγει γάρ, ὅτι

θεὸς ἂν μόνος τοῦτ' ἔχοι γέρας,
οὐ δῆπου τοῦτό γε λέγων, κακὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι, εἶπερ
τὸν θεὸν φησι μόνου τοῦτο ἂν ἔχειν καὶ τῷ θεῷ τοῦτο γέ-
ρας ἀπένευμε μόνῳ· ἀκόλαστον γὰρ ἂν τινα λέγοι Σιμων-
νίδην Πρόδικος καὶ οὐδαμῶς Κεῖον. ἀλλ' ἃ μοι δοκεῖ δια-
342 νοεῖσθαι Σιμωνίδης ἐν τούτῳ τῷ ᾄσματι ἐθέλω σοι εἰπεῖν,
εἰ βούλει λαβεῖν μου πείραν ὅπως ἔχω, ὃ σὺ λέγεις τοῦτο,

D. καὶ σοῦ δοκεῖν ἀποπειρᾶσθαι] Ald. Bas. 1. δοκεῖ.
Recte ceteri libri. v. annot.

E. τοῦτο ἔχοι γέρας] Vett. editt. ἔχοι τοῦτο γέρας, quod e
Bodl. Vind. Vat. Paris. E. Coisl., aliis, mutatum.

ἔμμεναι, εἶπερ] Libri omnes ἔμμεναι, εἶτα. Locum tractavi
in Stud. phil. p. 855 sq.

Σιμωνίδην Πρόδικος] Sic Vat. Bodl. Reliqui libri ὁ Πρό-
δικος.

P. 342. ὃ σὺ λέγεις τοῦτο, περὶ ἐπῶν] Vulgo distinguunt ὃ
σὺ λέγεις, τοῦτο π. ἐπ. Recte dicitur ὅπως ἔχω περὶ ἐπῶν.

Νικόμαχον ἑτέροις ἄδικοῦσι μνη-
σικακεῖν ἀξιοῦν κτέ. Stallb.

E. εἶπερ τὸν θεὸν φησι —
ἔχειν καὶ — ἀπένευμε] Ad
vulgatam scripturam εἶτα Stall-
baum. annotavit: In talibus locis
εἶτα indicat id, quod secundo
loco commemoretur, superiori-
bus repugnare, ideoque per 'ta-
men' reddendum est, ut p. 343 C:
εἰ βουλομένους λέγειν, ὅτι ἄνδρα
ἀγαθὸν γενέσθαι χαλεπὸν, ἔπειτα
ἐνέβαλε τὸ μέν. Sed ita loci dif-
ficultas non tollitur. Alii οὐ δῆ-
πον coniungendum dicunt cum
φησι καὶ ἀπένευμε, quod neque
per grammaticam neque per sen-
tentiae rationem licet. εἶπερ fa-
cile in εἶτα mutari potuit, quod
syllabae τα et περ litteris τ et π
supra εἰ scriptis indicari sole-
bant. Argumentatio Socratis
haec est: Pittaci vocem χαλεπὸν
ἐσθλὸν ἔμμεναι proxime exci-
piunt Simonidis verba θεὸς ἂν
μόνος τοῦτ' ἔχοι γέρας. Quod
igitur Simonides deum vult ha-
bere praecipuum, id Pittaci dicto
subesse oportet. Atqui mali Si-

monides, ut Ceus, deo nihil tri-
buere potuit, ergo in Pittaci
dicto χαλεπὸν non intellexit ma-
lum. λέγων in verbis οὐ δῆπον
τοῦτό γε λέγων est 'intelligens'
vel 'interpretans', non 'dicens';
Pittacus enim κακὸν ἐσθλὸν ἔμ-
μεναι dixisse dicitur.

ἀκόλαστον γὰρ ἂν τινα —
οὐδαμῶς Κεῖον] Ceorum civi-
tatem claram fuisse ob morum
probitatem, severitatem institu-
torum, reipublicae administra-
tionem, docuit Boeckh. in Min.
et Legg. p. 109. Conf. Plat.
Legg. p. 638 E. Aristoph. Ran.
v. 970. Fragm. Menandri p. 237
ed. Meinek. et Broendsted.
Reisen u. Untersuchungen
in Griechenland. Erstes
Buch. p. 66. coll. p. 97. Itaque
Κεῖος recte opponitur nunc ἀκό-
λαστον. Stallb.

P. 342. ὅπως ἔχω, ὃ σὺ λέ-
γεις τοῦτο, περὶ ἐπῶν] quo-
modo me habeam περὶ ἐπῶν,
ut tu istuc appellas. Respicit
ad verba Protagorae p. 338 E:
ἡγοῦμαι — ἐγὼ ἀνδρὶ παιδείας

περὶ ἐπῶν· ἐὰν δὲ βούλη, σοῦ ἀκούσομαι. Ὁ μὲν οὖν Πρω-
ταγόρας ἀκούσας μου ταῦτα λέγοντος, εἰ σὺ βούλει, ἔφη,
ᾧ Σώκρατες· ὃ δὲ Πρόδικός τε καὶ ὁ Ἰππίας ἐκελευέτην
πάνυ, καὶ οἱ ἄλλοι.

Cap. XXVIII. Ἐγὼ τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, ἃ γέ μοι δοκεῖ
περὶ τοῦ ᾄσματος τούτου, πειράσομαι ὑμῖν διεξελεθεῖν.
Φιλοσοφία γὰρ ἐστὶ παλαιότατη τε καὶ πλείστη τῶν Ἑλλή-
νων ἐν Κρήτῃ τε καὶ ἐν Λακεδαιμόνι, καὶ σοφισταὶ πλεί-
στοι γῆς ἐκεῖ εἰσιν. ἀλλ' ἔξαρονῶνται καὶ σχηματίζονται B
ἀμαθεῖς εἶναι, ἵνα μὴ κατάδηλοι ᾧσιν, ὅτι σοφία τῶν Ἑλ-
λήνων περίεστιν, ὥσπερ οὖς Πρωταγόρας ἔλεγε τοὺς σοφι-
στάς, ἀλλὰ δοκῶσι τῷ μάχεσθαι καὶ ἀνδρεία περιεῖναι,
ἡγοῦμενοι, εἰ γνωσθεῖεν ᾧ περίεστι, πάντας τοῦτο ἀσκή-

Cap. XXVIII. ἃ γέ μοι δοκεῖ] V. ἃ γέ μοι δοκεῖ mutavit Bek-
kerus in vitis libris omnibus in ἃ γ' ἐμοὶ δοκεῖ. Quod nollem factum.
Neque enim pronomen in his τόνωσιν habet, fallunturque qui ubique
ἐμοὶ δοκεῖ scribendum arbitrantur. v. Fritsch. Quaest. Lucian.
p. 26 sq. et Stallbaum. ad Apol. Socr. p. 19 E. Criton. p. 45 D. Cratyl.
p. 417 D. 404 E. al.

B. γνωσθεῖεν ᾧ περίεστι] Certa haec est Heusdi emendatio.

μέγιστον μέρος εἶναι περὶ ἐπῶν
δεινὸν εἶναι. Stallb.

Εἰ σὺ βούλει] int. εἰπέ μοι
ἃ σοι δοκεῖ διανοεῖσθαι Σιμο-
νίδης.

Cap. XXVIII. Φιλοσοφία
γὰρ ἐστὶ παλαιότατη —]
Contenderat Protagoras p. 316 D
sophisticen iam ab Homero, Simo-
nide, aliis veterum, esse factita-
tam, sed eos omnes, ut effugerent
multitudinis invidiam, hanc ar-
tem suam callide aliis nominibus,
quae magis viderentur honesta,
praetexere solitos esse. Itaque
Socrates, ut est callidus εἴρων,
probata illa sophistae sententia,
idem de Cretensibus et Lacedae-
moniiis iudicat, quos ait arte so-
phistica, iam antiquitus ab iis
tractata, ceteris Graecis multum
praestare, sed illam sollertiam
suam sedulo occultare. Est au-
tem haec irrisio tanto elegantior,
quod Lacedaemonios inprimis a
litterarum studiis alienissimos
fuisse constat. Praeterea etiam
observandum est salsa cum ironia
acutam breviloquentiam tri-

bui veteribus illis, quos Socrates
vocat, sophistis; ita enim nota-
tur μακρολογία illa, quam Pro-
tagoras, Hippias, Prodicus, Gor-
gias, alii, studiose sectabantur,
quo facilius audientium animos
delinrent sibi que conciliarent.
Stallb. De genitivis τῶν Ἑλλή-
νων et γῆς cum πλείστη et πλεί-
στοι, non cum ἐκεῖ connectendis
v. Krüger Gr. 47. 28, 7.

σχηματίζονται recte inter-
pretatur Timaeus Gloss. p. 245.
προσποιοῦνται ἢ συντάττονται.
v. Phaedr. p. 255 A.

B. ὥσπερ οὖς Πρωταγό-
ρας ἔλεγε τοὺς σοφιστάς] Notetur attractio subiecti, quod
pronomini relativo accommoda-
tum est. Etenim vulgaris ratio
exigebat: ὥσπερ οἱ σοφισταὶ
(ἔξαρονῶνται καὶ σχηματίζονται
ἀμαθεῖς εἶναι), οὗς Πρωταγόρας
ἔλεγε. Phaedon. p. 66 E: καὶ
τότε — ἡμῖν ἔσται οὐ ἐπιθυ-
μοῦμεν, — φρονήσεως. v. ad
Apolog. p. 41 A. Perperam Ste-
phanus τοὺς delendum putabat.
Stallb.

σειν. νῦν δὲ ἀποκουφόμενοι ἐκείνο ἐξηπατήκασιν τοὺς ἐν ταῖς πόλεσι λακωνίζοντας, καὶ οἱ μὲν ὧτά τε καταγνῦνται C μμοούμενοι αὐτούς, καὶ ἱμάντας περιελίττονται καὶ φιλο- γυμναστοῦσι καὶ βραχείας ἀναβολὰς φοροῦσιν, ὡς δὴ τού- τοις κρατοῦντας τῶν Ἑλλήνων τοὺς Λακεδαιμονίους· οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ἐπειδὴν βούλωνται ἀνέδην τοῖς παρ' αὐτοῖς ξυγγενέσθαι σοφισταῖς καὶ ἤδη ἀχθῶνται λάθρα ξυγγιγνό- μνοι, ξηηλασίας ποιούμενοι τῶν τε λακωνιζόντων τούτων καὶ ἕαν τις ἄλλος ξένος ὧν ἐπιδημήσῃ, συγγίγνεται τοῖς σοφισταῖς λανθάνοντες τοὺς ξένους, καὶ αὐτοὶ οὐδένα ἐῶσι D τῶν νέων εἰς τὰς ἄλλας πόλεις ἐξίεναι, ὥσπερ οὐδὲ Κρήτες,

Vett. editt. ὅπερ εἰσὶ. Cod. Bodl. οἱ (sic) περίεισιν, unde vera lectio emergit. Dein Bodl. Vat. Or. post ἀσκήσειν addunt τὴν σοφίαν, quod receperunt Hermann et Sauppe. Sed meo iudicio nimis languidum est et ei obstat in sequentibus ἐκείνο. Non comparari potest p. 313 A.

C. τοῖς παρ' αὐτοῖς] Sauppian em., vulgo τοῖς παρ' αὐτοῖς.

ἐν ταῖς πόλεσι] int. ταῖς δημοκρατουμέναις, cf. Xenoph. Cyrop. VIII. 2. 28. Insanum hoc studium mores Lacedaemoniorum imitandi notavit philosophus etiam Gorg. p. 515 E, ubi τοὺς τὰ ὧτα κατεαγότας memorat. Heindorf. ad verba ὧτά τε κα- τὰγνῦνται apte contulit Theo- crit. XXII. 45: σιληραῖσι τεθλα- γμένους οὐατα πνευμαῖς. Prae- terea de his legendus Ottfr. Müller Histor. Gentium Grae- car. T. II. P. II. p. 8 sqq.

ἱμάντας recte Heindorf. intellexit caestus, h. e. Iora bubula, quibus pugiles manus illigabant, quo vehementiores in- ferrent ictus.

C. βραχείας ἀναβολὰς] h. e. τριβόνας, v. ad p. 335 D. Thucyd. I. 6, 3: μετρία ἐσθῆτι καὶ ἐς τὸν νῦν τρόπον πρότοι Λακεδαιμόνιοι ἐγόησαντο. Idem, ut narrat Plutarchus Lyc. c. 16. ab aetatis anno duodecimo ἀνευ χιτῶνος διετέλουν ἐν ἱμάτιον εἰς τὸν ἐπιαντὸν λαμβάνοντες; conf. (Xenoph.) de Rep. Laced. II. 4.

ὡς δὴ τούτ. κρατοῦντας] quasi vero his superent, δὴ, ut saepe, cum ironia dictum. De accusativo absoluto v. Krüger Gr. 56. 9, 10 et Stallbaum ad

Phaedon. p. 109 D. de Rep. p. 345 E. 426 B. Theaet. 157 B. Haec Plato- nis verba tangit, opinor, Aristote- les Pol. VIII. 4: τοὺς Λάκωνας ἴσμεν, ἕως αὐτοὶ προσήδρενον ταῖς φιλοπονίαις, ὑπερέχοντας τῶν ἄλλων. . . καὶ διέφερον τῷ μό- ρον μὴ πρὸς ἀσκούντας ἀσκέειν.

ἐπειδὴν βούλωνται ἀνέ- δην —] quando volunt li- bere cum sophistis suis versari. De v. ἀνέδην, quod etiam hic est sans gène, sans façon, vid. ad Gorg. p. 494 E. Stallb.

ξηηλασίας ποιούμ.] Thu- cyd. I. 144, 2: ἦν καὶ Λακεδαι- μόνιοι ξηηλασίας μὴ ποιῶσι μήτε ἡμῶν μήτε τῶν ἡμετέρων ξηημάχων, ubi v. intpp. Perizon. ad Aelian. V. H. XIII. 16. 7. Hermann. Antiquitat. Graec. 27, 14.

καὶ αὐτοὶ οὐδένα ἐῶσι — ἐξίεναι] Plutarch. Lycurg. c. 27: οὐδ' ἀποδημεῖν ἔδωκε (Λυκοῦργος) τοῖς βονλομένους καὶ πλανᾶσθαι ξηηκὰ συνάγοντας ἤθη καὶ μιμηματα βίον ἀπαι- δεύτων καὶ πολιτευμάτων δια- φορᾶν. Cum his Plutarcheis con- venit Isocr. II, 18, ubi narrat apud Lacedaemonios μηδένα τῶν μαχίμων ἀνευ τῆς ἀρχόντων γνώμης ἀποδημεῖν. Omnes cives

ἵνα μὴ ἀπομανθάνωσιν ἂ αὐτοὶ διδάσκουσιν. εἰσὶ δὲ ἐν ταύ- ταις ταῖς πόλεσιν οὐ μόνον ἄνδρες ἐπὶ παιδεύσει μέγα φρο- νοῦντες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες. Γνοίητε δ' ἂν, ὅτι ἐγὼ ταῦτα ἀληθῆ λέγω, καὶ Λακεδαιμόνιοι πρὸς φιλοσοφίαν καὶ λόγους ἄριστα πεπαίδευνται, ὧδε. εἰ γὰρ ἐθέλει τις Λακεδαιμονίαν τῷ φανλοτάτῳ συγγενέσθαι, τὰ μὲν πολλὰ ἐν τοῖς λόγοις εὐρήσει αὐτὸν φαῦλόν τινα φαινόμενον, ἔπειτα, ὅπου ἂν E τύχη τῶν λεγομένων, ἐνέβαλε δῆμα ἄξιον λόγον βραχὺ καὶ συνηστραμμένον, ὥσπερ δεινὸς ἀκοντιστῆς, ὥστε φαί- νεσθαι τὸν προσδιαλεγόμενον παιδὸς μηδὲν βελτίω. Τοῦτο οὖν αὐτὸ καὶ τῶν νῦν εἰσιν οἱ κατανενοήκασιν καὶ τῶν πά- λαι, ὅτι τὸ λακωνίζειν πολὺ μᾶλλον ἐστὶ φιλοσοφεῖν ἢ φιλογυμναστεῖν, εἰδότες, ὅτι τοιαῦτα οἷόν τ' εἶναι δῆματα φθέρεσθαι τελέως πεπαυμένον ἐστὶν ἀνθρώπου. τούτων 343

E. ὅπου ἂν τύχη τ. λ.] Sic codd. fere omnes pro vulg. τύχοι, quod nunc ineptum.

a Lycurgo vetitos fuisse peregrin- nare Aristoteles ap. Harpocrat. p. 159 testatur. v. C. F. Hermann Antiq. Graec. 27. 13. De eodem Cretensium instituto quamquam ab aliis scriptoribus nulla fit mentio, tamen eo minus dubitan- dum, quod et illorum leges Lacedaemoniis simillimae erant, et veteres omnino peregrinationem patriis moribus damnum afferre existimabant. v. Aristot. Pol. VII, 5, 3.

D. ἀλλὰ καὶ γυναῖκες] Nam etiam mulieres Spartanae prae ceteris constantia et forti- tudine animi excellebant; id quod testantur apophthegmata illa Lacaenarum. v. Cicero Tuscul. I, 42, 102. et Plutarch. Moral. p. 1217 sqq. Stallb. εἰ γὰρ ἐθέλει τις] V. p. 324 A.

E. ἐνέβαλε δῆμα ἄξιον λόγου] Acutam illam Laconum brevilloquentiam laudat Plato Legg. I. p. 642 E. Theaet. p. 130 C. Aliorum scriptorum locos exhibuit Meurs. Miscell. Lacon. III, 3. — Acute dicta apte cum telis comparantur: de quo usu loquendi v. ad Sympos. p. 219 B. — Tribuit vero Laconibus

τὸ βραχὺ καὶ συνηστραμμένον, breve illud atque contor- tum verborum sententia- rumque acumen notans, quod in Laconismis admiramur. Nam συστρέφειν apud rhetores Grae- cos rotunditati et brevitati elocutionis iisque virtutibus sig- nificandis, quae ex utraque oriuntur, inservire docta dispu- tatione demonstravit I. C. T. Ernesti Lexic. Technolog. Graec. Rhetor. p. 335. — Egregie porro utitur aoristo ἐνέ- βαλε, ut promptam paratamque responsonem significet, quae veluti telum aliquod e vestigio emittitur. Quoniam enim hoc tempus actionem ipsam et per se spectatam significat, factum est, ut saepenumero poneretur de re cito et veluti uno temporis pun- cto peracta. v. ad Phaedon. p. 84 D. Cum proximis apte contulit Heindorfius Theaet. p. 177 B: ἢ ῥητορικῆ ἐκείνων πάντως ἀπο- μαραινεται, ὥστε παιδῶν μηδὲν δοκεῖν διαφέρειν. Stallb.

P. 343. τούτων ἦν] H. e. ex iis qui antiquo tempore Laconum disciplinam recte intellexerunt et secuti sunt, erant septem illi sapientes.

ἦν καὶ Θαλῆς ὁ Μιλήσιος, καὶ Πιπτακὸς ὁ Μυτιληναῖος, καὶ Βίας ὁ Πριηνεύς, καὶ Σόλων ὁ ἡμέτερος, καὶ Κλεόβουλος ὁ Λίνδιος, καὶ Μύσων ὁ Χηνεύς, καὶ ἔβδομος ἐν τούτοις ἔλεγτο Λακεδαιμόνιος Χίλων. οὗτοι πάντες ζηλωταὶ καὶ ἐρασταὶ καὶ μαθηταὶ ἦσαν τῆς Λακεδαιμονίων παιδείας; καὶ καταμάθοι ἂν τις αὐτῶν τὴν σοφίαν τοιαύτην οὔσαν, ῥήματα βραχέα ἀξιωμακτικῶν ἐκάστω εἰρημένα, οὗτοι καὶ κοινῇ ξυνελθόντες ἀπαρχὴν τῆς σοφίας ἀνέθεσαν τῷ Ἀπόλλωνι εἰς τὸν νεῶν τὸν ἐν Δελφοῖς, γράψαντες ταῦτα, ἃ δὴ πάντες ἴμνοῦσι, γυνῶθι σαυτὸν, καὶ μηδὲν ἄγαν.

P. 343. Πιπτακὸς ὁ Μυτιληναῖος] Sic Bodl. Vat. Vindob. tum hic, tum in proximis. Vulgo scribebatur Μιτυληναῖος. v. intpp. ad Liv. XXVII, 21.

εἰρημένα. οὗτοι] Hermann. scripsit εἰρημένα ἃ οὗτοι prob. Saupprio Deuschle εἰρημένα, ὅτι οὗτοι, pro quo fortasse scribere voluit εἰρημένα, ὅτι — sine οὗτοι — quod non plane ineptum esset. Sed nulla mutatione opus est. v. ann.

Θαλῆς ὁ Μιλήσιος —] De dictis illustrioribus septem Graeciae sapientum scripsit librum peculiarem I. Fr. Buddeus. Hal. Sax. 1699. 4. v. etiam Menag. ad Diog. Laert. I, 41. In numerum eorum refertur vulgo Perianther Corinthius, qui quum tyrannide occupata (v. ad p. 339 C) sapientis nomine indignus videretur, eius loco a Platone hic commemoratur Myson ὁ Χηνεύς. Diog. Laert. I, 106: Μύσων Στρούμωνος, ὡς φησι Σασικράτης Ἐρμίππον παρατιθέμενος, τὸ γένος Χηνεύς, ἀπὸ κόμης τινὸς Οἰταίνης ἢ Λακωνικῆς, σύν τοῖς ἐπὶ τὰ καταριθμεῖται. Ibid. §. 108: μέμνηται αὐτοῦ καὶ Πλάτων ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ ἀντὶ Περιάνδρον θεῖς αὐτόν. cf. Stephan. Byzant. s. v. Ἥταια. Patria hominis incerta; illud tamen apparet, a Platone quidem eum non habitum esse Lacedaemonium: alioquin parum commode adderentur haec: καὶ ἔβδομος ἐν τούτοις ἔλεγτο Λακεδαιμόνιος Χίλων. Ceterum Heindorfius ante Λακεδαιμόνιος desiderabat ὁ articulum. Haec fere Stallb.

ζηλωταὶ καὶ ἐρασταὶ —] πάντα ταῦτα, inquit Socrates in Menone (p. 75E), ταῦτόν τι λέγω

ἵσως δ' ἂν ἡμῖν Πρόδικος διαφέροιτο.

καὶ καταμάθοι ἂν τις] et perspicui id potest ab eo, qui illorum philosophiam accuratius consideret. — τοιαύτην. perspicuitatis causa Socrates addit verba ῥήματα βραχέα — εἰρημένα. — οὗτοι καὶ — hi breviloquentiae studio etiam Lacedaemonios superaverunt.

B. κοινῇ ξυνελθόντες] Socrates omnia illa dicta pervulgata uno eodemque tempore, quo sapientes illi Delphos convenissent, templi foribus ita inscripta esse fingit, ut quod quisque cogitatione optimum invenisset, id deo consecrasset. Pausan. X. 26: οὗτοι οὖν οἱ ἄνδρες ἀφιόμενοι εἰς Δελφοῦς ἀνέθεσαν τῷ Ἀπόλλωνι τὰ ἀδόξενα γυνῶθι σαυτὸν, καὶ μηδὲν ἄγαν. — ἀνατιθέναι dici constat de donariis, quae e parietibus templorum suspenduntur: cuiusmodi donaria dicuntur ἀναθήματα. v. Thom. M. s. v. ἀναθεῖναι.

γυνῶθι σαυτὸν] Clemens Alex. Strom. I. 14. p. 351: τὸ γυνῶθι σαυτὸν οἱ μὲν Χίλωνος ὑπελήφασιν. Ἀριστοτέλης δὲ τῆς Πυθίας. Aristoteles igitur dictum illud acutissimum ad Apollinis

Τοῦ δὴ ἔνεκα ταῦτα λέγω; Ὅτι οὗτος ὁ τρόπος ἦν τῶν παλαιῶν τῆς φιλοσοφίας, βραχυλογία τις Λακωνική. καὶ δὴ καὶ τοῦ Πιπτακοῦ ἰδίᾳ περιεφέρετο τοῦτο τὸ ῥήμα ἐγκωμιαζόμενον ὑπὸ τῶν σοφῶν, τὸ χαλεπὸν ἐσθλὸν ἔμμενα. ὁ οὖν Σιμωνίδης, ἄτε φιλότιμος ὢν ἐπὶ σοφία, ἔγνω, ὅτι, εἰ καθέλοι τοῦτο τὸ ῥήμα ὥσπερ εὐδοκιμοῦντα ἀθλη-

Delphici cultus initia retulit. Stob. Floril. 21, 26: πρὸ Χίλωνος ἦν ἔτι ἀνάγαπτον (τὸ γυνῶθι σαυτὸν) ἐν τῷ ἰδρυθέντι νεῶ μετὰ τὸν πέτριον τε καὶ χαλκόν, καθάπερ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς περὶ φιλοσοφίας εἰρημαί, cf. Bernays Aristotel. Dialog. p. 97. Ab Aristotelis sententia non multum abhorrent, quae Critias personatus exponit Charmid. p. 164 D sqq. Apollinis praeceptum dicit Cicero de Leg. I. 22, 58: huius praecepti tanta vis et tanta sententia est, ut ea non homini cuiquam, sed Delphico deo tribueretur, cf. Tusc. I. 22, 52. Iuvenal. 11, 27: e coelo descendit γυνῶθι σαυτὸν, Figendum et memori tractandum pectore. De hoc reliquisque dictis brevissimis, sed plurimum ponderis habentibus Senec. epist. 94: Haec cum icu quodam audimus, nec ulli licet dubitare aut interrogare; adeo etiam sine ratione ipsa veritas ducit. v. Themist. or. 26. p. 317 A. Diog. Laert. I, 41.

Τοῦ δὴ — λέγω;] Saepenumero apud Platone huiusmodi interrogationes orationis animandae gratia inferri docebunt quae diximus ad Gorg. p. 453 C. Stallb. τῶν παλαιῶν τῆς φιλοσοφίας] Observes ordinem verborum. Opposit enim ἐρῶνικῶς veterum sapientiam, quae cum breviloquentia erat coniuncta, sophistarum rationi, qui solebant δημηγορεῖν καὶ μακρολογεῖν, ideoque τῶν παλαιῶν primo loco collocavit. Neque enim in talibus perinde est, hoc an alio modo verba collocentur. De qua re hac occasione oblata paucis explicare iuvat. Itaque quadruplex esse potest istius generis nominum substantivorum coniunctio, quae magnopere caven-

dum est, ne vi et usu suo nihil discrepare putetur. Ac primum quidem dici potest: ἢ τῶν παλαιῶν σοφία. Quo modo Graeci loqui solent, quum utriusque nominis ea est coniunctio, ut neutrum vi sua prae altero emineat, sed alterum cum altero in unam quasi coeact notionem. Unde fit, ut lingua Germanica saepenumero compositis utatur nominibus, quum istiusmodi verborum comprehensio diligenter exprimenda est. Veluti ἢ τοῦ πολέμου τύχη Germanice reddas: das Kriegsgeschick; ἢ τῶν πολεμίων γῆ, das Feindesland etc. Prorsus alia ratio est, quum dicitur ἢ σοφία τῶν παλαιῶν. Hoc enim modo qui loquitur, is priorem verborum partem sono acuit atque sapientiam veterum distinguit ab alia quadam re [veterum], quam non vult cum illa confundi aut permutari. Contraria huic ratio est, quum dicitur τῶν παλαιῶν ἢ σοφία. Nam ita τοῖς παλαιοῖς opponimus alios, quorum sapientia sit alia, ideoque priori parti verborum inter se iunctorum maiorem vim tribuimus quam posteriori. Denique articulo iterato dicitur: ἢ σοφία ἢ τῶν παλαιῶν, quod fit, quum nomen nomini per appositionem adicitur. Atque haec quidem verborum coniunctio constans est et legitima; quanquam fieri interdum potest, ut secunda atque tertia ratio propter rhetoricam aliquam verborum collocationem immutetur. Nos de grammatica ratione haec intelligi volumus, qualis obtinet, quum nulla extrinsecus accedit causa inversi vel invertendi simplicis verborum ordinis. Stallb. v. Krüg. Gr. 50. 8, 11.

C. εἰ καθέλοι τοῦτο τὸ

τὴν καὶ περιγένοιτο αὐτοῦ, αὐτὸς εὐδοκίμησει ἐν τοῖς τότε ἀνθρώποις. εἰς τοῦτο οὖν τὸ ῥῆμα καὶ τούτου ἕνεκα τούτω ἐπιβουλεύων κολοῦσαι αὐτὸ ἅπαν τὸ ἄσμα πεποιήκειν, ὡς μοι φαίνεται.

Cap. XXIX. Ἐπισκεψάμεθα δὴ αὐτὸ κοινῇ ἅπαντες, εἰ ἄρα ἐγὼ ἀληθῆ λέγω. Εὐθύς γὰρ τὸ πρῶτον τοῦ ἄσματος **D** μαυικὸν ἂν φανεῖται, εἰ βουλόμενος λέγειν, ὅτι ἄνδρα ἀγαθὸν γενέσθαι χαλεπὸν, ἔπειτα ἐνέβαλε τὸ μὲν. τοῦτο γὰρ οὐδὲ πρὸς ἓνα λόγον φαίνεται ἐμβεβλήσθαι, ἐὰν μή τις ὑπολάβῃ πρὸς τὸ τοῦ Πιττακοῦ ῥῆμα ὥσπερ ἐρίζοντα

C. αὐτὸς εὐδοκίμησει ἐν τοῖς τ.] Vett. editt. εὐδοκίμησει τοῖς τ. ἀνθρ. Soloec. Correxerit Heindorfius, cuius rationem firmanunt codd. Bodl. et Vat.

Cap. XXIX. C. αὐτὸ κοινῇ ἅπαντες] V. πάντες, contra fidem librorum fere omnium. Heindorf. coni. ἐπισκεψάμεθα δέ, quo non opus. Deinde Bodl. Vat. r. al. habent ἐνεβάλετο μὲν pro ἐνέβαλε τὸ μὲν.

ῥῆμα] si prostravisset hoc dictum. Nam καθαιρεῖν est violenter deicere, humi prosternere. Aeschyl. Agam. v. 389: λιτὰν δ' ἀκούει μὲν οὐτίς θεῶν· τὸν δ' ἐπίστροφον τῶνδ'ε φάτ' ἄδικον καθαιρεῖ. Similiter p. 344 C: τίνα οὖν ἀμύχανος συμφορὰ καθαιρεῖ; Ibid. D. E. Stallb. ἐν τοῖς τότε ἀνθρώποις] Ficinus locum vertit: 'cognovit, si proverbium id refelleret convinceretque tanquam insignem certatorem, fore ut ipse illustris ab omnibus haberetur.' Non interpretatus est τότε nec apte id in hunc locum quadrat.

τούτου ἕνεκα] ut sapientiae famam consequeretur refutato Pittaci dicto. Deinde ἐπιβουλεύειν est insidiosose studere, quo significato hoc verbum cum infinitivo iunctum legitur etiam Sympos. p. 203 B: ἢ οὖν Περία ἐπιβουλεύουσα — παιδίον ποιήσασθαι. Lys. or. 13, 12: ἐπιβουλεύοντες καταλύσαι τὴν δημοκρατίαν. Idem. or. 4, 42. Demosth. or. 21, 16 et 88. Xenoph. Sympos. IV, 52: αἰσθάνομαι γὰρ τινὰς ἐπιβουλεύοντας διαφθεῖραι αὐτῶν. Anab. V, 6, 29: αὐτὸς ἐπεβούλευε διαβάλλειν με. Stallb.

τούτω — κολοῦσαι αὐτό]

hoc (carmine) deprimere illud (dictum). κολοῦειν, quod proprie significat mutilare, amputare, h. l. elevandi vel affligendi vi positum est.

Cap. XXIX. D. ἔπειτα ἐνέβαλε τὸ μὲν] P. 339 B: ἄνδρα ἀγαθὸν μὲν ἀλαθῆως γενέσθαι χαλεπὸν. Socrates haec dicit: Particula μὲν indicat, sententiam non ipsam per se capientem esse, sed ei aut planis verbis aut cogitatione a scriptore alteram esse oppositam. Itaque Simonidis animo, quum primum versum carminis componeret, Pittaci dictum obversatum esse statuendum est.

οὐδὲ πρὸς ἓνα λόγον] Fortius hoc dictum quam πρὸς οὐδένα λόγον, ut significet prorsus inepte. De οὐδὲ εἰς v. ad Gorg. p. 512 E. Dictionem illustrabunt haec. Phileb. p. 33 B: τοῦτο μὲν ἐτι εἰσαυθὶς ἐπισκεψάμεθα, ἐὰν πρὸς λόγον τι ἦ. Ibid. p. 42 E: οὐδὲν πρὸς λόγον, ὃ Πρωταρχε, ὃ σὺ νῦν ἤρουν τὸ ἐρώτημα. Ibid. p. 18 D: τί πρὸς ἓπος αὐτῶν ἐστι; Protagor. p. 344 A: οὕτω φαίνεται πρὸς λόγον τὸ μὲν ἐμβεβλημένον, ubi hic locus respicitur. P. 351 E: ἐὰν μὲν πρὸς λόγον δοκῆ εἶναι τὸ σκέμμα. Alcib. II, p. 147 B. al. Stallb.

λέγειν τὸν Σιμωνίδην· λέγοντος τοῦ Πιττακοῦ, ὅτι Χαλεπὸν ἐσθλὸν ἐμμεναι, ἀμφισβητοῦντα εἰπεῖν, ὅτι Οὐκ, ἀλλὰ γενέσθαι μὲν χαλεπὸν ἄνδρα ἀγαθὸν ἐστίν, ὃ Πιττακέ, ὡς ἀληθῶς, — οὐκ ἀληθεία ἀγαθόν, οὐκ ἐπὶ τούτω λέγει τὴν ἀλήθειαν, ὡς ἄρα ὄντων τινῶν τῶν μὲν ὡς ἀληθῶς **E** ἀγαθῶν, τῶν δὲ ἀγαθῶν μὲν, οὐ μέντοι ἀληθῶς· εὐήθες γὰρ τοῦτό γε φανῆναι ἂν καὶ οὐ Σιμωνίδου· ἀλλ' ὑπερβατὸν δεῖ θεῖναι ἐν τῷ ἄσματι τὸ ἀλαθῆως, οὕτωςί πως ὑπειπόντα τὸ τοῦ Πιττακοῦ, ὥσπερ ἂν εἰ θείημεν αὐτὸν

D. ὃ Πιττακέ, ὡς ἀληθῶς] V. ὃ Π. καὶ ὡς ἀληθῶς. Recte Bodl. Vat. Vind. Venet. O. et r. Coisl. καὶ om.

E. ἐν τῷ ἄσματι τὸ ἀλαθῆως] Vett. editt. perperam ἀληθῆως, quod ex codd. optimis mutatum. Idem error in proximis erat.

λέγοντος τοῦ Π. — ἀμφισβητοῦντα εἰπεῖν] Ante λέγοντος ne quis cum Cornario καὶ inserendum opinetur, vere observavit Heindorfius haec per epexegesin addi verbis ἐρίζοντα λέγειν, comparans illa p. 348 A: τοὺς τοιοῦτους μοι δοκεῖ χρῆναι μάλλον μμεῖσθαι ἐμέ τε καὶ σέ, καταθεμένουσ — τοὺς λόγους ποιείσθαι. Conf. praeterea ad p. 330 A. p. 352 A et quae alibi de hac enuntiationum appositione diximus. Mox ad οὐκ intelligendum esse liquet ἐσθλὸν ἐμμεναι χαλεπὸν. Gorg. p. 477 A: κακίαν ἄλλην τινὰ ἐνορῶς ἢ πενίαν; Pol. Οὐκ, ἀλλὰ πενίαν. Ibid. p. 448 D: ἀλλὰ σὺ εἰ βούλει, ἐροῦ αὐτόν. Socr. Oryx. — ἀλλὰ πολὺ ἂν ἦδιον σέ. Theaet. p. 149 E: τῆς αὐτῆς ἢ ἄλλης οἷε τέχνης εἶναι —; Theaet. Οὐκ, ἀλλὰ τῆς αὐτῆς. De Rep. III, p. 405 C. Parm. p. 128 A. Lach. p. 195 A. Phaed. p. 236 D. Xenoph. Mem. II, 6, 12: ἄλλας δὲ τινὰς οἰσθα ἐπαδάς; Oryx. ἀλλ' ἦκουσα κτέ. Stallb. Verbo ἀμφισβητεῖν Socrates hic usus est contra Prodicī doctrinam p. 337 B propositam.

οὐκ ἐπὶ τούτω λ. τ. ἀλήθειαν] Simonides, inquit, adverbium ἀλαθῆως non cum ἀγαθόν coniungi voluit, sed addidit ad χαλεπόν. In eadem sententia Pro-

tagoras quoque videtur fuisse, quum supra p. 339 D Simonidea sic proferret: χαλεπὸν εἶναι ἄνδρα ἀγαθὸν γενέσθαι ἀληθεία. At poeta eum, quem infra πανάμωμον ἄνθρωπον dicit, hic ἀλαθῆως ἀγαθόν dixit.

E. ὡς ἄρα ὄντων τινῶν τῶν μὲν —] quasi (ex bonis) alii vere boni sint, alii boni quidem, sed non vere, v. p. 349 E. Krüger Gr. 51. 16, 4. *Ἰ. 1. 6*

ὑπερβατὸν δεῖ θεῖναι —] traiectionem putare oportet τὸ ἀλαθῆως. Elocutionis figuram ὑπερβατοῦ ad orationis numerum conformandum omnes scriptores veteres frequentaverunt; sed artis vocabulum hic primum invenitur. Latine dicitur verborum vel transgressio vel traiectionis i. e. transpositio de suo loco in alienum. Alieno igitur loco adv. ἀλαθῆως collocatum esse dicit, quo verbo poetam, si iustum verborum ordinem sequi voluisset, comprehensionem clausurum fuisse Socrates censuit. Itaque paulo inferius p. 344 A ὀρθῶς (h. e. non ὑπερβατῶς) ἐπ' ἐσχάτω κείμενον est 'recte a nobis — non a poeta — in fine positum est'.

οὕτωςί πως ὑπειπόντα] Recte Heindorfius: sic fere illud Pittaci apud animum intelligentem, quasi ipse loquatur Pittacus, Simonide-

λέγοντα τὸν Πιττακὸν καὶ Σιμωνίδην ἀποκρινόμενον, εἰ-
πόντα· Ὡς ἄνθρωποι, χαλεπὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι, τὸν δὲ ἀπο-
344 κρινόμενον, ὅτι Ὡς Πιττακέ, οὐκ ἀληθῆ λέγεις· οὐ γὰρ εἴ-
ναι, ἀλλὰ γενέσθαι μὲν ἐστὶν ἄνδρα ἀγαθὸν χερσί τε καὶ
πασὶ καὶ νόφ τετραγώνον, ἄνευ ψόγου τετυγμένον, χαλε-
πὸν ἀλαθέως. οὕτω φαίνεται πρὸς λόγον τὸ μὲν ἐμβεβλη-
μένον καὶ τὸ ἀλαθέως ὀρθῶς ἐπ' ἐσχάτῳ κείμενον. καὶ
τὰ ἐπιόντα πάντα τούτῳ μαρτυρεῖ, ὅτι οὕτως εἴρηται.
πολλὰ μὲν γὰρ ἐστὶ καὶ περὶ ἐκάστου τῶν ἐν τῷ ἄσματι
B εἰρημένων ἀποδείξει, ὡς εὖ πεποιήται· πάνυ γὰρ χαριέν-
τως καὶ μεμελημένως ἔχει· ἀλλὰ μακρὸν ἂν εἴη αὐτὸ οὕτω
διελθεῖν. ἀλλὰ τὸν τύπον αὐτοῦ τὸν ὅλον διεξέλθωμεν καὶ
τὴν βούλησιν, ὅτι παντὸς μᾶλλον ἔλεγχός ἐστι τοῦ Πιττα-
κείου δήματος διὰ παντὸς τοῦ ἄσματος.

Cap. XXX. Λέγει γὰρ μετὰ τούτου ὀλίγα διελθῶν, ὡς
ἂν εἰ λέγοι λόγον, ὅτι γενέσθαι μὲν ἄνδρα ἀγαθὸν χαλε-
C πὸν ἀλαθέως, οἷόν τε μέντοι ἐπὶ γε χρόνον τινα· γενόμε-
νον δὲ διαμένειν ἐν ταύτῃ τῇ ἔξει καὶ εἶναι ἄνδρα ἀγαθόν,
ὡς σὺ λέγεις, ὦ Πιττακέ, ἀδύνατον καὶ οὐκ ἀνθρώπειον,
ἀλλὰ θεὸς ἂν μόνος τοῦτο ἔχοι τὸ γέρας,

ἄνδρα δ' οὐκ ἐστὶ μὴ οὐ κακὸν ἔμμεναι,
ὃν ἂν ἀμήχανος συμφορὰ καθέλῃ.

P. 344. οὕτω φαίνεται πρὸς λόγον] Post φαίνεται in omni-
bus libris legitur τὸ, quod cum recent. edit. delevimus. Iam Hein-
dorf. delendum aut in τοι mutandum censuit.

des respondeat. Verbum ὑπ-
επιεῖν significat ita interpretari,
ut de tuo aliquod subicias, sive
loquendo sive cogitando. — Mox
ante εἰπόντα intelligendum τὸν
μὲν, non cum Stephano infer-
ciendum. v. ad p. 330 A.

P. 344. καὶ τὰ ἐπιόντα
πάντα] P. 345 C: καὶ τὰ ἐπι-
όντα γε τοῦ ἄσματος ἔτι μᾶλλον
δηλοῖ.

B. ἀλλὰ τὸν τύπον αὐ-
τοῦ τὸν ὅλον δ. κ. τ. βού-
λησιν] Τύπος quum proprie di-
catur de adumbratione imagi-
num, a philosophis usurpatur
saepenumero de universa descri-
ptione ac definitione orationis,
disputationis, carminis alicuius,

quae singulorum verborum et
argumentorum subtilius examen
aspernatur, et eorum summam
paucis complectitur. Plat. De
Rep. VI. p. 491 C, ubi v. ann.
Aristotel. Ethic. Nicom. I, 11:
καθ' ὅλον δὲ καὶ τύπῳ λεχθῆν
τάχ' ἂν ἴσως ἔχοι. Platonica
dedi ad Phileb. p. 202. Itaque
vult summam et consilium totius
carminis Simonidei breviter in-
dicare, in singulorum verborum
interpretatione non diutius mo-
rari. Stallb.

Cap. XXX. C. καὶ οὐκ ἀνθρώ-
πειον] Socrates nunc, quae ad
Protagorae reprehensionem rei-
ciendam supra p. 340 B inchoa-
verat, persequitur et Pittaci vo-

τίνα οὖν ἀμήχανος συμφορὰ καθαιρεῖ ἐν πλοίου ἀρχῇ;
δῆλον ὅτι οὐ τὸν ἰδιώτην· ὁ μὲν γὰρ ἰδιώτης ἀεὶ καθήρη-
ται. ὥσπερ οὖν οὐ τὸν κείμενον τις ἂν καταβάλοι, ἀλλὰ
τὸν μὲν ἐσθλῶτά ποτε καταβάλοι ἂν τις, ὥστε κείμενον
ποιῆσαι, τὸν δὲ κείμενον οὐ, οὕτω καὶ τὸν εὐμήχανον οὐτα D
ποτε ἀμήχανος ἂν συμφορὰ καθέλοι, τὸν δὲ ἀεὶ ἀμήχανον
οὐτα οὐ· καὶ τὸν κυβερνήτην μέγας χειμῶν ἐπιπεσῶν ἀμή-
χανον ἂν ποιήσειε, καὶ γεωργὸν χαλεπῆ ὥρα ἐπελθοῦσα
ἀμήχανον ἂν θείη, καὶ ἰατρὸν ταῦτά ταῦτα. τῷ μὲν γὰρ
ἐσθλῶ ἔγχωρεῖ κακῶ γενέσθαι, ὥσπερ καὶ παρ' ἄλλου
ποιητοῦ μαρτυρεῖται τοῦ εἰπόντος.

αὐτὰρ ἀνὴρ ἀγαθὸς τοτὲ μὲν κακός, ἄλλοτε δ' ἐσθλός·
τῷ δὲ κακῶ οὐκ ἔγχωρεῖ γενέσθαι, ἀλλ' ἀεὶ εἶναι ἀνάγκη. E
ὥστε τὸν μὲν εὐμήχανον καὶ σοφὸν καὶ ἀγαθὸν ἐπειδὴν

cem a Simonidis longe diversam
esse ostendit. Quemadmodum
autem hic poeta bonum esse ne-
minem nisi deum defendit ex ea-
que re potissimum causa, cur
huius carminis interpretatio dia-
logo inserta sit, repetenda est,
sic sapientiam in uno deo repe-
riri priore iam tempore Pythago-
ras perspexerat, v. Diog. Laert.
I, 12: φιλοσοφίαν πρῶτος ἀνό-
μασε Πυθαγόρας καὶ ἐαυτὸν φι-
λόσοφον. . . μηδένα γὰρ εἶναι σο-
φὸν ἀνθρώπων ἄλλ' ἢ θεόν.
Perfinet huc etiam locus Ari-
stotel. Metaph. I, 2, ubi vera ac
perfecta scientia ab homine aliena
dicitur, ὥστε κατὰ Σιμωνίδην
θεὸς ἂν μόνος τοῦτο ἔχοι τὸ γέ-
ρας, ἄνδρα δ' οὐκ ἀξιὸν μὴ οὐ
ζητεῖν τὴν καθ' αὐτὸν ἐπιστή-
μην.

D. τὸν δὲ κείμενον οὐ] Ne
quis haec temere inculcata opi-
netur, quum praecedat ὥσπερ
οὐ τὸν κείμενον τις ἂν καταβά-
λοι, eodem modo Gorg. p. 521
D. E: οὐ πρὸς χάριν λέγων τοὺς
λόγους οὐς λέγω ἐκάστοτε, ἀλλὰ
πρὸς τὸ βέλτιστον, οὐ πρὸς τὸ
ἥδιον.

χαλεπῆ ὥρα ἐπελθοῦσα
—] Ἐπέρχεσθαι, ἐπιπίπτειν et
ἐπιπέπτεσθαι dicuntur de malis
et calamitatibus, quae subito in-
cidunt vel immittantur. — ἀμή-

χανον ἂν θείη, i. e. ποιήσειε,
Supra p. 326 A. Xenoph. Cy-
rop. IV, 6, 2: ὥσπερ ἂν εὐδαί-
μονα πατέρα παῖς τιμῶν τιθείη.
Imprimis ab Homero ceterisque
poetis hic usus verbi frequenta-
tus. Unde Athenaeus XI. p. 501
C: τὸ ποιῆσαι θείναι πρὸς τῶν
ἀρχαίων ἐλέγετο. — καὶ ἰατρὸν
ταῦτά ταῦτα, pariterque
medicum. v. ad p. 326 A et
Sympos. p. 178 E. Stallb.

παρ' ἄλλον ποιητοῦ] Ver-
sus incerti gnomici, qui laudatur
etiam Xenoph. Mem. I, 2, 20.
Mox ἄλλοτε δ' post τοτὲ μὲν illa-
tum usu haud infrequenti. v.
Viger. p. 792. Ceterum de vir-
tute idem sentiebat Protagoras
p. 340 E, quam partam facile ser-
vari posse Hesiodus voluerat; cf.
Diog. Laert. VI. 105: ἀρέσκει δ'
αὐτοῖς καὶ τὴν ἀρετὴν διδασκτὴν
εἶναι, καθὰ φησιν Ἀντισθένης
ἐν τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ ἀναπόβλη-
τον ὑπάρχειν.

τῷ δὲ κακῶ οὐκ ἔγχωρεῖ
γενέσθαι] Intelligendum κακῶ,
non inferendum, quod volebat
Stephanus Menon. p. 89 A:
εἰ φύσει οἱ ἀγαθοὶ ἐγγίγνοντο, sc.
ἀγαθοί. Eurip. Hecub. v. 781:
ἴσως γὰρ τοὺς θεοὺς ἠγοῦμεσθα,
sc. θεοὺς. Nam ita haec recte
nobis videmur explicasse ad Eu-
thyphron. p. 3 B. Stallb.

ἀμήχανος συμφορὰ καθέλλη, οὐκ ἔστι μὴ οὐ κακὸν ἔμμεναι·
σὺ δὲ φῆς, ὦ Πιττακέ, χαλεπὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι· τὸ δ'
ἔστι γενέσθαι μὲν χαλεπὸν, δυνατὸν δὲ ἐσθλὸν, ἔμμεναι
δὲ ἀδύνατον.

πράξας μὲν γὰρ εὖ πᾶς ἀνὴρ ἀγαθός,
κακὸς δ' εἰ κακῶς.

345 τίς οὖν εἰς γράμματα ἀγαθὴ πράξις ἔστι, καὶ τίς ἀνδρᾶ
ἀγαθὸν ποιεῖ εἰς γράμματα; δῆλον ὅτι ἡ τούτων μάθησις.
τίς δὲ εὐπραγία ἀγαθὸν ἰατρὸν ποιεῖ; δῆλον ὅτι ἡ τῶν
καμνόντων τῆς θεραπείας μάθησις. κακὸς δὲ κακῶς. τίς
οὖν ἀνὴρ κακὸς ἰατρὸς γένοιτο; δῆλον ὅτι ὁ πρῶτον μὲν ὑπάρ-
χει ἰατρῶ εἶναι, ἔπειτα ἀγαθῶ ἰατρῶ. οὗτος γὰρ ἀνὴρ καὶ κακὸς
γένοιτο, ἡμεῖς δὲ οἱ ἰατρικῆς ἰδιώται οὐκ ἂν ποτε γενό-
μεθα κακῶς πράξαντες οὔτε ἰατροὶ οὔτε τέκτονες οὔτε ἄλλο

Cap. XXX. E. μὴ οὐ κακὸν ἔμμεναι] Sic codd. plerique
pro vulg. εἶναι.

τὸ δ' ἔστι γενέσθαι μ. —] Sic Bodl. Vind. Coisl. Vulgo: τὸ
δ' ἔστι γενέσθαι μὲν χαλεπὸν, δυνατὸν δὲ ἐσθλὸν δ' ἔμμεναι ἀδύ-
νατον, sensu fere eodem. Schneidewino auctore (coniect. crit. p. 152)
Hermann. et Sauppius ἐσθλὸν exstinxerunt.

E. τὸ δ' ἔστι γενέσθαι μὲν
χ.] In his τὸ δέ, pro quo interdum
plenius dicitur τὸ δὲ ἀληθές,
ut de Rep. p. 443 D. Tim. p. 86 D,
seorsum ab aliis accipiendum et
interpretandum est imo s. quin
imo, qua vi haec formula saepe
a Platone posita est, ut Apol.
p. 23 A, de Leg. 642 A, de Rep.
340 D, quibus locis Stallbaum.
hunc usum illustravit. Haec igitur
Socrates dicit: imo, ut eyadat
quis bonus, etsi difficile est, tamen
fieri potest; ut sit (i. e. semper
maneat), fieri non potest.

πράξας μὲν γὰρ εὖ — εἰ
κακῶς] Haec quoque Simoni-
dea esse primus docuit Schlei-
ermacherus. Quippe si es-
sent Socratis verba, proxima
disputatio non haberet quorsum
commode referretur. Accedit
quod mox haec inferuntur: ὥστε
καὶ τοῦτο τοῦ ἄσματος πρὸς
τοῦτο τείνει, ὅτι εἶναι μὲν ἀνδρᾶ
ἀγαθὸν οὐχ οἶόν τε διατελοῦντα
ἀγαθόν κτέ., quae omnem de hac
causa tollunt dubitationem. Vo-
cula εἰ ante κακῶς interponitur ut

si praecessisset εἰ μὲν γὰρ ἔπραξε.
Neque necesse est, ut in proximi-
mis, ubi Socrates haec suo more,
h. e. oratione pedestri, iterat,
εἰ ante κακῶς intrudatur. Stallb.
Simonides, qui omnem hominem
fortuna obnoxium esse voluit,
ut neminem in insigni calamitate
versantem bonum esse posse diceret,
ad sententiam suam probandam
ambiguitate locutionum εὖ
πράσσειν et κακῶς πράσσειν
multum adiuvatur; εὖ πράξας,
inquit, bonus est; utrum vero in-
telligendus sit is, recte qui fecerit,
an is qui nulla calamitate afflic-
tus (v. p. 344 C) bona usus sit
fortuna, ea omnibus communis
est existimatio. Illud Socrati
placuit, qui ut fortunae in vir-
tute locus relinqueretur nullus,
de suo addidit, una scientia recte
factum niti i. e. recte facere neminem
nisi scientia praeditum, prave
neminem nisi scientia destitutum.

P. 345. οὔτε ἄλλο οὐδὲν
τῶν τοιοῦτων] H. e. neque
in ulla alia huiusmodi arte.

οὐδὲν τῶν τοιοῦτων· ὅστις δὲ μὴ ἰατρὸς ἀνὴρ γένοιτο κακῶς B
πράξας, δῆλον ὅτι οὐδὲ κακὸς ἰατρὸς. οὕτω καὶ ὁ μὲν ἀγα-
θὸς ἀνὴρ γένοιτο ἂν ποτε καὶ κακὸς ἢ ὑπὸ χρόνου ἢ ὑπὸ
νόσου ἢ ὑπὸ ἄλλου τινὸς περιπτώματος — αὕτη γὰρ μόνη
ἔστι κακῆ πράξις, ἐπιστήμης στέρηθῆναι —, ὁ δὲ κακὸς
ἀνὴρ οὐκ ἂν ποτε γένοιτο κακός· ἔστι γὰρ αἰεὶ· ἀλλ' εἰ
μέλλει κακὸς γενέσθαι, δεῖ αὐτὸν πρότερον ἀγαθὸν γενέ-
σθαι. ὥστε καὶ τοῦτο τοῦ ἄσματος πρὸς τοῦτο τείνει, ὅτι
εἶναι μὲν ἀνδρᾶ ἀγαθὸν οὐχ οἶόν τε διατελοῦντα ἀγαθόν, C
γενέσθαι δὲ ἀγαθὸν οἶόν τε, καὶ κακὸν γε τὸν αὐτὸν τοῦ-
τον· ἐπὶ πλεῖστον δὲ καὶ ἀριστοί εἰσιν οὓς ἂν οἱ
θεοὶ φιλήσωσι.

Cap. XXXI. Ταῦτά τε οὖν πάντα πρὸς τὸν Πιττακὸν
εἰρηται, καὶ τὰ ἐπιόντα γε τοῦ ἄσματος ἔτι μᾶλλον δηλοῖ.
φησὶ γὰρ·

Τοῦνεκεν οὐ ποτ' ἐγὼ τὸ μὴ γενέσθαι δυνατὸν
διζήμενος κενεᾶν ἐς ἄπρακτον ἐλπίδα μοῖραν αἰῶνος
βαλέω,

πανάμωμον ἀνθρώπων, εὐρνεδοῦς ὅσοι καρπὸν αἰνύ-
μεθα χθονός·

ἔπειθ' ὑμῖν εὐρῶν ἀπαργελέω,

P. 345. C. διατελοῦντα ἀγαθόν] ἀγαθόν Sauppio sus-
pectum videtur, sed dictum est pro ἀγαθὸν ὄντα, v. ann.

Cap. XXXI. κενεᾶν ἐς ἄπρακτον] V. εἰς, quod ex plurimis opti-
misque libris emendatum. Deinde vulg. εὐρνεδοῦς e Bodl. Vat. mu-
tavimus, ut iam Stephanus voluit.

ἔπειθ' ὑμῖν εὐρῶν] Vix haec integra sunt, pro ἔπειθ' Bergk

Proxima sic intelligas: quod si
vero quis non potest ut me-
dicus κακῶς πράττειν, nec
malus medicus fieri potest.
Stallb.

B. πρὸς τοῦτο τείνει] ad
hoc probandum et demon-
strandum refertur; eo spe-
ctat, ut doceatur. Unde fit
ut deinde addi possit ὅτι — οὐχ
οἶόν τε κτέ. Stallb.

C. διατελοῦντα ἀγαθόν] Quum
saepe simpliciter dicatur
διατελεῖ ἀγαθός pro διατελεῖ
ἀγαθός ὢν (v. Krüger Gr. 56. 5, 4),
nihil est quod in his verbis re-
prehendi possit. Referuntur haec
ad superiora p. 344 B: γενόμενον
(ἀνδρᾶ ἀγαθόν) διαμένειν ἐν

ταύτη τῇ ἔξει καὶ εἶναι ἀν-
δρᾶ ἀγαθόν . . ἀδύνατον.

ἐπὶ πλεῖστον] int. ἀγαθοὶ
γίγνονται. Supra dixerat γενέ-
σθαι μὲν ἀνδρᾶ ἀγαθὸν χαλε-
πὸν, οἶόν τε μέντοι ἐπὶ γε χρό-
νον τινά. Ad tempus igitur qui-
vis homo bonus fieri potest, sed
diutissime (v. p. 328 D) fiunt,
quos dii amant. Facile autem
illud ἀγαθοὶ γίγνονται subau-
diri potest, quod in proxime prae-
cedentibus verba καὶ κακὸν γε . .
τοῦτον obiter addita et interiecta
sunt, v. ad p. 331 E. Haec autem
quomodo apud Simonidem cum
ceteris connexa fuerint, hodie
nescitur.

Cap. XXXI. Τοῦνεκεν οὐ

D φησίν. οὕτω σφόδρα καὶ δι' ὅλου τοῦ ἄσματος ἐπεξέροχεται τᾶ τοῦ Πιττακοῦ δήματι.

πάντας δ' ἐπαίνημι καὶ φιλέω

ἐκῶν ὅστις ἔροδη

μηδὲν αἰσχρόν· ἀνάγκη δ' οὐδὲ θεοὶ μάχονται.

καὶ τοῦτ' ἐστὶ πρὸς τὸ αὐτὸ τοῦτο εἰρημένον. οὐ γὰρ οὐτως ἀπαίδευτος ἦν Σιμωνίδης, ὥστε τούτους φάναι ἐπαινεῖν, ὃς ἂν ἐκῶν μηδὲν κακὸν ποιῆ, ὡς ὄντων τινῶν, οὐ ἐκόντες κακὰ ποιοῦσιν. ἐγὼ γὰρ σχεδὸν τι οἶμαι τοῦτο, ὅτι οὐδεὶς τῶν σοφῶν ἀνδρῶν ἠγείται οὐδένα ἀνθρώπων

(Poet. melic. p. 871) ἐπὶ θ' vel ἐπὶ δ' scribi vult. Nobis negatio aliqua, veluti οὐποθ', requiri videtur. v. ad p. 346 D.

D. πάντας δὲ ἐπαίνημι] V. ἐπαινοῖμι. Bodl. Vat. ἐπαίνημι. Alii ἐπαινήμι. Venet. Σ. ἐπαίνημι, quod iam Stephanus restituendum vidit.

ποτ' ἐγὼ τ. μ. γ. —] Quocirca nunquam ego, id quod fieri non potest quaerens, frustra in irritam spem aevi partem proiciam, quaerens virum plane integrum inter nos, latae quicunque frugibus vescimur terrae: tum vobis, quum invenero, indicabo. Voc. κενεάν pertinet ad μοῖραν αἰῶνος, et dictum est per prolepsin, ut sit: ὥστε κενεάν εἶναι, h. e. frustra. De hac prolepsin v. ad Tim. p. 72 D et supra ad p. 327 C. Istud πανάμωμον ἀνθρώπων per appositionem additum est illis: τὸ μὴ γενέσθαι δυνατὸν. — Verba εὐρεθεὶς ὅσοι καρπὸν αἰνύμεθα χθονός ob oculos habuit Horat. Od. II, 14, 10: Quicumque terrae munere vescimur, indice Valekenario ad Eurip. Hippolyt. v. 131, qui plura in hanc sententiam collegit. — ἐπειθ' ἡμῖν εὐρών h. e. εὐρών ἐπειθ' ἡμῖν. ἐπειτα sic participio praemisum illustravit Hermann. ad Aristoph. Nubb. v. 857. Stallb. Conf. Pind. Nem. VII. 55: τυχεῖν ἐν' ἀδύνατον εὐδαιμονίαν ἀπασαν ἀνελόμενον· οὐκ ἔχω εἰπεῖν, τί τούτο Μοῖρα τέλος ἐμπεδον ὄρεξε.

D. ἐπεξέροχεται — ἔρηματι] dictum — persequitur

et quasi hostiliter aggreditur.

πάντας δὲ ἐπαίνημι — ὅστις ἔροδη] Sic ὅστις et ὃς ἂν saepe ad pluralem numerum referuntur. Mox: ὥστε τούτους φάναι ἐπαινεῖν, ὃς ἂν ἐκῶν μηδὲν κακὸν ποιῆ. P. 345 E: οὐχ ὃς ἂν μὴ κακὰ ποιῆ ἐκῶν, τούτων φησὶν ἐπαινέτης εἶναι, ubi vulgo τούτων edebatur. De Republ. VIII, p. 566 D: ἀσπάζεται πάντας, ὃ ἂν περιτυγχάνη. Ibid. IV, p. 426 B. Sed plurima huius generis exempla congesserunt Heindorfius ad h. l. et Astius ad Legg. p. 63. — ὅστις ἔροδη dictum pro vulg. ὅστις ἂν ἔροδη. Solent enim relativa apud poetas cum coniunctivo construi omissa ἂν particula. v. ad Gorg. p. 484 E. Stallb.

ἀνάγκη δ' οὐδὲ θεοὶ μάχονται] Simonidis hoc dictum, quod ab Diogene Laert. I, 77 Pittaco tribuitur, in proverbium abiit. v. Legg. V, p. 741 A. VII, p. 818. C. D. Rittershus. ad Oppian. Cyneget. p. 223. Spanhem. ad Callim. Hymn. in Del. v. 122. Stanlei. ad Aeschyl. Prom. 105 A. Meineke ad Menandr. et Philem. Fragm. p. 367. Zenob. I, 85. Schol. Ruhnken. p. 230. Stallb.

οὐδένα ἀνθρώπων ἐκόν-

ἐκόντα ἔξαμαρτάνειν, οὐδὲ αἰσχρὰ τε καὶ κακὰ ἐκόντα ἐργάζεσθαι, ἀλλ' εὖ ἴσασιν, ὅτι πάντες οἱ τὰ αἰσχρὰ καὶ κακὰ ποιοῦντες ἄκοντες ποιοῦσι. καὶ δὴ καὶ ὁ Σιμωνίδης οὐχ ὃς ἂν μὴ κακὰ ποιῆ ἐκῶν, τούτων φησὶν ἐπαινέτης εἶναι, ἀλλὰ περὶ ἑαυτοῦ λέγει τοῦτο τὸ ἐκῶν. ἠγείτο γὰρ ἀνδρα καλὸν κἀγαθὸν πολλὰκις αὐτὸν ἐπαναγκάζειν φίλον τινὶ γίνεσθαι καὶ ἐπαινέτην, οἷον ἀνδρὶ πολλὰκις συμβῆ- 346 ναι μητέρα ἢ πατέρα ἀλλόκοτον ἢ πατρίδα ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων. τοὺς μὲν οὖν πονηρούς, ὅταν τοιοῦτόν τι αὐτοῖς συμβῆ, ὥσπερ ἀσμένους ὄραν καὶ ψέγοντας ἐπιδεικνύναι καὶ κατηγορεῖν τὴν πονηρίαν τῶν γονέων ἢ πατρίδος, ἵνα αὐτοῖς ἀμελοῦσιν αὐτῶν μὴ ἐγκαλῶσιν οἱ ἀνθρώποι μηδ' ὄνειδίωσιν, ὅτι ἀμελοῦσιν, ὥστε ἔτι μᾶλλον ψέγειν τε B αὐτοὺς καὶ ἔχθρας ἐκουσίους πρὸς ταῖς ἀναγκαίαις προσ-

E. τούτων φησὶν ἐπαιν.] Sic Bodl. Vat. Venet. Σ. Pariss. B. C. E. Flor. a. b. c. o. Ambr. Angel. Barberin. Palat. et a. pr. m. Coisl., a sec. man. Venet. Ξ. Vulgat. τούτων servavit Bekkerus. Paulo ante vett. editt. ὃς ἂν μὴ τὰ κακὰ. Articulum Venet. ΞΣ. recte omittunt.

P. 346. καὶ ἐπαινέτην] Post haec in vett. editt. et in codicibus omnibus leguntur verba φιλεῖν καὶ ἐπαινεῖν, quibus quis interpretatus est φίλον γίνεσθαι καὶ ἐπαινέτην. Delenda esse iam vidit Grouius, interpres Germ. (a. 1783) p. 483.

ὅταν τοιοῦτόν τι αὐτ.] V. τι τοιοῦτον. Illud Bodl. Vat. Vind. exhibent.

B. πρὸς ταῖς ἀναγκαίαις προστ.] Codd. omnes ἀνάγκαις, corr. Heusdius Specim. crit. p. 73. Proxima verba καὶ ἐπαινεῖν ἀναγκάζεσθαι in vitii suspicionem vocat Sauppis.

τα —] Celebratissima haec Socratis sententia est, neminem sua sponte esse malum, sed quicumque improbe faciat, eius animum ignorantia esse obscuratum; res infra p. 352 C accuratius disseritur, cf. de Leg. p. 731 C. Gorg. p. 509 E. Hipp. I, p. 296 C. Aptissime Sauppis Epicharmum laudavit, apud quem Hercules: Ἀλλὰ μὲν ἐγὼ ἀνάγκα ταῦτα πάντα ποιῶ· οἶμαι δ', οὐδεὶς ἐκῶν πονηρὸς οὐδ' ἄνωγ μάκαρ. Quibus verbis etsi externam tantum conditionem ac fortunam, qua Hercules utebatur, significasse videtur, tamen acrioris vir ingenii ut ad animum haec transferret, moveri potuit.

P. 346. ἢ πατέρα ἀλλόκο-

τον] Ἀλλόκοτος Phrynich. apud Bekker. Anecd. Graec. I. 14 ab ἄλλος et κότης i. e. τρόπος, ἦθος, ὄργη, derivat, ideoque proprie eum significare dicit, qui est alius indolis, quam quae natura ei vel inest vel inesse debet. Verissime autem addit: κυρίως μὲν οὖν οἱ τὸν νοῦν βεβλαμμένοι καὶ ἐμπληκτοὶ ἀλλόκοτοι καλοῦνται. Hoc loco significat saevum, ferocem. — καὶ ψέγοντας ἐπιδεικνύναι, vituperando rem redere manifestam. — ὥστε ἔτι μᾶλλον ψ., ita ut magis etiam, quam par sit, eos vituperent et praeter necessarias inimicitias etiam voluntarias suscipiant. Stallb.

τίθεσθαι· τοὺς δ' ἀγαθοὺς ἐπικρούπτεσθαι τε καὶ ἐπαινεῖν ἀναγκάζεσθαι, καὶ ἐάν τι ὀργισθῶσι τοῖς γουεῦσιν ἢ πατρῷδι ἀδικηθέντες, αὐτοὺς ἑαυτοὺς παραμυθεῖσθαι καὶ διαλλάττεσθαι προσαναγκάζοντας ἑαυτοὺς φιλεῖν τοὺς ἑαυτῶν καὶ ἐπαινεῖν. πολλάκις δέ, οἶμαι, καὶ Σιμωνίδης ἠγγήσατο καὶ αὐτὸς ἢ τύραννον ἢ ἄλλον τινὰ τῶν τοιούτων ἐπαινεῖσαι καὶ ἐγκωμιάσαι οὐχ ἐκῶν, ἀλλ' ἀναγκαζόμενος. C ταῦτα δὴ καὶ τῷ Πιπτακῷ λέγει, ὅτι Ἐγώ, ὦ Πιπτακέ, οὐ διὰ ταῦτα σε ψέγω, ὅτι εἰμι φιλόσοφος· ἐπεὶ

ἔμοιγ' ἔξαρκεῖ ὅς ἂν μὴ κακὸς ἦ
μηδ' ἄραν ἀπάλαμνος,
εἰδὼς τ' ὀνησίπολιν δίκαν ὑγιῆς ἀνήρ·
οὐ μιν ἐγὼ μωμήσομαι·
οὐ γάρ εἰμι φιλόμωμος·
τῶν γὰρ ἡλιθίων ἀπείρων γενέθλα,

C. εἰδὼς τ' ὀνησίπολιν δίκαν] Sic de praeclara Godofredi Hermanni coniectura edit. recent. omnes. Libri: εἰδὼς γε ὀνήσει πόλιν δίκαν. Dein Schleiermachers debetur οὐ μιν ἐγὼ μ. Nam codd. cum vett. editt. οὐ μὴν ἐγ.

ἡλιθίων ἀπείρων γενέθλα] Sic codd. omnes. Vett. editt. ἡλιθίων ἀπειρα γενέθλα.

B. ἑαυτοὺς παραμυθεῖσθαι] H. e. affectus suos sedare ac tranquillos reddere. v. Phaedon. p. 70 B. Socrates ipse hoc praeceptum, quo monet, ut domesticorum et patriae suae quisque iniurias aequo animo ferat, quum tota vita diligenter servavit, tum morte confirmavit.

προσαναγκ. ἑαυτοὺς φιλεῖν τοὺς ἑαυτῶν] Quod Socrates in Gorgia (p. 474 B) docet, iniuriam accipere quam facere praestare, id quidem multo latius patet, sed facilius ab animo humano hoc impetrari potest, ut iniuriam vel omittat vel condonet, quam ut in iniuriosos beneficia conferat. De tali igitur amore Socrates, vel potius Plato restricte praecepit.

ἠγγήσατο — ἐπαινεῖσαι] iudicavit se oportere. v. Stallbaum. ad Phaedon. p. 95 B.

Hermann. ad Viger. p. 743 n. 158. et Heindorf. ad h. l., qui recte arbitratur in talibus locis non δεῖν omissum esse, sed verba ἠγγεῖσθαι, λογίζεσθαι, νομίζεω, al. significare aequum s. opus indicare; de Simonide v. p. 339 A.

C. ὅτι Ἐγώ, ὦ Π. — εἰμι φιλόσοφος] Haec Platonis sunt, non Simonidis, cuius verbadeinde demum adduntur: ἔμοιγε ἔξαρκεῖ — οὐ μιν ἐγὼ μωμήσομαι. οὐ γάρ εἰμι φιλόμωμος. — εἰδὼς τ' ὀνησίπολιν δίκαν ὑγιῆς ἀνήρ, i. e. gnarus iustitiae urbium adiutricis integer vir. — Ἀπάλαμνος est Hesychio interprete ἀμήχανος, inops consilii, ignavus, iners. — τῶν γὰρ ἡλ. ἀπ. γε. νέθλα, h. e. innumera enim stultorum natio. Stallb. ἀπείρων non per enallagen ad ἡλιθίων refertur, sed nominativus est et connectendum cum γενέθλα.

ᾧστ' εἴ τις χαιρεῖ ψέγων, ἐμπλησθεῖη ἂν ἐκείνους μεμρόμενος.

πάντα τοι καλά, τοῖσί τ' αἰσχρὰ μὴ μέμικται.

οὐ τοῦτο λέγει, ᾧσπερ ἂν εἰ ἔλεγε, πάντα τοι λευκά, οἷς D μέλανα μὴ μέμικται· γελοῖον γὰρ ἂν εἴη πολλαχῆ· ἀλλ' ὅτι αὐτὸς καὶ τὰ μέγα ἀποδέχεται, ᾧστε μὴ ψέγειν. καὶ οὐ ζητῶ, ἔφη, πανάμωμον ἄνθρωπον, εὐφροδουῶ ὅσοι καρπὸν αἰνύμεθα χθονός· ἐπειδ' ὑμῖν εὐφρῶν ἀπαργελέω. ᾧστε τούτου γ' ἔνεκα οὐδένα ἐπαινεσομαι, ἀλλὰ μοι ἔξαρκεῖ, ἂν ἢ μέσος καὶ μηδὲν κακὸν ποιῆ, ὡς ἐγὼ πάντας φιλέω καὶ ἐπαίνημι — καὶ τῇ φωνῇ ἐνταῦθα κέχρηται τῇ τῶν Μυτιληναίων, ὡς πρὸς Πιπτακὸν λέγων τὸ πάντας δὲ E ἐπαίνημι καὶ φιλέω ἐκῶν (ἐνταῦθα δεῖ ἐν τῷ ἐκῶν διαλαβεῖν λέγοντα), ὅστις ἔρδη μηδὲν αἰσχρόν, ἄκων δ' ἔστιν οὗς ἐγὼ ἐπαινεῶ καὶ φιλεῶ. | σὲ οὖν, καὶ εἰ μέσως ἔλεγες ἐπιεικῆ καὶ ἀληθῆ, ὦ Πιπτακέ, οὐκ ἂν ποτε ἔψεγον· 347

D. εὐφροδουῶ ὅσοι] Sic Bodl. Vat. pro εὐφροδουῶ. Mox vett. editt. rursus bis ἐπαινοῖμι, quod ex codd. antea memoratis mutatum.

D. καὶ οὐ ζητῶ —] Ex hoc loco recte Schleiermachers coniecit in carmine Simonideo haec verba subiecta fuisse illis Πάντα τοι καλά κτέ. Hunc locum iam supra p. 345 D tractatum a Socrate nunc iterari, hoc mirum non videbitur considerantibus ex memoria omnia ab eo exponi.

οὐδένα ἐπαινεσομαι] S. A. Naber in Observatt. critic. in Plat. (Lugd. 1862) pro ἐπαινεσομαι, ut oratio aptius procedat, ἐπαιτιάσομαι scribendum suspicatur, sed vitium latere in ἐπειδ' diximus ad p. 345 C. Nam haec videntur dici: Nunquam talem inveniam ut vobis possim indicare. Itaque hanc quidem ob causam neminem laudabo aut laudare potero.

τῇ τῶν Μυτιληναίων] h. e. aeolica, v. ad p. 345 C.

E. ἐνταῦθα δεῖ — διαλαβεῖν] hic post ἐκῶν (non ante ἐκῶν) sermo suspendendus est, ut ἐκῶν disiungatur ab ὅστις ἔρδη κτέ. Vix ullus homo Graecus haec cum Socrate sic distin-

xit, et a poeta ipso talem sententiam longe abfuisse intelligitur ex proximo versu ἀνάγκη κτέ. Ceterum qui tam accurate de distinctione ipsa loquitur, quin is eius rei signa aut iam habuerit aut statim invenerit, non est quod dubitemus. Aristoteles quidem Rhet. III. 5, 16: τὰ Ἠρακλείτου διαστῆλαι ἔργον διὰ τὸ ἀδηλον εἶναι, ποτέρω πρόσκειται, τῷ ὕστερον ἢ τῷ πρότερον, οἷον ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτοῦ τοῦ συγγράμματος. φησὶ γὰρ τοῦ λόγου τοῦ δέοντος αἰεὶ ἀξύνετοι ἄνθρωποι γίγνονται. ἀδηλον γὰρ τὸ αἰεὶ πρὸς ὀποτέρω διαστῆλαι. Quem locum quamquam alii aliter interpretati sunt, tamen E. A. Schmidt in libro quem inscripsit Beiträge z. Geschichte d. Grammat. p. 507 sqq. docta et subtili disputatione id effecit, Aristotelem iis verbis aut συγγράμην quae a grammaticis dicitur i. e. interpunctionis notam significasse aut ineptias dixisse, cf. Steinthal Gesch. d. Sprachwiss. p. 694.

νῦν δέ — σφόδρα γὰρ καὶ περὶ τῶν μεγίστων ψευδόμενος δοκεῖς ἀληθῆ λέγειν, διὰ ταῦτά σε ἐγὼ ψέγω.

Ταῦτά μοι δοκεῖ, ὦ Πρόδικε καὶ Πρωταγόρα, ἦν δ' ἐγὼ, Σιμωνίδης διανοούμενος πεποιημένοι τοῦτο τὸ ἄσµα.

Cap. XXXII. Καὶ ὁ Ἰππίας, Εὐ μὲν μοι δοκεῖς, ἔφη, ὦ Σώκρατες, καὶ σὺ περὶ τοῦ ἄσματος διεληλυθῆναι· ἔστι μέντοι, ἔφη, καὶ ἐμοὶ λόγος περὶ αὐτοῦ εὖ ἔχων, ὃν ὑμῖν ἐπιδείξω, ἂν βούλησθε. Καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης, Ναί, ἔφη, ὦ Ἰππία, εἰσαυθίς γε· νῦν δὲ δίκαιόν ἐστιν ἂ ὠμολογησάτην πρὸς ἀλλήλω Πρωταγόρας καὶ Σωκράτης, Πρωταγόρας μὲν εἰ ἔτι βούλεται ἐρωτᾶν, ἀποκρίνεσθαι Σωκράτη, εἰ δὲ δὴ βούλεται Σωκράτει ἀποκρίνεσθαι, ἐρωτᾶν τὸν ἕτερον. Καὶ ἐγὼ εἶπον· Ἐπιτρέπω μὲν ἐργαγε Πρωταγόρα ὁπότερον αὐτῶ ἥδιον· εἰ δὲ βούλεται, περὶ μὲν ἄσμάτων τε καὶ ἐπῶν ἐάσωμεν, περὶ δὲ ὧν τὸ πρῶτον ἐγὼ σε ἠρώτησα, ὦ Πρωταγόρα, ἠδέως ἂν ἐπὶ τέλος ἔλθοιμι μετὰ σοῦ σκοπούμενος. καὶ γὰρ δοκεῖ μοι τὸ περὶ ποιήσεως διαλέγεσθαι ὁμοιότατον εἶναι τοῖς συμποσίοις τοῖς τῶν φαύλων καὶ ἀγοραίων ἀνδρώπων. καὶ γὰρ οὗτοι διὰ τὸ μὴ δύνασθαι

Cap. XXXII. P. 347. C. καὶ γὰρ δοκεῖ μοι] Verba τὸ περὶ ποιήσεως — οἶνον πίωσι laudat Athenaeus III. p. 97 A, qui articulum τῶν ante λόγων τῶν ἑαυτῶν omisit.

P. 347. νῦν δέ — σφόδρα γὰρ καὶ π.] Post νῦν δέ intelligas οὐχ οὕτως ἔχει vel σε ψέγω. vid. ad Apolog. Socrat. p. 38 B. ubi hanc aposiopesin illustravimus. Plene Iliad. XII, v. 326 sqq. Stallb.

Cap. XXXII. B. καὶ σὺ περὶ τοῦ ἄσµα.] Hoc καὶ referas ad proxima: ἔστι μέντοι καὶ ἐμοὶ λόγος. Dicit autem haec non sine suae sapientiae iactantia. Hipp. I. p. 286 A: ἔστι γὰρ μοι (περὶ ἐπιτηδευμάτων καλῶν) πάγκαλος λόγος συγγεμέμενος, καὶ ἄλλοις εὖ διακείμενος καὶ τοῖς ὀνόμασι.

C. περὶ — ἐπῶν ἐάσωμεν] sc. λέγειν. v. Stallbaum, ad Alci- biad. I. p. 113 D.

καὶ γὰρ δοκεῖ μοι —] Acer- bam haec tota oratio continet

irrisiōnem sophistarum, qui, quum ipsi carerent ingenii doctrinae- que opibus, poetarum carminibus recitandis et interpretandis tem- pus transigebant, mirifice aucu- pantes sapientiae laudem. Ita- que salse eos comparat cum hominibus eruditionis liberalioris expertibus, qui, quum neque familiariter inter se colloqui ne- que canere didicerint, tibicinas et saltatrices conviviis adhibe- ant, istarum artibus scilicet sese gnaviter delectaturi. — ἀγο- ραῖοι sunt Hesychio inter- prete οἱ ἐν ἀγορᾷ ἀναστρεφόμε- νοι. Horat. A. P. v. 245. vocat forenses. H. l. intelliguntur homines rudes et illibera- les. — δι' ἑαυτῶν συνεῖναι. Mox §. D. dicitur αὐτοὺς αὐτοῖς ἱκανοὺς ὄντας συνεῖναι. Stallb.

ἀλλήλοις δι' ἑαυτῶν συνεῖναι ἐν τῷ πότῳ, μηδὲ διὰ τῆς ἑαυτῶν φωνῆς καὶ τῶν λόγων τῶν ἑαυτῶν ὑπὸ ἀπαιδευ- σίας τιμίας ποιοῦσι τὰς ἀνλητρίδας, πολλοῦ μισθοῦμενοι D ἀλλοτρίαν φωνὴν τὴν τῶν ἀνλῶν, καὶ διὰ τῆς ἐκείνων φωνῆς ἀλλήλοις σύνεισιν. ἤθπου δὲ καλοὶ κάγαθοὶ συμπό- ται καὶ πεπαιδευμένοι εἰσίν, οὐκ ἂν ἴδοις οὔτ' ἀνλητρίδας οὔτε ὄρχηστρίδας οὔτε ψαλτρίας, ἀλλ' αὐτοὺς αὐτοῖς ἱκα- νοὺς ὄντας συνεῖναι ἄνευ τῶν λήρων τε καὶ παιδιῶν τού- των διὰ τῆς αὐτῶν φωνῆς, λέγοντάς τε καὶ ἀκούοντας ἐν μέρει ἑαυτῶν κοσμίως, κἄν πάννυ πολὺν οἶνον πίωσιν. E οὔτῳ δὲ καὶ αἱ τοιαῖδε συνουσίαι, ἐὰν μὲν λάβωνται ἀν- δρῶν οἰοίπερ ἡμῶν οἱ πολλοὶ φασιν εἶναι, οὐδὲν δέονται ἀλλοτρίας φωνῆς, οὐδὲ ποιητῶν, οὐς οὔτε ἀνερέσθαι οἶόν τ' ἐστὶ περὶ ὧν λέγουσιν, ἐπαγόμενοι τε αὐτοὺς οἱ πολλοὶ ἐν τοῖς λόγοις οἱ μὲν ταῦτά φασι τὸν ποιητὴν νοεῖν, οἱ δ'

D. συμπόται καὶ πεπαιδ.] Bodl. Vat. r. om. καὶ male. Athe- naeus invenit καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ ξυμπόται et statim post συνεῖναι.

D. τιμίας ποιοῦσι τὰς ἀν- λητρίδας] 'tibicinarum pretia amplificat.' Euthyd. p. 304 B: τὸ γὰρ σπάνιον τιμιον, τὸ δὲ ὕδαρ εὐανότατον. Tibicina dimittitur etiam in Agathonis convivio p. 176 E: εἰσηγοῦμαι, τὴν μὲν ἄρτι εἰσελθούσαν ἀνλητρίδα χαί- ρειν ἔαν, ἀνλοῦσαν ἑαυτῇ ἢ, ἂν βούληται, ταῖς γυναιξὶ ταῖς ἐν- δον, ἡμᾶς δὲ διὰ λόγων ἀλλή- λους συνεῖναι τὸ τήμερον. Iam heroica aetate eiusmodi oblecta- menta conviviis quaesita sunt, sed adhibiti citharoedi et salta- tores, non saltatrices et tibicinae. Athen. p. 14 A: ἐχρῶντο ἥρωες ἐν τοῖς συμποσίοις καὶ κίθαρο- δοῖς καὶ ὄρχηστῆσι; deinde p. 16 A: ἐχρῶντο καὶ ἀνλοῖς καὶ σύ- ριγι . . εἰς δὲ τὰ συμπόσια οὐ παρήγαγε. πλὴν ἐν τῇ Ὀπλοποιᾷ γάμων γενομένων ἀνλῶν μνημο- νεύει. τοῖς δὲ βαρβάρους ἀποδέ- δωσι τοὺς ἀνλοῖς. cf. ann. ad p. 318 C.

E κἄν πάννυ πολὺν οἶνον πίωσι] In Symposio Socrates, quum plurimum vini bibisset, cum Aristophane et Agathone ad lu- cem usque collocutus esse fingi-

tur. Et Plato fortis animi existi- mavit esse, si quis vini plenus mentis esset compos, v. de Leg. p. 649; 671—674. [Eiusdem sen- tentiae fuit Cyrus, qui in epistola ad Lacedaemonios scripta in suis virtutibus id numeravit, quod vini esset capacissimus, v. Plut- arch. Art. c. 6: μεγαληγοῶν δὲ περὶ αὐτοῦ καὶ καρδίαν ἔφη τοῦ ἀδελφοῦ φορεῖν βαρύτεραν καὶ φιλοσοφεῖν μᾶλλον καὶ μα- γεύειν βέλτιον, οἶνον δὲ πλεῖονα πίνειν καὶ φέρειν.

οὔτῳ δὲ καὶ αἱ τ. σ.] Ne quis οὔτῳ δὴ corrigendum putet, conf. p. 351 A: οὔτῳ δὲ κἀκεῖ οὐ ταῦτόν εἶναι. Phaed. p. 72 C. Republ. I. p. 345 D. al. — ἐὰν μὲν λάβωνται ἀνδρῶν, si nactae sint viros s. com- potes virorum factae sint. Stallb.

οἰοίπερ ἡμῶν οἱ πολλοὶ φασιν] ut Hippias p. 337 D.

οὐς οὔτε ἀνερέσθαι οἶόν τ' ἐ] Hipp. II. p. 365 D: τὸν μὲν Ὀμηρον ἐάσωμεν, ἐπειδὴ καὶ ἀδύνατον ἐπανερέσθαι τί ποτε νοῶν ταῦτα ἐποίησε τὰ ἔπη.

ἕτερα, περὶ πράγματος διαλεγόμενοι, ὃ ἀδυνατοῦσιν ἐξελέγξαι· ἀλλὰ τὰς μὲν τοιαύτας συνουσίας ἐῴσι χαίρειν, 348 αὐτοὶ δ' ἑαυτοῖς σύνεισι δι' ἑαυτῶν, ἐν τοῖς ἑαυτῶν λόγοις πείραν ἀλλήλων λαμβάνοντες καὶ διδόντες. [τοὺς τοιοῦτους μοι δοκεῖ γρῆναι μᾶλλον μιμῆσθαι ἐμὲ τε καὶ σέ, καταθεμένους τοὺς ποιητὰς αὐτοὺς δι' ἡμῶν αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους τοὺς λόγους ποιῆσθαι, τῆς ἀληθείας καὶ ἡμῶν αὐτῶν πείραν λαμβάνοντας. κὰν μὲν βούλη ἔτι ἐρωτᾶν, ἔτοιμός εἰμι σοι παρέχειν ἀποκρινόμενος· ἐὰν δὲ βούλη, σὺ ἐμοὶ παράσχες, περὶ ὧν μεταξὺ ἐπαυσάμεθα διεξιόντες, τούτους τέλος ἐπιθεῖναι.]

B Λέγοντος οὖν ἐμοῦ ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἄλλα, οὐδὲν ἀπεσάφει ὁ Πρωταγόρας, ὁπότερα ποιήσοι. εἶπεν οὖν ὁ Ἀλκιβιάδης πρὸς τὸν Καλλίαν βλέψας, ὦ Καλλία, δοκεῖ σοι, ἔφη, καὶ νῦν καλῶς Πρωταγόρας ποιεῖν, οὐκ ἐθέλων εἴτε δώσει λόγον εἴτε μὴ διασαφεῖν; ἐμοὶ γὰρ οὐ δοκεῖ. ἀλλ' ἦτοι διαλεγέσθω ἢ εἰπέτω, ὅτι οὐκ ἐθέλει διαλεγέσθαι, ἵνα τούτῳ μὲν ταῦτα συνειδῶμεν, Σωκράτης δὲ ἄλλῳ τῷ 3 C διαλέγηται, ἢ ἄλλος ὅστις ἂν βούληται ἄλλῳ. Καὶ ὁ Πρωταγόρας αἰσχυρθεῖς, ὡς γέ μοι ἔδοξε, τοῦ τε Ἀλκιβιάδου ταῦτα λέγοντος καὶ τοῦ Καλλίου δεομένου καὶ τῶν ἄλλων

E. διαλεγόμενοι, ὃ ἀδυν. ἐξελ.] Sic Vat. r et Vind. In Ven. Σ. a rec. m. οὐ ἀδ. probante Bekkero. Vett. editt. διαλεγόμενοι ἀδυνατοῦσιν ἐξελέγξαι· ἀλλὰ κ. τ. λ.

P. 348. σὺ ἐμοὶ παράσχες] παράσχες dedit Bekker ex libris plurimis, vulg. παράσχες, quam lectionem tenuit Stallbaum; v. Krüg. Gr. 40 s. v. ἔχω. Bodl. Venet. B. Paris. E παράσχες αὐτῶν. Bekkerum cum Astio secuti Turicensis, alii.

C. ὡς γέ μοι ἔδοξε] Libri plurimi pro vulg. ὡς γ' ἐμοὶ ἔδ. Bodl. et Vat. ὥστε μοι, quo firmatur vulgata. conf. ad p. 342 A.

P. 348. καταθεμένους — λόγους ποιῆσθαι] Haec per epxegesis addita sunt. v. p. 343 D.

ἔτοιμός εἰμι σοι παρέχειν] παρέχειν h. l. intransitive dictum, usu satis frequenti, de quo v. ad Gorg. p. 475 E. Respondet fere Germanicum herhalten, ut, quum dicimus: ich bin bereit herzuhalten h. e. mich herzugeben. Stallb.

ἐὰν δὲ βούλη] sin mavis, int. παρασχεῖν.

B. ἵνα τούτῳ μὲν ταῦτα συνειδῶμεν] ut de eo hoc sciamus. v. Phaedon. p. 92 D. Sympos. p. 193 E ibique annot. Stallb.

C. τοῦ Καλλίου δεομένου] Callia rogante ac reliquis fere omnibus. Verbis οἱ ἄλλοι οἱ παρόντες tota alia multitudo significatur, quae praeter Alcibiadem et Calliam Protagorae et Socratis colloquio intererat, v. Krüger Gr. 50. 4, 9. σχεδόν τι, ut omnibus locis, ita hic restringendi vim habet, non affirmandi aut augendi, id quod Astius vo-

σχεδόν τι τῶν παρόντων, μόγισ προὔτράπετο εἰς τὸ διαλέγεσθαι καὶ ἐκέλευεν ἐρωτᾶν αὐτὸν ὡς ἀποκρινόμενος.

Cap. XXXIII. Εἶπον δὴ ἐγώ, ὦ Πρωταγόρα, μὴ οἶον διαλέγεσθαι μέ σοι ἄλλο τι βουλόμενον ἢ ἂ αὐτὸς ἀπορῶ ἐκάστοτε, ταῦτα διασκέψασθαι. ἡγοῦμαι γὰρ πάνυ λέγειν τι τὸν Ὀμηρον τὸ

σὺν τε δὴ' ἐρχομένῳ, καὶ τε πρὸ ὃ τοῦ ἐνόησεν.

εὐπορώτεροι γὰρ πῶς ἅπαντές ἐσμεν οἱ ἄνθρωποι πρὸς D ἅπαν ἔργον καὶ λόγον καὶ διανόημα· μούνος δ' εἶπερ τε νοήσῃ, αὐτίκα περιῶν ζητεῖ ὅτῳ ἐπιδείξεται καὶ μεθ' ὅτου βεβαιώσεται, ἕως ἂν ἐντύχῃ. ὥσπερ καὶ ἐγὼ ἔνεκα τούτου σοὶ ἠδέως διαλέγομαι μᾶλλον ἢ ἄλλῳ τινί, ἡγοῦμενος σὲ βέλτιστ' ἂν ἐπισκέψασθαι καὶ περὶ τῶν ἄλλων, E

προὔτράπετο] Sic Bodl. Vat. Ven. Σ et Par. E cum γρ. — Vat. r et Vind. πον ἐτράπετο. Vulg. προὔτρεπετο. Illud receperunt Bekker, Ast, Sauppe. Vulgata lectio placuit Stallbaumio, Turicensis, aliis. Cap. XXXIII. D. ἕως ἂν ἐντύχῃ] Vulgat. ἐντύχοι ex plurimis optimisque libris emendatum est. Pro ἐπιδείξεται et βεβαιώσεται Vat. r et ex corr. Vind. habent ἐπιδείξεται et βεβαιώσεται probante Sauppio. De coniunctivo deliberativo v. Stallbaum ad Phaedon. p. 115 C et Krüger Gr. 54. 7.

luit. Dicitur autem multo saepius σχεδόν τι quam simpliciter σχεδόν, ut p. 333 B ἐφάνη ἡμῖν .. σχεδόν τι ταῦτόν ὄν. p. 345 D ἐγὼ γὰρ σχεδόν τι οἶμαι τοῦτο, cf. Krüger l. I. 51. 16, 5.

μόγισ προὔτράπετο] Ficinus interpretatus est: 'vix tandem ad disserendum descendit'; ipsum igitur iam legisse προὔτράπετο apparet. Idque ex optimis libris reponendum erat propter sequens καὶ ἐκέλευε, quod ita poni non licuit, nisi ante iam certum aliquod consilium Protagoram cepisse indicatum erat. Similis usus huius verbi invenitur p. 361 E: νῦν ὦρα ἤδη καὶ ἐπ' ἄλλο τι τρέπεσθαι. Quod ἐκέλευε, non ἐκέλευσε scriptum est, de eo imperfecti usu verbi κελεύειν v. Sintenis Plutarch. Vit. Themist. p. LI. Krüger Gr. 53. 2, 1.

Cap. XXXIII. ἡγοῦμαι γὰρ — τὸ] arbitror enim Homerum plane verum dicere illud.

D. σὺν τε δὴ' ἐρχ.] Iliad. X, 224: σὺν τε δὴ' ἐρχομένῳ, καὶ τε πρὸ ὃ τοῦ (i. e. ὃ πρὸ τοῦ seu ἕτερος πρὸ ἑτέρου) ἐνόησεν, ὅπως κέρδος ἔη· μούνος δ' εἶπερ τε νοήσῃ, ἀλλὰ τέ οἱ βράσων τε νόος, λεπτή δέ τε μήτις, de quibus dictum est ad Sympos. p. 174 D. Deinde quod Heindorfius ante πῶς excidisse suspicatus est οὐτως, id ego facile apud animum intelligi posse arbitror, quum versiculus Homeri proxime praecedat, et subsequatur, μούνος δ' εἶπερ τε νοήσῃ. Stallb. Conf. Alcib. II. p. 140 A: σὺν τε δύο σκεπτομένο τυχὸν ἐνόησεν.

εὐπορώτεροι] sollertiores; sic Phaedon. p. 86 D: εἰ οὖν τις εὐπορώτερος ἐμοῦ, τί οὖν ἀπεκρίνατο; Ibid. p. 84 C: εἰ ἀπορῶτον, μηδὲν ἀποκνήσῃτε — καὶ ἐμὲ ξυμπαρалаβεῖν, εἴ τι μᾶλλον οἴεσθε μετ' ἐμοῦ εὐπορήσειν.

ἡγοῦμενος σὲ βέλτιστ' ἂν] Participio illud ἔνεκα τούτου explicatur. Phaed. p. 102 D: λέγω

περὶ ὧν εἰκὸς σκοπεῖσθαι τὸν ἐπιεικῆ, καὶ δὴ καὶ περὶ ἀρετῆς. τίνα γὰρ ἄλλον ἢ σέ; ὅς γε οὐ μόνον αὐτὸς οἶει καλὸς κἀγαθὸς εἶναι, ὥσπερ τινὲς ἄλλοι αὐτοὶ μὲν ἐπιεικεῖς εἰσιν, ἄλλους δὲ οὐ δύνανται ποιεῖν· σὺ δὲ καὶ αὐτὸς ἀγαθὸς εἶ καὶ ἄλλους οἴος τ' εἶ ποιεῖν ἀγαθοῦς, καὶ οὕτω πεπλίστενκας σεαυτῷ, ὥστε καὶ ἄλλων ταύτην τὴν τέχνην ἀποκορυπτομένων σὺ γ' ἀναφανδὸν σεαυτὸν ὑποκη-
 349 ρυζάμενος εἰς πάντας τοὺς Ἕλληνας, σοφιστὴν ἐπονομάσας, σεαυτὸν ἀπέφηνας παιδευόμενος καὶ ἀρετῆς διδάσκαλον, πρῶτος τούτου μισθὸν ἀξιόσας ἀρνεσθαι. πῶς οὖν οὐ σέ χρῆν παρακαλεῖν ἐπὶ τὴν τούτων σκέψιν καὶ ἐρωτῶν καὶ ἀνακοινοῦσθαι; οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ. καὶ νῦν δὴ ἐγὼ ἐκεῖνα, ἄπερ τὸ πρῶτον ἠρώτων περὶ τούτων, πάλιν ἐπιθυμῶ ἐξ
 B ἀρχῆς τὰ μὲν ἀναμνησθῆναι παρὰ σοῦ, τὰ δὲ συνδιασκέψασθαι. ἦν δέ, ὡς ἐγῶμαι, τὸ ἐρώτημα τόδε· σοφία καὶ σωφροσύνη καὶ ἀνδρεία καὶ δικαιοσύνη καὶ ὁσιότης, πότερον ταῦτα, πέντε ὄντα ὀνόματα, ἐπὶ ἐνὶ πράγματι ἐστίν,

P. 349. πῶς οὖν οὐ σέ χρῆν] χρῆν habent Bodl. Vat. Vind. pro vulg. χρῆ.

οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ. καὶ νῦν δὴ ἐγὼ] Vett. editt. οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ καὶ νῦν δὴ ἐγὼ ἐκ. Vera distinctio debetur Heusdio.

δὲ τοῦδ' ἐνεκα, βουλόμενος δόξαι σοὶ ὅπερ ἐμοί, ubi plura dedit Heindorf.

E. ὅς γε οὐ μόνον] Oratio ita debebat procedere: ὅς γε οὐ μόνον αὐτὸς οἶει καλὸς κἀγαθὸς εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἄλλους οἴος τ' εἶ ποιεῖν, οὐχ ὥσπερ τινὲς ἄλλοι αὐτοὶ μὲν ἐπιεικεῖς εἰσιν, ἄλλους δὲ οὐ δύνανται ποιεῖν. Sed quoniam his: ὅς γε — οἶει καλὸς κἀγαθὸς εἶναι, statim subiecit: ὥσπερ τινὲς ἄλλοι — δύνανται ποιεῖν, relicta inchoatae orationis constructione superiora denuo repetens pergit σὺ δὲ καὶ αὐτὸς ἀγ. κ. τ. λ. atque per anacoluthon sententiam absolvit. Ceterum ad ἄλλους δὲ οὐ δύνανται ποιεῖν apparet denuo intelligi oportere ἐπιεικεῖς. P. 312 E: τί δὴ ἐστὶ τούτου, περὶ οὗ αὐτὸς τε ἐπιστήμων ἐστὶν ὁ σοφιστὴς καὶ τὸν μάθητήν ποιεῖ; Gorg. p. 449 A: οὐκοῦν καὶ ἄλλους σε φώμεν

δυνατὸν εἶναι ποιεῖν; sc. ῥήτορας. Plene deinceps καὶ ἄλλους — ποιεῖν ἀγαθοῦς. Stallb.

σὺ γ' ἀναφ. σ. ὑποκηρυζάμενος] publico te ipse praeconio venditans. The- mist. or. 13. p. 162 A: ἐγγύς τι Προδίου τοῦ Κείου καὶ Πρωταγόρου τοῦ Ἀβδηρίτου, καὶ ὅσοι γυμναῖς ταῖς κεφαλαῖς (v. Phaedr. p. 243 B) ἀνεκέρητον ἑαυτοῦς ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ τῇ σοφίᾳ.

P. 349. πρῶτος — ἀρνεσθαι] P. 328 B: ἀξίως τοῦ μισθοῦ ὃν πράττωμαι, καὶ ἐτι πλείονος, ubi v. ann. Conf. Men. p. 91 D. Theaet. p. 161 D. al. Ceterum illud sophistae magniloquentiam poetico hoc dicendi genere μισθὸν ἀρνεσθαι. Stallb.

ἐπὶ τὴν τούτων σκέψιν] ad hanc quaestionem, int. de virtute. ταῦτα quom dixit, singulas virtutis partes (τὰ τῆς ἀρετῆς) intellexit.

ἢ ἐκάστῳ τῶν ὀνομάτων τούτων ὑπόκειται τις ἴδιος οὐσία καὶ πράγμα ἔχον ἑαυτοῦ δύναμιν ἕκαστον, οὐκ ὃν οἶον τὸ ἕτερον αὐτῶν τὸ ἕτερον; ἐφησθα οὖν σὺ οὐκ ὀνόματα ἐπὶ ἐνὶ εἶναι, ἀλλὰ ἕκαστον ἰδίῳ πράγματι τῶν ὀνομάτων τού-
 C των ἐπικεῖσθαι, πάντα δὲ ταῦτα μόρια εἶναι ἀρετῆς, οὐχ ὡς τὰ τοῦ χρυσοῦ μόρια ὅμοιά ἐστιν ἀλλήλοις καὶ τῷ ὄλω, οὐ μόριά ἐστιν, ἀλλ' ὡς τὰ τοῦ προσώπου μόρια καὶ τῷ ὄλω, οὐ μόριά ἐστιν, καὶ ἀλλήλοις ἀνόμοια, ἰδίαν ἕκαστα δύναμιν ἔχοντα. ταῦτα εἰ μὲν σοὶ δοκεῖ ἐτι ὥσπερ τότε, φάδι· εἰ δὲ ἄλλως πως, τοῦτο διόρισαι, ὡς ἐγῶγε οὐδέν σοι ὑπόλογον τίθεμαι, ἐάν πῃ ἄλλη νῦν φήσης· οὐ γὰρ ἂν θανατάζοιμι, εἰ τότε ἀποπειρώμενός μου ταῦτα ἔλεγες.

Cap. XXXIV. Ἄλλ' ἐγὼ σοι, ἔφη, λέγω, ὦ Σώκρατες, D ὅτι ταῦτα πάντα μόρια μὲν ἐστὶν ἀρετῆς, καὶ τὰ μὲν τέταρα αὐτῶν ἐπιεικῶς παραπλήσια ἀλλήλοις ἐστίν, ἢ δὲ ἀνδρεία πάνυ πολὺ διαφέρει πάντων τούτων. ὥδε δὲ γνώσει, ὅτι ἐγὼ ἀληθῆ λέγω· εὐρήσεις γὰρ πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων ἀδικωτάτους μὲν ὄντας καὶ ἀνοσιωτάτους

C. ὑπόλογον τίθεμαι] Vett. editt. ὑπὸ λόγον τ. Bodl. Vind. ὑπὸ λόγον. Recte Stephanus vidit scribendum esse ὑπόλογον τ. ταῦτα ἔλεγες] Bekker, Stallbaum, Ast e solo Coisl. ediderunt ταῦτα πως ἔλεγες.

B. ἴδιος οὐσία — δύναμιν ἕκαστον] H. e. an univ- cuique horum nominum sub- iecta est propria quaedam natura ac res suam sibi vim habens et ab aliis diversam. P. 329 C: ταῦτ' οὖν αὐτὰ διελθέ μοι ἀκριβῶς τῷ λόγῳ, πότερον ἐν μὲν τί ἐστὶν ἡ ἀρετὴ, μόρια δὲ αὐτῆς ἐστὶν ἢ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη καὶ ὁσιότης, ἢ ταῦτ' ἐστὶν ἢ νῦν δὴ ἐγὼ ἔλεγον πάντα ὀνόματα τοῦ αὐτοῦ ἐνὸς ὄντος.

C. ὡς ἐγῶγε — φήσης] neque enim a te rationem exigo, si quid aliter dixeris: denn ich rechne dir es nicht an, wenn du etc. h. e. neque enim mea refert; ego enim nihil curo, si quid aliter dixeris. Vere Marklandus Lectt. Lysiac. p. 442: „ὑπόλογον ποιεῖσθαι τούτου est huius rei rationem habere, fere cum significatione

excusationis vel absolu- tionis.“ conf. Hermann. ad Lucian. De Hist. conscr. p. 318. Stallb.

Cap. XXXIV. D. εὐρήσεις γὰρ πολλοὺς] In talibus γὰρ habet vim explicandi. Germa- nice dicas: du wirst nemlich finden etc. Phaedon. p. 91 A: ἐγὼ μοι δοκῶ τοσοῦτον μόνον ἐκείνων διοῖσιν· οὐ γὰρ — προ- θυμήσομαι κ. τ. λ. Neque tan- tum post voces demonstrativas hic usus invaluit, sed etiam in aliis locis. P. 328 B: ἐπειδὴν γὰρ τις παρ' ἐμοῦ μάθη κ. τ. λ. Menon. p. 72 E: οὐκοῦν — τῇ αὐτῇ ἰσχύϊ ἰσχυρὰ ἔσται; τὸ γὰρ τῇ αὐτῇ τοῦτο λέγω. Mox p. 351 C: ἐγὼ γὰρ λέγω, καθ' ὃ ἠδία ἐστίν, ubi voculae vis a librariis neglecta turbas dedit. — Formu- lam ἔχε δὴ ‘subsiste, quaeso’ illustravit Hermann. ad Viger. p. 754. Stallb.

καὶ ἀκολαστοτάτους καὶ ἀμαθεστάτους, ἀνδρειοτάτους
 E δὲ διαφερόντως. Ἐχε δὴ, ἔφην ἐγὼ ἄξιον γάρ τοι ἐπισκέ-
 ψασθαι ὃ λέγεις· πότερον τοὺς ἀνδρείους θαρραλέους
 λέγεις, ἢ ἄλλο τι; Καὶ ἴτας γε, ἔφη, ἐφ' ἃ οἱ πολ-
 λοι φοβοῦνται ἵεσθαι. Φέρε δὴ, τὴν ἀρετὴν καλὸν τι
 φῆς εἶναι, καὶ ὡς καλοῦ ὄντος αὐτοῦ σὺ διδάσκαλον σαν-
 τὸν παρέχεις; Κάλλιστον μὲν οὖν, ἔφη, εἰ μὴ μάλινμαί γε.
 Πότερον οὖν, ἦν δ' ἐγὼ, τὸ μὲν τι αὐτοῦ αἰσχρόν, τὸ δὲ
 τι καλόν, ἢ ὅλον καλόν; Ὅλον που καλόν ὡς οἶόν τε μάλι-
 στα. Οἶσθα οὖν, τίνες εἰς τὰ φρέατα κολυμβῶσι θαρρα-
 350 λέως; Ἐρωγε, οἷοι κολυμβηταί. Πότερον διότι ἐπίσταν-
 ται, ἢ δι' ἄλλο τι; Ὅτι ἐπίστανται. Τίνες δὲ ἀπὸ τῶν ἵπ-
 πων πολεμεῖν θαρραλέοι εἰσὶ; πότερον οἱ ἵππικοί, ἢ οἱ
 ἄφιπποι; Οἱ ἵππικοί. Τίνες δὲ πέλτας ἔχοντες; οἱ πελτα-
 στικοί, ἢ οἱ μῆ; Οἱ πελταστικοί. καὶ τὰλλα γε πάντα, εἰ
 τοῦτο ζητεῖς, ἔφη, οἱ ἐπιστήμονες τῶν μὴ ἐπισταμένων
 B θαρραλεώτεροί εἰσι, καὶ αὐτοὶ ἑαυτῶν, ἐπειδὰν μάθωσιν,
 ἢ πρὶν μαθεῖν. Ἦδη δὲ τινὰς ἐώρακας, ἔφην, πάντων
 τούτων ἀνεπιστήμονας ὄντας, θαρροῦντας δὲ πρὸς ἕκαστα

Cap. XXXIV. D. ἄξιον γάρ τοι] Coisl. ἄξιον γάρ τι.

P. 350. καὶ τὰλλα γε] Haec e Coisl. dedit Bekker prob. Stallb.
 Vulg. καὶ τὰ ἄλλα γε.

E. Καὶ ἴτας γε] Hesychius: ἴτης· ἴταμος, θαρσύς.
 v. Sympos. p. 203 D. Respici
 ad vocis etymon in proptulo
 est, unde structura ἴτας ἐφ' ἃ
 explicanda. Argumentatur So-
 crates hoc modo. Virtus, inquit,
 ex tua ipsius sententia res est
 longe pulcherrima. Fortitudinem
 autem ais confidentiam quandam
 esse et audaciam. Iam quum
 confidentia cum scientia coniuncta
 esse debeat, quoniam alio-
 quin temeritas et insania foret:
 sequitur ut confidentia, quae
 scientia careat, non sit pro vir-
 tute habenda, eaque demum for-
 titudo virtutis nomine digna vi-
 deatur, quae scientia sit. Ex
 his vero deinde colligit fortitudi-
 nem scientia et sapientia conti-
 neri, ideoque ceteris virtutibus
 non esse contrariam. Vix est
 quod moneam, quam captiose

haec et argute conclusa sint.
 Stallb.

εἰ μὴ μάλινμαί γε] si qui-
 dem sanus sum; nisi insa-
 niam; p. 343 C τὸ πρῶτον τοῦ
 ἔσματος μανικὸν ἂν φανεῖν.

τὸ μὲν τι — τὸ δὲ τι καλ.]
 Phileb. p. 13 C: τὰς μὲν εἶναι
 τινὰς ἠδονὰς ἀγαθὰς, τὰς δὲ τι-
 νὰς — κακάς. Euthyphr. p. 12 A:
 ἄλλα τὸ μὲν αὐτοῦ ὄσιον, τὸ
 δὲ τι ἄλλο; conf. p. 343 E. Male
 igitur Ald. Bass. alii τὸ μὲν τοι.
 — εἰς τὰ φρέατα κολυμ-
 βῶσι, qui in puteos urinen-
 tur. Stallb.

P. 350. οἱ πελταστικοί] De hoc
 loco v. praefat. p. 19.

καὶ αὐτοὶ ἑαυτῶν — ἢ πρὶν
 μαθεῖν] Extrema haec addun-
 tur, ut ἑαυτῶν clarius illustretur:
 quae ratio etiam p. 350 E
 observanda. Similiter de Leg.
 p. 649 A: αὐτὸν αὐτοῦ ποιεῖ

τούτων; Ἐρωγε, ἦ δ' ὅς, καὶ λίαν γε θαρροῦντας. Οὐκοῦν
 οἱ θαρραλέοι οὗτοι καὶ ἀνδρείοι εἰσιν; Αἰσχρόν μὲν' ἂν,
 ἔφη, εἴη ἡ ἀνδρεία· ἐπεὶ οὗτοι γε μαινόμενοι εἰσι. Πῶς
 οὖν, ἔφην ἐγὼ, λέγεις τοὺς ἀνδρείους; οὐχὶ τοὺς θαρραλέ-
 οὺς εἶναι; Καὶ νῦν γ', ἔφη. Οὐκοῦν οὗτοι, ἦ δ' ἐγὼ, οἱ
 οὕτω θαρραλέοι ὄντες οὐκ ἀνδρείοι, ἀλλὰ μαινόμενοι φα- C
 νονται; καὶ ἐκεῖ αὖ οἱ σοφώτατοι οὗτοι καὶ θαρραλεώτα-
 τοὶ εἰσι, θαρραλεώτατοι δὲ ὄντες ἀνδρειότατοι; καὶ κατὰ
 τοῦτον τὸν λόγον ἡ σοφία ἂν ἀνδρεία εἴη; Οὐ καλῶς, ἔφη,
 μνημονεύεις, ὦ Σώκρατες, ἃ ἔλεγόν τε καὶ ἀπεκρινόμεν
 σοι. Ἐρωγε ἐρωτηθεῖς ὑπὸ σοῦ, εἰ οἱ ἀνδρείοι θαρραλέοι
 εἰσιν, ὡμολόγησα· εἰ δὲ καὶ οἱ θαρραλέοι ἀνδρείοι, οὐκ
 ἠρωτήθην· εἰ γάρ με τότε ἤρουν, εἶπον ἂν, ὅτι οὐ πάντες.
 τοὺς δὲ ἀνδρείους ὡς οὐ θαρραλέοι εἰσὶ, τὸ ἐμὸν ὁμολό- D
 γημα, οὐδαμοῦ ἐπέδειξας, ὡς οὐκ ὀρθῶς ὡμολόγησα. ἔπειτα

B. οὐχὶ τοὺς θαρραλέους] τοὺς aut delendum aut in τούτους
 mutandum esse suspicatur Sauppium.

C. εἰ γάρ με τότε ἤρουν] Vulg. τοῦτο ἤρουν ex codd. tantum
 non omnibus mutatum. Vulgatam scripturam tuetur Ast. prob.
 Sauppio, sed quum et τοῦτο et τότε (conf. ἐκεῖ paulo ante) ferri pos-
 sit, meliores codices sequi praestat.

πρῶτον ἴλεων εὐθύς μάλλον ἢ
 πρῶτερον, ubi vid. Stallbaum.

B. Πῶς οὖν — λέγεις τοὺς
 ἀνδρείους] Phileb. p. 53 D:
 πῶς τοῦτο καὶ τίνα λέγεις; ibid.
 p. 42 C: ποίας δὴ καὶ πῶς λέ-
 γεις; Phaedr. p. 261 A: τί καὶ
 πῶς λέγουσι; Eodem modo h. l.
 Socrates dicere potuit πῶς οὖν
 καὶ τίνας λέγεις (τοὺς) ἀνδρείους
 εἶναι; οὐχὶ τοὺς θαρραλέους;
 Sed sermonis ambiguitate usus
 est; ipse enim ad οὐχὶ τοὺς θαρ-
 ραλέους εἶναι intellexit ἀνδρεί-
 οὺς, Protagoras autem his verbis
 praedicatum contineri ratus ex
 praecedentibus subiectum τοὺς
 ἀνδρείους supplevit recteque sta-
 tim post dicere potuit: εἰ οἱ θαρ-
 ραλέοι ἀνδρείοι εἰσιν οὐκ ἠρω-
 τήθην. — Καὶ νῦν γ', ἔφη.
 Etiam nunc, inquit, ita statuo,
 int. τοὺς ἀνδρείους (τοὺς) θαρ-
 ραλέους εἶναι, cf. Krüger Gr.
 50. 3, 1.

C. οἱ οὕτω θαρραλέοι]
 sic, ut scientia et peritia

careant. Proxima sic interpre-
 tamur: et tamen ex iis, quae
 dicebamus antea (ἐκεῖ), sa-
 pientissimi quique etiam
 maxima utuntur fiducia, et
 hac ipsa de causa sunt for-
 tissimi? Post οἱ σοφώτατοι in
 legendo vox inhibenda est paul-
 lulum, ut οὔτοι cum sequentibus
 verbis coniungatur. Stallb.

Οὐ καλῶς, ἔφη, μνημ.]
 Respondet Protagoras ex sua
 sententia fortitudinem quidem
 audaciam sibi adiunctam habere,
 neque tamen eum, qui audax
 sit, semper esse fortem, ut non
 sit consequens, quod de audacia
 vere dici possit, idem cadere in
 fortitudinem, v. ann. ad p. 351 B.

D. τοὺς δὲ ἀνδρείους —
 οὐκ ὀρθῶς ὡμολόγησα] de
 fortibus autem, eos auda-
 ces esse, id quod ego con-
 cessi, nullo modo osten-
 disti me non recte conces-
 sisse. Hanc esse sententiam

τοὺς ἐπισταμένους αὐτοὺς ἑαυτῶν θαρραλεωτέρους ὄντας ἀποφαίνεις καὶ μὴ ἐπισταμένων ἄλλων, καὶ ἐν τούτῳ οἶσι τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν σοφίαν ταυτὸν εἶναι. τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ μετιῶν καὶ τὴν ἰσχύον εἰρηθεῖς ἂν εἶναι σοφίαν. πρῶτον μὲν γὰρ εἰ οὕτω μετιῶν ἕροιοῦ με, εἰ οἱ ἰσχυροὶ

E δυνατοὶ εἶσι, φαίην ἂν ἔπειτα, εἰ οἱ ἐπιστάμενοι παλαίειν δυνατώτεροί εἶσι τῶν μὴ ἐπισταμένων παλαίειν καὶ αὐτοὶ αὐτῶν, ἐπειδὴν μάθωσιν, ἢ πρὶν μαθεῖν, φαίην ἂν ταῦτα δὲ ἐμοῦ ὁμολογήσαντος, ἐξείη ἂν σοὶ χρωμένῳ τοῖς αὐτοῖς τεκμηρίοις τούτοις λέγειν, ὡς κατὰ τὴν ἐμὴν ὁμολογίαν ἢ σοφία ἐστὶν ἰσχύς. ἐγὼ δὲ οὐδαμοῦ οὐδ' ἐν ταῦθα ὁποιοῦ τοὺς δυνατοὺς ἰσχυροὺς εἶναι, τοὺς μέντοι

351 ἰσχυροὺς δυνατοὺς· οὐ γὰρ ταυτὸν εἶναι δύναμιν τε καὶ ἰσχύον, ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀπὸ ἐπιστήμης γίνεσθαι, τὴν δὲ δύναμιν, καὶ ἀπὸ μανίας τε καὶ ἀπὸ θυμοῦ, ἰσχύον δὲ ἀπὸ φύσεως καὶ εὐτροφίας τῶν σωματίων. οὕτω δὲ κἀκεῖ οὐ ταυτὸν εἶναι θάρσος τε καὶ ἀνδρείαν. ὥστε συμβαίνει τοὺς μὲν ἀνδρείους θαρραλέους εἶναι, μὴ μέντοι τοὺς γε

B θαρραλέους ἀνδρείους πάντας· θάρσος μὲν γὰρ καὶ ἀπὸ τέχνης γίνεται ἀνθρώποις καὶ ἀπὸ θυμοῦ τε καὶ ἀπὸ

P. 351. καὶ ἀπὸ μανίας τε κ.] Vat. Θ. Vindob. Angel. al. pro te habent γε. Sed iidem mox cum ceteris καὶ ἀπὸ θυμοῦ τε καὶ μανίας. γε utroque loco habet Stob. Flor. 7. 79 verba ἐγὼ δὲ οὐδαμοῦ — ψυχῶν γίνεται (p. 351 B) afferens.

ὥστε συμβαίνει] Sic codd. praeter Paris. B. communi consensu. V. συμβαίνειν.

verborum totius disputationis seriem perspicentibus non potest obscurum esse. Nec dubia est ratio grammatica. Confusae sunt enim duae constructiones. Quippe orationem sic ordiens: τοὺς δὲ ἀνδρείους ὡς οὐ θαρραλέοι εἶσι, sola verba οὐδαμοῦ ἐπέδειξας in animo habebat. Sed his quum praemisisset τὸ ἐμὸν ὁμολόγημα, superiora veluti negligens deinceps addidit haec: ὡς οὐκ ὀρθῶς ὁμολόγησα. Itaque post τὸ ἐμὸν ὁμολόγημα praeeunte Astio ὑποστιγμῆν posuimus. Germanice haec imitatione exprimas sic: dass aber die Tapferen nicht dreist sind, was mein Zugeständnis war (dass die Tapferen dreist sind), das hast du keines-

wegs gezeigt, dass ich nemlich dieses nicht richtig zugestanden habe. — ἔπειτα τοὺς ἐπ. Loquitur quasi praecessisset πρῶτον μὲν. Stallb.

E. τοῖς αὐτοῖς τεκμηρίοις τούτοις] his iisdem argumentis. cf. p. 320 A. 355 E et Krüger Gr. 50. 11, 19.

P. 351. B. θάρσος — ἀπὸ τέχνης γίνετ.] Sententia haec est: Si urinatores in puteos se deiciunt, quamquam illi quidem rem audent aliis terribilem et periculosam, tamen fortes non dicendi sunt, utpote urinandi artis periti; nec magis eos qui mente et ira incitati simile aliquid facere aggrediuntur, fortes dixeris. Fortitudo enim nec impetu, qui brevi defervescit, nec

μανίας, ὥσπερ ἢ δύναμις, ἀνδρεία δὲ ἀπὸ φύσεως καὶ εὐτροφίας τῶν ψυχῶν γίνεται.

Cap. XXXV. Λέγεις δὲ τινὰς, ἔφη, ὃ Πρωταγόρα, τῶν ἀνθρώπων εὖ ζῆν, τοὺς δὲ κακῶς; Ἔφη. Ἄρ' οὐν δοκεῖ σοὶ ἀνθρώπος ἂν εὖ ζῆν, εἰ ἀνιῶμενός τε καὶ ὀδυνώμενος ζῶη; Οὐκ ἔφη. Τί δ', εἰ ἠδέως βίους τὸν βίον τελευτήσκειν, οὐκ εὖ ἂν σοὶ δοκοῖ οὕτως βεβιωκέναι; Ἔμοιγ', ἔφη. Τὸ μὲν ἄρα ἠδέως ζῆν ἀγαθόν, τὸ δ' ἀηδῶς κακόν. Εἴπερ τοῖς καλοῖς γ', ἔφη, ζῶη ἠδόμενος. Τί δὲ, ὃ Πρωταγόρα; μὴ καὶ σύ, ὥσπερ οἱ πολλοί, ἠδέα ἅττα καλεῖς κακὰ καὶ ἀνιαρὰ ἀγαθὰ; ἐγὼ γὰρ λέγω, καθ' ὃ ἠδέα

B. τῶν ψυχ. γίνετ.] Hirschigio γίνετ. suspectum videtur, sed est illud Protagorae dictioni aptissimum.

Cap. XXXV. οὐκ εὖ ἂν σοὶ δοκοῖ —] Sic Bodl. Vat. Ven. E. Paris. B. C. Ambr. Vat. r. Male vulgo δοκῆ, quod Heindorfius mutabat in δοκεῖ, ut est in Flor. a. c. o. Ven. S. Angel. Deinde servavimus vet. lect. οὕτως βεβιωκέναι. Nam οὕτως ubi habet τῶσιν, ne ante consonam quidem τ abicit, ut Stallbaum notavit ad Gorg. p. 522 C et Legg. p. 624 B. Aliquot libri οὕτος. Bekkerus οὕτω βεβ. sine codd. suffragiis.

C. ἐγὼ γὰρ λέγω, καθ' ὃ —] Sic codices; vulgo legebatur: ἀνιαρὰ ἀγαθὰ; Ἐγὼ γ. Οἷον λέγεις καθ' ὃ κτέ. Bekker. et Ast. scripserunt Ἐγὼ γὰρ λέγω. Καθ' ὃ κτέ. Deinde μὴ εἴ τι habent Bodl. Vat. Ven. S. Paris. B. Vind. Flor. b. o., quod cum Bekkeri et Astio probant editores recent. Vulg. εἰ μὴ τι. De negatione perversa v. Dindorf. ad Xenoph. Mem. III. 9. 6 et tuiti sunt vulgatam scripturam Stallbaum et Turicens.

arte ulla continetur, quae suis quaeque finibus circumscripta est, sed ex universa hominis natura animique conformatione nascitur atque omnibus vitae et locis et temporibus constans est et stabilis. De εὐτροφία τῶν ψυχῶν v. p. 313 C.

Cap. XXXV. Λέγεις δὲ τινὰς —] Socrates quum ad Protagorae argumentationem quae diceret, non haberet, aliam instituit disputationem, qua sophistam refutaret, qui statuerat fortitudinem propterea, quod saepe numero ab imperitis, iniustis et petulantibus hominibus exerceretur, a ceteris virtutibus plurimum differre. Nunc enim docet neminem sua sponte terribilia aut periculosa appetere ac suscipere, ideoque fortitudinem cum scientia coniunctam esse; igna-

viam rerum cognitione carere. Ex qua re quum intelligi arbitretur fortitudinem scientia rerum ac sapientia contineri, mirandum non est, quod eorum improbat iudicium, qui imperitissimos quosque etiam fortissimos esse opinabantur. Haec fere Stallbaum.

C. εἴπερ τοῖς καλοῖς] si quidem in rebus honestis iucunda vita versaretur. Sic respondet Protagoras iucundum, ut vulgo intelligitur, accipiens; sed Socrates id iucundum esse aut recte dici negat, quod in iniucundum vertat, ut non mirum sit ab eo iucundum a bono non distingui.

ἐγὼ γὰρ λέγω —] Videlicet hoc dico s. hoc mihi volo: quatenus iucunda sunt, nonne eatenus sunt bona, si non aliud quid inde eveniat (h. e. nulla si prae-

ἐστίν, ἄρα κατὰ τοῦτο οὐκ ἀγαθά, μὴ εἴ τι ἀπ' αὐτῶν ἀποβήσεται ἄλλο; καὶ αὐτίς αὖ τὰ ἀναιρά ὡσαύτως οὕτως οὐ καθ' ὅσον ἀναιρά, κακά; Οὐκ οἶδα, ὦ Σώκρατες, D ἔφη, ἀπλῶς οὕτως, ὡς σὺ ἐρωτᾷς, εἰ ἐμοὶ ἀποκριτέον ἐστίν, ὡς τὰ ἡδέα τε ἀγαθά ἐστίν ἅπαντα καὶ τὰ ἀναιρά κακά· ἀλλὰ μοι δοκεῖ οὐ μόνον πρὸς τὴν νῦν ἀπόκρισιν ἐμοὶ ἀσφαλέστερον εἶναι ἀποκρίνασθαι, ἀλλὰ καὶ πρὸς πάντα τὸν ἄλλον βίον τὸν ἐμὸν, ὅτι ἐστι μὲν ἅ τῶν ἡδέων οὐκ ἐστίν ἀγαθά, ἐστὶ δ' αὖ καὶ ἅ τῶν ἀναιρῶν οὐκ ἐστὶ κακά, ἐστὶ δ' ἅ ἐστι, καὶ τρίτον ἅ οὐδέτερα, οὔτε κακά οὔτ' ἀγαθά. Ἡδέα δὲ καλεῖς, ἣν δ' ἐγὼ, οὐ τὰ ἡδονῆς E μετέχοντα ἢ ποιῶντα ἡδονήν; Πάνν γ', ἔφη. Τοῦτο τοίνυν λέγω, καθ' ὅσον ἡδέα ἐστίν, εἰ οὐκ ἀγαθά, τὴν ἡδονήν αὐτὴν ἐρωτῶν εἰ οὐκ ἀγαθόν ἐστίν. Ὡσπερ σὺ λέγεις, ἔφη, ἐκάστοτε, ὦ Σώκρατες, σκοπώμεθα αὐτό, καὶ εἰ μὲν πρὸς λόγον δοκῆ εἶναι τὸ σκέμμα καὶ τὸ αὐτὸ φαίνηται ἡδὺ τε καὶ ἀγαθόν, συγχωρησόμεθα· εἰ δὲ μή, τότε ἤδη ἀμφισβητήσομεν. Πότερον οὖν, ἣν δ' ἐγὼ, σὺ βούλει ἡγεμονεύειν τῆς σκέψεως, ἢ ἐγὼ ἡγῶμαι; Δίκαιος, ἔφη, σὺ ἡγείσθαι· σὺ γὰρ καὶ κατάρχεις τοῦ λόγου. Ἄρ' 352 οὖν, ἣν δ' ἐγὼ, τῆδέ πη καταφανὲς ἂν ἡμῖν γένοιτο; ὡσπερ εἰ τις ἀνθρώπου σκοπῶν ἐκ τοῦ εἶδους ἢ πρὸς ὑγίειαν ἢ πρὸς ἄλλο τι τῶν τοῦ σώματος ἔργων, ἰδὼν τὸ πρόσωπον καὶ τὰς χεῖρας ἄκρας εἴποι, ἴθι δὴ μοι ἀποκαλύψας καὶ τὰ στήθη καὶ τὸ μετάρθενον ἐπίδειξον, ἵνα

D. ἀσφαλέστερον — ἀποκρίνασθαι] Sic codd. plurimi atque optimi. V. ἀποκρίνασθαι.

οὐκ ἐστὶ κακά, ἐστὶ δ' ἅ ἐστὶ, καὶ] Vett. editt. οὐκ ἐστὶ κακά· ἐστὶ δὲ ἅ ἐστὶ καὶ τρίτον, sine sensu, quem mutata interpunctione restituit Schleiermacher.

E. Δίκαιος, ἔφη, σὺ ἡγείσθαι] Ven. Σ. Paris. B. C. Flor. a. b. c. o. Ambros. Angel. Barb. Pal. Δίκαιος εἰ, ἔφη, σὺ ἡγ.

sentem iucunditatem sequatur molestia), et rursus tristia, nonne eodem modo quoad tristia, mala sunt? Ad verba καθ' ὅσον ἡδέα ἐστίν Heindorf. addi voluit τὰ ἡδέα, quod alioquin non nisi ἡδέα ἅττα illa, quae mala Protagoras visa erant, intelligi possent. Sed nunc de iucundo universo loqui Socratem et per se patet et proxima verba τὰ ἀναιρά declarant.

D. ἐστὶ δ' ἅ ἐστὶ] H. e. ἐστὶ

δὲ ἡδέα, ἅ ἐστὶν ἀγαθά, καὶ ἀναιρά, ἅ ἐστὶ κακά, cf. p. 334 A.

E. εἰ μὲν πρὸς λόγον —] In his πρὸς λόγον est rationi conveniens, cf. ann. ad p. 343 D; deinde τὸ σκέμμα non est quaestio ipsa, sed res (h. e. sententia illa Socratis) quae in quaestione venit.

σὺ γὰρ — λόγον] tu enim hunc de rebus iucundis suscepisti sermonem; tu huius disputationis auctor es. Ad

ἐπισκέψωμαι σαφέστερον· καὶ ἐγὼ τοιοῦτόν τι ποθῶ πρὸς τὴν σκέψιν· θεασάμενος, ὅτι οὕτως ἔχεις πρὸς τὸ ἀγαθόν καὶ τὸ ἡδύ, ὡς φῆς, δεῖμαι τοιοῦτόν τι εἰπεῖν, ἴθι δὴ μοι, ὦ Πρωταγόρα, καὶ τότε τῆς διανοίας ἀποκάλυψον, B πῶς ἔχεις πρὸς ἐπιστήμην; πότερον καὶ τοῦτό σοι δοκεῖ ὡσπερ τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις, ἢ ἄλλως; δοκεῖ δὲ τοῖς πολλοῖς περὶ ἐπιστήμης τοιοῦτόν τι, οὐκ ἰσχυρόν, οὐδ' ἡγεμονικόν, οὐδ' ἀρχικόν εἶναι· οὐδὲ ὡς περὶ τοιούτου αὐτοῦ ὄντος διανοοῦνται, ἀλλ' ἐνούσης πολλάκις ἀνθρώπῳ ἐπιστήμης, οὐ τὴν ἐπιστήμην αὐτοῦ ἀρχεῖν, ἀλλ' ἄλλο τι, τοτὲ μὲν θυμόν, τοτὲ δὲ ἡδονήν, τοτὲ δὲ λύπην, ἐνίοτε δὲ ἔρωτα, πολλάκις δὲ φόβον, ἀτεχνῶς διανοοῦμενοι περὶ τῆς ἐπιστήμης, ὡσπερ περὶ ἀνδραπόδου, περιελ- C κομένης ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀπάντων. Ἄρ' οὖν καὶ σοὶ τοιοῦτόν τι περὶ αὐτῆς δοκεῖ, ἢ καλόν τε εἶναι ἢ ἐπιστήμη καὶ οἶον ἀρχεῖν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ εἴανπερ γινώσκῃ τις τὰ γαθὰ καὶ τὰ κακά, μὴ ἂν κρατηθῆναι ὑπὸ μηδενός, ὥστε ἄλλ' ἅττα πράττειν ἢ ἂν ἢ ἐπιστήμη κελευῖ, ἀλλ' ἱκα-

P. 352. B. οὐδὲ ὡς περὶ τοιούτου] V. οὐδὲ ὡσπερ τοιούτου, quod emendavit Boeckh. in Min. et Legg. p. 120. consentientibus libris Bodl. Vat. Venet. Σ. Vindob. v. ann. ad p. 337 E.

C. ἢ ἂν ἢ ἐπιστ.] Bodl. Vat. ἢ ἂν ἢ ἐπιστ. Angel. et Vindob. ἢ ἂν ἢ ἐπιστ. alii codd. ἢ (i. e. ἢ) ἂν ἢ ἐπιστ. Editt. Ald. et Bass. ἢ ἂν ἐπιστ. Stephan. dedit ἢ ἂν ἐπιστ. Quod nos scripsimus, e Venet. Vat. r. alius dedit Bekker. Sauppius subtiliter coniecit ἢ ἂν ἢ ἐπιστ. Sed nos hanc crasin, quam eandem iam Stallbaum quibusdam locis veluti Gorg. p. 486 E admisit, minus probamus, quum Platonem crebram vocum concursione non modo non fugisse, sed de industria saepe hiulca oratione usum esse iam Cicero animadverterit (Orat. 44, 151). v. ad p. 352 D ann.

δίκαιος σὺ int. εἰ, de qua ellipsi v. ad Gorg. p. 487 D. Stallb.

P. 352. καὶ ἐγὼ τοιοῦτόν τι ποθῶ — θεασάμενος κ. τ. λ.] Rursus haec: θεασάμενος κτέ., per exegesis addita sunt. v. p. 343 D. ibique annot. — ὅτι οὕτως ἔχεις πρὸς τ., te ita sentire de bono et iucundo. cf. Symp. 174 A: πῶς ἔχεις πρὸς τὸ ἐθέλειν κτέ. Stallb.

B. πότερον καὶ τοῦτό σοι δοκεῖ] H. e. πότερον καὶ περὶ τούτου (περὶ ἐπιστήμης) σοι δοκεῖ. Respicit ad p. 351 C: μὴ καὶ σὺ, ὡσπερ οἱ πολλοί, ἡδέα

ἅττα καλεῖς κ. τ. λ. Constructio eadem est Phaedr. p. 234 C: τί σοι φαίνεται — ὁ λόγος; i. e. περὶ τοῦ λόγου. Menon. p. 82 E. Phileb. p. 22 A, ubi v. annot. Neutrum τοῦτο ad femininum relatum, ut infr. p. 357 C. Theaet. p. 145 D. Phaed. p. 88 A. De Republ. VIII. p. 562 B. al. Stallb.

C. περὶ τῆς ἐπ. — περιελκομένης] Huc referenda sunt verba Aristotelis Eth. Nic. VII. 3: ἐπιστάμενον μὲν οὖν οὐ φασὶν τινες οἰόντες εἶναι (ἀκρατῆ). δεινὸν γὰρ ἐπιστήμης ἐνούσης, ὡς φέτο Σωκράτης, ἄλλο τι κρατεῖν καὶ περιέλειν αὐτὸν ὡσπερ

νῆν εἶναι τὴν φρόνησιν βοηθεῖν τῷ ἀνθρώπῳ; Καὶ δοκεῖ, ἔφη, ὡσπερ σὺ λέγεις, ὦ Σώκρατες, καὶ ἅμα, εἶπερ τῷ
 D ἄλλῳ, αἰσχρόν ἐστι καὶ ἐμοὶ σοφίαν καὶ ἐπιστήμην μὴ
 οὐχὶ πάντων κράτιστον φάναι εἶναι τῶν ἀνθρωπείων
 πραγμάτων. Καλῶς γε, ἔφη ἐγὼ, σὺ λέγων καὶ ἀληθῆ-
 οῖσθα οὖν, ὅτι οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐμοὶ τε καὶ σοὶ
 οὐ πείθονται, ἀλλὰ πολλοὺς φασὶ γιγνώσκοντας τὰ βέλ-
 τιστα οὐκ ἐθέλειν πράττειν, ἐξὸν αὐτοῖς, ἀλλὰ ἄλλα πράτ-
 τειν. καὶ ὅσους δὴ ἐγὼ ἠρόμην, ὅ τι ποτὲ αἰτιόον ἐστι
 E τούτου, ὑπὸ ἡδονῆς φασὶν ἠττωμένους ἢ λύπης ἢ ὧν νῦν
 δὴ ἐγὼ ἔλεγον, ὑπὸ τινος τούτων κρατούμενους ταῦτα
 ποιεῖν τοὺς ποιούντας. Πολλὰ γὰρ οἶμαι, ἔφη, ὦ Σώκρα-
 τες, καὶ ἄλλα οὐκ ὀρθῶς λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι. Ἴδι δὴ
 μετ' ἐμοῦ ἐπιχειρήσον πείθειν τοὺς ἀνθρώπους καὶ διδά-
 σκειν ὅ ἐστιν αὐτοῖς τοῦτο τὸ πάθος, ὅ φασιν ὑπὸ τῶν
 353 ἡδονῶν ἠτᾶσθαι καὶ οὐ πράττειν διὰ ταῦτα τὰ βέλτιστα,
 ἐπεὶ γιγνώσκουσιν γε αὐτά. ἴσως γὰρ ἂν, λεγόντων ἡμῶν,
 ὅτι οὐκ ὀρθῶς λέγετε, ὦ ἄνθρωποι, ἀλλὰ ψεύδεσθε,
 ἔροιντ' ἂν ἡμᾶς. Ὁ Πρωταγόρα τε καὶ Σώκρατες, εἰ μὴ
 ἐστὶ τοῦτο τὸ πάθος ἡδονῆς ἠτᾶσθαι, ἀλλὰ τί ποτ' ἐστὶ,
 καὶ τί ὑμεῖς αὐτὸ φάτε εἶναι; εἶπατον ἡμῖν. Τί δέ, ὦ
 B Σώκρατες, δεῖ ἡμᾶς σκοπεῖσθαι τὴν τῶν πολλῶν δόξαν
 ἀνθρώπων, οἳ ὅ τι ἂν τύχῃσι, τοῦτο λέγουσιν; Οἶμαι, ἦν

ἀνδράποδον; cf. ad] p. 342 C.
 344 C. 358 D.

D. αἰσχρόν ἐστι . . . μὴ οὐχὶ
 . . . φάναι] Post αἰσχρόν ἐστι,
 αἰσχρόν ἐστι, αἰσχύνομαι, quum
 in iis lateat negatio, multo fre-
 quentius μὴ οὐ quam simplex μὴ
 cum infinitivo coniungitur. Et-
 enim αἰσχρόν ἐστι fere idem est
 atque οὐ καλόν ἐστι. v. Stallbaum
 ad Theaet. p. 151 D et Krüger
 Gr. 67. 12, 6.

Καλῶς γε — σὺ λέγων] Fre-
 quens respondendi ratio. v. ad
 Gorg. p. 451 D et Symp. 174 E.
 Addendum vero e superioribus:
 σοφίαν φῆς κράτιστον εἶναι τῶν
 ἀνθρωπείων πραγμάτων. Quod
 καλῶς — καὶ ἀληθῆ coniunctum
 legitur, eodem modo Phaedon.
 p. 79 D. Ion. p. 538 E. Stallb.

E. ὑπὸ ἡδονῆς φασὶν] Hia-
 tum saepius obvium nolui tollere

libris invitis. Euthyphr. p. 10 C:
 φιλεῖται ὑπὸ ἧν φιλεῖται. Legg.
 XI. p. 920 D: ὑπὸ ἀδίκου. Ibid.
 p. 929 A: μὴ ὑπὸ ἐνὸς πατρὸς.
 al. Sic etiam supra p. 349 B: ἐπὶ
 ἐπιπράγματι. Ibid.: ἐπὶ ἐπιεῖναι.
 p. 358 C: ἐπὶ ἂ οἴεται. Stallb.

P. 353. ἐπεὶ γιγνώσκουσιν]
 γε αὐτά] Adduntur haec ex
 persona hominum, qui de hac re
 iudicare dicuntur, eamque ob
 causam ἐπεὶ cum infinitivo con-
 iungitur. v. Phaedon. p. 109 E et
 Krüger Gr. 55. 4, 9.

εἰ μὴ ἐστὶ τοῦτο τὸ πά-
 θος α. τ. λ.] si hoc non
 est voluptati accumbere,
 at quidnam tandem est? De
 ἀλλὰ post εἰ μὴ illato v. Stall-
 baum ad Gorg. p. 470 D.

οἳ ὅ τι ἂν τύχῃσι, —]
 qui quidquid in buccam ve-
 nit, id temere loquuntur.

δ' ἐγώ, εἶναι τι ἡμῖν τοῦτο πρὸς τὸ ἐξευρεῖν περὶ ἀν-
 δρείας, πρὸς τὰλλα μόρια τὰ τῆς ἀρετῆς πῶς ποτ' ἔχει. εἰ
 οὖν σοὶ δοκεῖ ἐμμένειν οἷς ἄρτι ἔδοξεν ἡμῖν, ἐμὲ ἠγγίσα-
 σθαι, ἢ οἶμαι ἂν ἔγωγε κάλλιστα φανερόν γενέσθαι, ἔπου-
 εἰ δὲ μὴ βούλει, εἰ σοὶ φίλον, ἐγὼ χαίρειν. Ἄλλ', ἔφη,
 ὀρθῶς λέγεις καὶ πέραινε, ὡσπερ ἤρξω.

Cap. XXXVI. Πάλιν τοίνυν, ἔφη ἐγὼ, εἰ ἔροιντο
 ἡμᾶς, τί οὖν φάτε τοῦτο εἶναι, ὃ ἡμεῖς ἠτῶ εἶναι τῶν C
 ἡδονῶν ἐλέγομεν; εἰποῦμ' ἂν ἔγωγε πρὸς αὐτοὺς ὡδί.
 Ἀκούετε δὴ πειρασόμεθα γὰρ ὑμῖν ἐγὼ τε καὶ Πρωταγό-
 ρας φράσαι. ἄλλο τι γάρ, ὦ ἄνθρωποι, φάτε ὑμῖν τοῦτο
 γίνεσθαι ἐν τοῖσδε; οἷον πολλάκις ὑπὸ σίτων καὶ ποτῶν
 καὶ ἀφροδισίων κρατούμενοι ἡδέων ὄντων, γιγνώσκοντες,
 ὅτι πονηρὰ ἐστὶν, ὅμως αὐτὰ πράττειν; Φάτεν ἂν. Οὐ-
 κοῦν ἐροῖμεθ' ἂν αὐτοὺς ἐγὼ τε καὶ σὺ πάλιν, Πονηρὰ
 δὲ αὐτὰ πῆ φάτε εἶναι; πότερον ὅτι τὴν ἡδονὴν ταύτην ἐν D
 τῷ παραχορῆμα παρέχει καὶ ἡδύ ἐστὶν ἕκαστου αὐτῶν, ἢ
 ὅτι εἰς τὸν ὕστερον χρόνον νόσους τε ποιεῖ καὶ πενίας καὶ
 ἄλλα τοιαῦτα πολλὰ παρασκευάζει; ἢ κἂν εἰ τι τούτων εἰς
 τὸ ὕστερον μηδὲν παρασκευάζει, χαίρειν δὲ μόνον ποιεῖ,

Cap. XXXVI. P. 353. C. τί οὖν φάτε τ.] Pro τί Bodl. Vat.
 Par. BCE. alii habent ἐτι. Deinde pro ἐν τοῖσδε vide ne scribendum
 sit ἐν τοιοῖσδε.

D. ἢ κἂν εἰ τι τούτων κ. τ. λ.] Stephan. dedit: ἢ κἂν εἰ
 τι τούτων εἰς τὸ ὕστερον μηδὲν παρασκευάζει, χαίρειν δ' ὅμως
 ποιεῖ; τὸ δ' ἀμαρτόντα χαίρειν τοῦ κακοῦ ποιητὴ εἴη ἂν; Editt.
 Ald. et Bass.: ἢ κἂν εἰ τι τούτων εἰς τὸ ὕστερον μηδὲν παρα-
 σκευάζει, χαίρειν δὲ μόνον ποιεῖ, ὅμως δ' ἂν κακὰ ἦ, ὅτι μα-
 ρτόντα χαίρειν ποιεῖ καὶ ὅπη οὖν; Eodemque modo haec verba in co-

Ad τύχῃσι intell. λέγοντες. Crit.
 p. 45 D: ὅ τι ἂν τύχῃσι, τοῦτο
 πράξουσιν. Ibid. p. 44 E: ποιοῦσι
 δὲ τοῦτο, ὅ τι ἂν τύχῃσι. Symp.
 p. 181 B: ἐξεργάζεται ὅ τι ἂν
 τύχῃ. Stallb. Plato ipse ab Athe-
 naeo (p. 217 C), quo nemo magis
 ac turpius hunc philosophum vi-
 tuperavit, nullo iudicio interpo-
 sito scripsisse dicitur ὅτι κεν
 ἐπ' ἀκαιρίμῳ γλῶτταν ἔλθῃ.

Οἶμαι, ἦν δ' ἐγώ, εἶναι
 τι —] H. e. οἶμαι τοῦτο (τὸ σιο-
 πείσθαι τὴν τῶν πολλῶν δόξαν)
 εἶναι τι ἡμῖν πρὸς τὸ ἐξευρεῖν
 περὶ ἀνδρείας, πῶς ποτ' ἔχει
 πρὸς τὰλλα μόρια τὰ τῆς ἀρετῆς.

B. εἰ οὖν σοὶ δοκεῖ —]

Quodsi igitur tibi placet
 in iis stare s. ea tenere,
 quae paullo ante nobis visa
 sunt, videlicet ut ego prae-
 eam etc. Criton. p. 50 A: καὶ
 ἐμμένοντες οἷς ἀμολογήσαμεν δι-
 καίοις οὖσιν; De Rep. I. 345 B.
 Stallb.

Cap. XXXVI. C. ἄλλο τι γάρ
 φάτε —] 'nonne hoc vobis dici-
 tis accidere in his'. οἷον est 'vel-
 uti' et ὅμως αὐτὰ πράττειν pen-
 det ex φάτε.

D. καὶ ἡδύ ἐστὶν] intell. ἐν
 τῷ παραχορῆμα.

ἢ κἂν εἰ τι τούτων — καὶ
 ὀπηοῦν] De Stephani commento
 nihil attinet dicere; in iis autem

ὄμως δ' ἂν κακὰ ἦν, ὅτι παθόντα χαίρειν ποιεῖ καὶ ὀη-
οῦν; ἄρ' οἰόμεθα ἂν αὐτούς, ὃ Πρωταγόρα, ἄλλο τι ἀπο-
κρίνασθαι, ἢ ὅτι οὐ κατὰ τὴν αὐτῆς τῆς ἡδονῆς τῆς παρα-
E χοῖμα ἐργασίαν κακὰ ἐστίν, ἀλλὰ διὰ τὰ ὕστερον γιγνόμενα,
νόσους τε καὶ τᾶλλα; Ἐγὼ μὲν οἶμαι, ἔφη ὁ Πρωταγόρας,
τοὺς πολλοὺς ἂν ταῦτα ἀποκρίνασθαι. Οὐκοῦν νόσους
ποιούντα ἀνίας ποιεῖ, καὶ πενίας ποιούντα ἀνίας ποιεῖ; —
ὁμολογοῖτε ἂν, ὡς ἐγὼμαι. Συνέφη ὁ Πρωταγόρας. Οὐ-
κοῦν φαίνεται, ὃ ἄνθρωποι, ὑμῖν, ὡς φασιν ἐγὼ τε καὶ
Πρωταγόρας, δι' οὐδὲν ἄλλο ταῦτα κακὰ ὄντα ἢ διότι εἰς
354 ἀνίας τε ἀποτελεντᾶ καὶ ἄλλων ἡδονῶν ἀποστερεῖ; —
ὁμολογοῖτε ἂν. Συνεδόκει ἡμῖν ἀμφοῖν. Οὐκοῦν πάλιν
ἂν αὐτοὺς τὸ ἐναντίον εἰ ἐροίμεθα, Ὡ ἄνθρωποι, οἱ λέ-
γοντες αὐτὰ ἀγαθὰ ἀνιαρὰ εἶναι, ἄρα οὐ τὰ τοιαύδε λέγετε,

dicibus leguntur, nisi quod Coisl. Par. E et Barberin. pro παρασκευάζει et ποιεῖ exhibent παρασκευάζει et ποιῆ, et pro κακὰ ἢ omnes praeter Vat. r κακὰ ἦν. Nattmann De Plat. Protag. p. 32 pro ἢ vel ἦν coniecit εἶη, ut iam correctum est in Venet. Σ probante Sauppio. Pro παθόντα C. F. Hermann scripsit παρόντα, quod verbo memorasse satis est, Stallbaum παθόντα mutandum esse in παθόντα vidit, sed locum minus recte sic interpretatus est: 'quia faciunt, ut quis quomodocumque affectus gaudeat; i. e. quia faciunt, ut qui gaudeat, is afficiatur sensibus quibuslibet, etiam turpibus et parum honestis'. παθόντα reposuit Sauppis, sed ὅτι παθόντα scripsit et vim locutionis τί παθόν (Krüger Gr. 56. 8, 3) huc quadrare arbitratur.

quae in codicibus scripta exstant, παθόντα ferri nequit. Astius quidem Ficini interpretationem defendit, qua παθόντα reddidit 'cognoscentem hominem'; sed scientiae hic locus nullus est. Alii ὅτι παθόντα interpretati sunt 'cur tandem', de qua significatione huius formulae v. Hermann ad Aristoph. Nub. p. XLVI sqq. Quid inde ad loci intelligentiam lucremur, non perspicio. Mihi παθόντα verissimum videtur estque accusativus singularis, qui numerus in sententia generali nihil habet offensionis, et oratio supplenda est pronomine αὐτὰ i. e. τὰ ἡδέα, de quibus agitur. Praeterea ad παθόντα intelligi potest τινά, de quo genere loquendi Stallbaum dixit ad Criton. p. 43 B. Phaedon. p. 59 A. 61 E. 63 D. Partic. ἂν post αὐν εἰ, de quo v. p. 328 B, repetita est, ut Gorg. 514 D, et

δέ, ut saepe, apodosi additum. v. supra p. 313 A et p. 325 C. Locum igitur in Latinum sic verteris: 'an iucunda, etiamsi nihil tale in posterum afferunt sed gaudere tantum faciunt, tamen mala sunt, quod ita (i. e. iucunde) affectum faciunt gaudere quacunque ratione'. Ultimis igitur verbis aliquanto accuratius eadem sententia exprimitur, quae inest in praecedentibus χαίρειν δὲ μόνον ποιεῖ. Et Socrates, quum iucundum ac bonum idem esse vellet, vere iucundum perpetua ac plena iucunditate hominem perfundere recte potuit statuere.

ὅτι οὐ κατὰ τ. — κακὰ ἐστίν] eanon propter ipsam, quae in praesenti percipitur, voluptatem mala esse.

P. 354. Ὡ ἄνθρωποι, οἱ λέγοντες ὅνα esse acerba. P. 337 C: ὡ ἄνδρες οἱ παρόντες.

οἶον τὰ τε γυμνάσια καὶ τὰς στρατείας καὶ τὰς ὑπὸ τῶν
ιατρῶν θεραπείας τὰς διὰ καύσεαυ τε καὶ τομῶν καὶ φαρ-
μακείων καὶ λιμοκτομιῶν γιγνομένας, ὅτι ταῦτα ἀγαθὰ
μὲν ἐστίν, ἀνιαρὰ δὲ; — φαίεν ἂν. Συνεδόκει. Πότερον
οὔν κατὰ τόδε ἀγαθὰ αὐτὰ καλεῖτε, ὅτι ἐν τῷ παραχοῖμα B
ὀδύνας τὰς ἐσχάτας παρέχει καὶ ἀλγηδόνας, ἢ ὅτι εἰς τὸν
ὑστερον χρόνον ὑγίαια τε ἀπ' αὐτῶν γίνονται καὶ εὐε-
ξία τῶν σωματίων καὶ τῶν πόλεων σωτηρία καὶ ἄλλων
ἀρχαὶ καὶ πλοῦτοι; — φαίεν ἂν, ὡς ἐγὼμαι. Συνεδόκει.
Ταῦτα δὲ ἀγαθὰ ἐστὶ δι' ἄλλο τι ἢ ὅτι εἰς ἡδονὰς ἀπο-
τελεντᾶ καὶ λυπῶν ἀπαλλαγὰς τε καὶ ἀποτροπὰς; ἢ ἔχετε
τι ἄλλο τέλος λέγειν, εἰς ὃ ἀποβλέψαντες αὐτὰ ἀγαθὰ κα- C
λεῖτε, ἀλλ' ἢ ἡδονὰς τε καὶ λύπας; — οὐκ ἂν φαίεν, ὡς
ἐγὼμαι. Οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ, ἔφη ὁ Πρωταγόρας. Οὐκοῦν τὴν
μὲν ἡδονὴν διώκετε ὡς ἀγαθὸν ὄν, τὴν δὲ λύπην φεύγετε
ὡς κακόν; Συνεδόκει. Τοῦτ' ἄρα ἡγείσθ' εἶναι κακόν,

P. 354. τὰς διὰ καύσεαυ τε καὶ τομῶν] V. τὰς διὰ τῶν κ. Sed τῶν om. codd. fere omnes.

B. ὑγίαια τε ἀπ' αὐτῶν] V. ὑγίαια τε, contra usum Atticorum. v. Porson. ad Eurip. Orest. v. 229. Mox τῶν πόλεων σωτηρία codd. plurimi atque optimi pro τ. π. σωτηρία. Dein Flor. b καὶ τῶν ἄλλων ἀρχαί. Heindorfius aut ἄλλων deleri aut ἄλλαι scribi voluit.

C. ἀλλ' ἢ ἡδονὰς τε] ἢ accessit de Stephani coniectura. φεύγετε ὡς κακόν; Συνεδ.] Post κακόν Cornarius iudicabat inserendum esse φαίεν ἂν, ut in superioribus factum. Et expressit illud Ficinus etiam hoc loco. Sed quum ille interdum liberius in Platone interpretando versatus sit, neque ulla necessitas cogat ad faciendam mutationem, in tanta librorum consensione vulgatam lectionem servandam censemus.

τὰς ὑπὸ τῶν ἰατρῶν θε-
ραπείας] Xenoph. Cyrop. III,
3, 2: ἡδεσθαι τῇ ὑπὸ πάντων
τιμῇ. Plat. Politic. p. 291 D:
τὴν ὑπὸ τῶν ὀλίγων δυναστείας.
Xenoph. Hier. X, 3: ὁ ἀπὸ τῶν
δορυφόρων φόβος. — λιμοκτο-
μία est quod nos dicimus die
Hungerkur. v. Foesius in
Oecon. Hippocr. p. 386. Stallb.

B. καὶ ἄλλων ἀρχαί] Male coniecit Heindorfius καὶ ἄλλαι ἀρχαί. Recte enim Astius: ἄλλων ἀρχαί non sunt imperia in alios sed in alias, int. civitates; sensus igitur hic est: et quod hoc quoque efficiunt, ut civitates non solum ipsae salvae sint, sed in alias quoque imperium habeant.

Satis trita est vocis ἀρχή con-
iunctio cum casu secundo, ut Gorg.
p. 514 A: χορήματα πολλὰ λαμβά-
νειν ἢ ἀρχὴν τιῶν ἢ ἄλλην δύ-
ναμιν ἡντιοῦν.

C. ἀλλ' ἢ ἡδονὰς τε καὶ λ.]
V. ad Apol. Socr. p. 34 C. ad
Phaedon, p. 81 B.

ὡς ἀγαθὸν ὄν;] Partici-
pium ὄν praedicato accommoda-
tum est. Debat enim proprie
esse οὐσαν. De Republ. I. p. 354
C: τὸ δίκαιον μὴ οἶδα — εἴτε
ἀρετὴ τις οὐσα τυγχάνει. Gorg.
p. 463 E: εἰ δὲ (ἢ ἡγοριμῆ) μὴ
τυγχάνει ὄν τοῦτο, ubi v. annot.
Infra p. 359 D: ἐπειδὴ τὸ ἦτο
εἶναι ἐαυτοῦ εὐρέθη ἀμειβία

τὴν λύπην, καὶ ἀγαθὸν τὴν ἡδονήν, ἐπεὶ καὶ αὐτὸ τὸ χαίρειν τότε λέγετε κακὸν εἶναι, ὅταν μειζύουον ἡδονῶν ἀποστιγῆ ἢ ὅσας αὐτὸ ἔχει, ἢ λύπας μείζους παρασκευάζῃ
 D τῶν ἐν αὐτῷ ἡδονῶν· ἐπεὶ εἰ κατ' ἄλλο τι αὐτὸ τὸ χαίρειν κακὸν καλεῖτε καὶ εἰς ἄλλο τι τέλος ἀποβλέψαντες, ἔχετε ἂν καὶ ἡμῖν εἰπεῖν. ἀλλ' οὐχ ἔξετε. Οὐδ' ἐμοὶ δοκοῦσιν, ἔφη ὁ Πρωταγόρας. Ἄλλο τι οὖν πάλιν καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ λυπεῖσθαι ὁ αὐτὸς τρόπος; τότε καλεῖτε αὐτὸ τὸ λυπεῖσθαι ἀγαθόν, ὅταν ἢ μείζους λύπας τῶν ἐν αὐτῷ οὐσῶν ἀπαλλάττη ἢ μείζους ἡδονὰς τῶν λυπῶν παρασκευάζῃ; ἐπεὶ εἰ πρὸς ἄλλο τι τέλος ἀποβλέπετε, ὅταν καλῆτε αὐτὸ τὸ λυπεῖσθαι ἀγαθόν, ἢ πρὸς ὃ ἐγὼ λέγω,
 E ἔχετε ἡμῖν εἰπεῖν. ἀλλ' οὐχ ἔξετε. Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις, ὁ Πρωταγόρας. Πάλιν τοίνυν, ἔφη ἐγὼ, εἰ με ἀνέροισθε, ἢ ἀνθρώποι, τίνας οὖν δῆποτε ἔνεκα πολλὰ περὶ τούτου λέγεις καὶ πολλαχῆ; συγγινώσκετέ μοι, φαίην ἂν ἔργα. πρῶτον μὲν γὰρ οὐ δῆδιον ἀποδείξει, τί ἔστι ποτὲ τοῦτο, ὃ ὑμεῖς καλεῖτε τῶν ἡδονῶν ἥττω εἶναι· ἔπειτα ἐν τούτῳ εἰδὶ πᾶσαι αἱ ἀποδείξεις. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν ἀναθέσθαι
 355 ἔξεστιν, εἰ πῃ ἔχετε ἄλλο τι φάναι εἶναι τὸ ἀγαθὸν ἢ τὴν ἡδονήν, ἢ τὸ κακὸν ἄλλο τι ἢ τὴν ἀνίαν, ἢ ἀρκεῖ ὑμῖν τὸ ἡδέως καταβιῶναι τὸν βίον ἄνευ λυπῶν; εἰ δὲ ἀρκεῖ, καὶ μὴ ἔχετε μηδὲν ἄλλο φάναι εἶναι ἀγαθὸν ἢ κα-

τὸτε λέγετε κακὸν εἶναι] V. λέγεται. Illud exhibuerunt Vindob. Coisl. Venet. ΞΣ. Vat. v.

D. οὐδ' ἐμοὶ δοκοῦσιν] Sic Coisl. Venet. ΞΣ. pro vulg. οὐδέ μοι δ. Deinde pro ἔχετε ἡμῖν εἰπεῖν Hirschig scripsit ἔχοιτ' ἂν ἡμῖν εἰπεῖν, quod non debuit probare Deuschle.

P. 355. ἢ τὸ κακὸν ἄλλο τι ἢ τὴν ἀν.] Codices fere omnes: ἢ τὸ κακὸν ἢ ἄλλο τι, ἢ τ. ἀν. manifesto errore.

οὔσα. Men. p. 79 E: τίνας ὄντος ἀρετῆς λέγεις ἢ λέγεις; al. Stallb.

D. ἐπεὶ εἰ — κακὸν καλεῖτε —, ἔχετε ἂν] V. ad p. 336 C.

Ἄλλο τι οὖν πόλιν — τρόπος] Nonne igitur eadem ratio est etiam eius, quod dolere vocamus?

E. εἰ με ἀνέροισθε —] Expectabas εἰ με ἀνέροιστο ὁ ἀνθρώποι, v. p. 353 A. C, sed lepide Socrates adversarios, quos

modo finxerat, nunc simulat adesse.

ἐν τούτῳ εἰδὶ πᾶσαι —] in hac re omnis posita est vis nostrorum argumentorum, s. in hac re totius disputationis nostrae cardo versatur. — ἀναθέσθαι ἔξεστιν, etiam nunc sententiam vestram licet retractare. v. ad Phaedon. p. 87 A. Stallb.

P. 355. A. καὶ μὴ ἔχετε μη-

κόν, ὃ μὴ εἰς ταῦτα τελευτᾷ, τὸ μετὰ τοῦτο ἀκούετε. φημί γὰρ ὑμῖν τούτου οὕτως ἔχοντος γελοῖον τὸν λόγον γίνεσθαι, ὅταν λέγητε, ὅτι πολλάκις γινώσκων τὰ κακὰ ἄνθρωπος ὅτι κακὰ ἔστιν, ὅμως πράττει αὐτά, ἔξδον μὴ πράττειν, ὑπὸ τῶν ἡδονῶν ἀγόμενος καὶ ἐκπληττόμενος·
 B καὶ αὐθις αὖ λέγετε, ὅτι γινώσκων ὁ ἄνθρωπος τὰ γὰρὰ πράττειν οὐκ ἐθέλει διὰ τὰς παραχρημὰ ἡδονὰς, ὑπὸ τούτων ἥττώμενος.

Cap. XXXVII. Ὡς δὲ ταῦτα γελοῖα ἔστι, κατάδηλον ἔσται, εἰ μὴ πολλοῖς ὀνόμασι χρώμεθα ἄρα, ἢ δει τε καὶ ἀνιαρῶ καὶ ἀγαθῶ καὶ κακῶ, ἀλλ' ἐπειδὴ δύο ἐφάνη ταῦτα, δνοῖν καὶ ὀνόμασι προσαγορεύωμεν αὐτά, πρῶτον μὲν ἀγαθῶ καὶ κακῶ, ἔπειτ' αὐθις ἢ δει τε καὶ ἀνιαρῶ. θέμενοι δὲ οὕτω λέγωμεν, ὅτι γινώσκων ὁ ἄνθρωπος τὰ
 C κακὰ ὅτι κακὰ ἔστιν, ὅμως αὐτὰ ποιεῖ. εἰ μὴ οὖν τις ἡμᾶς ἐρηται διὰ τί, ἥττώμενος φήσομεν. Ὑπὸ τοῦ; ἐκείνος ἐρησεται ἡμᾶς· ἡμῖν δὲ ὑπὸ μὲν ἡδονῆς οὐκέτι ἔξεστιν εἰπεῖν· ἄλλο γὰρ ὄνομα μετείληφεν ἀντὶ τῆς ἡδονῆς τὸ

γινώσκων τὰ κακὰ ἄνθρωπος] Bekkerus sine librorum suffragio scripsit ὁ ἄνθρωπος et Sauppium ἄνθρωπος, propterea, ut videtur, quod in proximis articulus nomini praemittitur. Sed est hoc nomen in numero eorum, quae, quando non de certo quodam atque uno, sed de genere in universum dicuntur, articulo carere recte possunt. v. ad Criton. p. 51 A. Ita p. 321 D: σοφίαν ἄνθρωπος ταύτη ἔσχε, ubi quominus ἄνθρωπος scribas, prohibent proxima sect. E: τὴν τῆς Ἀθηναῖς δίδωσιν ἀνθρώπων, ubi nemo τῶ intruserit, quam p. 322 A legimus: ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος θείας μετέσχε μοίρας. Ibid. p. 322 C: δολὴ δίκην καὶ αἰδῶ ἀνθρώποις, ubi paullo post δίκην δὴ καὶ αἰδῶ οὕτω θῶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις. P. 355 E: λέγωμεν, ὅτι ἄνθρωπος πράττει. P. 356 E, ubi v. annot. De Rep. X. p. 603 C. 619 B. Apol. p. 39 C. Symp. p. 206 A. Politic. p. 271 E. al.

B. καὶ αὐθις αὖ λέγετε] Heindorfius correxit λέγητε, quod Bekkerus invitatis libris recepit. v. annot.

Cap. XXXVII. ὀνόμασι προσαγορεύωμεν αὐτά] Per multi codd. cum Ald. et Bass. προσαγορεύωμεν, et mox λέγομεν. Veram lectionem iam Stephanus restituit.

δὲν ἄλλο] Demosth. De Cor. p. 319: οὐκ ἀδίκηματος οὐδενὸς λαβεῖν τιμωρίαν. Xenoph. Anab. II, 3, 10: εἰ μὴ ἄλλο μηδὲν ἔχοιμι. Stallb.

B. καὶ αὐθις αὖ λέγετε —] Adduntur haec superioribus per anacoluthon, quod, ut bene monet Stallbaum, excusationem habet ab oratione concitatior.

Alioquin scribi debebat λέγητε, quod placuit Heindorfio, et unice probatur Astio.

Cap. XXXVII. εἰ μὴ — χρώμεθα ἄρα] Observes ἄρα ita postpositum, cuius exempla congressit Heindorf. ad h. l. et ad Gorg. p. 519 B.

C. ἥττώμενος φήσομεν] H. e. ὅτι ἥττάται.

ἀγαθόν. ἐκείνω δὴ ἀποκρινόμεθα καὶ λέγωμεν, ὅτι ἠττώμενος — Ὑπὸ τίνος; φήσκει. τοῦ ἀγαθοῦ, φήσομεν καὶ Δία. ἀν οὖν τύχη ὁ ἐρόμενος ἡμᾶς ὑβριστῆς ὢν, γελάσεται καὶ ἐρεῖ. Ἡ γελοῖον λέγετε πρᾶγμα, εἰ πράττει τις κακά γινώσκων, ὅτι κακά ἐστίν, οὐ δέον αὐτὸν πράττειν, ἠττώμενος ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν. ἄρα, φήσκει, οὐκ ἀξίων ὄντων νικᾶν ἐν ὑμῖν τῶν ἀγαθῶν τὰ κακά, ἢ ἀξίων; φήσομεν δὴλον ὅτι ἀποκρινόμενοι, ὅτι οὐκ ἀξίων ὄντων οὐ γὰρ ἀν ἐξημέρανεν ὄν φάμεν ἠττώ εἶναι τῶν ἡδονῶν. Κατὰ τί δέ, φήσκει ἴσως, ἀνάξια ἐστὶ τὰ γὰρ τῶν κακῶν, ἢ τὰ κακά τῶν ἀγαθῶν; ἢ κατ' ἄλλο τι ἢ ὅταν τὰ μὲν E μείζω, τὰ δὲ σμικρότερα ἢ; ἢ πλείω, τὰ δὲ ἐλάττω ἢ; — οὐχ ἔξομεν εἰπεῖν ἄλλο ἢ τοῦτο. Δῆλον ἄρα, φήσκει, ὅτι τὸ ἠττώσθαι τοῦτο λέγετε, ἀντὶ ἐλαττόνων ἀγαθῶν μείζω κακὰ λαμβάνειν. — Ταῦτα μὲν οὖν οὕτω. μεταλάβωμεν δὴ τὰ ὀνόματα πάλιν τὸ ἡδύ τε καὶ ἀνιαρόν ἐπὶ τοῖς αὐ-

C. ἐκείνω δὴ ἀποκρινόμεθα —] Heindorfius, cui displicebat praecedentium verborum repetitio, scriptum maluit: ἐκείνω δὴ ἀποκρινόμεθα καὶ λέγωμεν, ὑπὸ τοῦ ἀγαθοῦ. An οὖν τύχη —. Nihil mutandum. v. annot.

Ὑπὸ τίνος; φήσκει] φήσκει praebet unus Ven. Σ. corr. Reliqui libri φησί.

D. οὐ δέον αὐτὸν πράττειν] αὐτὸν habent Bodd. Vat. Coisl. Par. BCE. Vulg. ἀντὶ probant Bekker et Stallbaum.

τὰ δὲ ἐλάττω ἢ; — οὐχ ἔξομεν] Vett. editt. τὰ δὲ ἐλάττω; ἢ οὐχ ἔξομεν. Vitium sustulit Schleiermacher, cuius rationem Stallbaumio teste aliquot codd. confirmant.

E. τὸ ἠττώσθαι τοῦτο λέγετε] V. λέγεται, quod recte mutavit Bekkerus ex Coisl. qui ex corr. sic scriptum exhibet.

καὶ λέγωμεν, ὅτι ἠττώμενος] Solum ἠττώμενος iterum ponit propterea, quod perspicue vult docere parum recte responsum iri ἠττώμενος ὑφ' ἡδονῆς. Mox ante τοῦ ἀγαθοῦ e superioribus repetendum ὑπό. Omissionem hanc nihil habere insolentiae docebunt quae annotavimus ad Gorg. p. 449 E. Stallb.

D. οὐ δέον αὐτὸν πράττειν] quum mala facere eum non oporteat. — Huc deinde referuntur verba οὐ γὰρ ἀν ἐξημέρανεν. οὐκ ἀξίων ὄντων —] ἐν ὑμῖν est 'si penes vos iudicium est'. Sauppins laudavit p. 337 B: ἐν ἡμῖν — εὐδοκιοῦτε et Gorg. p. 464 D: εἰ θεοὶ ἐν παισὶ διαγωνίζεσθαι ὀφιοποιόν τε καὶ λα-

τῶν; haec igitur Socrates dicit: suntne, inquiet, vestro iudicio bona indigna an digna, quibus mala superentur.

ἀνάξια ἐστὶ τὰ γὰρ τῶν κακῶν] H. e. bona malis pretio et dignitate cedunt, nec bona prae malis sunt eligenda. — ὅταν τὰ μὲν μείζω, τὰ δὲ σμικρ. quando maiora sunt τὰ κακά, minora τὰ ἀγαθά, tum τὰ γὰρ τῶν ἀνάξια τῶν κακῶν. Mox pro ἢ πλείω plene dicendum erat ἢ τὰ μὲν πλείω, de qua ellipsi v. ann. ad p. 330 A.

E. μεταλάβωμεν δὴ τὰ ὀνόματα —] Permutemus iam nomina vicissimque dicamus *ivcundum* et *acerbum* de iisdem rebus. *Μεταλαμ-*

τοῖς τούτοις, καὶ λέγωμεν, ὅτι ἀνθρώπος πράττει — τότε μὲν ἐλέγομεν τὰ κακά, νῦν δὲ λέγωμεν τὰ ἀνιαρὰ γινώσκων, ὅτι ἀνιαρὰ ἐστίν, ἠττώμενος ὑπὸ τῶν ἡδέων, δῆλον 356 ὅτι ἀναξίων ὄντων νικᾶν. καὶ τίς ἄλλη ἀνάξια ἡδονῆ πρὸς λύπην ἐστὶν ἀλλ' ἢ ὑπερβολὴ ἀλλήλων καὶ ἔλλειψις; ταῦτα δ' ἐστὶ μείζω τε καὶ σμικρότερα γινόμενα ἀλλήλων καὶ πλείω καὶ ἐλάττω καὶ μᾶλλον καὶ ἥττον. εἰ γὰρ τις λέγοι, ὅτι Ἄλλὰ πολὺ διαφέρει, ὡς Σώκρατες, τὸ παραχρημα ἡδὺ τοῦ εἰς τὸν ὕστερον χρόνον καὶ ἡδέος καὶ λυπηροῦ, μῶν ἄλλω τῷ φαινην ἀν ἐγωγε, ἢ ἡδονῆ καὶ λύπῃ; οὐ γὰρ ἐσθ' ὅτῳ ἄλλω. ἀλλ' ὥσπερ ἀγαθὸς ἰστάναι ἀν- B

P. 356. τίς ἄλλη ἀνάξια] Sic libri omnes. Schleiermacher. pro ἀνάξια scribi voluit ἀπαξία. Sed quum intellexisset istud ἀπαξία Stoicorum scholam decere, non Platonicam, postea mutata sententia ἀξία scribendum iudicavit, idque et Stallbaumio et ceteris editoribus omnibus praeter Heindorfium et Astium probatum est. Ante Bekkerum legebatur τίς ἄλλη ἀνάξια ἡδονῆ, sed ἡδονῆ scribendum esse coniectura perspexerat Heindorf. et reperit Bekker. in aliquot codd.

βάνειν τὰ ὀνόματα ἐπὶ τούτοις dictum ut ἐπὶ τινὶ τι εἰπεῖν, nomen in aliqua re adhibere, de qua dictione vid. Heindorf. ad Sophist. p. 237 D. Mox dici poterat: καὶ ὥσπερ τότε ἐλέγομεν, ὅτι ἀνθρώπος πράττει τὰ κακά, οὕτω νῦν λέγωμεν, ὅτι πράττει τὰ ἀνιαρὰ. Sed quum abrupto sermonis filo interposuerit haec: τότε μὲν ἐλέγομεν τὰ κακά, ratione eorum habita, quae per parenthesin interiecta sunt, deinde repetito verbo primario pergit νῦν δὲ λέγωμεν. Stallb.

P. 356. τίς ἄλλη ἀνάξια ἡδονῆ] Cicero ap. Priscian. V. 12, 64 et VI. 7, 35 hunc locum sic interpretatur: Quae igitur potest esse indignitas voluptatis ad molestiam, nisi in magnitudine aut longitudine alterius utrius posita? Similis interpretatio Ficini est: Quae alia inest ad dolorem indignitas voluptati, quam etc. Hoc igitur manifestum est, Ciceronem in codicibus suis legisse ἀνάξια eamque vocem pro substantivo habuisse, neque veri est simile, illius scientiam id prorsus fugisse, num ἢ ἀνάξια per graecae linguae leges recte dici

potuerit. Itaque et Ciceronis auctoritate moti et propter sententiarum seriem omnium codicum lectionem servandam diximus. Recte enim Astio praegressa illa οὐκ ἀξίων ὄντων, tum κατὰ τὴν ἀνάξια τὰ γὰρ τῶν κακῶν, denique proxime praecedentia ἀναξίων ὄντων νικᾶν non ἀξία, sed ἀνάξια postulare videbantur, quam vocem Plato, si non exstitit, novasse putandus est. ut non paucas fecit, quae vulgari usu non receptae sunt.

ταῦτα δ' ἐστὶ —] ταῦτα i. e. ὑπερβάλλοντα καὶ ἐλλείποντα. ἐστὶ int. τὰ ἡδέα τε καὶ ἀνιαρὰ. Adverbia μᾶλλον καὶ ἥττον significant in höhern und niedern Grade: eademque ratione crebro cum adiectivis copulantur, v. Hipp. I. p. 299 D. Phaedon. p. 93 B. Phileb. p. 41 C.

τὸ παραχρημα ἡδὺ τοῦ —] Heusdius Spec. Crit. p. 77 post ἡδὺ addi vult καὶ λυπηρόν, quo sententia plena efficiatur, sed facile id cogitatione suppleri potest, v. ann. ad p. 331 E.

B. ὥσπερ ἀγαθὸς ἰστάναι —] sed sicuti homo ponderandi peritus, iis quae iu-

θρωπος, συνθεῖς τὰ ἡδέα καὶ συνθεῖς τὰ λυπηρά, καὶ τὸ ἐγγὺς καὶ τὸ πόρρω στήσας ἐν τῷ ζυγῷ, εἰπέ, πότερα πλείω ἐστίν. ἔαν μὲν γὰρ ἡδέα πρὸς ἡδέα ἰσότης, τὰ μεῖζω αἰεὶ καὶ πλείω ληπτέα· ἔαν δὲ λυπηρά πρὸς λυπηρά, τὰ ἐλάττω καὶ σμικρότερα. ἔαν δὲ ἡδέα πρὸς λυπηρά, ἔαν μὲν τὰ ἀνιαρὰ ὑπερβάλληται ὑπὸ τῶν ἡδέων, ἔαν τε τὰ ἐγγὺς ὑπὸ τῶν πόρρω, ἔαν τε τὰ πόρρω ὑπὸ τῶν ἐγγὺς, C ταύτην τὴν πράξιν πρακτέον, ἐν ἧ ἂν ταυτ' ἐνῆ· ἔαν δὲ τὰ ἡδέα ὑπὸ τῶν ἀνιαρῶν, οὐ πρακτέα. μή πη ἄλλη ἔχει, φαίην ἂν, ταῦτα, ὧ ἄνθρωποι; οἷδ', ὅτι οὐκ ἂν ἔχοιεν ἄλλως λέγειν. Συνεδόκει καὶ ἐκείνω. Ὅτε δὴ τοῦτο οὕτως ἔχει, τότε μοι ἀποκρίνασθε, φήσω. φαίνεται ὑμῖν τῇ ὄψει τὰ αὐτὰ μεγέθη ἐγγύθεν μὲν μεῖζω, πόρρωθεν δὲ ἐλάττω ἢ οὐ; Φήσουσι. Καὶ τὰ παχέα καὶ τὰ πολλὰ ὡσαύτως; καὶ αἱ φωναὶ αἱ ἴσαι ἐγγύθεν μὲν μεῖζους, πόρρωθεν δὲ σμικρότερα; Φαίεν ἂν. Eὶ οὖν ἐν τούτῳ ἡμῖν ἦν τὸ εὖ πράττειν, ἐν τῷ τὰ μὲν μεγάλα μήκη καὶ πράτ-

B. εἰπέ, πότερα πλ.] Vulgatum εἶπε emendavit Schleiermacher, cuius rationem confirmat cod. Coisl., in quo ex corr. εἰπέ scriptum. Mox vet. editt. ἰσότης pro ἰσότης.

C. μή πη ἄλλη ἔχει, φαίην ἂν, τ. Accessit ἂν e Bodl. Vat. Vind. Coisl. Mox pro Ὅτε δὴ Flor. o. et Vat. e. habent ὅτι δὴ.

αἱ φωναὶ αἱ ἴσαι.] Alterum αἱ de Heindorfi sententia additum. Libri illo carent.

cunda sunt compositis, itemque illis, quae molestae, tum propinquo tum longinquo per libram examinato, nobis dicas, utra plurae sint.

ἔαν δὲ ἡδέα πρὸς λυπηρά, ἔαν μὲν κ. τ. λ.] si vero iucunda cum molestis, quando iniucunda a iucundis superantur, sive propinqua a remotis, sive remota a propinquis, hoc ipsum faciendum est, in quo id insit, videl. plus iucunditatis. Stallb.

C. Ὅτε δὴ τοῦτο —] Quoniam igitur hoc ita habet. Nam ὅτε, ut Lat. quando, causam indicat, ut Soph. p. 254 B. v. ad Phaedon. p. 84 E. Deinde μεγέθη, prorsus ut nostrum Groessen, intelligitur de rebus aliquem magnitudinis modum ha-

bentibus. Phileb. p. 41 E: ἐν μὲν ὄψει τὸ πόρρωθεν καὶ ἐγγύθεν ὄραν τὰ μεγέθη τὴν ἀληθειαν ἀφανίζει. Stallb.

D. Eὶ οὖν ἐν τούτῳ ἡμῖν ἦν —] Quodsi igitur in eoposita nobis esset vitae felicitas, ut magnas mensuras faceremus et eligeremus, parvas autem fugeremus etc. Mox p. 356 E: εἰ ἐν τῇ τοῦ περιττοῦ — αἰρέσει ἡμῖν ἦν ἡ σωτηρία τοῦ βίου. P. 357 A: ἐπειδὴ — ἐν ὁρθῇ τῇ αἰρέσει ἐφάνη ἡμῖν ἡ σωτηρία τοῦ βίου οὐσα. v. p. 310 D. Praepositionem in hac appositione iteratam mox legimus p. 358 B: αἱ ἐπὶ τούτου πράξεις ἀπασαι, ἐπὶ τῷ ἀλόπως ζῆν. v. Krüger Gr. 57. 10, 4. Vox μήκη, quae sine ullo sententiae detrimento omitti potuit, addita est ut initio huius argumenti me-

τειν καὶ λαμβάνειν, τὰ δὲ σμικρὰ καὶ φεύγειν καὶ μὴ πράττειν, τίς ἂν ἡμῖν σωτηρία ἐφάνη τοῦ βίου; ἄρα ἡ μετροητική τέχνη, ἢ ἡ τοῦ φαινομένου δύναμις; ἢ αὕτη μὲν ἡμᾶς ἐπλάνα καὶ ἐποίησε ἄνω τε καὶ κάτω πολλάκις μεταλαμβάνειν ταῦτα καὶ μεταμέλειν καὶ ἐν ταῖς πράξεσι καὶ ἐν ταῖς αἰρέσεσι τῶν μεγάλων τε καὶ σμικρῶν, ἢ δὲ μετροητικῆ ἄκρον μὲν ἂν ἐποίησε τοῦτο τὸ φάντασμα, δη- E λώσασα δὲ τὸ ἀληθὲς ἡσυχίαν ἂν ἐποίησεν ἔχειν τὴν ψυχὴν μένουσαν ἐπὶ τῷ ἀληθεῖ καὶ ἔσωσεν ἂν τὸν βίον; — ἄρ' ἂν ὁμολογοῖεν οἱ ἄνθρωποι πρὸς ταῦτα ἡμᾶς τὴν μετροητικὴν σάξιν ἂν τέχνην, ἢ ἄλλην; Τὴν μετροητικὴν, ὡμολόγει. Τί δ', εἰ ἐν τῇ τοῦ περιττοῦ καὶ ἀρτίου αἰρέσει ἡμῖν ἦν ἡ σωτηρία τοῦ βίου, ὅποτε τὸ πλεον ὁρθῶς ἔδει ἐλέσθαι καὶ ὅποτε τὸ ἐλαττον, ἢ αὐτὸ πρὸς ἑαυτὸ ἢ τὸ ἕτερον πρὸς τὸ ἕτερον, εἴτ' ἐγγὺς εἴτε πόρρω εἴη, τί ἂν ἔσωσεν ἡμῖν τὸν βίον; ἄρ' ἂν οὐκ ἐπιστήμη; καὶ ἄρ' 357 ἂν οὐ μετροητικὴ τις, ἐπειδήπερ ὑπερβολῆς τε καὶ ἐνδείας ἐστὶν ἡ τέχνη; ἐπειδὴ δὲ περιττοῦ τε καὶ ἀρτίου, ἄρα ἄλλη τις ἢ ἀριθμητική; — ὁμολογοῖεν ἂν ἡμῖν οἱ ἄνθρωποι ἢ οὐ; Ἐδόκουν ἂν καὶ τῷ Πρωταγόρᾳ ὁμολογεῖν. Εἶεν,

D. ἢ αὕτη μὲν ἡμᾶς ἐπὶ.] Venet. Σ. a. m. rec. ἢ αὕτη μὲν ἂν ἡμ. v. annot.

E. ὁμολογοῖεν οἱ ἄνθρωποι πρὸς τ.] Articulum οἱ habent Venet. Σ. et Coisl. ex corr. et Vat. r. et recepit Bekkerus; Sauppius rursus scripsit ἄνθρωποι, Stallbaum vulgatam lectionem ὁμολογοῖεν ἄνθρωποι servavit. Mox post Τὴν μετροητικὴν vulgo deest inter-punctio. Veram rationem iam iniiit Stephanus, qui mente repetendum vidit: ὁμολογεῖν ἂν ἀνθρώπους σάξιν ἡμᾶς.

γέθη ad verba φαίνεται ὑμῖν τῇ ὄψει τὰ αὐτὰ . . ἐγγύθεν μὲν μεῖζω κτέ.

ἐπλάνα καὶ ἐποίησε] Ad haec ἂν e superioribus τίς ἂν ἡμῖν σωτηρία ἐφάνη intelligendum est, cf. Demosth. 31, 9: εἰ αὐτῶ τις ἔδοκεν, ὁμόσαντι ταυτ' ἀληθῆ λέγειν, . . τί ἐποίησεν ἂν; ἢ δὴ-λον ὅτι ὡμοσεν. Krüger Gr. 69. 7, 4. Formula ἄνω καὶ κάτω Stallbaumio interprete indicat consilii inopiam et animi dubitationem, ut saepe. Nam sententia haec est: a n ista quidem (speciei vis) in fraudem nos induceret efficeretque, ut ea-

dem saepius permutaremus, modo hoc, modo illud eligentes.

ἄκρον μὲν ἂν ἐποίησε] H. e. efficeret, ut ne visum istud in errorem nos induceret. Nam ἄκρον est proprie, quod vi et auctoritate sua privatum est. Stallb.

E. μένουσαν ἐπὶ τῷ ἀληθεῖ] in vero perseverantem; id, quod verum est, firmiter tenentem neque temere fluctuantem.

P. 357. Ἐδόκουν ἂν — ὁμολογεῖν] Refer ἂν ad infinitivum ὁμολογεῖν.

ᾧ ἄνθρωποι. ἐπειδὴ δὲ ἡδονῆς τε καὶ λύπης ἐν ὀρθῇ τῇ αἰρέσει ἐφάνη ἡμῖν ἢ σωτηρία τοῦ βίου οὕσα, τοῦ τε πλέονος καὶ ἐλάττουτος καὶ μείζονος καὶ σμικροτέρου καὶ πορρωτέρου καὶ ἐγγυτέρου, ἄρα πρώτου μὲν οὐ μετροητικῆ φαίνεται, ὑπερβολῆς τε καὶ ἐνδείας οὕσα καὶ ἰσότητος πρὸς ἀλλήλας σκέψις; Ἄλλ' ἀνάγκη. Ἐπεὶ δὲ μετροητικῆ, ἀνάγκη δὴπου τέχνη καὶ ἐπιστήμη. Συμφήσουσιν. Ἦτις μὲν τοίνυν τέχνη καὶ ἐπιστήμη ἐστὶν αὕτη, εἰσαυθὺς σκεψόμεθα ὅτι δὲ ἐπιστήμη ἐστὶ, τοσοῦτον ἐξαρκεῖ πρὸς τὴν ἀπόδειξιν, ἣν ἐμὲ δεῖ καὶ Πρωταγόραν ἀποδείξαι περὶ ὧν ἤρεσθ' ἡμᾶς. ἤρεσθε δέ, εἰ μέμνησθε, ἠνίκα ἡμεῖς ἀλλήλοις ὁμολογοῦμεν ἐπιστήμης μὴδὲν εἶναι κρεῖττον, ἀλλὰ τοῦτο αἰεὶ κρατεῖν, ὅπου ἂν ἐνῆ, καὶ ἡδονῆς καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων· ὑμεῖς δὲ δὴ ἔφατε τὴν ἡδονὴν πολλὰκις κρατεῖν καὶ τοῦ εἰδότητος ἀνθρώπου, ἐπειδὴ δὲ ὑμῖν οὐχ ὁμολογοῦμεν, μετὰ τοῦτο ἤρεσθε ἡμᾶς. Ὁ Πρωταγόρα τε καὶ Σώκρατες, εἰ μὴ ἐστὶ τοῦτο τὸ πάθημα ἡδονῆς ἡττάσθαι, ἀλλὰ τί ποτ' ἐστὶ καὶ τί ὑμεῖς αὐτὸ φάτε εἶναι; εἰπέτε ἡμῖν. εἰ μὲν οὖν τότε εὐθὺς ὑμῖν εἰπομεν, ὅτι

P. 357. B. καὶ ἐπιστήμη ἐστὶν αὕτη] Ald. Bas. 1. 2. et codd. plerique ἢ αὐτῇ. Stephan. ἐστὶν αὐτῇ. Veram lectionem, etiam in Venet. Σ. ex correct. restitutam, primus exhibuit Heindorfius.

τοσοῦτον ἐξαρκεῖ —] haec usque ad verba ἀμαθία ἢ μεγίστη sect. E exscripsit Stobaeus Flor. VI. 63.

D. εἰπέτε ἡμῖν] Stob. I. 1. εἰπέτε ἡμῖν, quod verius videtur, v. p. 353 A. Plane eodem modo Lach. p. 186 E: εἰπατον ἡμῖν et p. 187 D.

ἐπειδὴ δὲ ἡδονῆς τε καὶ λύπης ἐν ὀρθῇ τῇ αἰρέσει ἐφάνη ἡμῖν ἢ σωτηρία τοῦ βίου οὕσα, τοῦ τε πλέονος καὶ ἐλάττουτος καὶ μείζονος καὶ σμικροτέρου καὶ πορρωτέρου καὶ ἐγγυτέρου, ἄρα πρώτου μὲν οὐ μετροητικῆ φαίνεται, ὑπερβολῆς τε καὶ ἐνδείας οὕσα καὶ ἰσότητος πρὸς ἀλλήλας σκέψις; Ἄλλ' ἀνάγκη. Ἐπεὶ δὲ μετροητικῆ, ἀνάγκη δὴπου τέχνη καὶ ἐπιστήμη. Συμφήσουσιν. Ἦτις μὲν τοίνυν τέχνη καὶ ἐπιστήμη ἐστὶν αὕτη, εἰσαυθὺς σκεψόμεθα ὅτι δὲ ἐπιστήμη ἐστὶ, τοσοῦτον ἐξαρκεῖ πρὸς τὴν ἀπόδειξιν, ἣν ἐμὲ δεῖ καὶ Πρωταγόραν ἀποδείξαι περὶ ὧν ἤρεσθ' ἡμᾶς. ἤρεσθε δέ, εἰ μέμνησθε, ἠνίκα ἡμεῖς ἀλλήλοις ὁμολογοῦμεν ἐπιστήμης μὴδὲν εἶναι κρεῖττον, ἀλλὰ τοῦτο αἰεὶ κρατεῖν, ὅπου ἂν ἐνῆ, καὶ ἡδονῆς καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων· ὑμεῖς δὲ δὴ ἔφατε τὴν ἡδονὴν πολλὰκις κρατεῖν καὶ τοῦ εἰδότητος ἀνθρώπου, ἐπειδὴ δὲ ὑμῖν οὐχ ὁμολογοῦμεν, μετὰ τοῦτο ἤρεσθε ἡμᾶς. Ὁ Πρωταγόρα τε καὶ Σώκρατες, εἰ μὴ ἐστὶ τοῦτο τὸ πάθημα ἡδονῆς ἡττάσθαι, ἀλλὰ τί ποτ' ἐστὶ καὶ τί ὑμεῖς αὐτὸ φάτε εἶναι; εἰπέτε ἡμῖν. εἰ μὲν οὖν τότε εὐθὺς ὑμῖν εἰπομεν, ὅτι

ψόμεθα, alias s. posthac videbimus, ut p. 347 B. Phaed. p. 115 A. Apolog. p. 24 B. al. ἤρεσθε δέ] p. 353 A. Bene haec interpretatur Heindorfius: interrogastis enim, si meministis, quum inter utrumque nostrum conveniret, scientia nihil esse superius, sed hanc semper superare, in quocumque inesset, et voluptatem et reliqua omnia, vos autem diceretis, voluptatem saepe vincere etiam hominem scientem, id igitur quum vobis non daremus, deinde interrogastis nos etc. C. ἀλλὰ τοῦτο αἰεὶ κρατεῖν] sc. τὴν ἐπιστήμην. v. ad p. 352 B. D. εἰ μὲν οὖν — ὑμῖν εἰπομεν, — κατεγελάτε ἂν

ἀμαθία, κατεγελάτε ἂν ἡμῶν· νῦν δὲ ἂν ἡμῶν καταγελάτε, καὶ ὑμῶν αὐτῶν καταγελάσεσθε. καὶ γὰρ ὑμεῖς ὁμολογήκατε ἐπιστήμης ἐνδεία ἐξαμαρτάνειν περὶ τὴν τῶν ἡδονῶν αἰρέσιν καὶ λυπῶν τοὺς ἐξαμαρτάνοντας· ταῦτα δὲ ἐστὶν ἀγαθὰ τε καὶ κακὰ. καὶ οὐ μόνον ἐπιστήμης, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ πρόσθεν ἔτι ὁμολογήκατε, ὅτι μετροητικῆς. ἢ δὲ ἐξαμαρτανομένη πρόξις ἄνευ ἐπιστήμης ἴσθε που καὶ αὐτοὶ ὅτι ἀμαθία πράττεται. ὥστε τοῦτ' ἐστὶ τὸ ἡδονῆς ἡττώ εἶναι, ἀμαθία ἢ μεγίστη· ἢς Πρωταγόρας ὅδε φησὶν ἰατρὸς εἶναι καὶ Πρόδικος καὶ Ἰππίας· ὑμεῖς δὲ διὰ τὸ οἰεσθαι ἄλλο τι ἢ ἀμαθίαν εἶναι οὔτε αὐτοὶ οὔτε τοὺς ὑμετέρους παιδας παρὰ τοὺς τούτων διδασκάλους τούσδε τοὺς σοφιστὰς πέμπετε, ὡς οὐ διδακτοῦ ὄντος, ἀλλὰ κηδόμενοι τοῦ ἀργυρίου καὶ οὐ διδόντες τούτοις κακῶς πράττετε καὶ ἰδία καὶ δημοσία.

Cap. XXXVIII. Ταῦτα μὲν τοῖς πολλοῖς ἀποκεκριμένοι ἂν ἦμεν. ὑμᾶς δὲ δὴ μετὰ Πρωταγόρου ἐρωτῶ, ᾧ Ἰππία τε καὶ Πρόδικε — κοινὸς γὰρ δὴ ἔστω ὑμῖν ὁ λόγος —, πότερον δοκῶ ὑμῖν ἀληθῆ λέγειν, ἢ ψεύδεσθαι. Ἐπερρωθῶς ἐδόκει ἅπασιν ἀληθῆ εἶναι τὰ εἰρημένα. Ὁμολογεῖτε ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, τὸ μὲν ἡδὺ ἀγαθὸν εἶναι, τὸ δὲ ἀνιαρὸν κακόν. τὴν δὲ Προδικὸν τοῦδε διαίρεσιν τῶν ὀνομάτων παραιτοῦμαι· εἴτε γὰρ ἡδὺ εἴτε τερπνὸν λέγεις

εἰπέτε καὶ κοινῇ .. σκέψασθε. Deinde pro νῦν δὲ ἂν Bekker scripsit νῦν δ' ἂν.

Cap. XXXVIII. P. 358. ἐρωτῶ, ᾧ Ἰππ.] Vulg. ἐρωτῶ, Ἰππ. De Rückerti sententia (ad Plat. Symp. p. 94) recent. editores omnes ᾧ addunt.

ἡμῶν] Imperfectum post aoristum positum hac sententia: Quodsi antea statim vobis dixissemus esse inscientiam, nos risissetis et etiam nunc rideretis, quippe non edocti meliora. Apolog. Socrat. p. 32 E: ἄρ' οὖν ἂν με οἰεσθε τοσαύτῃ διαγενέσθαι, εἰ πρᾶκτον τὰ δημοσία. Gorg. p. 471 A. Stallb. Conf. supra p. 313 A. καὶ οὐ μόνον ἐπιστήμης] Intell. ἐνδεία.

E. ὥστε τοῦτ' ἐστὶ] Pronomini τοῦτο per appositionem additum ἀμαθία ἢ μεγίστη. Proxima in propatulo est dicta esse

εἰρημικῶς. De voc. ἰατρός v. ad p. 312 B.

οὔτε αὐτοὶ οὔτε τοὺς ὑμ.] Post οὔτε αὐτοὶ per zeugma intelligendum προσέρχεσθε, quae ratio paullo durior. Nimirum dicere volebat: οὔτε αὐτοὶ οὔτε οἱ παῖδες προσέρχονται. Dein παρὰ τοὺς τούτων διδασκάλους est: ad harum rerum magistrōs. Stallb.

Cap. XXXVIII. P. 358. τὴν δὲ Προδικὸν τοῦδε διαίρεσιν] Rursus Prodicī artem traducit. v. ad p. 337 A et B. De verbo παραιτοῦμαι diximus ad p. 320 D.

B εἴτε χαρτόν, εἴτε ὀπόθεν καὶ ὅπως χάρεις τὰ τοιαῦτα ὀνομάζων, ὡ βέλτιστε Πρόδικε, τοῦτό μοι πρὸς ὃ βούλομαι ἀπόκρισαι. Γελάσας οὖν ὁ Πρόδικος συνωμολόγησε, καὶ οἱ ἄλλοι. Τί δὲ δὴ, ὡ ἄνδρες, ἔφην ἐγὼ, τὸ τοιόνδε; αἰεὶ ἐπὶ τούτου πράξεις ἅπασαι, ἐπὶ τοῦ ἀλύπως ζῆν καὶ ἡδέως, ἄρ' οὐ καλαί; καὶ τὸ καλὸν ἔργον ἀγαθόν τε καὶ ὠφέλιμον; Συνεδόκει. Εἰ ἄρα, ἔφην ἐγὼ, τὸ ἡδὺ ἀγαθὸν ἐστίν, οὐδεὶς οὔτε εἰδὼς οὔτε οἰόμενος ἄλλα βελτίω εἶναι, ἢ ἃ ποιεῖ, καὶ δυνατά, ἔπειτα ποιεῖ ταῦτα, ἐξὸν τὰ βελ-

B. ἄρ' οὐ καλαί] Libri omnes ἄρ' οὐ καλαί καὶ ὠφέλιμοι. Verba καὶ ὠφέλιμοι esse insititia primus vidit Schleiermacherus. Heindorfius ante καλαί voculam καὶ interpositam volebat. Non opus.

ἢ ἃ ποιεῖ, καὶ δυνατά] Etsi libri omnes scriptum exhibent: ἢ ἃ ἐποίει καὶ δύναται, tamen disputationis tenor requirit quod de sententia Schleiermacheri in ordinem verborum recepit. Sauppium scripsit ἢ ἃ ποιεῖ ἃ καὶ δύναται. Astio verba καὶ δυνατά delenda videntur, et quamquam habent aliquem quidem explicatum, tamen iis remotis oratio dilucidius fluere.

εἴτε ὀπόθεν καὶ ὅπως χάρεις — ὀν.] Saepius Plato similiter locutus est, ut Cratyl. p. 400 E: ὡσπερ ἐν ταῖς εὐχαῖς νόμος ἐστὶν ἡμῖν εὐχεσθαι, οἷτινες τε καὶ ὀπόθεν χάρουσιν ὀνομαζόμενοι. Ex hoc eodem loco apparet, quam festivo Socrates verba χάρεις ὀνομαζέων ad Prodicum artificium transtulerit; cf. Sympos. p. 212 C: τοῦτον οὖν τὸν λόγον, ὦ Φαίδρε, εἰ μὲν βούλει, ὡς ἐγνώμιον εἰς Ἐρωτα νόμισον εἰρησθαι· εἰ δὲ, ὅ τι καὶ ὅπῃ χάρεις ὀνομαζέων, τοῦτο ὀνομαζε. Legg. I. p. 633 A. Criton. p. 50 A. Hipp. min. p. 369 A. Parmenid. p. 133 D. Phaedr. p. 273 C. al. — ὀπόθεν ὀνομαζέων illustratur Hom. II. X. 68: πατρόθεν ἐκ γενεῆς ὀνομαζέων ἄνδρα ἕναστον.

τοῦτο ἀπόκρισαι] hoc vocabulo utere respondens ad id, quod volo, ut dicas vel τὸ ἡδὺ εἶναι ἀγαθόν vel τὸ τερπνὸν εἶναι. ἀγ. etc.

B. αἰ ἐπὶ τούτου πράξεις —] quaecunque agimus eo tendentes, ut vivamus sine dolore ac iucunde. Appositionis genus ad p. 356 C attigi-

mus. Genitivi usum rariorem Heindorfius bene explicavit comparatis eiusmodi locis, in quibus ἐπὶ de motu intelligi oportet. Mox verba καὶ ὠφέλιμοι merito in glossematicis suspicionem vocavit Schleiermacherus. Nam ex eo, quod honestae sint actiones nostrae, in proximo demum colligitur easdem esse etiam utiles atque bonas. Rem conficiunt quae leguntur p. 359 E, ubi ad hunc locum respicitur. Stallb.

ἢ ἃ ποιεῖ, καὶ δυνατά] Sententia verborum haec est: Quodsi igitur, inquam ego, iucundum bonum est, nemo qui vel sciat vel opinetur alia esse meliora quam quae facit, eaque esse talia, quae possint fieri, tamen ea, quae minus bona sunt, facit, quum liceat agere meliora. Ad ἐξὸν τὰ βελτίω int. ποιεῖν. Sic mox p. 358 D: οὐδεὶς τὸ μείζον αἰρήσεται, ἐξὸν τὸ ἔλαττον, sc. αἰρησθαι. Ibid. E: ἄρα τις ἀνθρώπων ἐθέλει ἐπὶ ταῦτα ἰέναι, ἃ δέδοικεν, ἐξὸν ἐπὶ ἃ μή; sc. ἰέναι. Stallb.

τίω· οὐδὲ τὸ ἥττω εἶναι αὐτοῦ ἄλλο τι τοῦτ' ἐστὶν ἢ ἀμαθία, οὐδὲ κρείττω ἑαυτοῦ ἄλλο τι ἢ σοφία. Συνεδόκει πᾶσι. Τί δὲ δὴ; ἀμαθίαν ἄρα τὸ τοιόνδε λέγετε, τὸ ψευδῆ ἔχειν δόξαν καὶ ἐψεῦσθαι περὶ τῶν πραγμάτων τῶν πολλοῦ ἀξίων; Καὶ τοῦτο πᾶσι συνεδόκει. Ἄλλο τι οὖν, ἔφην ἐγὼ, ἐπὶ γε τὰ κακὰ οὐδεὶς ἐκὼν ἐρχεται, οὐδὲ ἐπὶ ἃ οἴεται κακὰ εἶναι, οὐδ' ἐστὶ τοῦτο, ὡς ἔοικεν, ἐν ἀνθρώπου φύσει, ἐπὶ ἃ οἴεται κακὰ εἶναι ἐθέλειν ἰέναι ἀντὶ τῶν ἀγαθῶν· ὅταν τε ἀναγκασθῆ δυοῖν κακοῖν τὸ ἕτερον αἰρησθαι, οὐδεὶς τὸ μείζον αἰρήσεται, ἐξὸν τὸ ἔλαττον. Ἄπαντα ταῦτα συνεδόκει ἅπασιν ἡμῖν. Τί οὖν; ἔφην ἐγὼ, καλεῖτέ τι δέος καὶ φόβον; καὶ ἄρα ὅπερ ἐγὼ (πρὸς

C. τῶν πολλοῦ ἀξίων] Steph. τοῦ πολλοῦ ἀξίων, contra fidem codicum. Nam soli Flor. b. o. Paris. E τοῦ scriptum exhibent.

D. Ἄπαντα ταῦτα συνεδόκει] Vulgo olim συνδοκεῖ, sed συνεδοκεῖ recepit Heindorf. e Bas. 2. et praebent codd. Vind. et Vat. r.

καλεῖτέ τι δέος] Libri καλεῖτε δέος, sed τι de coniectura Heindorfi addunt editores post Bekkerum omnes.

C. οὐδ' ἐστὶ τοῦτο — ἐν ἀνθρώπου φύσει] neque hoc naturae hominis insitum est: und es liegt nicht in der menschlichen Natur.

D. εἶναι ἐθέλειν ἰέναι] Infinitivos Plato similiter cumlavit de Leg. p. 693 D: ἐμελλες λέγειν δεῖν στοχάζεσθαι τὸν νομοθέτην.

ἀντὶ τῶν ἀγαθῶν] Breviter hoc dictum pro ἀντὶ τοῦ ἰέναι ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ. cf. p. 317 B. 330 C. Phileb. p. 34 C: ἵνα πῇ τὴν ψυχῆς ἡδονὴν χωρὶς σώματος ὅ τι μάλιστα καὶ ἐναργέστατα λάβοιμεν, i. e. χωρὶς τῆς τοῦ σώματος. Ibid. p. 41 C: οὐκοῦν τὸ μὲν ἐπιθυμοῦν ἢ ἢ ψυχῆ τῶν τοῦ σώματος ἐναντίων ἔξεων, i. e. τῶν ἐναντίων τῶν τοῦ σώματος ἔξεων. Symp. p. 218 E. De Rep. VIII. p. 554 D. Lucian. Diall. Deor. XXII, 1: εἴτα τί παθούσα ἐκέρη ἀντ' ἐμοῦ τράγωσε ὅμοιον ἔτεκεν; i. e. ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ ὁμοίον σε τίθειν. Stallb.

καλεῖτέ τι δέος καὶ φόβον;] Sic p. 332 A: ἀφροσύνην τι καλεῖς; Menon. p. 76 A: τί

δέ; ἐπίπεδον καλεῖς τι, καὶ ἕτερον αὐ στερεόν; Ibid. p. 75 E: ἀλλὰ σύ γε πῶν καλεῖς πεπεραῖνθαι τι καὶ τετελετημέναι; Ibid. p. 88 A: σαφροσύνην τι καλεῖς καὶ δικαιοσύνην; Phaedon. p. 103 C. Cratyl. p. 399 D. 421 A. et multis aliis locis. Deinde expectes: προσδοκίαν γὰρ τινα λέγω. Sed ἀσύνητον hoc nihil habet offensionis.

εἴτε φόβον εἴτε δέος κ.] Ammonius s. v. Δέος: Δέος καὶ φόβος διαφέρει. Δέος μὲν γὰρ ἐστὶ πολυχρόνιος κακοῦ ὑπόνοια· φόβος δὲ ἢ παραντία πτόησις. διόπερ Ἡρόδοτος ἐν τῇ τετάρτῃ (c. 115). Ἡμέας ἔχει φόβος τε καὶ δέος. Sed hoc discrimen saepe negligitur. Legg. V. p. 746 E: οὐδ' ἐκεῖνα φοβητέα, δεισάντα τὴν δόξαν — σικιρολογία. Ib. VII. p. 819 A: φοβουμαι μὲν καὶ ταῦτα —, μάλλον δ' ἐτι δέδοικα τοὺς ἡμέρους κ. τ. λ. Xenoph. Mem. III. 5, 6. al. Stallb. Conf. Lach. p. 198 B: δέος γὰρ εἶναι προσδοκίαν μέλλοντος κακοῦ. Aristot. Eth. Nic. III, 9: διὸ καὶ τὸν φόβον ὀρίζονται προσδοκίαν κα-

σὲ λέγω, ὦ Πρόδικε); προσδοκίαν τινὰ λέγω κακοῦ τοῦτο, εἴτε φόβον εἴτε δέος καλεῖτε. Ἐδόκει Πρωταγόρα μὲν καὶ Ἐπίπια δέος τε καὶ φόβος εἶναι τοῦτο, Προδικῶ δὲ δέος, φόβος δ' οὐ. Ἄλλ' οὐδέν, ἔφη ἐγὼ, ὦ Πρόδικε, διαφέρει· ἀλλὰ τότε· εἰ ἀληθῆ τὰ ἐμπροσθέν ἐστιν, ἄρα τις ἀνθρώπων ἐθελήσει ἐπὶ ταῦτα λέναι, ἃ δέδοικεν, ἕξον ἐπὶ ἃ μὴ; ἢ ἀδύνατον ἐκ τῶν ὁμολογημένων, ἃ γὰρ δέδοικεν, ὁμολογῆται ἡγεῖσθαι κακὰ εἶναι· ἃ δὲ ἡγρεῖται κακὰ, οὐδένα οὔτε λέναι ἐπὶ ταῦτα οὔτε λαμβάνειν ἐκόντα. Ἐδόκει 359 καὶ ταῦτα πᾶσιν.

Cap. XXXIX. Οὕτω δὴ τούτων ὑποκειμένων, ἦν δ' ἐγὼ, ὦ Πρόδικε τε καὶ Ἐπίπια, ἀπολογείσθω ἡμῖν Πρωταγόρας ὅδε, ἃ τὸ πρῶτον ἀπεκρίνατο πῶς ὀρθῶς ἔχει, μὴ ἃ τὸ πρῶτον παντάπασι· τότε μὲν γὰρ δὴ πέντε ὄντων μορίων τῆς ἀρετῆς οὐδέν ἔφη εἶναι τὸ ἕτερον οἷον τὸ ἕτερον, ἰδίαν δὲ αὐτοῦ ἕκαστον ἔχειν δύναμιν· ἀλλ' οὐ ταῦτα λέγω, ἀλλ' ἃ τὸ ὕστερον εἶπε. τὸ γὰρ ὕστερον ἔφη τὰ μὲν τέτταρα ἐπιεικῶς παραπλήσια ἀλλήλοις εἶναι, τὸ δὲ B ἐν πάνυ πολὺ διαφέρειν τῶν ἄλλων, τὴν ἀνδρείαν. γνώσεσθαι δὲ μ' ἔφη τεκμηρίω τῶδε. εὐρήσεις γὰρ, ὦ Σώκρατες, ἀνθρώπους ἀνοσιωτάτους μὲν ὄντας καὶ ἀδικωτάτους καὶ ἀκολαστοτάτους καὶ ἀμαθεστάτους, ἀνδρειοτάτους δὲ ὧ γινώσκει, ὅτι πολὺ διαφέρει ἢ ἀνδρεία τῶν ἄλλων μορίων τῆς ἀρετῆς. καὶ ἐγὼ εὐθύς τότε πάνυ ἐθαύμασα

E. ἔφη ἐγὼ, ὦ Πρόδικε, διαφέρει] Sic dedit Bekkerus, quem cum Astio secuti sunt editores recent. Stallbaum et Turicensis servant vulgat. ἔφη ἐγὼ, Πρόδικε. Idem initio capitis proximi repudiant ὡς a Venet. Σ. rec. m. praebitum ante Πρόδικε. Proxima in vett. editt. sic scripta exhibentur: ἀλλὰ τότε, εἰ ἀληθῆ τὰ ἐμπροσθέν ἐστιν. Ἄρα τις ἀνθρώπων ἐθέλει. Correxerit Bekkerus.

Cap. XXXIX. P. 359. ἀλλ' ἃ τὸ ὕστερον] Sic Bodl. Vat. pro vulg. ἀλλ' ὅ τ. ὕστ. Deinde πολὺν ante διαφέρειν e Bodl. Vat. Θ. et r. Bekker addidit; in reliquis libris et in vett. editt. omissum est.

κοῦ, quae verba haud inepte ad hunc locum Protagorae retuleris, cf. ad p. 352 C ann.

E. ἀλλὰ τότε] Intell. διαφέρει τι. Nihil, inquit, istuc interest, sed hoc quaeritur: si vera sunt quae antea diximus, num quisquam sua sponte appetet quae me-

tuit, quum quae non metuit, possit appetere?

ὁμολογῆται ἡγεῖσθαι κακὰ εἶναι] Nam quae quis metuit, ea concessum est illum pro malis habere.

Cap. XXXIX. P. 359. μὴ ἃ τὸ πρῶτον] P. 329 D sqq. — τὸ γὰρ ὕστερον, v. p. 349 B. C. D.

τὴν ἀπόκρισιν καὶ ἔτι μᾶλλον, ἐπειδὴ ταῦτα μεθ' ὑμῶν διεξῆλθον. ἠρόμην δ' οὖν τοῦτον, εἰ τοὺς ἀνδρείους λέγοι θαρραλέους. ὁ δὲ Καλῖτας γ', ἔφη. μέμνησαι, ἦν δ' ἐγὼ, ὦ Πρωταγόρα, ταῦτα ἀποκρινόμενος; Ὁμολόγει. Ἰθι C δὴ, ἔφη ἐγὼ, εἰπέ ἡμῖν, ἐπὶ τίνα λέγεις ἴτας εἶναι τοὺς ἀνδρείους; ἢ ἐφ' ἄπερ οἱ δειλοί; Οὐκ ἔφη. Οὐκοῦν ἐφ' ἕτερα. Ναί, ἢ δ' ὅς. Πότερον οἱ μὲν δειλοὶ ἐπὶ τὰ θαρραλέα ἔρχονται, οἱ δὲ ἀνδρείοι ἐπὶ τὰ δεινὰ; Λέγεται δὴ, ὦ Σώκρατες, οὕτως ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Ἀληθῆ, ἔφη ἐγὼ, λέγεις· ἀλλ' οὐ τοῦτο ἔρωτῶ, ἀλλὰ σὺ ἐπὶ τί φῆς D ἴτας εἶναι τοὺς ἀνδρείους; ἄρ' ἐπὶ τὰ δεινὰ, ἡγουμένους δεινὰ εἶναι, ἢ ἐπὶ τὰ μὴ; Ἀλλὰ τοῦτό γ', ἔφη, ἐν οἷς σὺ ἔλεγες τοῖς λόγοις ἀπεδείχθη ἄρτι, ὅτι ἀδύνατον. Καὶ τοῦτο, ἔφη ἐγὼ, ἀληθὲς λέγεις. ὣστ' εἰ τοῦτο ὀρθῶς ἀπεδείχθη, ἐπὶ μὲν ἃ δεινὰ ἡγρεῖται εἶναι οὐδεὶς ἔρχεται, ἐπειδὴ τὸ ἦττω εἶναι ἑαυτοῦ εὐρῆθη ἀμαθία οὕσα. Ὁμολόγει. Ἀλλὰ μὴν ἐπὶ ἃ γε θαρροῦσι πάντες αὐ' ἔρχονται, καὶ δειλοὶ καὶ ἀνδρείοι, καὶ ταύτη γε ἐπὶ τὰ αὐτὰ ἔρχονται οἱ δειλοὶ τε καὶ οἱ ἀνδρείοι. Ἀλλὰ μέντοι, ἔφη, ὦ

B. εἰ τοὺς ἀνδρείους λέγοι θαρραλ.] Sic codd. plurimi atque optimi pro vulg. λέγει.

C. ἐπὶ τίνα λέγεις ἴτας] Vulgo ἐπὶ τί. Bekker e Vat. Θ. τίνα, quod in Bodl. superscriptum est, recepit, eumque Stallbaum. aliique secuti sunt. Vulgat. Astius praetulit propter sequentia ἐπὶ τί φῆς ἴτας εἶναι, et est τί in talibus multo usitatius. Deinde cum Heindorfio ἢ pro ἢ scriptum est.

ἀνδρείοι ἐπὶ τὰ δεινὰ] Bodl. Coisl. Ven. Ξ. al. δειλά. male.

E. οἱ δειλοὶ τε καὶ οἱ ἀνδρείοι] Vett. editt. οἱ δειλοὶ τε καὶ ἀνδρείοι, vitio manifesto, quod Cornarius tollere conatus est scri-

D. ἐν οἷς σὺ ἔλεγες τοῖς λόγοις] H. e. ἐν τοῖς λόγοις, οὓς σὺ ἔλεγες. Verba ἀλλὰ τοῦτό γ' referuntur ad priorem partem interrogationis: ἄρ' ἐπὶ τὰ δεινὰ, ἡγουμένους δεινὰ εἶναι. Stallb.

εὐρῆθη ἀμαθία οὕσα] Frequenti nec tamen constanti sermonis usu participium praedicato accommodatum. v. ad p. 354 C. Astius totum hoc: ἐπειδὴ τὸ ἦττω. — οὕσα, pro alieno eoque inepto additamento habet, sed quum hic quae dicuntur δεινὰ, eadem sint κακὰ, ad ea non accedit nisi qui ratione et sapientia destitutus est. Itaque si qui

sunt, qui cupiditatibus incitati (ἦττονες ἑαυτῶν) ad τὰ δεινὰ ferantur, eos illuc ἀμαθία quaedam perducit, quum quantum mali suscipiant, non exputent. v. ann. ad p. 345 D.

Ἀλλὰ μὴν ἐπὶ ἃ γε θαρροῦσι] Repetito superioris disputationis argumento, quid porro inde consequatur, explicare pergit. Et primo quidem ex eo, quod concessum erat quum fortes tum ignavos audacter ad ea accedere, ad quae accedant, argute concludit hac ratione effici, ut utrique ad eadem prorsus accedere iudicandi sint. Stallb.

Σώκρατες, πᾶν γε τὸνναντίον ἐστὶ ἐπὶ ἃ οἱ τε δειλοὶ ἐρ-
χονται καὶ οἱ ἄνδρες. ἀντίκα εἰς τὸν πόλεμον οἱ μὲν
ἐθέλουσιν ἵνα, οἱ δὲ οὐκ ἐθέλουσι. Πότερον, ἔφη ἐγώ,
καλὸν ὄν ἵνα, ἢ αἰσχρὸν; Καλόν, ἔφη. Οὐκοῦν εἶπερ
καλόν, καὶ ἀγαθὸν ὁμολογήσαμεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν; τὰς
γὰρ καλὰς πράξεις ἀπάσας ἀγαθὰς ὁμολογήσαμεν. Ἀληθῆ
360 λέγεις, καὶ αἰεὶ ἔμοιγε δοκεῖ οὕτως. Ὅρθως γε, ἔφη ἐγώ.
ἀλλὰ ποτέρους φῆς εἰς τὸν πόλεμον οὐκ ἐθέλειν ἵνα, κα-
λὸν ὄν καὶ ἀγαθόν; Τὸν δειλόν, ἢ δ' ὅς. Οὐκοῦν, ἦν
δ' ἐγώ, εἶπερ καλὸν καὶ ἀγαθόν, καὶ ἡδύ; Ὁμολογῆται
γοῦν, ἔφη. Ἄρ' οὖν γινώσκοντες οἱ δειλοὶ οὐκ ἐθέλου-
σιν ἵνα ἐπὶ τὸ κάλλιον τε καὶ ἄμεινον καὶ ἡδιον; Ἀλλὰ
καὶ τοῦτο ἔάν ὁμολογῶμεν, ἔφη, διαφθεροῦμεν τὰς ἔμ-
προσθεν ὁμολογίας. | Τί δ' ὁ ἄνδρεϊός; οὐκ ἐπὶ τὸ κάλ-
λιόν τε καὶ ἄμεινον καὶ ἡδιον ἐρχεται; Ἀνάγκη, ἔφη, ὁμο-
B λογεῖν. Οὐκοῦν ὅπως οἱ ἄνδρες οὐκ αἰσχροὺς φόβους
φοβοῦνται, ὅταν φοβῶνται, οὐδὲ αἰσχρὰ θάρρη θαρροῦ-
σιν; Ἀληθῆ, ἔφη. Εἰ δὲ μὴ αἰσχρὰ, ἄρ' οὐ καλὰ; Ὁμο-
λόγει. Εἰ δὲ καλὰ, καὶ ἀγαθὰ; Ναί. Οὐκοῦν καὶ οἱ δειλοὶ
καὶ οἱ θρασεῖς καὶ οἱ μαινώμενοι τὸνναντίον αἰσχροὺς τε

bendo οἱ δειλοὶ τε καὶ ἄνδρες. Sed ita debebat esse οἱ τε δειλοὶ
καὶ ἄνδρες. Recte igitur Beckius edidit οἱ δειλοὶ τε καὶ οἱ ἄνδρες,
quam coniecturam confirmarunt codd. optimi, Bodl. Vindob. et (ex
corr.) Venet. Σ.

P. 360. ἐπὶ τὸ κάλλιον τε καὶ ἄμεινον] Ald. Bas. 1. 2. cum
codd. omnibus ἐπὶ τὸ καλόν τε. Recte Stephanus comparativum de-
dit. v. ad Criton. p. 54 C. Phaedon. p. 98 E.

B. Οὐκοῦν ὅπως οἱ ἄνδρες οὐκ αἰσχροί.] Vulgo Οὐκοῦν.
Recte Flor. a. b. c. o. οὐκοῦν.

αἰσχροὺς τε φόβους φ.] Sic codd. optimi atque plurimi. V.
αἰσχροὺς γε φ.

E. ἀντίκα εἰς τὸν π.] vel-
uti, ne longe hinc abeam:
so z. B. gleich. Mox καλὸν ὄν
est: quum pulcrum sit.

καὶ ἀγαθὸν ὁμολογ.]
P. 358 B.

P. 360. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ,
— καὶ ἡδύ;] Nonne, in-
quam, si pulcrum et bonum
est, etiam iucundum erit?

B. Οὐκοῦν ὅπως — θαρ-
ροῦσιν] Omnino igitur for-
tes non turpi afficiuntur

timore, si quando timeant,
neque turpi confidentia re-
pletisunt? Sunt igitur, quae
fortes timeant, sed ea re vera
mala sunt. De coniunctione et
constructione verborum αἰσχροὺς
φόβους φοβεῖσθαι et αἰσχρὰ
θάρρη θαρροῖν v. Lobeck. Para-
lip. I. p. 507 et p. 513 sq. Ut hoc
loco, ita οὐκ post οὐκοῦν infer-
tur Phileb. p. 43 C: οὐκοῦν οὐκ
ἂν εἴη τὸ μὴ λυπεῖσθαι ποτε
ταύτων τῶ χαίρειν; Prot. Πῶς
γὰρ ἂν;

φόβους φοβοῦνται καὶ αἰσχρὰ θάρρη θαρροῦσιν; Ὁμολό-
γει. Θαρροῦσι δὲ τὰ αἰσχρὰ καὶ κακὰ δι' ἄλλο τι ἢ δι'
ἄγνοιαν καὶ ἀμαθίαν; Οὕτως ἔχει, ἔφη. Τί οὖν; τοῦτο, C
δι' ὃ δειλοὶ εἰσιν οἱ δειλοὶ, δειλίαν ἢ ἀνδρείαν καλεῖς;
Δειλίαν ἐργώ, ἔφη. Δειλοὶ δὲ οὐ διὰ τὴν τῶν δεινῶν
ἀμαθίαν ἐφάνησαν ὄντες; Πάνν γ', ἔφη. Διὰ ταύτην ἄρα
τὴν ἀμαθίαν δειλοὶ εἰσιν; Ὁμολογεῖ. Δι' ὃ δὲ δειλοὶ εἰσι,
δειλία ὁμολογεῖται παρὰ σοῦ; Συνέφη. Οὐκοῦν ἢ τῶν
δεινῶν καὶ μὴ δεινῶν ἀμαθία δειλία ἂν εἴη; Ἐπένευσεν.
Ἀλλὰ μήν, ἦν δ' ἐγώ, ἐναντίον ἀνδρεία δειλία. Ἐφη. D
Οὐκοῦν ἢ τῶν δεινῶν καὶ μὴ δεινῶν σοφία ἐναντία τῇ
τούτων ἀμαθία ἐστὶ; Καὶ ἐνταῦθα ἐτι ἐπένευσεν. Ἡ δὲ
τούτων ἀμαθία δειλία; Πάνν μόγις ἐνταῦθα ἐπένευσεν.
Ἡ σοφία ἄρα τῶν δεινῶν καὶ μὴ δεινῶν ἀνδρεία ἐστίν,
ἐναντία οὖσα τῇ τούτων ἀμαθία; Οὐκέτι ἐνταῦθα οὐτ'
ἐπινεῦσαι ἠθέλησεν ἐσίγα τε. Καὶ ἐγὼ εἶπον. Τί δή, ὦ
Πρωταγόρα, οὔτε σὺ φῆς ἃ ἐρωτῶ οὔτε ἀπόφης; Αὐτός,
ἔφη, πέρανον. Ἐν γ', ἔφη ἐγώ, μόνον ἐρόμενος ἐτι σέ, E
εἰ σοι ὅσπερ τὸ πρῶτον ἐτι δοκοῦσιν εἶναι τινες ἄνθρω-
ποι ἀμαθέστατοι μὲν, ἀνδρειότατοι δέ. Φιλονεικεῖν μοι,
ἔφη, δοκεῖς, ὦ Σώκρατες, τὸ ἐμὲ εἶναι τὸν ἀποκρινόμενον.
χαριοῦμαι οὖν σοι, καὶ λέγω, ὅτι ἐκ τῶν ὁμολογημένων
ἀδύνατόν μοι δοκεῖ εἶναι.

Cap. XL. Οὔτοι, ἦν δ' ἐγώ, ἄλλου ἔνεκα ἐρωτῶ
πάντα ταῦτα ἢ σκέψασθαι βουλόμενος, πῶς ποτ' ἔχει τὰ
περὶ τῆς ἀρετῆς καὶ τί ποτ' ἐστὶν αὐτὸ ἢ ἀρετῆ. οἶδα

C. ὄντες. Πάνν γ', ἔφη] V. Καὶ πάνν γ', quod ex optimis
libris mutatum.

E. Φιλονεικεῖν μοι, ἔφη, δοκεῖς] Sic Bodl. Vat. Vindob.
Vat. r. pro vulg. Φιλ. μοι ἐτι δοκεῖς.

D. Οὐκέτι οὐτ' ἐπινεῦσαι
ἠθέλ. ἐσίγα τε] His non iam
neque nutu, neque voce senten-
tiam suam aperuit. Eodem modo
te post οὔτε illatum p. 347 E.
p. 351 A. p. 361 E. p. 309 B, ubi
v. ann.

E. Φιλονεικεῖν μοι, ἔφη,
δοκεῖς, — τὸ ἐμὲ εἶναι]
Notabis φιλονεικεῖν 'pertinaci-
ter contendere', cum accusativo
constructum. Alias πρὸς addi-
tum reperias, ut de Rep. p. 338

A: προσεποιεῖτο δὲ φιλονεικεῖν
πρὸς τὸ ἐμὲ εἶναι τὸν ἀποκρινό-
μενον. Supra p. 336 E: φιλό-
νεικός ἐστὶ πρὸς ὃ ἂν ὀρηγήσῃ.
Eodem tamen modo cum simplici
accusativo hoc verbum iunxit
Thucydides V. 3, 4: καὶ οὐκ
ἀπρεπὲς νομιεῖτε — μὴ τὰ χεῖρα
φιλονεικῆσαι.

Cap. XL. τί ποτ' ἐστὶν αὐτὸ
ἢ ἀρετῆ] quid tandem virtus
ipsa per se sit. Theaet. p. 146 E:
γνώμαι ἐπιστήμην αὐτὸ ὃ τί ποτ'

361 γὰρ ὅτι, τούτου φανεροῦ γενομένου, μάλιστα ἂν κατά-
 δηλον γένοιτο ἐκεῖνο, περὶ οὗ ἐγὼ τε καὶ σὺ μακρὸν λόγον
 ἐκότερος ἀπετείναμεν, ἐγὼ μὲν λέγων, ὡς οὐ διδακτὸν
 ἀρετῆ, σὺ δ', ὡς διδακτὸν. καὶ μοι δοκεῖ ἡμῶν ἢ ἄρτι
 ἔξοδος τῶν λόγων ὡσπερ ἄνθρωπος κατηγορεῖν τε καὶ κα-
 ταγελάειν, καὶ εἰ φωνὴν λάβοι, εἰπεῖν ἂν, ὅτι Ἄποποι γ'
 ἐστὲ, ὦ Σώκρατες τε καὶ Πρωταγόρα. σὺ μὲν λέγων, ὅτι
 οὐ διδακτὸν ἐστὶν ἀρετῆ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν, νῦν σεαυτῶ
 B τὰναντία σπεύδεις, ἐπιχειροῦν ἀποδείξαι, ὡς πάντα χρή-
 ματα ἐστὶν ἐπιστήμη, καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ σωφροσύνη
 καὶ ἡ ἀνδρεία, ὦ τρόπω μάλιστ' ἂν διδακτὸν φανεῖν ἢ
 ἀρετῆ. εἰ μὲν γὰρ ἄλλο τι ἢν ἢ ἐπιστήμη ἢ ἀρετῆ, ὡσ-
 περ Πρωταγόρας ἐπεχείρει λέγειν, σαφῶς οὐκ ἂν ἦν
 διδακτὸν· νῦν δὲ εἰ φανήσεται ἐπιστήμη ὅλον, ὡς σὺ
 σπεύδεις, ὦ Σώκρατες, θαυμάσιον ἔσται μὴ διδακτὸν ὄν.
 Πρωταγόρας δ' αὖ διδακτὸν τότε ὑποθέμενος, νῦν τοῦ-
 C ναντίον ἔοικε σπεύδοντι, ὀλίγον πάντα μᾶλλον φανήναι
 αὐτὸ ἢ ἐπιστήμην· καὶ οὕτως ἂν ἤμιστα εἶη διδακτὸν.

Cap. XL. P. 361. ὅτι οὐ διδακτὸν ἐστὶν ἀρετῆ] Sic Bodl. Vind. Vat. Θ. r. pro vulg. ἐστὶν ἢ ἀρετῆ. v. ad p. 320 B, ubi ante ἀρετῆ de genere virtutis dictum saepenumero articulum omitti docuimus.

ἐν τοῖς ἐμπροσθεν] Bekker e Par. C dedit ἐν τ. ἐμπροσθε. Hanc formam ante consonam praebent libri meliores de Leg. p. 925 A, sed iidem v addunt aliis locis, ut ibid. p. 920 D. v. Lobeck. ad Phrynich p. 284.

B. εἰ φανήσεται ἐπιστήμη ὅλον] Pro vulg. ὄν codd. omnes cum ed. Bas. 2. ὅλον. v. Menon. p. 81 D, ubi ὅλον eodem modo dicitur.

C. ἢ ἐπιστήμην] Vett. editt. ἢ ἐπιστήμη.

ἐστὶν. Symp. p. 211 C: καὶ γινώσκοντες αὐτὸ τελευτῶν ὅ ἐστι καλόν h. e. atque ad extremum cognoscat ipsam pulchritudinis ἰδέαν.

P. 361. μακρὸν λόγον — ἀπετείναμεν] V. p. 335 C. p. 336 C.

ἐν τοῖς ἐμπροσθεν] V. p. 320 B.

νῦν σεαυτῶ τὰναντία σπεύδεις] Criton. p. 45 C: καὶ τοιαῦτα σπεύδεις περὶ σεαυτὸν γενέσθαι, ἅπερ ἂν καὶ οἱ ἐχθροὶ σου σπεύσαιεν τε καὶ ἐσπεύσαν. Gorg. p. 455 C: καὶ τὸ σὺν σπεύδειν. Stallb.

B. ὡς πάντα χρήματα —]

omnes res s. omnia esse scientiam, et iustitiam et temperantiam et fortitudinem. χρήματα, ut saepe, ad orationem amplificandam adiectum, v. ad p. 312 C. θαυμάσιον ἔσται μὴ δ. ὄν] Sophocl. Oed. R. 289: πάσαι δὲ μὴ παρὸν θαυμάζονται.

νῦν τοῦναντίον ἔοικε σπεύδοντι] nunc contrarium videtur contendere. De Republ. III. p. 414 C: ὡς εἰσικας, ἔφη, ὀνοῦντι λέγειν. Phaedon. p. 87 E: εἰσικεν ἀπομένω. Apol. Socr. p. 27 A: εἰσικε γὰρ ὡσπερ αἰνίγμα ξυνηθῆντι. Menon. p. 80 D: νῦν μέντοι ὁμοίως

ἐγὼ οὖν, ὦ Πρωταγόρα, πάντα ταῦτα καθορῶν ἄνω κάτω
 παραττόμενα δεινῶς, πᾶσαν προθυμίαν ἔχω καταφανῆ
 αὐτὰ γενέσθαι, καὶ βουλοίμην ἂν ταῦτα διεξεληθόντας
 ἡμᾶς ἐξελεθεῖν καὶ ἐπὶ τὴν ἀρετὴν ὅ τι ἔστι, καὶ πάλιν
 ἐπισκέψασθαι περὶ αὐτοῦ, εἴτε διδακτὸν εἴτε μὴ διδακτὸν,
 μὴ πολλάκις ἡμᾶς ὁ Ἐπιμηθεὺς ἐκεῖνος καὶ ἐν τῇ σκέψει D
 σφήλην ἐξαπατήσας, ὡσπερ καὶ ἐν τῇ διανομῇ ἡμέλησεν
 ἡμῶν, ὡς φῆς σὺ. ἤρρεσεν οὖν μοι καὶ ἐν τῷ μύθῳ ὁ
 Προμηθεὺς μᾶλλον τοῦ Ἐπιμηθέως· ὃ χρώμενος ἐγὼ καὶ
 προμηθεύμενος ὑπὲρ τοῦ βίου τοῦ ἐμυνοῦ παντός, πάντα
 ταῦτα πραγματεύομαι, καὶ εἰ σὺ ἐθέλεις, ὅπερ καὶ κατ'
 ἀρχὰς ἔλεγον, μετὰ σοῦ ἂν ἤδιστα ταῦτα συνδιασκοποιήν.
 Καὶ ὁ Πρωταγόρας, Ἐγὼ μὲν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἐπαινώ
 σου τὴν προθυμίαν καὶ τὴν διέξοδον τῶν λόγων. καὶ E
 γὰρ οὔτε τᾶλλα οἶμαι κικῶς εἶναι ἄνθρωπος, φθονερός τε
 ἤμιστ' ἀνθρώπων· ἐπεὶ καὶ περὶ σοῦ πρὸς πολλοὺς δὴ
 εἰρηκα, ὅτι ὦν ἐντυγχάνω πολὺ μάλιστα ἄγαμαι σέ, τῶν
 μὲν τηλικούτων καὶ πάντων· καὶ λέγω γε, ὅτι οὐκ ἂν θαυ-

ἐξελεθεῖν καὶ ἐπὶ τὴν ἀρετὴν] Vat. καὶ omittit. Et abiecit illud Bekkerus probante Astio. Sed Socrates, praeterquam quod illa, de quibus erat disputatum, vult dilucidius explicari, etiam vim et naturam virtutis in illustriore luce ponendam arbitratur.

D. συνδιασκοποιήν] Vat. r. Venet. Ξ et Vindob. διασκοποιήν.

E. ἤμιστ' ἀνθρώπων] Sic codd. plerique omnes; vett. editt. ἤμιστ' ἀνθρώπων.

τῶν μὲν τηλικούτων] μὲν habent Bodl. Vat. Vind. Venet. ΞΣ.

εἶ οὐκ εἰδοί. Stallb. Conf. Krüg. Gr. 56. 4. 9.

C. μὴ πολλάκις ἡμᾶς ὁ Ἐπιμ.] ne forte Epimetheus ille etc. De Republ. IV. p. 424 C: μὴ πολλάκις τὸν ποιητὴν τις οἴηται λέγειν. Ibid. IX. p. 584 B: εἶνα μὴ πολλάκις οἴηθῆς. Crit. p. 113 A: μὴ πολλάκις ἀκούοντες — θαυμάσητε. Stallb.

D. ὡσπερ καὶ ἐν τῇ διανομῇ] Respicitur ad p. 321 C. D. Partic. καὶ, ut solet, in comparatione repetita est, v. Phaedon. p. 76 E: ὡσπερ καὶ ταῦτα ἔστιν, οὕτως καὶ τὴν ἡμετέραν ψυχὴν εἶναι. Plura dedit Stallbaum. ad Gorg. p. 457 E.

D. ὃ χρώμενος ἐγὼ καὶ προμ.] illumque amplectens

ego et toti vitae meae prospiciens, haec omnia ago.

ὅπερ καὶ κατ' ἀρχὰς ἔλεγον] P. 348 C. D.

E. πρὸς πολλοὺς δὴ εἰρηκα] nam etiam de te multis iam professus sum. Phaed. p. 68 A: πολλοὶ δὴ ἐκόντες ἠθέλησαν εἰς ἄδην ἐλθεῖν. Ibid. p. 108 D: πολλὰ δὴ ἀνίκα. Xenoph. Cyrop. IV, 2, 25: ὁ πολλοῖς δὴ συμβεβηκός. — τῶν μὲν τηλικούτων καὶ πάντων. Socratem adhuc iuvenem in hoc libro loquentem induci apparet ex p. 314 B, ubi ipse ad Hippocratem: ταῦτα οὐν σοιωπάμεθα καὶ μετὰ τῶν πρεσβυτέρων ἡμῶν· ἡμεῖς γὰρ ἔτι νέοι. Stallb.

μάζοιμι, εἰ τῶν ἔλλογιμῶν γένοιο ἀνδρῶν ἐπὶ σοφία.
καὶ περὶ τούτων δὲ εἰσαυθίς, ὅταν βούλη, διέξιμεν· νῦν
362 δ' ὥρα ἤδη καὶ ἐπ' ἄλλο τι τρέπεσθαι. Ἄλλ', ἦν δ' ἐγώ,
οὕτω χρῆ ποιεῖν, εἰ σοι δοκεῖ. καὶ γὰρ ἐμοὶ οἴπερ ἔφην
ἰέναι πάλαι ὥρα, ἀλλὰ Καλλιὰ τῷ καλῷ χαρίζομενος
παρέμεινα.

Ταῦτ' εἰπόντες καὶ ἀκούσαντες ἀπῆμεν.

Coisl. Vat. r. Paris. B. E. Ambr. Angel. et reposuit Bekker pro vulg.
τῶν μὴν τηλ.

νῦν δ' ὥρα ἤδη] ἤδη, quod plurimi libri omittunt, servant
Bodl. Vat. Venet. Ξ. Coisl.

εἰ τῶν ἔλλογιμῶν γένοιο] His comparari possunt ea quae
de Isocrate auguratur Socrates
Phaedr. p. 279 A: οὐδὲν ἂν γέ-
νοιο θανατωστὸν, προϊούσης τῆς
ἡλικίας εἰ περὶ αὐτοὺς τε τοὺς
λόγους, οἷς νῦν ἐπιχειρεῖ, πλέον
ἢ παιδῶν διενέγκοι τῶν πάποτε
ἀψαμένων λόγων κτέ.

νῦν δ' ὥρα — τρέπεσθαι] 'nunc vero tempus est ad aliud
quid accedere'. Theaet. p. 145 B:
ὥρα τοίνυν — σοὶ μὲν ἐπιδεικνύ-
ται, ἐμοὶ δὲ σκοπεῖσθαι. Phaedr.

p. 115 A. Phileb. p. 62 E. v. Krü-
ger Gr. 50. 6, 4.

P. 362. οἴπερ ἔφην] Respi-
citur ad verba p. 335 C: νῦν δὲ
— ἐλθεῖν γὰρ ποί με δεῖ — εἰμι.
De τῷ καλῷ, quod est Atticae ur-
banitatis blandimentum, v. Stall-
baum. ad Hipp. mai. p. 281 A.

ἀπῆμεν] Hippocrates quum
neque Socratem prosequaretur ne-
que ad Protagoram se applica-
verit, ex hoc colloquio omne
doctrinae studium ut molestius
missum videtur fecisse, cf. prae-
fat. p. 6 et Stud. philol. p. 838.

P. 52 lin. 13 in not. critic. post ἦν addendum est τὸ μειράκιον.

INDEX GRAECUS.

A.

- Ἀγάματα θεῶν Prot. p. 322 A.
ἀγαλματοποιός P. 311 C.
ἀγαμαι P. 335 D.
ἀγαπᾶν contentum esse Gorg.
p. 483 C.
ἀγενής et ἀγενής P. 319 D.
ἀγνοεῖν ἀλλήλων G. 517 C.
ἀγοραῖος illiberalis P. 347 C.
ἀγορᾶς πληθούσης G. 469 D. P.
309 A.
ἀγορινότερον in formulis quibusdam
frequentatum G. 462 E.
ἄγων et ἀγωνίων confus. G. 461 C.
ἄγων λόγων P. 335 A.
ἀγωνιᾶν P. 333 E.
ἀδαιμόντιοι λόγοι G. 519 A.
ἀδικεῖν pro ἡδικημένοι G. 486 A.
P. 310 D.
ἀδύνατον ὥστε P. 338 C.
ἀδύνατός τι P. 335 C.
ἀεὶ καὶ νῦν, nunc ut semper G.
523 A. — ἀεὶ τοί G. 499 B.
ἀειδές, τό, oppos. τῷ ὄρατῷ G.
493 B.
ἀεθροὶ πολλοί G. 490 B.
αἰ μὲν — ἐνταὶ δέ G. 450 C.
αἰδώς καὶ νέμεσις vel δίκη P. 322 C.
αἰρεῖσθαι, praeferre G. 456 C.
αἰρεῖσθαι μᾶλλον G. 469 C.
αἰρεσις ambigue dicitur G. 513 A.
αἰτίαν ἔχειν bono sensu G. 503 C.
αἰτιᾶσθαι τινα αἴτιον εἶναι G.
518 B.
ἀκέραιος μῦθος G. 505 D.
ἀκρίβεσθαι G. 497 A.
ἀκουε δὴ formula G. 523 A.
ἀκουεῖν pro ἀκημοῖναι G. 503 C.
— obedire G. 488 B.
Ἀκούμενος et Ἀκουμένος P. 315 C.
ἀκρατία et ἀκρασία G. 525 A.
ἀκροᾶσθαι τινας, obedire alicui
G. 488 B.
- ἀλλά saepius repetitum P. 346 D. —
post formulas iurandi G. 481 C.
ἀλλά — γε post εἰ μὴ positum G.
470 D.
ἀλλ' ὥρα — μή P. 312 A.
ἀλλ' ἢ et ἀλλ' ἢ G. 447 A.
ἀλλὰ μὲν δή G. 466 B. 471 A.
ἀλλ' ὄρας; P. 336 B.
ἀλλ' οὐ pro καὶ οὐ G. 494 B. 337
B. coll. P. 341 D.
ἀλλ' οὐ γὰρ P. 336 A.
ἀλλ' οὐν γε P. 327 C. G. 470 D.
ἀλλ' οὕτοι — γε G. 450 E.
ἄλλοκοτος P. 346 A.
ἄλλος, praeterea G. 473 C. 480 D.
ἄλογιστος καὶ ἀνανδρος G. 522 E.
ἄλογως ambigue dictum G. 501 A.
ἄμα participio praemissum G. 520 C.
ἄμα μὲν — ἄμα δέ G. 452 D.
ἀμεινον καὶ κάλλιον P. 360 A.
ἀμύθεν ποθέν G. 490 D.
ἀμπίσχειν c. dativ. P. 320 E.
ἀμύητοι dicuntur intemperantes G.
493 A. B.
ἀμφιεννύναι c. dat. P. 320 E. —
de soleis inducendis non dicitur P.
321 B.
ἀμφισβητεῖν, dubitantem con-
tendere G. 452 C.
ἀμφότερα absolute dictum G. 524 B.
ἀν ad ἐβούλετο et ἠθέλον additum
G. 516. C. — in oratione obliqua,
quae ὀποθετικῶς intelligi non pot-
est, omittitur G. 461 A. — e su-
perioribus repetendum P. 356 D. —
in sententia hypothetica, quae per
imperfectum expressa est, omittitur
G. 514 D. — participio additum
G. 521 C. — post ὅτι c. optativo
positum G. 482 D. — post ἕως
non repetendum praecedente ἂν c.
indicativo G. 506 B. — post rela-
tiva c. coniunctivo iuncta om. P.
345 D. — post relativa cum opta-

- 1
 μ
 π
 362 δ
 ο
 ι
 2
 tivo iuncta etiam in oratione obliqua illatum G. 480. C. — repetitum in οὐτ' ἄν — οὐτ' ἄν G. 475 E. ἄν in ἀρ' mutatum P. 319 B. — ἄν οὖν et οὖν ἄν G. 475 D. ἀναβολαὶ βραχέειαι sunt τριβωνες P. 342 B. ἀναγκάζειν, argumentis cogere G. 472 B. ἀναγκαιὸς ἔστιν οὗτος τοῦτο ποιεῖν pro ἀναγκαιὸν ἔστι τοῦτον κ. τ. λ. G. 448. D. ἀνάγκη ταῦτα G. 475 B. 499 A. ἀναγράφειν τινὰ εὐεργέτην G. 506 B. ἀναίδην et ἀνέδην G. 494 E. P. 342 C. ἀνακηρύττειν τινὰ εὐεργέτην G. 506 C. ἀναλαμβάνειν τὸν λόγον G. 506 C. ἀναλογίζεσθαι P. 332 D. ἀναξία nomen substantivum P. 356 A. ἀνάξιον τινος, pretio alteri cedens P. 355 D. ἀναπαύεσθαι P. 310 C. ἀναπειθεσθαι καὶ μεταπίπτειν ἄνω καὶ κάτω G. 493 A. ἀναρροστεῖν G. 482 B. ἀναρτᾶσθαι παραδείγμα G. 525 C. ἀνατιθέσθαι ἀπαρχὴν σοφίας P. 343 B. ἀνατιθεσθαι, sententiam suam retractare G. 461 D. — de donariis P. 343 B. ἀνδροεῖα, non ἀνδρεία vehementia P. 310 D. — a θάρσος differt P. 351 B. ἀνήνυτον κακόν G. 507 D. ἀνήρ pro τις G. 484 A. — ubi ponatur sine articulo G. 521 E. P. 309 A. ἀνθρώπος per contemptum additum G. 518 B. — articulo carere potest P. 355. A. — ἀνθρώποι ubi subiectum est generalius G. 514. E. ἀνόητοι, intemperantes G. 493. A. ἀνομολογούμενος G. 495 A. ἀντενπασχεῖν non dicitur G. 520 E. ἀντενποιεῖν et ἀντ' εὖ ποιεῖν G. 520 E. ἀντί post comparativum ponitur G. 475 D. — ἀντί τινος εἶναι G. 526 A. ἀπιλαμβάνεσθαι, reprehendere G. 505 E. ἀπιπαρκαλιεῖν G. 526 E. ἀντίστροφον G. 464 B. ἄνω καὶ κάτω μεταλαμβάνειν P. 356 D. — μεταβάλλεσθαι G. 481 D.

- ἀνωφελής, noxius P. 334 A. ἄξιον ἔστι, iustum est P. 355 D. ἀπαγορεύειν seq. μή P. 334 C. ἀπάλαμνος P. 346 C. ἀπαλλέγηθι εἰπών G. 491 B. ἀπαλλάττεσθαι ἐκ διδασκάλων P. 326 C. ἄπας in formula τὴν ἐναντίαν ἄπασαν ὁδὸν ἐρχεσθαι P. 317 B. ἀπατᾶν ὡς, fraudulenter persuadere P. 323 A. ἄπειρος dictum ambigue G. 501 A. ἀπλοῦν τι ἐρωτᾶν G. 503 A. ἀπό in form. ἔοικεν ἀπό τούτων G. 477 D. ἀποβαίνει τινί τι P. 318 A. ἀποδεικνύειν τινὰ ποιούντ' αὐτὸν G. 516 A. — sine ὄν G. 466 E. ἀποδέχεσθαι τινος λέγοντος P. 324 C. ἀποδέδωκε corruptum ex ἀπέδωκε P. 320 A. 328 B. ἀποδιδράσκειν P. 310 C. ἀποδέσθαι τι εἰσαυθίς G. 449 B. ἀποκαλεῖν cum ignominiae significatione ponitur G. 512 C. ἀποκέντριμαι passive dictum G. 463 C. ἀποκρύπτειν γῆν P. 338 A. ἀπολαμβάνεσθαι ἐν κακῷ G. 522 A. ἀποπληροῦν τι ἐν ψυχῇ P. 329 C. ἀπορεῖν c. acc. G. 524 A. ἀποσεῖσθαι de equis G. 484 A. ἀποτείνειν sine casu obiecti positum G. 458 B. P. 329 A. — μακρὸν λόγον, συγχρόν G. 465 E. λόγον et simil. P. 335 C. 361 A. ἀποφαινεσθαι τὴν ἑαυτοῦ γνώμην G. 466 E. P. 336 D. ἄρα postpositum G. 519 B. P. 355 B. — in interrogatione aliunde suspensa P. 319 B. ἀρ' οὖν tum in aiente tum in negante interrogatione positum G. 450 C. ἀρετή sine articulo ponitur P. 320 B. 324 A. C. al. ἀριθμητικὴ et λογιστικὴ quid differant G. 451 B. sq. ἄρυσθαι μισθόν P. 349 A. ἄρτι — τούτου πρόσθεν G. 467 B. 518 B. ἀρτοκόπος et ἀρτοποιός conf. G. 518 B. ἀρχή τινος, imperium in aliquem P. 354 B. ἀρχὴν et τὴν ἀρχὴν G. 468 C. ἀσκέπτως ἔχειν τινός G. 501 C. ἀτεχνῶς i. q. ἀπλῶς G. 491 A. — cum ἀτέχνως conf. G. 501 A. ἀτιμίαι triplex G. 508 C.

- ἄτιμοι, οἱ, dicuntur esse τοῦ ἐθέλοντος G. 508 C. αὐθίς αὐ P. 355 B. αὐξίαι τινὰ ἰλλόγιμον P. 327 C. αὐτὸ δηλοῖ, non αὐτὰ δηλοῖ P. 329 B. coll. 324 A. αὐτὰ ταῦτα i. q. δι' αὐτὰ ταῦτα P. 310 E. αὐτίκα, exempli gratia G. 472 C. P. 359 E. — αὐτίκα μάλα P. 318 B. αὐτίκα i. q. σμικρὸν ὕστερον G. 472 C. αὐτό et αὐτό τοῦτο de eo, quod maxime respicitur G. 482 D. 509 E. αὐτό per redundantiam additum G. 482 D. αὐτό μόνον et αὐτό τοῦτο μόνον G. 500 B. αὐτόθεν, ex ipsa re G. 470 E. αὐτός ad subiectum indefinitum refertur, quod in infinitivo praecedenti latet G. 469 C. 520 E. — αὐτός, dominus G. 511 D. P. 314 D. — solus P. 320 D. al. — αὐτός et ἐκεῖνος ad idem subiectum relatum P. 310 D. — post subiectum illatum G. 482 D. — post relativum interpositum P. 325 A. αὐτός ἐφ' ἑαυτοῦ P. 326 D. ἀφανίζειν, ex hominum conspectu tollere G. 471 B. ἄφρονος νέμεσθαι P. 320 A. ἀφθονία oppon. φθόνη P. 327 B. ἀφθόνως ἔχειν τοῦ κηῖσθαι G. 494 C. ἀφιέναι intransitive dictum P. 336 A. ἀχθεσθαι c. accus. iunctum et ὑπὲρ τινος G. 457 D. — ἀχθεσθήσομαι forma male ab Atticistis damnata G. 506 B. cfr. de Rep. X. 603 E.

B.

- βάρθρα, subsella scholiastica P. 325 E. 315 C. βαλάντιον et βαλλάντιον et βαλαντιομοί G. 508 E. βάρανθρον G. 516 E. βεβαιούσθαι τι παρά τινος G. 489 A. βελτίονα et βελτίον P. 338 C. βελτίον ἐκ βελτίονων et sim. G. 512 D. βιάζεσθαι τι P. 337 C. βίος, res ad vitam sustentandam necessariae G. 486 C. βίος ἀνατετραμμένος G. 481 C. βλάνα et βλάνα G. 488 A. βοήθεια ἑαυτῷ G. 522 D.

PLAT. PROT.

- βούλεσθαι et δοκεῖν distinguuntur a Platone G. 466 D. βουλεύεσθαι ὁρθῶς, sibi consulerere G. 513 B. βούλημα et βούλημα G. 481 E. βούλησις, ἡ, τοῦ ἄσματος, carminis consilium P. 344 A. βραβευτής τῶν λόγων P. 338 B.

Γ.

- γάρ, nämlich P. 328 B. 349 D. 351 C. — ad sententiam ex orationis serie eruemdam refertur G. 493 E. γέ in ironia G. 470 B. γελοῖός τις εἶμι τοῦτο ποιῶν P. 340 E. γενναίως, confidenter, fortiter G. 492 D. γίγνεσθαι de tempore dictum P. 320 A. — c. adverbio iunctum P. 325 B. — γενέσθαι cum εἶναι commutatum P. 340 B. γνήσιόν τι ἀπεργάζεσθαι G. 513 B. γνώθι πάντων septem sapientibus tribuitur P. 343 B. γοῦν ex γ' ἄν corruptum P. 327 C. γραμμαί, lineae P. 326 D. γραμματα, formulae G. 484 A. γραμματα μανθάνειν P. 325 E. γραμματεῖον et γραμματίον conf. P. 326 D. γυμνάσιον G. 493 E.

Δ.

- δαί et δέ permut. G. 447 B. δέ non praecedente μέν P. 310 A. — efficaciae causa apodosis additum P. 313 A. 325 C. 353 D. — duplex G. 512 A. — δέ et δή post οὕτω et τοῦτο illatum P. 313 E. — post ἔτι μέν P. 310 C. — δέ post οὕτω et ὡσαύτως P. 326 D. 328 A. — δέ, quum tamen G. 471 D. — δέ ubi γάρ exspectes G. 461 D. — annectit sententiam, quam Latine et Germanice per parentheses exprimas G. 471 D. — δέ ἄρα P. 325 C. — δέ οὖν G. 513 D. P. 315 E. δεῖ πολλοῦ μή seq. coniunct. G. 517 A. δεῖ τοῦτο οὐδέν G. 491 D. δεῖδω περὶ τινος et περὶ τινι P. 322 B. δεῖν addito nominativo c. infinitivo P. 316 C. — post ἡγεῖσθαι omititur P. 346 B.

δεινοὶ καὶ σοφοὶ dicuntur sophistae P. 341 A.
 δεινὸν οὐδὲν μή G. 520 D.
 δέος et φόβος distinguuntur P. 358 D.
 δέχεσθαι μάλλον ἀντί τινος abundanter dictum G. 475 D.
 δη ἰσχυρῶς positum G. 499 B. 500 C. P. 520 A. 342 B. — post πολλοὶ et πολλοῖσι P. 361 E.
 δηλοῦ, manifestum est G. 483 D.
 δηλον ὅτι reliquae orationi παρενθήτως interiectum G. 487 D.
 δημογορεῖν G. 482 C. P. 336 B.
 δημογορία ars poetica vocatur G. 502 D.
 δημογορικὰ G. 482 E.
 δημοσιεύειν de medicis publicis G. 514 D.
 διὰ δικαιοσύνης ἔναι P. 323 A.
 διὰ ἑαυτῶν συνείναι et sim. P. 347 C.
 διαδεῖν, cursu contendere P. 335 D.
 διαιεῖσθαι, disceptare P. 314 B. — explicare G. 495 C coll. P. 339 A.
 διαιτηταὶ P. 337 E.
 διαλύειν τὸν λόγον G. 458 B.
 διανοιεῖσθαι ὡς τινος νομίζοντος G. 472 D.
 διαπορέπω verbum probum G. 485 C.
 διατελεῖ pro διατελεῖ ἄν dictum P. 345 C.
 διατριβαὶ καὶ λόγοι G. 484 E.
 διατριβεὶν σμικρὸ ἄττα P. 316 A.
 διαφέρειν c. infinitivo G. 517 B. P. 328 B.
 διαφερόντως τῶν ἄλλων G. 479 D. E. P. 328 B.
 διαφθεῖρειν τοὺς λόγους G. 495 B.
 διδασκαλία χορῶν G. 501 E.
 διδάσκειν et διδάσκεισθαι, instituendum curare P. 324 D. — de leniore reprehensione P. 323 D.
 διδόναι ἔλεγον, refutandi potestatem dare G. 474 B.
 διέξοδοι λόγων et διεξελθεῖν τῷ λόγῳ P. 326 A.
 διέναι τῷ λόγῳ G. 505 E.
 δικαιοσύνη pro δικαστικῇ G. 464 B. P. 323 B.
 δικαιοσύνη G. 507 E. P. 331 B.
 δικη καὶ αἰδώς P. 322 C.
 Διονύσιον, τό, templum Bacchi G. 472 A.
 Διὸς φουλκαὶ P. 321 D.
 διακᾶθω G. 483 A.
 δοκεῖ μοι, rectae orationi praemisum G. 460 A. P. 314 C.

δοκεῖ μοι τοῦτο, placet mihi, probatur mihi P. 333 C. 352 B.
 δοκεῖν et βούλεσθαι distinguuntur G. 466 D.
 δολιχοδρομοὶ P. 335 D.
 δόλιχος P. 335 E. — δόλιχον τοῦ λόγου κατατείνειν P. 329 A.
 δόξαν ταῦτα P. 314 C.
 δύναμις, vis et natura G. 447 C. P. 356 D.
 δύνασθαι τι P. 324 A. 335 C.
 δυνατός τι P. 324 A.
 δυοῖν et δυεῖν passim confus. G. 481 D.
 δυσχεραίνειν ἐν τοῖς λόγοις G. 450 E.
 δυσχερῆς λόγος P. 333 D.

E.

εἶα est mirantis et indignantis P. 314 D.
 εἶαν i. q. χαίρειν εἶαν G. 512 D.
 εἶαν δε βούλη P. 348 A.
 εἶαν περὶ τινος omissio λέγειν P. 347 C. Alcib. I. 113 D.
 ἐγγίγνεται μοι χρόνος P. 339 E.
 ἐγγυᾶσθαι τινα P. 336 D.
 ἐγγύς δηλώσασθαι τι, ita declarare, ut prope ad rem accedas G. 453 A. — ἐγγύς τι G. 520 A.
 ἐγὼ repetitum P. 317 D.
 ἐγὼ σοι ἐρῶ post interrog. positum G. 487 B.
 ἔδοξα ἀκοῦσαι, mihi visus sum audire P. 315 E.
 εἰ c. indicat. post optativ. et ἄν illatum P. 336 C. — duplex G. 463 C. — repetitum P. 325 A. — cum particip. iunctum P. 345 E. — post εἶαν illatum G. 470 A. — num apud solutae orationis scriptores sit utinam G. 456 A. — εἰ ἐθέλεις sequente futuro P. 324 A. — seq. optativo P. 342 D.
 εἰ γὰρ .. εἴη utinam sit P. 310 D.
 εἰ καὶ et καὶ εἰ differunt G. 509 A.
 εἰ μή — ἀλλά — γε G. 470 D. P. 353 A.
 εἰ μή διὰ τινα elliptice dictum G. 516 E.
 εἰ μή εἰ G. 480 B.
 εἰ μή, nisi forte P. 349 E. G. 513 C.
 εἰ τι καὶ ἀγροικότερον G. 486 A.
 εἰδέναι περὶ τινος, alicuius rei peritum esse G. 464 D.
 εἶεν concedendi et transeundi formula usitatissima P. 311 D. G.

472 D. — non subiuncta transeundi particula G. 466 C.
 εἶναι post verba nominandi illatum P. 311 E. 325 A. — post κατὰ τοῦτο additum P. 317 A. — εἶναι praegnantis sensu dicitur πόλις P. 324 E. 326 E. — ἐπὶ τινι G. 508 C. — ἐν τῇ τέχνῃ P. 317 C. — εἶναι γενοῦτα G. 525 D.
 εἶπερ siquidem P. 341 E. — εἶπερ ἄλλος τις et εἶπερ τις καὶ ἄλλος elliptice dictum P. 329 B.
 εἰργεῖν et εἰργεῖν G. 505 B.
 εἰρηκέναι ἀμφὶ τι G. 490 C.
 εἰς ἢ μηδεὶς, prope nullus G. 471 E.
 εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐλλόγιμον γενέσθαι et sim. P. 312 A.
 εἰσαγγέλλειν, anmelden, de ianitore dictum G. 526 B. P. 314 E.
 εἰσαῦθις, alias, posthac P. 357 B.
 εἶτα admirationi exprimentae inseruit P. 309 B. — participio praemisum P. 345 C.
 ἐκ τοῦ ἐπὶ θάτερα P. 314 E.
 ἐκ τρίτων G. 500 A.
 ἐκαστοτε quotiescunque ita fert occasio P. 341 B.
 ἐμβάλλειν ἐξ οὐσίας ambigue dictum G. 472 B.
 ἐκεῖ et ἐκεῖσε de altera vita G. 527 B. — in superiore disputatione P. 350 C. E.
 ἐκεῖνος et αὐτός ad unum idemque nomen refertur P. 310 D.
 ἐκκᾶσθαι τοὺς ὀφθαλμούς G. 473 B.
 ἐκκρούειν τοὺς λόγους P. 336 C.
 ἐκπέρθειν etiam de hominibus, qui pessumdanter P. 340 A.
 ἐκπίπτειν, gratia populi excidere G. 517 A.
 ἐκπορίζεσθαι ταῖς ἡδοναῖς ἐκπλήρωσιν G. 492 A.
 ἐκτέμνεσθαι, mutilari G. 473 C.
 ἐκτός βαινεντινός, migrare alqd. P. 326 D.
 ἐλέγχειν, coarguendo docere G. 467 A. 482 A.
 ἐμβάλλειν ἄνοητα εἰς τέχνας P. 318 E.
 ἐμβραγύ G. 457 A.
 ἐμὲ αὐτόν G. 472 B.
 ἐμμελῶς ἔχειν τινός P. 321 C.
 ἐμμένειν τοῖς ὁμολογουμένοις P. 353 B.
 ἐμὸν, τό, οὐδὲν κολύει G. 458 D.
 ἐμπειρία καὶ τριβή G. 463 B.

ἐμπληκτος de homine levi et inconstanti G. 482 A.
 ἐμπορος et κάπηλος P. 313 C.
 ἐμπροσθε et ἐμπροσθεν G. 504 B. P. 361 A.
 ἐν Μαροθῶνι et sim. G. 516 D.
 ἐν μέρει, alternis, vicissim G. 474 B. 496 B.
 ἐν νόμοις καὶ ἀνθρώποις τεθραμμένος P. 327 C.
 ἐν πλήθει, coram populo G. 456 C. 457 D.
 ἐν ταύτῃ δυνάμει, beim Besitz dieser Fertigkeit G. 452 D.
 ἐν τέχνῃ εἶναι, in arte versari P. 319 C.
 ἐν τούτῳ ἔστιν, in hoc positum est P. 310 D. 313 A. 354 E. 356 D.
 ἐν τῷ ἐμπροσθεν χρόνῳ, in superiore disputatione, antea G. 475 D.
 ἐν ὑμῖν, vestro iudicio P. 355 D.
 ἐν φύσει ἀνθρώπων ἔστιν P. 358 C.
 ἐναντίον c. gen. et dativo P. 317 B. — ἐναντίον ἢ G. 481 C.
 ἐνδεής εἰμι seq. infinitivo P. 329 B.
 ἐνδείξασθαι i. q. ἐνδειξῆν ποιείσθαι P. 317 C. — quomodo ab ἐπιδείξασθαι differat, ibid.
 ἔνεκα quantum attinet G. 493 E. — cum ἔνεκεν conf. G. 499 E.
 ἐνὶ λόγῳ G. 524 D.
 ἐνταῦθα ἄγω et similia G. 495 A.
 ἐντανθί, non ἐντανθοί P. 310 A.
 ἐντείνειν εἰς κηθαρίσματα P. 326 A.
 ἐντεχνος σοφία P. 321 D.
 ἐντυγχάνειν τινὶ et ἐντευξῆς P. 309 D.
 ἐξ ἴσον τινὶ εἶναι G. 517 A.
 ἐξαιρέσθαι, summovere ex populi turba P. 319 C.
 ἐξαιρήνης participio additum G. 523 E.
 ἐξανίστασθαι εἰς τινα τόπον P. 311 A. — ἐξαναστήσασθαι τινα P. 310 A.
 ἐξαπατᾶν ὡς P. 323 A.
 ἐξελέγχειν, refellere ac docere G. 467 A. 482 A. 508 A.
 ἐξεληλεγμαι G. 471 D.
 ἔξεστι seq. accus. particip. G. 486 C.
 ἐξῆς τινι, iuxta aliquem P. 314 E.
 ἐξόν om. infinitivo P. 358 B.
 εἶκεν pro εἶκεν οὕτως ἔχειν P. 312 A. 313 C. — i. q. ὁμοίωται G. 475 E. P. 330 B.
 εἶκεν ἀπὸ τούτων G. 477 D.
 εἶκουσπεύδοντι et sim. P. 361 A.
 ἐπαίνειν περὶ τινος G. 464 D.

ἐπαινήτης P. 309 A.
 ἐπανορθοῦν, ἐπανορθοῦσθαι et ἐπανόρθωμα P. 340 D. et G. 461 C.
 ἐπαχθές, τό P. 316 D.
 ἐπεί c. infinit. constr. P. 353 A.
 ἐπειγόμενος, festinanter P. 310 C.
 ἐπειδὴν ἤαττον pro ἐπειδὴν τάχιστα P. 325 C.
 ἐπειτα in interrogat. G. 466 D. — sine δὲ post ἐπι μέν illatum P. 310 C. — non praecedente πρῶτον μέν positum P. 350 D.
 ἐπειδιδάσκω P. 328 E.
 ἐπέροχθεσθαι de malis subito irrumperibus P. 344 D. — ἐπέροχθεσθαι ῥήματι P. 345 D. — ἐπέροχεται μοι G. 485 E.
 ἐπί c. dativ. et accus. iunctum finem et consilium significat G. 456 E. — ἐπὶ τούτου, item eo consilio P. 358 B. — ἐπὶ τὸ βέλτιον et sim. G. 513 B. — ἐπὶ πλέον, plus G. 453 A. — diu P. 345 C. — ἐπὶ πλείστον, diutissime P. 345 C. — ἐπὶ τινι εἶναι, esse in alicuius potestate G. 508 C. — ἐπὶ τινι νόμους τίθεσθαι G. 488 D. P. 325 B. — ἐπὶ τινος ibid. — ἐπὶ τινα ἔρχεσθαι, agredi aliquem G. 488 C. — ἐπὶ παιδείᾳ μανθάνειν P. 312 B. — ἐπὶ αὐτὸ τοῦτο πάρεσμεν G. 447 B.
 ἐπιβουλεύειν c. infinitivo iunctum, insidiose studere G. 473 C. P. 343 C.
 ἐπιδεικνυσθαι i. q. ἐπίδειξιν ποιῆσθαι G. 447 B.
 ἐπιδεδῖν de malis et calamitatibus, quas videmus G. 473 C.
 ἐπιεικῶς G. 449 C. — utique, freilich G. 493 C.
 ἐπιθεῖναι κεραλήν τῷ λόγῳ G. 505 D.
 ἐπιθυμητικόν, τό, cum cado comparatur G. 493 A. sq.
 ἐπιλιπεῖν dicitur ὁ λόγος P. 334 E. — οὐδὲν τῶν ἐμῶν P. 310 E.
 ἐπιμελεῖσθαι ὅπως ἂν seq. coniunctivo P. 326 A.
 ἐπιόντα, τὰ, τοῦ ἄσματος P. 344 A.
 ἐπιπλήττειν non construitur cum accusativo P. 326 E.
 ἐπίπροσθεν γίνεσθαι, obstare G. 523 D.
 ἐπισημαίνεσθαι animos dicitur Rhadamanthus G. 526 B.

ἐπίστασθαι, memoria tenere G. 484 B.
 ἐπιστομίζεσθαι de disputantibus dictum G. 482 E.
 ἐπιτίθεσθαι τινι πράγματι G. 527 E.
 ἐπιτρέπειν τινὶ περὶ τινος G. 512 D.
 ἐπιτροπεύειν c. accus. constr. P. 320 A.
 ἐπιψηλαφᾶν, contractando quaerere P. 310 C.
 ἐπιψηφίζειν, in suffragia mittere G. 474 A.
 ἐπόψεσθαι, mit ansehen, de malis G. 473 C.
 ἔργον σόν G. 459 E. P. 335 B.
 ἔρμαιόν τι ποιῆσθαι G. 489 B.
 ἔρχεσθαι, redire P. 310 C. — τινὶ ἀποροῦντι P. 321 C.
 ἔς μάκαρας, ἔς κόρακας, etc. pro εἰς μ. dici solitum G. 523 B.
 ἔσπερας, heri vesperi, P. 310 C.
 ἔσθησις, vestimentum G. 465 E.
 ἔστιν, fieri potest G. 468 E. — ἔστιν οἷ P. 346 E. — διαφέρων ἔστιν G. 500 C. — ἔστιν ὡσπερ ἂν εἰ P. 335 E.
 ἔστω σοι οὕτως G. 514 E.
 ἔσχατον de malis et doloribus G. 491 A.
 ἔτερα τοιαῦτα, tali itidem modo P. 326 A.
 ἔτι καὶ νῦν λέγει G. 495 A.
 ἔτι μὲν — ἐπειτα P. 310 C.
 ἔτι πρὸς τούτοις P. 326 B.
 εὐ καὶ ἀνδρείως G. 521 A.
 εὐ λέγεις, probe dicis P. 310 B.
 εὐεργέτης, titulus honoris G. 506 B.
 εὐθὺ τῆς φροουᾶς et similia, non εὐθύς G. 525 A.
 εὐθύναί P. 326 E.
 εὐκτέον forma suspecta G. 512 E.
 εὐλαβεῖσθαι seq. μή et infinit. P. 315 B.
 εὐμάριαι P. 321 A.
 εὐπορεῖν et εὐπορος c. accus. G. 524 A. P. 348 D.
 εὐρησθεὺς et εὐρησθῆναι P. 345 C.
 εὐχεσθαι εἶναι G. 449 A.
 εὐχαεῖν τινα παντοδαπά G. 522 A.
 ἐφ' ἑαυτοῦ G. 514 C. P. 326 D.
 ἐφελκεσθαι ἀλλότριον κάλλος G. 465 B.
 ἐφεξῆς τούτοις G. 494 E.
 ἐφη ὁ Καλλίας et inverso ordine ὁ Καλλίας ἐφη P. 317 C.
 ἐφιέναι intransitive positum P. 338 A. — ἐφείναι οὐρία, ibid. — ἐφείναι ἡνίας τῷ λόγῳ P. 338 A.

ἔχε δὴ formula G. 460 A. 490 B. P. 349 D.
 ἔχει omissum post οὐκοῦν καὶ ὡσαύτως conf. s. y. Ellipsis.
 ἔχειν οὕτω περὶ ἐπῶν P. 342 A.
 ἔχειν πρὸς τι, sentire de aliqua re P. 352 A.
 ἔχεσθαι ἀπορία P. 321 C. ἐν πάσῃ ἀπορίᾳ G. 522 A.
 ἔχεσθαι τινος ἄσμενον G. 499 B. — ἂ διδασκάλων εἴχετο P. 319 E.
 ἔχθες καὶ πρῶν G. 470 D.
 ἔχόμενα, τὰ, sine genitivo posit. G. 494 E.
 ἔχων post τί φλυαρεῖς additum G. 497 A.
 ἔχων ἡνίας G. 491 B.
 ἔως c. indicativo aoristi praecedente indicativo cum ἂν G. 506 B.

Z.

Ζεὺς καὶ θεοί P. 310 D.
 Ζεὺς φίλιος G. 500 B. 519 E.
 ζῆν ὡσπερ λίθον G. 494 A.
 ζητεῖν, cupere, studere P. 322 B.

H.

ἦ et ἦν permut. P. 310 E. G. 488 B.
 ἦ, alioquin G. 494 A. P. 323 A. — post τὸ ἐναντίον G. 481 C. — post ἴδιόν τι G. 481 C. — cum verbo post genitivum pronominis a comparativo pendentem infertur G. 500 C.
 ἦβην ἔχειν P. 309 A.
 ἦ γὰρ; medio sermoni insertum G. 468 B. 488 B.
 ἦ δὴλα δὴ P. 309 A et 330 A.
 ἦει et ἦειν P. 310 B.
 ἦ πον ἄρα G. 447 D.
 ἦ τις ἢ οὐδεις G. 471 E.
 ἦδε ἢ πόλις de Athenis P. 309 B.
 ἦδη μανθάνω in responsione G. 496 D.
 ἦδιόν ἐστι, volupe est G. 470 C.
 ἦδύς, ineptus, ridiculus G. 491 E.
 ἦθος G. 484 D.
 ἦμονον ὅτε G. 455 E.
 ἦνω φέρον G. 518 D. — ἦνεις ἔχων, λέγων et sim. cum irrisione aut indignatione dicuntur G. 491 B.
 ἦλικία, aetas iuvenilis G. 484 C.
 ἦμέρα omittitur P. 318 A.
 ἦμεροδρομοί P. 335 D.
 ἦμεροι καὶ δίκαιοι G. 516 C.

ἦν ubi ἐστί expect. G. 516 D.
 ἦν ποτε χρόνος ὅτε P. 320 C.
 ἦνται orationi tribuuntur P. 338 A.
 ἦτοι — γε — ἦ G. 460 A. P. 331 B.

Θ.

θάνατος ἢ ζημία P. 325 B.
 θάρρει mediae orationi interpositum P. 311 A.
 θαρρεῖν περὶ τινος et περὶ τινι P. 322 B.
 θαρρῶν imperativo praemisum G. 527 C.
 θάρσος et ἀνδρεία distinguuntur P. 351 A.
 θαυμαστός ὡς G. 477 D.
 θέμις indeclinabile G. 505 C.
 θεραπεύειν et de corpore et de animo dicitur P. 312 B.
 θηρεύειν ὀνόματα G. 489 B.
 θηρεύεσθαι τὴν ἀνοιαν, decipere imperitos studere G. 464 D.
 θόρυβος et favoris et invidiae index P. 339 D.
 θρόνος, cathedra P. 315 E.
 θύρα, ostium P. 310 A.
 θυραγοί P. 314 C.

I.

ἱᾶσθαι, resarcire G. 447 B.
 ἱατρός καὶ παιδοτροιβής G. 452 A.
 ἱδία ἡμῶν G. 514 C.
 ἴδιόν τι ἦ G. 481 D.
 ἴδιος fem. genere posit. P. 349 B.
 ἰδιατεύειν P. 326 E.
 ἰδιώτης G. 507 D. — medico opp. P. 322 B.
 ἰδιώτης ἢ πόλις G. 507 D.
 ἱεῖναι διὰ δικαιοσύνης P. 323 A. — ἐπὶ τι de disputantibus, qui ad argumentum accedunt G. 514 C. — ἐπὶ τὰ δημόσια G. 514 C. Sic βαδίζειν ἐπὶ τι, accedere ad aliquid (oratione) ap. Demosth. de Cor. 2.
 ἱμάντες, caestus P. 342 B.
 ἱνα c. indicat. imperf. coni. P. 335 C. — signif. ubi cum coniunct. sine ἂν constr. G. 484 E.
 ἱνα καὶ ironice G. 505 E.
 ἰοῦ ἰοῦ G. 499 C.
 ἰσότης γεωμετρικῆ G. 508 A.
 ἴσως G. 523 A. oppon. ὄντως G. 515 D. — ironice dictum G. 473 A.
 ἴτης P. 349 E.

K.

κάειν et καίειν G. 476 C.
 καθαιρείν, humi prosternere P.
 343 C. — ἢν σελήνην G. 513 A.
 καθειροῦμαι μακρολογίαν G. 461 D.
 καθιέναι intrans. positum P. 336 A.
 καθίζεσθαι P. 310 A.
 καί, Kenique, uno verbo G. 490
 C. — imo, imo etiam G. 504 E.
 — etiam ante nomina subst. vel
 signif. P. 317 A. — ubi καίτοι ex-
 spectes G. 519 C. — anneōtīt sen-
 tentiam proprie participio exprim-
 endam G. 525 C. — post ἕνα il-
 latum G. 467 C. — post voces in-
 terrogat. positum G. 455 A. — post
 οὐτω collocatum G. 461 B. — in
 comparatione geminatum G. 457 E.
 P. 361 B.
 καί γάρ, nam etiam G. 467 B.
 καί — γε πρὸς G. 469 B. 513 B.
 καί εἰ et εἰ καί differunt G. 509 A.
 καί μάλα P. 315 D.
 καί νῆ μά Δία ironice dictum G.
 483 E. 527 C.
 καί οὐ et ἀλλ' οὐ P. 337. B. coll.
 341 D.
 καί οὐν καί ἄρτι P. 309 B.
 καί — τε P. 317 D.
 καί φλυαρίας absoluta plurium re-
 rum enumeratione additum G. 490 C.
 κακηγορεῖν et κατηγορεῖν G. 522 B.
 κακά et καλά permutata P. 323 D.
 κακουργεῖν ἐν τοῖς λόγοις G. 483 A.
 καλεῖν τινα τι G. 448 C. — ὄνομα
 τινι G. 504 C.
 καλεῖς τί πον ἐπιστήμην; et sim.
 G. 495 C. P. 312 A. 358 D.
 κάλων πάντα ἐκτείνειν P. 338 A.
 κάλωσ γε λέγων G. 451 D. P. 352 D.
 κάλωσ καί ἀληθῆ P. 352 D.
 κάμνειν τι ποιούντα, gravari ali-
 quid facere G. 470 C.
 κάμπτεσθαι, de sententia de-
 duci P. 320 B.
 κἄν εἰ ἔστι τις — ἀγαπητόν elliptice
 dictum pro ἀγαπητόν εἶη P. 328 B.
 κἄν εἰ — ἄν G. 514 D. P. 353 D.
 κἄν παῖς σε ἐλέγξειεν G. 470 C.
 κἄπηλος et ἔμπορος G. 517 D. P.
 313 C.
 κάτα et κάπειτα post particip. G.
 457 B.
 κατὰ σέ, tuo more G. 467 B.
 κατὰ σμικρὸν ἀποκρίνεσθαι idem
 atque ἔπος πρὸς ἔπος ἀποκρ. P.
 338 E.

κατὰ τοῦτο εἶναι pro τὸ κατὰ
 τοῦτο εἶναι P. 317 A.
 καταβολή et κατηβολή de febrī G.
 519 A.
 καταγνύναι τὰ ὄτα G. 515 E. P.
 342 C.
 καταθῆναι ἐν γωνίᾳ G. 485 D.
 καταλείπειν μεταξὺ τὸς μύθους
 G. 505 C.
 καταλύειν τὸν λόγον v. s. λύειν.
 καταπιπτοῦσθαι G. 473 C.
 κατασκευάζειν συνέδριον P. 317 D.
 κατατιθέναι τιμὴν, pretium sol-
 vere P. 314 B.
 κατατίθεσθαι P. 314 A. 320 A.
 καταχαρίζεσθαι G. 513 D.
 καταχῶσαι λόγους et sim. G. 512 C.
 καταγένοι τῆς κεφαλῆς G. 469 D.
 κατέχειν, a negotiis detinere G.
 458 B.
 κεκλιμένος, non κεκλεισμένος P.
 314 D.
 κεφαλήν ἐπιθεῖναι τῷ λόγῳ G.
 505 D.
 κηλεῖσθαι P. 315 A. 328 D.
 κινδυνεύειν περὶ τινος G. 521 D.
 Κίος et Κεῖος P. 316 E.
 κλίση eadem et ad cibum et ad so-
 mnum capiendum P. 310 C.
 κλύειν pro praeterit. G. 503 C.
 κνήσθαι et κνάσθαι G. 494 C.
 κοινόν, τὸ, τῆς πόλεως P. 319 D.
 κολάζειν et τιμωρεῖσθαι G. 505 C.
 P. 324 C.
 κολάζεσθαι pro κολάζειν dictum P.
 324 C.
 κολοῦειν τὸ δῆμα P. 343 C.
 κολυμβᾶν εἰς φρέατα P. 349 E.
 κομμωτική G. 463 B.
 κομψά, splendidae nugae G.
 486 C.
 κομφοί, οἱ, vocantur philosophi G.
 493 A.
 κόπος, lassitudo P. 310 D.
 κόρησ, ἐπι, τύπτειν G. 486 C.
 κόσμος, rerum universitas,
 mundus G. 507 E. — ἐν κόσμῳ,
 ordine P. 315 B.
 κρίνειν τι πρὸς τι, comparare
 aliquid cum aliquo P. 327 C.
 κρούειν τὴν θύραν P. 314 D.
 κύρωσις vox Gorgiae propria G. 450 B.
 κώδιον, pellis P. 315 D.

A.

λακωνίζοντες, οἱ, ridentur G. 515 E.
 P. 342 B.

λαμβάνειν εἰκὸς καὶ πιθανόν G.
 486 A.
 λαμβάνειν τινα, aliquem in dis-
 ciplinam accipere G. 483 E.
 λαμβάνεσθαι pro καταλαμβάνε-
 σθαι G. 473 B.
 λέγειν περὶ τι et ἀμφὶ τι G. 490 C.
 — λέγειν τι ἐπὶ τινι, cum verbo
 aliquo aliud connectere P.
 343 D.
 Λήναιον, τό, P. 327 D.
 λιμοκτονία, Hungerkur, P. 354 A.
 λογιστική et ἀριθμητική G. 451 B
 sqq.
 λόγον ἔχειν τινός, rationem ali-
 cuius rei tenere G. 465 A.
 λόγος et μῦθος opp. G. 523 A. P.
 324 D.
 λόγος, ὁ, dicitur μουσικῶς λέγεσθαι,
 συνᾶδεν etc. P. 333 A. — dicitur
 ἤρμεῖν G. 527 B. — σημαίνει G.
 511 B.
 λόγος ἔστί omissio artic. P. 322 D.
 λόγῳ, τῷ, διεξελθεῖν G. 505 E. P.
 326 A.
 λόγῳ ἐνὶ G. 524 D.
 λοιδορεῖν τινα et λοιδορεῖσθαι
 τινι G. 485 A.
 λύειν λόγους G. 480 E. P. 333 A.

M.

μά Δί' ἀλλά G. 463 D.
 μά τόν elliptice G. 466 E.
 μά τόν θεόν G. 490 E.
 μά τόν κύνα G. 482 A.
 μαγγανεύματα G. 484 A.
 μαθηματά ingenii pabulum P. 313 C.
 μάλλον ἢ ubi subiungitur explicatio
 P. 350 A.
 μάλλον καὶ ἦτον inunctum adiectivis
 P. 355 E.
 μάλλον τοῦ δέοντος comparativo
 additum G. 487 B.
 μανθάνω in responsione usurpatum
 G. 496 C. — c. gen. G. 463 D.
 517 C.
 μάχεσθαι ἐν ὄπλοις G. 456 D.
 μεγέθη P. 356 C.
 μέλος G. 502 C.
 μέμφεσθαι constr. P. 327 A.
 μέν particulae vis indicatur P. 343 D.
 μέν non sequente δέ P. 334 A.
 μέν ἄρα — δέ ἄρα P. 325 C.
 μέν — μέν — δέ — δέ G. 512 A.
 μέν οὐν, imo G. 466 A. P. 309 C.
 μένειν ἐπὶ τῷ ἀληθεῖ P. 356 E.
 μέντοι, verò, profecto P. 331 D.
 al. — etiam in interrogationibus sic

positum, quae habent vim confir-
 mandi P. 309 A.
 μέσον, εἰς, συμβῆναι P. 337 C.
 μεταβάλλεσθαι ἄνω καὶ κάτω de
 eo, qui consilii inops haeret G.
 481 D.
 μεταβαλόν, vicissim G. 480 E.
 μεταλαμβάνειν participem esse,
 ubi construat e. accusativo P.
 329 E.
 μεταλαμβάνειν τὰ ὀνόματα ἐπὶ
 τούτοις P. 355 E.
 μεταξύ τι G. 520 A.
 μεταστρέψας, contra G. 456 E.
 μετατίθεσθαι, mutata sententia
 statuere, sensu praegnant G.
 493 C.
 μεταχειρίζεσθαι τινα ὡς ἀδιοῦν-
 τα G. 519 B.
 μέτριον i. q. κόσμιον G. 511 E.
 μέχρι etiam ante litteras vocales apud
 Platonem restituendum P. 325 C.
 μή post verba vetandi illatum P. 334
 C. — cum coni. post ὄρα G. 512
 D. — cum coni. vel cum optativo
 post verba timendi P. 320 A. —
 vetans c. coniunctivo praesentis
 soloece coniunctum G. 500 E. —
 interrogat. G. 488 B. P. 332 C. —
 c. coniunctivo post πολλοῦ δεῖ
 illatum G. 517 A. — sequente μη-
 δέν P. 355 A.
 μή, ἀλλά — elliptice dictum G. 497 B.
 μή μοι, μή μοι οὕτως, μή οὕτως
 elliptice dicta P. 318 B. 331 C.
 μή ὅτι, ne dicam G. 512 B.
 μή ὅτι — ἀλλά P. 319 D.
 μή οὐχί post verba negandi positum
 G. 461 A. — post μη ὁμολογήσαι,
 ibid. — post αἰσχρνεσθαι G. 461 B.
 — post αἰσχρόν i. e. οὐ καλόν P.
 352 D.
 μή πολλάκις, ne forte P. 361 B.
 μή φθονήσης, ἀλλά — frequens
 formula P. 326 E.
 μηδαμῶς elliptice dictum P. 334 E.
 — μηδαμῶς, ἀλλά — G. 497 B.
 μηδέν post μηδέποτε apud adiecti-
 vum omissum G. 485 D. 493 B.
 μήτε — τε G. 514 C.
 μισάνθρωποι in Pherecratis Ἀγροῖσις
 P. 327 D.
 μισθοφορία a Pericle introducta G.
 515 E.
 μόγισ, vix, aegre, tandem P.
 314. E. 348 C.
 μοι δοκεῖ et ἐμοὶ δοκεῖ P. 342 A.
 μόνος ὑπὸ μόνον et sim. G. 522 D.
 μορμολύττεσθαι G. 473 D.

μουσική latiore sensu dicitur P. 340 A.
 μουσικῶς λέγειν convenienter dicere
 P. 333 A.
 μυεῖσθαι τὰ μεγάλα G. 497 C.
 μῦθος et λόγος opp. v. s. λόγος.
 Μυσῶν λεία G. 521 C.
 Μυτιληναῖος, non Μιτυληναῖος P.
 343 A.

N.

νάματα G. 493 E.
 νεανιεύεσθαι, petulantem esse
 G. 482 C.
 νεανικόν, magnificum, adiuncta
 petulantiae notione G. 508 C.
 νεκρός, ó, cadaver G. 524 C.
 νέμειν pro νομίζειν, indicare P.
 339 C. — tribuere P. 320 D. —
 dividere 322 C.
 νέμειν ἐπὶ πολύ, al. G. 484 E.
 νέμεσθαι ἄφροντα P. 320 A.
 νέον et νεώτερον de malis P. 310 B.
 νεωστὶ de tempore remotiore G. 503 A.
 νῆ Δί' ἀλλά G. 463 D.
 νῆ τὸν νόνα Socratis iusiurandum
 G. 461 A.
 νῆ τοὺς θεοὺς ἀλλά G. 481 C.
 νικᾶν τὴν γνώμην G. 456 A.
 νομίζεσθαι, aliquo loco nume-
 rari, aestimari werden G. 466 B.
 νόμος, mos G. 512 B.
 νόμος et νόσις a sophistis opponun-
 tur P. 337 C.
 νόμους τίθεσθαι ἐπὶ τινι G. 488 D.
 νύκτες, horae nocturnae P. 310 C.
 νῦν δέ elliptice dictum P. 347 A.
 νῦν δὴ c. imperat. G. 462 B.

Ξ.

ξενηλασία Spartanorum P. 342 C.

O.

ὁ δέ et ὅδε perm. P. 320 E.
 ὁ μὲν ante ὁ δέ om. P. 330 A.
 ὁ μὲν τις — ὁ δέ τις P. 349 E.
 ὅδε et ὁ δέ P. 320 E.
 ὅδε et ὅτος differunt G. 468 E.
 ὅθεν ἀπέλιπες G. 497 C.
 ὀδνεῖος vox Atheniensium propria
 P. 316 E.
 οἶ et οἶοι G. 511 E.
 οἶει per parenthesis in interrogatione
 positum G. 461 B.
 οἶεσθαι γε καὶ G. 522 B. P. 325 C.
 οἴκημα, conclave P. 315 D.
 οἶμαι et οἴομαι G. 451 E.

οἶμαι inter articulum et nomen inter-
 iectum G. 483 C. — rectae orationi
 praemisum G. 460 A.
 οἶμαι δὲ καὶ omisso infinitivo P.
 314 B.

οἶμαι — δοκεῖν P. 341 D.
 οἶον εἶ, veluti, in exemplis afferen-
 dis, omissa apodosis G. 503 E.
 οἶον τοιόνδε λέγω G. 464 A.
 οἶος sq. infinitivo P. 330 C.
 οἶσθ' ὅτι formula G. 486 A.
 ὀλίγον πρότερον et ὀλίγα πρότερον
 P. 317 E.

ὄλον P. 361 B.
 ὄμιον — ὄσπερ G. 518 B.
 ὄμοιος μὲν — ὄμοίως δέ in primo
 pari contrariorum positum, in reli-
 quis omisum P. 319 D.
 ὀμολογουμένων τούτων G. 476 D.
 ὄν partic. praedicato accommodatum
 G. 463 E. et P. 354 B. — post ὡς
 ἀναγκαῖον om. G. 495 C. et P.
 323 B.

ὄνησίπολις P. 346 C.
 ὄνομα λέγεται P. 335 A.
 ὄνομάζειν — εἶναι et sim. P. 311 E.
 ὄνομάζειν τινά τι G. 448 B.
 ὄντινον et ὄντιναον G. 499 B.
 ὄξυς καὶ νέος G. 463 E.
 ὄπλομαχία G. 456 D.
 ὄποιός τις ἔτυχε G. 512 D.
 ὄποτερα, utrocinque modo G.
 469 A.

ὄπως c. futuro post verba cavendi
 et metuendi G. 487 D. — ὄπως
 ἄν c. coniunctivo post verba cu-
 randi P. 326 A. — cum optat. post
 verba curandi P. 319 B. — ὄπως
 μὴ constr. G. 480 A. 481 A. 510
 A. P. 313 C. et 326 A. — cum con-
 iunctivo deliberativo non potest
 coniungi ὄπως ἄν P. 319 B.

ὄπως χαίρεις ὀνομάζων et simil. P.
 358 A.

ὄραξ et ὄραξ ὄν orationi praemis-
 sum G. 475 E. 491 B. P. 336 B.
 ὄρθριος ἦμα P. 313 B.
 ὄρθῶς γε λέγων σύ in responsione
 G. 451 D.

ὄς ἄν post pluralem illatum P. 345 D.
 ὄς ἄν pro εἰάν τις G. 480 C.
 ὄς βούλει, quisvis G. 517 B.
 ὄσον παιδείας χάριν G. 485 A.
 ὄστις post pluralem P. 345 D.
 ὄταν ubi idem verbum repetitur G.
 468 B.

ὄτε, quando, quoniam P. 333 A.
 356 C. — post ἀκούειν G. 455 E.
 ὄτι seq. infinitivo G. 503 C. — seq.

genitivo participii G. 487 D. —
 seq. optativo cum ἄν iuncto P.
 335 A.

ὄ τι ἄν τύχασιν P. 353 A.
 ὄν sequente οὐδέν P. 355 A. — οὐκ,
 ἀλλά P. 343 D.

ὄν γάρ δήπου P. 309 B.
 ὄν μὰ et μὰ conf. G. 489 E.
 ὄν μὴ c. coniunct. elliptice dictum
 G. 494 D. — c. coni. aorist. Apol.
 29 D. Phaedon. 66 b. 105 D. Gorg.
 494 D. 520 D. Sympos. 214 A.

ὄν μόνον γε elliptice dictum G. 490 E.
 ὄν — οὐδέ P. 331 E.
 ὄν τι P. 317 A.

ὄνταμοῦ φανῆναι, nullo loco nu-
 merari G. 456 B.

ὄνδ' ἄν εἰς G. 512 E. P. 327 E. al.
 οὐδέ — οὐδέ in eodem orationis
 membro P. 331 E.

οὐδεὶς ὅστις οὐ P. 317 C.
 οὐδεὶς πάποτε et οὐδεὶς πο G.
 447 D.

οὐδέν post negationem apud nomen
 omisum G. 485 D.

οὐδὲν δεινὸν μὴ G. 520 D.

οὐδὲν οἶον τὸ ἐρωτᾶν, al. G. 447 C.

οὐδὲν πράγμα G. 447 B.

οὐδέτερα absolute positum P. 334 A.

οὐκ, ἀλλά P. 343 D.

οὐκ — ἀλλά —, οὐ abundantanter P.
 344 D.

οὐκ ἔχω ὃ τι χρήσομαι et ὃ τι χρή-
 σωμαι G. 465 C. P. 320 A.

οὐκ — οὐδέ in eodem orationis mem-
 bro P. 331 E.

οὐκ οὐκ — οὐκ P. 360 B.

οὐκ οὐκ — γε G. 516 E.

οὐκ οὐκ G. 524 C.

οὐκ post parenthesis illatum P. 341
 B. — in interrogatione obliqua po-
 situm P. 322 C. — post οὐκ καὶ
 G. 449 A. — οὐκ ἄν et ἄν οὐκ G.
 475 D. — post parenthesis in epi-
 nalepsi P. 327 B.

οὐκ ἄν — οὐκ ἄν G. 475 E.

οὐκ et οὐδέ G. 508 C.

οὐκ — τε G. 501 A. 522 B. P.
 309 B.

οὐκ P. 317 A.

οὐκ — γε G. 450 E.

οὐκ numeri causa interpositum P.
 313 B. — cum contentu dictum G.
 497 B. — ab ὅδε differt G. 468 E.

de eo, qui notus est G. 402 A. —
 repetitum G. 507 C.

οὐκ ἄν de praesenti aliquo cum
 contentu aut indignatione dictum
 G. 467 B. 489 B. 505 C.

οὐκ δέ post ὡσπερ P. 313 D. 318 C.
 οὐκ καὶ περὶ om. ἔχει G. 460 B.
 οὐκ καὶ σύ pro οὐ καὶ οὐκ G.
 461 A.

οὐκ etiam ante consonam passim
 obvium G. 522 C. P. 351 B. — post
 particip. illatum G. 457 C. 507 D.
 — additamento aliquo explicatum
 G. 527 C. — significat rebus ita
 comparatis G. 505 E. — sic
 statim, sic primo adspectu
 G. 509 B. — postpositum P. 329 A.

οὐκ εἰκῆ G. 506 D.

οὐκ ἄνευ ἀτρέμα G. 503 D.

οὐκ ὅτι, quamquam G. 450 E. P.
 336 D.

οὐκ ὅτι — ἀλλά, non solum — sed
 P. 319 D.

οὐκ ὡσπερ annectit integram senten-
 tiam G. 522 A. P. 341 A.

ὄψοποιική et ὄψοποιητική G. 463 B.

Π.

παθόντα et μαθόντα permutat. P.
 353 D.

παιδεία, eruditio liberalis, opp.
 τέχνη P. 312 B. G. 485 A.

παιδεύειν et παιδεύεσθαι, eru-
 diendum curare P. 324 D.

παιδικά cum adiectivo masculini gen-
 eris et numeri singularis iunctum
 G. 481 E. P. 315 E.

πάλιν αὖ P. 318 E.

πάν ποιεῖν ὡστε G. 479 C.

πάντες ὅστις P. 345 D.

πάντως, ompino G. 472 E.

πάν μὲν οὐκ cum proximis necten-
 dum G. 450 D.

παρ' ἑκάστον ἔργον τινά διδάσκειν
 P. 325 D.

παρά τινος ἀνομολογήσασθαι τι
 G. 489 A.

παράγειν τῷ ὀνόματι G. 493 A.

παράδιδόναι, tradere in disci-
 plinam P. 320 A.

παραιτεῖσθαι, deprecari P. 320 D.

παραινθῆσθαι, sich beruhigen
 P. 346 B.

παρὰ πλῆσιον ὡσπερ G. 485 A.

παράσχε et παράσχε P. 348 A.

παράσχεσθαι et παρέχεσθαι per-
 mutat. G. 472 A.

παράταττεσθαι verbum militare P.
 333 E.

παρέχειν omisso ἐναντὸν dici soli-
 tum G. 456 B. 475 E. 480 C. P.
 348 A.

παρίστωσις Gorgiae notatur G. 467 B.
 πᾶς ἀνήρ P. 323 A.
 πείθειν, movere P. 310 D.
 πείθω τι σέ; G. 494 A.
 πειστικός et πιστικός G. 455 A.
 πέλαγος λόγων P. 338 A.
 πέρα τοῦ δέοντος comparativo ad-
 aium G. 487 B.
 περαίνειν πᾶν διὰ λόγων G. 450 D.
 πέροθιν de hominibus, quos quis
 pessumdat P. 340 A.
 περί c. genit. post πλέον ἔχειν G.
 491 B. — τινὰ λέγειν G. 490 C.
 περιελεῖσθαι et περιελείν G. 502 C.
 πιστικός G. 455 A.
 πλάττειν de disciplina et institutione
 G. 483 E.
 πλέον ἔχειν et πλείον ἔχειν G. 488
 B. — περί τινος, rarior constructio
 G. 491 B.
 πλέοντες, οἱ, mercatores, iti-
 nera maritima facientes G.
 467 D.
 πλῆττεσθαι de gladiatoribus P. 339 E.
 πόθεν negandi vim habet G. 471 D.
 πόθεν φαίνε; formula occursantium
 P. 309 A.
 ποιητής, ὁ, simpliciter Homerus vo-
 catur G. 485 D.
 ποῖος cum indignatione interrogat
 G. 490 D.
 πόλις civitas popularis P. 342 B. —
 πόλις καὶ ἰδιώτης G. 507 D.
 πολλοὶ ἐθρόοι G. 490 B.
 πολλοῦ γε δεῖ et πολλοῦ γε καὶ
 δεῖ seq. μή c. con. G. 474 B.
 517 A.
 πολύ comparativo postpositum G.
 488 E.
 πολύ ἐστὶ, frequens est G. 465 D.
 πολυπραγμονῆσαι G. 526 C.
 πορεύεσθαι de ultimo hominum itinere
 G. 524 A.
 πόρος τῆς ἡλικίας G. 485 C. — π.
 τῶν νηπιῶν P. 310 C. — π. φι-
 λοσοφίας ἐλεύνην G. 486 A.
 ποτέ, tandem aliquando P. 314 E.
 πότερον in interrog. om. P. 330 C.
 πράγμα pronominis indefiniti partes
 agit P. 312 C.
 πράττειν τὸ ὑμέτερον G. 522 C. —
 i. q. τὰ κοινὰ πράττειν P. 317 A.
 — εὐ vel καλῶς cum ambiguitate
 dictum G. 507 C. P. 344 E.
 προαιεῖσθαι P. 326 E.
 προαρκάζειν τὰ λεγόμενα ὑπονο-
 οῦντα G. 454 D.
 προδιδάσκειν G. 489 D.

προέσθαι τὴν εὐεργεσίαν G. 520 C.
 προθύμως, cum animi impetu P.
 314 D.
 πρόθυρον, vestibulum P. 314 C.
 προῖέναι εἰς τοῦμπροσθεν G. 497 A.
 προκαλύπτεσθαι τῆς ψυχῆς τοὺς
 ὀφθαλμούς G. 523 D.
 πρὸς λόγον ἐστίν P. 343 D.
 πρὸς λόγον ἐστίν G. 459 B.
 πρὸς με G. 489 E. P. 335 A.
 πρὸς τι οὕτως ἔχειν P. 352 A.
 πρὸς τινος εἶναι, ab alicuius part-
 tibus stare P. 336 D.
 πρὸς τῷ ἔτερον εἶναι καὶ —, prae-
 terquam quod diversum est,
 etiam etc. P. 333 A.
 προσεσταλμένος G. 511 D.
 πρόσθε et πρόσθεν G. 504 B.
 προσποιούμενον τι P. 323 B.
 πρόστων P. 314 E.
 πρόσχημα ποιεῖσθαι P. 316 D.
 προὔτραπτο et προὔτρέπτο confus.
 P. 348 C.
 πρῦτανις, ὁ, epistates G. 516 E.
 πρῶην, nudius tertius P. 310 B.
 πρῶην καὶ χθές G. 470 D.
 πρωιαίτατα τῆς ἡλικίας P. 326 C.
 πτηνὸς φυγῆ P. 320 E.
 πτοίησις et πτόησις P. 310 D.
 Πυθῶν, ἐν, G. 472 B.
 πῦρ πάντεχρον P. 321 D.
 πῶματα et πόματα G. 521 E.
 πῶς γάρ; et πῶς γὰρ οὐ; reliquae
 orationi interpositum G. 487 B.
 πῶς λέγομεν et λέγομεν; G. 480 B.
 πῶς οὐ μέλλει; P. 309 C.

P.

παβδοῦχοι P. 338 A.
 παστῶν G. 459 B.
 πῆματι et τῷ ῆματι G. 450 E et
 489 B.
 πῆμα G. 517 D.
 πῆμα de animo dictum P. 311 A.

Σ.

σαθρὰ ἀγγεῖα G. 493 E.
 σὲ αὐτόν et σαντόν G. 472 B.
 σεμνύνεσθαι G. 511 D.
 Σηλυμβριανός, non Σηλυβριανός P.
 316 E.
 σῆμα vocatur corpus G. 493 A.
 σιδηροὶ λόγοι G. 509 A.
 σίμπος, grabātus P. 310 B.
 σμικρὸν pro σμικρόν τι in formulis
 ἀπόκριται σμικρόν, ὑπόμνησόν
 με σμικρόν et sim. G. 473 D.

σὸν ἔργον G. 459 E. P. 335 B.
 σοφία ἔντεχνος P. 321 D.
 σοφιστής, vocis originatio, P. 312 C.
 σοφοὶ eximie sophistae dicti P. 341 A.
 σπεύδειν τὸ σὸν, al. G. 455 C. —
 ἐαυτῷ τὰναντία P. 361 A.
 σταδιοδρομοὶ P. 335 E.
 σταθμᾶσθαι ταῖς χάρισις G. 465 D.
 στέγειν de vasis liquores continentib-
 us nec rimosis G. 493 B.
 στενά, res minutae G. 497 B.
 στοχαστικὴ ψυχὴ G. 463 A.
 στρεβλοῦσθαι G. 473 B.
 στρέφειν τοὺς λόγους ἄνω καὶ κά-
 τω G. 511 A.
 συγγράφεσθαι ἐν τῷ δήμῳ G. 451
 A. B.
 συγκαθεῖναι, se demittere P.
 336 A.
 συγκατατίθεσθαι τινι τὴν αὐτὴν
 δόξαν G. 501 D.
 συλλήβδην — ὡς εἰπεῖν συλλήβδ.
 P. 325 A.
 συμβαίνειν, consequitur G. 474 C.
 — verbi constructio, ibid.
 συμβῆναι ὑπὸ τινος εἰς τὸ μέσον
 P. 337 E.
 συμβιβάζειν dicuntur diaetae P.
 337 E.
 συμβόλιον, pactum G. 484 D.
 συμποδίζεσθαι de disputantibus G.
 482 E.
 σύμφασι ἢ μή G. 500 E.
 συμφέρεσθαι τινι, consentire
 cum aliquo P. 317 A.
 σὺν θεῷ εἰπεῖν P. 317 B.
 σὺν τοῖς φιλοτάτοις ἀρεταῖς G. 513
 A.
 συναῖδει ὁ λόγος G. 460 E. P. 333 A.
 συνειδέναι τινὶ τι, de aliquo ali-
 quid scire, P. 348 B.
 συνειναι de discipulis P. 316 C.
 συνειναι δι' ἑαυτῶν P. 347 C.
 συνέχεσθαι τιμωρίας G. 525 E.
 συνουσία de sermonibus P. 309 D.
 G. 461 A.
 συντείνειν τι εἰς κινδύματα,
 ἔπος sim. P. 326 B. — τὰ αὐτοῦ
 καὶ τὰ τῆς πόλεως εἰς τι συντελ-
 νειν G. 507 D.
 συρφετός δουλιαν G. 489 C.
 συστρέφειν de rotunda ac brevi ora-
 tione P. 342 C.
 σφᾶς αὐτούς G. 519 A.
 σχεδόν τι pro σχεδόν dictum P. 348
 C.
 σχῆμα, habitus G. 511 E.
 σχήματα καὶ χρώματα G. 465 B.
 σχηματίζεσθαι G. 511 D. P. 342 A.

σῶμά ἐστι σῆμα G. 493 A.
 σώζω et σώζω G. 511 D.
 σωφρονεῖ ἀδικῶν P. 333 D.

T.

ταῦτα de una re P. 331 E. — repe-
 titum G. 507 C.
 ταῦτα ἀνάγκη G. 499 A.
 ταῦτα ἄπερ et ταῦτά ἄπερ G. 487 D.
 ταῦτά ταῦτα, pariter P. 318 A.
 344 D.
 τάχα εἶσομαι σαφέστερον G. 450 C.
 466 A.
 τε positum, ubi non subiicitur καὶ G.
 524 B. — voculae collocatio insolens
 P. 325 B. 336 C. P. 338 B. cf. II. 17, 368.
 — τε — καὶ, utrum — an G. 487 A.
 et quemadmodum — ita P. 318
 D. — in formula ὡς φησὶ τε οὕτως
 καὶ ἐγὼ πείθομαι, al. G. 487 D.
 — τε καὶ ubi non diversa nectun-
 tur G. 460 D. — οὔτε — τε P. 360
 D. 347 E. 351 A. 361 E. τε — οὐ
 post οὔτε G. 501 A.
 τεθνήξει et τεθνήξεταί G. 469 D.
 τείνει πρὸς τοῦτο ὅτι P. 345 B.
 τείχος τὸ μακρὸν et τὸ μέσον G.
 456 A.
 τέλος, τὸ, τῆς ἀληθείας, perfecta
 et consummata veritas G.
 487 E.
 τεμεῖν ἢ καῦσαι et τεμεῖν καὶ
 καῦσαι G. 456 B.
 τέμνειν μέσον τι P. 337 E.
 τέμνεσθαι G. 508 E.
 τετραγώνος P. 339 A.
 τῆδε, Athenis G. 468 E.
 τί i. q. τί ἄλλο; G. 480 B. P. 312 E.
 τι post οὐκ et μή apud adiectiva
 omissum G. 485 D. — τι neutrum
 de personis G. 489 D. — a μάλλον,
 ἥττον, al., interiecto aliquo voca-
 bulo seiunctum P. 327 B.
 τί δαί; et τί δέ; G. 447 B. 448 A. al.
 τί δέ c. nomin. praemisum G. 501 E.
 τί δέ; seq. genitivo G. 509 D.
 τί δέ οὕτως; G. 501 E.
 τί δέ τόδε; sc. λέγεις G. 474 D.
 τί δέ τοῦτο; sc. διαφέρει G. 448 A.
 497 E. coll. P. 310 D.
 τί δῆ; i. q. δια τί δῆ; G. 470 A. —
 pro τί δῆ ἄλλο; G. 480 B.
 τί λέγεις τοὺς βελτίους et sim. G.
 489 D.
 τί οὐ cum indicat. praesent. vel aor-
 rist. vi imperativi positum P. 310 A.
 τί οὐν δῆ; sc. διαφέρει G. 515 E.
 τί οὐχί seq. aoristo G. 468 D.

τι παθών P. 353 D.
 τί σοι φαίνεται τοῦτο; P. 352 B.
 τί τὰ συμβαίνοντα; et sim G. 508 B.
 τί τοῦτο διαφέρει; P. 331 C.
 τί φλυαρεῖς ἔχον; G. 490 D.
 τιθέναι pro ποιεῖν P. 344 D.
 τιθέναι et τίθεσθαι νόμους G.
 483 B.
 τιμᾶν, magni facere G. 462 D.
 τιμάσθαι τιμὴν θανάτου G. 486 B.
 τίμιον ποιεῖν τι P. 347 C.
 τιμωρεῖν καὶ κολάζειν P. 324 C.
 τιμωρία et κλάσις G. 505 C.
 τινὲς καὶ συνηοί G. 455 C. — τινὲς
 καὶ πολλοί P. 315 D.
 τις ante ὁ μὲν — ὁ δέ G. 499 C. P.
 343 E.
 τὸ δέ, imo G. 464 A. P. 344 E.
 τὸ ἐπὶ τούτω, deinceps G. 508 B.
 512 E.
 τὸ ἔσχατον G. 508 D.
 τὸ λεγόμενον G. 447 A.
 τὸ νεανικὸν δὴ τοῦτο et similia G.
 508 C.
 τὸ πρότερον, proxime P. 310 E.
 τὸ τοιούδε λέγω G. 494 B.
 τοι in principio sententiarum vi con-
 firmandi positum in πάλαι τοι,
 αἰεὶ τοι G. 499 B. cf. P. 346 C.
 316 C.
 τοιαῦτα ἔτερα, itidem talia G.
 481 A.
 τοιγάροι in principio ironicae ora-
 tionis positum G. 471 C.
 τοίνυν, iam vero, in transitione P.
 319 B.
 τοιοῦτο sine τι G. 511 C.
 τολμᾶν, non erubescere, a se
 impetrare G. 494 E.
 τοξόται ministri publici P. 319 C.
 τότε, antea, G. 488 B. et P. 325 E.
 350 C.
 τότε δέ, τότε δὴ, τότε ἤδη post
 participia pon. G. 527 D.
 ποτὲ μὲν — ἄλλοτε δέ P. 345 D.
 ποτὲ μὲν — ἡμεῖς δὲ λέγων G.
 518 A.
 ποῦθ' ὅ, id quod G. 461 C.
 ποῦτ' αὐτό, hoc maxime G. 488 C.
 ποῦτο ad feminin. refertur P. 352 C.
 — ad praecedentia referendum se-
 quente nomine alius generis et nu-
 meri G. 504 A.
 ποῦτο πράττειν G. 507 D.
 ποῦτου πρόσθεν post ἄρτι additum
 G. 467 B.
 πριβή ἄλογος G. 463 B.
 πρίβων, pallium detritum P. 335 D.
 πρίχες καὶ τύλοι P. 321 B.

τυγχάνειν sine participio positum G.
 502 B. P. 313 E.
 τύπος τοῦ ἄσματος P. 344 A.
 τυπτήσω, forma Attica, G. 527 A.
 τύχωσιν, ὅταν, ὁ τι ἄν, et sim. G.
 520 A. et P. 353 A.

Τ.

ὑμνεῖν, τι, decantare aliquid P.
 317 A.
 ὑπακούειν et ἐπακούειν G. 487 C.
 ὑπάρχει τινὶ εὐδαίμονι εἶναι G.
 486 D. — ὑπ. ἐν τιμῇ et ὑπ. τινὶ
 G. 522 C.
 ὑπάρχειν, priorem inferre in-
 iuriam, G. 456 E.
 ὑπεικεῖν, apud animum intelli-
 gere, P. 343 E.
 ὑπερβάλλειν τινός G. 475 B.
 ὑπερβατόν, traiectum P. 343 E.
 ὑπερωτᾶν G. 483 A.
 ὑπέχειν λόγον G. 465 A.
 ὑπνος dicitur ἀνέειναι P. 310 D.
 ὑπό τι, aliquatenus, G. 493 C.
 ὑπογράφειν γραμμᾶς, P. 326 D.
 ὑποδύναμι G. 464 C.
 ὑποδῶν et ὑποπόδιων et ὑπὸ πόδων
 confus. P. 321 B.
 ὑποκηρύττεισθαι P. 349 A.
 ὑπόλογον ποιείσθαι τινα P. 349 C.
 ὑποτείνεσθαι i. q. ὑποβάλλειν G.
 448 E.
 ὑποφαίνει, dies illucescit P.
 312 A.
 ὑψηγεῖσθαι τινα G. 458 B.

Φ.

φάθι ἢ μή G. 500 D.
 φαίνεσθαι pro ἔρχεσθαι P. 309 B.
 φάναι sine accus. obiecti G. 489 C.
 φανῆναι οὐδαμοῦ, nullo loco
 numerari G. 456 B.
 φανλόν et δάδιον et κελόν signifi-
 cat P. 340 E.
 φησί pro φασί senioris aetatis scri-
 ptoribus frequentatum G. 447 A.
 φίλιος Ζεύς G. 500 B. 519 E.
 φιλονεικεῖν c. accus. constr. P. 360
 E. — oppon. τῷ ζητεῖν G. 457 D.
 φλυαρεῖαι G. 490 C. 519 E.
 φοβεῖσθαι περὶ τινος et περὶ τινι
 P. 322 B.
 φόβος et δέος P. 358 D.
 φοιτᾶν de discipulis ad magistrum
 ventitantibus P. 314 C.
 φορτικὰ G. 482 E.
 φυλακαὶ Διός P. 321 E.

φυλάττειν et φυλάττεσθαι dictum
 G. 461 D.
 φύσις, ingenium, indoles P.
 315 E.
 φύσις et νόμος a sophistis opponun-
 tur P. 337 C.
 φωνή, dialectus P. 341 B.

Χ.

χαίρεις ὀνομάζων P. 358 A.
 χαιρών, impune G. 510 C.
 χαλάσαι ἡνίας τοῖς λόγοις P. 338 A.
 χαρσαδριού βίον ζῆν G. 494 B.
 χαρίζεσθαι de disputantibus dictum
 quid significet G. 516 B.
 χειροῦργημα vox Gorgiae propria G.
 450 B.
 χθὲς καὶ πρώην G. 470 D.
 χρῆμα de re contentim memorata
 G. 485 A.
 χρῆσθαι τῇ ἀποκρίσει G. 465 E. —
 ἐαυτῷ G. 486 B. — τινὶ τι P.
 320 A.
 χρώματα καὶ σχήματα G. 465 B.
 χυμὸς est γευστή ποιότης P. 334 C.
 χωρὶς diversitatem et oppositionem
 significat P. 336 B.

Ψ.

ψεύδος et ἀληθὲς opp. G. 505 E.
 ψῆφρον τίθεσθαι P. 330 C.
 ψυχή sine articulo ponitur G. 478 E.
 — ψ., ἢ ἐμῇ, βούλεται εἰπεῖν et
 simil. G. 486 E.
 ψωράω et ψωριάω G. 494 C.

Ω.

ὦ et ὦ differunt P. 309 D.
 ὦ ἄνδρες οἱ παρόντες P. 337 C.
 354 A.
 ὦδε pro δεῦρο dictum P. 328 D.
 ὦν, οὔσα, ὄν post aliud participium
 apud adiectivum omissum G. 501

A. — praedicato accommodatum
 G. 463 C. P. 354 C.
 ὦρα, iuvenilis pulcritudo P.
 309 A.
 ὦρα ἐστὶ seq. infinitivo P. 361 E.
 ὦραι, αἰ, ἐκ Διός P. 321 A.
 ὦς pro οὔτως raro usu positum P.
 326 D. 338 A. — ὦς pro ὥστε po-
 situm P. 330 E. — cum gen. part.
 G. 472 C. — per exclamacionem
 positum G. 490 D. — post θαναμα-
 στὸς, ὕπερφνης, al. illatum G. 477
 D. — cum accusativo partic. iun-
 ctum P. 342 B. — in apposit. om.
 P. 326 C. — in eadem positum P.
 315 D.
 ὦς ἄν c. optat. G. 463 C.
 ὦς ἀναγκαῖον et similia, sine ὄν G.
 495 C.
 ὦς γε εἶναι G. 517 B.
 ὦς γε ἐν ἡμῖν εἰρήσθαι P. 309 A.
 ὦς δ' αὐτως P. 313 E.
 ὦς δὴ, quasi vero, ironice posi-
 tum G. 460 A. — seq. accus. partic.
 P. 342 C.
 ὦς ἔπος εἰπεῖν, prope, prope-
 modum cum πᾶς vel οὐδείς con-
 nectendum P. 317 A. G. 450 B.
 ὦς ἔχει ποδῶν G. 507 D.
 ὦς ἡδύς εἶ G. 491 E.
 ὦς τὰ πολλά G. 482 E.
 ὦς φησι Δάμων καὶ ἐγὼ πείθομαι
 G. 487 D coll. P. 316 A.
 ὥσπερ post ὅμοιον et παραπλήσιον
 positum G. 485 A. 518 B. — τὸ
 αὐτὸ ὥσπερ G. 479 A. — per
 asyndeton superioribus additum
 cum verbo finito G. 448 E. — non
 sequente οὔτως positum P. 341 C.
 ὥσπερ ἄν εἰ P. 311 B. 341 C. G. 447
 D. 479 A.
 ὥστε post positivum illatum P. 314
 B. — post ἀδύνατον et sim. P.
 338 C. — positum ubi abesse po-
 terat G. 478 E.

INDEX LATINUS.

A.

- Abundantia in οἶμαι δοῦν et sim. P. 341 D.
- Accusativus: ἐπταετή et ἐπταέτη κ. τ. λ. G. 471 C. — cum infin. praecedente verbali κατὰ σύνεσιν positus G. 492 D. — post ὑπόχρην τινί illatus G. 492 B. — particip. apud verbalia in -τέον terminata post dativum illatus G. 513 E.
- Adiectiva: per prolepsin posita P. 327 C. — per attractionem usurpata G. 448 D.
- Adimanti P. 315 E.
- Aeschylus resp. G. 527 B.
- Agatho tragicus P. 315 E.
- Agathocles musicus P. 316 E.
- Aglaophon G. 448 B.
- Alcibiades Scambonides P. 309 A. — apud Periclem educatus, 320 A. coll. 318 C. — omnium formosissimus, 309 C. — Socratem defendit P. 336 B. cf. G. 482. A. 519 B.
- Anacoluthon G. 503 C. 514 D. P. 348 B. 355 B.
- Andron G. 487 C. P. 315 C.
- Animi partes G. 493 A.
- Antimoerus P. 315 A.
- Aoristus: in sententiis hypotheticis post imperfectum positus G. 447 D. 453 C. P. 311 B. 313 A. al. — participii cum praesenti et perfecto iunctus P. 310 A.
- Aposiopesis in protasi G. 464 B.
- Appositio: enuntiatorum P. 343 D. al. v. Asyndeton. — nominis relativo accommodata P. 342 A. — nominis post pronomen facta G. 476 E. 501 A. — nominis, in qua ὡς omissum P. 326 C. — infinitivi cum articulo iuncti G. 474 E.
- Archelaus G. 470 D. et 525 D.
- Ariphron P. 320 A.
- Aristocrates G. 472 A.
- Aristophon pictor G. 448 B.
- Articulus: apud genitivum ubi repetatur G. 455 D. — apud adiectiva repetitus G. 502 B. — iteratus in appositione cum irrisione facta G. 513 A. — in plurium nominum enumeratione primo tantum vocabulo praemissus G. 459 E. P. 357 A. — in enumeratione rerum diversarum omissus G. 469 E. — eodem casu non geminatus P. 310 E. G. 481 D. — etiam praedicato additus P. 350 B. G. 491 E. — om. in κεφάλαιον pro τὸ κεφάλαιον G. 494 E. — post οὗτος ubi omitatur G. 501 D. — ante ἀνθρώπος om. P. 355 A. — ante artium nomina om. G. 450 D. — in formula ὦ Ζεῦ καὶ θεοί al. P. 310 D. — usitatus in formula θάνατος ἢ ζημία P. 325 B. — eius collocatio, ubi bina nomina iunguntur P. 343 B. — ante pronomina relat. positus P. 320 D.
- Artifices omnes a Graecis parvi facti sunt P. 311 B.
- Artium cognatio G. 465 B.
- Asyndeton: in epexegeci G. 450 A. et 459 B. — ubi per μὲν — δέ subiicitur partitio G. 464 B. — ubi sententia per ὅσπερ additur G. 448 E. — post τοῦτο πάσχειν G. 513 A. — ubi οὗτος per anaphoram iteratur G. 510 C. — ubi eadem sententia graviter asseveratur P. 317 C. — in οἱ ἄλλοι G. 503 E. — in oppositis P. 319 C. — in narratione apud ἐδόκει et sim. G. 527 C. P. 315 E. 317 E. — in ἐδόξατέ μοι P. 330 E. — in interrogat. per μή δοκεῖ facta G. 512 B. — alia P. 335 A. 340 D. 341 A. al.
- Athenienses sapientissimi Graecorum P. 319 B. — poetarum studiosi P. 338 E. — in concione omnibus dicendi potestatem faciunt P. 319 D.
- Attractio: nominativi, ubi δεῖν infertur P. 316 C. — casus, qui ex infinitivo pendere debebat, cum primario verbo iuncti G. 513 E. — adiectivorum G. 448 D. — in οὐδέεις ὅστις οὐ P. 317 C. — relativi, qua ad praedicatum nominis refertur G. 460 E.
- Audire G. 503 E.
- Augmentum: in εὐρίσκομεν et ἠρόσκομεν G. 514 D.

B.

- Bonum et pulerum unum idemque est G. 476 E. — ab utili non diversum P. 333 A. — alia aliis bona P. 334 A.
- Breviloquentia: ubi res pro eius attributo ponitur G. 455 D. P. 358 D.

C.

- Callias, a Melite pago oriundus, P. 309 A. 311 A. — Glauconis filium in matrimonio habuit, P. 315 A. — cum Platone affinitate coniunctus videtur ibid. — Hipponico patri non placet P. praef. p. 22. — ad summam senectutem pervenit ibid.
- Callicles ad respondendum minus paratus G. 500 D.
- Cei probi et honesti P. 341 E.
- Charmides P. 314 E.
- Chori G. 501 E. 502 B.
- Cimon G. 515 C.
- Citharistae P. 326 A. — severi in discipulos P. 326 B.
- Citharistica ars taxatur G. 501 E.
- Clinias, Alcibiadis frater P. 320 A.
- Collocatio verborum: ὡς πρὸς παιδας ἡμᾶς P. 337 E.
- Comparativus: in formula τί νεώτερον; P. 310 B. — in βέλτιον ἔστιν etc. G. 468 B. — cum superlativo iunctus G. 490 E.
- Coniunctivus: deliberativus tertiae personae P. 348 D. — post relativum et ἄν positus, ubi expectaveris optativum G. 480 C. — post praeteritum verborum metuendi P. 320 A.
- Criso Himeræus P. 335 D.
- Critias P. 316 A.

D.

- Dativus: ethicus G. 480 E. — participii post accusativ. G. 510 E.
- Demonstrativum: post relativum illatum G. 452 D.
- Demus Pyrilampis f. G. 481 D.
- Diaetetae P. 337 E.
- Dicta acuta cum telis comparata P. 342 E.
- Dii fatorum ordine facti P. 320 C. — sapientia Deo soli tribuitur P. 344 C.
- Dithyrambus G. 501 E.

E.

- Educatio puerorum Athen. P. 312 A. 325 D sqq. 326 A sqq.
- Ellipsis: voc. ὁ μὲν ante ὁ δέ P. 320 A. 331 B. — verbi εἰ post οἶος G. 487 D. — in formula καὶ τάλλα οὔτως G. 460 B. P. 312 D. — post οὕτω καὶ περὶ πάντων G. 467 D. — post μή μοι P. 331 C. — post οὐ σὺ γε G. 466 E. — in καὶ τὸν ibid. — verbi contrarii post ἢ G. 520 B. — post τί οὖν, ubi intell. τοῦτο διαφέρει G. 515 E. P. 310 D. — post εἴπερ P. 329 B. — formulae εὐ ἔχει post ἐάν μὲν et sim. P. 325 D.
- Empedocles notatur G. 493 A. D. 507 D. E. P. 320 D.
- Epexegeci P. 348 A. 352 A.
- Epicharmus respic. G. 505 E.
- Eryximachus P. 315 C.
- Euphemismus, ubi de pudendis cogitandum G. 494 E.
- Euripides: Telephus eius resp. G. 521 B. — versus eius afferuntur G. 484 E. 492 E.
- Eurybatus P. 327 D.

F.

- Fabularum usus in philosophia P. 320 B.
- Forma: εἶμεν et εἴημεν P. 317 C. — ἐκτεῖσθαι et κεντεῖσθαι 340 D. — ἦ et ἦν 310 E. — ἦει et ἦειν 310 B. cf. schol. ad Aristoph. Plut. v. 520. — περιῆμεν et περιῆειμεν 311 B.

G.

- Genitivus: absolutus post nominativum positus G. 492 B. — participii post verba omnis generis usitatus G. 514 A. — post ὁ pronomen P. 329 C. — τοῦ c. infinitivo ad designandum consilium usurpatus G. 509 D. — pretii paullo rior G. 511 D.
- Geometrica aequalitas G. 508 A.
- Geryonis boves G. 484 B.
- Gorgias: Empedocles fuit G. 465 D. — al. 447 A seq. 449 B. 450 B. 452 D.
- Graeci antiquitus lapides ac stipites pro Diis venerati sunt P. 322 A. — ad aras iuraverunt P. 328 B. — atticam linguam optimam et vere graecam duxerunt P. 341 C. — num

interpunctionis notas iam Socratis aetate habuerint P. 346 E.
Grammaticistae quae pueros docuerint P. 325 E. — quot aetatis anno pueri iis traditi sint P. 325 D.

H.

Herodicus G. 448 B. P. 316 E.
Hesiodus resp. P. 340 D.
Hiatus in praepositionibus usitatus P. 352 E. coll. 352 C.
Hippias homo vanitate insignis P. 314 B. 315 C. 318 E. 337 C.
Hippocrates adolescens P. 310 A.
Hippocrates Cous medicus P. 311 B.
Homerus resp. G. 525 D. 526 C. P. 309 A. 315 B. C. 340 A.
Hyperbaton P. 343 E.

I.

Ianitores Socratis aetate apud Graecos in paucis domibus erant P. 314 C et D.
Ianua foras aperitur P. 314 D.
Iccus Tarentinus P. 316 D.
Ignis usus ad artium inventa necessarius P. 321 E.
Imperfectum: in sententia hypothetica cum aoristo consociatum G. 447 D. 453 C et P. 311 B. 357 D. — positum ubi respicitur ad superiora G. 516 D. — verbi *κλέειν* P. 348.
Indicativus: obliquo sermone interpositus G. 464 D. P. 318 B. 320 D. 339 E. — in hypoth. sequente optativo G. 452 B.
Infinitivus: ex parenthesi, *ὡς ἔμμαντόν πείθω* suspensus G. 453 A. — qua lege ex parenthesi pendat G. 482 D. — per epexegetin positus post *τοῦτο* G. 469 C. P. 343 C. 345 A. al. — post *τοιαύτη τις εἶναι* in epexegeti positus G. 501 E. — sine articulo in epexegeti usurpatus G. 467 D. 469 C et 491 D. — post pronomen relativum epexegetis causa positus P. 323 B. — alio modo post relativum illatus G. 517 D. — verbo, cum praedicato iuncto, per epexegetin subiectus G. 462 C. — pro imperativo dictus G. 447 B. — sine articulo in formulis *κατὰ τοῦτο εἶναι, κατὰ δύναμιν εἶναι* P. 317 A. — cum *τοῦ* iunctus consilium indicat G.

457 E. — ex participio apud verbum auxiliare repetendus G. 494 C.
Insulae beatorum G. 523 B.
Interrogatio: medio sermone inserta G. 463 C. P. 343 B. — repetita G. 473 E. 500 A et P. 334 A.
Interrogativa cum relativis iuncta G. 448 E.
Iteratio verborum cum negatione G. 521 D. 452 D. 454 C et P. 344 D.
Indices inferorum G. 523 C.
Iudicia mortuorum G. 523 E sqq.
Iusiurandum *πῆ τὸν νόμον* G. 461 A.
Iustitia in aequalitate posita G. 483 E. 508 A.

L.

Laconismus Atheniensium notatur G. 515 E. P. 342 B.
Leges ad discendum publice propositae P. 326 C.
Lenaea quando acta sint P. 327 D.

M.

Medici publici G. 455 B.
Mende, urbs Thraciae P. 315 A.
Miltiades G. 516 D.
Mithaecus G. 518 B.
Mulieres num ad scenica spectacula aditum habuerint G. 502 D.
Muri Athenarum et Piraei G. 455 D.
Musica latiore sensu dicta P. 340 A. — eius studium quam vim habeat P. 326 A sqq.
Mysos in numerum septem sapientum refertur P. 343 A.
Mysteria G. 497 C.

N.

Navalia Athenarum G. 455 D.
Neutra nomina adiectiv. de personis dicta P. 309 C. — cum adiect. mascul. P. 315 E. — ad feminin. relatum G. 465 D. — adiectivi sine *τι* positum G. 465 D.
Nicias vir probus ac pius G. 472 A.
Nomen: post pronomen per appositionem illatum P. 313 A. — secundariae sententiae accommodatum G. 515 C.
Nominativus: pro vocativo positus P. 354 A. — apud *δεν* per synesin usurpatus P. 316 C. — in comparatione post alium casum G. 458 A.

O.

Oenoë duorum pagorum attic. nomen P. 310 C.
Oleum corporis partibus externis bonum, interioribus pessimum P. 337 B. — cibos et opsonia condit. 337 C.
Optativus: sine *ἄν* in interrogatione positus G. 492 B. — in interrogatione post praesens positus G. 448 E. — post indicativum illatus P. 329 B. — post relativ. praecedente tempore praesenti P. 327 D. — post indicativum apud *ὅτι* positus P. 335 A. — sine *ἄν* in relativa sententia G. 521 C. — post *ὅτι* praecedente tempore praesenti G. 512 A. — post *ἴνα* praecedente tempore praesenti G. 461 C. — cum *ἄν* iunctus in sententia hypothetica post praesens P. 354 D.
Oratio: recta sine praevio indice G. 514 D. — recta post obliquam illata G. 512 C et P. 338 B. — recta non praemisso articulo G. 461 E. — obliqua transit in rectam P. 322 C sq.
Orphicorum sententia de corpore animi sepulcro G. 493 A.

P.

Paedotribae P. 326 B.
Paralus P. 314 E.
Participium: *ὄν* praedicato accommodatum G. 463 E et P. 354 C. 359 D. — post *ἐνεκα τούτου* P. 348 D. — post *οὔτω* per epexegetin positum G. 478 C et 513 E. — in responsione P. 352 D. G. 511 C. — pluralis numeri cum duali consociatum G. 481 D. P. 313 D. — continet notionem primariam G. 483 E. 484 D. — aoristi cum praesenti et perfecto iunctum P. 310 A. — participiorum accumulatio G. 464 C. 471 B.
Patris conditio apud Graecos indigna P. 313 A. — patrum bonorum mali filii P. 326 E.
Pausanias P. 315 D.
Periander in septem sapientibus non numeratur P. 343 A.
Pericles: aetas eius G. 455 D. — eius filii nequam P. 320 A. — ipse taxatur G. 515 C.
Persona: tertia sine *τις* posita G. 456 D. 457 E. 468 A. 487 D. —

tertia plural., ubi *οἱ ἀνδραποδοί* supplent G. 457 C. — ubi *αὐτό* s. *τὸ πρῶγμα* intell. P. 330 B. — verbi variatur G. 514 E.

Pherecratis *Ἄγριοι* P. 327 D et Praef. p. 23.
Phidias Atheniensis P. 311 C.
Philolai quaedam sententia de corpore animi sepulcro G. 493 A.
Philosophi carpuntur G. 485 D sqq.
Philosophia leviter attingenda G. 484 C sq.
Phrynonidas P. 327 D.
Pindarus G. 484 B. P. 337 C.
Pittacus P. 339 C. — eius dictum quoddam P. 343 B.
Plato sophistas non vexat P. praef. p. 4 sq. — Domesticorum et patriae iniurias ferendas et beneficiis pensandas censet P. 346 B. — poetarum verba tanquam sua ponit P. 310 D. — certum quendam verborum ordinem non sequitur P. 314 A.
Pluralis verbi, ubi unus compellatur P. 311 D.
Plusquamperfectum: pers. III. sing. in *ἦ* term. P. 335 D. — plur. in *εσαν* term. G. 515 E.
Poenae vis apud Graecos magna P. 324 A.
Polus: loquitur ironice G. 448 A. C. 473 E. — Anaxagoreus G. 465 D.
Polyeetus Argivus P. 311 C.
Praedicatum ex subiecto intell. P. 344 D.
Praepositio: in responsione non repetita G. 449 E. P. 355 C. — ante relativa non iterata G. 463 E. 516 C. — cum nominibus constructa P. 354 A. — in appositione iterata P. 356 D. — in formulis ex articulo et nominibus compositis verbo accommodata G. 523 E.
Praesens: post *τί οὐ;* G. 468 D. P. 310 A. — partic. conatum sign. P. 317 A. — post futurum in interrog. G. 505 C.
Prehendere i. q. deprehendere G. 473 C.
Prodicus P. 314 B. homo mollis 315 C. D. E. — ridetur P. 340 C. 358 A. — loquens inducitur P. 337 A sqq. — synonyma rimatur P. 337 A sqq.
Prolepsis praedicati P. 327 C. 345 C. al. v. s. v. *διδάσκειν* et *ἀποτείνειν*.
Prometheus, Iovis minister P. 321 D.

Pronomen: personale encliticum post praeposit. P. 335 A. — possessiv. pro personal. G. 486 A. — reflexiv. tertiae personae in numero singulari de secunda et prima persona non dicitur v. P. 312 A. — personale et demonstrat. in altero demum membro positum G. 527 C. — demonstr. neutr. in plurali positum pro sing. G. 447 A.

Protagoras: forensium lucem fugit P. 311 A. — quid professus sit P. 318 E. — nomine σοφίας appellatus P. 309 C. — sapientiam summam virtutem habet P. 330 A. — grammaticae studuit B. 338 E. — mercedem institutionis exegit P. 349 A coll. 328 B. — fabulam narrat P. 320 C sqq. — infelici vitae exitu usus P. 317 B. — dialogus Platonis quando scriptus sit Praef. p. 17 sq. quando habitus ibid. p. 19 sqq.

Proverbum: μηδὲν ἄγαν ἐγνωθί σεαντόν P. 343 B. — περί τοῖς φιλάτοις κλυβένειν P. 314 A. — γραῶν ὕθλος G. 527 A. — ἐν τῷ πλῆθι τὴν κεραιμίαν G. 514 E. — ὁμοίος ὁμοίω G. 510 B. — οὐ σὴ ἢ τιμῆ G. 497 B. — δις καὶ τρις τὸ καλόν G. 498 E. — τὸ παρόν ἐν τίθεσθαι G. 499 C. — δέχεσθαι τὸ διδόμενον G. 499 C. — ἄφετον γέμεσθαι P. 320 A. — τὸ μέσον τέμνειν P. 338 A. — πάντ' ἰσχυρὸν ἐπιτείνειν P. 338 A. — ὁ τρόπος καὶ ἰάσεται G. 447 B. — Μυσῶν λεία G. 521 B. — πολέμου καὶ μάχης χρηὸν ὄντω μεταλαγχάνειν G. 447 A. — mulierum, τὴν εἰμαρμένην οὐδ' ἂν εἰς ἐκφύγοι G. 512 E.

Prytanea P. 337 C.

Pyrilampes G. 481 D.

Pythagoras sophista vocatur P. praefat. p. 2.

Pythoelides Cens P. 316 E.

Q.

Quadratus vir quis? P. 339 A.

R.

Relativa: c. interrogativ. iuncta G. 448 E. — sequente demonstrativo posita G. 452 D. — participio proximo constructione accommodata G. 492 B.

Repetitio: pronominis ἐγώ P. 317 C. — verbi eiusdem in oppositione G. 359 D. — nominis cum vi G. 513 B. — prioris membri oppositionis sive negativae sententiae post ἀλλά G. 452 E. 454 C. 521 D et P. 344 D. Rhetorica est ars persuadendi G. 454 E. — cum aliis artibus comparata G. 465 C.

S.

Sapientes antiquitus sophistae dicti P. praef. p. 2. — septem illi P. 343 A.

Sarambus G. 518 B.

Scopadae P. 339 A.

Servi Atheniensium immodesti, P. 310 A. — fugaces 310 C.

Simonides: a Ceo insula oriundus P. 339 E. — scolion eius quoddam G. 451 E. — carmen eius quoddam longius P. 339 A sqq. — sententia eius ἀνάγκη οὐδὲ θεοὶ μάχονται P. 345 D. — εἶναι et γενέσθαι primum distinguit P. 340 B.

Singularis: verbi post pluralem G. 478 C. P. 319 D. 324 A. 334 C. — positus ubi plures compellantur P. 311 D.

Socrates: virtutem in scientia ponit P. 344 E. 345 D. 352 C sqq. — neminem sponte malum esse indicat P. 345 C. — Prodicus discipulus P. 341 A. — Alcibiadis amator P. 309 A. — captiosus rationibus agit P. 332 A. praef. p. 16. — eius domus minima P. 310 A. — in grabato cubat 310 C. — mane lumen non accendit P. 310 B. — in publico versari solet P. 309 A. 311 A. — astrologiae studium contemnit 315 D. — vini capax 347 E. — Epistasia functus G. 473 E et Prolegg. ad Gorgiam parte extrema. — accusatus quod alios redderet inopes consilii G. 522 B. — a communi hominum vita exempla et argumenta duxit G. 491 A.

Sophistae: nomen eorum honestissimum P. praefat. p. 1 sqq. — invidiosum ibid. p. 3. P. 312 A. — professio eorum G. 520 E. — virtutis civilis magistri P. 318 E. — sapientiae professores P. praef. p. 5. — viros rerum publicarum gnaros et peritos oderunt G. 520 A. — inter naturam et legem distinxerunt P. 337 C. — quid de virtutis natura

statuerint G. 482 E sqq. — βραχυλογία et μακρολογία professi P. 334 E. — poetarum interpretes P. 338 E. — cum mercatoribus ac cauponibus comparati P. 313 C.

Spartanorum mores P. 342 A sqq. — vestitus 335 D. — brevilocquentia 342 E. — cives suos peregrinare vetant 342 C. — alios exturbant ibid.

Subiectum: repente mutatum G. 510 B et P. 320 A. — relativo accommodatum G. 515 C. — ταῦτα ad singularem verbi numerum supplendum G. 465 C.

Superlativum: positus ubi expectes comparativum G. 473 C. P. 309 C. — cum comparativo consociatus G. 490 E.

T.

Thales P. 343 A.

Theario pistor G. 518 B.

Themistocles G. 516 D.

Tibiae usus respicitur P. 318 C. 347 D.

Tisander Aphidnaeus G. 487 C.

Tmesis in ἀντ' εὐ πάσχειν etc. G. 520 E.

Tragica poesis taxatur G. 502 C.

Traiectio verborum in comparationibus P. 337 E. — artis vocabulum (ὑπερβατόν) primum occurrit P. 343 E.

V.

Vecturae pretium G. 511 E.

Verba venatoria ad amorem translata P. 309 A. — simplicia pro compositis P. 320 A. — primum pro derivato P. 339 C. — proprium post translata P. 334 D.

Verbalia: e. accusativo subiecti iuncta G. 512 D.

Verbum: repetitum G. 516 E. numero praedicati accommodatum G. 502 C. — numero voc. ἕναστρον accommodatum, licet antecedit pluralis G. 503 D. — primum in participio positum G. 483 E. 484 D.

Veteres quo nomine adeuntes, quos videre nollent, excluderint P. 314 D. — in plausu ac clamore edendo effusi P. 339 D.

Virtus a Socrate in scientia posita, v. s. v. Socrates et P. praef. p. 17. — num paria possit amitti P. 344 D. — perfecta in uno Deo P. 344 C. — Sophistarum G. 482 E.

X.

Xanthippus, Periclis filius P. 315 A.

Z.

Zeugma P. 357 E.

Zeuxippus P. 318 B.